

Toronton eksytys

Toronto-ilmiö Raamatun valossa

Jürgen Römer

Sisällysluettelo

Johdanto	5
”Herra kosketti minua” - raporteja ”Toronton siunauksesta”	7
Kunnon pirskeet – tyypillinen Toronto-tilaisuus	18
Manifestaatioiden ilmeneminen tilaisuuksissa.....	20
Huomion kiinnittäminen manifestaatioihin.....	21
Huomioita Toronto Airport Vineyardin tilaisuuksista.....	23
Marc Dupont Jyväskylässä 31.3.1995.....	25
Kunnon pirskeet.....	26
Henki juovuttaa – ihmiset tärisevät ja hoipertelevat	29
Hengen toiminta – tunnekokemusta ja manifestaatioita.....	30
<i>Hengen toiminnan arviointi näkyvin perustein</i>	31
<i>”Jumalan näkyvä läsnäolo”</i>	32
<i>”Likoaminen” ja ”vastaanottaminen”</i>	34
<i>Ei mikään herrasmies</i>	37
Manifestaatioiden puolustus.....	39
<i>Raamattu ei tue manifestaatioita – mutta ei sen tarvitsekaan?</i>	43
Jumala – pehmoisä, Jeesus – isovelji	45
Jumala – rakkautta kaipaava pehmoisä	45
<i>Jumala - rakkaudennälkäinen haavoittuva hahmo</i>	48
Jeesus – ideaali isovelji	49
Jeesus – pirskeiden kuningas.....	50
Isä ja Jeesus – kuin sinä ja minä, ainoastaan isompia.....	51
Missä on ristin Jeesus?.....	52
Rakkaus – tunteen räiskettä	54
Toronto-ilmiö – Jumalan rakkauden osoitusta.....	54
Rakkaus – intiimi ja tunnekylläinen romanssi	56
<i>Jumalan tunnekylläinen rakkaus</i>	56

<i>Jumalan ja ihmisen välinen suhde - romanssi</i>	58
<i>Jumalakin kaipaa rakkautta – tunnekylläistä rakkautta</i>	59
Raamatullinen agape-rakkaus – ei mitään tunnetta.....	60
Jumala parantaa poloisen reppanan	64
Sisäinen parantuminen.....	65
Ihmiskuva.....	67
Raamattu – viitteellinen ajatusten herättäjä	71
Raamatun asema Toronto-opetuksessa.....	71
<i>”Raamattu ei ole tekstikirja vaan testikirja”</i>	72
<i>Ei kirjaimellinen vaan karismaattinen raamatuntulkinta</i>	74
<i>”Jumala on suurempi kuin Sanansa”</i>	76
<i>Raamattuperiaatteen sijaan tunnekokemusperiaate</i>	77
Hengen ja Sanan vastakkainasettelu.....	78
Tunnekokemus – ei Jumalan Sana	79
Ilmoituksen virta – tunnekokemuksen välityksellä	81
Toronto-ilmion ”tunnekokemusilmoitus”	82
Profetia.....	86
<i>Toronto-ilmion syntyä koskeneet profetiat</i>	88
<i>Dupont ja ”profeetallinen katsaus”</i>	89
Jumala puhui jatkuvalla syötöllä.....	91
Miten Jumala todella puhuu.....	91
Oppi – farisealainen tuhovoima	94
Oppi rajoittaa Hengen toimintaa	95
Ei pään vaan sydämen uskoa.....	96
”Ei-käsitteellinen leikinomaisen juhinnan hengellisyys”	97
Jos et ole meidän puolellamme, olet Kristusta vastaan.....	99
<i>Pilkkuja viilaavat fariseukset</i>	100
Lopun ajan voittava seurakunta	103
Ylitsevuotava ”Hengen vuodatus”	103
Voittava seurakunta.....	105

<i>Toronto on Vineyardin ja Wimberin ”lapsi”</i>	155
Latter Rain, Manifest Sons of God ja restorationismi.....	155
<i>Latter Rain - osa toisen maailmansodan jälkeistä hengellistä liikehdintää</i>	156
<i>Manifest Sons of God</i>	158
<i>Restorationismi</i>	160
<i>Toronto-ilmion eskatologia - aitoa Latter Rainia</i>	161
Rodney Howard-Browne.....	162
Benny Hinn, Claudio Freidzon ja Randy Clark.....	164
<i>Benny Hinn</i>	164
<i>Claudio Freidzon</i>	164
<i>Randy Clark</i>	165
<i>Odotettiin vain hiljaista Hengen toimintaa?</i>	166
Toronto-ilmion ”perintö” ja ”perilliset”	168
Toronton ”perilliset”.....	168
<i>Brownsvillen ”herätys”</i>	169
<i>Alfa-kurssi</i>	173
<i>”Soaking”-keskukset</i>	176
<i>Partners ja Friends in Harvest</i>	177
Toronton yleinen perintö.....	178
Toronto-ilmio lopunajan eksytyksen airuena	181
Kirjallisuusluettelo	184
Liite 1: Manifestaatiot	188
Liite 2: Kokemuskertomuksia	200

Johdanto

Karismaattinen kristillisyys on eri arvioiden mukaan tällä hetkellä maailmassa nopeimmin leviävä kristillisen uskon ”muoto”. Karismaattisiin kristittyihin luetaan tällöin kuuluvaksi sekä perinteiset helluntailaiset että muut karismaattiset ryhmittymät. On arvioitu, että karismaattisia kristittyjä olisi maailmassa nykyään n. 400-500 milj. Luku on epätarkka, mutta kriittisemmätkin arvioijat myöntävät, että karismaattinen kristillisyys on merkittävä tekijä tämän päivän kristillisessä kentässä.

”Toronton siunaus” on ilmiö, joka syntyi ja levisi karismaattisessa ympäristössä. Ilmiö aiheutti Suomessakin kohua lähinnä vuonna 1995. Tällöin maassamme pidettiin kaksi suurta ”Toronto-konferenssia” ja ilmiö rantautui joihinkin seurakuntiin ja yhteisöihin. Kohu laantui varsin nopeasti eikä ilmiöllä ollut maassamme kovin suurta vaikutusta siinä mielessä, että olisi esimerkiksi syntynyt vielä näihin päiviin elossa olevaa ”Toronton siunauksen” nimellä tunnettua liikehdintää. Sen sijaan Toronto-ilmiö on vaikuttanut pysyvästi joihinkin piireihin pesiytyneiden opetusten ja käytäntöjen kautta.

”Toronton siunaus” pantiin merkille maassamme sekä kristillisten että maallisten lehtien palstoilla. Siitä kirjoitettiin tuoreeltaan myös joitakin kirjoja, osa puolesta ja toiset vastaan. Voidaankin ehkä kysyä, tarvitaanko enää aihetta käsittelevää kirjaa, koskapa ilmiö ei ole samalla tavalla päivänpolttava kuin 1990-luvun puolivälissä.

Tällaista kirjaa tarvitaan useastakin syystä. Ensinnäkin ilmiön opetuksia ja käytäntöä ei ole käsitelty kovin laajasti ja syvällisesti perustuen ensikäden lähteisiin, joilla tarkoitetaan liikehdinnän omassa piirissä syntyneitä aineistoa. Toiseksi ilmiön synnystä kuluneet runsaat kymmenen vuotta antavat mahdollisuuden tarkastella ilmiön vaikutusta aikaperspektiivissä. Kolmanneksi, vaikka ilmiö hiipui varsin nopeasti ja sen vaikutus jäi rajalliseksi, se elää yhä jossakin muodossa ja – mikä tärkeintä – sen edustamat opetukset ja käytännöt eivät ole kadonneet mihinkään. Ne ovat jääneet elämään ehkä kukoistavaakin itsenäistä elämää laajemmissa karismaattisissa yhteyksissä.

Vaikka ”Toronton siunaus” katosi Suomesta varsin pian ilmestymisensä jälkeen, sen edustama tunnekokemusta korostava ja Jumalan sanan syrjäyttävä ”kristillisyys” elää ja voi hyvin eikä ole kadonnut minnekään. Toronto-ilmiön tutuiksi tekemiä trendejä ja opetuksia tulee mitä suurimmalla todennäköisyydellä esiintymään jatkossakin kristikunnan keskuudessa ja meidänkin maassamme vieläpä varsin voimakkaina. Voidaan hyvällä syyllä olettaa, että tulemme edelleen näkemään vastaavanlaisia ”aaltoja”, sen verran hyvin tunne-elämystä korostava kokemuksellisuus istuu ajan henkeen. Siksi on tarpeellista tietää, mitä tällaisesta ”kristillisyydestä” tulee *perustellusti* ajatella.

Raamatussa kristittyjä kehoitetaan koettelemaan kaikki (1.Tess. 5:21) ja pitämään se, mikä on hyvää. Jokaisen vastuullisen kristityn tehtävä on noudattaa tätä kehoitusta. Kun kuulemme viestejä ”Jumalan ihmeellisistä töistä” siellä tai täällä, tulee ottaa selvää, onko todella kyse Jumalan työstä vai mahdollisesti jostakin muusta. Kirkkohistoria osoittaa, että viesteissä ”Jumalan töistä” saattaa todella olla kyse aidosta ja todellisesta Jumalan toiminnasta tai sitten inhimillisestä huuhaasta tai

jopa karmeasta eksytyksestä.

Jeesus itse sanoo, että viimeisinä aikoina tulee eksyttäviä opettajia (Matt. 24:5, 11). Tämä vakava tosiasia näyttää unohtuneen jokseenkin tyystin nykyisessä kokemuksta ja tunnetta korostavassa kristillisessä kulttuurissa. Hyvänä pidetään kritiikittä sellaista, mikä tuntuu hyvältä. Ajatus on: ”Tämän täytyy olla Jumalasta, koska tämä tuntuu niin hyvältä”. Hyväksi hedelmäksi riittää positiivinen tunne. Positiiviset tunteet eivät kuitenkaan ole oikean ja totuuden mittari. Tunteet saattavat olla hyvä renki mutta ne ovat erinomaisen huono isäntä.

Meille on annettu yksi ainoa arviointikriteeri, ”ylin tuomari”, jonka perusteella voidaan luotettavasti todeta, onko kyse Jumalan työstä vai jostakin muusta. Tämä kriteeri on Jumalan oma Sana, **Jumalan oma ilmoitus**, Raamattu. Tämä protestanttisen kristillisyyden vuosisatojen ajan korostama perustavaa laatua oleva raamatullinen tosiasia näyttää sekin laajalti unohtuneen nykyisessä kristillisyydessä.

Toronto-ilmion tarkastelun lähtökohtana on tässä kirjassa juuri tämä periaate, joka on uskonpuhdistuksen toinen pääperiaate ja myös ns. evankelikalismissa, Raamatun auktoriteettia korostavassa herätyskristillisyydessä keskeinen ajatus: **Raamattu on uskon ja elämän ylin ohje**.

On kaksi syytä ottaa tämä periaate tarkastelun lähtökohdaksi ja johtotähdeksi. Ensinnäkin Toronto-ilmion piirissä ajatellaan ilmiön edustavan evankelikaalista perinnettä, jolloin on luontevaa tarkastella ilmiötä tämän perinteen keskeisten näkemysten valossa. Toiseksi: **kaiken kristillisen opin ja elämän arvioinnin tulee aina perustua tähän periaatteeseen**. Jumalan ilmoitus ihmiskunnalle on annettu Raamatussa eikä ole muuta lähdeä, jonka perusteella voidaan luotettavasti päätellä, mikä on Jumalan tahdon mukaista ajattelua ja elämää ja mikä ei.

Käsillä oleva teos perustuu Åbo Akademin teologisessa tiedekunnassa hyväksytyyn väitöskirjaani ”The Toronto Blessing”. Käytän teokseni pohjana väitöskirjaani varten keräämääni aineistoa sekä väitökseni tutkimustuloksia.

Tämän teoksen tarkoitus on olla käytännönläheinen teologinen arvio ja kritiikki ilmiöstä nimeltä ”Toronton siunaus” ja sen edustamista käsityksistä.

”Herra kosketti minua” - raportteja ”Toronton siunauksesta”

On olemassa selviä merkkejä siitä, että monet kristityt väittävät vastustavansa Toronto-ilmiota ja sen kaltaisia liikehdintöjä mutta soveltavat samanaikaisesti sen opetuksia ja käytäntöjä omaan uskonelämäänsä. Sen vuoksi on tarpeen tarkastella seikkaperäisesti, mikä on Toronto-ilmion olemus ja millaisia ovat sen opetukset.

Vuonna 1994 alkoi maailmalta levitä suomalaisiin kristillisiin piireihin tieto, jonka mukaan Torontossa, Kanadassa, oli alkanut merkittävä herätys. ”Herätykseen” käytiin tutustumassa lähemmin, siitä ilmestyi artikkeleita kristillisessä ja maallisessakin lehdistössä ja keväällä 1995 järjestettiin Jyväskylässä ja Helsingissä suuret tapahtumat, joiden tarkoituksena oli tehdä ”herätystä” tutuksi suomalaisillekin.

Kyseessä oli ns. ”Toronton siunaus”, joka aiheutti melkoista kuohuntaa ja mielipiteen vaihtoa ympäri maailmaa lähinnä englanninkielisissä karismaattisissa kristillisissä piireissä. Suomessakin ”siunausta” sekä kiiteltiin että arvosteltiin.

”Toronton siunaukseksi” ilmiön nimesi maallinen lehdistö. Vaikka ilmiöstä on yritetty käyttää toisiakin nimityksiä, esimerkiksi ”Isän siunaus”, nimitys ”Toronton siunaus” vakiintui yleiseen käyttöön ja ”Toronton siunauksena” ilmiö tuli Suomessakin tunnetuksi. Tässä teoksessa liikehdinnästä puhutaan ”Toronto-ilmionä” tai ”Toronto-liikehdintänä”.

Toronto-ilmio sai alkunsa tammikuussa 1994 Toronton Airport Vineyard-seurakunnassa (TAV). Seurakunta kuului tuolloin nimensä mukaisesti Vineyard-kirkkokuntaan. Kyseinen kirkkokunta lienee tullut tunnetuimmaksi perustajastaan ja pitkäaikaisesta johtajastaan, nyt jo edesmenneestä John Wimberistä.

Tammikuussa 1994 Toronto Airport Vineyardissa järjestettiin tilaisuussarja, jonka kestoksi oli sovittu neljä päivää. Tilaisuuksien osanottajat alkoivat kokea tilaisuuksien aikana voimakkaita fyysisiä ilmiöitä, kuten kaatumisia, kontrolloimatonta naurua, vapinaa, tärinää, täydellistä voimattomuutta jne. Tämän tulkittiin johtuvan ainutlaatuisesta Pyhän Hengen toiminnasta. Levisi huhu, että jotakin epätavallista, ihmeellistä Jumalan työtä tapahtui. Kiinnostuneita ja uteliaita tulvi TAV:n tilaisuuksiin eri puolilta pääasiassa englanninkielistä maailmaa.¹ Tilaisuuksia pidettiin lähes päivittäin usean vuoden ajan. TAV:ssa käyneiden vierailijoiden mukana Toronto-ilmio levisi eri puolille maailmaa.

TAV:n johtava pastori John Arnott kertoo tammikuun 1994 tapahtumista seuraavasti:

Tammikuun 20:nä 1994 Isän siunaus lankesi niiden 120 hengen ylle, jotka

¹ Yhdysvaltalainen sosiologi Margaret Poloma toteaa tämän seikan TAV:n vierailijoista tekemässään tutkielmassa. Hänen mukaansa suurin osa TAV:ssa vierailleista henkilöistä oli joko USA:laisia, kanadalaisia tai englantilaisia. Poloma 1995.

osallistuivat torstai-illan tilaisuuteen kirkossamme. Randy kertoi todistuksensa ja esirukous alkoi. Ihmiset kaatuivat kaikkialla maahan Pyhän Hengen voiman vaikutuksesta nauraen ja itkien. Meidän piti pinota tuolit, että kaikille olisi ollut tilaa. Jotkut piti jopa kantaa pois.

Ennen kuin Randy ja hänen tiiminsä tulivat, he rukoilivat. Herra antoi heille näyn kartasta, jossa tuli puhkesi Toronton kohdalla ja poltti sitten koko kartan. Jumala toteutti tämän näyn. Muutaman päivän sisällä sana levisi, että Jumala toimi keskellämme voimakkaasti. Mutta tämä vuodatus ei näyttänyt sellaiselta kuin olimme kuvitelleet sen olevan.

Olimme rukoilleet, että Jumala toimisi ja oletimme, että näkisimme useamman henkilön tulevan uskoon ja parantuvan sen innostuksen ohella, mitä nämä saisivat aikaan. Meille ei tullut mieleenkään, että Jumala järjestäisi mahtavat pirskeet, jossa ihmiset nauraisivat, pyörisivät ympäriinsä itkisivät ja tulisivat niin voimallisesti kosketetuiksi, että lapsuuden emotionaaliset haavat vain nostettaisiin heiltä pois. Ilmiöt voivat olla erikoisia, mutta hedelmä, jota tämä tuottaa, on erittäin hyvää”.²

Tästä tapahtumasta alkoi ”Toronton siunaus”, Toronto-ilmio. Arnottin varsin lyhyt selvitys ei anna täyttä kuvaa Torontolle tyypillisistä piirteistä, mutta siinä on nähtävissä Toronto-ilmion keskeinen teema: Pyhä Henki toimii ja tämä toiminta on havaittavissa voimakkaista fyysisistä seurauksista, kuten naurusta, itkusta, kaatumisista jne sekä näiden kokemusten tuottamasta ”hedelmästä”. Arnottin kuvaamat tapahtumat tulkittiin ainutlaatuisiksi Pyhän Hengen vuodatukseksi ja sellaisena niitä markkinoitiin voimakkaasti kaikkialla, minne ilmio levisi.

Arnott itse kirjoittaa hyvin innostuneeseen sävyyn, mitä hän ilmiöstä ajatteli:

”Tiedätkö, mitä tapahtuu Torontossa ja ympäri maailmaa? Tämä on Jumalan erityinen aika! Pyhä Henki todellakin koskettaa ihmisiä.”³

Toronto-ilmion luonteesta saa erittäin hyvän kuvan liikehdinnän piirissä suosituista kertomuksista, joissa ”Toronton siunauksen” kokeneet henkilöt tilittävät kokemaansa. Lieneekin havainnollisinta aloittaa Toronto-ilmion tarkastelu tutustumalla eri henkilöiden raportteihin heidän kokemastaan ”siunauksesta”. Raportteja on lainattu varsin runsaasti, koska se luo hyvän kuvan siitä, kuinka tietyt asiat, ilmiöt ja teemat toistuivat yhä uudestaan.

Tässä luvussa tuodaan tapahtumia esille siten, kuin ne on Toronto-yhteyksissä kerrottu ja niitä kommentoidaan korkeintaan hyvin lyhyesti. Seuraavissa luvuissa perehdytään lähemmin näiden tapahtumien tyypillisiin piirteisiin ja arvioidaan niitä Jumalan Sanan valossa.

Toronto-ilmion piirissä syntyneessä aineistossa on paljon eri henkilöiden kertomia värikkäitä kuvauksia Toronto-tilaisuuksista. Niiden yhteisenä piirteenä on Pyhän Hengen toiminnan liittäminen voimakkaisiin fyysisiin ilmiöihin, manifestaatioihin. Sana ”manifestaatio” viittaa siihen, että Pyhän Hengen työn ajateltiin tulevan näkyväksi, ”manifestoituvan” näissä ulkonaisissa ilmiöissä. Kertomuksista käy valaisevasti ilmi se, kuinka erilaiset merkilliset fyysiset ilmiöt ovat Toronto-ilmion piirissä tavattoman tärkeitä ja kuinka niitä pidetään itsestään selvästi Pyhän Hengen työnä.

Arnott kirjoittaa siitä, miten ”Pyhä Henki” vaikutti usein TAV:n tilaisuuksissa:

² Arnott 1995, s. 59.

³ Arnott 1995, s. 205.

”Seurakuntamme tilaisuuksien ilmapiiri on sähköinen – täynnä Jumalan läsnäoloa. Ajoittain Pyhän Hengen manifestaatioiden intensiteetti on totta puhuen shokeeraavaa. Silloin tällöin huomasimme joutuvamme puhumaan nauravien, vaikeroivien ja huutavien ihmisten aiheuttaman melun ylitse. Tavallisesti on kuitenkin rauhallista Sanan saarnan aikana.”⁴

Vineyard-pastori Randy Clark, Arnottin edellä mainitsema ”Randy”, vieraili Moskovassa tiiminsä kanssa, ilmeisesti vuonna 1996. Kokouksista kerrottiin seuraavaa:

”Ystävät, tuli lankesi Moskovassa. Randy kertoi todistuksensa murtuneisuudesta, väsymyksestä, janosta ja nälästä. Pastorit ja ylistyksen johtajat näyttivät yhtyvän hengessä tähän sanomaan. Randy ei päässyt edes puheensa loppuun, kun Pyhä Henki alkoi liikkua. Nauru murtautui esiin ensiksi. ... Kun nauru alkoi siirryimme nopeasti esirukouspalveluun. Muutamassa minuutissa koko alue edessä ja rappusissa oli täynnä makaavia ihmisiä.”

....

[Seuraavana päivänä} ”Randyn puhe lakkasi äkkiä ja Henki laskeutui erään miehen päälle. ...Hän alkoi huutaa ja vavista ikään kuin sähköiskun saaneena. Sitten hän alkoi nauraa – kovaa. Randy lopetti puheensa, kun perällä ihmiset nousivat seisomaan nähdäkseen paremmin ”häiriön” aiheuttajan. Yhtäkkiä muut alkoivat nauraa, vavista, huutaa. Kirkon Herra alkoi aivan ilmeisesti ottaa tilaisuuden omiin käsiinsä... esirukousryhmä alkoi rukoilla ja asettaa kevyesti käsiään ihmisten päälle. He kaatuivat kuin kärpäset. Vavisten, nauraen, itkien.

...

Ei ole mahdollista tarkalleen tietää, mitä Isä teki syvällä kaikkien lastensa sydämissä ja sieluissa kun he makasivat siellä vavisten, itkien, nauraen tai hoiperrellen ympäriinsä kuin juopuneet”.⁵

Lainauksessa tulee esiin kaksi Toronto-ilmion piirissä usein toistuvaa ajatusta. Kun kaikenlaisia erikoisia manifestaatioita ilmenee, ajatellaan, että Pyhä Henki on ottanut tilaisuuden ohjat omiin käsiinsä. Tähän liitettiin ajatus, että näitä erikoisia manifestaatioita ei saa pyrkiä hallitsemaan, koska silloin ”tukahdutetaan Henkeä”. Sama ajatus tuli epäsuorasti esille Arnottin kommentissa TAV:n ”sähköisestä” ilmapiiristä. Toinen Toronto-ilmioille tyypillinen piirre kertomuksessa Randy Clarkin kokouksesta on se, että kun kaikenlaista erikoista tapahtuu, uskotaan, että Jumala varmasti toimii, vaikkei oikein ymmärretäkään millä tavoin.

John Arnott kertoi, miten Toronto-ilmio vaikutti San Antoniossa pastoreiden kokouksessa. Hänen mukaansa ”Jumalan voima” tuli erään venezuelalaisen miehen ylle. Tämä oli pukeutunut pukuun ja solmioon huolimatta siitä, että kokoushuoneessa oli hyvin kuuma. Sitten ”Jumalan voima” alkoi ilmetä:

Yhtäkkiä Jumalan tuli iskeytyi häneen. Pois lensi solmio, pois lensi pikkutakki, pois lensivät muistiinpanot. Luulenpa, että hänen kenkäsäkin lensivät muun mukana. Hän oli niin tulessa, että ajattelimme hänen räjähtävän. Sanoimme: ’Herra, kiitos, että kosketat häntä. Anna hänelle enemmän’. Mies alkoi hyppiä ilmaan huutaen: ’Jalkani ovat tulessa! Jalkani ovat tulessa’. Hän hyppeli ympäriinsä eikä tiennyt mitä tehdä. Lopulta hän juoksi päätään ravistaen ympäri huonetta sanoen: ’Käteni ovat tulessa;

⁴ Arnott 1995, s. 72.

⁵ NWA 1996-3

olen tulossa'.⁶

Arnottin mukaan ”Jumalan rakkaus” valtasi miehen niin, että tämä kertoi innostuneena ohikulkijoille hotellin aulassa, kuinka Jeesus oli kohdannut häntä Jumalan tulella. Miehen demonstroima ”Jumalan rakkaus” ei tosin tehnyt kovin suurta vaikutusta ohikulkijoihin, koska he Arnottin mukaan sanoivat miehelle: ”OK, OK, pysy kaukana minusta”.⁷ Arnottin kertomuksessa tulee esiin hyvin tyypillinen Toronto-ilmion teema. Arnott nimittäin rukoilee, että mies saisi ”enemmän”. Ajatuksena on, että ”Pyhää Henkeä” tulee saada ja saadaan kokemusten kautta aina enemmän ja enemmän. Toronto-ilmiossa pyydettiin sitten jatkuvasti ”enemmän Henkeä”.

Suomessa järjestettiin keväällä 1995 kaksi suurta Toronto-tilaisuuksien sarjaa Jyväskylässä ja Helsingissä. Helsingin tilaisuudet pidettiin Jäähallissa ja Saalem-seurakunnassa. Tilaisuuksien pääpuhuja oli TAV:n pastori Guy Chevreau. Hän on mm. kirjoittanut useita Toronto-ilmiota käsitteleviä kirjoja.

Chevreau kertoi Helsingissä, kuinka hän ja hänen vaimonsa Janis tutustuivat Toronto-liikehdintään. He olivat kuulleet tästä ”Jumalan työstä” ja menivät TAV:n tilaisuuteen katsomaan, mitä oli meneillään. Chevreau kirjoittaa tapahtumasta myös kirjassaan *Catch the Fire*.⁸

Chevreau oli tuntenut olonsa epämukavaksi tilaisuudessa, jossa tapahtui paljon sellaista, mihin hän ei ollut tottunut. Eräässä vaiheessa eteen kutsuttiin pastoreita ja heidän puolisoitaan esirukousta varten. Chevreauin suhde hänen omaan seurakuntaansa ja puolisoonsa oli jännitteinen ja hänkin meni eteen rukoiltavaksi. Hän kertoo löytäneensä itsensä maassa makaamasta monien muiden vierestä. Hän tunsikin sen erääksi tyhimmistä asioista, mitä oli elämässään tehnyt. Hän tunsikin tullessaan työnnetyksi kumoon, etsi vaimonsa käsiinsä ja lähti kotiin.

Seuraavana iltana Chevreau oli kiukkuisella tuulella. Janis oli edellisenä iltana tullut ”juopuneeksi Hengestä”. Hän ei ollut enää istunut tuolilla vaan maannut lattialla kädet ja jalat tuolien jalkojen ympärille kiertyneinä ja kaikki oli hänen mielestään ollut aivan mahdollottoman hauskaa. Chevreau oli joutunut auttamaan hänet autoon. Nyt Janis oli jälleen ”juovuksissa”. Tämä oli syy Chevreauin kiukkuun, koska hän olisi itsekkin halunnut kokea jotakin.

Illan aikana TAV:n johtava pastori [ilmeisesti John Arnott] oli rukoillut, että Janis olisi ”juovuksissa” neljäkymmentäkahdeksan tuntia. Näin kuulemma tapahtui korkojen kera. Chevreau joutui taas auttamaan Janiksen autoon. Hän ajoi kotiin ja peitteli Janiksen sänkyyn. Kun Janis seuraavana aamuna heräsi, hän oli kuolannut tyynynsä märkeksi. Chevreau kehotti vaimoaan pysymään vuoteessa ja toimitti lapset kouluun.

Viideltä Chevreau tuli töistä kotiin. Hän oli kutsunut samaksi illaksi kotiinsa seurakuntansa johtohenkilöitä, jotka eivät olleet tyytyväisiä hänen toimintaansa pastorina. Yleensä Janis oli tällaisissa tapauksissa valmistanut ruoan, mutta näin ei ollut nyt tapahtunut. Kun Chevreau huomautti tästä Janikselle, se oli tämän mielestä ”hysterisen hauskaa”. Chevreau haki kiireesti pikaruokaa, kalaa ja ranskalaisia perunoita.

Tällä välin vieraat olivat jo saapuneet ja istuivat kattamattoman pöydän ääressä. Chevreau asetti ruoan pöydälle ja alkoi ottaa astioita kaapista. Tällöin Janis avasi ruokapaketin ja ryhtyi heittelemään kalaa vieraille. Nämä katsoivat Chevreautta hieman kauhuissaan pitäen käsissään kuumaa ja rasvaista kalaa ihmetellen, mitä tehdä. Kun Chevreau mietti, mitä pitäisi tehdä seuraavaksi, Janis ehti kaataa ranskalaiset perunat pöydälle, tehdä niistä pieniä kasoja ja työntää niitä vieraiden eteen. Chevreau sai jotenkin asetettua lautaset pöydälle, niin että tilanne kykeni

⁶ Arnott 1995, s. 156.

⁷ Arnott 1995, s. 156.

⁸ Chevreau 1994, s. 12-15.

jatkumaan. Tämän jälkeen asiat eivät kuulemma menneet oikein hyvin seurakunnassa.

Chevreau totesi: ”Vaikka vaimoni käytös oli hyvin epätavallista, voin vain päätellä, että se oli Jumalasta”. Tähän lopputulokseen hän tuli siksi, että hänen vaimonsa tunne-elämä ei kuulemma ollut tasapainotonta eikä hän ollut taipuvainen massahysteriaan.⁹

Näin siis ”Pyhä Henki” sai aikaan ”Toronton siunausta” erään Toronto-ilmion johtohahmon perheen elämässä. Tämän hän sitten kertoi Helsingin Jäähallissa tuhansille kuulijoille ja kirjassaan lukijoille esimerkkinä ”ihmeellisestä Hengen toiminnasta”.

Chevreau kuvaili Helsingissä myös TAV:n tilaisuuksia:

Meillä on säännöllisesti iltoja, jolloin koko seurakunta on hysteerisen naurun vallassa. Ilta illan jälkeen kaikkialla on lattialla makaavia ihmisiä esirukouspalvelun alkaessa. Jotkut itkevät itkemästä päästyään. Jotkut vapisevat tavalla, jota joku on kutsunut epätavalliseksi epilepsiaksi. Tapahtuu asioita, joita en ole koskaan ennen nähnyt, saati sitten nähnyt niiden ilmenevän kirkossa.¹⁰

Jyväskylän tilaisuuksissa vierailevana puhujana oli Marc Dupont, hänkin TAV:n työntekijä ja Toronto-liikehännän keskushahmoja. Dupontilla riitti myös värikästä kerrottavaa ja näytettävää. Eräässä tilaisuudessa hän pyysi mukanaan tulleen tiimin jäsentä nimeltä Lynn kertomaan omista kokemuksistaan. Dupont totesi, ettei hän ollut sattunut katsomaan Lynniä pyytäessään tätä puhujakorokkeelle, eikä voinut siksi tietää, että juuri sillä hetkellä ”Herra kosketti häntä”. Dupont totesi edelleen: ”Voin nähdä, että Herran Henki on hänen päällään juuri nyt”. Lynnillä oli siis näkyvä Toronto-kokemus, jonka perusteella Dupont arvioi ”Herran Hengen” toimintaa.

Kun Dupont haastatteli Lynniä, häntä kiinnosti pääasiassa, kuinka monta kertaa ”Pyhä Henki oli koskettanut” tätä kuluneen vuoden aikana. Lynn totesi, että ehkäpä noin sata kertaa.¹¹ ”Herran Hengen” esimerkillinen toiminta sisälsi siis erilaisia enemmän tai vähemmän näkyviä tunnekokemuksia keskimäärin noin joka kolmas päivä vuoden aikana.

Dupont jatkoi samassa tilaisuudessa johdonmukaisesti linjalla, jossa hän liitti Pyhän Hengen toiminnan ulkonaisesti näyttäviin erikoisuuksiin, lähinnä ”juopumukseen Hengessä”. Hän puhui tekstistä, jossa Jeesus muutti veden viiniksi. Hän korosti voimakkaasti viinin alkoholipitoisuutta ja runsasta määrää. Niiden yhteisvaikutuksena oli hänen mukaansa juopumus, joka sopi hänen korostamaansa ajatukseen konkreettisesta ”Hengestä juopumisesta”. Dupont vitsailikin, että Kaanaan häissä ihmisten piti varmaankin vuorollaan pyörittää toinen toisensa kotiin juopumuksen tähden.

Dupont jatkoi edelleen kertomalla tapauksen Göteborgista ja Tukholmasta. Jokaisessa näissä kaupungeissa pidetyssä tilaisuudessa oli kuulemma menetetty keskimäärin neljä tulkkia, kun nämä olivat niin ”juopuneet Hengestä”, etteivät olleet kyenneet hoitaman tulkin tehtäväänsä. Esimerkkinä Dupont mainitsi göteborgilaisen pastorin, joka käänsi Dupontin lauseen aivan sekaisin useamman kerran peräjälkeen ja päättyi lopulta loppuillaksi makaamaan lattialle. Pyhä Henki saattoi Dupontin mukaan olla niin voimakkaasti läsnä puhujakorokkeella, että tulkki toisensa jälkeen oli menetetty.¹²

Lopuksi Dupont sanoi Hengen olevan jo joidenkin osallistujien päällä. Hän totesi:

Jos tänä iltana, tähän mennessä, olet tärissyt hiukan tai vavissut tai tuntenut Jumalan Hengen olevan raskaana päälläsi, tai olet tuntenut itsesi juopuneeksi

⁹ GC950528a.

¹⁰ GC950528a.

¹¹ MD950401c

¹² MD950331.

Hengestä...joidenkin teistä päällä Henki on ollut...¹³

Dupont siis arvioi jälleen ”Hengen päällä olemista”, Pyhän Hengen toimintaa, puhtaasti ulkonaisten fyysisten merkkien kuten vapinan, tärinän ja ”juopumuksen” perusteella.

Dupontin tiimiin kuului henkilö, jonka tehtävänä oli uusien seurakuntien perustaminen. Hän kertoi omassa elämässään tapahtuneista muutoksista:

Kun uudistus tuli pieneen seurakuntaamme, me olimme olleet Airport Vineyardin lähettämiä vasta parin, kolmen kuukauden ajan. Melkein kaikki jäsenet olivat uusia meille. Kun Pyhä Henki sitten tuli, Hän teki usein hyvin hassuja asioita vaimolleni. Hän kuuluu seurakuntamme ylistysryhmään. Ylistyksen aikana Pyhä Henki ”iski” häneen ja hän päätyi rumpujen sekaan, jossa hän pysyi loppuillan. Tiesin aina, milloin sanoin jotakin voideltua, koska hän silloin naurovi yhä kovemmin.”¹⁴

Dupont kertoi kesällä 1994 ilmeisesti TAV:ssa nauhoitetussa tilaisuudessa omassa kodissaan sattuneesta tapauksesta. Hänen vieraanaan oli kymmenkunta pastoria muualta Kanadasta. Hän puhui heille lyhyesti aiheesta ”Jeesus, Juudan leijona”. Tämän jälkeen kuulemma ”Herra tuli kuin hurrikaani” ja yhtäkkiä pastorijoukko hyppeli ja ryömi lattialla. Dupont oli ainoa, joka oli ”selvänä” ja yritti siirrellä kotinsa esineistöä turvaan ryömivien ja hyppelevien pastorien tieltä. ”Se oli tosi hullua”, Dupont totesi.¹⁵

Eräs Dupontin vieraista oli Gideon Chiu, kantoninkiinalainen pastori Vancouverista. Tämäkin oli edelleen ”selvänä” ja Dupont pyysi häntä auttamaan tavaroiden siirtelyssä, etteivät hyppivät ja ryömivät pastorit loukkaisi itseään. Dupont katsoi samalla Chiuta ja ”BOOM, Pyhä Henki oli hänen päällään”. Chiu alkoi karjua hyvin kovalla äänellä. Dupont kertoi ”sanoneensa Herralle”, että toivottavasti tämä ei ole demoni. ”Herra oli vastannut”, että kyseessä ei ollut demoni vaan ”minun Henkeni”. Chiu karjui kuin leijona kahdenkymmenen minuutin ajan. Yksi pastoreista lauloi huoneen nurkassa jonkinlaista intiaanien sotaulua: ”Hannara, hannara...”. Yleisö kuunteli Dupontin kertomusta nauraen ihastuneena.

Tämän jälkeen Dupont kertoi, kuinka leijonan karjunta oli seurannut hänen mukanaan eri puolille. Kahdessa eri paikassa ihmiset, jopa ”isoäitityypit” olivat karjuneet kuin leijonat hänen tilaisuuksissaan. Toisessa paikassa kolmesataa ihmistä oli kuulemma vavissut kuin räsynuket. Dupontin sanoma näiden kertomusten kautta oli, että tänä päivänä ”saadaan ilmestystä” siitä, kuinka Jeesus on Juudan leijona ja ”vapauttaa leijona-tyyppistä voittoa”.¹⁶ Tällä Dupont ilmeisesti tarkoitti jonkinlaista rohkeutta

Dupont vieraili Stockholm Vineyard-seurakunnassa tammikuussa 1997. Hän oli edelleen ihastunut samanlaisiin dramaattisiin kertomuksiin, joissa kerrottiin kaatuilevista ja ”juopuneista” tai muuten manifestoivista ihmisistä. Hän tosin kertoi, että hän oli luvannut Vineyard-seurakunnassa vieraillessaan välttää ”kaikkein hurjimpia juttuja”.¹⁷ Ne eivät ilmeisesti olleet Vineyard-liikkeen johtajiston mieleen.

Dupont mainitsi mm. Kambodsassa sattuneen tapauksen. Eräessä kaukaisessa kylässä paikallisen kristillisen seurakunnan pastori oli kuullut monien välikäsien kautta ”herätyksestä”, joka oli meneillään Torontossa toisella puolella maapalloa. Sunnuntain jumalanpalveluksessa hän kertoi seurakunnalleen, että ”herätys on meneillään eräessä seurakunnassa Kanadassa, missä se sitten

¹³ MD950331.

¹⁴ MD950401c.

¹⁵ MD940612b.

¹⁶ MD940612b.

¹⁷ MD970110a

lieneekin”. Dupontin mukaan koko kirkko täyttyi välittömästi Hengestä ja kaikki kaksisataa läsnäolijaa olivat ”juovuksissa, pyörivät lattialla ja nauroivat hallitsemattomasti”.¹⁸

Toronto-liikehdinnän piirissä ovat tulleet tunnetuksi erilaiset eläinäntelyt, joiden katsotaan myös olevan Pyhän Hengen työtä. Edellä mainittiin jo ”karjuminen kuin leijona” ja sen tunnetuin edustaja, pastori Gideon Chiu. Hän on karjunut myös TAV:n tilaisuudessa.¹⁹ Chevreau kertoi Helsingissä naisesta, joka oli kiekunut kuin kukko.²⁰ Eläinäänimanifestaatioita ja niiden oikeutuksen pohdiskelua tarkastellaan lähemmin jäljempänä.

Pohjoisirlantilainen pastori Paul Reid sai myös oman osansa Toronto-kokemuksista. Hänen kertomuksessaan esiintyvät sellaiset tavanomaiset Toronto-teemat kuin intiimiys, läheisyys Taivaallisen isän kanssa sekä vääränlaisiksi ymmärretyin kontrollin menettäminen. Antautuminen Toronto-kokemukselle nähdään luopumiseksi vääränlaisesta oman elämän ja käyttäytymisen kontrolloimisesta ja luvan antamiseksi Jumalalle toimia kuten Hän tahtoo.

Reid oli vierailut TAV:ssa, jossa hän oli tullut ”radikaalisti kosketetuksi”. Hänen seurakuntalaisillaan oli kuulemma vaikeuksia suhtautua oman, yleensä hillitysti käyttäytyvän pastorinsa ”juopumukseen”. Paul Reid kertoo:

Tunnen, että Jumala teki monia asioita omassa ja muidenkin elämässä – ei vähiten kontrollin murtamista. Herra sanoi: ”Haluan kirkkoni takaisin”. Tämä kolautti ylpeyttäni, mutta samalla se toi tuoreen tunnun Hänen rakkaudesta ja läheisyydestä Häneen Taivaallisena Isänä.

Reid palasi Torontosta mukanaan olleiden seurakuntalaisten kanssa. Seuraavana päivänä, sunnuntaina, hän piti ensimmäisen matkan jälkeisen jumalanpalveluksensa. Kun alkulaulu oli laulettu, Reid kaatui maahan monien muiden mukana. Sitten alkoi kuulemma tapahtua. Ihmiset kaatuivat maahan nauraen, huutaen, vavisten, itkien, profetoiden, ilman että ketään oli lähelläkään. Reid toteaa, että kyseessä oli ”suvereeni Pyhän Hengen työ” ja vaikka se oli ”jännittävää, se oli myös ajoittain pelottavaa”. Reid onnistui nousemaan ylös ja yritti pitää puhettaan, mutta vapisi niin voimakkaasti, että hänet piti auttaa alas puhujakorokkeelta. Hän makasi lattialla neljä tuntia sillä aikaa, kun ”taivas vapautui” hänen ympärillään.²¹

Dallasissa, Texasissa järjestettiin heinäkuussa 1996 konferenssi, jonka puhujina oli useita Toronto-liikehdinnän piirissä tunnettuja henkilöitä, mm. John Arnott ja Randy Clark. Eräs innokas osanottaja raportoi näkemästään ja kokemastaan seuraavasti.

Minulla oli etuoikeus osallistua ensimmäiseen ”Catch the Fire”-konferenssiin Torontossa lokakuussa 1994. Joku kysyi minulta, ylittikö tämä konferenssi Toronton vastaavan ja hetken mietittyäni vastasin: kyllä.

...

Ylistys oli valtavaa, erityisesti karkelointi ja tanssiminen, jota oli enemmän kuin olen milloinkaan nähnyt. Joka ilta meitä oli joukko... joka varasi noin kaksi riviä (30+henkilöä), istui yhdessä ja Henki vain iski meihin tuoleissamme kuin popcorneihin. Ihmiset nauroivat hallitsemattomasti, valuivat tuoleistaan lattialle, kouristelivat, vapisivat, vaikeroivat, huudahtivat spontaanisti.

...

¹⁸ MD970112.

¹⁹ Arnott 1995, s. 169.

²⁰ GC950527a.

²¹ Roberts 1994, s. 38, 39.

Esirukouspalvelun aikana vapautunut Hengen voima oli yksinkertaisesti uskomatonta. Se kasvoi eksponentiaalisesti joka ilta ja torstai-iltana niin suuri osa ihmisistä oli Hengen vallassa, että se oli valtavaa.

Kyseisenä iltana Vineyard-pastori Wes Campbell piti saarnan aiheena ”Herätys NYT!”. Puheensa lopuksi hän pyysi salin eteen kaikkia esirukoilijoita, jotta heidän puolestaan rukoiltaisiin. Campbell kehotti vain niitä tulemaan, jotka kokivat esirukouksen vakavasti omaksi lahjakseen ja Jumalalta saaduksi kutsuksi. Eteen tuli kaikkien yllätykseksi tuhatkunta henkilöä. Esirukous alkoi ja eloisa raportti tapahtumista jatkuu:

Tapahtui valtava voiman vapautus. En ole koskaan nähnyt mitään vastaavaa sellaisessa joukossa. Viikon sana näytti olevan ”profeetallinen esirukous”, mikä ei tarkoita vain rukousta vaan fyysistä Hengen voiman ”osoittamista” taistelu-tyyppisessä liikehännässä rukouksen aikana. Näin monien henkilöiden tekevän sellaisia fyysisiä asioita, joita on mahdotonta tehdä loukkaantumatta. Niin voimakasta kouristelua edes takaisin, että jollei Pyhä Henki olisi suojannut, jäsenet olisivat repeytyneet irti ja lentäneet joka suuntaan. Kuulin Hengen voitelun alla tapahtuvaa niin kovaäänistä vaikerrusta ja huutoa, että se saavutti kuurouttavat mittasuhteet.

Samoihin aikoihin Randy Clark piti konferenssin myös San Josessa, Kaliforniassa. Tässäkin konferenssissa tapahtui yhtä ja toista. Randy oli puhunut eräänä iltana Argentiinassa koetusta herätyksestä, johon hän oli käynyt tutustumassa. Eräs osallistuja, Kathy-niminen nainen kertoo saman illan esirukoushetkestä:

Menin etuosaan vain ylistääkseni alttarin äärellä. Sanoin Herralle: ”Haluan tuota argentiinalaista ’tavaraa’ Herra”. Herra vastasi: ”Mene ja ota”. Niinpä menin etsimään Randy astellen makaavien ihmisten ylitse, kunnes löysin hänet. Vääntäydyin joidenkin esirukousjonossa seisovien ihmisten väliin. Aloin kumartua ja hymyillä Randyille. Hän sanoi: ”Herra, täytä Kathy Hengelläsi”. Herran tuli laskeutui päälleni, kun heitin päätäni taaksepäin nauraakseni. Tiesin, että Herra välitti voimaa kansakuntia varten [evankelointia/lähetystyötä tarkoittava ilmaisu]. Käteni heiluivat, pääni heilui, jalkani juoksivat. Valmistauduin astumaan seuraavaan vaiheeseen, joka sisältäisi ohjeita tuleville kuukausille. Minusta tuntui, että minun piti asettua maahan makaamaan ennen kuin kaatuisin eikä ketään olisi ottamassa kiinni. Makasin kasvoillani, kun jalkani ja käteni jatkoivat kilpajuoksuaan. Lopulta rauhoituin naurutilaan, kun yritin hivuttautua seinää myöten ylös.

Kathyn ilta jatkui samoissa merkeissä. Hän kertoo hoiperrelleensa salin eteen maassa makaavan venäläisen maahanmuuttajan luokse, kumartuneensa hänen ylleen ja nauraneensa yhdessä hänen kanssaan. Kathy kysyi: ”No, sytytämmekö nyt Venäjän tuleen?” Hän jatkoi nauruaan eikä kyennyt nousemaan ennen kuin häntä ystävällisesti autettiin.

Ilta päättyi siihen, kun Kathy meni hotelliinsa ja yritti puhua vastaanottovirkailijan kanssa. Hän kertoo yrittäneensä selittää juopuneen tilansa johtuvan ”Pyhästä Hengestä” ja yrittäneensä myös vakuuttaa virkailijan siitä, että Jeesus rakasti häntä. Kathy hoiperteli huoneeseensa ja epäili virkailijan katsoneen häntä erittäin hämmästyneenä.²² Eipä ihme.

Kathryn Riss kertoi kokemuksistaan TAV:ssa. Kathryn on Toronto-ilmioön hyvin myönteisesti suhtautuneen kirkkohistorioitsija Richard Rissin puoliso. Kathrynin mukaan ”Herra oli näyttänyt” jollekin, että suurempi Hengen vuodatus olisi tulossa lokakuussa 1995. Kathryn itse uskoi suureen Hengen voitelun lisääntymiseen. Näkemyksensä tueksi hän oli nähnyt näyn, jossa valtavat

²² NWA96-07.

tankkiautot ajoivat TAV:sta pois päin täynnä öljyä. Jokin saarna ja profetia olivat viitanneet samaan ja niinpä Kathryn halusi olla läsnä TAV:ssa lokakuun konferenssin aikana. Jotkut hänen ystävänsä olivat jo varanneet hotellihuoneet lokakuuksi samasta syystä. ”Kuka tietää, ehkä Herra tekee sen silloin!”²³ Tällainen ”profetioihin” ja ”näkyihin” pohjautuva ”suurten asioiden” odottaminen oli tyypillistä Toronto-ilmiötä.

Kathryn kertoo myös häntä kohdanneesta manifestaatiosta. Hän oli seisonut paikoillaan ja alkanut hyppiä ylös alas. Samanaikaisesti hänen kätensä heiluivat ylhäältä alas ja hänen sormensa olivat ikäänkuin keihäät, jotka osoittivat maahan. Kathryn jatkaa:

Kysyin Herralta, mitä Hän teki. Hän sanoi, että olin kivipora, joka mursi New Jerseyyn kovettunutta savea, niin että Hänen Henkensä vedet voisivat imeytyä maahan. Luulen, että kyseessä oli jonkinlainen esirukous. Ikään kuin betoni murrettaisiin, niin että vesi pääsee maaperään ja kasvit voivat alkaa kasvaa. Halleluja!²⁴

Eräs pastori tai muu vastuunkantaja kertoo poikansa ja tyttärensä kokemuksista seurakunnan tilaisuuden rukousjonossa:

Hetimit kun laitoin käteni poikani päälle, hän kaatui maahan ja polvistuin jatkaakseni hänen imeyttämistään Hengellä. Muut olivat tarpeeksi ystävällisiä jatkaakseen tätä ja auttaakseen. Lopuksi katsoin vasemmalle ja siellä oli tyttäreni, joka oli tullut yliopistosta kotiin viikonlopuksi. Hänkin makasi lattialla Herran läsnäolossa. Poikani makasi lattialla yli tunnin ajan, vuoroin nauraen, vuoroin vavisten ja vuoroin pitäen käsiään kohotettuna ylistykseen. Ne, jotka rukoilivat hänen puolestaan, sanoivat, että hän alkoi useaan otteeseen manifestoida, vaikka he vain asettivat kätensä hänen päälleen (hänen silmänsä olivat suljettuina) koskettamatta häntä. Tämä oli todellista, ystävät.²⁵

Teinityttö kertoo helmikuussa 1996 uutisryhmään lähettämässään viestissä osallistumisestaan ”Jumalapirskeisiin”, ”God-partyyn”, yksityiskodissa pidettyyn Toronto-tyyppiseen tilaisuuteen. Tyttö kertoo viestissään eloisan innostuneesti, mitä kaikkea ”pirskeissä” tapahtui. Hänen tullessa tilaisuuteen koti oli täynnä väkeä ”seinästä seinään” ja joissakin tapauksissa ”lattiasta lattiaan”. Ihmisiä makasi kirjaimellisesti kaikkialla, sohvilla, tuolien alla. Jotkut nuoret ”tanssivat Herran edessä”. Väistelyään maassa makaavia ihmisiä ja siirrelyään syrjään heidän käsiään ja jalkojaan tyttö päätyi istumaan lepotuoliin. Hän istui siinä noin tunnin ajan ja katsoi ”näitä erikoisia tapahtumia Jumalan läsnäolon paksun sumun lävitse”.

Tiettyssä vaiheessa tyttö ei enää ollut katselija, vaan ”Herra itse alkoi johdatella minua läheisyyteen”. Hiljalleen hänen ympärilleen kerääntyi pieni joukko, joka rukoili hänen puolestaan. Hän alkoi itkeä sydämensä itsekeskeisyyttä. Kun rukous jatkui, kyynelöt väistyivät ja tyttö alkoi nähdä ”ihmisten nauravan ja hyppivän hysteerisesti ylös alas”. Tytöstä näytti, että hän sai ”istua taivaan näyttämön edessä”: Hän niin halusi nähdä lisää, ja näkikin. Seuraavaksi hän nimittäin kertoo ”taivasnäystä”. Tytön ilohuudot keräsivät väkeä hänen ympärilleen. ”Näkyä” kesti kaksi tuntia, jonka jälkeen hiestä märkä tyttö hoiperteli ovelle ja joku ajoi hänet kotiin. ”Näyn” seurauksena tyttö kertoi varmistuneensa siitä, että hänen nimensä oli elämän kirjassa ja että taivas on mielenkiintoinen paikka. Hän myös innostui osallistumaan TAV:n raamattukouluun.²⁶

Kesällä 1996 järjestettiin Toronto-aiheinen konferenssi portlandilaisessa seurakunnassa

²³ NWA96-07.

²⁴ NWA95-09.

²⁵ NWA95-11.

²⁶ NWA96-02.

Oregonissa. Vierailevina puhujina olivat mm. John ja Carol Arnott. Näkymät ovat jälleen tyypilliset. Konferenssista kertova henkilö kirjoittaa, kuinka aluksi vietettiin aikaa ”imien itseensä Isän rakkautta”. Hän toteaa: ”Vaikutti siltä, kuin Jeesus järjestäisi meille juhlat. Olimme valmiita muutokseen ja vastaanottamaan uusia asioita, mutta sen sijaan meillä oli hilpeintä, mitä olen koskaan kokenut”. Ongelmana konferensseissa oli kuulemma se, että jos osallistuu kaikkiin tilaisuuksiin, päättyy pysyvästi juopuneeksi. ”On aivan ilman kontrollia. Mikä meno!” Kirjoittaja kertoo konferenssin opetuksesta ja joistakin profetioista ja palaa taas iltatilaisuuden tunnelmiin. ”Tänä iltana kaikki oli täysin ilman kontrollia. Kun olimme sulaneet pari kertaa, meillä oli voimakas esirukoushetki johtajien puolesta...” Lopuksi hän toteaa: ”Olen aivan väsyksissä ja juovuksissa. Emmekä ole nähneet vielä mitään...”²⁷

Jopa lasten kerrotaan saaneen Toronto-kokemuksia. Louisianalaisessa seurakunnassa järjestettiin kolmen päivän kestänyt ”Pyhän Hengen konferenssi”. Yhden illan lopuksi kokoustilaan oli jäänyt parikymmentä henkilöä rukoilemaan. Jotkut teini-ikäiset rukoilivat pienen tytön puolesta. Tämä nousi rukouksen jälkeen ylös, sanoi: ”Kiitos” ja lähti pois. Toinen pieni tyttö pyysi rukousta puolestaan. Hänen puolestaan rukoiltiin ja hän kaatui. Sama tapahtui toiselle pienelle tytölle. Nämä kaksi alkoivat myös vavista. Raportin kirjoittaja toteaa: ”En ole koskaan ennen nähnyt pienten lasten manifestoivan. Se oli ihmeellistä”.

Ensimmäinen tyttönen alkoi rukoilla ihmisten puolesta ja ”Jumala kosketti heitä suuresti”. Toinen tytöistä nousi ylös ja pani kätensä äitinsä päälle. Tämä kaatui maahan. Tyttönen kiipesi äitinsä päälle, pani kätensä tämän pään päälle ja alkoi rukoilla palavasti. Kertoja toteaa: ”Hän vaikeroi rukoillessaan ja hänen puheensa oli niin kaunista. Ei olisi uskonut, että kyseessä oli kuusivuotias”. Kolmas tyttönen, jonka puolesta rukoiltiin, oli viiden- kuuden vanha. Hän ”rukoili Hengessä jonkin aikaa”. Sitten hän lainasi vanhaa King James-raamatunkäännöstä ja alkoi lopuksi profetoida. Kertojan mielestä tytön puhe oli niin kaunista, että hän alkoi itkeä.

Lapset alkoivat rukoilla muiden ihmisten puolesta, nämä kaatuilivat ja lapsoset olivat heidän yllään rukoillen heidän puolestaan. Eräs lapsi rukoili kertojan puolesta ja tämäkin päätyi lattialle makaamaan ”Hengen koskettamana”. Muut lapset kerääntyivät paikalle ja lopuksi kymmenen pientä käsiparia oli ojennettuna kertojan ylle. Tämä alkoi vavista ja toteaa: ”Se oli ihmeellistä”. Lopuksi eräs kertojan teini-ikäinen tuttava alkoi huutaa. Hänen isänsä yhtyi huutoon ja muutkin alkoivat huutaa. Kertojakin osallistui yhteiseen huutoon, mutta lopetti hetkeksi. Kaikki läsnäolijat kuulemma huusivat. Kertoja toteaa: ”Se oli voimallista. En tiedä, mitä se merkitsi. Tunsin rakennuksen vavahtelevan. Se oli mahtavaa”.²⁸

Eleanor Mumford oli Toronto-ilmion syntyaikaan lontoolaisen South-West London Vineyard-seurakunnan pastorin puoliso. Häntä pidetään keskeisenä henkilönä Toronto-ilmion leviämisessä Englantiin. Hän vieraili TAV:ssa kuultuaan raporteja Toronto-ilmion puhkeamisesta ja innostui ilmiöstä. Eleanor kertoo vierailustaan kristillisessä koulussa Claphamissa seuraavasti.

Jokin aika sitten menin käymään kristillisessä koulussa Claphamissa. Kerroin lapsille Herrasta ja rukoilin heidän puolestaan. Pyhä Henki lankesi näiden viisivuotiaiden ylle ja he nauroivat ja itkivät ja huusivat Herran puoleen. Opettajat tulivat vaikutetuiksi, vanhemmat pyöriskelivät lattialla ympäriinsä. Ajattelin: ’Herra, tämä, mitä teet, on ihmeellistä. Tämä on fantastista’.²⁹

Vastaavanlaisia kertomuksia erilaisista Toronto-kokemuksista on lukuisia. Kokemukset ovatkin liikehännän piirissä hyvin suosittuja. Jäljempänä tarkastellaan

²⁷ NWA96-07.

²⁸ NWA95-09.

²⁹ Wallace Boulton: *The Impact of Toronto*, s. 18, 19.

lähemmin, mitä kaikkia erikoisuuksia Toronto-ilmion piirissä pidetään Jumalan Pyhän Hengen työnä, mikä on Toronto-kokemuksille tyypillistä ja kuinka nimenomaan juuri kokemukset ja kokemuksellisuus korostuvat kaiken muun kustannuksella.

Edellä olevista lainauksista käy jo ilmi, että Pyhän Hengen ajatellaan esimerkiksi saavan tilaisuuksissa aikaan niin kovaa meteliä, että saarnaaminen häiriintyy tai käy jopa mahdottomaksi, että ”Pyhä Henki” saa ihmiset nauramaan ja käyttäytymään muutenkin kontrolloimattomasti, päästelemään eläinääniä, hoipertelemaan ympäriinsä kuin juopuneet, vapisemaan, kouristelemaan ja käyttäytymään epärationaalisesti tai suorastaan luonnottomasti.

Tämä on saanut monet kyselemään aiheellisesti, voiko tällainen olla Jumalan Pyhän Hengen aikaansaamaa toimintaa? Omiin tutkimuksiini perustuva vastaukseni on: se ei ole Jumalan Hengen työtä vaan sielullista ja osittain demonista toimintaa. Toronto-ilmio ei ollut lopun ajan herätyksen airut. Sitä vastoin se saattaa hyvin olla lopunajan eksytyksen airut.

Kunnon pirskeet – tyypillinen Toronto-tilaisuus

Edellä esitettiin kertomuksia siitä, mitä kaikkea Toronto-tilaisuuksissa on tapahtunut ja koettu. Kertomuksille on yhteistä tunnekokemuksen korostaminen ja se, että mitä eriskummallisimpia ilmiöitä pidettiin Jumalan Hengen työnä.

Toronto-ilmion leimallisin ”oma” piirre olikin se, kuinka selkeästi ja voimakkaasti Jumalan Hengen työ liitettiin voimakkaaseen tunnekokemukseen ja siihen olennaisesti liittyviin toinen toistaan omituisempiin fyysisiin manifestaatioihin. Tästä oli edellisessä luvussa havainnollisia esimerkkejä.

Toronto-ilmion omassa piirissä vakuutettiin, että manifestaatiot eivät olleet tärkeitä. Korostettiin, että niiden sijaan niiden aikaansaamat hyvät hedelmät tai Jeesus itse olivat tärkeitä. Näin ei kuitenkaan todellisuudessa ollut asianlaita, vaan keskuksena, tärkeimpiä Toronto-ilmiossa olivat nimenomaan tunnekokemus ja manifestaatiot. Tämä kävi tavattoman selvästi ilmi käytännön tilanteessa, Toronto-tilaisuudessa, jossa oli mahdollista seurata, mihin yleisöä yritettiin johdattaa ja millaisin korostuksin ja painotuksin asioita tuotiin esille.

Kokoustilanteen kulku ja siinä esiintyvät painotukset osoittavat, että edellisessä luvussa lainatuissa kokemuskertomuksissa kuvatut ilmiöt eivät ole irrallisia ja harvinaisia tapauksia, vaan nimenomaan Toronto-ilmion ydintä.

Kokoustilanteen havainnollisuuden vuoksi otan seuraavassa esille kaksi tilaisuutta, jotka pidettiin Tukholmassa loka-marraskuussa 1994 ja joihin minulla oli mahdollisuus osallistua. Tilaisuuksien järjestäjinä toimivat Tukholman City-seurakunta, joka on itsenäinen helluntaiseurakunta sekä Tukholman Vineyard-seurakunta. Pääpuhujana molemmissa tilaisuuksissa oli Marc Dupont, joka oli Toronto Airport Vineyardin työntekijä ja eräs Toronto-liikehdinnän tunnetuimmista hahmoista. Tilaisuuksissa avustivat Dupontin mukana Torontosta tullut musiikki- ja rukoustiimi, sekä Stockholm Vineyardin oma rukoustiimi.

Toronto-tilaisuuksien kulusta ovat kirjoittaneet eri yhteyksissä mm. amerikkalainen helluntaipastori Bill Randles, amerikkalainen uskontososiologi Margaret Poloma ja englantilainen uskontososiologi Martyn Percy. He ovat kertoneet omista havainnoistaan ja kokemuksistaan Toronto-tilaisuuksissa.³⁰ Näitä havaintoja tarkastellaan lähemmin tuonnempana.

Randlesin, Poloman ja Percyn kuvaukset osoittavat, että Tukholman tilaisuudet olivat hyvin tyypillisiä Toronto-tilaisuuksia. Lisäksi on huomattava, että Tukholman tilaisuuksien ”vetäjä” ja pääpuhujana Marc Dupont oli eräs Toronto-liikehdinnän tunnetuimmista hahmoista. Näiden seikkojen perusteella voidaan Tukholman tilaisuuksien pohjalta tehdä perusteltuja johtopäätöksiä Toronto-

³⁰ Randles 1995, Poloma 1995, Percy 1998, 2003.

tilaisuuksista yleensäkin.

Molemmat Tukholman tilaisuudet olivat rakenteeltaan samanlaisia. Alussa laulettiin ylistyslauluja n 40 minuuttia. Ylistyksen jälkeen oli ”sanaosuuden” vuoro. Dupont pyysi aluksi joitakin henkilöitä yleisön joukosta kertomaan, mitä heille oli tapahtunut hänen aikaisemmissa tilaisuuksissaan.

Maanantaina vuorossa oli henkilöitä, jotka olivat osallistuneet edeltävänä viikonloppuna Dupontin pitämään seminaariin toisaalla Ruotsissa. Tiistaina puheenvuorojen käyttäjät olivat henkilöitä, jotka olivat kokeneet jotakin maanantaina City-kirkossa ja nyt sitten ”todistivat” kokemuksistaan.

Todistuspuheenvuorojen jälkeen Dupont piti saarnan, jota seurasi ”ministry time”, esirukouspalvelun ja yhteisen rukoushetken yhdistelmä. Käytän ”ministry time”:sta nimitystä ”esirukouspalvelu” tai ”esirukoushetki”, vaikka nämä suomenkieliset vastineet eivät tee täyttä oikeutta ”ministry time:n” luonteelle.

Esirukouspalvelu hoidettiin Toronto-tilaisuuksissa ilmiölle ominaisella, tavallisuudesta poikkeavalla tavalla. Varsin monissa hengellisissä tilaisuuksissa esirukouspalvelu on hoidettu siten, että tilaisuuden päätteeksi esitetään kutsu, johon vastataan tulella eteen esirukousta varten. Tämän jälkeen esirukoilija/esirukoilijat keskustelevat ja rukoilevat tarvitsevien kanssa, kun varsinainen tilaisuus jo on enemmän tai vähemmän päättynyt.

Toronto-tilaisuuksissa toimittiin toisin. Tukholmassa esirukouspalvelua hoitivat Dupont, hänen mukanaan tullut esirukousryhmä sekä Stockholm Vineyardin esirukousryhmä. Esirukouspalvelu oli toteutettu siten, että esirukousryhmien jäsenet kulkivat yleisön keskuudessa ja rukoilivat eri ihmisten puolesta siten kuin itse parhaaksi näkivät. Lisäksi tietyssä vaiheessa eri ryhmiä – pastoreita vaimoineen, maallikkojohtajia jne. – kutsuttiin kirkkosalin eteen erityistä esirukousta varten. Heidänkin joukossaan valtuutetut esirukoilijat kiersivät valiten itse kohteensa. Tämän käytännön taustalla oli ilmeinen ajatus, että esirukousryhmät ja esirukoilijat tällä tavoin toimivat mitä suurimmassa määrin ”Hengen johdatuksessa”.

Monet Dupontin ja todistuspuheenvuorojen pitäjien kommentit ja yleisön reaktiot korostivat esirukouspalvelun keskeistä roolia. Dupont kertoi esimerkiksi puoliksi leikillään, kuinka eräs Stockholm Vineyardin pastoreista oli pyytänyt häntä jättämään ylistyslauluosion väliin ja aloittamaan suoraan saarnalla, koska hän halusi että ”asiat alkaisivat tapahtua”. Lyhyen tarinan sanoma oli selvä: ennemmin tai myöhemmin tilaisuudessa päästäisiin esirukouspalveluosioon, eli ”itse asiaan” ja ”asiat alkaisivat tapahtua”.

Tämän tapaiset kommentit muokkasivat tilaisuuden ilmapiiriä ja johdattivat sitä ”asioiden tapahtumisen” ja ”itse asian” odotukseen. ”Itse asialla” tarkoitettiin selvästi manifestaatioita, edellä kuvattuja fyysisten ilmiöiden ryydittämiä voimakkaita tunnekokemuksia. Tätä korosti myös tapa, jolla Dupont rukoili useaan otteeseen, että Pyhä Henki ”tulisi” ja että läsnäolijat voisivat ”ottaa vastaan enemmän ja enemmän Häntä”. Sanaa ”enemmän” toistettiin viljalti ja se tarkoitti nimenomaan lisääntyvää ”Hengen toimintaa” eli manifestaatioita.

Tilaisuus päättyi, kun esirukouspalvelua oli kestänyt melkoisen pitkän aikaa.

Manifestaatioiden ilmeneminen tilaisuuksissa

Tilaisuuksien rakenteessa ei ollut mitään erityistä esirukouspalvelukäytäntöä lukuunottamatta. Sen sijaan erityistä oli se, kuinka tavattoman keskeisessä asemassa tilaisuuksissa olivat tunnekokemus ja siihen liittyvät fyysiset manifestaatiot, kuinka niihin kiinnitettiin huomiota, niihin rohkaistiin ja niille osoitettiin varauksetonta hyväksyntää.

Dupontin mukaan Tukholman tilaisuuksissa tapahtuneet asiat manifestaatioineen olivat samanlaisia kuin mitä hän oli nähnyt TAV:ssa ”kymmenen kuukauden ajan”, eli ilmiön synnystä tammikuusta 1994 lähtien. Hän teki myös selväksi, että se, mitä tilaisuuksissa tapahtui, oli hänen mielestään ”95%:sti aitoa Jumalan työtä”.³¹

Dupontin kommentti samoin kuin koko hänen muu toimintansa tilaisuuksien aikana osoitti, kuinka selvästi ja yksiselitteisesti hän, eräs tunnetuimmista Toronto-liikehännän johtajista, piti fyysisiä manifestaatioita nimenomaan osoituksena Pyhän Hengen työstä.

Dupontin tilaisuuksien aikana saattoi lähes koko ajan kuulla ja nähdä manifestaatioita. Tilaisuuden alussa, ylistyslaulujen aikana, kuului yksittäisiä äänekkäitä naurunpyrskähdyksiä, jotka eivät kuulostaneet tavalliselta, normaalilta naurulta vaan pikemminkin pakonomaiselta hallitsemattomalta tunnepurkaukselta. Saattoi myös nähdä, kuinka jotkut henkilöt vapisivat ja tärisivät enemmän tai vähemmän holtittomasti ja kuinka toiset kaatuivat maahan penkkirivien väliin.

Monet Tukholman tilaisuuksien todistuspuheenvuorojen pitäjistä kokivat manifestaatioita ennen puhettaan, puheensa aikana ja vielä sen jälkeenkin. He tärisivät, vapisivat ja kikattivat voimakkaasti samaan aikaan kun musiikkiryhmän jäsenet olivat puhujakorokkeella samankaltaisten ilmiöiden vallassa.

Eräässä vaiheessa nuori mies kaatui pitkälleen puhujakorokkeelle. Hän vapisi maatessaan voimakkaasti ja potki samanaikaisesti jaloillaan lattiaa, minkä seurauksena puinen puhujakoroke kumisi varsin äänekkäästi. Stockholm Vineyardin pastori Hans Johansson juoksi puhujakorokkeella edestakaisin vavisten voimakkaasti ja tehden äkinäisiä käännöksiä. Dupont nauroi sydämensä pohjasta katsellessaan tätä ja oli ilmeisen innostunut kaikesta, mitä tapahtui. Suurin osa yleisöstä yhtyi hänen innostukseensa.

Tämä hyvin positiivinen reaktio perustui aivan ilmeisesti käsitykseen, että tässä todistettiin omin silmin Jumalan Hengen ihmeellistä työtä.

Dupontin saarnan aikana tilanne pääosin rauhoittui. Joitakin naurunpyrskähdyksiä saattoi kuulla ja jotkut yleisön joukossa vapisivat näkyvästi. Puhujakorokkeella makasi myös Dupontin saarnan aikana henkilöitä, jotka vapisivat voimakkaasti.

Kun esirukouspalvelu alkoi Dupontin saarnan jälkeen, manifestaatioita alkoi jälleen ilmetä enemmän ja ne olivat voimakkaampia: ihmiset vapisivat, tärisivät, nauroivat, kikattivat ja jotkut kaatuivat maahan puhujalavalla ja yleisön joukossa. Varsin suuri osa yleisöstä manifestoi jollakin tavalla. Enemmistö kuitenkin istui tai seisoi paikoillaan hiljaisessa rukouksessa tai katsellen menoa ilmeisen sekavin tuntein.

Tukholman tilaisuuksien aikana oli selkeästi havaittavissa, että sekä Dupont että esirukouspalvelua hoitavat ryhmät näyttivät arvioivan tilannetta ja ”Hengen työtä” näkyviin manifestaatioihin perustuen. ”Hengen työ” ja manifestaatiot olivat siis sama asia.

Monet tapaukset kertoivat tällaisesta käsityksestä. Dupont osoitti muutamia kertoja jotakin

³¹ MD941101.

manifestoivaa henkilöä ja kommentoi seuraavaan tapaan: ”Pyhä Henki on päälläsi, ota vastaan, ota vastaan...” Esimerkiksi eräs nuori mies vapisi voimakkaasti seisoessaan tuolirivien välissä. Dupont osoitti häntä ja sanoi: ”Jumala antaa sinulle suuren voiman evankeliointiin”. Henkilöt, joihin Dupont tällä tavalla kiinnitti huomiota, manifestoivat poikkeuksetta selkeästi.

Myös esirukousryhmät valitsivat melkein poikkeuksetta manifestoivia henkilöitä yleisön joukosta esirukouksen kohteiksi. Ne menivät tällaisen henkilön luokse, panivat kätensä tämän päälle ja rukoilivat esimerkiksi: ”Ota vastaan enemmän, enemmän...”. Tässäkin Hengen toiminta liitettiin siis hyvin yksiselitteisesti näkyviin manifestaatioihin.

Tämä on erittäin merkittävä seikka arvioitaessa tuonnempana Toronto-liikehdinnän käsitystä Pyhän Hengen toiminnasta.

Huomion kiinnittäminen manifestaatioihin

Toronto-ilmion piirissä painotettiin toistuvasti, että manifestaatiot eivät olleet tärkeitä vaan tärkeämpiä ovat Jeesus itse ja kokemusten hedelmät ihmisten elämässä. Käytännössä asia oli aivan toisin. Sekä tilaisuuksien puhujat ja vetäjät että todistuspuheenvuorojen pitäjät olivat järjestään innostuneita nimenomaan manifestaatioista. Tämä käy erittäin havainnollisesti ilmi Tukholman tilaisuuksista.

Manifestaatioista ei oltu ainoastaan innostuneita vaan tilaisuuden aikana läsnäolijoiden odotuksia suunnattiin nimenomaan manifestaatioihin. Tämä kävi ilmi Dupontin saarnassa, todistuspuheenvuoroissa ja esirukouspalvelun aikana erilaisissa positiivisissa ja innostuneissa tarinoissa ja meneillään olevien manifestaatioiden kommentoinnissa.

Dupont tosin sanoi eräässä vaiheessa, että Jeesus on tärkeä, eivät kokemukset. Hän yritti ilmeisesti vakuuttaa kuulijat toiminnan Kristus-keskeisyydestä. Hän myös totesi, että Torontossa ja muuallakin henkilöiltä yleensä kysyttiin, mitä sisäisiä asioita Jumala oli tehnyt silloin, kun ko. henkilö manifestoi.

Dupontin oma toiminta viestitti kuitenkin aivan päinvastaista. Juuri ennenkuin hän esitti kommenttinsa Jeesuksen keskeisyydestä, hän oli kiinnostuneena kysynyt eräältä nuorelta naiselta, kuinka kauan tämä oli tanssinut aikaisemmassa tilaisuudessa. Välittömästi Jeesus-keskeisyyttä painottavan kommenttinsa jälkeen Dupont taas kiinnitti yleisön huomion esirukouspalvelun aikana odotettavissa oleviin manifestaatioihin ja antoi varsin yksityiskohtaisia ohjeita manifestaatioiden luonteesta ja niihin suhtautumisesta. Dupontin toiminnassa keskeistä ei suinkaan ollut Jeesus vaan oletettu ”Hengen” toiminta manifestaatioissa.

Tätä vahvisti edelleen se, että kommenttinsa jälkeen Dupont kutsui luokseen muutamia henkilöitä ja rukoili heidän puolestaan. Hänen mukaansa syy siihen, että erilaisia todistuksia tuotiin esille ja että ”Pyhän Hengen toimintaa” demonstroitiin, oli se, että tällä tavalla annettiin rohkaiseva malli.³² Annettu malli johdatti selvästi ja yksiselitteisesti kokemukseen ja manifestaatioihin, ei suinkaan Jeesus-keskeisyyteen.

Todistukset ja niistä etsitty ”hedelmä” olivat vuorostaan varsin tuoretta ”satoa”. Todistuspuheenvuorojen pitäjät kertoivat, mitä heille oli edellisen päivän tilaisuudessa tapahtunut. Heidänkään puheenvuoronsa eivät korostaneet ”hedelmää” vaan innostusta erilaisista tunnekokemuksista ja manifestaatioista. Yleisökin osoitti suosiotaan nimenomaan todistuspuheenvuorojen pitäjien kokemille manifestaatioille.

³² MD941031.

Samassa yhteydessä Dupont kertoi norjalaisesta ystävästään. Tämä oli vierailut TAV:ssa ja kotiin palattuaan kertonut leikillään, että TAV:ssä hän oli kohdannut uuden jumalan, jonka nimi oli ”More”, ”Enemmän”. Tällä Dupontin ystävä tarkoitti Toronto-ilmion esirukouspalvelussa yleistä käytäntöä, jossa ihmisten puolesta rukoiltiin, että he saisivat ”enemmän, enemmän, enemmän jne.” ”Henkeä” ja siunausta.

Dupontin huvittuneena ja innostuneena kertoma pikku tapaus suuntasi jälleen huomiota manifestaatioiden odottamiseen ja saamiseen, koskapa tämä ”enemmän” saamisen idea tarkoitti käytännössä tunnekokemusta manifestaatioineen. Esirukoushetken tarkoitus ei ollut kirkastaa Kristusta vaan saada ”enemmän Henkeä”, enemmän tunnekokemuksia, enemmän fyysisiä manifestaatioita.

Leikillisesti hyvänä vitsinä kerrottu tarina jumalasta nimeltä ”Enemmän” toi tahattomasti esille Toronto-ilmion keskeisen harhan. Ilmion Jumala ei ollutkaan enää Raamatussa itsensä ilmoittava Kaikkivaltias Jumala, Jeesuksen Kristuksen Isä, vaan ”More”, ”Enemmän”, sisällyksetön ja irvokkaiden manifestaatioiden leimaama tunnekokemus.

Dupont kertoi edelleen Fort Waynessä, Indianassa vaikuttaneesta pastoriystävästään. Eräs nainen oli tullut pastorin luokse joulukuussa 1993 ja sanonut tälle, mitä ”Jumala oli näyttänyt hänelle tekevänsä” vuonna 1994: ”Herra sanoo näin vuodelle 1994: 'enemmän vuonna yhdeksänkymmentäneljä' ja: 'lattialla vuonna yhdeksänkymmentäneljä’”. (Kyseessä on englanninkielinen sanaleikki: ”This is what God says for 1994: 'more in ninety-four', and: 'on the floor in ninety-four’”). Kuulijat reagoivat hilpeän innostuneina tähänkin tarinaan.³³ Sanoma oli selvä: hauskuus ja ihanuus on siinä, että saadaan ”enemmän” vietettäessä ”mattohetkiä” lattialla maaten kokemisen kourissa. ”Mattohetki”, ”carpet time” olikin Toronto-ilmion oma termi, jota käytettiin lattialla makaamisesta tunnekokemuksen ja manifestaatioiden keskellä.

Sama manifestaatioiden korostaminen jatkui esirukouspalvelun aikana. Dupont mm. osoitti miestä, joka oli noussut ylös varsin pian kaatumisensa jälkeen. Dupont totesi, että miehen olisi pitänyt pysyä lattialla pitkällään ”saadakseen enemmän”.³⁴ ”Enemmän saaminen” tarkoitti käytännössä pidempää tunnekokemusta manifestaatioineen.

Molempina iltoina Dupont myös kutsui esirukouspalvelun aikana salin eteen niitä henkilöitä, jotka vapisivat tai tärisivät voimakkaasti tai jotka olivat kaatumaisillaan.³⁵ Tämä korosti sitä ideaa, että tällainen kokeminen oli tavoiteltavaa ja sitä, että tällaisen mukaan Hengen toimintaa arvioitiin. Kutsuttiinhan eteen nimenomaan manifestoivia henkilöitä ja olihan heidän puolestaan tarkoitus rukoilla, että he saisivat ”vielä enemmän”, manifestoisivat vielä kauemmin ja voimakkaammin.

Dupont kommentoi edelleen hyvin innostuneesti kahta manifestoivaa henkilöä. Toinen oli nuori nainen, jonka päällä oli Dupontin mukaan ”koripallovoitelu”. Jumala kuulemma ikäänkuin pallotteli naisen kentän poikki ja heitti lopuksi korirenkaan läpi. Dupontin mukaan kyse oli siitä, että nainen sai merkittävän voitelun evankeliointia ja lähetystyötä varten. Toinen oli tyttö, joka otti paikoillaan juoksuaskeleita vinhaan tahtiin kasvot punoittaen. Dupontin mukaan tällä nuorella naisella oli taasen ”klassinen onnellisten jalkojen voitelu”. Dupont ilmeisesti viittasi Jesajan kirjan sanaan, jonka mukaan ”...sulaiset ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat”(Jes. 52:7).³⁶

Toisella kertaa Dupont kutsui eteen tytön, joka samanaikaisesti manifestoi. Hän kysyi tältä, mitä Jumala oli tehnyt hänelle fyysisesti edellisenä iltana. Kun hän pyysi tyttöä todistamaan, hän samalla kommentoi hyvin positiivisesti tämän manifestoimista ja sanoi: ”Hän ei kestä enää kauaa!”

³³ MD941031.

³⁴ MD941031.

³⁵ MD941031, MD941101.

³⁶ MD941031.

Tällä Dupont tarkoitti selvästi sitä, että tyttö pian varmaankin joutuisi kokonaan manifestoimisensa ("Hengen") valtaan ja kaatuisi. Yleisöllä oli jälleen riemullisen hauskaa. Dupontia myös kiinnosti se, että tyttö oli nauranut varsin paljon edellisenä iltana.³⁷

Ennenkuin Dupont aloitti tiistai-illan saarnansa, hän kommentoi lyhyesti joitakin manifestoivia henkilöitä sanoen: "Henki on joidenkin teidän päällänne juuri nyt!" Samalla hän nauroi sydämensä pohjasta osoittaen näin, kuinka positiivisesti hän suhtautui henkilöiden manifestointiin.

Saarna käsitteli Hengen täyteen erilaisia tasoja. Sen yhteydessä Dupont sanoi, jälleen innostuneeseen sävyyn: "Joidenkin teistä täytyy humaltua. Ei viinistä, vaan humaltua Hengestä. Joidenkin teistä pitää tulla hurautuvan, karjuvan, korskuvan humaltuneiksi, koska otatte itsenne aivan liian tosissaan" (näillä luonnehdinnoilla ["rip, roaring, snorting drunk"] Dupont lienee viitannut eri käyttäytymismuotoihin, joita on ilmennyt "manifestaatioina": karjuminen kuin leijona, korskuminen kuin härkä, juopuminen "Hengestä" jne.).

Yleisön joukossa ollut tyttö nauroi tälle voimakkaasti. Dupont kommentoi: "Otan tuon 'aamenena'! Jumalan valtakunta ei ole vanhurskautta, rauhaa ja vakavuutta, se on vanhurskautta rauhaa ja iloa... aaahhahhaaaahhahaahh...(Dupont nauroi taas sydämensä pohjasta joillekin manifestaatioille ja yleisölläkin oli vuorostaan riehakkaan hauskaa) Joku pitää hauskaa"³⁸

Sanoma oli aivan selvä: mikään ei ole niin "kivaa", suorastaan ratkiriemukasta kuin manifestaatioiden kokeminen..

Huomioita Toronto Airport Vineyardin tilaisuuksista

Toronto Airport Vineyardin tilaisuuksista kerrotaan aivan samanlaisia seikkoja, kuin mitä oli nähtävissä edellä kuvatuista Tukholman tilaisuuksissa. Sekin kertoo siitä, että Tukholman tilaisuudet tarjosivat hyvän perustan arvioida Toronto-liikehdintää.

Vaikka Dupontin saarnan aikana oli Tukholmassa varsin rauhallista, tämä ei aina ollut tilanne Toronto-tilaisuuksissa. Arnott esimerkiksi kertoo, kuinka puhujien on ajoittain täytynyt TAV:ssa saarnata ihmisten naurun, vaikeroinnin tai huutojen aiheuttaman metelin keskellä. Arnottin mukaan TAV:n tilaisuuksien ilmapiiri on "sähköinen – Jumalan Hengen läsnäolon sähköistämä". Arnott tulkitsee tämän puhetta häiritsevän tai sen jopa keskeyttävän metelin manifestaatioiksi Pyhän Hengen toiminnasta. Arnottin mukaan Sanan saarnan aikana "on kuitenkin yleensä hiljaista".³⁹

Kertomukset tällaisesta häirinnästä eivät ole harvinaisia. Niiden sanoma on aina sama: Pyhän Hengen ajatellaan tällä tavalla ottavan tilaisuuden valtaansa. On olemassa myös toisenlaisia tilaisuuksissa pidettyihin saarnoihin liittyviä kertomuksia. Näitäkin kerrotaan todistuksena Pyhän Hengen "mahtavasta" työstä. Näissä kertomuksissa "Pyhä Henki" on vaikuttanut tilaisuuden puhujiin niin, etteivät he ole saaneet sanaa suustaan tai he ovat manifestoineet niin voimakkaasti etteivät ole saaneet sanaa suustaan.

Margaret Poloma kertoo esimerkin tällaisesta tapauksesta. Poloman tarkoitus on osoittaa, kuinka Toronto-tilaisuuden johtaja voi joutua "pelastamaan" tilaisuuden kulun, kun "Pyhä Henki" tekee odottamattomalla tavalla työtään. Poloma oli itse todistanut paikan päällä, kuinka tilaisuuden puhujat – mies ja vaimo – olivat tulleet niin "juopuneiksi Hengestä", että eivät kyenneet lainkaan pitämään puheitaan. Mies oli vaipunut lattialle yritettyään turhaan rauhoittua jakkarallaan. Tämän

³⁷ MD941101.

³⁸ MD941101.

³⁹ Arnott 1995, s. 72.

jälkeen vaimo yritti jatkaa omalla osuudellaan, mutta sysäsi hetken kuluttua muistiinpanonsa syrjään sanoen: ”Luulenpa, että Henki haluaa, että tämä sanoma tuodaan esiin huomeniltana”, minkä jälkeen hänkin kaatui lattialle.⁴⁰

Sekä kertomukset saarnaajan puhetta vaikeuttavasta manifestaatio-metelistä että kertomukset puhujat puhekyvyttömiksi tekevästä manifestaatioista ovat suosittuja esimerkkejä Pyhän Hengen ”merkittävästä” työstä. Tätä suosiota ei vaimenna se, että esimerkiksi 1. Kor. 14:26-33 Paavali antaa varsin yksityiskohtaisia neuvoja järjestyksen ylläpitämisestä seurakunnan kokouksessa. Paavali ei pidä hallitsematonta kaaosta ja kakofoniaa tunnusmerkkinä Pyhän Hengen erityisestä työstä. Päinvastoin hän toteaa, että rauha on epäjärjestyksen sijasta tunnusomaista Jumalan olemukselle ja että tämän tulee heijastua myös seurakunnan tilaisuuksissa.

Bill Randlesin kokemukset TAV:n ylistyshetkestä muistuttavat hyvin paljon Tukholman tilaisuuksia. Randlesin mukaan ylistyksen aikana saattoi silloin tällöin nähdä, kuinka jotkut vapisivat ja tärisivät, heiluttivat käsiään, nauroivat tai vain makasivat pitkällään lattialla.⁴¹

Randles on myös kuvannut esirukoushetkeä TAV:ssa. Saarnan jälkeen tuolit oli kerätty pois lattialta esirukoushetken ajaksi. Aluksi oli lyhyesti selitetty joitakin sääntöjä, jonka jälkeen Dupont oli rukoillut ”Tule Pyhä Henki”. Vastausta ei tarvinnut odottaa. Ihmiset alkoivat välittömästi kaikkialla salissa täristä, nytkähdellä tai taipua pakonomaisesti etukumaraan uudestaan ja uudestaan. Polvet notkahtelivat, käsivarret sätkivät, jotkut henkilöt vapisivat ja tutisivat voimakkaasti. Eräs noin viisikymmenvuotias nainen makasi selällään maassa ja nousi toistuvasti istuvaan asentoon yhtäkkisesti ja voimakkaasti. Joka kerran, kun hän nousi istuma-asentoon, hän päästi suustaan huudahduksen: ”Kukkuu!”. Kaikki tämä sai Randlesin mukaan aikaan ”tuonpuoleiselta kuulostavan kakofonian”⁴²

Villi ja riehakas meno esirukouspalvelun aikana on aitoa Toronto-ilmiötä. Bill Randles kertoo toisesta vierailustaan TAV:n tilaisuudessa, jota sillä kertaa luonnehti ”juopumus Hengessä”. Esirukouspalvelun alkurukouksen ”tule, Pyhä Henki” jälkeen seurakunta alkoi huojua ja hoiperrella. Osa seurakunnasta yhtyi aaltoina levinneeseen kovaääniseen ja remuisaan nauruun. Randles tapasi tässä vaiheessa tutun pariskunnan, jonka kanssa keskusteli lyhyesti. Tämän jälkeen ”juopumus” olikin vallannut koko seurakunnan. Ihmiset kompastelivat ja kaatuivat toistensa päälle tusinoittain. Suurin osa makasi maassa typeryntyneen ilme kasvoillaan kykenemättä nousemaan ylös yrityksistä huolimatta. Eräs mies huusi koko voimallaan, toinen makasi maassa jalat ilmassa, nauraen ja yrittäen saada jalkojaan alas. Esirukousryhmä kierteli ympäriinsä ”viuhtoen” aaltoa ihmisten ylle juopuen itsekin.⁴³

Arnottin oma kommentti TAV:n tilaisuuksien käytännöstä korostaa edellä mainittua piirrettä, jossa manifestaatioita pidetään merkinä Hengen työstä. Arnottin mukaan rukousryhmät on koulutettu rukoilemaan henkilökohtaisesti ihmisten puolesta sen vuoksi, että yleinen rukous läsnäolijoiden puolesta saisi aikaan sen, että vain 10-15% yleisöstä ”ottaisi vastaan”, ts. kokisi ”Hengen kosketuksen”.⁴⁴ ”Vastaanottaminen” on siis näkyvää, ts. Hengen työtä arvioidaan juuri näkyvien manifestaatioiden perusteella.

Myös Randlesin huomiota on kiinnittänyt se, kuinka TAV:ssa oltiin kiinnostuneita manifestaatioita ja niitä korostettiin. Hän oli ollut TAV:ssa Marc Dupontin johtamassa tilaisuudessa. Dupont oli korostanut, kuinka typerää manifestaatioiden etsiminen on. Tämän jälkeen

⁴⁰ Poloma 1995, alakappale ”Host or Master of Ceremonies”.

⁴¹ Randles 1995, kappale ”A Typical Service”.

⁴² Randles 1995, kappale ”Ministry Time: Come Holy Spirit”.

⁴³ Randles 1995, kappale ”Service Characterized by Drunkenness”.

⁴⁴ Arnott 1995, s. 95, 96.

hän oli kuitenkin tarjonnut ”lukemattomia esimerkkejä” manifestaatioista.

Dupont oli lopettanut saarnansa kertomukseen japanilaisten pastoreiden vierailusta TAV:ssa. Aluksi tilaisuuksien ”erikoisuudet” olivat tuntuneet pastoreista vastenmielisiltä, mutta heidät oli ylipuhuttu jäämään, jotta he voisivat ”vastaanottaa” eli kokea Toronto-kokemuksia. Vierailun lopulla eräs tilaisuuden vetäjistä oli pyytänyt yhtä japanilaispastoreista rukoilemaan puolestaan. Koska heiltä puuttui yhteinen kieli, japanilaispastori oli astunut pari metriä taaksepäin, kohottanut kätensä päänsä yläpuolelle pitäen ikäänkuin kuviteltua ”voimapalloa” käsissään ja heittänyt sillä amerikkalaista pastoria. ”Pallo” oli ”osunut” pastoria vatsaan, tämä oli kaatunut ja ”Henki” oli juovuttanut hänet. Kuulijat olivat Randlesin mukaan olleet jostakin syystä ihastuksissaan tarinasta ja osoittaneet sille suosiotaan usean minuutin ajan.⁴⁵ Sekä puhujien että yleisön innostus manifestaatioihin oli aivan samanlaista sekä Tukholmassa että Torontossa.

Marc Dupont Jyväskylässä 31.3.1995

Tässä yhteydessä on valaisevaa tarkastella lyhyesti Marc Dupontin Jyväskylässä 31.3.1995 pitämän tilaisuuden esirukoushetkeä, ”ministry time”:a. Siinäkin käy tavattoman selvästi ilmi se, kuinka yksiselitteisesti Dupont liittää Hengen toiminnan manifestaatioihin. Lienee selvää, että koska Dupont halusi tehdä Toronto-liikehdintää tunnetuksi ja levittää sitä Suomessa, hänen käsityksensä eivät olleet hänen omiaan vaan ne edustivat Toronto-liikehdinnän yleisiä käsityksiä.

Esirukoushetken aluksi Dupont kiinnitti huomionsa joihinkin henkilöihin todeten ”Pyhän Hengen lepäävän heidän päällään” juuri tuona hetkenä. Sen jälkeen hän toi esiin, miksi hän ajatteli näin olevan:

”Jos, tänä iltana, tähän saakka, jos olet tärisnyt vähän tai vavissut tai jos olet tuntenut olosi raskaaksi sen vuoksi, että Henki on päälläsi, tai jos ehkä tunsit itsesi juopuneeksi Jumalan Hengestä... Joillekin teistä tämä on tapahtunut”.

Tämän jälkeen Dupont kehotti henkilöitä, jotka olivat tunteneet vapinaa, tärinää tai ”raskasta oloa” tai ”juopumusta” nousemaan ylös. Hän korosti, että kyse ei ollut henkilöistä, jotka toivoivat tällaista tapahtuvan itselleen, vaan jotka **jo olivat saarnan aikana kokeneet sitä**. Seuraavaksi hän kehotti asianomaisia sulkemaan silmänsä, ja kohottamaan kätensä. Sitten hän rukoili kiittäen, että Pyhä Henki näin toimi: ”Pyhä Henki, siunaan sinua siitä, mitä juuri nyt teet näiden miesten ja naisten elämässä”. Poimimalla manifestoivat henkilöt esiin ja rukoilemalla em. tavalla Dupont teki mahdollisimman selväksi, että ”Pyhä Henki toimii” hänen mielestään juuri tällä tavalla, antamalla manifestaatioita.

Dupont vahvisti tätä mallia edelleen. Hän rukoili, että ”Herran Henki alkaisi virrata huoneessa” ja että hän ”kuitenkin halusi aloittaa näiden ihmisten kanssa”. Sitten hän rukoili, että Jumala ”henkäisisi” heidän ylleen. Seuraavaksi hän kiinnitti huomionsa erääseen osanottajaan. Hän sanoi: ”Tuo tyttö tuolla edessä, jolla on vaalea tukka, Herran ilo on ylläsi, tule vain täyteen!” Sen jälkeen hän rukoili tietyn joukon puolesta, että Jumala antaisi heille ”enemmän”, ”täyttäisi heitä” ja kiitti siitä, mitä Jumala jo ”teki heissä”.

Seuraavaksi Dupont pyysi niitä, jotka äsken oli pyydetty nousemaan ylös - ts. manifestoineita henkilöitä - tulemaan eteen. Hän kutsui esirukoustiimiläiset mukaan ja rukoili korottaen äänensä, että ”Jumala antaisi sen lisääntyä”. ”Se” tarkoitti aivan ilmeisesti ”Hengen voittoa” eli erilaista kokemista manifestaatioineen.

⁴⁵ Randles 1995, kappale ”A ’Prophetic’ Message”

Tämän jälkeen Dupont sanoi, että jotkut tästä ryhmästä saivat voitelun lähetystyötä ja evankelioimista varten. Hän osoitti ”pitkää kaveria punaisessa jakussa” ja sanoi ”Hengen olevan tämän päällä” lähetystyötä varten. Dupont yhä rukoili, että ”se tulisi” ja sitä tulisi ”enemmän”. Hän osoitti jälleen paria henkilöä ja totesi heidän saavan voitelun lähetystyöhön ja ”radikaaliin evankelointiin”. Dupontin mukaan eräs asia, jonka he olivat oppineet vuodesta 1994 oli se, että tarvittiin ”liottautumista Jumalan läsnäolossa” enemmän kuin vain ”nopeaa kosketusta”. Oli siis tarpeen viettää aikaa kokemuksen syövereissä. Näinhän Dupont oli opettanut Tukholmassakin. Dupont edelleen rukoili, että läsnäolijat ”saisivat enemmän”, että Jumala koskettaisi jne. Taustalta kuului ajoittaista naurua ja muuta meteliä.⁴⁶

Sama toistui seuraavan päivän aamutilaisuudessa. Dupont toisti erikseen, että tässä ryhmässä ei pitänyt olla, jos ”Henki ei jo ollut päällä”.⁴⁷ Päivätילוudessa Dupont kutsui eteen erityisesti pastoreita puolisoineen rukoillakseen heidän puolestaan. Johdonmukaisesti Dupont kommentoi tilannetta kesken rukouksen sanoen: ”Näen Jumalan läsnäolon lisääntyvän teissä”. Hengen toiminta oli siis yksiselitteisesti sellaista, jonka voi nähdä ulkonaisista reaktioista.⁴⁸ Saman päivän iltana Dupont kommentoi jälleen esirukoushetken aluksi: ”Henki koskettaa monia teistä juuri nyt. Saatatte tuntea raskautta, tai Herran ilo on päällänne hyvin voimakkaana ja taistelette naurua vastaan. Tai sitten olette hiukan juovuksissa Hengestä. Tai sitten vapisette tai tärisette.” Jälleen Dupont pyysi juuri näitä henkilöitä nousemaan ylös ja rukoili ”Hengen lisääntyvää tulemistä” heihin/heidän päälleen.⁴⁹

Dupontin koko toiminta 31.3. esirukoushetkessä sekä myös muissa tilaisuuksissa – manifestoivien nostattaminen seisomaan; rukoileminen, että he saivat ”enemmän”; manifestoivien kerääminen eteen; huomion kiinnittäminen joihinkin manifestoiviin ja erityisvoitelun lupaaminen heille – vahvasti yhtä ja samaa sanomaa: Henki toimii, kun ihmiset manifestoivat tavalla tai toisella ja tätä ”Hengen toimintaa” täytyy saada ”enemmän”. On olemassa selkeä kaava: manifestoiviin kiinnitetään huomiota, heitä vahvistetaan, heille luvataan houkuttelevia asioita, manifestaatioiden halutaan lisääntyvän. Tällainen toiminta on ”Toronton siunauksen”, Toronto-ilmion ydintä.

Kunnon pirskeet

Edellä esitetystä ei liene jäänyt epäselväksi, että Toronto-liikehdinnässä suhtauduttiin hyvin positiivisesti manifestaatioihin. Esimerkiksi Marc Dupont nauroi hyvin usein sydämensä pohjasta, kun erilaisia hullunkurisuuksia ilmeni. Myös yleisö eli riehakkaasti mukana eriskummallisten tapahtumien pyörteessä.

Manifestaatioiden yhteydessä koettu ajoittain riehakas ilonpito on osa Toronto-ideologiaa. Toronto-ilmion keskuudessa suositun käsityksen mukaan ”Jumalan Hengen siunaava toiminta” eli Toronto-kokemus manifestaatioineen ilmentää sitä, että Jumala haluaa omillaan olevan hauskaa ja että Hän pitää itsekin hauskaa omiensa kanssa. Toronto-manifestaatioissa on tämän käsityksen mukaan kyse kunnon juhlasta, jotka Jumala järjestää omilleen aivan kuin tuhlaajapojan isä järjesti juhlat kadonneen ja jälleen löytyneen poikansa kunniaksi.

Kun Toronto-yhteyksissä puhutaan ”juhlien viettämisestä” kokemusten ja manifestaatioiden yhteydessä, kyseessä ei selvästikään ole vakavamielinen juhlallisuus vaan reipas ja nuorekas

⁴⁶ MD950331

⁴⁷ MD950401a.

⁴⁸ MD950401b.

⁴⁹ MD950401c.

”hauskanpito”. Ilmaus ”viettä juhliä” voidaankin ehkä kääntää paremmin ”pitää pirskeet”, Voitaisiin jopa puhua ”pirske-teologiasta”, koska kielikuva on niin suosittu esiteltäessä Toronto-ilmion olemusta. Arnott esimerkiksi sanoo Jumalan ”pitävän parhaat pirskeet koko maailmankaikkeudessa”.⁵⁰

Kun Dupont kertoi siitä, mitä hänen mielestään Jumala teki ”tällä hetkellä” – aivan ilmeisesti ”Toronton siunauksen” kautta – hän sanoi: ”Jumala opettaa lapsilleen, että Jumalan valtakunta on hauskaa”.⁵¹ Tätä hauskanpidon ajatusta Dupont korosti eri yhteyksissä käyttäen ilmaisia kuten ”Jumala haluaa vain kohdata meitä ja pitää hauskaa kanssamme”; ”katsokaa, meillä on jo hauskaa” (Dupont kommentoi hyväksyvästi yleisön joukosta kuulunutta kovaäänistä naurua); ”tänä iltana me vain pidämme hauskaa” ja ”katsohan, Jumala rakastaa lapsiaan. Hän pitää mielellään hauskaa kanssasi”.⁵²

Dupontin mielestä jo ensimmäisenä helluntaina koettiin Hengen vuodatuksen ”hauskuus”. Hän toteaa, että nuo satakaksikymmentä, jotka olivat kokoontuneet yläsaliin, ”olivat juovuksissa [Hengestä]” ja he ”näyttivät siltä, että heillä oli ollut hauskaa”. Dupont vieläpä alleviivasi asiaa sanoen, että he olivat ”juovuksissa kuin haisunäädät”.⁵³

Dupont siis tulkitsee kristillisen seurakunnan syntyhetken, Pyhän Hengen vuodatuksen, ”Toronto-silmälasiin” lävitse ja näkee siinä lähinnä Toronto-tyyppisen ”hauskanpidon”, kun ollaan ”juopuneena Hengestä” kuin haisunäädät. Koska haisunäätä ei kuulu suomalaiseen eläinkuntaan, on vaikea mieltää, mitä tekemistä eläinparalla on juopumuksen kanssa. Sen voi kuitenkin sanoa, että Dupontin käsitys ja tulkinta ensimmäisen helluntain tapahtumista ja niiden merkityksestä on alarvoinen.

Toronto-ilmion käsityksen mukaan loputon manifestaatioiden ryydittämä kollektiivinen tunnerieha, ”kunnon pirskeet”, on näköjään seurakunnan elämää parhaimmillaan, ”Hengen toimintaa” yltäkylläisimmillään. Jäljempänä käsitellään yksityiskohtaisesti eri raamatunkohtia, joita Toronto-liikkeen piirissä nostettiin Toronto-ilmion tueksi, mm. juuri Apt.2:sta. Tässä yhteydessä voi kuitenkin todeta lyhyesti, että Apostolien tekojen 2. luku ei toden totta kerro mistään Toronto-ilmion ”Hengellä juopumisesta” ja ”hauskanpidosta”.

Toronto-ilmion käsitys ”pirskeistä” ja ”hauskanpidosta” on aivan vääristynyt. Raamattu tosin tuntee myös Uudessa Testamentissa Jumalan järjestämän ”juhlan”. Yksi sellainen kohta on edellä mainittu tuhlaajapoikakertomus (Lk. 15:11-32), jossa ilon ja juhlan aihe oli omille teilleen eksyneen tuhlaajapojan paluu. Kaksi muuta kohtaa on Jeesuksen kertomat kaksi vertausta juuri ennen kuin hän puhui tuhlaajapoikavertauksen (Lk. 15:3-10). Onkin valaisevaa tarkastella, mitä Raamattu itse kertoo taivaallisista juhlista ja niiden syistä.

Toisessa näistä vertauksista kerrotaan, kuinka mies kadotti sadasta lampaastaan yhden. Löydettyään sen hän järjesti iloissaan ”pirskeet”. Toisessa kerrotaan, kuinka nainen kadotti kallisarvoisen rahan. Löydettyään sen hänkin järjesti riemuissaan pidot. Jeesus kommentoi molempia vertauksia toteamalla, että Jumalan enkeleillä on ilo taivaassa yhdestä syntisestä, joka kääntyy. Tästähän tuhlaajapoikavertauksessakin oli kysymys, eksyneen, kadonneen palaamisesta kotiin.

Jeesuksen mukaan ”kunnon pirskeet” taivaassa syntyvät siis siitä, kun yksikin syntinen kääntyy. Niinpä kristillisen seurakunnankin on todelliset, aidot ”kunnon pirskeet” järjestääkseen suuntauduttava elämään ja toimintaan, joka johtaa syntisten kääntymiseen eikä suinkaan pantava

⁵⁰ Arnott 1995, s. 43.

⁵¹ MD941101.

⁵² MD941031.

⁵³ MD950331.

pystyyn itsetarkoituksellisia tunneriehoja kummallisten manifestaatioiden kera.

Täydellinen esimerkki taivaallisista ”juhlista” on Ilmestyskirjan kertomus Jumalan valtaistuimesta taivaassa (Ilm. 7:9-17). Siellä ei vietetä Toronto-tunneriehaa manifestaatioineen. Siellä on yksi ja vain yksi juhlan aihe: Jumalan Karitsan ylistys. Miksi tämä ja vain tämä on juhlan aihe? Siksi, että perille päässeet Jumalan lapset tietävät, että vain, yksinomaan ja ainoastaan Jumalan Karitsan, Jeesuksen, täydellisen uhrin tähden he ovat ylipäätään voineet perille päästä.

Henki juovuttaa – ihmiset tärisevät ja hoipertelevat

Toronto-ilmion piirissä oli tapana tuoda esille joistakin asioista päällisin puolin ja tavallaan ohimennen varsin raamatullisen tuntuisia periaatteita ja olla sitten lainkaan noudattamatta käytännössä näitä periaatteita. Lisäksi asioita korostettiin sillä tavoin, että opetuskin oli aivan vastoin esille tuotuja raamatullisia periaatteita.

Tyypillinen esimerkki oli edellä kuvattu tapa korostaa sitä, että tärkeitä eivät olleet manifestaatiot vaan Kristus. Samanaikaisesti sitten keskityttiin juuri, vain ja ainoastaan manifestaatioihin, niiden ”hauskuuteen”, ”ihanuuteen”, ”juopumiseen Hengestä” tms., kun taas Kristus oli täysin sivuraiteella.

Aivan samalla tavalla kävi opetukselle Pyhästä Hengestä. Esimerkiksi John Arnott toi kirjassaan *The Father's Blessing* esille näkemyksiä, joihin voi aivan hyvin yhtyä. Hän kirjoitti muun muassa, että Pyhä Henki ei ole vain voima vaan ”rakastava, välittävä, ihmeellinen persoona, jolla on yksi polttava halu: Hän haluaa paljastaa Jeesusta sinulle suuremmalla ja ihmeellisemmällä tavalla”.⁵⁴

Arnottin toteamus noudattaa Uuden Testamentin opetusta. Jeesus sanoo Joh. 16:14 selvästi, että Pyhä Henki on kirkastava Hänet. Pyhän Hengen keskeinen tehtävä on siis tuoda esille Jeesusta.

Toronto-ilmio ei noudattanut Arnottin esittämää näkemystä lainkaan. Arnott ei itsekään toiminut sen mukaan. Hänen kirjansa sanoma ei ole Kristus- vaan tunnekokemuskeskeinen. Kuvaava esimerkki on kuinka Arnott kertoi ihmisten tulevan heidän seurakuntaansa Englannista, Australiasta tai Japanista ja viettävän ”pirskeitä” kolmen, neljän illan ajan, kun ”Henki tuli heidän ylleen” ja ”juovutti heidät”.⁵⁵ Toronto Airport Vineyardiin ei siis tultu siksi, että Henki olisi siellä kirkastanut Kristusta vaan siksi, että ”Henki juovutti” siellä erilaisilla tunnekokemuksilla ja manifestaatioilla.

”Pyhä Henki” oli Toronto-ilmiossa tärkeä. Toronto-ilmio piti itseään itseään hyvin merkittävänä Pyhän Hengen liikehdintänä. Esimerkiksi Arnott kirjoittaa kuin itsestäänselvyytenä ”tästä uudesta Pyhän Hengen vuodatuksesta”.⁵⁶ Yhtä itsestäänselvästi hän pitää Toronto-ilmiota osana Joelin profetiassa (Joel 2:28-30) luvattua lopunajan Pyhän Hengen vuodatusta.⁵⁷

Toronto-ilmiota perusteltiin myös ensimmäisen helluntain Hengen vuodatuksella. Ensimmäinen helluntai nähtiinkin lähinnä Toronto-tyyppisten manifestaatioiden, erityisesti ”Hengestä juopumisen” ilmentymänä. Tästä aiheesta puhui mm. Guy Chevreau Helsingin Saalem-

⁵⁴ Arnott 1995, s. 33.

⁵⁵ Arnott 1995, s. 208.

⁵⁶ Arnott 1995, s. 37.

⁵⁷ Arnott 1995, s. 166.

seurakunnassa pitkään ja hartaasti toukokuussa 1995.⁵⁸

Toronto-ilmion ”Pyhä Henki” ei ollut kuitenkaan Raamatun opetuksen mukainen Kristusta kirkastava persoona. Toronto-ilmion ”Pyhä Henki” oli ”henki”, jonka tehtävä oli antaa kristityille itsetarkoituksellinen, erikoislaatuisten manifestaatioiden ryydittämä Toronto-tunnekokemus, jossa nämä voisivat piehtaroida mieluiten tuntikausia..

Hengen toiminta – tunnekokemusta ja manifestaatioita

Toronto-ilmion käsitys Pyhästä Hengestä manifestaatioiden ryydittämän tunnekokemuksen antajana tuli esille monissa eri yhteyksissä ja monin eri tavoin. Koska Toronto-ilmion tapa pitää nimenomaan Toronto-kokemusta ja manifestaatioita merkinä Hengen työstä paljastaa niin selvästi ilmion sielullisen ja epäraamatullisen luonteen, kyseistä piirrettä käsitellään seuraavassa yksityiskohtaisesti ja perusteellisesti.

Toronto-ilmion käsitys Hengen toiminnan luonteesta tulee paljonpuhuvasti ilmi Arnottin ohjeesta, jonka hän antoi kirjassaan otsikolla ”Isän siunaus on kaikille”⁵⁹ ”Isän siunaus” tarkoittaa ”Toronton siunausta”, mikä taas tarkoittaa Toronto-kokemusta. Arnottin ohje koski sitä, kuinka voi parhaiten kokea ”Hengen siunauksen”.

Arnott kehotti vastaanottamaan ”tuoreen Hengen vuodatuksen”. Hän viittasi profeetta Joelin lupaukseen Hengen vuodatuksesta viimeisinä aikoina (Joel 2:28-30). Tämä kertoo siitä, kuinka Toronto-ilmiossa todella ajateltiin Toronto-kokemuksen olevan Raamatussa luvattua Hengen vuodatusta.

Kun Arnott sitten antaa ohjeita ”tuoreen Hengen vuodatuksen” kokemisesta hän puhuu Hengen ”vastaanottamisesta”. ”Vastaanottaminen” on Toronto-kokemuksen synonyymi. ”Tuore Hengen vuodatus” tarkoittaa siis yksiselitteisesti nimenomaan Toronto-kokemusta.,

Tämä kävi vielä selvemmäksi, kun Arnott tarkensi ohjettaan. Arnottin mukaan yksi parhaista paikoista ”vastaanottamiseen” on oma koti. Jos vastaanottaminen ei oikein onnistu kotona, kannattaa Arnottin neuvon mukaan etsiä johonkin kokoukseen, jossa ”Jumalan tuli palaa” ja syttyä siitä itse.

”Sytymisen” luonne tuli ilmi, kun Arnott kertoi, miten heillä oli TAV:ssa tapana toimia. Arnottin mukaan he rohkaisevat ihmisiä tulemaan heidän seurakuntaansa Torontoon ainakin kolmeksi päiväksi, jotta nämä voivat ”liottautua”, ”marinoitua Pyhässä Hengessä”. Kun tämä sitten tapahtuu, ”he poikkeuksetta kokevat ylhäältä tulevan virvoituksen ajan”, eli Toronto-kokemuksen. Kokemuksellisuutta korostaa vielä sekin, että myös ”liottautuminen” ja ”marinoituminen” ovat Toronto-kokemuksen synonyymejä.

Arnottin neuvojen päämäärä on päivänselvä. ”Pyhän Hengen” on tarkoitus vuotaa profeetta Joelin lupauksen mukaan ja antaa ”virvoitusta”, Toronto-kokemuksia manifestaatioineen kaikille halukkaille ja ”janoisille”. ”Henki” siis ”vuotaa” ja ”Hengen” toiminta manifestoituu, tulee näkyväksi nimenomaan Toronto-kokemuksessa.

Toronto-ilmion tapa ymmärtää Pyhän Hengen työ fyysisten manifestaatioiden ryydittämäksi tunnekokemukseksi oli suorastaan silmiinpistävä. Tämä oli ehkä kaikkein luonteenomaisin Toronto-ilmion piirre. ”Toronton siunaus”, ”Isän siunaus”, ylitsevuotava ”Hengen vuodatus”

⁵⁸ GC950527a.

⁵⁹ Arnott 1995, s. 166, 167.

toteutui, kun henkilöt saivat tunnekokemuksen ja sen yhteydessä vapisivat, tärisivät, pyöriskelivät lattialla, käyttäytyivät juopuneiden tavoin, ääntelivät kuin eläimet jne. Kaikki tässäkin kirjassa kerrotut esimerkit erilaisista kokemuksista ymmärrettiin Toronto-ilmiossa nimenomaan Hengen työksi, Hengen vuotamiseksi.

Pyhän Hengen työn liittäminen tunnekokemukseen ja näkyviin manifestaatioihin tuli esille usein eri tavoin. Ensiksikin Pyhän Hengen toimintaa arvioitiin käytännössä puhtaasti näkyviin manifestaatioihin perustuen. Toiseksi tuotiin esille ”teoriaa” Jumalan näkyvästä ilmestymisestä, joka tarkoitti nimenomaan ”Jumalan toiminnan” näkymistä manifestaatioissa. Kolmanneksi ilmiön piirissä käytetyt Pyhän Hengen toimintaa kuvaavat keskeiset termit viittasivat yksiselitteisesti manifestaatioihin ja tunnekokemukseen. Neljänneksi manifestaatioita puolustettiin voimakkaasti Pyhän Hengen työnä.

On syytä todeta jo tässä yhteydessä, että Raamattu ei missään yhteydessä liitä Pyhän Hengen toimintaa Toronto-tyyppiisiin tunnekokemuksiin ja manifestaatioihin. Tämä on täysin yksiselitteistä ja käy erityisen selvästi ilmi Toronto-ilmion piirissä kirjoitetuista manifestaatioiden ”raamatullisista” puolustuksista. Niille kun ei raamatullisia puolustuksia yrityksistä huolimatta löydetty, kuten jäljempänä käy ilmi.

Hengen toiminnan arviointi näkyvin perustein

Toronto-tilaisuuden luonnetta käsitelleessä luvussa tarkasteltiin Marc Dupontin Tukholmassa pitämiä Toronto-tilaisuuksia ja sitä, kuinka näissä tilaisuuksissa arvioitiin ”Hengen” työtä aivan täysin näkyviin manifestaatioihin perustuen. Tämä oli yleinen periaate Toronto-ilmion piirissä. Henki toimi siellä, missä nähtiin manifestaatioita.

Arnott kertoo tapauksen, jossa tulee hyvin havainnollisesti esille, kuinka Hengen toimintaa ja Toronto-kokemusta manifestaatioineen pidettiin yhtenä ja samana asiana. Arnott kirjoittaa Jim-nimisestä henkilöstä, joka oli tullut huhtikuussa 1994 Torontoon haluten ”vastaanottaa Hengen voiman virkistävällä uudella tavalla”. Jim siis halusi saada jonkinlaisen kokemuksen. Jim oli viipynyt kolme, neljä päivää kokematta mitään. Hän viipyi vielä 23 päivää, jonka jälkeen hän palasi kotiin pettynäänä, koska hän ei mielestään ollut saanut ”voittoa” tai ”virkistystä” Jumalalta. Jim oli siis kaivannut kovasti tunnekokemusta ja pettynyt, kun ei ollut saanut sitä.

Sunnuntaina Jim ajatteli omassa seurakunnassaan rukoilevansa kuitenkin seurakuntalaistensa puolesta. Arnott kirjoittaa: ”Mutta kun hän aloitti esirukoushetken, Pyhä Henki vyöryi kuin vuorovesiaalto. Se oli uskomatonta. Ihmisiä makasi pitkin lattiaa – jotkut nauraen, jotkut itkien. Se oli niin ihmeellistä ja jotakin, mitä hän ei odottanut”.⁶⁰ Arnott lopettaa kertomuksen: ”Kaatua, vavista vähän tai nauraa ei ollut asian ydin. Hän oli todellakin vastaanottanut uskossa”.⁶¹

On suorastaan hullunkurista, miten Arnott kommentoi tapausta. Kaatuminen, vapina ja nauru eivät kuulemma olleet asian ydin. Kuitenkin juuri ne ovat Arnottin kertomuksessa kaikkein tärkeimmät asiat. Ne, eikä mikään muu kertoivat siitä, että ”Henki vyöryi kuin vuorovesiaalto”. Nimenomaan tämä näkyvä kokeminen oli täyttymys sille, että Jim oli jaksanut uskoa, ”vastaanottanut uskossa”. ”Usko” oli saanut palkintonsa ja muuttunut ”näkemiseksi”, kun ”Henki” vyöryi ja ihmiset vapisivat, nauroivat ja kaatuivat. Kokeminen, vapina, nauru, kaatuminen, itku olivat nimenomaan asian ydin, koska ne osoittivat, että nyt ”vastaanotettiin”, nyt ”Henki toimi”.

Arnott arvioi itse toimintansa ”tehokkuutta” perustuen siihen, mitä seurauksia hän näki tilaisuuksien aikana. Hän kertoo saarnanneensa pelastuksesta ja havainneensa, että ”Pyhä Henki ei

⁶⁰ Arnott 1995, s. 89, 90.

⁶¹ Arnott 1995, s. 90.

virrannut” ja ”ihmiset eivät vastaanottaneet”.⁶² ”Vastaanottamisen” ja ”Hengen virtaamisen” määrän kykeni siis silmin havaitsemaan. ”Hengen toiminta” oli Arnottin mielestä selkeästi nähtävissä olevaa kokemista.

Sama näkemys tulee esille toisessakin yhteydessä. Arnott kirjoittaa, että hän ei halua rukoilla kollektiivisesti ”tule Pyhä Henki” ja nähdä, kuinka vain 10-15 % yleisöstä ”ottaa vastaan”.⁶³ Rukouksen ”tehokkuuden”, ”Hengen toiminnan” arviointi perustui siis taas siihen, että nähtiin sen manifestaatio-vaikutus yleisön keskellä.

Toronto-ilmion piirissä oli myös tapana käyttää tiettyä vertausta, jolla kuvattiin manifestaatioiden olemusta. Vertauksesta käy erittäin havainnollisesti ilmi, kuinka manifestaatioita pidettiin näkyvänä ilmauksena ”Hengen” toiminnasta.

Manifestaatioita kuvattiin ”vilkkuvaloiksi”, joiden sanoma oli ”Henki toimii”, ”Henki toimii”.⁶⁴ Missä manifestaatioita siis ilmeni, siellä ”vilkkuvalo” osoitti ”Hengen” toimivan. On aivan selvää, että tällaisen näkemyksen perusteella näkyvät manifestaatiot ovat Hengen toiminnan keskeisin arviointiperuste. Jos manifestaatioita ei ilmennyt, niitä tietysti toivottiin ja odotettiin, että ”vilkkuvalo” osoittaisi ”Hengen” taas toimivan.

Tätä taustaa vasten on hassua yrittää väittää, että manifestaatiot eivät olisi olleet tärkeitä. Totta kai ne olivat ensiarvoisen tärkeitä, kun niitä pidettiin niin selvästi suorana osoituksena Hengen toiminnasta.

Toronto-ilmion omassa piirissä tunnustettiin, että liikehdintä lienee tullut tunnetuksi juuri manifestaatioiden vuoksi. Wesley Campbellin mukaan ”tämän nykyisen maailmanlaajuisen herätyksen” eräs tyypillinen piirre oli siihen liittyvien manifestaatioiden runsaus.⁶⁵ Arnott kirjoittaa, että jos joku ylipäättensä tiesi jotakin Toronto-ilmioista ennen tutustumista hänen kirjaansa *The Father's Blessing*, tämä henkilö oli luultavasti kuullut juuri nauramisista, vapisemisistä ja kaatumisista. Arnott toteaa myös, että ne ilmiöt, joita Toronto-tilaisuuksissa nähdään ja kuullaan, kiinnostavat todellakin ihmisten huomion.⁶⁶ Jim Croftin mielestä suurinta osaa ihmisistä vetää ”tämän vuodatuksen” puoleen uutiset fyysisistä manifestaatioista ja epätavallisista ilmiöistä, jotka liittyvät ”Jumalan kosketukseen”.⁶⁷

On hyvin merkittävää, että liikehdinnän omienkin arvioiden mukaan se tunnettiin ja veti puoleensa ihmisiä nimenomaan manifestaatioiden vuoksi, ei esimerkiksi raamatullisen ja Kristus-keskeisen julistuksen tai aidon Pyhän Hengen työn aikaan saamien seurausten tähden, kuten yritettiin kuitenkin eri yhteyksissä väittää.

”Jumalan näkyvä läsnäolo”

Manifestaatioille Jumalan Hengen työnä piti luonnollisesti keksiä jokin peruste. Edellä kerrottiin jo, kuinka niitä kuvattiin Hengen työtä osoittaviksi ”vilkkuvaloiksi”. Toronto-ilmion piirissä luotiinkin opetus, jonka mukaan fyysiset manifestaatiot merkitsevät ”Jumalan näkyvää läsnäoloa” omiensa keskuudessa.

Toronto-ilmion piirissä tunnetussa, ilmiötä selittämään pyrkivässä kirjoituksessa *”What in the*

⁶² Arnott 1995, s. 20.

⁶³ Arnott 1995, s. 95, 96.

⁶⁴ Tällaisen näkemyksen manifestaatioiden merkityksestä esittävät sekä Margaret Poloma (1995, kappale ”Host or Master of Ceremonies”; 1997, s. 262) että tri Grant Mullen (*Go Inside the Toronto Blessing*).

⁶⁵ Campbell 1996, s. 160.

⁶⁶ Arnott 1995, s. 145.

⁶⁷ Jim Croft, *The Blessing of Manifestations*. Artikkelit *Spread the Fire*-lehdessä Vol. 6, Issue 1, 2000.

World is Happening to us?” sanottiin manifestaatioiden olevan olevan Jumalan ilmoitusta näkyvässä muodossa. Fyysisten manifestaatioiden ilmenemisen perusta on kuulemma ”raamatullisessa opissa” Jumalan ”manifestoidusta läsnäolosta”, ts. näkyvästi ilmoitetusta läsnäolosta. Tämän opin mukaan kaikkivaltias ja kaikkialla läsnäoleva Jumala on valinnut ilmoittaa läsnäolonsa voimakkaasti tiettyinä aikoina tietyissä paikoissa eri syistä johtuen.⁶⁸

Manifestaatiot ovat kirjoituksen mukaan seurausta siitä, että ”Jumala laskeutuu alas” ja kohtaa ”luonnollisen maailman”. Kirjoituksessa kuvataan jokseenkin värikkäästi, mitä kaikkea voi odottaa tapahtuvaksi asioiden luonnolliselle ja tavalliselle järjestykselle, kun ”kaikkivaltias, kaikkietävä, kaikkialla läsnäoleva, iankaikkinen, rajaton, pyhä, oikeudenmukainen ja rakastava Jumala” päättää ”laskeutua alas” ja koskettaa rajallisia ja heikkoja ihmisiä.⁶⁹

Guy Chevreau oli samoilla linjoilla ja selitti Toronto-ilmiötä manifestaatioineen käsitteellä ”läsnäolon teologia”.⁷⁰ Tämä tarkoittaa hänen mukaansa sitä, että kaikkialla läsnäoleva, iankaikkinen Jumala tekee läsnäolonsa tietäväksi aivan tietyssä paikassa ja aivan tiettyinä aikoina. Chevreau pitää tätä aivan ehdottoman keskeisenä piirteenä kristillisessä uskossa. Hän jopa väittää, että jos Raamatusta ottaa pois kaikki viittaukset Jumalan näkyvään läsnäoloon, jäljelle jää hyvin vähän.⁷¹

”Jumalan näkyvä läsnäolo” toteutuu Chevreauinkin mielestä Toronto-kokemuksessa ja manifestaatiot ovat eräs osoitus siitä. Hän kirjoittaa:

Ilta illan jälkeen kuullaan lukemattomia todistuksia heiltä, jotka ovat kokeneet piirteitä edellä kuvatuista ilmiöistä – kaatumisesta, vapisemisesta, tärisemisestä; näkyjen näkemisestä; sanojen kuulemisesta, sanojen, jotka puhuvat usein lohdutuksesta, rohkaisusta ja tulevista palvelutehtävistä; ihmiset ovat kuulleet nimeään kutsuttavan ja kokeneet Herran käden ”kosketuksen”.⁷²

On siis aivan selvää, että Jumalan toiminnan katsotaan tulevan – vieläpä hyvin merkittäväällä tavalla – näkyväksi fyysisin manifestaatioin ryuditetyssä tunnekokemuksessa. Tätä perustellaan sitten jopa ”raamatullisella” Jumalan ”manifestoidun läsnäolon” opilla.

Käsityksiin ”Jumalan näkyvästä läsnäolosta” ja ”läsnäolon teologiasta” voisi jossakin määrin yhtyä, jos Jumalan näkyvällä läsnäololla tarkoitettaisiin sitä, kuinka Jumala on maailmanhistorian eri vaiheissa ilmestynyt palvelijoilleen ja ilmoittanut heille itsensä ja tahtonsa ja kuinka tämä ilmoitus on koottu Hänen omaan Sanaansa.

Onhan Jumalan Sana toki kertomusta siitä, kuinka Jumala kutsui Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin, kuinka Jumala kohtasi Mooseksen ja puhui Israelin kansalle hänen kauttaan, kuinka Jumala kohtasi profeettoja ja puhui heille ja heidän kauttaan ja kuinka hän lopulta ilmestyi lihaan tulleen Poikansa hahmossa ihmisten keskelle. Sen enempää ”näkyvästi läsnä” ei Kaikkivaltias Jumala voi enää olla.

Jumalan todellinen ”läsnäolo” näkyy myös siinä, kuinka Hän tekee todellisella tavalla asioita ihmisten elämässä. Kun joku tulee aidosti uskoon, kun joku todellisesti paranee esirukouksen kautta, kun ihmisen asiat korjaantuvat parannuksenteon ja anteeksiannon omistamisen kautta, kun ihmisten elämä muuttuu sen kautta, että he ojentautuvat Jumalan tahdon mukaan Hänen sanansa

⁶⁸ Bickle & Sullivant 1995. Myös Guy Chevreau kirjoittaa siitä, kuinka Jumala on ”kaikkialla läsnäoleva”, mutta samanaikaisesti jossakin ”näkyvästi läsnäoleva”. Chevreau 1994, s. 38, 39.

⁶⁹ Bickle & Sullivant 1995.

⁷⁰ Chevreau 1994, s. 41.

⁷¹ Chevreau 1994, s. 45.

⁷² Chevreau 1994, s. 47.

pohjalta, se on osoitusta Jumalan Hengen toiminnasta ja todellisesta ”Jumalan näkyvästä läsnäolosta”. Jumalan toiminta, Jumalan ”läsnäolo” tulee näkyväksi raamatullisen Pyhän Hengen toiminnan hedelmän kautta.

Kun ”Jumalan näkyvällä läsnäololla” kuitenkin tarkoitetaan sitä, että Hän tekisi itsensä tiettäväksi ihmisten hysteerisessä naurussa, holtittomassa vapinassa ja ääriään, maassa pyöriskelyssä, kikatuksessa, käyttäytymisessä juopuneen tavoin ym., tällaiseen näkemykseen ei voi mitenkään yhtyä vaan sen voi vain torjua raamatullisen idean perinpohjaisena ja irvokkaana vääristämisenä.

”Likoaminen” ja ”vastaanottaminen”

Pyhän Hengen työn voimakas samaistaminen tunnekokemukseen ja fyysisiin manifestaatioihin käy ilmi myös Toronto-ilmio piirissä käytetyistä ”Hengen” työtä kuvaavista termeistä ”soaking”, ”likoaminen” ja ”receiving”, ”vastaanottaminen”. Näistä termeistä erityisesti ”likoaminen” on tärkeä sikäli, että sitä markkinoidaan yhä edelleen.

”Likoaminen” ja ”vastaanottaminen” tarkoittivat – ja tarkoittavat yhä – käytännössä yhtä ja samaa asiaa: manifestaatioiden ryydittämiä tunnekokemuksia, Toronto-kokemusta. ”Likoamisesta” ja ”vastaanottamisesta” puhuttiin ja kirjoitettiin ehtimiseen vaikka niiden sisältämille käsityksille ei löydy mitään tukea Raamatusta.

”Englanninkielisen ”soaking”-sanan merkitykset ”likoaminen”, ”kastuminen läpimäräksi” ja ”imeminen itseensä” havainnollistavat, mistä ”likoamisessa” oli Toronto-ilmion piirissä kyse. Ajateltiin, että kun ihminen on Toronto-kokemuksen syövereissä yleensä lattialla maaten, Pyhä Henki imeytyy häneen tai hän imee itseensä Pyhää Henkeä samalla tavoin kuin sienä tai vaatekappale imee itseensä vettä. Henkilö ”likoaa” Pyhässä Hengessä siten, että hän on lopulta niin ”läpimärkä” Hengestä – niin täynnä Henkeä – kuin vain ikinä olla voi. Toronto-kokemus manifestaatioineen merkitsee siis ”likoamista läpimäräksi” Pyhästä Hengestä.

Samasta asiasta on käytetty suosittua termiä ”marinoiminen”. Ajatuskulku oli sama kuin ”likoamisessa”. Samalla tavoin kuin esimerkiksi liha on marinadikastikkeessa ja marinoituu imien itseensä kastikkeen aromeja, samoin Pyhä Henki ”marinoi” kristittyä tai kristitty ”marinoituu” Pyhässä Hengessä, tullen läpeensä kyllästetyksi Hengellä.

Arnott kirjoittaa esirukousryhmien toiminnasta seuraavasti:

Me kutsumme koko jatkuvan rukouksen prosessia ”likoamiseksi”. Henkilö likoaa rukouksessa ja Pyhässä Hengessä. Tämä voi kestää kymmenen minuuttia tai kaksi tuntia. Likoava rukous näyttää tekevän ihmisille helpommaksi ottaa vastaan enemmän ja enemmän Jumalaa. Me haluamme marinoida heidät Pyhässä Hengessä.⁷³

Arnott kuvaa ”marinoitumista” ja ”likoamista” Pyhän Hengen toimintana myös toisaalla. Hänen ajatuksensa näyttää olevan se, että kun kristitty ”likoaa Hengessä”, hän saa tietyn määrän ”Henkeä” itseensä ja jaksaa sitten elää kristittynä maailmassa. Arnott kirjoittaa:

Sanomme ihmisille koko ajan: 'Et voi antaa pois sellaista, mitä et ole ensin vastaanottanut'. Sinun täytyy liota tässä ja antaa Herran tehdä talletuksen syvälle sisimpääsi. Anna Hänen 'marinoida' sinua Pyhässä Hengessä. Siten anna Hänen virrata sinusta elämän ja siunauksen sanoin ja teoin, antaen Hänen voitelluaan kaikille, joita

⁷³ Arnott 1995, s. 96.

tapaat. On olemassa paljon sinulle ja paljon annettavaksi edelleen.⁷⁴

Monet seikat puhuvat siitä, että ”likoamista Hengessä” pidettiin todellakin hyvin tärkeänä. Marc Dupont totesi Tukholmassa 1994, että ”soaking”, likoaminen, oli avainasia, joka Torontossa oli opittu. Aikaisemmin käytäntönä oli kuulemma ollut, että oli saatu ”pikainen kosketus Jumalalta”. Se, mitä nyt koettiin, oli toisenlaista. Jumala halusi Dupontin mukaan vuodattaa läsnäolonsa päällemme kuin elävät vedet. Niinpä hän neuvoi kuulijoita, että näiden ei pitäisi tyytyä ”nopeaan kosketukseen” vaan ”imeä itseensä” Jumalan läsnäolossa. Dupont korosti tarvetta viipyä kokemuksessa: ”Kykenet ehkä nousemaan kymmenen tai viidentoista minuutin kuluttua, mutta pysy vain siinä”.⁷⁵

”Likoamisen” pitäisi myös olla jatkuvaa. Esimerkiksi Guy Chevreau puhuu tästä kirjassaan *Catch the Fire*. Osasyys jatkuvan ”likoamisen” tarpeellisuuteen on Chevreauin mukaan se, että kristityt ovat sisäisesti kovettuneet samalla tavoin kuin kuiva maa ja tarvitsevat jatkuvaa ”likoamista” pehmitäkseen Hengen työlle ja Hengen välikappaleeksi.⁷⁶ Chevreau sanookin, että ”Toronton siunauksen” piirissä rohkaistaan toistuvaan ”vastaanottamiseen” ja ”likoamiseen”.⁷⁷

Myös Arnott toteaa, että kyseessä ei ole ”yhden kerran kokemus”, vaan ”pikemminkin sellaista, mitä meidän tulisi haluta uudestaan ja uudestaan”. Toisin sanoen toistuvaan Toronto-kokemukseen fyysisine manifestaatioineen rohkaistiin voimakkaasti. Esimerkki toistuvan likoamisen käytännöstä on *Spread the Fire*-lehden toimittaja Melinda Fish, jonka Arnott kertoi tulleen ”likoamaan” TACF:iin yli 35 kertaa.⁷⁸

”Likoaminen” on nähty Toronto-liikhdinnän piirissä jopa niin tärkeäksi ja keskeiseksi, että TACF perusti vuonna 2002 kokonaan uuden järjestön tai palvelutehtävän, ”Catch the Fire Ministries”, jonka keskeisenä tarkoituksena oli synnyttää ympäri maailmaa 10.000 ”likoamisrukouksen keskusta”, ”Soaking Prayer Centres”.⁷⁹ Näissä keskuksissa ihmisiä piti opettaman ”likoamisen”, ts. Toronto-kokemuksen saloihin.

Vuoden 2006 alussa John ja Carol Arnott siirtyivät päätoimisesti hoitamaan ”Partners of Harvest”-kirkkojen verkostoa sekä johtamaan ”Catch the Fire Ministries”:iä, jonka keskeinen toimiala oli ”likoamisrukouksen keskukset”. Tämäkin viittaa siihen, että juuri tämän piirteen – viipymisen Toronto-kokemuksessa – ymmärrettiin olevan keskeisintä ja tärkeintä Toronto-ilmiossä. Muutoinhan sen edistämiseen ei olisi kannattanut valjastaa liikkeen ”parhaita” ja tunnetuimpia voimia.

”Likoamisen” pitäminen sellaisena toimintana, jossa Toronto-ilmion ”perinnettä” on kannattanut pyrkiä jatkamaan varsinaisen Toronto-liikhdinnän jo hiivuttua, osoittaa omalta osaltaan jälleen kerran selkeästi, kuinka keskeinen Toronto-kokemus manifestaatioineen oli koko Toronto-liikhdinnälle ja kuinka juuri siinä nähtiin olevan ”Hengen toiminnan” ydin.

”Vastaanottamisesta” puhuttiin Toronto-ilmion piirissä ainakin yhtä paljon kuin ”likoamisesta”. ”Vastaanottaminen” tarkoittaa jokseenkin samaa asiaa kuin ”liottautuminen”. Hengen ajateltiin vaikuttavan runsaana Toronto-kokemuksessa ja siinä henkilö ”vastaanotti” Henkeä, yleisen toiveen mukaan mahdollisimman paljon. Suosittu rukous esirukoushetkissä onkin ”enemmän, enemmän [Henkeä]....” Näyttää siltä, että mitä voimakkaampi ja pitkäkestoisempi kokemus oli, sen enemmän

⁷⁴ Arnott 1995, s. 40.

⁷⁵ MD941031.

⁷⁶ GC950527b.

⁷⁷ Chevreau 1994, s. 27.

⁷⁸ Arnott 2000, s. 107.

⁷⁹ Paddey, Patricia L: ”Toronto Blessing Celebrates 10 Years. Charisma Magazine January 2004; www.charismamag.com.

henkilön ajateltiin vastaanottaneen ”Henkeä”.

”Vastaanottamisen” tärkeyttä korostaa se, että Arnott uhrasi sen käsittelemiseen yli neljäkymmentä sivua kirjassaan *The Father's Blessing*.⁸⁰ Arnott kirjoittaa erityisesti myös ”vastaanottamisen” esteistä, ts. niistä esteistä, jotka tavallisesti vaikuttavat siihen, että henkilö ei saa Toronto-kokemusta manifestaatioineen. Esteiden poistamisen tarkoitus on siis edesauttaa henkilöä Toronto-kokemukseen manifestaatioineen.

Arnottin mukaan ”vastaanottaminen” on helpompaa joillekin ihmisille kuin toisille. Hänelle itselleen se oli kuulemma ollut aina vaikeaa, kun taas hänen puolisonsa Carol pystyi ”vastaanottamaan” hyvinkin helposti. Arnott mm. kertoo, mitä yleensä tapahtui Carolille, kun he osallistuivat tilaisuuteen, jossa ”Pyhä Henki todella liikkui – kuten Benny Hinnin kokoussarjassa tai John Wimberin tilaisuudessa tai hyvässä rukouskokouksessa”. Carol ”vastaanotti Hengen, kaatui maahan ja sanoi: ’Ooh, tuntuu aivan ihanalta’.”⁸¹

Arnott kertoo kirjassaan ”vastaanottamista” käsittelevän luvun alussa pikku yksityiskohdan puoliosastaan Carolista. Arnottin kuvaus Carolille ominaisesta piirteestä kertoo juuri siitä, kuinka Pyhän Hengen työ vastaanottamisessa niin selvästi liitettiin näkyvään kokemukseen manifestaatioineen. Arnott kirjoittaa:

”Carol ja minä olemme loistoesimerkkejä vastakohtaisuuksista mitä tulee vastaanottamiseen Jumalalta. Kun joku rukoilee puolestani, minä en yleensä tunne mitään. Carol sitävastoin vastaanottaa hyvin helposti.

Jos sinulla olisi sattunut olemaan huono päivä ja ihmettelisit, vieläkö Jumala on sinussa, saattaisit rukoilla Carolin puolesta ja hän ottaisi ihanasti vastaan ja luultavasti kaatuisi maahan. Tuntisit olosi paremmaksi tietäen, että Jumala vielä on kanssasi vastaten rukouksiin”.⁸²

Pelkkä silmin nähtävä jonkun henkilön kokeminen ja kaatuminen siis vahvistaisi uskoa siihen, että elävä Jumala on kanssamme! Näin merkittävää näkyvä kokeminen oli Toronto-ilmioille.

Toronto-myönteinen lääkäri Grant Mullen kertoi omista vaikeuksistaan ”vastaanottaa”. Toronto-ilmio oli vaikuttanut heidän seurakunnassaan useita kuukausia ja hänen puolestaan oli rukoiltu useita kertoja. Hän ei kuitenkaan ollut kokenut mitään. Hän tulikin tunnetuksi henkilönä, jonka ”oli vaikea ottaa vastaan”. Jopa Mullenin seurakunnan pastori turhautui, kun kaikki Mullenin ympärillä saattoivat ”vastaanottaa”, vaan ei Mullen.⁸³

Toisin sanoen näkyvän Toronto-kokemuksen pauloihin heittäytyminen oli huomattavasti vaikeampaa Mullenille ja John Arnottille kuin Carol Arnottille. Nämä esimerkit osoittavat, kuinka yksiselitteisesti ”Hengen” toimintaa arvioidaan näkyvän Toronto-kokemuksen perusteella. Jos ihmisellä on kokemus, jos hän ”vastaanottaa”, ”Henki” toimii hänen elämässään. Jos näkyvä kokemus puuttuu, henkilö ei ”vastaanota” eli ”Henki” ei oikein toimi hänen elämässään ja hänellä on ongelma, jonka edessä jopa hänen pastorinsa turhautuu.

Vuosien varrella manifestaatioiden osuus on vähentynyt ja rauhallisemman ”likoamisen” osuus on lisääntynyt. Toronto-ilmion 10-vuotistaivalta käsitelleessä *Charisma*-lehden artikkelissa TACF:n pastori Steve Long totesi, että ”nauraminen on loppunut, mutta asiat ovat kuitenkin yhtä voideltuja,

⁸⁰ Arnott 1995, s. 88-133

⁸¹ Arnott 1995, s. 87, 88; myös s. 58.

⁸² Arnott 1995, s. 86.

⁸³ Mullen 2001, s. 77. Grant W. Mullen: *A Holy Disturbance*. S. 71-81, Arnott, John (toim.) *Experience the Blessing*, 2001.

yhtä voimakkaita”. Yhä ”likoaminen ” on kuitenkin tärkeää. Niinpä Torontossa pidettiin vuonna 2004 kahtena viikoittaisena iltana ”Likoamis”- ja ”Etsi Hänen kasvojaan”-tilaisuuksia, jotka oli pyhitetty hiljaiselle esirukouspalvelulle. Puhetilaisuuksia oli ainoastaan torstai-sunnuntai-iltoina.⁸⁴

Huolimatta manifestaatioiden laantumisesta käsitys niistä ei ollut eikä ole muuttunut. Vuoden 2004 kymmenvuotisjuhlassa Arnott oli esimerkiksi kutsunut texasilaisen Keith Lukerin puhujakorokkeelle. Luker oli osallistunut myös ensimmäiseen Toronto-konferenssiin tammikuussa 1994. Kun Arnott rukoili Lukerin puolesta kymmenvuotisjuhlassa, tämä alkoi vavista ja kaatui sitten maahan, missä vapina jatkui useita minutteja.⁸⁵ Manifestaatiot siis vielä elivät ja olivat voimissaan mahdollisimman julkisella ja hyväksytyllä tavalla.

Käsitys niistä oli myös edelleen yhteneväinen liikehdinnän alkuaikojen kanssa. Tri Grant Mullen puhui ilmiöstä aivan samaan tapaan kuin lähes kymmenen vuotta aiemmin: ”Minulle fyysiset manifestaatiot ovat vain merkki siitä, että jokin yliluonnollinen tekee työtään ihmisessä”.⁸⁶

Monien esimerkkien valossa lienee siis mitä selvintä, että Toronto-ilmion näkemyksen mukaan manifestoiva tunnekokeminen on Pyhän Hengen työtä aidoimmillaan ja parhaimmillaan. Sen parissa tulee viipyä, sen esteitä pitää poistaa jne.

Tämä näkemys on todella erikoinen, suorastaan omituinen. On hyvin kummallinen ajatus, että kristityn elämän huippu olisi jonkinlainen jatkuvakestoinen surffaus onnellisuuden ja ihanuuden tunteiden aallonharjalla fyysisten manifestaatioiden kera. Kun aallonharjalla ei sitten oikein tahdota pysyä, tarvitaan toistuvaa ”likoamista” ja ”marinoitumista”. Tämä kuulostaa lähinnä neuroottiselta puuhastelulta, kokonaisvaltaiselta itseensä käpertymiseltä ja oman (tunne)napansa ympärillä pyörimiseltä.

Ennen kaikkea tämä ei ole Raamatun kuva kristittyä elämästä syntisen maailman keskellä. Toronto-ilmion käsitykselle Pyhän Hengen merkittävästä siunaavasta toiminnasta manifestaatioiden leimaaman tunnekokemuksen kautta ei löydy mitään tukea Raamatusta. Tämä käy hyvin selväksi, kun jäljempänä tarkastellaan Toronto-ilmion omassa piirissä syntyneitä kirjoituksia, joita laadittiin Toronto-ilmion puolustamiseksi ja manifestaatioiden raamatullisuuden perustelemiseksi.

Ei mikään herrasmies

Pyhän Hengen toimintaan liitettiin vielä eräs opetus, joka oli täysin vastakkainen Jumalan Sanalle. Tämän opetuksen mukaan on tyypillistä, että Pyhän Hengen toiminta saa aikaan odottamatonta ja ihmisen sovinnaisuutta loukkaavaa sekamelskaa. Tapana oli korostaa iskulauseen omaisesti, että Pyhä Henki ei ole mikään herrasmies. Opetettiin myös, että Jumala koettelee ihmisiä sallimalla Hengen tehdä asioita, jotka loukkaavat sovinnasta mieltä. Ei ole vaikea päätellä, että tälläkin opetuksella pyrittiin perustelevaan sitä, että manifestaatioiden sallittiin esiintyä ja että niitä pidettiin Pyhän Hengen työnä.

Ajatus ”sekamelskasta” Jumalan Hengen työn yhteydessä tulee lähelle vanhaa sananlaskua ”aina roiskuu kun rapataan”. Dupontin mukaan on hyvin tärkeää ymmärtää, että ihmisten toiminta on hyvin harvoin täysin puhdasta. Hänen mielestään ongelmatonta hengellistä liikettä ei ole ollut olemassakaan. Tämä johtuu Dupontin mukaan siitä, että Jumalan toimintaa seuraa sekamelska. Asiat eivät aina tällöin ole puhtaita, järjestyksessä ja siistejä. Kristillisyyden, jossa tällaista vaaditaan, on hänen mukaansa voimatonta.⁸⁷

⁸⁴ *Toronto Blessing Celebrates 10 Years*. Charisma Magazine, January 2004. www.charismamag.com.

⁸⁵ *Toronto Blessing Celebrates 10 Years*. Charisma Magazine, January 2004. www.charismamag.com.

⁸⁶ *Toronto Blessing Celebrates 10 Years*. Charisma Magazine, January 2004. www.charismamag.com.

⁸⁷ MD941101.

Jää epäselväksi, mitä hengellistä voimaa mahtaakaan olla kaoottisessa manifestoimisessa ja missä kohden Raamattua Jumalan Hengen toimintaa kuvataan sekamelskaksi. Missä Jumala toimii, syntyy kyllä ristiriitaa niiden välillä, jotka haluavat ojentautua Hänen tahtonsa mukaan ja niiden välillä, jotka eivät sitä halua. Tämä ei ole kuitenkaan mitään Toronto-ilmion ajamaa ”sekamelskaa”.

Kun apostoli Paavali ojentaa korinttolaisia, hän nimenomaan korostaa, että seurakunnan keskellä Jumala on rauhan, ei epäjärjestyksen Jumala (1.Kor.14:33). Jumalan Henki on rauhan Henki, jonka ohjaama toiminta tapahtuu ”säädyllisesti ja järjestyksessä” (1.Kor.14:40). Tämän käskyn apostoli antoi puhuessaan nimenomaan Hengen toiminnasta, Hengen lahjojen käyttämisestä seurakunnan yhteisessä kokouksessa.

Tämä raamatunkohta hiersi selvästi Toronto-ilmion piirissä, koska ajatukseen järjestyksen vaatimuksesta puututtiin ja tavalla tai toisella se pyrittiin kiertämään.⁸⁸ Tapana oli myös vakuutella, että käsitys Pyhästä Hengestä kohteliaana herrasmiehenä, joka ei tee ihmiselle mitään vastoin tämän tahtoa, on erheellinen.⁸⁹ Lopputulos oli aina, että järjestyksen vaatimus oli farisealaista inhimillisen järjestyksen vaatimusta tai muuten pätemätöntä ja että se ei koskenut Toronto-ilmion tyyppistä Hengen vapaata toimintaa. Ideana näytti olevan, että Henki toimi niinkuin halusi Torontossa, ”Hengen järjestys” oli toinen kuin ihmisten käsitys järjestyksestä ja Henkeä ei saanut tukahduttaa.

Tämä näkemys ei perustunut Raamatun opetukseen vaan Raamatun opetuksen kiertämiseen erilaisilla kestävämmillä tekosyillä. On totta, että Pyhä Henki voi kaikkivaltiudessaan ja kaikkivoipaisuudessaan tehdä mitä hyvänsä. On myös totta, että Pyhä Henki teki esimerkiksi Apostolien teoissa poikkeuksellisia asioita yli henkilöiden oman tahdon. Hän esimerkiksi pukkasi Paavalin maahan ja sokeutti hänet (Apt.9:4-8), saattoi Pietarin hurmoksiin (Apt.10:10) ja laskeutui pakanoiden ylle täyttäen heidät (Apt.10:44-46) Nämä ovat kuitenkin kristillisen kirkon historian ainutlaatuisia käännekohtia, eivät opetusta Pyhän Hengen toiminnasta seurakunnan kokoontumisessa. Näissä raamatunkohdissa ei myöskään ole vähimmässäkään määrin Toronto-kokemuksen tyyppisiä luonnottomia ja ”räävejä” piirteitä. Pyhän Hengen toiminta on näissäkin tapauksissa pyhää, syvällistä, sisällyksestä ja rauhan täyttämää.

Seurakunnan kokoontumisissa vallitseviin ”pelisääntöihin” Jumalan Henki ohjaa Jumalan ilmoituksessa Paavalin kautta 1.Kor.14:40. Tämä Jumalan ilmoitus sitoo poikkeuksetta jokaista kristittyä ja siinä Pyhä Henki ilmoittaa Paavalin kautta toimivansa seurakunnan keskellä ”säädyllisesti ja järjestyksessä” eikä suinkaan epäjärjestyksessä, rauhattomuudessa ja sekamelskassa. Tekstissä ei yksi ainoakaan kohta viittaa siihen, että ”Pyhän Hengen järjestys” olisi Toronto-tyyppistä sekamelskaa, kuten Toronto-ilmion piirissä annettiin ymmärtää. Toronto-ilmion ”sekamelska”-opetus onkin ihmisistä itsestään lähtöisin oleva harhaoppi.

Manifestaatiot eivät siis ole puolustettavissa Jumalan Hengen toimintana ajatuksella Jumalan toiminnasta ”sekamelskana”. Päinvastoin ne voi torjua perustautumalla Raamatun selväänkin selvempään sanaan siitä, että seurakunnan kokouksessa ei tule vallita epäjärjestys vaan säädyllisyys ja rauha.

Opetus manifestaatioista Jumalan asettamana koetuksena oli sekin strategia manifestaatioiden puolustamiseksi. Tässä strategiassa epäilijä, oudoksija ja kriitikko istutettiin itse ”syytettyjen penkille”. Bickle & Sullivant puhuvat manifestaatioiden ”loukkaavasta” vaikutuksesta ja selittävät sen johtuvan siitä, että ”Hän [Jumala] loukkaa mieltä koetellakseen sydäntä”.⁹⁰

Marc Dupont opetti Jyväskylässä manifestaatioiden vaikutuksesta aivan samalla tavalla. Hänen mukaansa Jumala tuo uudet asiat ”uudessa paketissa”, johon me emme ole tottuneet. Hän kuvaili

⁸⁸ GC950528a. Huom! näin Chevreau opetti Helsingissä; Arnott 1995, s. 64, 67, 72;

⁸⁹ GC950528a. Huom! Helsingissä; MD941101; MD950401a, MD950402a, Huom! Jyväskylässä.

⁹⁰ Bickle & Sullivant 1994.

värikkäästi, kuinka läsnäolijat saattoivat ajatella, mitä ihmettä oikein tapahtui, kun Jumala esimerkiksi ”kosketti Jaria” (joka oli kaikesta päättään läsnä oleva manifestoiva henkilö) tai kun ihmiset vapisivat, kaatuivat maahan ja nauroivat hengellisessä tilaisuudessa. Dupont opetti, että Jumala tieteen tahtoen tekee joitakin asioita loukatakseen ”uskonnollista mieltä” ja lainasi sanontaa, joka oli hänen mukaansa käytössä Toronto-yhteyksissä. Sanonta on juuri: ”Jumala loukkaa mieltä paljastaakseen sydämen”.⁹¹

Kirjassaan *The Father's Blessing* Arnott on kirjoittanut erikoisempia manifestaatioita käsittelevän luvun lopussa kappaleen otsikolla ”Jumala loukkaa mieltäsi paljastaakseen sydämesi”. Arnottin selityksestä käy hyvin selvästi ilmi se, kuinka hänen mielestään manifestaatioiden arvostelu osoittaa, että arvostelijassa itsessään on vika, ei manifestaatioissa. Arnott on nimittäin sitä mieltä, että ihmisen reaktiot kuten suuttumus ja loukkaantuminen kertovat ihmisestä itsestään, asioista, jotka hänen sisimmässään kaipaavat selvittelyä. Arnottin mukaan ”mielen loukkaantuminen” on ikkuna, joka paljastaa sydämen asenteita.⁹²

Jos siis joku loukkaantuu manifestaatioihin, ei ymmärrä tai ei hyväksy niitä, hän ei Toronto-ilmion näkemyksen mukaan tosiasiasa kestä Jumalan asettamaa koetusta. Hänen tulee lähinnä tarkastella, mitä tämä reaktio kertoo hänestä itsestään, hänen sisimpänsä asenteista. Eli: jos et ymmärrä tai hyväksy manifestaatioita, mene itseesi (ja tee mieluusti ”parannus”)!

Manifestaatioiden puolustus

Jumalan Hengen toimintaa ilmentävinä manifestaatioina pidettiin hyvin monenlaisia ilmiöitä. Näitä tuli ilmi sekä kokemukertomuksissa että manifestaatioista tehdyistä luetteloista. Erilaisia manifestaatioita oli varsin paljon ja tarkempi luettelo Hengen manifestaatioiksi hyväksytyistä ilmiöistä onkin tämän kirjan lopussa liitteenä.

Manifestaatioiden puolustamiseksi laadittiin Toronto-ilmion piirissä useita kirjoituksia. Tämä kuvaa toisaalta sitä, että manifestaatioita kritisoitiin liikkeen ulkopuolelta. Toisaalta se heijastaa sitä, kuinka tärkeitä ja keskeisiä manifestaatiot olivat Toronto-liikehdinnässä kaikista vastakkaisista väitteistä huolimatta.

Manifestaatioita puolustava kirjoittelu oli itse asiassa koko Toronto-ilmion puolustusta. Kun puolustettiin manifestaatioita, puolustettiin koko Toronto-ilmion ydintä, näkemystä, jonka mukaan Hengen toiminta ilmenee tunnekokemuksessa ja manifestaatioissa. Jos manifestaatiot voitaisiin osoittaa raamatullisiksi Hengen toiminnan ilmenemismuodoiksi, tämä osoittaisi, että Toronto-kokemus ja sen ympärille rakentunut Toronto-ilmio olisivat myös raamatullisia.

Manifestaatioita puolustavalle kirjoittelulle oli ominaista eräs varsin huvittava ja suorastaan hämmästyttävä piirre. Kun nimittäin pyrittiin todistamaan manifestaatioiden raamatullisuutta ja uskottiin itse, että se tuli pitävästi todistetuksi, ei tosiasiasa pystytty tuomaan esille yhtään ainoata raamatunkohtaa, joka olisi puolustanut Toronto-ilmion omaa käsitystä eli juuri manifestaatioiden raamatullisuutta.

Näin Toronto-ilmion oma kirjoittelu todisti selvästi, että Raamattu ei tue manifestaatioita. Samalla se osoitti, että Raamattu ei tue käsitystä Toronto-kokemuksesta Pyhän Hengen työnä eikä niin ollen koko Toronto-ilmioita. Tämän vuoksi manifestaatioita puolustavaan kirjoitteluun on mitä

⁹¹ MD950401c.

⁹² Arnott 1995, s. 182. Samalla tavalla kirjoittavat mm. Bickle & Sullivant 1995, joiden mukaan Jumala ”loukkaa mieltä koetellakseen sydäntä”.

suurin syy tutustua lähemmin.

Manifestaatioita pidettiin siis ulkonaisina osoituksina henkilön sisällä käynnissä olevasta Pyhän Hengen työstä, osoituksena ”Jumalan näkyvästä läsnäolosta”. Tämän näkemyksen oletettuja raamatullisia perusteita esittivät monet kirjoittajat, kuten John Arnott, Mike Bickle & Gilbert Sullivant, Bill Jackson, Guy Chevreau, Gerald Coates ja Wes Campbell.⁹³

Seuraava tarkastelu perustuu pääosin Patrick Dixonin kirjassa *Signs of Revival* julkaistuun Gerald Coatesin kirjoitukseen, joka käsitteli manifestaatioiden oletettuja raamatullisia perusteluja.⁹⁴ Coatesin kirjoitus on laajimpia ja perusteellisimpia aihetta käsitteleviä esityksiä, mistä johtuen siihen perehdytään tarkemmin.

Coatesin mukaan Raamatussa on paljon materiaalia, joka tukee hänen näkemystään manifestaatioista ja ”reaktioista Jumalan läsnäoloon”. Ensimmäiseksi hän ottaa esille *vapinan* ja *tärinän*. Hän lainaa Ps. 119:120, Ps. 2:11, 1.Kor. 2:3, Fil 2:12 ja Jer 5:22. Coates ei tarkastele näitä kohtia lähemmin vaan esittää ne jokseenkin sellaisenaan raamatulliseksi tueksi Toronto-tyyppiselle vapina- ja tärinä-manifestoinnille, jonka ymmärretään olevan nimenomaan Pyhän Hengen siunaavaa työtä.

Coatesin lainaamissa raamatunkohdissa puhutaan kuitenkin vapinasta jumalanpelon yhteydessä. Niissä ihmiset alkavat vavista pelosta kohdatessaan Kaikkivaltiaan Jumalan. Lisäksi useimmissa tapauksissa, ellei jopa kaikissa, kyse on kuvaannollisesta puheesta, joka korostaa Jumalan kohtaamisen juhlavaa pelottavuutta. Ihmisen ei oleteta fyysisesti vapisevan ja tärisävän Jumalan läheisyydessä. Nämä raamatunkohdat puhuvat siis kuvakielellä Jumalan kohtaamisen pelottavuudesta. Ne eivät puhu näkyvästä fyysisestä ”Torontovapinasta ja -tärinästä”, joka ymmärretään Jumalan Pyhän Hengen siunaavaksi toiminnaksi.

Seuraavaksi Coates kirjoittaa *itkemisestä* manifestaationa ja lainaa Esra 10:1, Neh. 8:9, Jer. 31:9, Jooel 2:12, Ilm. 21:4. Coatesin mukaan hänen omassa seurakunnassaan on ilmennyt Toronto-liikehdinnän yhteydessä enemmän itkua kuin naurua. Coatesin lainaamissa raamatunkohdissa itku liittyy lähinnä katumukseen ja parannukseen tai iloon parannuksen seurauksista. Itkuun puhjetaan joko silloin, kun havaitaan, että yksilö tai kansa on poikennut pois Jumalan tieltä tai silloin, kun palataan harhateiltä takaisin Jumalan tykö. Kyse on normaalista emotionaalisesta reaktiosta, joka lienee tuttu kristillisistä yhteyksistä kautta vuosisatojen. Ihmiset herkistyvät kyyneliin synnintunnon tai anteeksiantamuksen ilon koskettaessa heitä. Nämä raamatunkohdat puhuvat aivan muusta kuin Toronto-tyyppisestä hallitsemattomasta manifestaatio-itkusta.

Seuraava Coatesin mainitsema manifestaatio on *käyttäytyminen juopuneen tavoin*. Toronto-yhteyksissä on tapana puolustaa tällaista käytöstä vetoamalla siihen, että apostoleitakin syytettiin juopumuksesta, kun Pyhä Henki laskeutui heidän päälleen ensimmäisenä helluntaina ja he puhuivat vierailta kielillä (Apt. 2:13). Tämä on Coatesinkin mielestä pitävä puolustus Toronto-tyyppiselle ”Hengestä juopumiselle”.

Coates selittää Toronto-yhteyksille tyypilliseen tapaan, kuinka ei voida olettaa, että opetuslasten syyttäminen juopumuksesta voisi perustua vain kielilläpuhumiseen. Ihmisiä kun ei ole tapana syyttää juopumuksesta vain sillä perusteella, että he puhuvat vieraalla kielellä. Coates päätelee, että opetuslasten käytöksessä on täytynyt olla jotakin niin erikoista, epätavanomaista ja hallitsematonta, että ihmiset luulivat heidän olevan juovuksissa. Tällä tavalla tämä raamatunkohta saadaan sitten tukemaan Toronto-manifestaatiota.

Tosiasia on kuitenkin se, että raamatunkohta ei kerro muuta kuin sen, että opetuslapset puhuivat

⁹³ Arnott 1995, Bickle & Sullivat 1994, Jackson 1994, Chevreau 1994 ja Campbell 1996. Gerald Coatesin kirjoitus on julkaistu Dixon 1994:ssä.

⁹⁴ Dixon 1994, s. 219-225.

vierailla kielillä ja että kansanjoukon hämmästys perustui nimenomaan siihen, että he kuulivat galilealaisten puhuvan eri kansojen kieliä. Jotkut sitten kansan joukosta pilkkasivat apostoleita juopuneiksi. On perusteetonta spekulatiota olettaa opetuslasten käytöksestä jotakin muuta tämän lisäksi. ”Hengestä juopuminen” on Toronto-ilmion omaa keksintöä, ei apostolinen Pyhän Hengen työn ilmentymä.

Coates lainaa vielä 1.Sam. 1:13 ja 1.Sam. 19:24 Toronto-tyyppisen ”Hengestä juopumisen” tueksi. Edellinen raamatunkohta kertoo siitä, kuinka profeetta Samuelin äiti Hanna oli temppelissä rukoilemassa. Hän liikkui huuliaan rukoillessaan ääneti. Tämän perusteella pappi Eeli **luuli** Hannan olevan juopunut. Kyse ei siis ollut siitä, että Hanna olisi edes ollut ”normaalisti” juopunut vaan siitä, että Eeli vain luuli niin. Raamatunkohta ei kerro ”Hengestä juopumisesta” aitoon Toronto-tapaan vaan pappi Eelin inhimillisestä erehdyksestä.

Jälkimmäinen jae on kertomus kuningas Saulin kohtauksesta, jossa hän riisuutui ja makasi maassa koko päivän ja yön. Tällaista ei sentään ollut Toronto-yhteyksissä esiintynyt. Coates kuittaa tämän kohdan ”tuen” Toronto-manifestaatioille toteamalla, että Saul ainakin käyttäytyi epätavallisesti. Siinäpä on tukea kerrakseen.

Coates mainitsee edelleen, että juopumuksella on paljon negatiivisia seurauksia, mutta myös positiivisia vaikutuksia, kuten onnellisuuden tuntu, laulu, nauru, anteliaisuus ja lämpimät tunteet. Tällaisiin ilmiöihin ja tunnetiloihin Raamatussa rohkaistaan Coatesin mukaan. Coatesin ajatuksenjuoksu on lievästi sanottuna erikoinen. Hän näyttää ajattelevan, että jos Raamatussa suhtaudutaan myönteisesti sellaisiin mielentiloihin ja ilmiöihin, joita alkoholin aiheuttama juopumus saattaa aiheuttaa, tämä merkitsee raamatullista tukea Toronto-tyyppiselle ”juopumiselle Hengestä”. Tämä on todellakin kaukaa haettua. Onkohan krapula sitten synnintunnon esikuva. Nämäkin Coatesin lainaamat raamatunkohdat puhuvat aivan muusta, kuin mistä Coates niiden olettaa puhuvan eivätkä ne millään muotoa tarjoa tukea manifestatioille raamatullisena ilmiönä.

Kouristuksista Coates toteaa, että suurin osa, elleivät suorastaan kaikki niistä puhuvat raamatunkohdat liittyvät ne demoniseen vaikutukseen. Tällaisia ovat mm. Mk. 1:25, 26, Mk. 9:18. Tästä Coatesilla ei ole muuta sanottavaa kuin se, että meidän tulee olla varmoja, että toimimme Jeesuksen nimessä, Pyhän Hengen voimassa ja Jumalan sanan pohjalta. On vaikea nähdä, miten tässä olisi kyse raamatullisesta tuesta kouristuksille Pyhän Hengen manifestaatioina, kun Coateskin kallistuu puhumaan niistä lähinnä demonisina ilmentyminä neuvoen kohtaamaan tällaiset ilmiöt mieluiten ryhmänä, ei yksin.

Coates kirjoittaa myös *naurusta* manifestaationa. Hän lainaa mm. Psalmeista jakeita 2:4, 37:13 ja 52:6 tueksi naurulle Toronto-manifestaationa. Lähempi tarkastelu osoittaa, että nauru yhdistetään näissä jakeissa Jumalan tuomioon. Jakeissa 2:4 ja 37:13 kerrotaan, kuinka Jumala nauraa jumalattomille ja jakeessa 52:6 vanhurskaat pelkäävät ja nauravat jumalattomille, jotka Jumala on tuominnut. Nauru yhteydessä Jumalan tuomioon on toista kuin nauru Pyhän Hengen siunaavana manifestaationa. Näinollen nämä raamatunkohdat eivät puhu Toronto-tyyppisestä naurusta Jumalan Pyhän Hengen työn manifestaationa.

Coates lainaa myös muita jakeita, jotka puhuvat ilosta ja naurusta. Nauru-manifestaation puolustukseksi esitetäänkin usein näkemys, jonka mukaan se on syvää iloa, ja syvä ilo taas ei voi olla vastoin Raamattua. Lk 6:21 kertoo siitä, kuinka Jeesus lupaa, että ne jotka nyt itkevät saavat nauraa. 2.Kor. 7:4 apostoli Paavali sanoo, että hänen ilonsa ei tunne rajoja. Ps. 35:27 Herra julistaa, että ne, jotka suovat Hänelle Hänen oikeutensa saavat iloita ja riemuja. 1.Piet.1:8 puhutaan ”sanomattomasta ja kirkastuneesta ilosta”. Coates päättää naurun tarkastelun toteamalla, että nauru on iloa, jota ei kyetä kommunikoimaan sanoin.

Kukaan ei varmaankaan halua väittää, etteikö ilo olisi raamatullinen ”suure” eikä kieltää ketään iloitsemasta aidosti, jos syytä on. Näissä jakeissa puhutaan kuitenkin normaalista ilosta, ei

hallitsemattomasta manifestaatio-aurusta, jolle on tyypillistä pitkä kesto sekä tietynlainen hysteerisyys ja kontrolloimattomuus.

Lopuksi Coates mainitsee *ruumiillisen voiman vähenemisen*. Tässä on kyse tilasta, jossa henkilö useimmiten makaa lattialla kykenemättä liikkumaan tai nousemaan ylös. Tämän ilmiön tueksi Coates lainaa jakeita, joiden hän sanoo varsinaisesti puhuvan vapistemisestä, kuten II Moos. 19:16, Matt. 17:6, Dan. 8:27, 10:11, Apt. 10:10. Tämän vapinan Coates näkee tukevan ajatusta ruumiillisen voiman vähenemisestä raamatullisena Pyhän Hengen manifestaationa, koska vapina on hänen mielestään samanlaista osittaista voimien vähenemistä kuin onnettomuuden tai traumaattisen kokemuksen jälkeen. Coates viittaa myös siihen, että sotilaat kaatuivat maahan, kun he yrittivät ottaa Jeesuksen kiinni Getsemanessa (Joh. 18:6).

Coates tekee tässä sellaisen uroteon, että hän ottaa ruumiillisen voiman vähenemisen tueksi raamatunkohtia, jotka eivät edes mainitse kyseistä ilmiötä. Häntä on melkein pä syytä onnitella mielikuvituksellisesta kyvystä yhdistellä toisiinsa liittymättömiä asioita. Kyseisille raamatunkohdille tehdään rajua väkivaltaa, jos niiden yritetään nähdä tukevan em. Toronto-manifestaatiota.

Kun Coatesin mainitsemisissa raamatunkohdissa puhutaan vapistemisestä, kyse on joko pelosta vapistemisestä tai sairaudesta johtuvasta ”raukeudesta”, kuten Danielin tapauksessa. Apostolien tekojen kohta mainitsee vuorostaan Pietarin tulleen hurmoksiin. Coates vain olettaa hänen kokeneen myös fyysistä heikkoutta. Raamatunjakeiden tapahtumat eivät millään muotoa liity Toronto-tyyppiseen manifestaatioon, jossa voimien vähenemisen ajatellaan olevan erityistä Pyhän Hengen siunaavaa toimintaa. On jälleen todettava, että Coatesin lainaamat raamatunkohdat puhuvat jostakin täysin muusta, kuin mistä hän olettaa niiden puhuvan.

Yhteenvetona Coatesin kirjoituksesta voidaan sanoa, että jakeet, joita Coates ottaa esille tukeakseen näkemystään manifestaatioiden raamatullisuudesta, puhuvat jostakin aivan muusta, kuin mistä Coates ajattelee niiden puhuvan. Coatesin kirjoituksessa on hyvin erikoista se, että sen katsotaan antavan vahvan raamatullisen perustuksen asioille, joille se ei tosiasiallisesti löydä minkäänlaista raamatullista tukea. Coates tuo jopa itse silloin tällöin esille tämän tuen puutteen, kuten käsitellessään kouristuksia ja ”Hengestä juopumista”.

Sama piirre koskee manifestaatioiden puolustamista Raamattuun perustuen muissakin Toronto-ilmion piirissä julkaistuissa kirjoituksissa ja puheissa. Esille otetut raamatunkohdat puhuvat eri asioista, kuin mitä niiden katsotaan todistavan. Raamatun mainitsemille ilmiöille ja Toronto-ilmioille saattaa olla yhteistä ainoastaan ilmiön nimitys, kuten esimerkiksi ”nauru” tai ”vapina” Raamatussa ja ”nauru” tai ”vapina” Toronto-manifestaationa. Sekä mainittujen ilmiöiden ilmiöisyys että niiden sisältö poikkeavat Raamatussa ja Toronto-ilmion piirissä toisistaan niin paljon, että on todettava kyseessä olevan täysin eri asiat. Toronto-manifestaatioille ei kerta kaikkiaan löydy raamatullista tukea.

Toronto-ilmion omassa piirissä syntynyt manifestaatioiden raamatullinen puolustaminen osoittaa lahjomattomasti, että manifestaatioita ei voida puolustaa Pyhän Hengen työnä raamatullisen perustein. Raamattu ei yksinkertaisesti tue näkemystä, jonka mukaan Jumalan Henki toimisi tällä tavalla.

Raamattu ei siis tue manifestaatioita Jumalan Hengen työnä. Näinollen se ei myöskään tue käsitystä, jonka mukaan Toronto-kokemus fyysisine manifestaatioineen olisi Jumalan Hengen siunaavaa työtä. Raamatusta ei löydy yhtään ainoaa paikkaa, jossa Pyhä Henki toimisi näin. Kun ajatellaan tunnekokemuksen ja manifestaatioiden keskeistä asemaa Toronto-ilmiossa, voidaan perustellusti kysyä, eikö tämä raamatullisen tuen puute samalla osoita, että koko Toronto-ilmioilta puuttuu raamatullinen perusta.

Edellä suoritettuun tarkasteluun nojautuen vastaus on yksinkertainen: kyllä, juuri sen se osoittaa.

Raamattu ei tue manifestaatioita – mutta ei sen tarvitsekaan?

Toronto-ilmion piirissä lienee havaittu se, että Raamattu ei tarjoa tukea manifestaatioille. Tämä käy hyvin selvästi ilmi Guy Chevreauin sanoista. Chevreau kirjoittaa: ”Kuitenkin, yritys *todistaa* [kursiivi Chevreauin] Airportissa [TAV:ssa] nähtyjen fyysisten manifestaatioiden raamatullisuus saattaa merkitä samaa kuin ohuella jäällä luistelu”.⁹⁵ Hän toteaa edelleen: ”Riittänee, kun sanon, että on olemassa vähän raamatullista perustusta 'todistaa' MINKÄÄN [korostus Chevreauin] tietyn fyysisen manifestaation oikeutusta”.⁹⁶

Tämä ei kuitenkaan estä Chevreaua julistamasta tavattoman varmasti, että manifestaatiot, Toronto-kokemus ja Toronto-ilmio ovat Jumalan työtä. Hänen mielestään yritys löytää raamatunkohtia, jotka todistavat manifestaatioiden raamatullisuuden, on ”antautumista jäykkään kirjaimelliseen raamatuntulkintaan”.⁹⁷

Tästä voi vetää ainoastaan sen johtopäätöksen, että Chevreauilla on mielestään ilman Raamattuaakin riittävästi tietoa siitä, miten Pyhä Henki toimii. Tätä ”tietoa” hänellä näyttää olevan niin paljon, että Raamatun sanakin voidaan ohittaa, jättää huomiotta. Tämä on vastoin kaikkea sitä, mitä kirkko on koko kaksituhatuotisen historiansa aikana pitänyt oikeana ja mihin koko protestanttinen kristikunta on uskonsa ja elämänsä perustanut: Raamattu ilmoittaa, mikä on Jumalasta ja mikä ei.

On varsin merkillistä, että vaikka Chevreau näin selvästi tuo esille sen, että Raamatusta ei löydy tukea manifestaatioille, vuodesta toiseen väitettiin ja vakuutettiin kirjoitus toisensa perään, että Raamattu tukisi niitä.

Myös Coates tuo esille näkemyksiä, jotka viittaavat siihen, ettei manifestaatioita edes tarvitse perustella Raamatulla. Tämäkin on sikäli erikoista, että hän on itse puolustanut voimakkaasti niiden raamatullista perustaa, kuten edellä havaittiin.

Coates selittää, että manifestaatioita ei varsinaisesti tarvitse puolustaa Raamatulla, koska on paljon sellaisia asioita, joita kristityt pitävät itsestään selvästi hyväksyttävänä, mutta joista Raamattu ei puhu mitään. Tällaisia asioita ovat mm. kirkkorakennukset, evankelioimiskokoukset joka sunnuntai klo 18.30, silmien sulkeminen rukoillessa, rukoileminen istuallaan, pyhäkoulut, ruokarukous, nuorisokerhot ym. Coates toteaa, että vaikka näitä ei mainita Raamatussa, ne eivät ole väärin.⁹⁸

Coatesin ”pointti” on se, että monien sellaisten asioiden ohella, jotka Raamattu selvästi kieltää tai joita se selvästi tukee, meille on annettu vapaus luoda toimintoja, jotka laajasti ottaen heijastavat niitä asioita, jotka Jumala hyväksyy. Sitten Coates toteaa: ”Sama vapaus koskee myös Pyhän Hengen manifestaatioita sekä reaktioita Pyhän Hengen toimintaan”.⁹⁹

Coatesin argumentit ovat kestäättömiä. On täysin selvää, että Pyhän Hengen – jumaluuden kolmannen persoonan – ennennäkemättömän voimakkaaksi väitetyn toiminnan mallin tulisi löytyä selvästi Raamatusta. Kun jotakin ilmiötä – kuten manifestaatioita – väitetään valtavaksi Hengen

⁹⁵ Chevreau 1994, s. 46.

⁹⁶ Chevreau 1994, s. 53.

⁹⁷ Chevreau 1994, s. 53.

⁹⁸ Dixon 1994, s. 221.

⁹⁹ Dixon 1994, s. 221.

vuodatuksen ilmentymäksi, silloin kyse ei ole ihmisen itsensä valittavissa olevasta toimintamuodosta, kuten esimerkiksi pyhäkoulun pitämisestä, vaan jumaluuden yhden persoonan toiminnasta. Kyse on Jumalan päättämästä ja Sanassaan ilmoittamasta toiminnasta eikä sellaisesta, jonka muoto ihmisellä on vapaus valita. Silloin peruste, jonka mukaan toiminnan raamatullisuutta arvioidaan on Jumalan Sanan selvä opetus Hengen toiminnasta, eikä jokin epämääräinen viittaus asioihin, jotka ”laajasti ottaen heijastavat niitä asioita, jotka Jumala hyväksyy”.

Pyhän Hengen olemuksen mukainen toimintatapa on nähtävissä Apostolien teoissa ja sitä on saatu kautta koko kirkkohistorian kokea samassa muodossa yhä uudestaan. Pyhä Henki on – samoin kuin jo Apostolien teoissa – vakuuttanut ihmisiä synnistä Sanan saarnan kautta, kirkastanut heille Kristusta, rakentanut seurakuntaa uusitamentillisten palvelutehtävien ja armolahjojen kautta. Tämä on Hengen toiminnan raamatullinen malli.

Toronto-ilmion itsepintaisten väittämien perusteella nyt pitäisi uskoa, että Pyhä Henki onkin yhtäkkiä muuttanut toimintatapojaan aivan olennaisesti uusiksi. Nyt Hän olisi päättänyt pääasiassa siunata Jumalan omia antamalla heille kuin saavista kaatamalla manifestaatioiden ryydittämiä tunnekokemuksia. Tämä pitäisi Coatesin mukaan siis hyväksyä sillä perusteella, että pitäväthän kristityt pyhäkoulujakin, vaikka niitä ei mainita Raamatussa.

Ainoa oikea reaktio tällaiseen on: me emme hyväksy manifestaatioiden ryydittämää tunnekokemusta Hengen työksi, koska se ei ole Raamatun ilmoituksen mukaista. Samaan tulokseen tuli mm. alaskalainen Kevin Reeves, joka oli aina vuoteen 2000 asti Toronto-liikehdintää kannattaneen seurakunnan vanhemmiston jäsen. Reevesin mukaan Toronto-ilmio herätti hänessä kysymyksiä. Nämä eivät kuitenkaan olleet tervetulleita seurakunnassa. Reeves kertoo: ”Halusin avata Raamatun, ja kaikki vain puhuivat omista kokemuksistaan. Raamatun todistus on ainoa, mikä meillä on Jumalan vuorovaikutuksesta ihmisen kanssa. Jos et löydä Raamatusta tukea tavallesi toimia, silloin et toimi Raamatun perustalla. Asia on hyvin yksinkertainen ja selvä.”¹⁰⁰

¹⁰⁰ *Toronto Blessing Celebrates 10 Years*. Charisma Magazine, January 2004. www.charismamag.com.

Jumala – pehmoisä, Jeesus – isovelji

Jumala – rakkautta kaipaava pehmoisä

Toronto-ilmion piirissä puhuttiin ehkäpä kaikkein eniten Hengestä, olihan Henki se, jonka ajateltiin vaikuttavan ihmisissä Toronto-kokemuksen manifestaatioineen, mikä taas oli liikehdinnän tärkein asia. ”Hengen” korostuminen näkyy myös siinä, että esimerkiksi sosiologi Margaret Poloma on nimittänyt Toronto-ilmiota ”Henki-liikkeeksi”.

Jumalasta Isänä ja Jeesuksesta puhuttiin toki myös, ei kuitenkaan Raamatun ilmoituksen pohjalta. Käsitykset Jumala-Isästä ja Jeesuksesta olivat peräisin lähinnä henkilöiden tunnekokemuksista, esimerkiksi niiden yhteydessä saaduista ”näyistä”. Myös muunlainen Jumalan sanan ulkopuolinen ”ilmoitus” vaikutti kuvaan Jumalasta. Tällaista ”ilmoitusta” olivat esimerkiksi Arnottin käymät ”keskustelut” Jumalan kanssa. Näissä ”Jumala” paljasti Arnottille olemuksestaan piirteitä, joita Jumalan oma Sana ei tunne.

Toronto-ilmion Jumala-Isä ei ollutkaan Raamatun ilmoittama Kaikkivaltias ja Pyhä Jumala, Jeesuksen Kristuksen Isä, joka lähetti Poikansa ristille syntien sovitukseksi. Tunnekokemuksista ja muusta samankaltaisesta ”ilmoituksesta” syntynyt kuva Jumala-Isästä on lähinnä jonkinlainen projektio aivan tietynlaisista inhimillisistä arvostuksista ja käsityksistä, suoranaisista haavekuvista. Niinpä Toronto-ilmion kuva Jumalasta Isänä ei heijasta Raamatun ilmoitusta vaan ajassamme ja varsinkin tietyissä kristillisissä piireissä liikkuvia käsityksiä siitä, millainen ideaalin isän tulisi olla.

Tunnekokemuksista ja muusta ”ilmoituksesta” syntynyt kuva sekä Jumala-Isästä että Jeesuksesta oli hyvin ihmismäinen ja jopa ihmiskeskeinen. Toronto-ilmiossa ihminen onkin keskuksessa ja Jumala on hänen palvelijansa.

Toronto-ilmion jumalakuvan ihmiskeskeisyys ja ihmismäisyys näkyi ainakin kolmessa seikassa. Ensiksikin Jumala-Isän pääasiallinen piirre on se, että Hän kiinnittää jakamattoman huomion omiin lapsiinsa, uskoviin. Toiseksi Jumala-Isän lapset, uskovat, nähdään tavattoman kiltteinä olentoina. Kolmanneksi Jumala rakastavana Isänä nähdään emotionaaliseksi, tunnevaltaiseksi persoonaksi, joka jopa itse kaipaa rakkautta.

Toronto-ilmion Jumala-Isän leimaa-antavin piirre oli se, että hän kiinnittää jakamattoman huomionsa lapseensa, uskovaan. Toronto-ilmion Jumala-Isän ja lapsen, uskovan, välisessä suhteessa lapsi, uskova, onkin ehdoton päähenkilö, keskipiste. Isä on olemassa sitä varten, että hän täyttää lapsensa, uskovan, moninaiset, kuitenkin pääasiassa emotionaaliset tarpeet. Toronto-ilmion Jumala onkin mitä suurimmassa määrin jonkinlainen kaikenkattava pehmoisä.

Toronto-ilmion Jumala-Isän tapa kiinnittää jakamaton huomio lapsiinsa tulee ilmi monissa kokemuskertomuksissa, joita esimerkiksi Arnott esittelee perusteellisesti kirjassaan. Onkin hyvin

huomionarvoista, että kokemukertomuksia, joissa tällä tavoin ”ilmoitetaan” Toronto-ilmion käsitystä Jumala-Isästä, siteerataan esimerkiksi juuri Arnottin kirjassa. Tämä osoittaa, että näitä tunnekokemuksia ja näkyjä todella pidettiin Jumalasta lähtöisin olevina ja niiden katsottiin sisältävän täysin luotettavaa tietoa Jumalalta ja Jumalan luonteesta. Ne todellakin olivat ilmoituksen lähteitä, joita kannatti esitellä sivukaupalla.

On hyvin paljastavaa Toronto-ilmion luonteesta, että sen opetus niin tässä kuin muissakin asioissa ei perustunut Raamatun ilmoitukseen vaan yksittäisten henkilöiden kokemuksiin. Kun ilmoitus ja sen perustalta luotu opetus ei perustu Jumalan sanaan, lopputulos on aina pelkkää vääristynyttä harhaa. Tätä Toronto-liikehdinnän keskeistä eksytystä käsitellään lähemmin omassa luvussaan.

Arnott kertoi esimerkiksi David-nimisestä israelilaisesta pastorista, jota Jumala ”kosketti tavalla, jota hän ei ollut kuvitellut mahdolliseksi”.¹⁰¹ Arnott haastatteli Davidia seurakuntansa edessä ja haastattelun aikana David ”vapisi ja hänen polvensa vääntyivät ajoittain”, kun hän kertoi, mitä ”hänelle oli tapahtunut” TAV:ssa. David totesi: ”Tunsin, kuinka Isä piti minua käsivarsillaan, leikkien kanssani, hyppyytellen minua polvillaan ... vain rakkauden aaltoja”. David alkoi itkeä ja vakuutti: ”Hän kertoo minulle, että hän rakastaa minua ja välittää minusta”. Tällä tavalla ”Jumala” oli kiinnittänyt Davidiin jakamattoman huomionsa.

Dupont oli myös sitä mieltä, että Jumala ilmoitti tämän kaltaisia asioita itsestään. Hän luonnehti marraskuussa 1994 Toronto-ilmiota ja totesi: ”Tämä on vähän sitä, mitä Jumala juuri nyt tekee lapsilleen. Hän opettaa meille, että hän ei ole vain valtavan voiman, kunnian ja suvereeniuden Jumala, vaan hän on Jumala, joka nauttii lapsistaan. ... Hän on kuin Isä, joka tulee leikkikentälle ja keinuttaa lapsiaan keinussa. ... Kun hän alkaa keinuttaa sinua, sinä itse asiassa lennät ulos keinusta, mutta hän ottaa sinut kiinni.”¹⁰² Jumala on siis kuin täydellinen maallinen isä, leikkii lastensa kanssa ja kiinnittää täyden huomionsa heihin. Dupontin esimerkki lastensa kanssa leikkivästä Isästä muistutti aika paljon Davidin kokemusta. Liekö Dupont saanut hänestä inspiraation opetukseensa.

Arnott kertoi toisenkin esimerkin ihmisen ja Jumalan suhdetta kuvaavasta kokemuksesta. Tästä tapauksesta käy vielä selvemmin ilmi, kuinka Jumala on aivan kuin olemassa vain kokemuksen saanutta henkilöä varten.

Arnott oli ollut vierailevana puhujana Sydneyssä pidetyssä konferenssissa. Siellä eräs australialainen nainen oli ”saanut näyn”.¹⁰³ Nainen oli nähnyt itsensä pienenä tyttönä juoksemassa Jeesuksen seurassa ”kauniin, pitkän keltaisen ruohon” keskellä. Jeesus ja tyttönen olivat nauraneet ja juosseet kädet levällään kuin lentokoneen siivet.

Sitten nainen näki itsensä edelleen pienenä tyttönä leikkimässä Lego-palikoilla Jumalan jalkojen juuressa. Naisen kertoman mukaan Jumala oli katsonut häntä ja sitten asettautunut makuulle hänen viereensä ja alkanut leikkiä hänen kanssaan Legoilla. Tämän jälkeen Jumala oli ottanut naisen (näyssä tyttösenä) syliinsä ja alkanut kierittää tämän hiussuortuvia sormensa ympärille.

Näyn selitys oli selvä. Jumala kiinnitti naiseen ja hänen tarpeisiinsa huomiota tavalla, jota kukaan ei ollut koskaan tehnyt. Pienenä tyttönä nainen oli nimittäin aina halunnut Legoja, mutta perheellä ei ollut niihin varaa. Hän oli myöskin lapsena kaivannut, että joku olisi leikitellyt hänen hiuksillaan.

Tämän näyn kautta nainen oli vakuuttunut siitä, että Jumala oli hänen ”Isänsä” (engl. Daddy). Nainen totesi: ”Taivaallinen Isäni näytti minulle että hän on aina ollut minua varten; tiedän hänen

¹⁰¹ Arnott 1995, s. 13.

¹⁰² MD941101.

¹⁰³ Arnott 1995, s. 25, 26.

rakastavan minua ja Hän tietää syvimät tarpeeni ja haluni”.

Hyvin tyyppillisellä tavalla ongelma oli se, että nainen oli kärsinyt huomion ja hellyydenkin puutetta. Oletetun näyn sanoma on selvä: Jumala kiinnitti naiseen jakamattoman huomionsa ja oli aina ollut olemassa häntä varten hänen tarpeidensa täyttämiseksi. Tätä korosti vielä Arnottin loppukommentti näystä: ”Meillä on emotionaalisia tarpeita ja me tarvitsemme sitä, että meitä rakastetaan emotionaalisesti”.¹⁰⁴

Jumala on vastaus. Hän on kuin tunnepankki, jossa tunnekylläistä ”rakkautta” riittää. Hän on olemassa täyttääkseen jokaisen ihmisen oletetut emotionaaliset, tunneperäiset tarpeet. Arnott toteaaakin samassa yhteydessä: ”Hän tahtoo rakastaa meitä emotionaalisesti”.

Näissä samoissa kertomuksissa tulee esille toinen Toronto-ilmiolle tyyppillinen ihmiskeskeinen piirre: Isä-Jumalan lasten, uskovien tavaton kiltteys. Tämä heijasti suorastaan narsistista ihmiskeskeisyyttä.

Toronto-ilmion Jumala-Isän lapset ovat oikeita ideaali-lapsia. Heissä ei ole juurikaan syntiä eikä vikaa. He ovat ainoastaan väärinymmärrettyjä ja ”haavoitettuja”. Nämä lapset eivät tuota Isälleen murhetta vaan ainoastaan iloa.

Näiden lasten ongelmat eivät johdu heidän pohjimmaisesta syntisyydestään, joka synnyttäisi heissä vääriä valintoja, asenteita ja tekoja. Toronton ideaalilapset eivät itse ole kiukuttelevia, tottelemattomia, uppiniskaisia ym. eikä heitä myöskään tarvitse juurikaan ojentaa tai nuhdella kuin korkeintaan hyvin kiltillä ja ”söpöllä” tavalla ja sekin tunnekylläisen ”rakkauden” kokemisen syövereissä.

Toronton ideaalilasten ongelmat liittyvät lähinnä siihen, että muut ihmiset ovat tuhmia. Toronton ideaalilapset eivät ole saaneet kokea tarpeeksi hyväksyntää elämässään. Tämä taas johtuu siitä, että ymmärtämättömät lähimmäiset, omaiset, ystävät, työtoverit jne. ovat kohdelleet heitä kaltoin. Niinpä Toronton Jumala-Isän ideaalilapset eivät ole juuri koskaan itse syyllisiä mihinkään, tuhmia. Syyllisiä, tuhmia, ovat jokseenkin aina muut.

Jumala-Isän tehtävä on tarjota ratkaisu tähän hyväksymisen kokemisen puutteen ongelmaan. Kun tuhmat ihmiset eivät ole ymmärtäneet osoittaa tarpeeksi huomiota Toronton ideaalilapsia kohtaan tai peräti loukanneet heitä, Jumala-Isä korjaa kaiken. Sen hän tekeekin juuri edellä kuvatulla tavalla, osoittamalla näitä väärinymmärrettyjä ja kaltoin kohdeltuja kohtaan jakamatonta huomiota. Lapset – uskovat – ovat Jumalan-Isän täydellisen huomion keskipisteenä.

Toronto-liikkeen Jumala-Isä ei odota ihmisen antautuvan itselleen, kuten Raamatun Jumala odottaa. Sen sijaan Toronto-ilmion Jumala antautuu kokonaan ihmiselle, vieläpä juuri sillä tavalla kuin ihminen itse odottaa ja haluaa. Ihmisestä on tullut luomakunnan keskipiste ja Jumalasta ihmisen palvelija.

Jumala-Isään liitetty toinen hallitseva ominaisuus on rakkaus. Toronto-ilmion tunnekokemuksineen ja manifestaatioineen sanottiinkin olevan ilmausta Jumalan ylitsevuotavasta rakkaudesta omiaan kohtaan. Jumalan rakkauden ymmärrettiin olevan luonteeltaan vieläpä emotionaalinen, tunneperäinen. Tämä johtui Toronto-ilmion käsityksen mukaan siitä, että Jumala on emotionaalinen persoona. Jumalan ymmärrettiin olevan jopa siinä määrin emotionaalinen persoona, että Hän kaipaa ihmisen emotionaalista vastarakkautta. Toronto-ilmion Jumala-Isä vaikutti todellakin hyvin ihmismäiseltä.

Toronto-ilmion käsitys Jumalasta voimakkaan tunteellisesti rakastavana Isänä ei perustu Raamatun kuvaan rakkaudesta. Sen sijaan se heijastaa kristillisiin piireihin pahanlaatuisen kasvaimen tavalla pesiytynyttä kuvaa rakkaudesta tunne-elämyksenä, tunnekokemuksena, tunteena.

¹⁰⁴ Arnott 1995, s. 26.

Koska Toronto-ilmion vääristynyt käsitys rakkauden luonteesta hallitsi sekä sen jumalakuvaa, näkemystä Jumalan ja ihmisen välisestä suhteesta että ihmisten keskinäisistä suhteista, liikehännän rakkauskäsitystä käsitellään tarkemmin jäljempänä omassa luvussaan.

Jumala - rakkaudennälkäinen haavoittuva hahmo

Taivaallisen Isän ymmärtäminen emotionaaliseksi persoonaksi, joka kaipaa ihmisen vastarakkautta, on hyvin erikoinen keksintö, jolle ei löydy mitään vastaavuutta Raamatun ilmoituksesta. Toronto-ilmiolle tyypilliseen tapaan merkittäväksi koettu asia ei näyttänyt tarvitsevankaan tukea Raamatusta. Riitti, kun Jumala oli ilmoittanut sen Arnottille suoraan.

Arnott totesi ykskantaan, että Jumala kaipaa rakkautta: ”Jopa Jumala haluaa tulla rakastetuksi...”¹⁰⁵ Tässä kohden Arnott viittaa jakeeseen 5.Moos.6:5 selittämättä sen tarkemmin jakeen sanomaa. Jakeessa Jumala käskii Israelin kansaa rakastamaan itseään kaikesta sydämestään, sielustaan ja voimastaan.

Jakeesta ei voi mitenkään saada sitä käsitystä, että Jumala käskisi Israelia rakastamaan itseään, koska Hän haluaa tulla rakastetuksi ja vieläpä kunnan tunteella! Raamatunkohta korostaa antautumista Jumalalle ja vieläpä kontekstissa, jossa Israelia teroitetaan pitämään Jumalan Sana. Painopiste on Jumalan tottelemisessa, ei siinä, että Jumala kovasti kaipaisi rakkautta. Arnottin tulkinta on havainnollinen osoitus Toronto-ilmion raamatunkäytöstä. Raamattua ei lueta niinkuin se on vaan hyvin vahvojen ”Toronto-lasien” lävitse. Ne muuttavat tekstin merkityksen aivan toiseksi, Toronto-ilmiolle sopivaksi

Hiukan myöhemmin Arnott kirjoittaa Jumalan rakkauden kaipuusta yksityiskohtaisemmin ja toteaa: ”Hän on emotionaalinen ja meidät tehtiin Hänen kuvakseen. Hän tahtoo rakastaa meitä emotionaalisesti; Hän haluaa meidän rakastavan Häntä emotionaalisesti kaikesta sydämestämme, sielustamme ja mielestämme”.¹⁰⁶ Tässä kohden Arnott viittaa Matt. 22:37, jossa Jeesus kehottaa opetuslapsiaan aivan samoin kuin Jumala kehotti 5.Moos.6:5 Israelin kansaa. Tälläkään kertaa Arnott ei selitä jaetta sen kummemmin. Tälläkin kertaa Arnott liittyy jakeeseen sellaista, mitä siinä ei alun alkaen ole: Jumalan halun tulla rakastetuksi ja vieläpä tunteella.

Asia ei kuitenkaan jäänyt tähän. Arnott selvensi Jumalan kaipuuta rakkauden kokemiseen ja kertoi myös, miten hän oli päässyt asiasta perille.¹⁰⁷ Hän kirjoittaa tapanansa olleen, että kun hän koki yksityisessä rukouksessaan ”Jumalan läsnäolon”, hän alkoi heti pyytää erilaisia asioita, kuten uutta autoa jne. Sitten hän oli kerran lukenut Mooseksen rukouksesta ”Anna siis minun nähdä sinun kirkkautesi”(2.Moos. 33:18). Tällöin hän oli mielessään rukoillut: ”Oi Herra, miksi sinut on niin vaikea löytää? Miksi on niin vaikea olla lähellä sinua?” Jumalan ”vastaus”, jonka Hän puhui Arnottin ”sydämelle”, oli ”yksi ihanimmista asioista”, minkä tämä koskaan oli ”kuullut Jumalan puhuvan” hänelle: Jumala oli kuulemma sanonut: ”Kun paljastan sydämeni jollekin, tulen hyvin haavoittuvaksi”.

Arnott ei ollut omien sanojensa mukaan tullut koskaan ajatelleeksi, että Jumala olisi haavoittuvainen. Tämä ei ole sikäli ihme, että Jumala ei omassa ilmoituksessaan, Raamatussa, tällaisia itsestään puhukaan. Mutta nyt Arnott siis sai uutta tietoa. Hän kertoo, kuinka Jumala jakoi ”hänen kanssaan” omaa haluaan yhteyteen, suhteeseen ja intiimiyteen. Hän kirjoittaa yllättyneensä, mutta toteaa: ”Sellainen on rakkauden olemus – sen täytyy olla vapaasti ja halusta molemminpuolista”.

¹⁰⁵ Arnott 1995, s. 13.

¹⁰⁶ Arnott 1995, s. 26.

¹⁰⁷ Arnott 1995, s. 132.

Arnottin näkemykselle Jumalasta rakkautta kaipaavana ja haavoittuvana olentona ei ole minkäänlaista raamatullista perustaa. Kyseessä on Arnottin oma harhainen mielikuva. Tosiasiassa Jumala ei rakasta, koska ihminen kaipaa rakkautta eikä Jumala kaipaa ihmisen rakkautta. Jumalan rakkauden perusta ja motiivi on hänen omassa olemuksessaan. Jumalan olemukseen sisältyvä rakkaus, Hänen motiivinsa ja Hänen valintansa osoittaa rakkauttaan syntiselle ovat ihmisen ymmärryksen ulottumattomissa. Ne voidaan aavistuksenomaisesti käsittää Jumalan omien, Raamatussa ilmoitettujen tekojen kautta. Jumalan rakkauden perusteleminen Jumalan emotionaalisuudella ja Jumalan ja ihmisen emotionaalisilla tarpeilla on aivan käsittämätöntä roskaa. Jumala on rakkaus eikä kukaan voi tähän täydelliseen rakkauteen tuoda mitään lisää, koska siitä ei puutu mitään. Jumalalla ei ylipäätönsä ole mitään tarpeita, joita ihminen kykenisi täyttämään, vaan Hän on itsessään kaikkiriittävä. Hänessä on kaikki, Hänestä ei puutu mitään, mikä tarvitsisi ”täydennystä” varsinkaan luodulta olenolta.

On käsittämättömän hullu ajatus, että Jumalan luoma ja syntiin langennut olento, jolla ei ole mitään muuta ”omaa” kuin loputon syntiturmeluksensa, voisi tarjota Jumalalle jotakin, jota tämä vielä syvästi kaipaisi. Toronto-ilmion opetuksen mukaan Jumala kaipaisi yhteyttä, intiimiä ja läheistä yhteyttä ihmiseen. Miten yhteydessä itsessään syntiseen ihmiseen voisi olla jotakin sellaista, jota itsessään täydellinen Jumala voisi kaivata? Jeesus antaa Johanneksen evankeliumissa Hänen ja Isän välisen täydellisen yhteyden esimerkiksi kristittyjen keskinäiselle yhteydelle (Joh. 17:11, 21-22).

Kuinka yhteys itsessään syntiseen ihmiseen voisi tuoda jotakin lisää Isän ja Jeesuksen väliseen täydelliseen yhteyteen? Onhan lisäksi kaikki se hyvä, mitä kristityllä voi olla: pelastus, syntien anteeksisaaminen, Jumalan Henki jne., pelkkää Jumalan lahjaa ja Hänen omaansa. Kaipaisiko Jumala sitten tätä omaa lahjaansa ja uskovassa olevaa omaa Henkeään tarpeittensa täyttämiseen? Tämä on suorastaan täydellistä järjettömyyttä, johon joudutaan, kun opetuksia ei perusteta Jumalan sanaan vaan johonkin muuhun, ties mihinkä lähteeseen..

Yhteenvetona Toronto-ilmion Jumala-Isästä voidaan sanoa, että Toronto-ilmion käsityksessä Jumala-Isästä eivät keskuksessa ole suinkaan Jumala ja Hänen tahtonsa ja sen mukaan suuntautuminen. Keskuksessa on ihminen, hänen oletetut tarpeensa ja niiden täyttäminen. Toronto-ilmion Jumala-Isä on olemassa lähinnä ihmisen tarpeiden täyttämistä varten.

Tämä epäraamatullinen kieroutunut vääristymä perustui voittopuolisesti Toronto-ilmion jumalakuvan lähteeseen, ihmisten omiin tunnekokemuksiin, niihin liittyneisiin näkyihin tai sitten ”keskusteluihin” Jumalan kanssa.

Jeesus – ideaali isovelji

Toronto-ilmion kuva Jeesuksesta oli yhtä ihmiskeskeinen kuin kuva Isä-Jumalasta. Arnott hahmotteli kuvaa Jeesuksesta samalla tavalla kuin hän kuvasi taivaallista Isää: kertomalla oletetuista näyistä. Jeesus käyttäytyy näissä ”näyissä” jokseenkin samalla tavalla kuin Isä edellä kuvatuissa esimerkeissä: Jeesus on aivan ihastuksissaan näyn/kokemuksen saaneesta henkilöstä.

Arnott oli saarnannut Hamiltonissa, Ontariossa kristillisessä konferenssissa. Todistusten aikana eräs nainen oli kertonut ”näystä”, jonka hän oli saanut esirukoushetkessä.¹⁰⁸ ”Näyssä” nainen oli ollut kahdeksan- tai kymmenvuotias saporapäinen tyttönen. Hän oli ollut Jeesuksen kanssa äitinsä heinäpellolla pitäen Häntä kädestä hypellen Hänen vierellään ja edessään.

¹⁰⁸ Arnott 1995, s. 14, 15.

Nainen kertoi Jeesuksesta näyssä:

”Hän oli aivan ihastuksissaan minusta ja minä Hänestä. Pystyin tuskin uskomaan, että Hänellä oli hauskaa. Käännyin usein Hänen puoleensa ja katsoin Häntä ikäänkuin kysyen: 'Onko tämä OK? Saanko tehdä näin?'. Hänen silmänsä, täynnä rakkautta, sanoivat: 'Olen yhtä riemuissani sinusta kuin sinä olet Minusta'. ... Hän ilmoitti itsensä minulle ystävänä ja veljenä.”

Arnott kirjoittaa toisesta naisesta, joka kertoi kokeneensa jotakin itsestään ja Jeesuksesta. Tekstistä ei käy täysin selville oliko tässäkin kyseessä ”näky” vai ainoastaan sisäinen kokemus.

Tunsin viettäneeni ikäänkuin kuherruskuukautta Jeesuksen kanssa. Vaikka rakas aviomieheni Lee oli mukana ja olemme yhtä Jeesuksessa, en tuntenut Leen läsnäoloa. Tunsin vain Jeesuksen sulhasenani. Hän tanssi kanssani. Hän käveli ja keskusteli kanssani.

Kykenin aikaisemmin näkemään Jeesuksen vain ylhäällä korkeuksissa. Kun nyt suljen silmäni voin kuvitella hänet mielessäni aivan vierelläni. Joskus Hän pitää kädestäni tai kietoo kätensä ympärilleni. Hän rakastaa minua aina.¹⁰⁹

Näidenkin ”näky”- ja kokemuksetomusten sanoma on hyvin yksinkertainen ja selvä: Jeesus kiinnitti kaiken huomionsa asianomaisiin henkilöihin, oli olemassa vain heitä varten. Toisen naisen seurasta Jeesus oli jopa ollut ihastuksissaan.

On suorastaan käsittämätöntä, mistä tällainen kuva Isä Jumalan ja Jeesuksen toiminnasta on syntynyt. Kun Raamattu kuvaa heidän toimintaansa, siinä ei korostu heidän ihastuksensa ihmiskunnasta tai yksityisestä ihmisestä tai heidän halunsa täyttää tämän ihmisen oletettuja tarpeita. Sen sijaan siinä korostuu Isä Jumalan/Jeesuksen ihanuus, kun he toimivat kuten toimivat oman rakkaudellisen luonteensa tähden sellaisen ihmisen pelastamiseksi, joka pelastusta ei ansaitse ja joka syntisen luonteensa puolesta on kaikkea muuta kuin ihastuttava.

Ihminen ja hänen tarpeensa eivät kerta kaikkiaan ole Arnottin kuvaamalla tavalla Raamatussa Jumalan toiminnan motiivina. Jumalan toiminnan motiivi on vain, ainoastaan ja yksinomaan Hänen oma luonteensa, se mitä **Hän** on. Se, jos mikä, on ihanaa ja myös täysin käsittämätöntä.

Lisäksi on todettava, että jos uskovassa ihmisessä – Arnottin esimerkithän puhuvat uskovista, ”Jumalan lapsista” – on jotakin ”ihastuttavaa”, se ei ole häntä itseään vaan se on Kristusta hänessä. Tästäkin kuuluu kunnia ja kiitos yksin Jumalalle.

Jeesus – pirskeiden kuningas

Jeesusta kuvattiin Toronto-ilmion piirissä toisellakin hyvin ihmiskeskeisellä tavalla. Hänen kerrottiin rakastavan sosiaalisia tapahtumia, juhliä omiensa kanssa. Arnott kuvaa Jeesuksen tätä puolta:

”Jeesus tuli ilon kera – söi, joi, paransi, ruokki ja juhli heidän kanssaan. Kuitenkin he kutsuivat Jeesusta syömäriksi ja viininjuojaksi, publikaanien, porttojen, syntisten ja veronkantajien ystäväksi. Miksi luulet heidän kutsuneen Häntä näillä nimillä? Koska hän oli erilainen kuin kaikki muut sen ajan uskonnolliset ihmiset. Hän

¹⁰⁹ Arnott 1995, s. 28.

kulki ulkona tavaten ihmisiä ja nauttien heidän sosiaalisista kokoontumisistaan – heidän häistään ja juhlistaan. Hän oli osa heidän elämänsä ja heidän kulttuurinsa jäsen. Jeesus oli täynnä elämää. Jeesus nautti ihmisistä”.¹¹⁰

On jälleen aivan kummallista, mistä tällainenkin kuva on saatu kehitettyä. Se ei pidä mitenkään yhtä Raamatun ilmoituksen kanssa. Herääkin epäily, että sen tarkoitus on ainoastaan puolustaa Toronto-kokemusta, joka ymmärretään Jumalan järjestämiksi ”pirskeiksi” omiensa kanssa.

On varmaankin perusteltua olettaa, että ainakin inhimillisesti katsoen Jeesuksen läheisimpiä ihmisiä olivat Hänen opetuslapsensa. Kun tarkastellaan Jeesuksen suhtautumista heihin, sitä leimaa useimmiten lähinnä tuskastuminen heidän kovapäisyyteensä (ks. esim. Lk.24:25) eikä suinkaan innostus siitä, että Hän saa ”palloilla” ympäriinsä heidän kanssaan.

Sama koskee Jeesuksen suhdetta muihinkin ihmisiin (esim. Matt. 17:17). Jeesus todella vietti aikaansa kansanjoukoissa ja eri ihmisten normaalin elämän keskellä. Raamattu ei kuitenkaan mitenkään viittaa siihen, että Jeesus olisi tätäkin tehnyt siksi, että kaipasi saada olla ihmisten kanssa tai että hän olisi jotenkin tavattomasti viihtynyt ihmisten keskellä ja halunnut olla jollakin erityisellä tavalla osa heidän kulttuuriaan. Jeesus oli tekemisissä ihmisten kanssa vain ja ainoastaan yhdestä syystä: ilmoittaakseen itsensä syntiselle ihmiskunnalle, voidakseen pelastaa niin monta kuin suinkin, täyttääkseen tehtävänsä Vapahtajana.

Isä ja Jeesus – kuin sinä ja minä, ainoastaan isompia

Toronto-ilmion kuva Jumala-Isästä ja Jeesuksesta on hyvin ihmismäinen, kuten edellä on todettu. Jeesus rakastaa sosiaalisia kokoontumisia ja nauttii omiensa seurasta. Isä leikkii lastensa kanssa ja on ihastuksissaan heistä. Hän kaipaa yhteyttä ihmisiin ja kaipaa heidän emotionaalista vastarakkauttaan Hän loukkaantuu, jos Hänet ymmärretään väärin.

Jumala ymmärretään hyvin inhimillisesti reagoivaksi, ajattelevaksi ja tuntevaksi. Hänet käsitetään olemukseltaan ja luonteeltaan nimenomaan sellaiseksi, kuin **Toronto-ilmion piirissä** ihmisen ajateltiin olevan parhaimmillaan. Jumala ei ole kuin suomalainen jurrikka, joka ei puhu eikä pussaa, vaan rakkautta, läheisyyttä ja yhteyttä kaipaava persoona. Hän on aivan samanlainen kuin ne lukuisat henkilöt, jotka kertovat omia kokemuksiaan Toronto-ilmion vaikutuksista omassa elämässään. Hän edustaa heidän ihanteitaan, Hänet on luotu heidän ihannekuviensa pohjalta. Tähän voi vain todeta, että kun mielikuvitus kerran päästetään valloilleen, sillä ei näytä olevan mitään rajoja. Raamatun Jumalalla ei ole mitään tekemistä Arnottin ja Toronto-ilmion haavekuvien kanssa.

Jumala ei ole samanlainen kuin ihminen. Häntä voidaan ainoastaan ymmärtämisen vuoksi tosin kuvailla ihmismäisillä piirteillä. Hänen toimintansa, ajatustensa ja ”tunteidensa” sisältö eivät kuitenkaan ole samanlaiset kuin ihmisen. Jumala puhuu profeetta Jesajan kautta esimerkiksi seuraavasti: ”Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, eivätkä teidän tienne ole minun teitani, sanoo Herra. Vaan niin paljon korkeampi kuin taivas on maata, ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.”(Jes. 55:8,9). Jumala on persoona, kuten ihminen on, omine luonteenpiirteineen, mutta Hän on kuitenkin kokonaan toisenlainen kuin ihminen.

”Toronton siunauksen” inhimillistetyn Isä/Jeesus-kuvan – sellaisena kuin se ilmenee sen omissa dokumenteissa – voi tiivistää sanomalla, että Toronto-ilmion piirissä **Isä/Jeesus ovat aivan kuin**

¹¹⁰ Arnott 1995, s. 48, 49.

sinä ja minä mutta isompia. Tämä käsitys perustuu Toronto-ilmion omiin ilmoituksen lähteisiin: tunne-elämyksiin, näkyihin, ”keskusteluihin Jumalan kanssa”, mutta se ei perustu Jumalan omaan erehtymättömään ilmoitukseen, Raamattuun.

Missä on ristin Jeesus?

Erittäin huomionarvoinen piirre Toronto-ilmion opetuksessa on se, että ristin Jeesus, ristiinnaulittu Jeesus jää kokonaan syrjään. Kun Toronto-ilmion piirissä esimerkiksi puhutaan Jeesuksesta Jumalan Karitsana, korostetaan lähinnä Jeesuksen ”karitsamaista” lempeyttä. Tämä on jotakin aivan muuta, kuin mitä sekä Vanhassa että Uudessa Testamentissa ymmärretään ”Jumalan Karitsalla”. Jumalan Karitsa on **uhrikaritsa**, hän, joka omalla veriuhrillaan lunastaa synnin alaiset ihmiset. Jumalan Karitsa on nimenomaan **ristiinnaulittu** Jeesus! Jeesus-Juudan Leijonakin on voittanut vihollisensa – synnin, perkeleen ja kuoleman – nimenomaan Jumalan Karitsana, ristiinnaulittuna Jeesuksena. Tämän kuvan keskeisyyttä korostaa vielä eräs raamatunkohta. Kun Jumalan valtaistuinsalissa ylistetään Jumalaa ja Hänen pelastustekoaan, ylistetään **Karitsaa, joka oli uhrannut itsensä** (Ilm.5:8-10).

Tämän ”Jeesus-kuvan” syrjäinen asema Toronto-opetuksessa on hyvin paljastavaa. Mikä on sellainen herätys/uudistus, jonka opetuksesta ja julistuksesta puuttuu jokseenkin kokonaan se ”herätys/uudistus-teko”, jonka Jumala itse on ihmiskunnalle valmistanut: Hänen oman Poikansa sovituskoulema? Kun apostoli Paavali toteutti omaa Pyhän Hengen voiman ja aitojen manifestaatioiden leimaamaa ”herätys/uudistus-liikettänsä”, hän julisti, ettei **hän halunnut tuntea muuta kuin Jeesuksen Kristuksen ja Hänet ristiinnaulittuna** (1.Kor.2:2). Apostoli Paavalin omien sanojen mukaan **tämä** merkisi Hengen ja voiman osoittamista. Edelleen apostoli toteaa, että nimenomaan **sana rististä** on Jumalan voima (1.Kor.1:18).

Voidaan luonnollisesti sanoa, että eri yhteyksissä saatetaan kristillisissä liikkeissä korostaa erilaisia asioita ja että käsillä olevan asian luonne määrittelee sen, mitä sen yhteydessä otetaan esiin. Voidaan esimerkiksi perustella, että koska Pyhä Henki ja uskovien uudistus ovat Torontossa keskeisiä teemoja, ristiä ei niin usein mainita ja että tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö ristiä pidettäisi tärkeänä. Toronto-liikkeen piirissä on esitetty, että sanoma ristiinnaulitusta Kristuksesta kyllä esiintyy liikehdinnän tilaisuuksissa.

Tähän on syytä todeta mitä painokkaimmin, että Toronto-liikehdinnän piirissä syntyneissä keskeisissä dokumenteissa ristillä ja Jeesuksella ristiinnaulittuna Vapahtajana ei ole juurikaan sijaa muunlaisista väitteistä huolimatta. Tosiasia on, että monista muista asioista puhutaan paljon ja niitä pidetään ilmeisen tärkeänä, mutta ristiinnaulittu Kristus on sivuosassa.

On myös sanottava, että mikään todellinen herätys tai oikea uskovia uudistava liike ei voi ohittaa Kristuksen ristiä, koska Kristuksen sovituskoulema on keskeinen tekijä syntien anteeksisaamisessa ja parannuksessa. Samoin Kristus ja Hänen ristinsä ovat keskeisiä myös Pyhästä Hengestä puhuttaessa. Sanoohan Jeesus itse, että Pyhän Hengen tarkoitus on kirkastaa Häntä, Kristusta. Kun Kristusta kirkastetaan, millään asialla ei voi olla niin keskeistä asemaa kuin Hänen ristinkoulemallaan. Tämän osoittivat esimerkiksi ensimmäisen helluntain tapahtumat. Pyhän Hengen vuodatusta seurasi Pietarin ristikeskeinen parannussaarna, jonka seurauksena 3000 henkeä tunsu piston omassatunnossaan, kääntyi ja syntyi ensimmäinen kristillinen seurakunta.

Niinpä voidaan jälleen kysyä: mikä on sellainen ”Henki-liike”, jossa Kristus ja Hänen ristinsä ovat sivuraiteella? Tähän kysymykseen voidaan myös vastata yksiselitteisesti: sellainen ei ole mikään Hengen synnyttämä liike, onpahan vain ihmisten onneton ja vääristynyt yritys jäljitellä

Hengen toimintaa.

On vielä syytä vielä todeta kokoavasti, että Toronto-ilmion piirissä liitetään keskeisesti ja olennaisesti kuvaan Taivaallisesta Isästä ja Jeesuksesta sellaisia piirteitä, jotka eivät ole peräisin Raamatun ilmoituksesta vaan ihmisten omasta (toive)ajattelusta, johon Jumalan oma ilmoituksen sijaan ovat vaikuttaneet nykyajalle ja nykykristillisyydelle ominaiset populaarit ajatustottumukset. Tämän lisäksi jäävät vähälle huomiolle kaikkein keskeisimmät raamatulliset jumalakuvan piirteet kuten ristiinnaulittu Jeesus.

Rakkaus – tunteen räiskettä

Edellisessä luvussa kävi ilmi, kuinka Toronto-ilmion piirissä Jumala-Isä ja Jeesus nähtiin rakastavina persoonina. Jumala-Isä ja Jeesus olivat tunnekylläisen, ihmisen tarpeet tunnekokemuksessa täyttävän ”rakkauden” lähteitä.

Rakkaus olikin Toronto-ilmion piirissä hyvin keskeinen teema. Oli tapana korostaa hyvin voimakkaasti, että ilmiössä oli kyse Jumalan rakkaudesta. Näin selitettiin jatkuvaa kokemista manifestaatioineen. Siinä Jumala osoitti Toronto-liikehdinnän mielestä rakkauttaan omiaan, uskovia, kohtaan. Tämä painotus tuli esille vahvana sekä kertomuksissa kokemuksista että liikehdinnän opetuksessa.

Toronto-ilmion käsitys Jumala-Isästä ja Jeesuksesta ei perustunut Jumalan Sanaan vaan ihmisten omiin haavekuviin. ”Ilmoituksen” lähde ei ollut Jumalan Sana vaan erilaiset ihmisten omat kokemukset ja epämääräiset nykykulttuurissa pesivät arvostukset. Sama koskee Toronto-ilmion käsitystä rakkaudesta. Rakkaus nähtiin vastoin Jumalan Sanan opetusta tunteena ja tunnekokemuksena. Tämän käsityksen lähde oli ulkoraamatullinen ”ilmoitus”, joka perustui yleisiin käsityksiin ja ihmisten omiin kokemuksiin. Tässä luvussa on tarkoitus perehtyä tarkemmin Toronto-ilmion käsitykseen rakkauden olemuksesta ja arvioida sitä Jumalan Sanan valossa.

Toronto-ilmio – Jumalan rakkauden osoitusta

Guy Chevreau vakuutti kuulijoilleen Helsingissä: ”Toronton siunauksen absoluuttinen perusta on se, että se on Herran aikaansaama ja että siunauksen syy on Hänen rakkauden toiminnassaan meitä kohtaan”.¹¹¹ Chevreau totesi myös samassa yhteydessä: ”On olemassa pahempiakin asioita, joita voit tehdä sunnuntai-iltapäivisin, kuin maata hetken aikaa leväten Jumalan rakkaudessa”. Chevreau viittasi aivan ilmeisesti ”mattohetkeen”. Chevreau sanoista käy hyvin ilmi se, kuinka vakuuttuneita oltiin siitä, että Jumala todella toimi Toronto-ilmion piirissä ja osoitti rakkauttaan antamalla ”siunauksen”, Toronto-kokemuksen manifestaatioineen.

Chevreau toisti samaa sanomaa toisessakin tilaisuudessa Helsingissä: ”Tämä Jumalan Hengen vuodatus ei merkitse niinkään lahjojen antamista. Se merkitsee suhteen uudistusta, sitä, että Taivaallinen Isämme lähestyy meitä paljastaen enemmän ja enemmän sitä rakkautta, jota Hänellä on jokaista meitä varten”.¹¹²

John Arnott piti Jumalan rakkautta koko ilmiön perustana. Hän mm. antoi kirjansa *The Father's*

¹¹¹ GC 950528a.

¹¹² GC 950527b.

Blessing ensimmäiselle luvulle otsikon ”Jumalan rakkaus: kaiken perusta”.¹¹³ Arnott toteaa kirjassaan rakkauden merkityksestä Toronto-ilmiossa: ”*Jumala on rakkaus*. Tämä on puhdas oppi. Tämä on totuus... Hän on itse rakkaus ja Hän haluaa rakastaa sinua henkilökohtaisella ja emotionaalisella tavalla”.¹¹⁴

Arnottille ei kuitenkaan ollut alussa aivan selvä, mistä oli kyse. Toronto-ilmion luonne Jumalan rakastavana toimintana ”paljastui” Arnottille vasta Jumalan kanssa käydyin ”keskustelun” kautta.¹¹⁵ Hän kertoo, kuinka ”uudistuksen alettua” melkein 80% tilaisuuden osallistujista oli maannut lattialla nauraen, pyörien ympäriinsä ja riemuiten. Arnott ajatteli, että oli hyvä, että ihmiset kokivat iloa, mutta toivoi, että nähtäisiin uskoontuloja. Samaa toivoivat muutkin ja totesivat, että kyseessä ei ollut mikään herätys, koska uskoontuloja oli niin vähän.

Arnott kertoo aluksi olleensa samaa mieltä ja ”sanoneensa Jumalalle”, että halusi useampien tulevan uskoon ja kokevan parantumisen. Hän alkoi myös saarnata enemmän pelastuksesta. Hän kertoo kuitenkin huomanneensa, että tällaisten saarnojen jälkeen esirukoushetket olivat vaikeampia. Hän ei ymmärtänyt, mistä tämä johtui. Pyhä Henki ”ei virrannut” eivätkä ihmiset ”vastaanottaneet” – heillä ei siis ollut Toronto-kokemuksia – samoin kuin aikaisemmin. Ihmisiä ei kuulemma myöskään tullut uskoon samalla tavalla kuin silloin, kun Arnott ”oli puhunut ilosta Herrassa, Jumalan rakkaudesta tai ilmiöistä (manifestaatioista) Raamatussa”.

Arnott ”oli kysynyt Jumalalta” syytä tähän. Jumalan vastaus oli ”yllättänyt”. Jumala oli vastannut: ”Koska sinä painostat minua”. Arnott ei ymmärtänyt ja pyysi Jumalalta selitystä. Jumalan vastaus oli ”lyönyt jalat alta” Arnottilta: ”Sopisiko sinulle, että minä vain rakastaisin seurakuntaani jonkin aikaa?” Arnott totesi lopuksi: ”Näyttää, että Jumalalla on suuri halu: rakastaa ja tulla rakastetuksi”.¹¹⁶

Arnottin kertomus on hyvin tyypillinen Toronto-ilmiolle. Merkittävää uutta ”ilmoitusta” saadaan Jumalan ja yksityisen henkilön, tässä tapauksessa Arnottin itsensä välisen oletetun keskustelun kautta. Kun Toronto-ilmion luonne ei ole oikein selvä sen keskeisimmillekään henkilöille, kun Raamattukaan ei valaissut tätä ”ylitsevuotavaa Hengen vuodatusta”, tarvittiin Jumalan ja Arnottin ”yksityiskeskustelu”, jotta asiat hiukan selviäisivät.

Jos kerran kyseessä olisi ollut – niinkuin väitettiin – eräs maailmanhistorian suurimmista Hengen vuodatuksista, luulisi, että tapahtuman luonne olisi selvä kaikille jo pelkästään Raamatun ilmoituksen perusteella. Koska näin ei ollut, sekin kertoo jälleen siitä, kuinka Toronto-ilmiota ei voinut perustella Raamatun selvään opetukseen pohjautuen.

Voidaan myös kysyä, mikä on sellainen ”usko”, johon tullaan helpommin silloin, kun puhutaan Toronto-kokemuksesta ja manifestaatioista, kuin silloin, kun puhutaan pelastuksesta. Tällaiselta pohjalta syntyy ”uskoa” tunteisiin ja tunnekokemukseen eikä pelastavaa uskoa Kristukseen.

Kun Arnott kuvaa ”Jumalan rakkautta” kirjassaan lähes kahdellakymmenellä sivulla, hän kertoo tästä ”rakkaudesta” seitsemän eri henkilön kokemuksen välityksellä. Tyypillinen kertomus ”Jumalan rakkaudesta” ja sen kokemisesta on washingtonilaisen pastoripariskunnan kokemus.¹¹⁷ Sekä rouva että hänen aviomiehensä olivat ”entisiä pastoreita”.

Arnottin puoliso Carol Arnott oli rukoillut ensin miehen ja sitten vaimon puolesta. Tämä kertoi kokemuksestaan Arnottille lähettämässään kirjeessä:

¹¹³ Arnott 1995, s. 12.

¹¹⁴ Arnott 1995, s. 17.

¹¹⁵ Arnott 1995, s. 20.

¹¹⁶ Arnott 1995, s. 21.

¹¹⁷ Arnott 1995, s. 18.

”Kun makasin maassa (kouristellen), näin ja koin elämän ja rakkauden virran valuvan valtaistuimelta elämäni ja palaavan takaisin Jeesuksen luokse, jakautuen kuitenkin molemmille puolille rakkautena ja myötäelämisenä. Sydämeni kaipauksen vastattiin ja ymmärsin ensi kertaa, mitä tarkoitti Jeesuksen rakastaminen, koska Hän rakasti ensin minua”.

Arnott kommentoi kertomusta: ”Hän näki sen, hän tunsu sen, hän koki sen. Tämä on perusasia: olla perusteellisesti rakastunut Jeesukseen”. Tästä kommentista käy kootusti ilmi se, mistä Toronto-ilmiossä on sen oman käsityksen mukaan kysymys: Jumalan rakkauden osoittamisesta uskovia kohtaan – hyvin tunteenomaisella ja fyysisesti koettavalla tavalla.

Uuden testamentin mukaan Jumala todellakin on rakkaus. Lisäksi Hänen toimintansa motiivikin on rakkaus. Siinä mielessä puhe rakkaudesta Jumalan yhteydessä ei ole väärin vaan oikein. Kyse onkin siitä, millainen Jumalan rakkauden olemus oli Toronto-ilmion mukaan. Tässä kohden Toronto-ilmio oli syvästi harhassa. Toronto-liikehdintä opetti, että Jumalan rakkaus on voimakasta tunnetta, jopa fyysisesti koettava tunnekokemus, oikea tunnerieha. Tällä ei ole mitään tekemistä raamatullisen rakkauden kanssa, kuten tämän luvun lopussa osoitetaan.

Rakkaus – intiimi ja tunnekylläinen romanssi

Kun Toronto-ilmion piirissä puhuttiin Jumalan rakkaudesta, yksi teema kohosi selvästi yli muiden. Jumalan rakkaus on tunne, emootio. Se on vieläpä tunne, joka on tarkoitus kokea hyvin selvästi ja hyvin voimakkaasti, jopa fyysisellä tavalla. Ei voi kyllin korostaa sitä, kuinka keskeinen ja voimakas tämä näkemys oli Toronto-liikehdinnän piirissä. Se oli itse asiassa koko Toronto-ilmion ydin.

Jumalan tunnekylläinen rakkaus

Jumalan rakkauden luonne tunteena ja vieläpä koettavana tunteena, tunnekokemuksena tulee esille tavattoman selvästi. Edellä kerrottiin washingtonilaisesta pastoripariskunnasta, joka oli vierailut Torontossa ja saanut oman kokemuksensa. Kokemus oli ollut juuri ”rakkauden” kokemista. Arnott korosti vielä erityisesti juuri kokemuksen merkitystä todetessaan, kuinka pastorirouva ”koki” ja ”tunsi” Jumalan ”rakkauden”.

Samaa kertoo se, miten Arnott tulkitsi rakkauden kaksoiskäskyn. Siinä Jeesus kehottaa omiaan rakastamaan Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä kuin itseään. Arnottin mukaan tämä tarkoittaa sitä, että Jumala haluaa ”syvää, emotionaalista ja tarkoituksellista suhdetta” ihmiseen.¹¹⁸ Jumalan ja ihmisen välisen suhteen peruspilarin ja keskeisen sisällön, rakkauden, olennainen piirre on siis tunnekylläisyys.

Arnott kirjoittaa aivan suoraan, että Jumalan rakkaus täytyy kokea, jotta se voidaan ymmärtää. Tämä kokeminen ei ole elämäkokemusta, kokemusta siitä, kuinka Jumala on rakkaudessaan uskollinen itsessään syntistä, rakkautta ansaitsematonta ihmistä kohtaan. Kyseessä on nimenomaan tunnekokemus. Arnott toteaa, että Jeesus täyttää armossaan ihmisten sydämiä ja niin heidän rakkautensa Häntä kohtaan lisääntyy jatkuvasti. Hän kirjoittaa: ”Rakkaus täytyy kokea, ennenkuin se menee syvemmälle; se ei voi jäädä teoreettiseksi. Pyhä Henki tuo tämän kokemuksen nyt

¹¹⁸ Arnott 1995, s. 14.

meille”.¹¹⁹ Torontokokemuksessa manifestaatioineen opitaan siis todellista rakkautta!

Arnott kertoo mieluusti esimerkkejä tästä tunnekylläisestä ”rakkaudesta” ja sen kokemisesta. Eräs esimerkki oli edellä kuvattu israelilainen pastori David, joka kertoi TAV:n tilaisuudessa omasta Toronto-kokemuksestaan. Hän vapisi ja hänen polvensa löivät loukkua, kun hän puhui. Kyse ei ollut jännityksestä vaan manifestaatioista, ”Hengen” toiminnasta.

David kertoi, kuinka hän oli tuntenut TAV:n tilaisuudessa Jumalan pitäneen häntä käsivarsillaan, leikkien hänen kanssaan, hyppyytellen häntä polvillaan. David oli tuntenut ”... vain rakkauden aaltoja”.¹²⁰

Pastorinrouva Virginia Smith oli myös päässyt osalliseksi tästä tunnekylläisestä ”rakkaudesta” TAV:n tilaisuudessa. Hän oli yhtäkkiä ”kokenut Jumalan rakkauden ja täydellisen hyväksynnän” kun hänen puolestaan oli rukoiltu. Se oli saanut hänet kumartumaan eteenpäin ja itkemään. Kun hän oli itkenyt, kaksi ylistysryhmän jäsentä lauloi hänen ”ylitseen” viulistin säestyksellä. Virginia ilmeisesti makasi lattialla. Tämä ”Jumalan voitelu” ylistyksen ja rakkauden piirin keskellä sai Virginian tuntemaan itsensä ”halvaantuneeksi”. Virginia joutui ”pyytämään Jumalaa lopettamaan”, koska hänen ruumiinsa ei enää ”kestänyt sellaista ylitsevuotavaa rakkautta”.¹²¹

Arnottin sanojen mukaan Pyhä Henki toi nyt siis ”kokemuksen” Jumalan rakkaudesta. Tällä tarkoitettiin luonnollisesti Toronto-kokemusta, kuten esimerkit havainnollisesti osoittivat. Tästä ”rakkauden” kokemuksen tunteenomaisesta luonteesta todisti myös Rolland Baker, Toronto-kokemuksen elähdyttämä lähetystyöntekijä:

”Viivyin Torontossa viikkoja ja tulin sitten takaisin saadakseni enemmän. En kyennyt saamaan tarpeeksi. Kuinka ihanaa olikaan liota sellaisessa ilmapiirissä joutumatta teologiseen väittelyyn. Aamulla, aamupäivällä ja illalla, ainoa mitä me siellä halusimme tehdä, oli nauttia Jeesuksesta.

Todistukseni on, että kun Pyhä Henki on läsnä, Jumalan rakkaus *tunnetaan!* (kursiivi alkuperäinen)”.¹²²

Kun yksilö toisin sanoen Toronto-kokemuksen keskellä tärisee, vapisee, tirskuu, makaa (puoli)tiedottomana maassa lyhyempiä tai pitempiä aikoja ”likoamassa”, örisee, kiekkuu kuin kukko tai karjuu kuin leijona jne., kyseessä on Toronto-ajattelun mukaan yksilön ja Jumalan/Pyhän Hengen välinen romansi, rakkauden täyttämä kohtaaminen, joka on tarpeen, että ihminen voisi rakastaa Jeesusta ja lähimmäistään. Tällaista irvokasta kuvaa emme löydä Jumalan sanasta.

Toronto-ilmion käsitystä rakkaudesta emotionaalisena, tunteena korosti myös se, että Jumalan rakkauden motiivin, liikkeellepanevan voiman, ajateltiin myös olevan nimenomaan tunne, emotio.

Tästä Arnott kirjoittaa lyhyesti mutta tyhjentävästi. Hänen mukaansa ihmisillä on tunne-elämän tarpeita ja heitä pitää rakastaa tunnevaltaisesti, emotionaalisesti. Arnott toteaa myös, että Jumalakin on emotionaalinen ja haluaa rakastaa ihmisiä emotionaalisesti.¹²³

Raamatussa ilmoitettu Jumalan täynnä rakkautta oleva toiminta perustuu Toronto-ilmion mukaan siis siihen, että Hän on tunteellinen olento. Jumalan pelastussuunnitelmaa ei siis saanut liikkeelle Jumalan olemukseen kuuluva ihmiselle käsittämätön, täysin ihmisen kokemusmaailman ulko- ja yläpuolella oleva rakkaus, vaan tunne, emotio, jonka ihmisenkin voi kokea. Toronto-

¹¹⁹ Arnott 1995, s. 21.

¹²⁰ Arnott 1995, s. 13.

¹²¹ Arnott 1995, s. 24.

¹²² Baker 2000, s. 52.

¹²³ Arnott 1995, s. 26.

ilmiön mielestä Jumala haluaa osoittaa tunteitaan ihmiskuntaa kohtaan. Ihmiskunta puolestaan kaipaa saada kokea tunteellista rakkautta ja sen pitääkin saada sitä kokea.

Jumalan ja ihmisen välinen suhde - romanssi

Käsitystä Jumalan rakkauden tunteenomaisuudesta korosti myös se, että Jumalan ja ihmisen välistä suhdetta kuvattiin mieluusti tunnekylläisenä romanssina. Toronto-ilmiön opetuksesta saakin sen käsityksen, että Jumalan ja ihmisen välinen suhde on parhaimmillaan ja oikeimmillaan silloin, kun se on jatkuvaa keskinäistä tunteiden, ”rakkauden” ilotulitusta. Raamattuhan opettaa niin, että suhde on oikeimmillaan, parhaimmillaan ja tyydyttävimmillään silloin, kun ihminen kuuntelee, mitä Jumalalla on sanottavana ja sitten tottelee.

Arnottin mielestä Efeson seurakunnalle (Ilm. 2:1-6) tarkoitettu näky puhuu romanssista. Näyssä nuhdellaan seurakuntaa siitä, että se on hylännyt ensimmäisen rakkautensa. Arnott kirjoittaa: ”Jeesus muistuttaa heitä (Efeson seurakuntaa), että he olivat aiemmin romanssin huipulla”.¹²⁴ Rakkauden olemus on siis tunteenomaisen romanssin huippukohta.

Myös Marc Dupont kuvasi Jumalan rakkautta romanssina. Hän korosti Tukholmassa 1994: ”Katsohan, kyseessä on rakkaussuhde. Evankeliumi on viime kädessä romanssikertomus”.¹²⁵

Ajatus Jumalan ja ihmisen välisen suhteen luonteesta intiiminä romanssina perustui ainakin Arnottin mukaan hänen saamaansa ”ilmestykseen”. ”Ilmestystä” epäilemättä tarvittiin, koska Raamattu ei kuvaa Jumalan rakkautta ”romanssina” ja tunnevaltaisena intiimiytenä.

Arnott kirjoittaa, kuinka hän vuosia aikaisemmin oli saanut ”valtavan ilmestyksen” siitä, kuinka kristillisen uskon ydin on rakkaus ja romanssi tai intiimiys. Arnott kertoo ajatelleensa, että uskossa oli kysymys totuuden ymmärtämisestä ja oikeasta opista. Hän oli ajatellut, että jos vain oppi saataisiin alkukristilliseksi, se toisi mukanaan Jumalan voiman ja läsnäolon. Hän kuitenkin toteaa, että alkuseurakunnallakaan oppi ei aina ollut selvä. Tästä on hänen mielestään esimerkkinä se, kuinka Paavali nuhteli Pietaria häilymisestä suhteessa juutalaiseen lakiin (Gal. 2:11-14). Päättylönsä lopuksi Arnott kysyy: mikä on oikeastaan puhdas oppi. Hän vastaa itse: ”*Jumala on rakkaus* (kursiivi alkuperäinen). Tämä on puhdas oppi. Tämä on totuus.”¹²⁶

Päättylönsä Arnott haluaa korostaa sitä Toronto-ilmiölle mieluista näkemystä, että oppi ei ole niin tärkeä kuin ”rakkauden” kokeminen eli ajattelun sivuun viskaava heittäytyminen Toronto-kokemukseen.

Arnott ”vetää mutkat suoriksi” puhuessaan Pietarista ja tehdessään johtopäätöksiään. Hän tulkitsee kyseisen raamatunkohdan siten, että se näyttää tukevan hyvin selvästi Toronto-ilmiön käsityksiä. Tämä oli aivan tyypillistä Toronto-liikehdinnälle.

Tässä raamatunkohdassa kyse ei kuitenkaan ollut Pietarin opillisesta horjumisesta vaan horjumisesta oikeaksi tiedetyn opin noudattamisessa. Tämähän ei ole mitenkään vierasta nykyäänkään jopa Raamatun arvovaltaa korostavissa piireissä. Pietari lankesi, kun yritti miellyttää ihmisiä enemmän kuin Jumalaa. Raamatunkohta ei siis kerro alkuseurakunnan opittomuudesta vaan Jumalan miehen tiettyssä tilanteessa tapahtuneesta häilyvyydestä suhteessa selkeään oppiin ja tätä seuranneesta lankeemuksesta. Raamatunkohtaa ei siis mitenkään voi käyttää argumenttina tunteenomaisen ”rakkauden” kokemisen puolesta turhaa opillisuutta vastaan.

On sinänsä totta, että Jumala on rakkaus. On myös totta, että tämä tosiasia on totuus ja vieläpä

¹²⁴ Arnott 1995, s. 16.

¹²⁵ MD941031.

¹²⁶ Arnott 1995, s. 16,17.

puhdasta oppia, koskapa Raamattu niin opettaa. Sen sijaan ei ole totta se, että tämän rakkauden syvintä olemusta olisi ”opiton” tunteenomainen romanssi. Arnottin ”ilmestys” Jumalan rakkauden luonteesta tunteenomaisena romanssina ei ole puhdasta oppia vaan puhdasta harhaa. Raamatullisen rakkauden todellista olemusta käsitellään tämän luvun lopussa.

Arnott on kuitenkin vakuuttunut ”ilmestyksensä” todenperäisyydestä ja niinpä hän korostaa toistuvasti Jumalan rakkauden luonnetta tunteena ja romanssina. Hän toteaa: ”Hän on rakkaus itse ja Hän haluaa rakastaa sinua henkilökohtaisella ja emotionaalisella tavalla. Tämä on kutsu 'romanssiin', kutsu syvempään ja intiimimpään suhteeseen Jeesuksen kanssa”.¹²⁷ Syvempi suhde Jeesuksen kanssa on siis tunnekylläinen, intiimi romanssi.

Arnott todistelee vielä yhdellä Raamatun kertomuksella Jumalan rakkauden luonnetta ”intiiminä romanssina”. Hän ottaa esille 1.Moos.24, jossa kerrotaan, kuinka Aabrahamin palvelija Elieser lähtee hakemaan Iisakille morsianta. Arnottin mukaan tämä on allegorinen kuva siitä, kuinka Pyhä Henki etsii maailmasta morsianta Jeesukselle. Arnott päätyy lopulta toteamukseen: ”Pyhä Henki kutsui sinut ja antoi sinulle lahjoja, että voisit olla Mestarin Pojan morsian. Kyse on romanssista, intiimiydestä ja suhteesta”.¹²⁸

Toronto-ilmion käsitykselle Jumalan rakkaudesta ”intiiminä” tunnevaltaisena ”romanssina” ei löydy minkäänlaisia raamatullisia perusteita. Jos ”intiimiydellä” ymmärretään sitä, että Jumalan ja ihmisen välisen suhteen on tarkoitus olla henkilökohtainen ja läheinen, asiassa ei ole sinänsä mitään väärää. Sanotaanhan Raamatussa selvästi, että uudestisyntynyt ihminen on Jumalan lapsi, joka kutsuu Isäänsä nimellä ”abba”, joka on läheinen kutsumanimi. Sanotaan myös, että Jeesus kutsuu omiaan ystävikseen. Edelleen Kristuksen ja seurakunnan välistä suhdetta verrataan morsiamen ja yljän (sulhasen) väliseen suhteeseen, jonka tarkoitus toki on olla mitä läheisin.

Toronto-ilmion piirissä intiimiydellä tarkoitetaan kuitenkin sen rakkauskäsitykselle ominaista tunnekylläisyyden ja omituisten manifestaatioiden leimaamaa ”läheisyyttä”, jota termi ”romanssikin” tarkoittaa. Tällaisesta Raamattu ei puhu mitään. Jumalan ja uudestisyntyneen ihmisen yhteyden on tarkoitus olla läheinen, mutta se ei ole tunnekylläistä manifestaatioiden värittämää ”intiimiyttä” ja ”romanssia” vaan Jeesuksen ristiin, parannukseen, anteeksiantamukseen ja uskon kuuliaisuuteen perustuvaa jokapäiväistä elämänyhteyttä, ”vaellusta” Pyhässä Hengessä.

Tunne voi kuulua tähän suhteeseen nimenomaan ihmisen puolelta. Kukapa ei ajoittain herkistyisi ajatellessaan Jumalan uskollisuutta ja Hänen rakkautensa käsittämätöntä suuruutta hänen antaessaan ainosyntyisen Poikansa ristille ihmisten, myös sinun ja minun, syntien tähden. Tunne ei kuitenkaan ole koskaan eikä milloinkaan Jumalan ja ihmisen välisen rakkaussuhteen keskeistä olemusta eikä se millään muotoa ole missään tapauksessa Jumalan toiminnan motiivi, liikkeellepaneva voima.

Jumalakin kaipaa rakkautta – tunnekylläistä rakkautta

Toronto-ilmion koko opetus Jumalan rakkaudesta tunnekylläisenä kokemuksena on yksiselitteisen epäraamatullinen. Opetuksessa on kuitenkin vielä eräs piirre, joka on tässä epäraamatullisessa kokonaisuudessa ehkäpä kaikkein omalaatuisin. Kyse on opetuksesta, jonka mukaan Jumala kaipaa ihmisen tunnekylläisen rakkauden kokemista.

Tätä piirrettä käsiteltiin varsin seikkaperäisesti edellisessä luvussa Toronto-ilmion jumalakuvan yhteydessä. Riittäneekin, kun tässä yhteydessä todetaan tämänkin Toronto-opetuksen heijastavan Toronto-ilmion rakkauskäsityksen keskittymistä tunteeseen, emootioon. Arnott kirjoittikin: ”Hän

¹²⁷ Arnott 1995, s. 17.

¹²⁸ Arnott 1995, s. 27, 28.

(Jumala) tahtoo meidän rakastavan itseään emotionaalisesti koko sydämeistämme, sielustamme ja mielestämme”.¹²⁹

Jumalan Sana ei yksinkertaisesti tunne tällaista Jumalan ja Hänen rakkautensa piirrettä, jossa Jumala kaipaa saada kokea ihmisen Häneen kohdistamaa tunteenomaista rakkautta. Ei ihme, että asian selventämiseksi tarvittiin Jumalan sanan ulkopuolelta Arnottille tullut ”erityisilmoitus”.

Aivan samoin kuin Toronto-ilmion jumalakuva oli ihmiskeskeinen, rakkaus Jumalan luonteen piirteenä ja Hänen toimintansa motiivina tehdään ihmiskeskeiseksi ja ihmisen mittaiseksi, ihmismäiseksi. Ihminen ja hänen tarpeensa ovat jälleen kaiken keskuksena. Ihmisen tarpeiden täyttäminen saa Jumalankin liikkeelle maailmanhistoriallisessa mittasuhteessa. Jotta ihmisen tarpeiden täyttäminen Jumalan toiminnan motiivina olisi käsitettävissä ja ylipäättänsä uskottavaa, Jumalasta tehdään jonkinlainen parantumaton romantikko, emotionaalista tunneräiskettä pursuava, Toronto-kokemuksessa itsensä ilmoittava herkästi loukkaantuva hoopo.

Raamatullinen agape-rakkaus – ei mitään tunnetta

Rakkaus ja sen vaikutus ymmärretään Toronto-ilmiossa siis siten, että Jumalan ja ihmisen välisessä suhteessa koetaan erilaisissa manifestaatioissa voimakkaita positiivisia tunteita, ”rakkautta”, josta ihminen sitten ”täyttyy”. Tämän jälkeen hän voi ikäänkuin ladatun akun tavoin ”purkaa” tätä positiivista tunnettaan toisiin ihmisiin, osoittaa heille ”rakkautta”. Kun tämä ”rakkaus” sitten lopahtaa, ihminen tarvitsee uuden tunnekokemuksen (likoamista, vastaanottamista), joka ”täyttää” hänet uudestaan rakkaudella jne... Torontokokemus toimii jonkinlaisena tunnepumppuna, taivaallisena kompressorina, johon turvaututaan, kun ihmispallosta ovat ”rakkauden” ja ”Hengen” ilmat pihisseet pihalle.

Toronto-ilmio opetti Jumalan rakkautta tunnekylläisenä kokemuksena. Se myös julisti, että tunnetta suorastaan ylitsevuotavasti pursuva ”rakkaus” oli Jumalan toiminnan motiivi, liikkeellepaneva voima. Jumala halusi rakastaa tunteella ja tulla rakastetuksi tunteella. Tämä voisi tuskin enää olla kauempana raamatullisesta rakkauden käsitteestä.

Rakkauden olemuksesta vallitsee nykyään niin sitkeitä ja vahingollisia harhoja – mistä nämä Toronto-ilmion käsitykset ovat hyvä esimerkki – että on syytä lyhyesti tarkastella, mitä Raamattu tarkoittaa rakkaudella.

Raamatullinen rakkaus ei ole Toronto-ilmion korostamaa tunnetta, tunnekokemusta ja intiimiä tunnekylläistä romanssia. Toronton ”rakkaus” onkin ihmisen omaa sielullista tunnehyrskynmyrskyä. Raamatullinen rakkaus on olemukseltaan keskeisesti tahdon valintaa, Jumalan tahdon mukaista asennoitumista, joka näkyy suuntautumisessa ja toiminnassa eikä tunteissa tai tunteilussa.

Uudessa Testamentissa käytetään Jumalan olemukseen kuuluvasta rakkaudesta (”Jumala on rakkaus”), Jumalan rakkaudesta ihmiseen, ihmisen rakkaudesta Jumalaan ja kristittyjen keskinäisestä rakkaudesta lähes yksinomaan kreikankielistä sanaa ”agape”. Raamatullisesta rakkaudesta puheen ollen kyse onkin siitä, mitä tämä agape-rakkaus on.

Oikea käsitys agape-rakkaudesta saadaan tarkasteltaessa yhteyksiä, joissa siitä puhutaan. Agape-rakkauden olemus näyttäytyy nimenomaan teoissa, joita Jumala on agape-rakkaudessaan tehnyt.

¹²⁹ Arnott 1995, s. 26.

Seuraavassa käsitellään viittä raamatunkohtaa, jotka määrittävät Jumalan agape-rakkautta (Joh. 3:16; Room. 5:8; 1.Joh. 3:16; 1.Joh. 4:10; Lk. 22:39-46¹³⁰). Kristityn on myös tarkoitus rakastaa Jumalaa ja lähimmäistään samaisella agape-rakkaudella (Joh. 13:34, 15:12; 1.Piet.1:22). Senkin vuoksi on ensiarvoisen tärkeää ymmärtää, mistä on kysymys. Ilman oikeaa ymmärrystä agape-rakkauden luonteesta kristityn on mahdotonta totella Jumalan käskyä rakastaa Häntä ja lähimmäistään.

Edellä mainituista raamatunkohdista tunnetuin ja tutuin lienee pienoisevankeliumi Joh.3:16. Se alkaa luonnehdinnalla ”sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut... (RK38)”. Toisin sanoen siinä selvitetään, millä nimenomaisella tavalla Jumala on valinnut osoittaa rakkautensa maailmaa kohtaan. Tämä tapa oli antaa Jumalan ainoa Poika maailman synnit sovittavaan uhrikuolemaan, että jokainen, joka uskoo Häneen, voisi välttää iankaikkisen kadotuksen ja pelastua iankaikkiseen elämään.

Room. 5:8 sanotaan Jumalan osoittaneen rakkautensa siinä, että ”Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestämme (RK38)”. Jumalan rakkauden luonteen osoittaa siis Kristuksen kuoleminen nimenomaan syntisten puolesta, toisin sanoen sellaisten ihmisten puolesta, jotka ovat avoimessa kapinassa Jumalaa kohtaan, jotka eivät Hänen rakkauttaan ansaitse, eivät ole sen arvoisia, eivät edes osaa tai halua arvostaa sitä ja kääntävät sille selkänsä vielä sen osoittamisen jälkeenkin.

1.Joh 3:16:n mukaan rakkaus on opittu tuntemaan siitä, että Kristus antoi henkensä veljiensä edestä. 1.Joh.4:10 sanoo rakkauden olevan siinä, että Jumala rakasti ensin meitä [ennenkuin me häntä] ja antoi Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi. Tässä Jumalan ”ensin rakastamisessa” korostuu jälleen ajatus siitä, että Jumala osoittaa rakkauttaan sille, joka rakkautta ei ansaitse eikä ole millään muotoa rakastettava. Molemmat kohdat korostavat myös, että Jumalan rakkaus osoitetaan nimenomaan Kristuksen sovitusuhrissa.

Luukkaan evankeliumin kohta kertoo Jeesuksen rukoushetkestä Öljymäellä ennenkuin sotilaat ottivat hänet kiinni. Jeesus rukoili, että Taivaallinen Isä ottaisi pois Hänen tuskansa ja kärsimyksensä maljan. Jeesus kuitenkin taipui Isänsä tahtoon ja rukoili: ”... älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoni, vaan sinun” (22:42).

Nämä raamatunkohdat todistavat yhtenäisesti yhtä keskeistä seikkaa: Jumalan rakkauden olemus ja osoittaminen tulee ilmi nimenomaan siinä, että Hän antoi **Jeesuksen kärsimykseen ja uhrikuolemaan Golgatan ristillä** ihmiskunnan syntien sovittamiseksi. Sen lisäksi Room.5:8 ja 1.Joh.4:10 antavat selvästi ymmärtää rakkauden olemukseen kuuluvan myös sen, että kohde ei sitä ansaitse eikä ole sen arvoinen. Kohde ei siis herätä mitään rakkauden tunteita. Luukkaan evankeliumin kertomus havainnollistaa mitä selvimmin, kuinka Jeesuksen kuuliaisuus agape-rakkauden tekona tapahtui **vastoin Hänen omia tunteitaan**. Jeesus ei valinnut antaa periksi kauhulle, jota Hän tunsu kärsimyksensä ja ristinkuolemansa edessä vaan hän valitsi kulkea Jumalan Hänelle tarkoittaman tien loppuun asti, vaikka se tuntuikin kauhistuttavalta.

Agape-rakkaus ei siis **perustu tunteeseen** eikä **toimi tunteen pohjalta** eikä se ole **tunteen osoittamista**. Agape-rakkaus valitsee asennoitua sen mukaan ja tehdä sen, mikä **tiedetään Jumalan tahdoksi** riippumatta tunteista, olosuhteista ja seurauksista. Agape-rakkaus on **itsensä uhraavaa**, ei suinkaan esimerkiksi omiin tarpeisiin keskittyvää. Agape-rakkautta osoitetaan sille, joka ei ole sen arvoinen eli se on **kohteen luonteesta riippumatonta** ja **ansaitsematonta**. Viime kädessä agape-rakkaus on Jumalan persoonan ominaisuus, joka voi olla ihmisessä vain ja ainoastaan Jumalan oman Hengen kautta.

Tällaista on Jumalan agape-rakkaus ja tällaista tulee olla kristityn agape-rakkaus Jumalaa ja

¹³⁰ Ks. myös Matt. 26:36-45, Mk. 14:32-41.

lähimmäistä kohtaan. Itsessään syntinen, agape-rakkautta omaamaton kristitty ”kykenee” siihen vain ja ainoastaan hänessä asuvan Hengen, hänessä asuvan Kristuksen tähden ja Hänen voimastaan. Agape-rakkaus ei ole kristittyä itseään vaan nimenomaan Kristusta hänessä.

Jumalan rakkaus ei ole halpaa ja helppoa. Jumalan rakkauden osoittaminen syntiselle ihmiskunnalle **maksoi** Jeesukselle todella paljon. Se maksoi pilkan, tuskan, ahdistuksen, kärsimyksen, ristin kivut, koko maailman syntivelan tuskien, vaivojen ja rangaistuksen keskittämisen yhteen rajalliseen ruumiiseen. Lopulta se maksoi Hänen henkensä ja astumisen alas tuonelaan. Tämän hinnan suuruus, kauhistuttavuus ja järkyttävyys tulee esille Jeesuksen huudossa ristillä: ”Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit” (Matt. 27:46).

Toronton kokemuksia janoava ja tunnekylläinen ”rakkaus” ei sen sijaan halua maksaa mitään eikä antaa itsestään mitään. Se pyrkii vain hamuamaan itselle kaiken mikä saatavissa olisi. Se ei olekaan olemukseltaan mitään rakkautta vaan puhtaaksi viljeltyä egoismia, itsekeskeisyyttä. Se on valmis edes johonkin vain ja ainoastaan sen ohikiittävän hetken ajaksi, kun kokemuksen sielullinen tunnepumppu on puhaltanut siihen jonkinlaista puhtia. Puhdin hälvettyä taivaan tuuliin se ei ole valmis mihinkään muuhun kuin haluamaan **itselleen** taas uutta tunnekokemusta.

Jumalan toiminnalle on ominaista se, että oman rakkautta täynnä olevan luonteensa tähden Hän on omista, ihmisen luonteesta riippumattomista lähtökohdistaan **valinnut** tehdä tälle ihmiselle ansaitsematonta, käsittämätöntä ja yhteismitatonta hyvää. Korostettakoon vielä, että agape-rakkauden keskeinen piirre on se, että se ei ole kohteen ominaisuuksien tai keskinäisten tai yksipuolisten tunteiden motivoimaa, vaan se on **tahdon valintaa**.

Itsessään tällaista rakkautta omaamattoman uudestisyntyneen ihmisen elämässä tämä merkitsee Pyhän Hengen vaikutuksesta mahdollisia, Jumalan tahdon suuntaisia, omista tunteista ja kohteesta riippumattomia valintoja (Joh. 14:15, Joh 15:10, Matt. 5:44, 45, Lk.6:32-35, Joh.13:34, 15:12, 15:17). Ihminen osoittaa rakkautta Jumalaan ja lähimmäiseen tekemällä epäitsekästä Jumalan tahdon, ei tunteilemalla tai hamuamalla tätä tai tuota kokemusta.

”Rakkaus” näyttää nykyään saavan kristillisissäkin piireissä pääasiallisen sisältönsä ihmisen omasta kokemusmaailmasta Raamatun ilmoituksen sijasta. Johtava periaate näyttää olevan, että rakkaus on positiivinen tunne ja että rakkauden kohteessa täytyy olla jotakin rakastamisen arvoista. Lisäksi rakkauden täytyy antaa myös ihmiselle itselleen jotakin, täyttää hänen tarpeitaan, olla palkitsevaa. Tällainen ajattelu on hyvin ihmis- ja itsekeskeistä ja sopii erinomaisesti syntisen ihmisen ajatusmaailmaan. Se ei ole kuitenkaan raamatullista agape-rakkautta, se ei ole Jumalan rakkautta eikä se sovi kristitylle, joka haluaa seurata Kristusta.

Ei voi kyllin korostaa sitä, kuinka harhassa on ajattelu, jossa lähdetään siitä, että Jumala rakastaa ja toimii rakkaudessaan siksi, että meissä olisi jotakin rakastettavaa. Tämän ajattelun mukaan Jumala näkisi meissä ”synnynnäisen potentiaalimme” ja ”mahdollisuutemme” ja mitä muuta nykyään kuuleekaan vakuutettavan. Sen vuoksi Jumala ihastuksissaan meidän ihmeellisyydestämme toimisi meidän pelastamisksemme ja ”parantamisksemme”. Tällainen ei voisi enää olla kauempana todellisuudesta.

Jumala näkee meissä ainoastaan langenneen, synnin totaalisesti turmeleman ja kadotuksen ansainneen ihmiskunnan ja yksilön. Sitten Jumala omassa ihmiselle käsittämättömässä ”ajatusmaailmassaan” päättää osoittaa tälle langenneelle ja kadotuksen ansaitsevalle olennolle agape-rakkauttaan, ei suinkaan tunteilemalla tai etsimällä ihmiskunnan kanssa yhteistä tunneriehaa, vaan valmistamalla pelastussuunnitelmansa ja antamalla Poikansa ristille tämän suunnitelman toteuttamiseksi.

On myös syytä korostaa sitä, että uskovakin, uudestisyntynyt ihminen on tämän saman rakkauden kohde. Hänenkään tapauksessaan kyse ei ole siitä, että Jumala olisi tavattomasti

”ihastunut” häneen niinkuin mm. Toronto-ilmion keskeinen ajatus on. Jumalan rakkaus on myös kristityn kohdalla Hänen olemuksessaan olevaa käsittämätöntä kohteesta riippumatonta asennetta ja sitä seuraavaa toimintaa. Siksi niin pelastusta tarvitseva kuin siitä jo osalliseksi päässyt on Jumalan käsittämättömän rakkauden ja armon eikä omien ominaisuuksiensa varassa. Kukaan ei voi tulla Jumalan eteen kerskuen jostakin tai ollen tyytyväinen joihinkin ominaisuuksiinsa tai ”sisältämäänsä potentiaaliin” vaan ainoastaan vedoten ja turvaten Jumalan rakkauteen ja armoon, joka on osoitettu Kristuksen ristillä.

Jumalan rakkaus on ansaitsematonta. Ihminen ei ansaitse sitä eikä ihminen ole sen arvoinen. Se juuri on Jumalan rakkaudessa niin käsittämättömän ihmeellistä ja ihanaa.

Itsessään syntisen kristityn elämä Jumalan yhteydessä ”Hengessä vaeltaen” ei tule todeksi jatkuvassa tunnekylläisessä ”likoamisessa” vaan siinä, että hän saa päivä toisensa jälkeen turvautua Vapahtajaansa, saa Häneltä jatkuvasti syntinsä ja rikkomuksensa anteeksi ja yhä uudelleen voimaa elää Hänen yhteydessään Hänen tahtoonsa suuntautuen.

Jumala parantaa poloisen reppanan

Toronto-ilmion jumalakuvaa käsitelleessä luvussa kuvattiin sitä, kuinka Toronto-liikehännän piirissä Jumalalla, ideaali-Isällä oli pelkästään ideaali-lapsia. Nämä ideaali-lapset eivät olleet huonotapaisia kiukuttelijoita tai muulla tavoin tuhmia. Heidän ongelmansa oli lähinnä se, että lähimmäiset olivat kohdelleet heitä tuhmasti. He olivat lähimmäistensä väärin ymmärtämiä. Heidän lähimmäisensä eivät olleet huomioineet heitä tarpeeksi ja niinpä heillä oli ”huomiovaje”, he olivat huomionkipeitä. Jumalan merkittävin tehtävä olikin osoittaa heitä kohtaan jakamatonta huomiota ja jopa ihastusta.

Vaikka Jumalan lapset olivatkin Toronto-ilmion piirissä kiltteydessään ideaalisia, he siitä huolimatta ovat useimmiten hyvin poloisia. Tämä taas johtui nimenomaan siitä, että lähimmäiset olivat kohdelleet heitä niin kaltoin.

Tätä prosessia, jossa ajateltiin Jumalan tekevän Toronto-lasten olon hyväksi osoittamalla heitä kohtaan ”rakkautta”, jakamatonta tunnekylläistä huomiota ja ihastusta, kutsutaan sisäiseksi parantumiseksi.

Sisäisen parantumisen idea ei rajoitu millään muotoa Toronto-ilmioon. Se on päinvastoin hyvin laajalle levinnyt käsitys, joka on levinnyt kristillisissä piireissä jo vuosikymmenten ajan. Ei ole lainkaan tavatonta kuulla puhetta ”sisäisistä haavoista”, joita Jumala ”hoitaa”, ”lääkitsee” ja ”parantaa”. Puhutaan myös ”Hengen syvätyöstä”, jolla tarkoitetaan suunnilleen samanlaisia asioita. Onpa tällaisen ideologian varaan luotu jonkinlaisia kristillisiä sielunhoito-oppejakin.

Hyvä esimerkki ”sisäinen parantuminen”-ajattelun yleisyydestä oli tunnetun evankelista Nicky Cruzin pitämät puheet Helsingissä elokuussa 2007. Olin läsnä kahdessa tilaisuudessa, joista toisessa hän puhui anteeksiantamattomuudesta ja toisessa perheiden ongelmista. Molemmissa puheissaan Nicky Cruz käsitteli havaitsemaansa todellista ongelmaa: toisaalta anteeksiantamattomuutta ja siihen olennaisesti liittyvää katkeruutta sekä toisaalta perheiden ongelmia ja perheyhteyden hajoamista. Hän jopa huomautti aivan oikein, että anteeksiantamisessa ei ole kyse tunteista vaan tahdon valinnasta.

Nämä sinänsä oikeat havainnot hukkuivat kuitenkin epämääräiseen puheeseen itselleen anteeksiantamisesta, parantumisen tarpeesta, ym. ”sisäisen parantuminen”-ajattelulle ominaisiin tyhjiin fraaseihin. Kokonaan jäi sanomatta se, mikä oli asian ydin molemmissa Nicky Cruzin esille ottamissa ongelma-alueissa: kyse oli synneistä, joista piti tehdä parannus.

Anteeksiantamattomuus ja katkeruus ovat inhottavia syntejä, josta pitää tehdä parannus, ei ”parantua”. Perheiden ongelmat johtuvat nykyään siitä, että ollaan tottelemattomia Jumalan selvälle Sanalle tavalla tai toisella. Miehet eivät ole perheittensä päitä, niinkuin Sana käskee. Vaimot eivät alistu miehen asemaan perheen päänä, vaikka Sana niin käskee. Lapset ovat vanhemmilleen tottelemattomia vastoin Sanan käskyä. Jo rippikoulussa opetettiin, että ”Jumalan laki on elämän oma laki”. Jumalan järjestys on ihmiselle parasta, koska siihen hänet on luotu. Kun Jumalan luomaa järjestystä rikotaan, seuraukset eivät koskaan ole hyvät vaan aina huonot.

Näistä synneistä ei ”parannuta”, niistä pitää **tehdä parannus**. Tästä olisi Nicky Cruzinkin pitänyt puhua ja tätä teroittaa, eikä puhua asioista epämääräisesti pääasiassa tunteisiin vetoavalla tavalla. Näin kuitenkin tehdään ”sisäinen parantuminen”-piireissä. Synnistä ja parannuksesta ei puhuta, ongelmista ja ”parantumisesta” kyllä.

Tälle ajatustavalle on ominaista se, että ihmistä ei nähdä omista teoistaan ja asenteistaan vastuullisena henkilönä, jonka olisi tehtävä asioilleen jotakin, esimerkiksi parannusta vääryyksistään. Ihminen on jokseenkin aina poloinen reppana, jolle avun on tultava hänen ulkopuoleltaan, Jumalan hänelle tekemänä sisäisenä hokkuspokkustemppuna, joka muuttaa kaiken uudeksi, toisenlaiseksi ja paremmaksi. Niinpä esimerkiksi em. Nicky Cruzin kokouksissa vastaus ongelmiin ei ollut selkeä kehoitus parannuksen tekoon selkeästä synnistä, vaan epämääräinen alttarikutsu, jonka tarkoituksena oli ilmeisesti saada aikaan jonkinlainen tunnekokemus.

Toronto-ilmion omaa lisää tähän ajatteluun oli lähinnä se, että ”sisäisen parantumisen” ajateltiin tapahtuvan manifestaatioiden ryydittämässä tunnehyrskynmyrskyssä.

Käsitys sisäisestä parantumisesta aivan samoin kuin siihen liittyvä kuva ihmisestä poloisenä, vastuuttomana reppanana on täysin epäraamatullinen.

Sisäinen parantuminen

Toronto-ilmion piirissä puhuttiin hyvin paljon ”sisäisestä parantumisesta”. Aihe toistui lukuisissa kokemukertomuksissa. Sen lisäksi monissa kirjoituksissa ja puheissa kerrottiin myös ”siunauksen” vaikuttavan ”sisäistä parantumista” sen kokeneiden elämässä. Arnott totesikin, että ”tähän saakka (1995) olemme uudistuksen (Toronto-ilmion) piirissä nähneet paljon enemmän sisäisiä parantumisia”. Hän myös huomautti, että siihen kohtaan päästyään hänen kirjansa lukija oli jo tutustunut moniin todistuksiin ”sisäisistä parantumisista”.¹³¹

Arnottilla olikin varma käsitys sisäisen parantumisen merkittävistä positiivisista vaikutuksista. Arnott vakuuttaa, että sisäistä parantumista parhaimmillaan on se, että Jeesus tulee ”pelastamaan haavoittuneet lampaansa, sitoo heidän haavansa ja täyttää heidät sanomattomalla ilolla”. Arnott jatkaa: ”Suvereeni Herra tulee ja parantaa ihmiset sisältäpäin niin, että he eivät enää suuntaa suurinta osaa energiastaan sisäänpäin ’minä raukka’-suhtautumiseen vaan ovat sen sijaan iloisia siitä, että ovat olemassa ja etsivät tapoja siunata toisia.” Arnott toteaa, että tätä on ”Isän siunaus [ts. Toronton siunaus]” meille – murtuneiden sydämien parantamista, haavojen sitomista.¹³²

Arnott uskoi sisäisellä parantumisella olevan merkittäviä vaikutuksia Toronto-ilmion leviämisen kannalta. Arnott totesi, että kun ”tämä Hengen liikehdintä” leviää ympäri maailmaa, ennemmin tai myöhemmin hänen kirjansa lukija törmää henkilöön, jota tämä liikehdintä on koskettanut. Kymmenillä tuhansilla [vuonna 1995] oli Arnottin mukaan nyt tarina kerrottavanaan. Sen teema oli usein samanlainen: ”En ymmärrä, miksi vapisin, kaadu in, nauroin, huusin, pyöriskelin, nytkähtelin ja mitä vielä. Yhden asian kuitenkin tiedän. Olin aikaisemmin pelokas; olin sisäisesti vammautunut; olin tehoton kristitty; käytin kaiken voimani pitääkseni tunne-elämäni ehyenä jaksakseni päivän loppuun; olin pelkojen ja vammojen sitoma. Nyt olen kuitenkin vapaa, sillä Jumalan Henki tuli luokseni ja vapautti minut”.¹³³ Arnottin käsityksen mukaan ”kristittyjen pääjoukko” on mukana ”Isän siunauksen virrassa”, millä Arnott ilmeisesti tarkoitti ”Toronton siunausta”. Tämän seurauksena nämä kristityt tulevat itse parannetuiksi ja levittävät sitten

¹³¹ Arnott 1995, s. 157.

¹³² Arnott 1995, s. 158.

¹³³ Arnott 1995, s. 66.

”siunausta” eteenpäin.¹³⁴

Toronto-kokemuksen ajateltiin saavan aikaan sisäistä parantumista hyvin nopeasti verrattuna aikaisempiin menetelmiin. Se ymmärrettiin siis jonkinlaiseksi huipputehokkaaksi sielunhoitomenetelmäksi.

Guy Chevreau esimerkiksi totesi Helsingissä keväällä 1995: ”Ilta illan jälkeen kuulemme sekä fyysisistä parantumisista ja tunne-elämän eheytyemisistä mutta myös siitä, kuinka pitkään kestäneet vammat, ongelmat, vaikeudet katoavat, kun Jumala vuodattaa armoaan. Synti ja synnin seuraukset tulevat käsitellyiksi muutamassa tunnissa”.¹³⁵

Samalla tavalla puhui ”seurakunnan johtaja Roger”. Rogerin mukaan Toronto-ilmion seurauksena ”ihmisten elämässä sellaiset asiat, joiden käsittely olisi aikaisemmin vienyt kuukausia, selviävät nyt muutamassa tunnissa”.¹³⁶

Myös Gerald Coates kirjoitti innostuneeseen sävyyn Toronto-kokemuksen oletetusta nopeasta vaikutuksesta ihmisten mielenterveyteen. Ei-kristitty ”koulutettu psykoterapeutti” oli kertonut Coatesin ystävälle, että hän ja hänen kollegansa ”antaisivat oikean kätensä”, jos he näkisivät samanlaista edistystä omilla vastaanotoillaan kuin mitä tapahtui henkilöille Toronto-kokemuksen pyörteissä. Psykoterapeutin mielestä heidän vastaanotoillaan saattoi kulua vuosia samojen asioiden hoitoon, jotka Toronto-kokemuksessa selvisivät muutamassa kymmenessä tai jopa muutamassa minuutissa.¹³⁷

Tällaisille kommentteille on ominaista se, että niiden tueksi ei esitetä juurikaan mitään faktoja. Melkeinpä ainoa kriteeri näyttää olevan se, että ihmiset ovat hyvin innostuneita kokemastaan. Toinen tyypillinen piirre on se, että oletetun ”parantumisen” olemusta ei myöskään pohdita. Onhan täysin mahdollista – ja kokemuksen perusteella useimmiten luultavaakin –, että se, mikä ”koulutetun psykoterapeutin” mielestä on hyvää kehitystä, on raamatullisen kristillisyyden kannalta vallan huonoa kehitystä.

Aika on osoittanut nämä Arnottin, Chevreauin, Coatesin ym. henkilöiden vuosina 1994 ja 1995 vallinneet suuret odotukset paikkansapitämättömiksi. Voidaan kysyä, missä on se herätys tai edes uudistus, jonka nämä ”sisäisen parantumisen” kautta ”uudistuneet” ihmiset olisivat lopulta synnyttäneet? Toronto-ilmion tarkkailijoiden, kuten englantilaisten David Hilbornin ja Martyn Percyn raportteihin tukeutuen voi vastata: ei missään. Hilbornin ja Percyn raportteja käsitellään tarkemmin Toronton historiaa tarkastelevassa luvussa.

Aikaisempaan kokemukseen perustuen voi olettaa, että nämä ”sisäisesti parantuneet” etsivät taas jossakin uutta tunnekokemusta, joka hiukan helpottaisi heidän oloaan. On selvää, että ideologia, jolle ei löydy raamatullisia perusteita, ei voi tuottaa kestäväää hedelmää.

”Sisäisessä parantumisessa” ei lähdetä siitä raamatullisesta peruslähtökohdasta, että ihminen on Jumalan edessä syntinen olento, joka on vastuussa omista teoistaan, jonka tulee tehdä parannus synneistään: tunnustaa ne ja ottaa vastaan anteeksianto ja tätä kautta ”parantua”. Tämä on ehdottoman ensisijainen lähtökohta, kun kristitty ajattelee omaa itseään ja omaa elämäänsä.

”Sisäinen parantuminen”-ajattelussa ihmisessä oleva epätasapaino, sisäisen elämän ”solmut” ovat jotakin fyysisen sairauden kaltaista, sellaista, josta ihminen itse ei ole vastuussa kuin korkeintaan hiukkasen. Vastuussa sisäisistä solmuista ovat pääasiassa toiset: lähinnä hankalat olosuhteet ja ilkeät lähimmäiset. Ihminen on häneen kohtalonomaisesti iskeneen sisäisen

¹³⁴ Arnott 1995, s. 144.

¹³⁵ GC950527a.

¹³⁶ Dixon 1994, s. 77.

¹³⁷ Dixon 1994, s. 225.

”sairauden” avuton uhri, joka ei tarvitse parannuksen tekoa vaan ”parantajaa”. Koska kristitty uskoo Jumalan voivan parantaa, ”sisäinen parantuminen”-ajattelu lähtee siitä, että Jumala parantaa, on suorastaan velvollinen parantamaan sisäisiin solmuihinsa sotkeutuneen ja niiden kanssa kamppailevan onnettoman reppanan.

Ajattelu on siis hyvin ihmiskeskeistä ja itsekeskeistä ja sopii hyvin Toronto-ilmionkin jumalakuvaan. Ihminen ei ole velvollinen mihinkään, ei itsensä eikä Jumalankaan vuoksi. Jumala on sen sijaan velvollinen kaikkeen ihmisen vuoksi. Jumalan asia on uudistaa, parantaa, tehdä ihmisen elämä kaikin puolin kivaksi, ongelmattomaksi ja onnelliseksi. Auta armias, jos Jumala ei tätä tee. Itku ja ruikutus jatkuu loputtomiin ja loppuu vasta, kun Jumala hoitaa velvollisuutensa reppanaihmistä kohtaan.

Sisäinen parantuminen-ajattelu on suojautunut tehokkaasti ulkopuolista kritiikkiä vastaan. Dupontin mukaan nimittäin kaikki tarvitsevat sisäistä parantumista. Erityisen selkeä merkki tästä parantumisen tarpeesta on kuulemma se, että ihminen itse ei koe tarvetta sisäiseen parantumiseen.¹³⁸ Näin siis henkilö, joka suhtautuu tähän ajatteluun epäillen tai suorastaan torjuvasti, paljastaakin vain omia ongelmiaan, sisäisiä estojaan ja tarpeitaan. Rationaalisesti ja Raamatun opetuksen pohjalta asioita pohtivasta henkilöstä tulee psykologinen ongelmatapaus, kun hän ei hyväksy ”sisäinen parantuminen”-ajattelua tai kritisoi sitä.

Raamattu ei tunne lainkaan edellä esitetyn kaltaista ”sisäinen parantuminen”-ajattelua. Sen sijaan se sekä epäsuorasti että suoraan puhuu siitä, kuinka syntien anteeksiantamus ja Jumalan totteleminen ”parantaa” ihmisen (2.Moos. 15:26; Job 5:17, 18; Ps. 41:5; Ps. 103:2-5; Ps. 147:3; Matt. 13:15). Syntien anteeksiantamusta ei taas ole siellä, missä ei ole syntien tunnustamista ja anteeksiannon vastaanottamista (Sananl. 28:13). ”Parantuminen” tapahtuu siellä, missä ennen kaikkea jumalasuhte mutta myös suhte lähimmäiseen korjaantuu synnin tunnustamisen, anteeksiannon vastaanottamisen ja synnin hylkäämisen, ts. parannuksen teon kautta.

Ihmiskuva

Toronto-ilmion piirissä ei varsinaisesti puhuta ihmiskuvasta, siitä, millainen ihmisen todellinen olemus on. Toronto-ilmion keskeisistä opetuksista voidaan kuitenkin luotettavasti päätellä, mikä ilmion ihmiskuva on. Kaikkein selkeimmin se tulee esille juuri ”sisäinen parantuminen”-ajattelussa.

Termi ”ihmiskuva” saattaa tuntua hyvin teoreettiselta ja käytännön elämälle vieraalta. Tosiasiassa kysymys on tärkeästä periaatteellisesta asiasta, jolla on hyvin merkittävät käytännölliset seuraukset kristityn elämässä. Koko evankeliumin ja pelastuksen suuruuden ja ihanuuden käsittäminen perustuu sille, että meillä on oikea käsitys siitä, millainen olento on Jumalan pelastavan toiminnan kohde.

Ilman selkeää ymmärrystä Raamatun ihmiskuvasta ei voi ymmärtää, miten käsittämätöntä on se, että Jumala on vaivautunut tekemään pelastuksen ihmiselle mahdolliseksi. Jokapäiväisessä elämässä kristittyinä on myös ensiarvoisen tärkeää, että meillä on totuudenmukainen, realistinen kuva itsestämme ja muista ihmisistä. Vain totuus voi tehdä vapaaksi (Joh.8:31, 23).

Raamatun ihmiskuva - lukuunottamatta aivan alkulehtiä paratiisissa - ei ole erityisen miellyttävä ”löytö” sille, jolla on korkeat käsitykset ihmisestä yleensä ja omasta itsestä erityisesti. Nykyäänhän on kristillisissäkin piireissä muodikasta puhua itsensä hyväksymisestä, itsensä toteuttamisesta ja ihmisen monenlaisesta potentiaalista tms. Hinku tällaiseen tukahtuu ehkä hieman,

¹³⁸ MD941031.

kun luemme Raamatun lehdiltä, mikä ihmisen ”potentiaalinen” todellinen luonne on ja mitä ihminen itse asiassa toteuttaa, kun hän pääsee ”toteuttamaan itseään”.

Ensimmäisen Mooseksen kirjan ensimmäisessä luvussa kerrotaan, että Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen. Saatuaan luomistyönsä valmiiksi, Jumala totesi sen – ihmisenkin – olevan sangen hyvää. Tämä asiointi vallitsi paratiisissa. Ihmisen osalta tämä muuttui täydellisesti syntiinlankeemuksessa. Sen jälkeen ihminen ei enää ollut ”sangen hyvä”, vaan hän oli ja on hyvän täydellinen vastakohta, joka solultaan paha, **syntinen**. Ihminen tuli olemuksensa jokaista sopukkaa myöten synnin turmelemaksi.

Apostoli Paavali korostaa tätä tosiasiaa hyvin voimallisesti ja seikkaperäisesti Roomalaiskirjeen 3. luvussa:

9. Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Mehän olemme edellä osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla,
 10. niinkuin kirjoitettu on: ’Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan,
 11. ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa...’
 19. Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä...
 23. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla. (RK38)

Paavali luo kuvan yksiselitteisen turmeltuneesta, **syntisestä** olennosta, joka ei etsi Jumalaa ja on syyllinen hänen edessään.

Protestanttisessa uskonpuhdistuksessa tämä tosiasia omaksuttiin hyvin kirkkaana ja selvänä ja sitä korostetaan paljon esimerkiksi luterilaisten Tunnustuskirjojen Yksimielisyyden ohjeessa:

Ensiksi on varmaa: Ei riitä, että kristityt pitävät syntinä ja tietävät synniksi teoin tapahtuvan Jumalan käskyjen rikkomisen. Ennen kaikkea on todella pidettävä syntinä ja synniksi tiedettävä se kauhea, pöyristyttävä perinnöllinen sairaus, joka on turmellut koko ihmislunnon. Se on jopa pääsynti, kaikkien tekosyntien juuri ja lähde. Tohtori Luther sanoo sitä luonnon- eli persoonasynniksi antaen ymmärtää, että ihmisen luonto ja persoona on syntinen... Luonnon ja persoonan on perisynti hengellisenä leprana perin pohjin, läpikotaisin myrkyttänyt ja turmellut Jumalan silmissä.¹³⁹

Reformoitu Heidelbergin katekismus toteaa myös, että ihmisellä on syntiinlankeemuksen seurauksena niin turmeltunut luonto, että kaikki tulevat siitetyiksi ja syntyvät synnin alaisuudessa (Kysymys 7). Samoin todetaan, että ihminen on täysin kyvytön tekemään hyvää ja taipuvainen kaikkeen pahaan (Kysymys 8). Reformoidussa Belgialaisessa tunnustuksessa todetaan yhtäpitävästi, että syntiinlankeemuksessa ihmisen koko luonto turmeltui (Artikla 14).

1600-luvulta peräisin olevissa reformoiduissa Westminsterin tunnustuksessa ja Westminsterin katekismuksessa ollaan aivan samoilla linjoilla. Westminsterin tunnustuksen VI. luvun III ja IV kohdassa puhutaan siitä, kuinka ensimmäisten ihmisten syntiinlankeemuksen seurauksena kuolema synnissä ja luonnon turmeltuneisuus välittyi kaikille heidän jälkeläisilleen.

Westminsterin katekismus toteaa samoin (kysymykset 25-27), että ensimmäisistä ihmisistä peräisin oleva syntinen tila koostuu synnin syyllisyydestä, alkuperäisen vanhurskauden puutteesta ja

¹³⁹ Yksimielisyyden ohje 1:5 ja 6. Tunnustuskirjat s. 465. Muita vastaavia ”meheviä” kohtia ovat mm. Yksimielisyyden ohje 1:8-14, (s. 466, 467); 2:7 (s. 474, 475); 2:17, 18 (s. 477). *Jokaisen* kristityn, myös ei-luterilaisen, pitäisi ehdottomasti tutustua näiltä osin Tunnustuskirjojen tekstiin ja ottaa siitä opikseen.

ihmisluonnon turmeltuneisuudesta. Tämän seurauksena ihminen on täysin kykenemätön hengelliseen hyvään ja kaikkea sitä vastaan. Hän on kokonaan ja jatkuvasti taipuvainen pahaan. Kaikki syntyvät synnissä, ts. syntisinä. Vielä todetaan, että ihmiset ovat luonnostaan vihan lapsia, saatanan orjia ja kaiken rangaistuksen ansainneita.

Tämä terve ja raamatullinen näkemys on siirtynyt myös evankelikaalisuuteen, Raamattuskolliseen herätyskristillisyyteen, jonka eräänä tunnusmerkinä pidetään uskoa ihmisen perimmäiseen turmeltuneisuuteen. Tosin nyky-evankelikaalisuudessa horjutaan hyvin usein tässäkin kohden. Ensiarvoisen tärkeä raamatullinen totuus sysätään syrjään, kun halutaan olla ”kivoja”.

Toronto-liik ehdinnän keskeiset johtohenkilöt ymmärsivät Toronto-opin perinteiseksi evankelikaalisuudeksi. Tähän perinteeseen kuuluisi ehdottomasti usko ihmisen perimmäiseen ja täydelliseen turmeltuneisuuteen.

Tämä ei kuitenkaan tule Toronto-opetuksessa millään tavoin esille. Toronton ihmiskuva tulee selkeimmin esiin puhuttaessa ”sisäisestä parantumisesta”. Vastaus kysymykseen: ”Millainen ihminen tarvitsee sisäistä parantumista?” paljastaa Toronto-ilmion ihmiskuvan. ”Sisäistä paranemista” tarvitseva ihminen on menneisyyden aiheuttamista syvistä tunne-elämän haavoista kärsivä olento, joka on ”särkyneen sydämensä vanki”.¹⁴⁰

Toronto-ilmiossa korostuu täysin vastoin Raamatun ilmoitusta ja evankelikaalista perinnettä hyvin voimakkaasti ihmiskuva, jossa ihminen ei näyttäydy synnin kokonaisvaltaisesti turmelemana aktiivisena ja vastuullisena toimijana vaan lähinnä ja ennenkaikkea epäedullisten olosuhteiden avuttomana uhrina, todellisena reppanana.

Ongelmien syyt ovat toisten ihmisten aiheuttamat negatiiviset kokemukset, kuten torjumiset, hylkäämiset, rakkaudettomuuden kokemus, ”sisäiset haavat”, onneton lapsuus tai epätydyttävät aikuissuhteet jne. Jumalan rooli on korvata ihmisrukalle tämä toisten aiheuttama vääryys antamalla tämän sisäisesti ”haavoittuneen” ja ”särkyneen” ihmisen kokea kouriintuntuvasti hyväksyntää, ”rakkautta”, jakamatonta huomiota tai milloin mitäkin.

Joissakin yhteyksissä tulee myös esille ajatus parannuksen tekemisen tarpeesta, erityisesti kun on kyse anteeksiantamattomuudesta. Tämä on kuitenkin sivujuonne. Niinpä henkilö, jonka tulisi tehdä parannus, syntinen, joka on vastuussa omista tekemisistään, ei myöskään ole keskeinen hahmo Toronto-ajattelussa. Ihmistä ei nähdä vastuullisena omasta syntisyydestään, perisyntin orjana ja sen seurauksena Kristuksen sovituskuoleman tarpeessa olevana.

Toronto-ilmiossa ihminen on nimenomaan **uhri** ei **vastuullinen**. Hän on lapsuutensa tai ihmissuhteidensa tai muiden ihmisten uhri ja tarvitsee ”sisäistä parantumista” tullakseen taas ”ehyeksi” ja ”vapaaksi” muiden aiheuttamista haavoista ja rikkonaisuuksista. Varsinainen vastuullinen tässä kaikessa on Jumala, jonka tehtävä on tarjota parantumisen tälle poloiselle.

”Sisäinen parantuminen”-ajattelun ihmiskuva on tavattoman ihmiskeskeinen ja itsekeskeinen. Siinä kaiken keskuksena on ihminen itse ja hänen tunne-elämänsä, jolle hän enemmän tai vähemmän (yleensä enemmän) vaatii ulkopuolelta tulevaa tasapainoa ilman, että hänen itsensä tulisi tehdä juuri mitään. Toronto-ilmion piirissä kuuleekin tyypillisenä kommenttina hiukan eri muodoissa, että ”Jumala varmasti teki minussa ihmeellistä työtä (nimenomaan Toronto-kokemuksen aikana), vaikka en ymmärrä, mitä se oli”. Arnott nostaa tällaisen lausahduksen jopa tyypilliseksi Toronto-todistukseksi.¹⁴¹ Onttoudessaan tämä lausahdus kuvanneekin Toronto-ilmiota tyhjentävästi.

Kristityn elämään kuuluva kilvoitus siihen liittyvine tietoisine ratkaisuineen ja valintoineen,

¹⁴⁰ Esim. Arnott 1995, s. 157.

¹⁴¹ Arnott 1995, s. 66.

synnin tiedostamisineen, parannuksen tekemisineen ja anteeksiantamuksen tietoisine vastaanottamisineen on muuttunut lyhyempi- tai pitempikestoiseksi, kertakaikkiseksi tai mieluummin usein toistuvaksi ”mattohetkeksi”, jonka aikana ihmisessä tapahtuu kaikkea hyvää ilman, että hän itse on välttämättä ollenkaan tietoinen, mitä tapahtuu tai että häneltä itseltään varsinkaan edellytetään mitään. Ei lienekään ihme, että tällainen ”evangeliumi” on niin kovin suosittua nykyään.

”Sisäinen parantuminen”-ajattelussa ja Toronton ihmiskuvassa vaikuttava psykoteologian hapatus edesauttaa voimakkaasti erikoistenkin ilmiöiden hyväksymistä. Psykoteologiassa on kyse teologian sisällön korvautumisella epäraamatullisilla psykologisilla ideoilla. Aihetta käsitellään lähemmin Toronto-ilmion juuria tarkastelevassa luvussa. Esimerkiksi Toronto-ilmion kummalliset ja voimakkaat manifestaatiot selittyvät osaksi aidon psykoteologisella ”Hengen syvätyön” ideologialla: kun ihminen manifestoit, Henki avaa sisäisiä solmuja, toimii kuin taivaallinen psykoterapeutti. Kun ajatellaan, että omituisissa manifestaatioissa tapahtuu ”Hengen syvätyötä”, tältä pohjalta on mahdollista hyväksyä sitten melkein aivan mitä vain. Tästä Toronto-ilmio oli erinomainen esimerkki.

Raamattu – viitteellinen ajatusten herättäjä

Raamattu on kirkon ja kristityn tärkein kirja. Sitä se on yksinkertaisesti sen vuoksi, että se on Jumalan Sanaa, Jumalan puhetta. Sellaisena se on täysin ainutlaatuinen ja yläpuolella kaiken muun. Ilman Raamattua meillä ei ole mitään tietoa todellisesta pelastuksesta ja oikeasta vaelluksesta Jumalan yhteydessä.

Toronto-ilmion opetuksessa ja käytännössä Raamatulla ja Raamatun sanomalla ei kuitenkaan ollut oikein mitään roolia. Toronto-ilmion piirissä tosin käytettiin paljon raamatullisia termejä kuten Jumala Isänä, rakkaus, Henki jne. Sisältönsä nämä termit eivät kuitenkaan saaneet Raamatun ilmoituksesta vaan Toronto-liikehdinnän omista mielinäkemyksistä, jotka perustuivat lähinnä tunnekokemuksiin ja joihinkin yleisiin epämääräisiin arvostuksiin. Tässä luvussa tarkastellaan Toronto-ilmion käsitystä Raamatusta ja Raamatun asemaa liikehdinnässä. Seuraavassa luvussa perehdytään lähemmin Toronto-kokemukseen ilmoituksen lähteenä, opetuksen ja opin perustana.

Toronto-liikehdinnän piirissä tuotiin kyllä esille perinteistä protestanttista käsitystä Raamatusta uskon ylimpänä auktoriteettina. Arnott esimerkiksi kirjoitti, että Raamattu Jumalan kirjoitettuna Sanana on tiekarttamme, ankkurimme, oppaamme, liikkumaton Pohjantähtemme ja muuttumaton kallio. Hän myös korosti, että Pyhä Henki ei koskaan toimi vastoin Sanaa ja että Sana on väline, jonka perusteella tutkitaan ja arvioidaan kaikki.¹⁴²

Aivan oikea periaate hylättiin Toronto-liikehdinnässä tässäkin tapauksessa kuten niin monessa muussakin asiassa. Käytännössä uskon ylin auktoriteetti ei ollut Raamattu vaan Toronto-kokemus. Tämä käy hyvin selvästi ilmi sekä Toronto-ilmion käytännöstä, josta jo edellä on ollut lukuisia esimerkkejä että ilmion piirissä suosituista, Raamattua koskevista iskulauseista.

Raamatun asema Toronto-opetuksessa

Toronto-ilmion käsitys Raamatusta ilmeni iskulauseina ja sanontoina, joita ei perusteltu mitenkään. Silti niitä pidettiin aivan ilmeisesti riittävinä ja tyhjentävinä Raamatun käytön periaatteina. Iskulauseita lieneekin viljelty sen vuoksi, että niiden tarjoamat löyhät ja epämääräiset linjaukset tarjosivat mahdollisuuden pitää Toronto-ilmiota ”raamatullisena”.

Raamatun asemaa ja käyttöä koskevia iskulauseita ja sanontoja käytettiin erityisen paljon kirjoitettaessa ja puhuttaessa manifestaatioista ja pyrittäessä etsimään niille oikeutusta aitona, raamatullisena Pyhän Hengen työnä. Kuten edellä on käynyt ilmi, manifestaatioille ei löytynyt raamatullista tukea. Manifestaatiokirjoittelu havainnollistaakin hyvin kouriintuntuvasti, kuinka

¹⁴² Arnott 1995, s. 36, 37.

vahingollista ja harhaanjohtavaa on perustaa raamattunäkemyksensä ja siihen pohjautuva opinmuodostus epämääräisiin, epäsyväisiin ja yleisluontoisiin iskulauseisiin, kuulostivatpa ne kuinka nokkelilta hyvänsä.

”Raamattu ei ole tekstikirja vaan testikirja”

Manifestaatioita käsittelevässä kappaleessa tarkasteltiin lähemmin Gerald Coatesin manifestaatioita selittävää ja puolustavaa kirjoitusta. Tarkastelun tuloksena havaittiin, että yksikään Coatesin lainaamista raamatunpaikoista ei tukenut Toronto-manifestaatioita, vaikka Coates ilmeisesti niin luulikin.

Coatesin kirjoituksesta löytyy hyvin luonteenomaisia esimerkkejä Raamattua koskevista iskulauseista. Etsiessään manifestaatioiden oletettuja raamatullisia perusteita Coates kirjoittaa: ”Raamattua ei ole annettu, jotta löytäisimme sieltä tekstin perusteeksi kaikkiin asioihin” sekä ”Raamattu ei ole tekstikirja vaan testikirja” ja edelleen ”...ottaen huomioon, että Raamattua ei ole kirjoitettu, jotta löytäisimme tekstin perusteeksi kaikkeen”.¹⁴³

Coates pyrkii aivan selvästi perustelemaan manifestaatioiden raamatullisuutta, vaikka Raamattu ei niistä puhu mitään.

John Arnott kirjoittaa samaan henkeen: ”Jumala ei aikonut kuvata jokaista tekemäänsä tekoa Raamatussa”. Arnott perustelee sanansa Johanneksen sanoilla, joissa tämä toteaa: ”On paljon muutakin, mitä Jeesus teki; ja jos se kohta kohdalta kirjoitettaisiin, luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa” (Joh. 21:25).¹⁴⁴

Arnott aivan ilmeisesti olettaa, että tämä oikeuttaa Toronto-ilmion raamatullisuuden, vaikka Raamattu ei millään tavoin kuvaa Jumalan toimivan siten kuin Toronto-ilmion piirissä väitettiin. Tämä kohta ei kuitenkaan millään muotoa viittaa siihen, että Jeesus olisi tehnyt jotakin hyvin merkittävällä tavalla **erilaista** kuin mitä Johannes jo oli kuvannut ja että tämä olisi jätetty tilan puutteen vuoksi pois Jumalan ilmoituksesta.

Tämä Raamatun teksti antaa olettaa, että Jeesus teki **enemmän samaa** kuin mistä Johannes jo oli kertonut. Hän opetti samoja asioita ja paransi sairaita samalla tavoin kuin nyt evankeliumeissa kerrotaan. Oli ikäänkuin tarpeetonta yrittää mahdollistaa lukemattomia **samanlaisia** esimerkkejä Jeesuksen toiminnasta Jumalan ilmoitukseen. Olemassa oleva evankeliumin ”materiaali” oli Jumalan täydellisen ilmoituksen esille tulemiseksi ylitsevuotavan riittävä ja tyhjentävä.

Myös Bickle ja Sullivant ovat sitä mieltä, että Raamattu ei suinkaan kerro kattavasti Jumalan tavoista toimia. He kirjoittavat: ”Raamattu ei kerro kaikista oikeutetuista yliluonnollisista kokemuksista, jotka kuuluvat laajempiin kategorioihin, jotka ovat tyypillistä sille, miten Pyhä Henki toimii”.¹⁴⁵

Ei tarvita kovin kaksista käsityskykyä, jotta voisi ymmärtää, mihin Bickle ja Sullivant tähtäävät. He tarkoittavat, että Toronto-manifestaatiot ovat raamatullisia, koska ne kuuluvat näihin ”oikeutettuihin yliluonnollisiin kokemuksiin”, jotka ovat tyypillisiä Pyhän Hengen toiminnalle, vaikka Raamattu ei hiisku niistä sanaakaan!

On siis väärin arvioida Toronto-ilmiota ”Raamattu kädessä”, koska Jumala on meidän aikoinamme valinnut viisautessaan toimia sellaisella hyväksyttävällä yliluonnollisella tavalla, josta ei ole viitteitä Raamatussa, mutta joka kuuluu joihinkin merkillisiin ”laajempiin kategorioihin”.

¹⁴³ Dixon 1994, s. 220, 225.

¹⁴⁴ Arnott 1995, s. 61.

¹⁴⁵ Bickle & Sullivant 1995.

Tällä menetelmällä mikä tahansa asia on raamatullinen. Raamatun ei tarvitse mainita siitä mitään, koska aina voidaan olettaa joitakin mystisiä ”laajempia kategorioita”. Tällainen järjettömyys vie kokonaan pohjan koko raamatullisuuden idealta, siltä, että Jumala on Sanassaan ilmoittanut riittävällä ja tyhjentävällä tavalla oikean ja väärän, oman tahtonsa mukaiset ja tahtonsa vastaiset asiat, ilmoittanut itsensä ja tapansa toimia.

Coatesin, Arnottin sekä Bicklen ja Sullivantin luonnehdinnat ovat tavattoman pettäviä ja vaarallisia. Äkipäättä ja huolimattomasti katsoen niihin saattaisi jopa yhtyä, niinkuin monet ovat epäilemättä tehneet. Lähempi tarkastelu osoittaa kuitenkin, kuinka kestättömiä nämä ylimalkaiset ja pinnalliset heitot ovat.

On luonnollisesti totta, että Raamatusta ei löydy ”tekstiä” kaikkiin asioihin. Onhan Raamatun mahdotonta puhua sellaisista tavoista, ilmiöistä ja käytännöistä, jotka ovat syntyneet vasta Raamatun kirjoittamisen jälkeen. Niinpä Raamatusta on turha etsiä kirjaimellista tekstiä, joka mainitsisi nimeltä esimerkiksi huumeiden käytön tai edes tupakan polton, rock-musiikin, autot, tietokoneet jne.

Sen sijaan Raamatusta löytyy täysin riittävästi selkeitä ja yksityiskohtaisia tekstejä siitä, mikä koskee Jumalan ja ihmisen välistä suhdetta ja tämän suhteen luonnetta, joita Toronto-kokemuksen ja manifestaatioidenkin väitettiin koskevan. Ihminen ja hänen syntinen olemuksensa sekä hänen syntiset tekonsa eivät ole muuttunut miksiäkään.

Maailman huimasta teknisestä kehityksestä ja ihmisen elinolojen valtavasta parantumisesta huolimatta ihminen on aivan samalla tavalla syntinen kuin Raamatun aikoina. Hän myös lankeaa yhä aivan samoihin synteihin kuin ihmiset tuhansia vuosia sitten. Ihminen ei ole muuttunut miksiäkään. Pelastus Kristuksessa ei ole muuttunut miksiäkään. Jumala itse ei ole muuttunut miksiäkään. Hengen tapa toimia ei ole muuttunut. Opetus uskovan oikeasta, Sanan mukaisesta vaelluksesta on sama tänään kuin Jeesuksen ja apostolien aikaan.

Kaikesta tästä ja paljon muusta löytyy ajankohtaisia, osuvia, purevia ja ennen kaikkea ehdottoman velvoittavia Raamatun ”tekstejä” aivan riittämiin. Lisäksi Raamatusta löytyy täysin riittävästi sellaista opetusta, jonka perusteella voidaan päätellä, mikä on oikein ja väärin, mikä on Jumalan tahto myös sellaisissa asioissa ja ilmiöissä, joita ei historiallisista syistä mainita nimeltä Raamatussa.

Raamatussa, Jumalan Sanassa, Jumalan ilmoituksessa meillä on riittävästi ”tekstiä”, jonka pohjalta voimme tuntea Jumalan ja Hänen tapansa toimia ja tietää tyhjentävästi Jumalan tahdon eri asioissa. Coatesin sanontoja käyttäksemme voimme todeta, että kun ”testaamme”, mikä on Jumalan tahdon mukaista, pohjanamme on Raamatun ”teksti”, sen selkeä ja yksinkertainen opetus.

Coatesin oma kirjoittelu osoitti, mihin näillä epämääräisillä ja hataralla pohjalla seisovilla heitoilla ja iskulauseilla pyrittiin. Pyrkimyksenä oli pitää kiinni siitä, että Toronto-ilmiö oli raamatullinen, vaikka yksikään Raamatun ”teksti” ei puhunut sen puolesta.

Se, että ”Raamatusta ei löydy tekstiä kaikkiin asioihin” ei anna minkäänlaista lupaa perustella kristilliseen oppiin ja elämään kuuluvan asian ”raamatullisuutta”, Jumalan tahdon mukaisuutta, jollakin muulla kuin selkeästi Raamatun opetuksen mukaisilla seikoilla. Perusteeksi ei riitä vastuuton heitto, että Johanneksenkaan mukaan kaikki Jeesuksen puheet eivät mahtuneet Raamattuun. Tällä tavoinhan voi perustella mitä tahansa harhaoppia.

Todettakoon vielä, että Raamattuun mahtuivat kaikki ne Jeesuksen puheet ja Jumalan muut palvelijoidensa välityksellä ”puhumat” asiat, joiden perusteella voidaan luotettavasti päätellä, mikä on Jumalasta ja mikä ei ole. Tämä koskee vieläpä mitä suurimmassa määrin Toronto-ilmiötä, josta väitettiin, että se oli ylitsevuotavaa Jumalan Hengen toimintaa, merkittävä lopun ajan herätys tai tuon herätyksen airut.

Ei kirjaimellinen vaan karismaattinen raamatuntulkinta

Toronto-ilmion piirissä lieneekin huomattu se, että Raamatusta ei löydy tukea Toronto-manifestaatioille ja käsitykselle, jonka mukaan manifestoiva kokemus on Jumalan Hengen aikaansaama siunaus. Tätä ei tosin suoraan tunnustettu, vaan tapana oli ratkaista ilmeinen ristiriita saattamalla ”kirjaimellinen raamatuntulkinta” huonoon valoon. Ei siis riittänyt se, että puhuttiin epämääräisesti Raamatun olevan ”testikirja” eikä ”tekstikirja”. Sen lisäksi käytiin suoraan niiden kimppuun, jotka korostivat Raamatun ”tekstiä”, Raamatun sanaan perustautumista.

Tätä kauheaa ja vastustettavaa ”kirjaimellisen raamatuntulkinnan” mörköä ei selitetty sen kummemmin. Käytännössä sillä tarkoitettiin Raamattuun perustuvaa tarkastelua, jonka johtopäätös on se, että Toronto-ilmio ei ole raamatullinen. Niinpä jokainen kristitty, joka hyvää kristillistä ja raamatullista periaatetta noudattaen pyrki etsimään Raamatusta perusteet väitetylle Jumalan toiminnalle, sortui Toronto-ilmion mielestä turvautumaan peräti tuomittavaan asiaan, ”kirjaimelliseen raamatuntulkintaan”.

”Kirjaimellisen raamatuntulkinnan” peikosta ovat kirjoittaneet ainakin Chevreau ja Toronto-ilmioon hyvin myönteisesti suhtautunut tunnettu evankelikaali teol.tri Clark Pinnock.

Chevreau arvosteli ”kirjaimellista raamatuntulkintaa” kirjoittaessaan manifestaatioista, kuinkas muuten. Chevreau oli täysin vakuuttunut, että manifestaatiot, Toronto-kokemus ja Toronto-ilmio kokonaisuudessaan ovat Jumalan työtä. Hän oli vakuuttunut tästä siitä huolimatta, että hän myönsi yrityksen todistaa manifestaatioiden raamatullisuus olevan samaa kuin hyvin ohuella jäällä luisteleminen. Toisaalla hän myönsi vielä, että on vähän perusteita todistaa Raamatulla mitään fyysistä manifestaatioita. Chevreau mielestä ongelma ei ollutkaan se, että manifestaatioille ei löydy raamatullista tukea. Ongelma oli hänen mielestään se, että yritys löytää raamatunkohtia, jotka todistavat manifestaatioiden raamatullisuuden, oli ”antautumista jäykkään kirjaimelliseen raamatuntulkintaan”. Lisäksi tällainen ”ei edistä herätyksen Henkeä”.¹⁴⁶

Chevreau opetus on jokseenkin käsittämätöntä. Siinä on irtauduttu kokonaan siitä, että uskon, opetuksen ja elämän ilmiöt pitää voida perustella Jumalan omalla Sanalla. Chevreau ajattelun mukaan on siis niin, että jos joitakin ilmiöitä ei voi mitenkään perustella Jumalan Sanalla vaan ne ovat suorastaan sen vastaisia, vika ei ole ilmiöissä vaan ”kirjaimellisessa raamatuntulkinnassa”!

Tällaista periaatetta noudattamalla, vetoamalla liian ”kirjaimelliseen raamatuntulkintaan” voidaan mikä tahansa asia selittää Jumalan tahdon mukaiseksi. Näin tapahtuukin jatkuvasti luopumuksen valtaamassa ”kristillisessä” kentässä. Esimerkiksi naispappeuden vastustaminen ja homouden pitäminen syntinä perustuvat nekin nykykirkon ja sen edustajien mielestä liian ”kirjaimelliseen raamatuntulkintaan”.

Jos Chevreau'hin on uskominen, ”herätys” on sellainen asia, että sen ”henkeä” haittaa tapahtumien perusteiden etsiminen Raamatun opetuksesta ja niiden tarkastelu sen valossa! ”Herätys” on näköjään sellaista, että silloin pitää luopua tottelemasta Jumalan sanan velvoitetta kaiken koettelemisesta ja antaa vain mennä. Arnott itse asiassa suosii tällaista toimintatapaa. Hän kirjoittaa: ”Antaudu läheisyyteen ja anna Hänen tulla ja koskettaa itseäsi syvästi ja täyttää sinut, täyttää sinut, täyttää sinut. Voit analysoida ja arvioida sitä myöhemmin”.¹⁴⁷

Voidaan kysyä, mikä on sellainen ”herätyksen Henki”, jota haittaa ja sitoo tuen ja perusteiden etsintä Jumalan Sanasta. Yhtä lailla voidaan kysyä, mitä on sellainen Jumalan toiminta, jossa vain antaudutaan mitään ajattelematta johonkin kokemukseen ja sitten myöhemmin pohditaan, mitä tulikaan koettua. Tämä ei ole Raamatun opetuksen mukainen tie ja se onkin mahdollinen ja

¹⁴⁶ Chevreau 1994, s. 46, 53.

¹⁴⁷ Arnott 1995, s. 119.

hyväksyttävä vain sellaisissa piireissä, joissa Raamattu ja sen opetukseen pitäytyminen sivuutetaan epämääräisillä ”kirjallisen raamatuntulkinnan” arvosteluilla.

Raamatun esimerkin mukainen herätys ei ole hyppäämistä johonkin, jonka tekee mahdolliseksi vain luopuminen ”kirjaimellisesta raamatuntulkinnasta” ja aivoton ”heittäytyminen”. Esimerkiksi Vanhassa Testamentissa herätykset olivat päinvastoin ja nimenomaan **palaamista Jumalan Sanaan**.

Toisessa kuningasten kirjassa on suorastaan sydämeen käyvä kertomus herätyksestä, jonka ydin oli juuri palaaminen Jumalan sanan perustalle (2.Kun. 22:8-). Herran temppelistä löydettiin kirja, jota luettaessa huomattiin, että se oli Herran lain kirja. Kuningas Joosia kauhistui, koska hän havaitsi, että sekä hän että hänen isänsä eivät olleet noudattaneet Jumalan käskyjä. Kuningas kokosi koko kansan Jerusalemiin, missä se teki uuden liiton Jumalan kanssa luvaten pitää Hänen käskynsä. Joosia tuhosi Juudan alueelta myös kaikki epäjumalankuvat ja epäjumalanpalveluspaikat sekä lakkautti kaikki epäjumalanpalvelusmenot.

Herätyksessä ei siis ollut kyse jonkin tunnetilan etsimisestä vaan Jumalan Sanan opetukseen nojautuvan parannuksen tekemisestä. Herätyksessä ei löydetty Jumalan tahtoa uutena ilmoituksena tunneriehan syövereistä ulkopuolelta ”kirjaimellisen raamatuntulkinnan”. Sen sijaan Jumalan kansa palasi takaisin Jumalan Sanan perustalle, tulkitsi sitä hyvin kirjaimellisesti ja puhdisti elämänsä kaikesta sellaisesta, mikä oli Jumalan Sanan vastaista.

Tämän valossa Chevreau'n markkinoima Toronto-ilmion ”herätyksen Henki”, jonka edistäminen edellytti Jumalan Sanan kirjaimen syrjäyttämistä, ei ollut mikään muu kuin valheen, eksytyksen henki.

Clark Pinnock pohdiskeli Toronto-ilmiota John Arnottin kokoaman kirjan *Experience the Blessing* esipuheessa. Hän arvosteli vähintäänkin epäsuorasti ”kirjaimellista raamatuntulkintaa” todetessaan, että Toronto-ilmion piirissä Raamattua ei tulkita ”kirjaimellisesti” vaan ”karismaattisesti”. Tämän johdosta hänen mukaansa ”Herran Sana kuulostaa tuoreelta muinaisista teksteistä”.¹⁴⁸

Pinnockin tekstistä käy ilmi, mitä tämä ”karismaattinen raamatuntulkinta” on. Koko teksti on oikeastaan yhtä ja samaa Toronto-kokemuksen ylistämistä monelta eri kannalta. ”Karismaattisen” raamatuntulkinnan kyseenalainen etu ”kirjaimelliseen” raamatuntulkintaan nähden näyttää olevan se, että sen perusteella voidaan hyväksyä ”kirjaimellisen” raamatuntulkinnan – siis yksinkertaisen ja selvän Raamatun ”muinaisen” tekstin opetuksen – tuomitsema ilmiö Jumalan mielen mukaiseksi ja raamatulliseksi.

Pinnockin ihastelemalle ”karismaattiselle raamatuntulkinnalle” näyttää olevan ominaista se, että Raamatun oma teksti ei enää määritäkään sitä, mitä Raamatulla tarkoitetaan. Uskonpuhdistuksen erinomainen periaate ”Raamattua on selitettävä Raamatulla” ei olekaan enää voimassa. Raamatun itsensä sijasta Raamatun tekstile antaakin nyt sisällön ihmisten oma ”karismaattinen” (tunne)kokemus.

Nyt onkin ikäänkuin niin, että esimerkiksi Toronto-kokemus osoittaa, mitä Raamatulla varsinaisesti tarkoitettiin. Tunnekokemus antaa Raamatun tekstile oikean sisällön. Periaatteena on: se on oikein ja Jumalasta, mitä minä koen, koska se on niin ihanaa. Siihen Raamattukin saa taipua. Primääriä, ensisijaista, lähtökohtaista ei olekaan Jumalan oma ilmoitus Hänen Sanassaan, jonka mukaan kaiken ja kaikkien on ojentauduttava. Primääriä, ensisijaista, lähtökohtaista on sielullinen (tunne)kokemus, jonka mukaan kaiken, myös Jumalan Sanan, tulee ojentautua. Tämä on harhaoppia, jos mikä.

¹⁴⁸ Pinnock 2000, s. 6.

Valaiseva käytännön esimerkki ”karismaattisesta raamatuntulkinnasta” on Tuhlaajapoikakertomuksen tulkinta. Toronto-ilmion piirissä se ei ollutkaan enää kertomus Jumalan ihmeellisestä, ansiottomasta ja yhteismitattomasta armosta omat asiansa sotkenutta syntistä kohtaan. Nyt se oli kertomus Jumalan halusta järjestää omilleen kunnan Toronto-tyyppiset ”pirskeet”, ensiluokkainen ”mattohetki” riehakkaine manifestaatioineen.

Koko Pinnockin ideoima ”karismaattinen raamatuntulkinta” on kauniisti sanottuna höpönhöpöä. Mitään ”karismaattista” raamatuntulkintaa ei ole olemassakaan. Raamatun sanoma on niin kuin se Raamatun kirjoitetusta sanasta luetaan, ei sellainen kuin se Toronto-kokemuksessa tai muussa vastaavassa koettiin tai koetaan. Raamatun sana tosin ei avaudu, jollei Henki tee sitä eläväksi. Henki ei kuitenkaan elävöitä sanaa tuomalla jotakin aivan uusia, esimerkiksi Toronto-tyyppisiä, ilmiöitä ja ilmoituksia sanan selitykseksi ja täydennykseksi.

Jos minun kokemukseni – sisältyipä siihen normaaleja tunteita tai ei – on olemukseltaan ja hedelmältään Jumalan Sanan mukainen, silloin se voidaan päätellä oikeaksi ja aidoksi. Jos se ei ole Jumalan Sanan mukainen, se ei ole Jumalasta vaan se on vain inhimillinen, sielullinen tila, tuntuipa se kuinka kivalta hyvänsä. Jumalan Sana on **aina** ensisijainen ja lahjomaton mittari.

Henki avaa kirjoitetun Sanan niin, että me ymmärrämme, mitä Jumala sen kautta meille puhuu tässä ja nyt. Henki myös auttaa meitä ymmärtämään kokiamme asioita Sanan opetuksen valossa niin, että voimme päätellä, mikä on Jumalasta ja mikä ei. Näin Jumalan tiet, Jumalan tavat toimia tulevat meille tutummiksi ja Sana ”elävämmäksi”. Tällä tavoin Henki on selittänyt Sanan kirjainta, ammentanut siitä ja ohjannut sen opetuksen mukaan kristittyjä jo kahden vuosituhannen ajan.

Pinnockin ja Chevreauin luonnehdinnat ovat sanoilla kikkailua ja sumutusta. Niiden tarkoitus on peittää se tosiasia, että Raamatusta ei löydy tukea heidän rakkaalle lapselleen, Toronto-ilmiolle kokemuksineen ja manifestaatioineen.

”Jumala on suurempi kuin Sanansa”

Kaikesta päättäen Chevreau ja Pinnock eivät ole keksineet näkemyksiään omasta päästään. John Wimberin puheista ja kirjoituksista käy ilmi samanlainen käsitys Raamatusta, kuten jäljempänä käy tarkemmin ilmi Toronto-ilmion juuria käsittelevässä luvussa. Toronto-ilmiolle tyypillinen raamatukäsitys lieneekin saanut häneltä voimakkaita vaikutteita. Wimber on mm. kirjoittanut: ”Jumala on sanansa yläpuolella”, ”Jumalaa ei rajoita Hänen sanansa”¹⁴⁹ ja ”...kaikki, mikä Raamatussa on, on totta, mutta kaikki tosi ei ole Raamatussa. Me sulautamme kaiken totuuden, sekä raamatullisen että muun meidän elämäkokemuksemme”.¹⁵⁰

Wimber oli tavattoman kiinnostunut ”ihmeistä ja merkeistä”, Jumalan yliluonnollisesta toiminnasta. Näyttää siltä, että tämä kiinnostus johti Wimberin pois Jumalan sanan ”kirjaimesta” etsimään uutta ja täydempää tietoa yliluonnollisesta maailmasta. Vaikka Wimber suhtautui loppujen lopuksi kielteisesti Toronto-ilmioon, hänen vaikutuksensa on ollut vahingollinen, kuten Toronton juuria käsittelevässä kappaleessa tulee esille.

On totta, että Jumala on enemmän ja suurempi kuin Hänen Sanansa. Esimerkiksi Luther korostaa, että Jumala ja Hänen kirjoitettu Sanansa ovat kaksi eri asiaa. Lutherin mukaan Jumalassa on paljon salattua ja meille tuntematonta, mutta Hänen sanansa on selvä ja ymmärrettävä.¹⁵¹

Jumalaa ei myöskään periaatteessa sido hänen Sanansa. Hän voisi muuttaa mieltään ja olla nyt jotakin muuta kuin Raamatun aikoina. Tästä Häntä ei voisi estää mikään, koska Hän on

¹⁴⁹ Dager 1996, s. 4.

¹⁵⁰ Randles 1995.

¹⁵¹ Martti Luther: *Sidottu ratkaisovalta*, s. 11-13.

Kaikkivaltias.

Jumala on kuitenkin omasta vapaasta tahdostaan sitoutunut Sanansa ilmoitukseen. Hän on päättänyt seistä sen takana iankaikkisesti. Hänessä ”ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa” (Jaak. 1:17). Hän ei ole yhtä Raamatun aikoina ja toista nyt. Hän ei toimi tietyllä tavalla Raamatun aikoina ja toisilla tavoilla nyt. Hän ei puhu yhtä silloin, muuta mieltänsä ja puhu toista nyt. ”Jeesus Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti” (Hebr. 13:8).

Vaikka Jumala on suurempi kuin Sanansa ja vaikka Hänen sanansa ei niin muodoin sido Häntä, se ei tarkoita, että lähtisimme jostakin muusta lähteestä etsimään lisätietoa Hänestä ja Hänen teistään. Meitä Jumalan Sana sitoo. Jumala ja Hänen tiensä opitaan tuntemaan vaelluksessa Hänen yhteydessään Hänen Sanansa pohjalta. On aivan niinkuin Psalmeissa sanotaan: ”Sinun sanasi on minun jalkaini lamppu ja valkeus minun tielläni”(Ps 119:105). Tämä ei ole raamatullista juhlapuhetta, hurskasta idealistista toivetta. Tämä on täyttä totta. Joka muuta valoa etsii, eksyy. Näin kävi valitettavasti Wimberille ja näin kävi Toronto-liikehdinnälle.

Wimberin lausahdus ”muusta totuudesta”, joka yhdessä raamatullisen totuuden kanssa sulautetaan elämäkokemukseemme, osoittaa juuri sen, kuinka hän etsi Jumalan sanaa täydentävää valoa. Ei ole olemassa Raamatun ulkopuolista totuutta, joka sulautettaisiin siihen meidän hyödyksemme. Jeesus on totuus (Joh. 14:6) ja Jumalan sana on totuus (Ps. 119:160, Joh.17:17), muita, niihin verrattavia ja niitä täydentäviä totuuksia ei ole, mitä tulee Jumalan tahdon ja Jumalan ja ihmisen välisen suhteen ymmärtämiseen.

On aivan eri asia se, että elämäkokemus saattaa osoittaa Jumalan sanan totuudellisuuden. Kyse on silloin siitä, että Jumala osoittautuu ihmisen elämäkohtaloiden keskellä olemukseltaan ja toiminnaltaan juuri sellaiseksi kuin Hän Sanassaan ilmoittaa. Näin ovat Jumalan tahdon mukaan ojentautuneet kristityt kokeneet kaikkina aikoina. Kyse ei ole siitä, että Jumalan Sanan ulkopuolelta tulisi jotakin lisää ”totuutta”, kuten Wimber väittää. Kyse on siitä, että elämässä koettujen asioiden, elämäkokemuksen perusteella on huomattu, kuinka Sanan totuus on erehtymätön ja luotettava.

Aivan samoin saattavat esimerkiksi toisten kristittyjen opettavaiset elämäkokemukset ja elämäkohtalot olla hyödyllistä materiaalia, joista otamme oppia. Kaikkien ei välttämättä tarvitse lyödä päätään samaan seinään. Toisten kristittyjen elämäkokemukset eivät kuitenkaan nekään ole Raamatun ulkopuolista ”totuutta”, jonka sulautamme raamatulliseen totuuteen ja saamme aikaan hyödyllistä ”elämäkokemusta”. Ne ovat parhaimmillaankin vain ja ainoastaan rakentavia ja hyödyllisiä osoituksia siitä, kuinka Jumala toimii totuudellisen, erehtymättömän ja muuttumattoman Sanansa mukaan. Raamatullinen totuus on aivan omassa kastissaan. Se ainoastaan on **Jumalan totuutta**, erehtymätöntä ja luotettavaa.

Jumala on ilmoittanut meille riittävästi itsestään Sanassaan, jotta voimme tuntea Hänet, mutta Hän on äärettömästi paljon enemmän, kuin mitä ihminen pystyy sanomaan ja ymmärtämään ja kuin mitä voidaan sisällyttää sanalliseen ilmoitukseen, joka on ihmiselle mahdollista käsittää. Tämäkään ei kuitenkaan tarkoita sitä, että lähtisimme etsimään ymmärrystä Jumalan olemuksesta ja tahdosta joistakin muista lähteistä kuin Hänen omasta ilmoituksestaan tai että joistakin muista lähteistä, kuten esimerkiksi ihmisen omasta tunnemaailmasta, olisi löydettävissä Jumalan omaa Sanaa täydentävää tietoa Hänestä.

Raamattuperiaatteen sijaan tunnekokemusperiaate

Chevreau, Wimberin ja Pinnockin iskulauseiden lähempi tarkastelu osoittaa, että niissä arvostellaan pyrkimystä, jossa seurakunnan keskellä tapahtuvalle opetukselle ja käytännölle etsitään perusteita yksinomaan Raamatusta. Ne itse asiassa kyseenalaistavat tällaisen pyrkimyksen. Niiden arvostelun kärki kohdistuu uskonpuhdistuksen ja evankelikaalisuuden raamattuperiaatteeseen.

Arvostelulla on aivan tietty tarkoitus, joka käy ilmi iskulauseiden asiayhteydestä. Se pyrkii ensiksikin avaamaan tietä asioille, joille ei löydy todellisia perusteita Raamatusta. Toiseksi se yrittää antaa jonkinlaisen löyhän raamatulliselta vaikuttavan oikeutuksen Toronto-ilmion ja Wimberin mielioppien kaltaisille erikoisuuksille. Kolmanneksi se kyseenalaistaa sellaisen Toronto-ilmion kohtaaman kritiikin, jota on perusteltu Raamatulla.

Toronto-ilmion piirissä on aivan selvästi haluttu tuoda raamattuperiaatteen tilalle uusi periaate: tunnekokemusperiaate. Asioita ei tarvitse perustella Raamatulla, vaan riittää, että niistä tulee hyvä tunne. Kysymys ei ole uudesta radikaalista Jumalan toiminnasta vaan uudesta tai ainakin uudelleenlämmitetystä radikaalista harhasta.

Hengen ja Sanan vastakkainasettelu

Toronto-ilmion suhtautumiselle Raamattuun oli myös ominaista Hengen ja Sanan vastakkainasettelu. Ajattelu voitaisiin kiteyttää seuraavasti: ”Henki tekee eläväksi, mutta Raamatun kirjain tukahduttaa ja kuivattaa”. ”Hengellä” ymmärrettiin luonnollisesti Toronto-ilmion omaa käsitystä ”Hengen” toiminnasta: tunnekokemusta manifestaatioineen. Niinpä Hengen ja Sanan vastakkainasettelu oli sekin omiaan syrjäyttämään Raamatun ja korostamaan Toronto-kokemusta aivan kuten edellä käsitellyt iskulauseetkin.

Toronto-ilmion piirissä kirjoitettiin ja puhuttiin Hengen ja Sanan suhteesta myös tavalla, joka vaikutti tasapainoiselta ja vastuulliselta. Esimerkiksi Arnott korostaa sitä, kuinka tarvitaan sekä Sanaa että Henkeä. Pelkkä Sana johtaa hänen mukaansa lain kirjaimeen ilman Henkeä ja jäljelle jää uskonnollisuus, josta puuttuu Jumalan eläväksi tekevä henkäys.¹⁵² Arnott jatkaa toisaalta, että jos meillä on vain Henki, voimme joutua äärimmäisyyksiin. Sana ja Henki täydentävät toisiaan ja osoittavat kohti Jeesusta.¹⁵³

Tällaisilla tasapainoisemmilta vaikuttavilla kannoilla ei kuitenkaan ollut mitään käytännön merkitystä ja sekä vallitseva opetus että käytäntö painottivat nimenomaan ”Henkeä” - eli Toronto-kokemusta - ”Sanan”, Raamatun kustannuksella.

Hengen ja Sanan vastakkainasettelu ilmenee hyvin tyypillisenä Dupontin kommentissa ”Jumala ei ole Isä Jumala, Poika Jumala ja Pyhä Raamattu Jumala”¹⁵⁴. Dupont halusi korostaa, että Jumala on Pyhä *Henki* Jumala. Kommentti henkii juuri näkemystä, jossa Raamatun kirjain on jotakin kuivaa ja kangistavaa, elävää Hengen toimintaa tukahduttavaa. Henki ja Sana ovat yhtäkkiä vastakkaisia voimia.

Myös Arnott toi ilmi näkemyksiä, joissa ”Henki” jyrää Sanan alleen. Arnott kirjoittaa: ”Sana asettaa etemme Jumalan totuuden, mutta Pyhä Henki antaa meille ilmoituksen”.¹⁵⁵ Eräät muut Arnottin lausumat selventävät tätä näkemystä. Arnott kirjoittaa: ”Meidän tulee muistaa, että Raamattu ei ole henkilö, vaan se on itse asiassa henkilön, Pyhän Hengen, kirjoittama”¹⁵⁶ ja ”Hän [Jeesus] halusi meillä olevan enemmän kuin vain Jumalan Sanan – Hän halusi, että Hänen Henkensä asuisi meissä”.¹⁵⁷

¹⁵² Arnott 1995, s. 36.

¹⁵³ Arnott 1995, s. 34.

¹⁵⁴ MD940612b.

¹⁵⁵ Arnott 1995, s. 34.

¹⁵⁶ Arnott 1995, s. 36.

¹⁵⁷ Arnott 1995, s. 32.

Ensinäkemältä nämä lausahdukset saattaisivat vaikuttaa aivan hyväksyttäviltä. Onhan totta, että Henki tekee Sanan eläväksi ja ilman Henkeä se ei avaudu, kuten edellä todettiin. Samoin on totta, että Raamattu ei ole persoona, vaan se on Persoonan, Jumalan puhetta. Yhtä lailla on selvää, että Jumala on antanut meille Sanansa, mutta että Hän myös haluaa Henkensä asuvan meissä.

Toronto-liikehdinnässä käytäntö osoitti, mitä näillä äkkipäätä katsoen oikeilta vaikuttavilla lausumilla tarkoitettiin. Käytännössä vallitsi aivan selvä arvojärjestys, jossa ”Henki” - eli Toronton käsitys ”Hengestä” - oli enemmän kuin Sana.

Kun Arnott esimerkiksi kirjoitti, että Sana asettaa eteemme Jumalan totuuden, mutta että Henki antaa meille ilmoituksen, tämä tarkoitti sitä, että ”Hengen ilmoitus” oli se, mistä oltiin kiinnostuneita, ei ”Sanan totuudesta”. Jäljempänä tarkastellaan seikkaperäisesti, mitä tämä ”Hengen ilmoitus” oli. Se oli tunnekokemusten, profetioiden ja Jumalan kanssa käytyjen ”keskustelujen” satoa. Se ja nimenomaan se oli Toronto-ilmion kiinnostuksen ja innostuksen kohde sekä innoituksen lähde, ei Jumalan oma Sana, jota Henki olisi tehnyt eläväksi.

Koska ”Henki” oli etusijalla Sanaan nähden ja koska Sanaa ei käytetty ”tuomarina” ja ohjeena siitä, mikä on todellista ja aitoa Hengen toimintaa (päinvastaisista väitteistä huolimatta), ”Hengen” toiminnaksi kelpasi mikä tahansa sellainen, mikä liikehdinnän piirissä ”Hengen” toimintana syystä tai toisesta ymmärrettiin. Kriteerinä näyttivät olevan johtavien henkilöiden omat heikosti perustellut ajatukset ja tuntemukset, ei suinkaan Jumalan Sana.

Tunnekokemus – ei Jumalan Sana

Toronto-ilmion lähestymistavalle on ominaista asetelma, jossa Jumalan Sanan ohi nostetaan tunnekokemus, jonka ajateltiin olevan kokemusta Jumalan Hengestä. Suuri syyllinen tähän oli Toronto-ilmion tapa viljellä epämääräisiä ja yleisluontoisia iskulauseita ja pikkunäppäriä lausumia Raamatusta sekä sen käytöstä ja asemasta.

Nämä iskulauseet ja epämääräiset lausumat osoittautuvat tavattoman vahingollisiksi siinä, että ne johtavat tosiasiallisesti Raamatun hylkäämiseen. Raamatun julistetaan olevan totuus, Jumalan sana, mutta koska se ei ole ”tekstikirja” vaan ”testikirja” ja koska ”Jumala on suurempi kuin sanansa”, Raamattu syrjäytetään ja toiminta sekä opetus oikeutetaan toisin perustein. Toronton tapauksessa tämä peruste on tunnekokemusten sisältöaines, jossa Jumala sitten näköjään osoittaa tahtonsa Sanaa merkittävämmällä ja kiinnostavammalla tavalla.

On ilmeistä, että Toronto-liikehdinnälle tyypillinen epämääräinen ja ”avoin” raamattukäsitys sekä Hengen ja Sanan perusteeton ja epäraamatullinen vastakkainasettelu ”Hengen” hyväksi tarjoavat hyvän pohjan ”Toronton siunauksen” kaltaisille ilmiöille. Raamattukäsitys vaikuttaa vieläpä tarkoituksellisesti siten räätälöidyltä, että oma toiminta saadaan näyttämään raamatulliselta.

Tämän kirjan lopussa tarkastellaan Toronto-ilmiotä eksytyksen airuena. Nimenomaan tämä ”Raamattu syrjään ja Jumalan voimakkaaksi toiminnaksi väitetty tunnekokemus sen tilalle” - tendenssi sopii hyvin kuvaan lopunajan eksytyksestä. Eksytykselle on ominaista laittomuudeksi kutsuttu piittaamattomuus Jumalan Sanasta.

Mikä eksyttäisi kristittyjä tehokkaammin kuin sellainen, jossa Jumalan väitetään toimivan ”valtavalla tavalla” ja jossa samalla ei olla ”turhan tarkkoja” sen kanssa, mitä Jumalan omassa ilmoituksessa, Raamatussa sanotaan vaan selitetään sitä ”karismaattisesti”, käytetään sitä ”testikirjana” vaan ei ”tekstikirjana” tms.

Juuri näin Toronto-ilmio toimi. Se julisti suorastaan aggressiivisesti olevansa valtavaa Jumalan

työtä ja vaati hyväksymään itsensä sellaisena. Samalla se suhtautui halveksivasti ja pilkaten niihin, jotka arvostelivat liikehännän opetuksia ja käytäntöjä Jumalan Sanan pohjalta epäraamatullisiksi. Niinpä Toronto-ilmio olikin eksytys.

Ilmoituksen virta – tunnekokemuksen välityksellä

Toronto-ilmion piirissä tunnekokemus manifestaatioineen syrjäytti Jumalan Sanan ilmoituksen lähteenä. Tällainen väite kiellettäisiin luultavasti jyrkästi ilmiön parissa ja samalla vakuutettaisiin, että Raamattu ja vain Raamattu on Toronto-ilmiolle ilmoituksen lähde. Tosiasia on kuitenkin se, että sekä opetuksessa että käytännössä tunnekokemus manifestaatioineen astui Jumalan Sanan sijaan. Seuraavassa on tarkoitus perehtyä kyseiseen piirteeseen lähemmin sen tärkeyden vuoksi.

Jumalan Sanan syrjäytyminen kristillisissä piireissä ei ole mikään ainoastaan Toronto-ilmioon rajoittuva ilmiö. Kaikille lienee päivänselvää, että esimerkiksi Suomen ev.lut kirkko ei toiminnassaan ja päätöksissään piittaa lainkaan Jumalan Sanan opetuksista.

Mutta myös perinteisesti Jumalan Sanan auktoriteettia kunnioittavissa piireissä tämä ilmiö ei ole vieras. Evankelikaalisissakin piireissä Jumalan sana on paljolti syrjäytynyt ilmoituksen lähteenä. Tämä kiellettäisiin todennäköisesti vielä jyrkemmin kuin Toronto-ilmion piirissä, onhan Raamatun auktoriteetti yksi evankelikaalisuuden ehdottomista peruspilareista. Evankelikaalisuuden piirissä jopa arvosteltiin Toronto-ilmiota juuri siksi, että se ei ollut Raamatun opetuksen mukainen.

Tästä huolimatta myös evankelikaalisuudessa on tosiasiaa sorruttu laajalti syrjäyttämään Jumalan Sana ehdottomana auktoriteettina. Raamatun auktoriteetin sijaan on näissä piireissä astunut - ei tunnekokemus kuten Toronto-ilmiossa, vaan – ihmisen oma järki ja kulloisetkin ajassa vaikuttavat mieltymykset.

Kysymys ilmoituksesta ja sen oikeasta lähteestä on ensiarvoisen tärkeä ja keskeinen. Ilmoituksessa on kyse siitä, kuinka Jumala tekee itsensä ja tahtonsa tiettäväksi ihmiskunnalle ja yksityiselle ihmiselle. Edellä on todettu, että protestanttisessa uskonpuhdistuksessa ja sen perillisessä evankelikaalisuudessa Jumalan katsotaan ilmoittavan itsensä nimenomaan omassa Sanassaan, Raamatussa. Sen vuoksi Raamattu on ”uskon ja elämän ylin ohje”, ”ylin tuomari”.

Kristikunnassa on perinteisesti ajateltu, että Jumalan töitä ja tekoja voidaan nähdä kaikkialla luomakunnassa, ihmiskunnan historiassa ja yksilöidenkin elämässä. Tätä kutsutaan yleiseksi ilmoitukseksi. Yleinen ilmoitus ei kuitenkaan ilmoituksen lähteenä voi koskaan nousta Jumalan oman Sanan, erityisen ilmoituksen rinnalle saati sen yläpuolelle. Jumalan ilmoituksena Hänen oma Sanansa on ylivertainen, täysin ainutlaatuinen ja erehtymätön. Sen ohella ei ole mitään toista.

Toronto-liikehännän piirissä ei esiintynyt suoranaista opetusta siitä, mikä on Jumalan ilmoitusta. Koska liikehännä katsoi olevansa osa evankelikaalista maailmaa, sen piirissä lienee periaatteessa ajateltu, että Jumalan ilmoitusta on Hänen Sanansa. Joitakin viitteitä tällaisesta löytyy esimerkiksi Arnottin kirjoituksista.

Vaikka Jumalan ilmoituksen luonnetta ei Toronto-ilmion piirissä pohdittukaan, ilmiön ilmoituskäsitys tulee varsin selkeästi ja tyhjentävästi ilmi sen julistuksesta. Toronto-ilmion julistus käsitteli itse asiassa hyvin keskeisesti juuri sitä, miten Toronto-ilmion piirissä ajatellaan Jumalan

ilmoittavan itsensä yksilön ja seurakunnan elämässä.

Toronto-ilmion ”tunnekokemusilmoitus”

Vaikka Toronto-ilmion piirissä ei opetettu järjestelmällisesti Jumalan ilmoituksen luonteesta, käsitettä ”ilmoitus” käytettiin kuitenkin usein kuvaamaan sitä, mitä Jumala oli Toronton kautta ”puhunut”. Koko ”Toronton siunaus” ymmärrettiin näinollen varsin selkeästi (uudeksi) ilmoitukseksi siitä, mitä Jumala tekee juuri nyt maailmassa. Tämä käsitys kävi ilmi mm. Marc Dupontin puheessa Tukholmassa 1997.

Dupontin mukaan viimeisten kahdenkymmenen viiden vuoden aikana oli ollut ”valtava ilmoituksen virta” koskien kristillisen palvelutehtävän luonnetta, ylistystä, kirkon kasvua, monia eri asioita. Dupontin nimeämät asiat olivat kristillisiä muoti-ilmioita aikaisemmilta vuosilta. Näille muoti-ilmioille lienee yleensä ollut ominaista se, että kiinnostus niihin kesti aikansa ja sitten lopahti, kunnes uusi muoti jälleen valtasi sijaa. Hyvä esimerkki tästä on Toronto-ilmio itse, joka eli jonkin aikaa, minkä jälkeen on tullut jo monia uusia kiinnostuksen kohteita, kuten Brownsvillen ”herätys”, Alpha-kurssit, soluseurakunta-aate, G12 jne.

Uusia ”kristillisiä” muoteja tulee, jottei kyllästyminen pääse turhaan vaivaamaan. Pääasia näyttää olevan, ettei vain tarvitsisi pitäytyä Jumalan Sanaan ja sen keskukseen, Kristukseen ja evankeliumiin Hänestä ihmisten pelastukseksi sekä elämään ja kilvoitteluun Hänen kanssaan jokapäiväisen elämän keskellä. Mieluummin vouhotetaan milloin minkäkin uuden tyhjänpäiväisen keksinnön perässä.

Pitempiketoisen ”ilmoituksen virran” lisäksi Dupont puhui myös siitä, mitä ”Jumalan Henki on tehnyt erityisesti kuluneen kolmen vuoden aikana”.¹⁵⁸ Dupont viittasi Toronto-ilmioon, joka oli hänen puhuessaan juuri kolmen vuoden ikäinen. Tässä lainauksessa tulee hyvin selvästi esille se, mitä Toronto-ilmio oli Dupontin mielestä. Se oli osa Jumalan jatkuvaa ”ilmoituksen virtaa”.

Dupont totesi jopa itse saarnaavansa yleensä näkyjen ja ”Jumalalta saamiensa asioiden” pohjalta.¹⁵⁹ Dupontin tapauksessa tämä ei näyttänyt tarkoittavan jokaiselle saarnamiehelle tuttua Jumalan edessä tapahtuvaa rukoilevaa pohdiskelua puheita tehdessä, sen miettimistä, mitä ”Henki tahtoo seurakunnalle sanoa” juuri sinä hetkenä. Kyse on paljon perustavampaa laatua olevasta asiasta. Dupont todella käyttää ”näkyjään” ja ”Jumalalta saamia asioita” puheidensa sisällön pohjana. NE ovat hänelle Jumalan ilmoitusta.

Tämä kävi ilmi siitä, kuinka Dupont kuvasi puheidensa aiheiden syntyä. Hän kertoi tapanansa olevan pysyä kotona joka joulukuun ajan ja rukoilla seuraavaa vuotta ajatellen, ”mitä Jumala haluaisi minun puhuvan”.¹⁶⁰ Hän myös totesi: ”Yritän saada Jumalalta ilmestyksen seuraavan vuoden polttopisteestä”.¹⁶¹

Eipä siinä mitään, jos Dupontin tapana olisi ollut hiljentyä, paneutua Jumalan Sanaan ja Jumalan kasvojen edessä oloon miettien syntyjä syviä Jumalan Sanan valossa. Tämän sijaan näiden kuukausien satona näyttää syntyneen mitä eriskummallisempia ”sanomia” päätellen Dupontin kertomista saarnojen aiheista sekä hänen pitämistään raamattutunneista. Näistä ”näyistä” ja ”sanomista” Dupont sitten saarnaa matkoillaan. Hän mm. kertoi saaneensa näkyjä ”morsiamesta” ja

¹⁵⁸ MD970110b.

¹⁵⁹ MD950331.

¹⁶⁰ MD950331

¹⁶¹ MD970110a.

”valtaistuinhuoneesta” sekä ”vehnäpelloista”.¹⁶²

”Vehnäpeltosaarnan” Dupont piti esimerkiksi Jyväskylässä keväällä 1995. Saarna oli hyvä esimerkki Dupontin oman mielikuvituksen lennosta. Hän nimitti sitä ”vehnäpeltosaarna” myös ”tanssiva morsian”-saarnaksi, koska hänen näkynsä vehnäpelloista ei perustunut varsinaisesti Jeesuksen sanaan leikattaviksi kypseneistä vehnäpelloista, vaan se oli oma, näkyyn perustuva sovellus aiheesta.

Dupont oli näyssään nähnyt valtavan vehnäpellon täynnä kypsää viljaa. Hengen tuulet puhalsivat pellolla. Viljan keskellä tanssi parikymmenvuotias kauniiseen valkoiseen kaapuun pukeutunut tyttö. Hän tanssi kuin parhaat balettitanssijat tehden inhimillisesti mahdollisia hyppyjä ja pirouetteja. Samanaikaisesti hän leikkasi viljaa, satoa. Taustalla näkyi tuhansia enkeleitä. Kaikki katsoivat täynnä ihmetystä tanssivaa morsianta. Jeesuksen ääni kuului ja Hän sanoi enkeleille: ”Eikö hän ole kaunis. Hän on minun morsiameni”.¹⁶³

Dupontin näky sisälsi raamatullisia aineksia kuten vehnäpellot, enkelit, Kristuksen morsian ja valkoinen kaapu. Näyn sanoma noudatti kuitenkin vankasti Dupontin omia käsityksiä kristillisen elämän luonteesta. Raamatullisesta ”Kristuksen morsiamesta”, Kristukselle omistautuneesta seurakunnasta, tulee ”tanssiva morsian”, Toronto-tyyppistä tunneriehakasta elämää viettävä seurakunta, joka Toronto-kokemuksillaan muka tuottaisi satoa Jumalan valtakuntaan. Oma mielikuvitus ja epäraamatulliset mielialheet turmelevat kauniin ja syvällisen raamatullisen ilmoituksen muuttaen sen aivan joksikin muuksi.

Mikä oli sitten Toronton ilmoituskäsityksen ydin? Se on usko siihen, että Toronto-kokemuksessa, ”Toronton siunauksessa” Jumala kohtaa ihmistä suoraan, käsinkosketeltavasti, todellisesti sekä ruumiissa että tunteissa koettavalla tavalla. Koko Toronto-liikehännän olemassaolo ja sen ymmärrys itsestään Jumalan aikaansaannoksena perustui tähän ajatukseen ja uskoon.

Toronto-kokemukselle annettua merkitystä on vaikea korostaa liikaa. Yksilön manifestaatioilla höystetyn tunnekokemuksen ajateltiin todellakin olevan ihmisen suora, välitön kohtaaminen Jumalan itsensä/Pyhän Hengen kanssa.

Tämä on niin ”puhdasta” ja suoraa kanssakäymistä Jumalan ja ihmisen välillä kuin vain olla voi. Siinä ei Jumalan ja ihmisen välissä ole enää sananjulistaja, ei Jumalan Sana eikä mikään muukaan vaan Jumala ja ihminen kohtaavat ”kasvoista kasvoihin”, oikeastaan ”sydämeltä sydämelle” hyvin tunteellisella ja kouriintuntuvalla tavalla.

Tämä oli siis Toronto-ilmion käsitys. Todettakoon tässä yhteydessä mahdollisimman selvästi, että tässä ei todellisuudessa ollut kyse puhtaasta kanssakäymisestä Jumalan kanssa vaan ”puhtaasta” sielullisesta harhasta.

Toronto-ilmio piti sitä kuitenkin täytenä totena. Vain tämän käsityksen pohjalta voi ymmärtää, mikä merkitys on tähän oletettuun suoraan ”jumalakokemukseen” sisältyvällä ”sanomalla” Toronto-ilmion kannattajille. **Se on välitöntä ja turmeltumatonta Jumalan puhetta.** Jokaisella Toronto-ilmion piirissä tapahtuvalla ”jumalakokemuksella” on näinollen merkitystä ilmoituksena, vaikka tyyppillistä olikin, ettei oikeastaan ymmärretty juuri mitään, koettiin vain tunteita. Käytännössä tämä on sitten ”tuoreempaa” ja kouriintuntuvampaa ilmoitusta kuin Raamattu konsanaan. Tunnekokemus todellakin syrjäyttää Raamatun, Jumalan oman Sanan.

Englantilainen evankelikaali, anglikaanikirkkoherra Stephen Sizer kuvaa tätä lähestymistavaksi, jossa kokemukset syrjäyttävät Jumalan Sanan tutkimisen totuuden etsimisessä ja Jumalan

¹⁶² MD950331.

¹⁶³ MD950331.

tuntemisessa.¹⁶⁴ Näin todella kävi Toronto-ilmioässä. Tunnekokemus manifestaatioineen syrjäytti Jumalan Sanan totuuden etsimisessä ja Jumalan tuntemisessä. Selvää on luonnollisesti se, että tällä tavalla ei löydetty eikä löydetä totuutta eikä opita tuntemaan Jumalaa. Totuus on nimittäin Jumalan Sanassa ja Jumala opitaan tuntemaan Sanan mukaisessa vaelluksessa. Toronton tavalla löydetään vain eksyttävä ”ilmoitus” ja opitaan tuntemaan se.

Chevreau kertoi Helsingissä toukokuussa 1995 yhden esimerkin kokemuksen sisältämästä ”ilmoitusprosessista”. Esimerkki on yksinkertainen, mutta tyypillinen. Chevreau kertoi, että TAV:ssa heillä oli tapana rukoilla ihmisten puolesta siten, että aluksi rukoiltiin hiljaa itsekseen. ”Rukoilemme usein valoa ymmärtääksemme, mitä Isä tahtoo ilmoittaa”. Sen jälkeen ”yritämme rukoilla läpi, mitä Jumala on ilmoittanut siunauksesta”.

Eräs esirukoilijana toiminut nainen oli huomannut pitävänsä käsiään kohdistettuna rukoiltavaan eri asennossa kuin aikaisemmissa vastaavissa tilanteissa. Nainen oli rukoillut: ”Herra, miksi käteni ovat käännetyt?” Herra oli kuulemma vastannut: ”Kerro hänelle, että käteni ei ole suunnattu häntä vastaan, vaan siunaava käteni on hänen yllään”. Tämä ”mursi esirukouksen kohteen sydämen”. Chevreau jatkoi: ”Meidän tulee kuunnella ja kuunnella ja sitten rohkeasti astua eteenpäin luottaen, että Herra ilmoittaa tarkoituksensa”.¹⁶⁵ ”Ilmoitusprosessi” toimii siten, että jotakin erikoista tai odottamatonta tapahtuu, ”Herralta” kysytään syytä siihen, ”vastaus” saadaan, ja hyväksyttävä uusi tapa ajatella tai toimia on syntynyt.

Toinen esimerkki ilmoitusprosessista on texasilaisen pastori Byron Moten kokemus. Hänen saamansa ”ilmoitus” koski aivan Toronto-ilmion ydintä. Pastori Mote oli harrastanut paikallisessa pastorien kokouksessa leijonan lailla karjumista. Karjuntaan oli tullut asianmukainen ”selitys”. Seuraavan illan tilaisuudessa Motella oli taas kokemus kun hän makasi lattialla. Tässä kokemuksessa ”Herra puhui” hänelle. Sanoma oli, että ”tässä viimeaikaisessa Hengen liikehdinnässä on kyse siitä, että Herra haluaa romanssia seurakuntansa kanssa”. Romanssi ei jää vain siihen, vaan ”seurakunta tulee hengellisesti raskaaksi omaten syvän taakan kadotettujen puolesta”.¹⁶⁶

Toronto-ilmion käsitys itsestään Jumalan ja ihmisten välisenä romanssina ei perustunut yksin tähän näkyyn. Se kuitenkin vahvisti omalta osaltaan tätä näkemystä ”Herran sanana”, ilmoituksena, semminkin kun Arnott käyttää Moten kokemusten kuvaamiseen useampia sivuja kirjassaan.

Tyypillistä tällaiselle ilmoitukselle oli se, että se käsitteli liikehdinnän mielialheita, kuten tässä tapauksessa ”romanssia”. ”Jumalalta” saatiin sellaisia ”sanomia”, ”näkyjä” ja ”ilmoitusta”, jonka sisällöstä muutenkin kovasti tykättiin. Mieluisat teemat omaksuttiin ja niistä tekaistiin ”Jumalalta” saatuja ”näkyjä”, ”sanomia” ym. Miksi näin voi sanoa? Siksi, että ne eivät olleet Jumalan Sanan opetuksen mukaisia. Raamatullisessa kielenkäytössä tällainen ”ilmoitus” on korvasyyhyyn puhumista.

Hyvin valaisevia esimerkkejä siitä, kuinka Toronto-ilmion keskeisiä käsityksiä ”saatiin” suorana ilmoituksena ”Jumalalta”, olivat Arnottin omat kokemukset, joita on kuvattu edellä. Niissä Arnott oli ”keskustellut” Jumalan kanssa erilaisista asioista. Niinpä hän oli saanut ”tietää”, että Jumalakin on hyvin haavoittuvainen ja että Hän janoaa emotionaalista yhteyttä ihmiseen.¹⁶⁷ Arnott oli myös saanut ”tietää”, että Toronto-ilmioässä on kyse siitä, että ”Jumala vain haluaa rakastaa seurakuntaansa”.¹⁶⁸

¹⁶⁴ Sizer 1996, luku 1, johdanto.

¹⁶⁵ GC950527b.

¹⁶⁶ Arnott 1995, s. 175.

¹⁶⁷ Arnott 1995, s. 132.

¹⁶⁸ Arnott 1995, s. 20.

Miksi tiedämme, että tämä ”ilmoitus” oli peräisin Arnottin omasta sielusta? Siksi, että koko hänen käsityksensä rakkauden olemuksesta ja Jumalan tavasta osoittaa ”rakkautta” Toronto-ilmion kautta oli täysin epäraamatullinen.

Erittäin valaiseva esimerkki on myös se, kuinka Arnott tuo esiin eri henkilöiden kokemuksia kirjassaan *The Father's Blessing*. Eri tyyppisiä kokemukertomuksia on kirjassa noin kahdeksankymmentä. Arnott saattaa käyttää raamatullisia termejä kuten Jumalan rakkaus tai suorastaan lainata eri raamatunkohtia, mutta hänen sanomansa varsinainen sisältö tulee eri henkilöiden tunnekokemuksista. Niinpä Jumala näyttäytyy kokonaan lapsiinsa keskittyvänä ideaalina pehmoisänä tai pohjattomana tunteellisen rakkauden lähteenä, Jumalan lapset varsinaisina kaltoin kohdeltuina kullannappuina, Jeesus ideaalina isoveljenä jne. Tällaisina he näyttäytyvät ja tätä opetetaan, koska tällaisina ihmiset heidät ”näyissään” ja muissa tunnekokemuksissaan kokivat.

Voidaankin sanoa, että Toronto-liikehdinnän käsityksen mukaan **Jumala ilmoittaa itsensä yksilölle ja seurakunnalle yksilön välityksellä fyysisen ja voimakkaasti tunneperäisen Toronto-kokemuksen kautta**. Tämä saatetaan liikehdinnän piirissä kiistää, mutta Toronto-ilmion keskuudessa syntyneen materiaalin tarkastelu osoittaa väitteen perustelluksi.

Kun ajatellaan Toronto-ilmion käsitystä omasta luonteestaan, on tavallaan itsestään selvää - vaikka ei tietenkään millään muotoa hyväksyttävää - että Raamattu sivuutetaan ja kokemusmateriaali astuu etusijalle. Jos näkemys Toronto-kokemuksesta suorana ja välittömänä kohtaamisena Jumalan kanssa olisi oikea, antaisihan tällainen välitön ja esteetön kokemus Jumalasta todellakin paljon suurempaa ja konkreettisempaa ”tietoa” Hänestä ja elämästä Hänen yhteydessään, kuin konsanaan Jumalan Sanan opetukseen perehtyminen ja sen mukaan ojentautuminen. Nyt on kuitenkin vain niin, että Raamattu ei tunne **Sanan sivuuttavaa ja Sanan yläpuolelle nousevaa** ”välitöntä ja esteetöntä” vuorovaikutusta Jumalan ja ihmisen välillä, vaikka esimerkiksi koko Uusi testamentti onkin kertomusta ja opetusta ihmisen ja Jumalan välisestä läheisestä vuorovaikutuksesta.

Arnott kirjoitti Jumalan Sanan olevan ”tarkistusväline”, jonka avulla ”korjataan ja hienosäädetään, mistä uskotaan Hengen puhuvan”.¹⁶⁹ Tätä periaatetta ei lainkaan noudatettu. Mitä ”Hengen” uskottiin sanovan, se otettiin todesta ja siitä muodostettiin liikehdinnän ja yksilön elämää ohjaavaa opetusta, oppia täysin riippumatta siitä, mitä Jumalan Sana mahdollisesti sanoo. Mitä ”Henki” sanoi ei tullut edes Jumalan Sanan lisäksi saati sitä selittämään, vaan se tuli Jumalan Sanan sijaan.

Huolimatta kaikista vastakkaisista vakuutteluista, Toronto-ilmion piirissä **tunnekokemus syrjäytti Jumalan Sanan opin perustana olevan ilmoituksen lähteenä**.

Nyt voi tietysti sanoa, että Raamattuun perustautuminen voi hyvinkin olla protestanttisen ja evankelikaalisen näkemyksen mukaista, mutta että tämä näkemys on liian rajoitettu ja järkiperäinen ja että meidän tulisi hyväksyä laajempi, intuitiivisempi näkemys ilmoituksesta. Tämä on itse asiassa ajan henki ”kristillisyydessä”.

Näin ei voi tehdä varsin yksinkertaisesta syystä. Jumalan sana, Raamattu, on ainoa luotettava, objektiivinen ja erehtymätön Jumalan ilmoitus. Kaikki muu ”ilmoitus” on altista erehdykselle. Tämä tulee erityisen selvästi esille Toronto-ilmion ”kokemusilmoituksesta”, jonka kautta tullut ”tieto” on säännönmukaisesti jotakin muuta kuin Raamattuun perustuvaa kristillisyyttä.

Toronton ilmoituksen keskipisteessä on ihminen kokemuksineen, ei Jumala ja Hänen Sanansa. Toronto luo uuden ilmoituksen alhaalta päin, ihmisestä käsin ja korvaa sillä ylhäältä päin, Jumalalta tulleen SANAN.

¹⁶⁹ “The Word is a check and balance tool, correcting and fine-tuning what we believe the Spirit is saying”. Arnott 1995, s. 37.

Toronton ilmoituskäsitys johtaa siihen, että mikä asia tahansa millä perusteella tahansa käy ”Jumalan ilmoituksesta”, koska ei ole olemassa mitään yksilön välitöntä ”jumalakokemusta” ylempää auktoriteettia. Tällainen ilmoituskäsitys on hylättävä harhaoppina.

On syytä korostaa mitä voimakkaimmin, että ilmoituskäsitys, jossa ilmoituksen sisältö on Jumalan Sana ja vain Jumalan Sana, on vain ja ainoastaan oikealla pohjalla. Ilmoituskäsitys, joka tuo jotakin muuta Jumalan Sanan rinnalle ja ohi, on sortunut inhimilliseen suuruudenhulluuteen, Jumalan oman ilmoituksen halventamiseen ja se pitää ehdottomasti torjua ja hylätä.

Profetia

Eräs ilmoituksen ”alalaji” Toronto-ilmion piirissä oli profetia, profetoiminen. Tätä aiheeseen on syytä perehtyä hiukan tarkemmin, koska on luultavaa, että tämänkaltainen toiminta on tulevaisuudessakin suosittua.

Profetia, profetoiminen eroaa olennaisesti Toronto-kokemuksesta ja manifestaatioista: profetoiminen Hengen lahjana löytyy Raamatusta. Mutta kuten mitä tahansa hyvääkin lahjaa, myös profetiaa voidaan käyttää väärin. Näin tapahtui Toronto-ilmion piirissä. Perussyys erheelliseen profetiaan on siinä, mistä edellä on ollut puhe. Kun Raamatun sana ei ole arvossaan ainoana oikeana ja erehtymättömänä ilmoituksena, jonka valossa kaikkea muuta tarkastellaan kriittisesti, mennään myös profetoimisessa railakkaasti harhaan.

Valaiseva esimerkki on Marc Dupontin artikkeli *Spread the Fire*-lehdessä. Artikkelissa Dupont kertoi saamastaan profetiasta laajasti. Hän myös kertoi varmistaneensa keskusteluissa luotettavien henkilöiden kanssa profetian aitouden. Tätä lukiessa tuleekin tunne, että on toimittu hyvin vastuullisesti. Lähempi tarkastelu kuitenkin osoittaa, että näin ei ole asianlaita. Henkilöt, jotka perustavat kristillisen opetuksensa ja oppinsa muuhun kuin Raamatun selvään opetukseen, eivät nimittäin ole vastuullisia arvioimaan yhtään mitään, koska he ovat jo valmiiksi täysin hyllyvällä pohjalla. Niinpä Dupontin saama ”luotettavien henkilöiden hyväksymä” profetia osoittautuikin täydeksi humpuukiksi.

Toronto-ilmiossa profetian sisältö ja konteksti oli tunnekokemus-ilmoitukseen perustuva Toronto-teologia ja siksi profetiakin heijasti tämän ”teologian” keskeisiä näkemyksiä. Aivan samoin kuin tunnekokemuksissa, myös profetiassa lähdettiin päinvastaisista väitteistä huolimatta täysin kritiikittä siitä, että se, mitä profetiassa on saatu, on ilman muuta Jumalan puhetta. Tämä käy ilmi siitä, kuinka arvostettuina profetioita pidettiin ja kuinka arvostelukyvottomästi niitä ”markkinoitiin” Jumalan ilmoituksena.

Toronto-ilmion piirissä profetia ei ollut ”rakennusta, kehotusta ja lohdutusta” kuten Uuden testamentin profetia on. Se ei myöskään sisältänyt kehotusta parannukseen ja paluuseen ”Jumalan lakiin” (Jumalan Sanaan), kuten hyvin suuri osa VT:n profeetallisesta julistuksesta.

Toronto-ilmion ”profetia” oli lähes pääasiassa uteliasta ja tiedonhaluista kurkistusta tulevaisuuteen, erilaisten asioiden – yleensä merkittävän Jumalan toiminnan, herätyksen – ennustelua. Niinpä esimerkiksi Toronto-ilmio oli ”ennustettu” profetiassa edeltä käsin ja tätä pidettiin yhtenä osoituksena siitä, että ilmio oli Jumalasta. Olihan ilmio näin ollen ennustuksen täyttymys.

Profetioihin suhtauduttiin Toronto-liikehännän piirissä suurella vakavuudella ja niitä lainattiin Jumalan ilmoituksena. Esimerkiksi Marc Dupont ja Wesley Campbell korostivatkin profeetallista ulottuvuutta varsin voimakkaasti. Campbell totesi muun muassa, että mittavaa profeetallista liikettä

on odotettu kirkossa ja nyt se alkaa tulla esiin.¹⁷⁰ Margaret Poloma huomautti 1997, että profeetallinen palvelutehtävä oli tullut lisääntyvässä määrin esiin ja että TACF oli tullut avoimemmaksi profeetallisille palvelutehtäville ja profetaan viralle erottuaan Association of Vineyard Church:stä 1995.¹⁷¹

Toronto-ilmion juuria käsittelevässä luvussa tulee kuitenkin ilmi, että profetiaa on arvostettu Vineyard-kirkkokunnan piirissä jo ennen Toronto-ilmion syntyä. Toronto-ilmioon perehtyneet kirjoittajat ovat myös kiinnittäneet huomiota profetian tärkeään asemaan liikehdinnässä heti alusta lähtien. Profetian varhaisen merkityksen puolesta puhuu myös Dupontin oma selvitys Toronto-ilmioita ennustaneista profetioista.

Kuvaavaa profetian nauttimalle arvostukselle on Arnottin kommentti profetian roolista hänen omassa palvelutehtävässään. Hänen mukaansa hän ja hänen puolisonsa Carol olivat saaneet koko hengellisen työuransa aikana todellisen profeetallisen palvelutehtävän kautta sekä varmistuksia että suoria vahvistuksia tekemilleen päätöksille. Yksi esimerkki tällaisesta oli Marc Dupontin Arnotteille saama profetia, joka koski ”Toronton siunauksen” tuloa. Arnott kirjoittaa: ”Vähän ennen kuin tämä vuodatus alkoi, Marc Dupont toi profetian sanan meille ja seurakunnallemme. Sana toteutui, kun Pyhä Henki lankesi päällemme 20. tammikuuta 1994. Elämme yhä tänään sen täyttymyksessä”.¹⁷²

Olisi helppo tulkita tämäkin Dupontin ”profetia” humpuukiksi ja sen ”täyttymys” Toronto-ilmiossa onnekaaksi sattumaksi tai ”itseään toteuttavaksi profetiaksi”. On kuitenkin viitteitä siitä, että jotkut harvat ”profetiat” ovat todellakin tavalla tai toisella toteutuneet aivan samalla tavalla kuin tämä Dupontin profetia. Jäljempänä tulee esimerkiksi esille Bob Jonesin ”profetia” Mississippi-joen vesien virtaamisesta taaksepäin, mikä kaikesta päättäen toteutui hetkeksi aikaa.

Vaikuttaakin siltä, että joidenkin harvojen profetioiden kyseessä ollen on todella tapahtunut yliluonnollista ennalta tietämistä. Ennustetut ja toteutuneet asiat eivät kuitenkaan väitteistä huolimatta ole olleet Jumalan työtä, vaan eksytyksiä, kuten koko Toronto-ilmio. Tästä voi vetää välittömästi sen johtopäätöksen, että alkuperäiset ”profetiatkin” ovat olleet eksytyksiä, joiden lähde ei suinkaan ole ollut Jumalan Henki. Tämä sopii hyvin yhteen sen kanssa, että Jeesus sanoo viimeisinä aikoina tulevan vääriä, eksyttäviä profeettoja. Ollaan siis tekemisissä vakavien ja voimakkaiden harhojen kanssa. Tästä aiheesta puhutaan enemmän kirjan viimeisessä luvussa.

Profetian merkitystä Toronto-liikehdinnän piirissä korostavat monet seikat. Eri yhteyksissä, mm. TACF:n internetsivuilla, lainataan profetioita, joiden tulkitaan tarkoittavan Toronto-liikehdinnän syntyä. TACF:lla oli myös eräässä vaiheessa ”School of Prophecy”, profetiakoulu. Eri puheissa ja kirjoituksissa viitataan lisäksi varsin usein henkilöihin, joita pidetään ”profeettoina”. Tällaisia henkilöitä ovat mm. Bob Jones, Mike Bickle, John Paul Jackson ja Paul Cain.¹⁷³ Tämän lisäksi Wes Campbell esittelee erikoisen, ainakin hänen seurakunnalleen ominaisen käytännön, jota hän kutsuu nimellä ”prophetic pool”. Tässä käytännössä ryhmä ihmisiä käy läpi saamiensa ”sanoja”, ts. viestejä tai intuitiota, joiden ajatellaan olevan Jumalasta lähtöisin. Näistä ”viesteistä” saadaan sitten kokoon ajankohtainen ”profeetallinen sanoma”.¹⁷⁴

Seuraavassa käsitellään joitakin profetioita ja niihin liittyvää ajattelua lähemmin, koska se havainnollistaa Raamatun ulkopuolisen ilmoituksen asemaa Toronto-ilmion piirissä sekä Toronto-ilmiolle luonteenomaista tapaa pohdiskella perusteellisesti ja hyvin vakavissaan tätä ”ilmoitusta”.

¹⁷⁰ Campbell 1996, s. 146.

¹⁷¹ Poloma 1997, s. 267.

¹⁷² John Arnott, *Overcoming Prophetic Pitfalls*, artikkeli *Spread the Fire*-lehdessä, Vol 6, Issue 2, 2000.

¹⁷³ Esim. Campbell 1996, s.38-45; MD941101; MD970110b.

¹⁷⁴ Campbell 1996, s. 172, 173.

Toronto-ilmion syntyä koskeneet profetiat

TACF:n kotisivuilla oli ainakin vuonna 1996 osio ”*Profetioita*”, jotka ”oli annettu ennen uudistusta/herätystä. Niiden mukaan tulisi uusi Hengen vuodatus, joka alkaisi Kanadassa”. Osiossa oli kaksi alaotsikkoa, ”*Profeetallisia ennustuksia 1993-1995 vuodatuksesta*” sekä ”*Toronto-profetioita*”. ”*Profeetallisia ennustuksia...*” lainasi useita eri profetioita.

”*Profeetallisia ennustuksia...*” lainaa Cindy Jacobs-nimisen henkilön artikkelia Charisma-lehdestä vuodelta 1995. Jacobs kirjoitti, että hän muistaa kaksi lähes identtistä profetiaa vuodelta 1986. Molemmat oli saatu ”rukousjohtajien kokoontumisissa”, toinen Tulsassa, Oklahomassa ja toinen Pasadenassa, Kaliforniassa. Molemmissa puhuttiin valtavasta herätyksestä, joka alkaisi Kanadassa. Jacobs kirjoitti: ”Kun nyt kirjoitan, herätyksen kipinät lentävät jo Torontosta Yhdysvaltoihin!”

Seuraavat neljä ”*Profeetallisten ennustusten...*” sivua ovat lainausta Vineyard-pastori Wes Campbellin Vineyard Anaheimissa kesäkuussa 1994 pitämästä puheesta. Campbell oli sanonut, että kuluneiden kymmenen vuoden aikana on ollut monia profetioita ”Jumalan työstä, jota nyt koemme”. Tällä Campbell tarkoitti aivan ilmeisesti Toronto-liikehdintää.

Campbell oli viitannut Kansas Metro Vineyardin pastorin Mike Bicklen profetiaan, jonka tämä oli saanut 1984. Kyseessä ei Campbellin mukaan ollut pelkkä profetia, vaan ”itse asiassa Herra oli vierailut hänen kotonaan henkilökohtaisesti ja puhunut Mike Bicklille kuultavalla äänellä”. ”Herra” oli kertonut Bicklille, kuinka Hän tulisi antamaan tälle sanoman siitä, miten Hän tulisi toimimaan sekä kirkossa että kansakunnan keskellä.

Sanoma tulisi vahvistettua siten, että ”Herra” vierailisi toisenkin henkilön luona antaen saman sanoman. Kun Bickle oli myöhemmin tavannut tämän toisen henkilön, tämä oli saanut vielä yksityiskohtaisemman sanoman. Perusidea oli 1.Moos. 39:n sanoma, jonka ”Herra” oli tulkinnut siten, että seurakunnat, jotka saarnaavat Jumalan sanaa ilman nöyryyttä, tulisivat ”menettämään päänsä”. Jumalan sanaa nöyrästi saarnaavat palvelutehtävät tulevat menestymään. ”Herra” oli myös sanonut, että tämä tapahtuisi kymmenen vuoden kuluessa. Kymmenen vuoden kuluttua herra ”toimisi kansojen keskellä”.

Tämä näyttää olevan sama ”profetia”, josta Dupont puhui Tukholmassa loka-marraskuussa 1994 ja tammikuussa 1997. Campbell viittasi myös Larry Randolph-nimisen henkilön ilmoituskokemukseen. Tästä Dupont puhuu jäljempänä lainatussa ”profeetallisessa katsauksessa” 970110. Campbell puhui myös Marc Dupontin ilmestyksestä, jonka tämä sai lokakuussa 1993.

Campbell tulkitse näiden kaikkien hänen mainitsemiensa ”profetioiden” tarkoittavan Toronto-ilmiota. Hän lopetti profetioita käsitelleen katsauksensa: ”Tunnette tarinan lopun, että tämä todella tapahtuu. Se on jo tapahtunut. ME olemme juuri nyt keskellä Jumalan toimintaa, jossa Herra tulee ja vuodattaa Henkeään ja jossa kirkko itse asiassa kutsutaan tarjoilemaan uutta viiniä... Herra varustaa kirkkonsa jälleen voimalla niin, että Hänen kirkkonsa täyttyy mennäkseen maailmaan korjaamaan satoa, joka tulee lopun aikoina niinkuin Raamattu sanoo. Ja Herra vuodattaa Henkensä. Hänen poikansa ja tyttärensä profetoivat. Kirkko kasvaa voitelussa. Ja se menee ulos ja korjaa valtavan sadon. Näitä asioita ovat profetoineet monet henkilöt, joita olemme pitäneet arvossa profeettoina vuosia ja jopa vuosikymmeniä. Ja sinä ja minä elämme todellakin aikana, jolloin tämä tapahtuu”. Wes Campbell kirjoittaa samasta asiasta kirjassaan *Welcoming the Visitation of the Holy Spirit*.¹⁷⁵

TACF:n kotisivun osio ”*Toronto-profetioita*” on ”kaksiosainen profetia koskien herätystä, joka tulee osaa Toronto seurakuntia”. Marc Dupont oli profeetta, joka sai tämän kuusisivuisen profetian. Tähän profetiaan Campbell viittaa yllä ja tästä Dupont itse puhui Tukholmassa 1994 ja 1997.

¹⁷⁵ Campbell 1996, pp. 38-47.

Myös Guy Chevreau viittaa Toronto-ilmiötä koskeviin profetioihin ja lainaa samaa Dupontin profetiaa kuin Campbell. Profetia on painettu kokonaisuudessaan Chevreau'n kirjassa *Catch the Fire*. Chevreau mainitsee myös muita ilmestyksiä koskien Toronto-liikehdintää ja ottaa esille erityisesti yhden. Randy Clarkin kirkossa St.Louisissa eräs nainen oli nähnyt näyn viikkoa ennen kuin Randy Clark piti Torontossa tilaisuussarjan, josta Toronto-ilmiö alkoi. ”Näyssä” nainen näki Pohjois-Amerikan kartan. Kartta syttyi tuleen samalla tavalla kuin tv-sarja ”Ponderosan” alkutekstien aikana. Näyssä tuli sai alkunsa Toronton kohdalla. Tuli poltti karttaan reiän Toronton kohdalle ja levisi sitten kaikkiin suuntiin.¹⁷⁶ Näky on sama, josta Arnottkin kertoo kirjassaan.

Nämä esimerkit osoittavat, kuinka tiettyjä ”profetioita” kierrätetään eri teoksissa ja kuinka niitä lainaavat tai niihin viittaavat Toronto-ilmiön keskeiset johtajat. He suhtautuvat niihin Jumalan ilmoituksena, joka heidän mielestään aivan ilmeisesti todistaa voimakkaasti siitä, että Toronto-ilmiö on Jumalan aikaansaannosta. Tätä näkemystään he opettavat ja ”markkinoivat” myös lukijoilleen ja kuulijoilleen. Nämä profetiat ovat näiden piirien ”Jumalan sanaa”.

Dupontin Tukholmassa pitämä ”profeetallinen katsaus” on hyvin havainnollinen esimerkki syvästä vakavuudesta, joilla profetioihin suhtaudutaan, sekä siitä, kuinka nämä ”profetiat” ovat konsanaan paljon merkittävämmässä osassa kuin Jumalan oma Sana tarkasteltaessa ”ajan merkkejä”.

On valaisevaa verrata Toronto-profetioiden kuvaa maailmasta, jossa elämme, Jumalan Sanan antamaan kuvaan maailman tilasta. Toronto-profetoiminen ennustaa poikkeuksetta merkittävää Jumalan toimintaa ja sitä, kuinka yhä suurempaa on joka hetki nurkan takana odottamassa. Kun kristikuntaa tarkastellaan Jumalan Sanan valossa, huomataan sitävastoin, että luopumus leviää eri muodoissaan merkittävällä tavalla ja tilanne on menossa huonompaan suuntaan. Jeesuksen sanat, jossa Hän aprikoi löytäneekö Ihmisen Poika uskoa maan päältä tullessaan, ovat kouriintuntuvasti todellisempi kuva tämän hetken tilanteesta kuin ennustukset suuresta lopunajan herätyksestä.

Dupont ja ”profeetallinen katsaus”

Marc Dupont piti tammikuussa 1997 Tukholmassa puheen, jossa hän käsitteli ”profetioita” vuosilta 1983-1997. ”Profetiat” olivat paljolti samoja, kuin mitä edellä kuvattiin. Dupontin tarkoituksena oli tarjota kuulijakunnalle ”profeetallinen katsaus” lähimenneisyyteen, millä hän tarkoitti Toronto-ilmiötä ja sitä edeltäneitä tapahtumia. Sen lisäksi Dupont kosketteli myös tulevaisuutta.¹⁷⁷

Dupontin ”katsaukseen” on hyvä tutustua, koska se osoittaa omalta osaltaan kunnioittavan suhtautumisen profetiaan ja profetoimiseen Jumalan ilmoituksena. Lisäksi siinä tulee ilmi eräs harvinainen ja mielenkiintoinen seikka: toteutunut ”profetia”.

Dupont kertoi, että vuonna 1983 ”profeetta” nimeltä Bob Jones oli saanut tärkeän sanoman. Tässä on melko selvästi kyseessä sama tapaus, josta Mike Bickle kertoi edellä ja jossa ”eräs toinen henkilö” (juuri Bob Jones) oli saanut saman sanoman kuin Bickle itse.

Jones ennusti, että Amerikkaan tulisi herätys, kun Mississippi-joki alkaisi virrata taaksepäin. Dupontin mukaan tämä näytti mahdottomalta. Vuonna 1993 Amerikan Keskilännessä satoi kuitenkin ennätyksellisen paljon. Mississippi tulvi ja St. Louisissa, jossa Missouri-joki yhtyy Mississippiin, tulva oli niin voimakas, että useiden tuntien ajan vesi virtasi Mississippi-joessa vastavirtaan. Dupont piti tätä Jonesin profetian täyttymyksenä. Dupontin tarkoituksena oli aivan selvä: tässä oli merkittävä ennustus Toronto-ilmiöstä. Dupont näytti ylipäätään pitävän Bob Jonesia

¹⁷⁶ Chevreau 1994, p. 35.

¹⁷⁷ MD970110b. Myös MD941101, MD950401a, MD970110a.

hyvin suuressa arvossa. Hän totesi maailmassa olevan hyvin harvoja ihmisiä, jotka voivat ”kuulla niin selvästi ja tarkasti [Jumalan puheen]” kuin Bob Jones. Dupontin mukaan Jonesin lahja on lähes vertaansa vailla.¹⁷⁸

Dupont kertoi muistakin profetioista, jotka hänen mielestään ilmeisestikin viittasivat edelleen Toronto-ilmion syntyyn. Vuonna 1986 Larry Randolph oli ennustanut radio-ohjelmassa, että seitsemän vuoden kuluttua syntyy herätys, jonka merkinä historialliset sateet kohtaavat USA:ta.¹⁷⁹ Vuonna 1992 Dupont itse oli pitänyt profetallista konferenssia Torontossa. Hän näki omien sanojensa mukaan näyn, jossa hengellinen Niagaran putous ryöppysi Toronton ylle. Syntyi nelisivuinen profetia, jonka TAV lähetti sadoille pastoreille ja esirukoilijoille Ontarion osavaltiossa. Näyn perusidea oli, että Jumala vuodattaisi uudistuksen elävät vedet Toronton ylle ja sieltä nämä leviäisivät muihin kansoihin.¹⁸⁰ Tähän profetiaan on viitattu edellä

Dupontin mukaan nämä profetiat alkoivat toteutua 1993. Ilmeni odotettuja merkkejä, kuten juuri kovia sateita ja Mississippin vesien virtaaminen taaksepäin. Profetioiden hengellisestä toteutumisesta ei kuitenkaan ollut viitteitä ja Dupont alkoi kertomansa mukaan huolestua. Hän kertoi värikkäästi, kuinka hän oli huolestuneena verrannut muistiinpanojaan Larry Randolphin kanssa.

Mutta sitten alkoi tapahtua. Randy Clark oli tammikuussa 1994 tullut vierailemaan TAV:ssa ja kaikki ”räjähti”. Dupontin mukaan mitään kovin uutta ei tapahtunut, mutta ”Jumalan läsnäolo oli niin intensiivistä ilta toisensa jälkeen”. Sama levisi nopeasti Englantiin ja ”kaikkialle maailmaan”.¹⁸¹ Dupont korosti vielä hänen oman profetiansa olleen hyvin tarkka siitä, että 1994 alkupuolella ”asiat räjähtäisivät”. Sitten Dupont totesi. ”Asiat alkoivat tapahtua kirkossamme 21 tammikuuta”.¹⁸² Näin profetiat olivat Dupontin mukaan saaneet hengellisen toteutumisen.

Tällaisesta profetioiden parissa puuhastelusta on syytä panna merkille pari seikkaa. Ensiksikin Raamattu ei missään kehoita tällaiseen. Meitä kehoitetaan lukemaan ajan merkkejä, mutta se tarkoittaa ajassa liikkuvien ilmiöiden tarkastelua ja arviointia Jumalan Sanan opetusten ja ennustusten valossa. Näin voidaan opettaa uskovia oikein ja julistaa lakia ja evankeliumia osuvasti ja oikealla tavalla varoittaen tämän ajan ihmisille.

Dupontilla ja hänen hengenheimolaisillaan nämä profetiat syrjäyttävät Jumalan Sanan. Tässä on taas sama ilmiö kuin koko Toronto-ilmiossa: ”Jumalalta” saatu ”suora ilmoitus” on paljon kiinnostavampaa kuin Jumalan oma Sana ja sen opetukset. Tällaisessa toiminnassa on ilmiselvä eksytyksen leima.

Toinen seikka on se, että ainakin jotkut näistä ”profetioista” vaikuttavat toteutuneen. Bob Jonesin ennustus Mississippin vesien virtaamisesta vastavirtaan vaikuttaa kiistatta toteutuneen poikkeuksellisessa luonnonilmiössä.

Myös ennustukset ”herätyksestä” näyttävät toteutuneen. Tosin tässä tulee ilmi näiden profetioiden todellinen luonne. Ne ovat vääriä profetioita, eksytyksiä. Ne ennustivat oikein luonnonilmion ja kristikunnan keskelle syntyvän liikehdinnän. Ne johtivat kuitenkin ihmisiä harhaan väittäessään, että tämä liikehdintä olisi ollut herätys. Toronto-ilmiossa kristikunta ei saanut monien odottamaa suurta Hengen liikehdintää, vaan se sai pitkiin aikoihin merkittävimmän eksytyksen. Niinpä nekin, jotka tätä herätyksenä ennustivat, olivat vääriä profeettoja.

¹⁷⁸ MD970110b. Dupont mainitsi Jonesin profetian ja Toronto-ilmion sen täyttymyksenä myös Tukholmassa 1994 (MD941101).

¹⁷⁹ MD970110b.

¹⁸⁰ MD941101.

¹⁸¹ MD970110b.

¹⁸² MD941101.

Näistä osin tarkasti ja osin suunnilleen toteutuneista profetioista on syytä panna merkille myös toinen seikka. Se, että eksyttävässä profetiassa pystyttiin näin tarkasti ennustamaan toteutunut luonnonilmiö ja melko tarkasti ennustamaan kristillisissä piireissä syntynyt varsin suuri liikehdintä, osoittaa, kuinka kyse on henkivalloista. Toronto-ilmiössä ei ollutkaan kyse pelkästään ihmisten sielullisesta höperehtimisestä, vaan eksyttävistä henkivalloista. Vain se selittää täysin sen, kuinka niinkin suuret joukot lähtivät mukaan selvään eksytykseen. Jumala ei lähettänyt herätystä tai uudistusta vaan hän salli eksytyksen levitä.

Jumala puhui jatkuvalla syötöllä

Toronto-ilmiössä julistuksen ja opetuksen sisältö saatiin jostakin aivan muualta kuin Jumalan Sanasta. Edellä kuvatuissa tapauksissa lähteenä olivat ”profetiat”, joihin suhtauduttiin kuin Jumalan puheeseen konsanaan.

Pääasiallista ilmoitusta, opetuksen ja julistuksen lähettä olivat tunnekokemukset näkyineen ja erilaisine tuntemuksineen. Myös ”Herran kanssa” käydyt keskustelut olivat merkittävässä asemassa.

Hyvin erikoinen ”ilmoituksen” muoto olivat eläinäänimanifestaatiot ja muut vertauskuvallisina pidetyt ”profeetalliset” toiminnot. Eri henkilöt saattoivat karjua kuin leijona, kiekua kuin kukko, olla kontallaan ja puhkua kuin härkä, pomppia kuin kalliopora, leijua kuin kotka jne. Kaikella tällä erikoisuudella katsottiin olevan ”profeetallista merkitystä” ja se välitti jonkin ”profeetallisen sanoman” sekä paikalla olijoille että niille, jotka näistä ”profeetallisista tapahtumista” saivat kuulla ja lukea. Esimerkiksi Arnott kirjoittaa täysin vakavissaan tällaisista omituisuuksista sivukaupalla.¹⁸³

”Jumala” todella ”puhui” jatkuvalla syötöllä Toronto-ilmiön piirissä keskustelujen, ”näkyjen”, ”profetoiden”, eläinäänimanifestaatioiden, vertauskuvallisten toimintojen ja muiden kokemusten kautta. Tämä ”Jumalan puhe”, todellisuudessa häilyvä ja sielullinen ihmistuotos oli kaiken kiinnostuksen keskus.

Kokonaan merkityksettömässä sivuosassa oli se erehtymätön Jumalan puhe Hänen omassa Sanassaan, jota uskovat ovat tutkineet ja johon he ovat turvautuneet uskonelämänsä perustaksi, ohjeeksi ja ravinnoksi jo kahden vuosituhannen ajan.

Miten Jumala todella puhuu

Raamatun mukaan Jumala puhuu ihmiselle myös suoraan. Jumala antaa myös profetioita, kuuluuhan profetian armolahja Uuden Testamentin mainitsemiin Hengen lahjoihin. Apostolien teoissa ja Uuden testamentin kirjeissä on myös esimerkkejä profetian käytöstä seurakunnan keskellä. Jumalan suoran puheen ja profetian mahdollisuutta ei siis voi tyrmätä suoralta kädeltä mahdottomaksi. Mikään ei Raamatussa viittaa siihen, että tällainen Hengen toiminta olisi tarkoitettu rajoittumaan vain esimerkiksi Jeesuksen ja apostolien aikaan.

Ainakin pohjoisamerikkalaisessa evankelikaalisuudessa vaikuttaa ”cessationism”-niminen näkemys, jonka mukaan UT:ssa mainitut armolahjat, kuten profetoiminen olisivat kuuluneet ainoastaan Jeesuksen ja apostolien aikaan. Tätä perustellaan sillä, että ilmoituksen aika loppui apostolien aikaan, eikä mitään uutta ilmoitusta voi enää tulla.

¹⁸³ Arnott 1995, s. 168-185.

Tämä perustuu virheelliseen uusitamentillisen profetian ja muiden ”ilmoitusarmolahjojen” ymmärtämiseen. Kyse ei ole mistään Raamattuun verrattavissa olevasta ilmoituksesta, joka todella päättyi Uuden testamentin aikaan.

On tärkeä ymmärtää oikein, mikä on Jumalan suoran puheen ja esimerkiksi profetoimisen oikea asema ja rooli kristityn ja seurakunnan elämässä ja mikä on sen raamatullinen luonne. On pidettävä aivan selvänä mielessä, että Jumalan suora puhe ei ole millään muotoa seurakunnan opetuksen perustaksi tarkoitettua ”Jumalan sanaa”, joka olisi edes jollakin tavalla verrattavissa Hänen iankaikkiseen Sanaansa.

Kyse on ohjauksesta, johduksesta ja Sanan avautumisesta, Sanan tulemisesta kohti, ei lainkaan Sanan rinnalle tulevasta saati sen kokonaan korvaavasta ”ilmoituksesta”.

Hyvin kuvaava on tässä suhteessa Uuden testamentin määritelmä profetoimisesta. Sen mukaan profetoiminen on annettu ”rakennukseksi, kehotukseksi ja lohdutukseksi” (1.Kor.14:3). Sitä ei ole tarkoitettu uuden ilmoituksen lähteeksi.

On myös huomattava, että profetoiminen alistetaan seurakunnan arvostelulle (1.Kor 14:29). Uusi testamentti ottaa siis aivan selvästi huomioon inhimillisen erehtymisen ja väärin motiivien mahdollisuuden. Vaikka kyseessä on Jumalan antama armolahja, jonka kautta Henki vaikuttaa, itsessään syntisen ihmisen käytössä tämä lahja on väistämättä epätäydellinen. Näin on siitä huolimatta, että lahjan Antaja ja sen kautta vaikuttava Henki ovat täydellisiä ja virheettömiä. Apostoli Paavali sanookin mitä selvimmin, että profetoimisemme on vajavaista (1.Kor.13:9). Kaiken lisäksi saattaa esiintyä vääriä profeettoja, joilla ei ole lainkaan puhtaita jauhoja pussissaan (Matt. 13:22).

Jumalan omaa Sanaa ei sen sijaan alisteta ihmisen arvostelulle tai kutsuta vajavaiseksi tai vääräksi. Se on täysin erehtymätöntä ja täydellistä ja ihmisen on alistuttava **sen** arvostelulle. Jumalan erehtymätön ilmoitus Hänen Sanassaan ja profetoiminen seurakuntaa rakentavana uusitamentillisenä armolahjana - mutta sellaisenakin vajavaisena - ovat siis aivan eri tasoisia asioita.

On aivan ehdottomasti muistettava, että jonkin asian tulkitseminen Jumalan suoraksi puheeksi tai Jumalalta saaduksi profetiaksi on altista inhimilliselle erehdykselle ja suoranaishelle väärinkäytökselle toisin kuin Jumalan erehtymätön Sana, Raamattu. Tästä ovat vielä osoituksena Raamatun kehotukset ”olla uskomatta jokaista henkeä” ja ”koettelemaan henget” (1.Joh.4:1) sekä juuri kehotus ”arvostelemaan profetiat” (1.Kor.14:29).

Eipä liene harvinaista, että uskova on törmännyt toiseen uskovaan, joka julistaa voimakkaasti ja suurella varmuudella ”Herran sanoneen” hänelle jotakin ja sitten seurauksista huomataan, ettei ”Herra” olekaan ollut asialla vaan lähinnä ehkä oma mielikuvitus ja omat toiveet ja halut. ”Herra sanoi minulle” ei ole lainkaan sama asia, kuin ”Herran Sana sanoo”. Ensimmäinen on erehtyväistä ja arvostelun alaista, toinen on erehtymätöntä ja arvostelun yläpuolella.

On myös kokemuksia siitä, että ”Herra on sanonut jotakin” ja seuraukset osoittavat, että näin onkin ollut asianlaita. Jokaisen kristityn raamatullinen velvollisuus on koetella ja arvostella tällainen toiminta **ennen kaikkea Jumalan Sanan** mutta myös oman hengellisen kokemuksensa valossa, kokemuksen, joka on syntynyt Sanaan perustamisen ja sen mukaan ojentautumisen seurauksena. Opetuksen ja erilaisten ilmiöiden arviointi **Jumalan Sanan valossa** on jokaisen uskovan oikeus ja velvollisuus. Tätä oikeutta ei kukaan voi häneltä kieltää eikä hän voi tätä velvoitetta sysätä itseltään pois.

On erittäin tärkeää ottaa huomioon ihmisen oma syntinen luonto, joka uskovassakin on potentiaalisena vaikuttajana. Yleensä on havaittavissa, että silloin ollaan raittiilla pohjalla, kun otetaan huomioon tämä ihmisen oman syntisen lihan mahdollinen vaikutus. Ei ole syytä unohtaa,

että uskovallakin on olemassa oma syntinen lihansa, vanha ihmisensä. Jos tämä unohtuu, ollaan hyllyvällä pohjalla, joka ei kestä.

Uskovallekin hänen oma lihansa voi tehdä tepposensa ja harhauttaa hänet ymmärtämään väärin jokin seikka Jumalan puheeksi tai jopa saamaan väärä profetia. Kun tämä muistetaan, osataan olla varovaisia ja ottaa huomioon erehtymisen mahdollisuus eikä tällaiseen Jumalan puheeseen suhtauduta kuin erehtymättömään Jumalan Sanaan konsanaan.

Missä taas tätä tervettä, raitista ja raikasta itsekritiikkiä ei ole, siellä voidaan sortua villeihin sanomiin, juoksemaan pelkästään tällaisen ”ilmoituksen” perässä, huitelemaan eteenpäin sen varassa ja olemaan aivan epäraittiilla pohjalla.

Toronto-ilmion piirissä mentiin harhaan suhteessa profetioihin, näkyihin ja Jumalan suoraan puheeseen juuri tässä kohden. Harhautumisen ydin on siinä, että erilaisiin ”sanomiin” ja ”profetioihin” suhtauduttiin päinvastaisista väitteistä huolimatta täysin kritiikittömästi ja – mikä vielä paljon vakavampaa – ”sanomat” ja ”profetiat” korvasivat Raamatun kokonaan, edelleen päinvastaisista väitteistä huolimatta.

Raamattua, Jumalan omaa erehtymätöntä ilmoitusta, ei käytetty tämän ”ilmoituksen” tuomarina vaan tämä ”ilmoitus” syrjäytti Raamatun, Jumalan ilmoituksen.

Toronto-ilmio on ylipäätään esimerkki epäterveestä suuntautumisesta sensaationhakuiseen yliluonnolliseen jokapäiväisen uskollisen vaelluksen korvikkeena ja kustannuksella. Uusi Testamentti ei todista tällaisesta sensaatiokristillisyydestä. Esimerkiksi Paavalin kirjeet puhuvat paljon enemmän oikeasta uskosta ja vaelluksesta kuin yliluonnollisista tapahtumista konsanaan.

Toronto-profetiasta voidaan lisäksi sanoa se, että se oli epäterveesti painottunut tulevaisuuden ennustamiseen. Tässä suhteessa se ei ollut uusitamentillista profetoimista vaan se edusti jonkinlaista ihmisen syntiseen lihaan liittyvää viehtymystä tietää asioita ennalta. Tästä viehtymyksestä ovat osoituksena monenlaiset lehdissä ilmoittelevat ”ennustajat” ja horoskooppien suosio.

Toronto-ilmio ja sitä ennustaneet profetiat tarjoavat hyvän esimerkin siitä, mihin tällä tiellä päädytään. Jos Raamattua olisi käytetty tuomarina, Toronto-ilmio ja sen ”ilmoitus” olisi tunnistettu sielulliseksi, ei Pyhän Hengen toiminnaksi ja ilmiöön viittaavat profetiat olisi kuitattu väärinä tuotoksina. Nyt kun näin ei tehty, sielullinen ilmio markkinoitiin voimakkaasti ihmisille ihmeellisenä Pyhän Hengen työnä ja tälle vielä tarjottiin valheellisia perusteita ja ”jumalallista hohtoa” ”profetioiden”, ”näkyjen” ja ”sanomien” avulla. Harha ikäänkuin moninkertaistui ruokkimalla itse itseään eri tavoin.

Harhan ydin oli koko ajan sama: Jumalan Sanan syrjäyttäminen ilmoituksen lähteenä ja uskon ja elämän ylimpänä tuomarina.

Oppi – farisealainen tuhovoima

Toronto-liikehdinnässä ajateltiin, että sen piirissä ei opetettu jotakin tiettyä oppia. Katsottiin, että kyseessä oli Jumalan Hengen valtava toiminta, ei opillinen liikehdintä. Lähinnä liikkeen katsottiin opillisesti edustavan perinteistä evankelikaalisuutta. Ajateltiin myös, että Toronto-ilmion piirissä ei opetettu uusia oppeja.

Mikään ei voisi olla kauempana todellisuudesta. Toronto-ilmio ei edustanut millään muotoa perinteistä Raamatun auktoriteettia ja Kristuksen ristiä korostavaa evankelikaalisuutta. Vaikka Toronto-liikehdintä korostikin tunnekokemusta eikä oppia, se kuitenkin opetti voimakkaasti tiettyjä asioita, joita se piti oikeana tulkintana kristillisestä uskosta. Sillä oli toisin sanoen oma oppinsa. Sen lisäksi sen opetus sisälsi nimenomaan aivan uutta oppia.

Toronto-ilmion piirissä oli tapana puhua opista hyvin negatiiviseen sävyyn. Tyypillisen Toronto-ilmion tapaan puheissa ja kirjoituksissa todettiin, että oppia ei missään nimessä vastusteta, että sitä pidetään hyvin tärkeänä.

Tosiasiassa tätä periaatetta ei sitten noudatettu vaan oppi ja opillisuus esitettiin jopa naurettavassa valossa. Valaiseva esimerkki tällaisesta ristiriitaisuudesta on Marc Dupontin lyhyt lausuma eräässä saarnassa. Dupont sanoi ensiksi: ”Sanoiko Jumala, että ’Minun huoneeni tulee olla raamatuntutkistelun huone?’” Tämän jälkeen hän lausui: ”En sano, ettemmekö tarvitsisi oppia ja teologiaa, me tarvitsemme niitä!” Tästä kommentista huolimatta kaikille läsnäolijoille oli selvää, että Dupont nimenomaan arvosteli raamatullisuuteen, ”raamatuntutkisteluun” vetoavaa oppia, teologiaa.

Tämä asenne ei ole ominainen pelkästään Toronto-liikehdinnälle. Kielteinen suhtautuminen oppiin on syvälle juurtunutta piireissä, joissa korostetaan tavalla tai toisella Hengen toimintaa.

Kielteinen suhtautuminen oppiin on hyvin pinnallista ja lyhytnäköistä. Siinä ei oteta lainkaan huomioon, että kaikki kristillinen opetus on samalla kristillistä oppia. Niinpä esimerkiksi Toronto-liikkeessä oli hyvin voimakas oppi, jota pidettiin esillä ja opetettiin oikeana näkemyksenä uskosta ja jumalasuhteesta. Tässäkin kirjassa käsitellyt keskeiset Toronto-ilmion käsitykset, kuten keskittyminen kokemukseen, manifestaatiot, ”likoaminen”, Jumala-pehmoisä, Jeesus-isovelji, ihmisen rakkautta kaipaava Jumala, rakkaus tunteena, ”pirskeet” jne., ovat nimenomaan Toronto-oppia.

Jopa kielteinen käsitys opista on oppi. Se on opetusta tietyistä kristillisistä uskoa ja elämää ohjaavista käsityksistä. Sitä voitaisiin kutsua vaikkapa nimellä ”ei oppia”-oppi tai ”opillisuus on pahasta”-oppi.

Oppi rajoittaa Hengen toimintaa

Kielteinen ajatus opista näyttää perustuvan siihen, että opin katsotaan olevan ihmisen omaa, lähinnä ylpeyteen perustuvaa järkeilyä ja viisastelua, jonka käsitetään rajoittavan ihmisen elämää Pyhässä Hengessä. Oppi on ”kuollutta järkeilyä”, kun taas Jumalan elävä toiminta on ”Hengen” toimintaa, jota eivät inhimillisen järkeilyn synnyttämät opit rajoita.

Varsin erikoista on se, että kun opetetaan ”elämä Hengessä/rakkaus Jeesukseen on merkittävämpää kuin mikään oppi”-ajattelutapaa, ei näytetä käsittävän, että samalla muodostetaan uutta oppia. Tätä oppia voitaisiin kutsua nimellä ”elämä Hengessä on tärkeämpää kuin oppi”-opiksi.

”Hengen toimintaa” ymmärtämätöntä kuolleena pidettyä opillista järkeilyä kutsuttiin Toronto-liikehdinnässä farisealaisuudeksi. On oikeastaan osuvampaa sanoa, että sitä pilkattiin farisealaisuudeksi. Nykypäivän fariseuksia olivat henkilöt, jotka eivät ymmärtäneet ”Jumalan toimintaa” ja vastustivat sitä pitäytyen omiin järkiperäisiin ja kuolleisiin perinteisiinsä. Ei ole vaikea arvata, keitä näillä fariseuksilla ensi sijassa tarkoitettiin: Toronto-ilmion kriitikoita. Aihe oli hyvin mieluinen Toronto-liikehdinnän piirissä ja se kirvoitti toinen toistaan värikkäämpiä ilmaisuja.

Negatiivinen suhtautuminen oppiin ”elämää Hengessä” rajoittavana tekijänä tuli Toronto-ilmion piirissä esille useissa yhteyksissä. Arnott esimerkiksi kirjoitti, että oppi on kiinnostunut sanoista, jotka kuulostavat hyviltä ja teologisilta, mutta jotka eivät välttämättä kosketa sydäntä.¹⁸⁴ ”Sydän” ja sen ”koskettaminen” on siis jotakin todellisemmin ja syvemmin hengellistä kuin asioiden oikeaan ymmärtämiseen perustuva oppi.

Arnott lausui myös, että kristillisessä uskossa on kyse romanssista ja intiimiydestä, ei täydellisestä opista. Hänen mielestään totuus ja puhdas oppi sisältyvät sanoihin ”Jumala on rakkaus”. Rakkaus Jeesukseen on tärkeämpi kuin puhdas, täydellinen oppi.¹⁸⁵ Käytännössä tämä Arnottin opetus merkitsi sitä, että ”rakkaudellinen kokemus” Jumalasta/Jeesuksesta/Hengestä, toisin sanoen Toronto-kokemus, oli tärkeämpi kuin mikään oppi. Arnottin lausumassa tulee myös selvästi esille se piirre, että opista puhutaan kielteiseen sävyyn ja samalla kuitenkin esitetään tosiasiasa voimakkaasti opillinen lause. Arnott ei näköjään huomannut, että hän julisti tässä yhteydessä ”rakkaus on tärkeämpää kuin mikään oppi”-oppia.

”Elämä Hengessä on tärkeämpää kuin mikään oppi”-ajattelu on tavattoman pinnallinen ja holtiton näkemys. Ensinnäkään siinä ei oteta huomioon juuri sitä yksinkertaista seikkaa, että tällaista julistettaessa syntyy automaattisesti kristillistä uskoa ja elämää määrittelevä käsitys eli uusi oppi.

Toiseksi tämä näkemys ei ota huomioon sitä valtavaa sanallisesti ilmaistua ymmärrykseen vetoavaa ja ymmärrystä edellyttävää ”opillisen” materiaalin määrää, joka sisältyy Jumalan omaan ilmoitukseen, Raamattuun. Kaiken lisäksi tämä ”opillinen materiaali” vielä määrittelee, mikä on oikeaa ”elämää Hengessä” ja mikä ei.

Jos Toronton oppia väheksyvä näkemys olisi oikea, Jumalan ilmoitukseksi riittäisi laajimmillaan muutaman rivin mittainen viesti, jonka ydin olisi suurin piirtein: ”Minä olen Herra sinun Jumalasi, heittäydy vain Hengen virtaan äläkä ajattele, kyllä se siitä”.

Nyt asianlaita ei ole näin, vaan meille on välittynyt pitkälle toista tuhatta sivua käsittävä kirjakokoelma, Raamattu, jonka sivuilta saamme lukea, kuinka Jumala loputtoman kärsivällisesti tekee palvelijoidensa kautta tahtoansa tiettäväksi ihmiskunnalle yleensä ja omilleen erityisesti. Tämä Jumalan tahdon tiettäväksi tekeminen välittyy meille tavattoman syvässä ja rikkaassa,

¹⁸⁴ Arnott 1995, s. 17.

¹⁸⁵ Arnott 1995, s. 16, 17.

ymmärrystä edellyttävässä **sanallisessa muodossa**.

Meille annetaan laki ja selitetään sen sisältö. Meille julistavat profeetat paluuta tähän lakiin ja seurauksia siitä, jos sitä ei noudateta. Meille puhuu Jumalan Poika elämänsä, opetustensa, ristinkuolemansa ja ylösnousemuksensa kautta. Jumala puhuu Uuden Testamentin kirjeiden kirjoittajien kautta. Jumalan Henki näkee näiden kirjoittajien kautta tavatonta vaivaa selittäessään uusille kristityille, mistä kristillisessä uskossa ja elämässä on kyse, ja ohjatessaan heitä oikealle tielle. Tässä ei ole kyse mistään muusta kuin mittaamattoman laajasta ja tavattoman syvälle luotaavasta Raamatun ”opista”, Jumalan tahdon tietäväksi ja ymmärrettäväksi tekemisestä, joka on kaiken lisäksi suoraan Jumalasta itsestään lähtöisin.

Kristillinen kirkko ja yksityiset kristityt ovat kaikkina aikoina tarvinneet tervettä, raamatullista oppia selvittääkseen vihamielisen maailman keskellä Jumalan tarkoittamalla tiellä. Toronto-liikehännän oppia vähätteleviin käsityksiin ja niiden seurauksiin perehtyminen tekee entistä vakuuttuneemmaksi, että raamatullisen opin/opetuksen tarve on tänä päivänä huutavampi kuin kenties koskaan aikaisemmin.

Saman seikan on havainnut Toronto-ilmiotä tarkastellut englantilainen evankelikaalinen anglikaanikirkkoherra Stephen Sizer. Hän on huomauttanut, että sukupolvemme keskellä on olemassa jumalaton asenne, joka pitää ”oppia” melkeinpä tuhmana sanana. Siksi tarvitaan nimenomaan Raamattuun perustuvaa ja juurtunutta opetusta.¹⁸⁶

Ei pään vaan sydämen uskoa

Opin väheksyntään liittyy läheisesti vielä käsitepari pään usko – sydämen usko. Edellä jo lainattiin Arnottia, jonka mukaan oppi ei kosketa sydäntä.

”Sydämen usko” on positiivista, ”pään usko” taas vahingollista. Toronto-liikehännän piirissä nämä käsitteet liittyvät erityisesti Toronto-kokemukseen. On tapana opettaa, että ”siunausta” ei pidä analysoida (ymmärtää, järkeillä) vaan se tulisi ottaa vastaan lapsenomaisella tavalla ilman turhaa ajattelua.

Guy Chevreau opasti kuulijoihansa Helsingissä toukokuussa 1995 sanoen, että heidän tulisi jättää sikseen turvallisuushakuisuus ja taipumus pyrkiä kontrolloimaan asioita, jos he mielisivät saada ”siunauksen”.¹⁸⁷ Hän myös kehotti kuulijoihansa lopettamaan kaiken analysoinnin, koska se ikäänkuin ”pilaisi” tilanteen.¹⁸⁸ Uskovan normaali ja asiaankuuluva vastuullinen ajattelu, johon apostoli Paavali suorastaan kääsee (1.Tess. 5:21), on siis Toronto-kokemuksen tukahduttava vihollinen.

Toronto-ilmion piirissä ”viholliset”, oppi ja pään usko, esitetään hyvin karrikoiden ja yksiulotteisesti. Tällöin niistä saadaan mieluinen maali Toronto-ammuksille, joissa ”Henki” on rutina. Opin ja pään uskon ”tuhovoimat” edustavat inhimillistä toimintaa, joka ei kykene eikä haluakaan ymmärtää Jumalan maailmaa, jota sitten Toronto-ilmio monipuolisine kokemuksineen vuorostaan ylitsevuotavasti edustaa.

Tähän näkemykseen lienee vaikuttanut se, että kun Toronto-ilmiotä on arvosteltu, on korostettu Raamatun merkitystä ja raamatullista oppia ja asioihin perehtymistä tavalla, johon päätä ja järjen käyttöä jossakin määrin tarvitaan

¹⁸⁶ Sizer 1996, luku 1, johdanto.

¹⁸⁷ GC950528a.

¹⁸⁸ GC950527b.

Järjen ja ymmärryksen käytön tie ei ollut kuitenkaan Toronto-ilmion ”Hengen” tie. Dupont korosti Jyväskylässä, että Toronton sanoma on enemmänkin sydäntä kuin päätä varten: ”Kyse ei ole pään tiedosta vaan sydämen tiedosta; kyse on tulemisesta täyteen Jumalaa”.¹⁸⁹

Dupontin mukaan on myös tärkeä ymmärtää, että se, mikä Toronto-ilmion piirissä tapahtuu ei ole niinkään seurausta hyvästä teologiasta, vaan kyseessä on ”profeetallinen sydämen asia”. Toisessa yhteydessä hän selitti asian olemusta Jeesuksen puheella väelle, joka oli mennyt katsomaan Johannes Kastajaa Jordanille. Dupontin mukaan ihmiset eivät täysin ymmärtäneet mistä on kyse, he vain vastasivat Hengen vaikutukseen itsessään.¹⁹⁰

On varsin selvää, mihin pyrittiin tyhjää täynnä olevilla luonnehdinnoilla, kuten ”sydämen eikä pään tiedolla”, ”täyteen Jumalaa” tulemisella, ”profeetallisella sydämen asialla”, ”vastaamisella Hengen vaikutukseen itsessään” ym. Tarkoitus oli, että Toronto-kokemusta ja Toronto-ilmiota ja niiden perusteita ei ruvettaisi pohtimaan, varsinkaan Raamatun valossa, vaan tuli ”antaa mennä” ja heittäytyä mukaan siihen, minkä väitettiin olevan valtavaa Jumalan työtä.

Tässä jätettiin kokonaan huomiotta edellä mainittu apostoli Paavalin selvä ohje: koetelkaa kaikki ja pitäkää se, mikä on hyvä. Oikeastaan tämä velvoite suorastaan torjuttiin suhtautumalla koettelemaan ja tutkivaan asenteeseen nimenomaisen kielteisesti kehottamalla heittäytymään mukaan ilman analysointia ja neuvomalla unohtamaan turha pohtiminen farisealaisuutena. Mistä lieneekään peräisin sellainen kokemus, jonka saamiseksi ja edistämiseksi piti olla tottelematon selvälle ja nimenomaiselle Jumalan Sanan ohjeelle? Sellainen kokemus ei ole ainakaan Jumalasta.

Ajattelusta, jossa ”sydämen usko” asetetaan ylivertaiseksi ”pään uskoon” nähden voidaan sanoa samaa kuin Toronto-liikehdinnän ilmoituskäsityksestä. Jumala ei ole valinnut lähestyä ihmistä ja kohdata häntä mystisen ja epämääräisen ”sydämen uskon” kautta vaan Sanansa kautta Hengen tehdessä sitä ymmärrettäväksi ”järjelle”, ymmärrykselle, ja eläväksi myös ”sydämelle”, sisimmälle.

Kun apostoli Paavali neuvoi nuorta oppilastaan Timoteusta, hän ei kehottanut tätä tulemaan ”täyteen Jumalaa” sydämen uskolla tai vaalimaan ”profeetallista sydämen asiaa” tai ”vastaamaan Hengen vaikutukseen itsessään”. Hän kehotti Timoteusta pysymään siinä, mitä oli oppinut ja huomautti tämän tunteneen lapsuudestaan asti pyhät kirjoitukset, jotka voivat tehdä hänet viisaaksi. Paavali myös vannotti Timoteusta, että tämä saarnaisi sanaa, nuhtelisi, varoittaisi, kehottaisi (2.Tim. 3:14-4:2). Keskuksessa oli opittu ja Hengen valaisemana ymmärretty Sana, ei mystinen ”sydämen tieto”.

Avain ei ole ajatuksista tyhjennetty, tunnekokemukseen heittäytyvä ”sydän”, vaan Hengen valaisema ymmärrys, joka kuulee ja ottaa vastaan Jumalan Sanan ja ojentautuu sen mukaan.

”Ei-käsitteellinen leikinomaisen juhlinnan hengellisyys”

Teol.tri Clark Pinnockin kirjoittamassa esipuheessa John Arnottin toimittamaan kirjaan *Experience the Blessing* tulee havainnollisesti esille Toronto-liikkeen tapa nostaa epämääräinen tunnekokemus opin ja järkipärisen ymmärtämisen yläpuolelle. Kirjassa eri henkilöt muistelevat Toronto-kokemuksen merkitystä omassa elämässään. Pinnock on innokas Toronto-ilmion kannattaja ja pohdiskelee esipuheessaan ilmion ja kokemusten luonnetta hiukan periaatteellisemmalla tasolla. Siksi hänen ajatuksiaan on syytä tarkastella lähemmin.

Pinnock on keksinyt Toronto-ilmion luonnehdinnan, jolle on tyypillistä juuri opin merkityksen

¹⁸⁹ MD950402b.

¹⁹⁰ MD941101.

väheksyminen ja tunnekokemuksen merkityksen korostaminen. Pinnock kuvaa Toronto-ilmiötä ei-opilliseksi: ”Toronto-ilmiö ei ole käsitteellinen eikä perustu opinkohtiin”. Pinnockin mukaan Toronton olennainen anti on ”leikinomaisen juhlinnan hengellisyys” (the spirituality of playful celebration). Toronto-kokouksissa on Pinnockin sanoin kyse ”Jumalan lasten ilosta ja naurusta, kun he leikkivät Jumalan läsnäolossa”. Pinnock jatkaa edelleen, että tätä ”heittäytymistä Pyhän Hengen läsnäoloon kuvataan eri sanoin”, jotka kuvaavat sitä, että ”on paljon koettavaa”.¹⁹¹

On melkeinpä vanhan toistoa todeta jälleen kerran, että Raamatusta ei löydy mitään perusteita tällaiselle käsitykselle Jumalan ja ihmisen välisestä suhteesta. ”Leikinomaisen juhlinnan hengellisyys”, jossa ”Jumalan lapset leikkivät Hänen läsnäolossaan iloiten ja nauraen” ja ”heittäytyvät Hengen läsnäoloon kokemaan” ei ole raamatullista kristillisyyttä vaan jonkinlaista tunteen uususkontoa, jonka lähde on ihmisten oma mielikuvitus ja tunnemaailma.

Pinnockin luonnehdinnat Toronto-ilmiöstä valaisevat hyvin sen sisintä olemusta. Tärkeätä ei ole se, mitä ymmärretään vaan tärkeää on se, mitä koetaan ja tunnetaan. Pinnock kirjoittaakin, että saarnaaminen saattaa olla Torontossa huonoa (vaikka ei kuulemma yleensä sitä olekaan), häiriötekijät moninaiset (niihin kuulemma tottuu) mutta varma voi olla yhdestä asiasta, ”Jumalan koettavasta läsnäolosta”.

Pinnock innostuu luonnehtimaan TACF:n kokoustilaa Attwell Drivella Torontossa ”paikaksi, jonne Jumala on pystyttänyt telttansa”. Kun tätä paikkaa lähestyy, odotus kasvaa. Mitä sitten odotetaan? Pinnock kirjoittaa: ”Ihmiset tulevat haluten enemmän Jumalaa ja varmana siitä, että Herra toimii. He tulevat haluten täytyä Jumalan täyteydellä. Ja he huutavat: 'Enemmän, Herra! Enemmän sinua!', mikä on rukous, jonka Jumala haluaa kuulla”.¹⁹² Ihmiset tulevat – eivät oppiakseen ja ymmärtääkseen vaan piehtaroidakseen ”ei-käsitteellisissä” tunnekokemuksissa ”enemmän ja enemmän”.

Kun ajatellaan Jumalan toimintaa ja sen kuvausta Hänen omassa ilmoituksessaan, Raamatussa, ei voida ohittaa sitä tosiasiaa, että Jumalan ilmoitusta ei ole annettu ihmiskunnalle tunnekokemuksena tai jonakin muuna ”ei-käsitteellisenä” ilmiönä vaan nimenomaan käsitteellisessä, sanallisessa muodossa.

Jumalan ilmoitus Hänen Sanassaan on jopa käsitteistössään tavattoman rikas ja monivivahteinen. Jumala on puhunut ja Hän on toiminut ja Hänen puheensa ja kuvaus Hänen toiminnastaan on välittynyt yhä uusille sukupolville vuosituhansien aikana sanallisessa muodossa, käsitteinä. Johanneksen evankeliumin alussa todetaan, että Jeesus on Jumalan Sana, joka tuli lihaksi ihmisten keskelle. Ei ole varmaankaan mikään sattuma, että Jeesusta luonnehditaan juuri Sanaksi eikä esimerkiksi tunteeksi, kokemukseksi, ”Hengen vuodatukseksi” tms.

Johannes kirjoittaa: ”Alussa oli Sana ja Sana oli Jumalan tykönä ja Sana oli Jumala” (Joh. 1:1, RK38). Alussa ei ollut musiikki, intuitio, tunne, tunnekokemus, leikinomainen hengellisyys tai muu piehtarointi. Alussa oli **Sana**.

Jumalan ilmoitus välittää meille myös kuvan tyypillisestä Jumalan ja ihmisen välisestä vuorovaikutuksesta. Se **perustuu SANAlle, Jumalan puheelle, jota Jumala odottaa ihmisen kuuntelevan**. Se ei siis perustu sanattomalle ja epämääräiselle tunnekokemukselle, ”ei-käsitteelliselle” ”leikinomaisen juhlinnan hengellisyydelle”.

Yhä uudestaan ja uudestaan Jumalan palvelijoiden sanoma on ollut: ”Näin sanoo Herra...”, tai niinkuin Jeesus sanoo: ”Te olette kuulleet sanotuksi, mutta minä sanon teille...”. Eri evankeliumeissa Jeesus sanoo: ”...minä sanon teille...” lähes 150 kertaa. Jeesus ei sano: ”...hypätkää Hengen virtaan kokemaan ja hellurei...” vaan Hän sanoo: ”... minä sanon teille...” Ei siis

¹⁹¹ Pinnock 2000, s. 4.

¹⁹² Pinnock 2000, s. 4.

voi kyllin korostaa sitä, kuinka Jumala lähestyy ihmistä **sanallaan**, puhuen ihmiselle.

Jumalan puhetta kuulevan ihmisen oikeaa asennetta kuvaa vuorostaan sana: ”Puhu, Herra, palvelijasi kuulee”. Raamatulliseen ”kuulemiseen” liittyy myös aivan olennaisena osana kuullun totteleminen, ojentautuminen Jumalan puheen, Sanan mukaan. **Jumala puhuu ja Hänen omansa kuuntelee**. Tämä on raamatullinen Jumalan ja ihmisen välisen vuorovaikutuksen malli.

Toronto-ilmion ja sen kaltaisten liikehdintöjen piirissä kristittyjä vaaditaan nyt yhtäkkiä hyväksymään, että Jumala olisi viimeisinä aikoina muuttanut merkittäväällä, ”radikaalilla” tavalla tapaansa lähestyä ihmistä ja tehdä tahtonsa hänelle tietäväksi. Tämä uusi ja mullistava tapa lähestyä ihmistä olisi ”ei-käsitteellinen leikkiminen Jumalan läsnäolossa”, epämääräinen ja tulkinnanvarainen tunnekokemus, jonka sisällön jokainen ihminen voi periaatteessa muokata mieleisekseen aivan niinkuin Toronto-ilmio teki.

Pinnockin omat kommentit osoittavat, mihin tämä Jumalan uusi ja mullistava, ”ei-käsitteellinen” tapa lähestyä ihmistä perustuu. Pinnockin näkemyksiä tarkasteltiin lähemmin jo Raamatun käyttöä käsitelleessä luvussa. Pinnock kirjoittaa: ”Raamattua selitetään, ei kirjaimellisesti vaan karismaattisesti, niin että Jumalan Sana kuuluu tuoreena muinaisista teksteistä. Leikkisässä vuorovaikutuksessa Raamatun ja nykyhetken välillä Raamatun kertomus kutoutuu yhteisön elämään niin että me tunnistamme itsemme tekstissä ja elävä Sana haastaa meitä”.¹⁹³

Pinnockin sanat ovat lähemmin tarkasteltuna käsittämättömät, vailla todellista sisältöä. Mitä tarkoittaa ”karismaattinen” Raamatun selittäminen tai ”leikkisä vuorovaikutus” nykyhetken ja Raamatun välillä, jossa ”Raamatun kertomus kutoutuu yhteisön elämään”? Ne eivät tarkoita yhtään mitään. Tämä on vain jonkinlaista sumuverhoa sille tosiasialle, että Raamatun selvä opetus jätetään huomiotta ja otetaan sen tilalle jotakin muuta, Toronto-ilmion tapauksessa tunnekokemus.

Pinnockin ajatuksia noudattaen kuka tahansa voi keksiä mitä hyvänsä ”leikkisässä vuorovaikutuksessa Raamatun ja nykyhetken kanssa” ja väittää sitä Jumalasta lähtöisin olevaksi ja raamatulliseksi. Näinhän Toronto-ilmion piirissä juuri tapahtui.

Jumalan tapa toimia ei kuitenkaan ole muuttunut miksiäkään. Jumala puhuu edelleenkin ja Hänen palvelijoidensa tulee edelleenkin kuunnella ja totella. Yhä vieläkin Jumalan toiminta perustuu Hänen ilmoitettuun Sanaansa ja on sen mukaista. Siksi puheet ”leikinomaisesta hengellisyydestä” ovat vailla perusteita. Toronto-ilmion ”leikinomainen hengellisyys” ei ole hengellisyyttä lainkaan, se on inhimillistä sielullisuutta. Se ei ole ”lopunajan Hengen vuodatusta” tai sen ”esimakua”. Se on harhaoppia, jotka ohjaa pois Jumalan Sanan perustalta, esimakua lopun ajan eksytyksestä, josta Jeesus varoitti.

Jos et ole meidän puolellamme, olet Kristusta vastaan

Toronto-ilmion käsitys itsestään merkittävänä, suorastaan valtavana Jumalan työnä sai muotoja, jotka olivat lähinnä suuruudenhulluutta. Liikehdintää pidettiin niin itsestään selvästi Jumalan työnä, että se nostettiin arvostelun ulottumattomiin. Liikehdinnästä tehtiin itse asiassa jumala. Puheista ja kirjoituksista kävikin ilmi, kuinka ”tämä Jumalan työ”, ”tämä siunaus” jne. oli suuren ihastelun kohteena aivan kuin se olisi ollut kristillisyyden kaikkein tärkein asia.

Kaikkein selvimmin liikehdinnän asema arvostelun yläpuolella olevana ”Jumalan työnä” tuli esille liikehdinnän kriitikkojen, liian opillisten ”fariseusten” arvostelemisessa. Kritiikkiin ei pääasiassa vastattu asiapohjalta, Raamattuun tukeutuen, vaan kyseenalaistamalla arvostelijoiden

¹⁹³ Pinnock 2000, s 6. Esipuhe Arnott 2000:een.

motiiveja ja jumalasuhdetta. Asenteena oli aivan selvästi: jos et ole meidän puolellamme, jos arvostelet meitä, olet Jumalan vastustaja, samanlainen fariseus kuin Jeesuksen vastustajat omana aikanaan.

Tämä suhtautumistapa kävi aivan häkellyttävän selvästi ilmi Guy Chevreauin puheesta Helsingissä. Chevreau puhui Joh. 7:37-47 pohjalta. Ko. raamatunkohdassa kerrotaan, kuinka fariseukset riitelivät keskenään Jeesuksesta. Chevreau totesi: ”Jeesus oli peruste ratkaisun tekoon. Onko tämä uusi Jumalasta vai ei. Meidänkin tulee tehdä tällainen valinta suhteessamme tähän Jumalan Hengen vuodatukseen”.¹⁹⁴

On vaikea tietää, ymmärsikö Chevreau itse, millaisen rinnastuksen hän esitti. Hänen esittämänsä näkemyksen mukaan henkilön valinta hänen suhteessaan Toronto-ilmioon merkitsee hänen jumalasuhteelleen samaa kuin hänen valintansa suhteessa Jeesukseen, Jumalan ainosyntyiseen Poikaan. Tämän mukaan ”valitse Jeesus – olet Jumalan joukoissa” on aivan sama kuin: ”valitse Toronto – olet Jumalan joukoissa”.

Saattaa olla, että Chevreau ei todellakaan ollut täysin tietoinen omien sanojensa merkityksestä, niin käsittämättömän harhaoppisia ne ovat. Toisaalta Chevreau on kuitenkin koulutukseltaan teologian tohtori, jonka luulisi olevan perillä teologisten lausumien sisällöstä ja merkityksestä. Joka tapauksessa hän toi näkemyksensä esille avoimesti tuhansien ihmisten edessä.

Sama näkemys ilmenee lisäksi toistuvasti Toronto-ilmion piirissä lähes yhtä selvästi ilmaistuna. Sanoma oli täysin yhtäläinen: Toronto-ilmio on Jumalan työtä; jos olet puolellamme, olet Jumalan puolella, jos olet meitä vastaan, olet Jumalan vastustaja. Myös englantilainen Tricia Tillin kiinnitti huomiota tähän uskomattomaan piirteeseen. Tillinin mukaan ”Torontosta on nopeasti tulossa uskollisuuden ja opillisen puhdasoppisuuden testi”.¹⁹⁵

Toronto-ilmion suorastaan aggressiivinen tapa jaotella ihmisiä ”vuohiin ja lampaisiin” sen perusteella, mikä oli heidän suhteensa Toronto-ilmioon, tuli selvästi esille pilkattaessa liikehdinnän kriitikkoja fariseuksiksi. Kyse oli nimenomaan monipuolisesta ja kekseliäästä pilkkaamisesta.

Pilkkuja viilaavat fariseukset

Kun Toronto-ilmion kriitikoita nimiteltiin fariseuksiksi, nimittelyn tarkoitus on selvä. Jeesuksen ajan fariseukset olivat henkilöitä, joiden pitäytyminen omaan oppiin ja omiin perinteisiin todellakin esti heitä näkemästä Jumalan toiminnan Jeesuksessa. Koska Toronto-ilmio oli sen oman määritelmän mukaan aitoa ja merkittävää Jumalan toimintaa, tämän toiminnan vastustajat olivat – mitpä muuta kuin Jumalan toimintaa ymmärtämättömiä fariseuksia.

Oman toiminnan ja omien näkemysten puolustaminen ei ole kristillisissäkään piireissä tietenkään millään muotoa kiellettyä. Kristillistä opetusta ja toimintaa saa arvioida ja arvostella samoin kuin omaa toimintaa ja omia näkemyksiä saa puolustaa. Aivan olennainen seikka on kuitenkin se, että arviointi ja arvostelu pohjautuu Jumalan Sanaan eikä mihin tahansa mielivaltaisuuksiin tai henkilökohtaisiin mieltymyksiin. Myös puolustautumisen tulee perustua Jumalan Sanaan, onhan ylipäätään kaiken kristillisyyden nimissä tehtävän toiminnan perustuttava Jumalan Sanaan ja kestävä siihen pohjautuva tarkastelu. Mikäli toiminta ja käsitykset eivät tällaista tarkastelua kestä, kyseessä ei ole kristillinen toiminta.

Toronto-ilmion piirissä ei noudatettu tätä periaatetta. Liikkeen kritisoijat kyllä pohjasivat arvionsa ja arvostelunsa pääasiassa Jumalan Sanaan. Toronto-ilmion piiristä kritiikkiin ei puolestaan pääsääntöisesti vastattu puolustamalla omaa toimintaa Raamatulla – vaikka sitäkin

¹⁹⁴ GC950527a.

¹⁹⁵ Tarkowski 1996, kappale ”*Laughing Pastors: It's Not Just for Pew Sitters*”.

yritettiin, kuten edellä on havaittu – vaan, kuten edellä jo todettiin, arvostelemalla kriitikkoja ja heidän motiivejaan.

Juuri fariseuksiksi nimittely oli kaikkein mieluisinta Toronto-ilmion kriitikkojen arvostelua. Dupontin mukaan kirkossa vallitsee sotatila ”farisealaisuuden hengen” ja Jumalan välillä. Farisealaisuuden hengelle on ominaista asenne, jossa ei haluta ”keikuttaa venettä” vaan halutaan pitäytyä omissa ohjelmissa ja perinteissä. Jumala taas haluaisi vuodattaa Henkensä herätyksen aikaansaamiseksi.¹⁹⁶ Dupont totesi myös, että Jumalan kansan pahin vihollinen löytyy sen sisältä ja tämä vihollinen on farisealaisuus.¹⁹⁷

Sanoma oli selvä. On olemassa merkittävä, suorastaan valtava Jumalan työ, Toronto-ilmio. Siinä Jumala ”keikuttaa venettä”, toimii ihmisten mieliä loukkaavalla tavalla, toisin kuin he omien perinteittensä sitomina haluaisivat. Toronto-ilmiota, Jumalan työtä vastassa on sitten kriitikoita, fariseuksia, jotka eivät ymmärrä eivätkä haluakaan ymmärtää Jumalan työtä, vaan ovat nimenomaan sidoksissa omiin perinteisiinsä. Maailma jaettiin hyviin ja pahoihin sen mukaan, mikä oli henkilön suhde Toronto-ilmioon.

Usko Toronto-ilmioon Jumalan toimintana ja sen kriitikkoihin Jumalan työtä vastustavina fariseuksina oli täysin horjumaton siitä huolimatta, että Raamattu ei tue tällaista näkemystä lainkaan.

Chevreau luonnehti fariseuksia hiukan tarkemmin. Hänen mukaansa fariseukset ovat henkilöitä, jotka eivät havaitse Jumalan työtä teologisen ylpeyden vuoksi.¹⁹⁸ Ongelmana eivät siis Chevreau mielestä olleet Toronto-ilmion epäraamatulliset opetukset ja käytännöt, vaan kritiikkinsä Raamattuun perustavien arvostelijoiden teologinen ”ylpeys”.

Mikä kertoi tästä teologisesta ylpeydestä? Se, että arvostelijat eivät halunneet nähdä Toronto-ilmiota Jumalan työksi. Tässäkin tulee esille se, kuinka Toronto-ilmio oli ikäänkuin Jumalan antama ”totuus”, jota ei voinut arvostella ja jonka mukaan kaikkein olisi pitänyt ojentautua. Jos joku ei hyväksynyt ”totuutta”, Jumalan työtä Toronto-ilmiossa, hän oli ilman muuta teologisesti ylpeä fariseus. Jos siis joku toteaa: ”Toronto-ilmio ei ole Jumalasta, koska se ei ole perusteltavissa Raamatulla”, tämä ei Toronto-ilmion mielestä kerro mistään muusta kuin lausujan ylpeästä ja sokeasta sydäimestä, aidosta farisealaisesta asenteesta.

Toronto-ilmio suojautui tällä tavalla täysin kritiikiltä. Peruste oli lähinnä: olemme Jumalan työtä, koska olemme Jumalan työtä ja Jumalan työtä ei saa arvostella. Kaikki Toronto-ilmion kritiikki on tältä pohjalta jo määritelmällisesti, etukäteen, oman teologisen ylpeytensä sokaisemaa farisealaisuutta eikä sitä tarvitse kuunnella.

Chevreau kritisoi Toronto-ilmion arvostelijoita myös toisella tavalla. Tämäkin tapa suojaasi Toronto-ilmion täysin kritiikiltä ja siirsi ongelman ja vastuun arvostelijalle. Chevreau mielestä Toronto-ilmion arvostelu nimittäin osoitti lähinnä sen, että arvostelijalla on henkilökohtaisia ongelmia, koska hän ei osaa tunnistaa Jumalan työtä.¹⁹⁹ Tämä on aito psykoteologinen peruste. Jos joku on eri mieltä kanssani, se vain osoittaa, että hänellä on henkilökohtainen ongelma, viis perusteista ja tosiasioista.

Tällaisia rinnastuksia ei yksinkertaisesti voi tehdä. Toronto-ilmion tapa korottaa itsensä asemaan, jossa suhde liikehdintään ratkaisi, oltiin Jumalan puolella vai Häntä vastaan, oli todellakin lankeamista hybrikseen, suuruudenhulluuteen. Tällaista asemaa ei kukaan kristitty eikä mikään kristillinen liike voi itselleen ottaa. Se asema on varattu vain ja ainoastaan Jumalan

¹⁹⁶ MD950402b.

¹⁹⁷ MD950402b, MD950401c, MD950331.

¹⁹⁸ GC950528a.

¹⁹⁹ Chevreau 1994, s. 38.

kirjoitetulle Sanalle ja Hänen elävälle Sanalleen, Jeesukselle.

Oma toiminta on kyettävä perustelemaan Raamatun sanalla ja arvostelijoiden argumentit on kyettävä torjumaan yhtä lailla Raamatun sanaan perustuen. Toronto-ilmion tapa kyseenalaistaa arvostelijoiden henkinen tila ja jumalasuhte riisti jokaiselle kristitylle kuuluvan oikeuden ja velvollisuuden ”koetella kaikki ja pitää se, mikä on hyvää”. Todettakoon painokkaasti vielä kerran, koettelemisen on perustuttava nimenomaan Raamattuun, ei esimerkiksi siihen, kuinka hyvältä jokin asia kristitystä on tuntunut.

Tässäkin kohden Toronto-ilmion lankeemus oli syvä.

Lopun ajan voittava seurakunta

Ylitsevuotava ”Hengen vuodatus”

Toronto-liikehdinnän piirissä ilmiötä pidettiin profeetta Joelin ennustuksen täyttymyksenä. Joelin kirjan 2. luvun profetiassa luvataan Jumalan Hengen vuodatus kaiken lihan päälle. Siinä yhteydessä profeetan mukaan ”poikanne ja tyttärenne ennustavat, vanhuksenne unia uneksuvat, nuorukaisenne näkyjä näkevät” (Joel 2:28).

Apostoli Pietari lainasi samaa profetiaa ensimmäisen helluntain tapahtumien yhteydessä. Hänen mukaansa profetia täyttyi noissa tapahtumissa. Toronto-ilmiön piirissä ajateltiin, että tämä profetia täyttyi vain osittain ensimmäisenä helluntaina.²⁰⁰ Lopullisen täyttymyksen uskottiin tapahtuvan lopun aikoina, joita nyt eletään.

Ajatus siitä, että juuri Toronto-ilmiö oli Joelin profetian täyttymystä, tuli esille hyvin selkeästi. Arnott esimerkiksi kirjoittaa, että ”Joel 2:28 toteutuu silmiemme edessä”. Perusteena tälle näkemykselle hän esitti sen, että ilta illan jälkeen hän on kuullut suurimpana ilmestyksenä, kuinka Jumala on lähestynyt ihmisiä Pyhän Hengen voimassa ja ilmoittanut rakkautensa heille henkilökohtaisesti, usein näkyjen, unien ja profetioiden kautta.²⁰¹

Arnott myöskin kirjoittaa siitä, kuinka Toronto-ilmiön piirissä tapahtuvat asiat ovat esimakua sille, mitä apostoli Pietari sanoo profeetta Joeliin viitaten tapahtuvan lopun aikoina (Apt. 2:17-19). Toronto-ilmiössä on Arnottin mukaan osan näistä asioista jo nähty toteutuvan, kun taas toiset ovat vielä tulossa. Arnott kuitenkin vakuuttaa, että Jumala täyttää Joel 2:28-30:ssa antamiaaan lupauksia kaikkialla maailmassa, kaikkien kansojen ja kaikkien kirkkokuntien keskuudessa.²⁰²

Myös Dupont toi esille samanlaisia ajatuksia. Hän viittasi siihen, että Toronto-ilmiö on profeetta Joelin lupaaman ”suuren vuodatuksen, suuren elonkorjuun” varhaisvaihe.²⁰³ Hän totesi toisessa yhteydessä selvästi, että Joelin profetia on alkanut toteutua meidän aikanamme.²⁰⁴ Dupontin mukaan me olemme myös paljon todellisemmin lopun ajassa nyt kuin apostoli Pietari oli omana aikanaan. Myös sen tähden Joelin profetia on hänen mielestään paljon ajankohtaisempi meidän aikanamme.²⁰⁵

²⁰⁰ Esimerkiksi MD950402b.

²⁰¹ Arnott 1995, s. 23.

²⁰² Arnott 1995, s. 166.

²⁰³ MD941101.

²⁰⁴ MD950402b.

²⁰⁵ MD950402b.

Ei siis ole epäilystäkään siitä, etteikö Toronto-ilmion piirissä olisi ajateltu, että Jumala antoi Henkensä vuotaa sen keskellä profeetta Joelin lupaamalla tavalla manifestoivien ja tunnekokemuksen pyörteissä olevien henkilöiden ylle.

Ilmion piirissä ajateltiin myös, että lopun aikojen kirkkoa kohtaava Hengen vuodatus on vielä paljon mittavampi kuin mitä ensimmäisenä helluntaina koettiin. Ensimmäinen helluntai oli ”varhaissade”, lopunaikojen kirkkoa kohtaava Hengen vuodatus on ”myöhäissade”, josta profeetta Joel puhuu jakeessa 2:23.²⁰⁶ Niinpä Toronto-ilmioistäkin ajateltiin, että se on merkittävämpi ”Hengen vuodatus” kuin ensimmäinen helluntai, tai ainakin se on tällaisen ”suuren pamauksen” esivaihe.

Tämä kävi ilmi havainnollisella tavalla P. J. Hanley-nimisen henkilön Arnottille kirjoittamasta kirjeestä. Hanley oli saanut Toronto-kokemuksen eikä hänellä ollut epäilystäkään sen suuresta merkityksestä. Hän kirjoitti Arnottille:

”Minulla ei ole enää epäilystäkään etteikö tämä olisi meidän kaikkien odottaman suuren Pyhän Hengen liikehdinnän alku”.²⁰⁷

Toronto-ilmion piirissä katsottiin myös muiden Vanhan testamentin profetioiden tukevan ajatusta siitä, että Toronto-ilmio oli Jumalan toimintaa lopun aikana. Dupont lainasi profeetta Malakiaa, joka sanoo: ”Ja hän on kääntävä jälleen isien sydämet lasten puoleen ja lasten sydämet heidän isiensä puoleen...”(Mal. 4:6). Dupontin mielestä tämä tarkoitti nykyseurakunnissa vallitsevaa sukupolvien välistä kuilua.

Dupont totesi, että tämä kuilu on ylitetty monissa seurakunnissa, joita ”tämä uudistus [Toronto-ilmio] on koskettanut”. Tämän todisti Dupontin mukaan se, että ”viisitoista-kuusitoistavuotiaat tanssivat kuusikymmentä-seitsemänkymmentävuotiaitten kanssa”.²⁰⁸ Tanssi, josta Dupont tässä puhuu ei ole mitään lavatanssia tai kansantanssia vaan hengellisessä tilaisuudessa tapahtuvaa tanssia, karkelointia, jonka ajatellaan olevan Pyhän Hengen innoittamaa.

Dupontin perusteet Malakian profetian tulkinnalle ovat kauniisti sanottuna tavattoman heppoiset. Onpa vielä todettava, että teini-ikäisten hyppelhtiminen eläkeikäisten kanssa hengellisessä tilaisuudessa ei ole minkäänlainen todiste merkittävästä viimeisten aikojen Hengen työstä. Se on lähinnä todiste merkillisten tapojen pesiytymisestä kristillisiin tilaisuuksiin.

Toinen ”profetia”, joka Dupontin mielestä tuki Toronto-liikehdinnän käsitystä itsestään Jumalan aikaansaamana lopunajan liikehdintänä on Joh. 17:23. Dupontin mukaan Jeesus profetoi ”profeetallisessa rukouksessa”. Suomalaisissa raamatunkäännöksissä Jeesus rukoilee tässä yhteydessä opetuslasten puolesta, että he olisivat ”täydellisesti yhtä”. Dupontin käyttämässä englanninkielisessä Raamatussa on ilmeisesti päädytty toisenlaiseen käännökseen. Dupontin mukaan Jeesus nimittäin rukoilee, että ”heistä tulisi täydellisiä”. Dupont päätyy kuitenkin tulkinnassaan samoille linjoille kuin suomalainen raamatunkäännös. Hänen mukaansa englanninkielisen tekstin sana ”täydellinen” on alkutekstin mukaan ”kokonainen, ehyt”. Niinpä rukous pitää Dupontin mielestä tulkita ”että he tulisivat ehyiksi, kokonaisiksi yhteydessään”.

Dupontin mukaan eri kirkkokuntien, seurakuntien ja kristittyjen välillä on valtava juopa. Se yhteys, jota Toronto-ilmio on kuitenkin herättänyt eri kirkkokuntiin kuuluvien kristittyjen välillä on Dupontin mielestä vastausta Jeesuksen ”profeetalliseen rukoukseen”. Tämä yhteys perustuu siihen, että ”ihmiset antautuvat Pyhälle Hengelle kirkkokunnista riippumatta”. Dupont opetti myös, että yhteys eri kirkkokuntiin kuuluvien kristittyjen välillä on eräs Hengen toiminnan merkki lopun

²⁰⁶ MD950402b.

²⁰⁷ Arnott 1995, s. 112.

²⁰⁸ MD950402b, MD950401a.

aikana.²⁰⁹

Toronto-ilmiota pidettiin aivan ilmeisesti myös näiltä osin lopun aikana tapahtuvana Hengen toimintana, koska useissa yhteyksissä sen korostettiin saavan aikaan yhteyttä eri kirkkokuntiin kuuluvien kristittyjen välillä. Samaa korostettiin voimakkaasti ainakin 1970-luvun karismaattisessa liikehdinnässä.

Kun ajatellaan juuri esimerkiksi 1970-luvun karismaattista liikehdintää ja sen voimakkaasti yhteiskristillistä luonnetta, niin Dupontin ylenmääräinen korostus siitä, että kirkkokuntien ja kristittyjen välillä on ”valtava juopa”, vaikuttaa jonkin verran liioitellulta. Eri kirkkokuntiin kuuluvien kristittyjen kokoontuminen yhteisiin tilaisuuksiin ja heidän kokemuksensa keskinäisestä yhteydestä ei liene ollut pitkiin aikoihin enää mikään maailman harvinaisin asia. Karismaattisissa piireissä se lienee ollut aina maan tapa.

Karismaattiselle yhteyden korostukselle on hyvin luonteenomaista se, ettei ole niin suurta väliä sillä, mitä asioista tarkalleen ottaen ajatellaan, kunhan tunnetaan olevan yhtä suurta joukkoa yhteisen kokemuksen perusteella. Toronto-yhteyksissä tuo yhteinen kokemus oli tietysti Toronto-kokemus manifestaatioineen.

Myös muitakin asioita pidettiin todisteena siitä, että ”Toronton siunaus” oli Jumalan työtä lopun aikana. Dupont viittasi Jeesuksen sanoihin Joh. 14:12. Jeesus sanoo, että Hänen opetuslapsensa tulevat tekemään suurempia tekoja kuin mitä Hän on tehnyt. Dupontin mukaan tämä jae on merkki lopun ajoista ja sanonta ”suurempia tekoja” tarkoittaa erityisesti ”luovia ihmeitä”, ”creative miracles”.

Dupont tulkitsi samalla tavalla Joh. 5:19, 20. Tässä kohden Jeesus toteaa parannettuaan halvatus miehen, että Jumala tulee tekemään suurempia kuin tämä. Dupontin mukaan ”useimmat tutkijat” ovat sitä mieltä, että, että kun Jeesus Johanneksen evankeliumissa sanoo ”suurempia tekoja”, se tarkoittaa ”ihmeitä ja radikaaleja parantumisia”. Dupont väitti, että nämä sanat ovat jo tulleet todeksi maailmassa yleensäkin ja Toronto-ilmion piirissä erityisesti. Dupont uskoi, että suurin täyttymys on kuitenkin edessäpäin.²¹⁰

Dupontin lausumat ovat havainnollinen esimerkki siitä, kuinka Raamattua käytetään ”luovasti” Toronto-ilmion piirissä. Jos jokin Raamatun kohta ei suoranaisesti näytä tukevan Toronto-ilmion mieluisia käsityksiä, sille kehitellään kokonaan uusi käännös tai Toronto-ilmion ajattelua myötäilevä ”tutkijoiden” tulkinta.

Voittava seurakunta

Hengen vuodatuksen katsottiin siis liittyvän lopun aikaan. Toronto-ilmion piirissä vallitsi aivan tietynlainen käsitys lopun ajoista sekä seurakunnan ja Hengen vuodatuksen roolista lopun aikojen tapahtumissa.

Toronto-ilmion opetuksessa lopun ajoista oli keskeistä odotusten keskittyminen aikaan ennen Jeesuksen toista tulemusta. Lopun ajan odotusten keskus on immanentti, meneillä olevaan aikaan liittyvä. Keskeinen sanoma oli se, että Jumala aikoo tehdä jotakin todella ainutlaatuisista ennen Jeesuksen toista tulemusta ja että Toronto-liikehdintä oli (hyvinkin merkittävä) osa tätä Jumalan työtä. Jumalan valtakunta tulee voimallisesti maan päälle ennenkuin se tulee täydellisenä Jeesuksen toisessa tulemuksessa.

²⁰⁹ MD950402b.

²¹⁰ MD950402b.

Lopun ajan opetuksessa oli myös keskeisenä aivan tietynlainen ajatus kristittyjen ja kristillisen seurakunnan roolista näissä tapahtumissa. Seurakunta on mukana lähes aggressiivisena voittajana, ”superseurakuntana”, Jumalan ihmeellisten asioiden toteutumisen välikappaleena. Tästä on kysymys, kun esimerkiksi Dupont puhui raamatunkohtia mielensä mukaan väännellen ”luovista ihmeistä” ja ”ihmeistä ja radikaaleista parantumisista”.

Toronto-liikehdinnän näkemys lopun aikojen tapahtumista oli varsin inhimillinen, ellei suorastaan hiukan kostonhimoinen: Jumalan seurakunta ja kristityt saavat vihdoinkin voiton maailmasta ja pahasta ja maailma tulee näkemään, kuka todella on voittaja. Tässä näkemyksessä ei ole sijaa kärsimyksille ja vainoille. Siinä ollaan itse asiassa saatu kyllikseen siitä, että Jumalan seurakunta on ollut vainottuna ja halveksittuna ja nyt odotetaan korvausta.

Tällainen näkemys ei ole Toronto-ilmion omaa keksintöä. Se tunnetaan varsin laajasti ainakin englanninkielisissä kristillisissä piireissä hiukan eri nimillä. Käytettyjä nimityksiä ovat mm. ”dominion theology”, ”herruusteologia” ja ”kingdom theology”, ”valtakuntateologia”. Ajattelutavan luonnetta kuvaa varsin osuvasti siitä kirjoitettu kriittinen kirja, jonka nimi on ”*Vengeance is ours*”, ”Kosto on meidän”.

Arnott muun muassa valitti sitä, että hän ei voi enää sietää tapaa, jolla seurakunta on joutunut naurunalaiseksi maailmassa – median pilkkaamana ja hallitsijoiden väheksymänä. Arnottin mukaan asiat ovat tässä suhteessa muuttumassa. Hänen mielestään Jumala on tekemässä kristityistä ”pään, ei enää häntää”. Tästä Arnott piti omien sanojensa mukaan paljon enemmän.²¹¹

Arnott toi esille aivan samoja ajatuksia mm. pastorien kokouksessa Torontossa lokakuussa 1994. Hänen mielestään olisi ”ihanaa, jos Jumala alkaisi toimia voimallisesti, asettaa kirkon ennalleen sille kuuluvalla paikalla ja tehdä meistä pään, ei häntää”. Arnott esitti tämän yhteydessä, jossa hän puhui lopun ajan uskovista Jumalan armeijana.²¹²

Kuten aikaisemmin viitattiin, tässä asenteessa ja ajattelussa pilkistää hyvin inhimillinen piirre, jossa halutaan ”päästä niskan päälle”, ellei suorastaan ”maksaa potut pottuina” pahalle ja kristittyihin nuivasti suhtautuvalle maailmalle.

Toronto-ilmion käsitys lopun ajoista on inhimillinen myös muussa mielessä. Eräs esimerkki on Dupontin ”raamatunkäännös”, joissa Jeesuksen sanat ”suuremmista teoista” väännetään tarkoittamaan näyttäviä ihmeitä ja merkkejä, varsinkin ihmeellisiä parantumisia. Luontainen syntinen sensaationhakuinen kiinnostus yliluonnollisiin ihmeisiin on ohittanut kiinnostuksen evankeliumiin itseensä. Ei ole enää niinkuin Jeesus sanoo Markuksen evankeliumissa: ”Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat” (Mk. 16:17), vaan ihmeet ja merkit on valjastettu ensisijaisiksi asioiksi tyydyttämään syntisen lihan sensaationhalua ja oman itsen ja oman liikehdinnän korottamista.

Toinen esimerkki inhimillisyydestä onkin juuri Toronto-liikehdinnän itsensä roolin korostuminen lopun ajan tapahtumissa. On melko rohkeaa, ellei suorastaan suuruudenhullua nähdä nimenomaan oma liikehdintä Vanhan Testamentin profetian täyttymyksenä. Varsinkin kun vielä apostoli Pietari itse toteaa Raamatussa ennustuksen tarkoittaneen oman aikansa tapahtumaa ja siitä alkanutta pelastushistoriallista aikaa. Toronto-ilmion eskatologia on johdonmukainen osa ilmion ihmis- ja itsekeskeistä näkemysvalikoimaa.

²¹¹ Arnott 1995, s. 143.

²¹² Tarkowski 1996, kappale ”*The Fruit of Unity: Militancy*”.

Lopun ajan seurakunta on todellisuudessa kärsivä seurakunta

Raamatun opetuksen mukainen lopun ajan seurakunta ei ole Toronto-ilmion ja muidenkin liikehdintöjen unelmoima maailman pahuuden voittava ja maailman jalkojensa alle alistava seurakunta. Se on päinvastoin maailman lisääntyvän pahuuden johdosta kärsivä seurakunta. Sillä on tosin kaikki mahdollisuudet olla tällöinkin voittava seurakunta. Se voi olla voittava samalla tavalla kuin Jeesus voitti käsittämättömän kärsimyksen keskellä ristillä: kärsimysten keskellä se saattaa kantaa satoa iankaikkiseen elämään, mikäli se pysyy uskollisena Jumalalle ja Hänen Sanalleen.

Kun Jeesus puhuu tulemuksensa ajoista, hän toteaa: ”Kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?” (Lk. 18:8). Tämä on jotakin aivan muuta, kuin näkemys lopun ajan voittavasta seurakunnasta, joka laskee alistamansa maailman Jeesuksen jalkojen juureen Hänen tullessaan.

Myös apostoli Paavali kuvaa viimeisiä aikoja vaikeina aikoina eikä voiton aikoina (2.Tim. 3:1-15). Ne eivät ole aikoja, jolloin maailma ryntää kirkkoon ihastelemaan voittoisia kristittyjä ja jolloin kristityt valloittavat yhteiskunnan elämän eri alueita Jumalalle. Ne ovat aikoja, jolloin jokainen kristitty joutuu vainottavaksi (jae 12).

Ihmiset eivät suinkaan tule olemaan laajassa määrin vaikutettuja kristittyjen elämän tasosta, sen pyhydestä. Päinvastoin laajat ihmisjoukot tulevat olemaan ”... itserakkaita, rahanahneita, kerskailijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita, rakkaudettomia, epäsohuisia, panettelijoita, hillittömiä, raakoja, hyvän vihamiehiä, pettureita, väkivaltaisia, pöyhkeitä, hekumaa enemmän kuin Jumalaa rakastavia; heissä on jumalisuuden ulkokuori, mutta he kieltävät sen voiman” (jakeet 2-5).

Tämä pieni katkelma osoittaa, kuinka tärkeää on **pysyä Jumalan sanan opetuksessa**, ettei joudu aivan harhateille. Puhuessaan näistä vaikeista ajoista apostoli toteaaikin testamenttina nuorelle työtoverilleen Timoteukselle: ”Mutta pysy sinä siinä, minkä olet oppinut ja mistä olet varma, koska tiedät, keiltä olet sen oppinut, ja koska jo lapsuudestasi saakka **tunnet pyhät kirjoitukset**, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi, niin että pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa” (jakeet 14, 15).

Raamatulliset kristityt eivät siis odota tulevaa voittoisaa kulta-aikaa, jonka keskellä he saavat elää tunteiden ja ”ihmeiden” ilotulituksessa, kunnon hengellisissä kestopirskeissä maailma jalkojensa alla. He näkevät edessään ajan, jolloin heitä ei suinkaan kiitetä vaan heitä kirotaan, mutta he näkevät sen myös sellaisena, jolloin he voivat kaikesta huolimatta seisoa lujina sillä pohjalla, mitä ovat **Jumalan Sanasta** oppineet sen opetukseen pitäytyessään ja sitä Hengen avulla ja johdatuksessa noudattaessaan. Lopulta he saavat myös heille siitä kuuluvan palkan. Sitten iloitaan ilman loppua.

Toronto-ilmiön lyhyt elinkaari

Ensimmäisen luvun alussa kerrottiin, kuinka Toronto-ilmiö syntyi Toronton Airport Vineyard-seurakunnassa tammikuussa 1994 ja kuinka se sieltä levisi eri puolille pääasiassa englanninkielistä maailmaa mutta myös muualle.

Tässä luvussa tarkastellaan lähemmin ilmiön syntyyn välittömästi vaikuttaneita tapahtumia sekä ilmiön kehitystä kuluneen yli kymmenen vuoden aikana.

Toronto-ilmiö ei syntynyt tyhjästä. Ilmiön piirissä annettiin usein ymmärtää, että kyseessä oli yhtäkkinen ja odottamaton ”Jumalan Hengen vuodatus”, jonka piirteet olivat melko ainutlaatuisia. Tarkoituksena lienee ollut korostaa, kuinka ilmiö sen kannattajien mielestä todella oli ”Jumalan työtä”.

Todellisuudessa kyseessä ei ensiksikään ollut Jumalan Hengen vuodatus, kuten edellä on tullut esille ja toiseksi ilmiötä edelsi tapahtumia, joissa ilmeni aivan samankaltaisia piirteitä, kuin mitä Toronto-ilmiön piirissä tuli sittemmin hyvin tutuksi. Toronto-ilmiön piirissä uutta oli ehkäpä vain piirteiden intensiteetti ja niiden kesto sekä niiden ympärille rakennettu oppi, josta pidettiin sinnikkäästi kiinni ja jota markkinoitiin voimakkaasti.

Stockholm Vineyard-seurakunnan työntekijä totesi puhelinkeskustelussa vuonna 2000, että heidän seurakuntansa ei enää ollut aktiivinen ”Toronton siunauksessa” vaan oli ”mennyt eteenpäin”. On huomattava, että vielä vuoden 1997 alussa seurakunta oli selkeästi mukana ”siunauksessa”. Seurakunnan omilla internetsivuilla kerrotaan, että ”uudistuksen aalto oli kohdannut seurakuntaa” ja todetaan, että muutaman intensiivisemmän vuoden aikana vierailijoita oli kymmeniä tuhansia. Tämän jälkeen joukot pienenivät ja seurakunta muutti pienempiin tiloihin.

Samanlainen kehitys on ollut nähtävissä Suomessa, jossa vuoden 1995 tuhansia ihmisiä keränneiden konferenssien ja vilkkaan lehdistökirjoittelun jälkeen ilmiö jäi elämään joissakin seurakunnissa ja yhteisöissä, joissa ”tulta” sen eri muodoissa on yritetty saada liekehtimään aina viime vuosiin saakka.

Tällaisista viesteistä huolimatta liikehdinnän itsensä piirissä sen vaikutusta pidettiin - ja pidetään yhä - merkittävänä ja luvut, joissa mainittiin tuhansia seurakuntia olivat omiaan lisäämään innostusta. Tyypillistä on myös se, että jos yksi innostuksen lähde mahdollisesti kuihtuikin, toinen löydetään sitten nopeasti tilalle. Niinpä ei ole kauaa siitä, kun *Spread the Fire*-lehteä lukiessa sai sellaisen käsityksen, että liikehdintä on maailmanlaajuisesti merkittävää yhä vieläkin.

Edellä on käynyt ilmi, kuinka Toronto-ilmiötä pidettiin sen omassa piirissä ainutlaatuisena Jumalan työnä ja kuinka positiivisesti ja innostuneesti ilmiön piirissä suhtauduttiin siihen, mitä sen keskuudessa tapahtuu. Tämä oli erityisen tyypillistä varsinkin ilmiön huippuaikoina, mutta sama ilmapiiri on välittynyt viime aikoihin asti esimerkiksi *Spread the Fire*-lehdestä.

Ilmiön huippuaikoina vallitsi tavattoman positiivinen tulevan odotus. Toisaalta ilmiötä pidettiin uskoville tarkoitettuna uudistuksena, toisaalta sen ajateltiin olevan herätystä ja kaiken ajateltiin

olevan esimakua, ”alkupaloja” mittavasta tulevasta herätyksestä, ”uudesta aallosta”.

Ajateltaessa näitä odotuksia ja niiden mahdollista toteutumista, on syytä huomioida englantilaisen uskontososiologin, tri Martyn Percyn kommentti hänen vierailtuaan TACF:ssä vuonna 2002. Percy oli vierailut seurakunnassa myös 1996 ja totesi, että tuolloinen puhe odotettavissa olevasta suuresta herätyksestä puuttui vuonna 2002 lähes kokonaan. Percy myös totesi, että ”paljon mainostettua ja ennustettua maailmanlaajuista herätystä ei ole tullut”.²¹³

Samaan asiaan on kiinnittänyt huomiota myös Englannin Evankelikaalisen Allianssin teologinen neuvonantaja, tri David Hilborn. Hänen mukaansa Toronto-ilmion johtajien tavattoman innostuneet ja ”suuret” puheet odotettavissa olevasta herätyksestä – johtajat asettivat ”korkeat panokset” peliin, kuten Hilborn asian ilmaisee – olivat omiaan kylvämään pettymyksen siemenen. Tämä pettymys toteutui, kun liikehdintä menetti voimansa. Osoituksena odotusten täyttymättömyyden aiheuttamasta pettymyksestä Hilborn lainaa Rob Warneria, tunnettua englantilaista Toronto-ilmion kannattajaa, joka on todennut, että ”Toronto tuli suurena pamauksena, mutta näyttää suoraan sanoen päättyneen vaikerrukseen”.²¹⁴

Toronto-ilmio ”pääkallonpaikalla”

Kaikkein mielenkiintoisinta on luonnollisesti ilmion kehitys sen pääkallonpaikalla, Toronto Airport Christian Fellowshipissä. Mielenkiintoista tietoa tarjoavat mm. Martyn Percyn kaksi artikkelia sekä Marc Dupontin kommentit Tukholmassa tammikuussa 1997. Marc Dupont totesi jo tammikuussa 1997 Tukholmassa, että kävijämäärät TACF:n päivittäisissä tilaisuuksissa olivat pienentyneet huomattavasti.²¹⁵ Margaret Poloma on kiinnittänyt huomiota samaan asiaan.²¹⁶

Vuonna 1997 julkaistussa tieteellisessä artikkelissa Poloma totesi, että vaikka ”uudistuskeskukset” yhä kehittyivät muualla, Torontoon tulevat pyhiinvaeltajien määrät olivat olleet tuntuvassa laskussa.²¹⁷ Vuonna 1998 hän kirjoitti, että ”uudistuksen ensimmäinen rusotus alkoi haalistua vuonna 1996”.²¹⁸

Tämä havainto pitää yhtä Dupontin kommenttien kanssa. Hänen mukaansa päivittäisten tilaisuuksien kävijämäärät olivat vuoden 1997 aivan alussa pudonneet huippuaikojen 1500-2000:sta 150-300:aan. Tämä oli todella raju pudotus ja TACF olikin joutunut vähentämään n. neljäkymmentä työntekijää ja sillä oli Dupontin mukaan taloudellisesti tiukkaa. Dupont totesi, että ”uudistus on kutistumassa”.²¹⁹

Vuonna 2000 Poloma kirjoitti, että jotkut vielä kylpevät ”Toronton siunauksen” iltaruskossa, mutta että ”vapaasti vuotava nimetön-kasvoton vuosien 1994-5 ’Toronton siunaus’” näyttää tulleen tiensä päähän ja muuttuneen instituutioksi.²²⁰ Vuonna 2002 julkaistussa kirjoituksessa Poloma kommentoi Toronto-ilmion tilannetta vuodelta 1998. Poloma toteaa, että Toronto-ilmion piirissä näyttää tapahtuvan enemmänkin kansainvälisellä rintamalla kuin Pohjois-Amerikassa. Tähän

²¹³ Percy 2002.

²¹⁴ Hilborn 2001, s. 14.

²¹⁵ MD970110b.

²¹⁶ Poloma 1998, s. 97.

²¹⁷ Poloma 1997, s. 265. Ottaen huomioon sen, että artikkeli julkaistiin vuoden 1997 alkupuoliskolla, se kertoo luultavimmin tilanteesta vuonna 1996, jollei aikaisemminkin.

²¹⁸ Poloma 1998, s. 101.

²¹⁹ MD970110b.

²²⁰ Poloma 2001, s. 124.

tulokseen Poloma oli tullut selaamalla Internet-sivustoja.²²¹

Kuten ilmiön tilanteen kehitys esimerkiksi Englannissa osoittaa, kansainvälinenkin toiminta oli jo tuolloin hyvin surkastunutta. Poloma kirjoittaa vielä, että seurakunnat, jotka ”olivat mukana virrassa”, ovat huomanneet virran hidastuneen huomattavasti. Poloma toteaa, että ”paikallisia uudistustilaisuuksia on vähemmän, ja jotkut aikaisemmat uudistuskeskukset, joista tehtiin uutisotsikoita Siunauksen alkuvaiheessa, ovat enää etäinen muisto vain”.²²²

Poloma pyrkii asettamaan Toronto-ilmion ja sen vaikutuksen oikeisiin mittasuhteisiin ja kutsuu sitä ”alakulttuurin alakulttuuriksi” Pohjois-Amerikassa. Poloma kirjoittaa, että evankelikaalisessa maailmassa Toronto-ilmio on herättänyt ristiriitaisuutta, mutta että laajemmalti kristillinen yhteisö - kuten roomalaiskatoliset, perinteisten kirkkokuntien protestantit sekä ortodoksit - ei juurikaan tunne sen olemassaoloa.²²³ Poloman mukaan ”Toronton siunaus” on otettu vastaan lähinnä ns. riippumattomissa karismaattisissa piireissä, mikä on lisännyt sen marginaalisuutta.²²⁴

Martyn Percy vieraili TACF:ssa kahteen otteeseen tehden tutkimusta, jonka tuloksista hän on raportoinut kahdessa eri artikkelissa.²²⁵ Vierailujen välillä oli useampi vuosi. Tämä tarjosi erinomaisen mahdollisuuden tarkastella ilmiön kehitystä. Percy esittääkin mielenkiintoisia ja selventäviä havaintoja.²²⁶

Percy vieraili TACF:ssa ensimmäisen kerran kesällä 1996 viettäen tilaisuuksissa ”enemmän kuin viisikymmentä tuntia”.²²⁷ Percy tekee mielenkiintoisen huomion todetessaan, että vaikka TACF:ssa oli useamman vuoden aikana vierailut satoja tuhansia henkilöitä erilaisissa tilaisuuksissa, seurakunta itse koostui n. 1200 jäsenestä, jotka olivat hajallaan Toronton alueella. Monet näistä osallistuivat toimintaan epäsäännöllisesti ja saattoivat kuulua myös johonkin toiseen seurakuntaan. Toinen tähän liittyvä havainto oli se, että TACF:ssa vierailevat henkilöt olivat Percyn mukaan leimallisesti ”omalla asiallaan” ilman mitään varsinaista kontaktia toisiin kristittyihin.²²⁸

Tämä viittaa siihen, että oltiin liikkeellä oman, henkilökohtaisen kokemuksen merkeissä. Percy toteaaakin, että TACF näytti olevan olemassa lähinnä tarjotakseen omaa kokemustaan kansainväliselle herätyskristilliselle yhteisölle ”näennäisesti loputtoman konferenssi- ja tilaisuusohjelman välityksellä”.²²⁹ Torontoon todella tultiin saamaan tunnekokemus.

Percy tarkasteli Toronto-ilmiota varsin terävästi ja toteaa artikkelinsa lopussa, että kaikki merkit viittaavat siihen, että Toronton linkaari on 18-36 kuukautta. Tämän vakuudeksi hän mainitsee, että yhä vähemmän vierailijoita saapuu enää TACF:iin ja että ”vuolas virta on hiipunut pieneksi puroksi”. Percy huomioi, että Englannissa Toronto-ilmiota kuuli tuskin enää mainittavan kirkoissa, joissa se alunperin vaikutti voimakkaasti. Lopuksi Percy toteaa, että ”sisäinen matka ... on

²²¹ Poloma 2002, s. 1151.

²²² Poloma 2002, s. 1151.

²²³ Poloma 1995.

²²⁴ Poloma 1998, s. 84, 101, 102-103. Ks. myös Poloma 2002, s. 1151, 1152.

²²⁵ Percy 1998, Percy 2003.

²²⁶ Eräs pieni yksityiskohta Percyn havainnoista on mielenkiintoinen ajatellen TAV:n tilaisuuksien väkimäärän kehitystä. Bill Randles kertoi vierailleen TAV:ssa joulukuussa 1994 ja osallistuneensa mm. torstai-illan tilaisuuteen. Häntä oli hämmästyttänyt koolla ollut parin tuhannen henkilön väkimäärä. Randles 1995, kappale ”A Typical Service”. Percy oli osallistunut useaan tilaisuuteen TACF:ssa kesällä 1996. Iltatilaisuudet olivat tuolloin kaikkein suosituimpia, osallistujia oli ”useampi sata”. Percy 1998, s. 283. Tästä on nähtävissä viite muistakin lähteistä välittyvään väkimäärän huomattavaan laskuun.

²²⁷ Percy 1998, s. 282.

²²⁸ Percy 1998, s. 283.

²²⁹ Percy 1998, s. 283.

ammentanut itsensä tyhjiin”²³⁰.

On huomionarvoista, että nämä Percyn huomiot syntyivät kesällä 1996, jolloin Toronto-ilmio oli vasta runsaan kahden vuoden ikäinen. Jo tuolloin oli ”pääkallonpaikalla” siis havaittavissa selkeää ilmiön hiipumista, kuten Poloman ja Dupontinkin kommentit osoittavat ja ilmiön keskuspaikoissa Englannissa siitä tuskin enää puhuttiin. Erona TACF:n ja muiden ilmiön keskusten välillä näyttää olleen se, että kun ilmiön muualla annettiin hiipua, Torontossa sitä yritettiin yhä voimakkaasti pitää yllä.

Percyn vuoden 2003 artikkeli osoittaa, että tämä pyrkimys ei ollut lakannut. Percyn artikkelista välittyykin tietynlainen lievä hämmästynyt ihailu siitä, että TACF:ssa vielä jatkettiin yrittää, vaikka se ja Toronto-ilmio yleensä oli muualla jo aikapäiviä sitten unohdettu.

Percy vieraili TACF:ssa toisen kerran vuonna 2002. Hänen tarkoituksensa oli selvittää, miten Toronto-liikehdintä suhtautui omaan ”surkastumiseensa”. Tämä ilmiön ”surkastuminen” olikin hänen tutkimuksensa tausta ja lähtökohta. Percyn mukaan Toronton siunauksen vaikutus oli jatkuvasti vähentynyt 1990-luvun loppupuolella ja sen asema kansainvälisessä herätyskristillisyydessä ja karismaattisuudessa oli nopeasti unohtunut. Percy toteaa, että liike oli intensiivisen ”kalpenemisvaiheen jälkeen kärsinyt vakavasta surkastumisesta”. Hän jatkaa myös, että nykyään TACF:ssa käy suhteellisen vähän vierailijoita ja ilmio mainitaan harvoin herätyskristillisissä piireissä. Percyn arvio on jokseenkin murskaava.

Percy kuvaa artikkelissa useaan otteeseen Toronto-ilmion kehitystä erilaisilla kielteisillä ilmauksilla. Liike oli hänen mukaansa kokenut hämmästyttävää, mutta loppujen lopuksi kestänyt kasvua ja kärsinyt ”heilahtelevista suhdanteista”. TACF:in konferenssien kysyntä oli myös hiipunut.

Percy toteaa, että paljon mainostettu ja ennustettu maailmanlaajuinen herätys jäi tulematta ja että yhteisön vaikutus ja suosio oli selvästi vähentynyt. Percy huomioikin, että vuonna 2002 puhe maailmanlaajuisesta herätyksestä oli jokseenkin kadonnut.

Tämä oli suuri ero aikaisempaan, koska vielä vuoden 1997 alussa, jolloin Dupont jo tunnusti ”uudistuksen” hiipuneen Torontossa, hänen puheidensa keskeinen teema oli tulevan herätyksen odotus ja siihen valmistautuminen.

Sen sijaan puhe Jumalan romanttisesta rakkaudesta oli yhä Percyn mukaan keskeistä, vaikka tätä puhetta olikin kuulemassa enää murto-osa alkuperäisestä väkimäärästä. Samoin Percy toteaa, että suuremmissa tilaisuuksissa osanottajia oli vähemmän kuin aiemmin. Hän huomioi myös, että kun liike hiipuu, sen piirissä aletaan vedota enemmän perinteeseen, millä pyritään vielä ylläpitämään alkuperäistä voimaa. Percy toteaa, että TACF:n johtajien mukaan seurakuntaan kuului v. 2002 n. 1000 jäsentä ja säännöllinen kävijämäärä oli n. 2000. Tämä oli Percyn mukaan huomattavasti vähemmän, kuin hänen ensimmäisen vierailunsa aikaan 1996.

Eräs Percyn keskeinen huomio TACF:n tilanteesta oli se, että sen piirissä ei juurikaan huomioitu Toronto-liikehdinnän vaikutuksen hiipumista. Yhä puhuttiin kasvusta, vaikka se nyt merkitsikin sisäistä kasvua. Yhä puhuttiin ”sadosta”, vaikka se ei enää tarkoittanutkaan välittömästi odotettavissa olevaa suurta herätystä. Romanttinen rakkaus ja Toronto-kokemus manifestaatioineen olivat yhä keskeisiä. Nyt ”levättiin Jumalan rakkaudessa” ja ”imettiin sitä itseensä” odotettaessa sitä, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Tämä tosiasioista piittaamaton omissa näkemyksissä pysymisen sinnikkyys saikin Percyn lopettamaan artikkelinsa toteamukseen, että ehkä tästä liikehdinnästä on liian aikaista vielä kirjoittaa loppusanat ”the end”, ”loppu”.

Percyn usein toistama näkemys liikehdinnän hiipumisesta sen pääkallonpaikalla TACF:ssa on

²³⁰ Percy 1998, s. 286, 287.

tarpeen ottaa vakavasti. Tarkasteltaessa nimittäin liikehdinnän omaa materiaalia, kuten esimerkiksi *Spread the Fire*-lehteä, saa toisenlaisen käsityksen asioiden tilasta. John Arnottkin totesi vielä vuonna 2004 Toronto-ilmion 10-vuotishaastattelussa: ”Herätysten elinkaari on yleensä 20-30 vuotta. Niinpä mekin olemme vasta alussa, vai kuinka?”²³¹ Arnottin kommentti heijastaa Percynkin huomiomaa uskoa omaan liikehdintään ja sen voimaan. Tämä usko ei kuitenkaan pitänyt yhtä todellisuuden kanssa, kuten Percynkin selkeät huomiot osoittavat.

Toronto-ilmio Englannissa

Toronto-ilmion kehitys Englannissa on hyvin mielenkiintoinen useammastakin syystä. Ensiksikin ilmio lienee vaikuttanut siellä suhteellisesti ottaen laajimmin²³² aiheuttaen mittavaa ristivetoa karismaattisen ja ei-karismaattisen herätyskristillisyyden keskuudessa.

Toiseksi Toronto-ilmioista lienee Englannissa sekä keskusteltu että julkaistu erilaista materiaalia enemmän kuin missään muualla. Tämäkin tukee näkemystä, jonka mukaan Toronto-ilmion vaikutus on siellä ollut suhteellisesti kaikkein voimakkain. Hyvä esimerkki on David Hilbornin perusteellinen katsaus Toronto-ilmioita käsittelevään kirjoitteluun. Hilbornin kirjoitusta tarkastellaan laajasti jäljempänä.²³³

Kolmanneksi ilmion leviäminen Englantiin kuvaa sitä, kuinka se käytti hyväkseen olemassa olevia karismaattisia verkostoja. Kyse ei ole yhtäkkisestä, eri puolilla tapahtuvasta ”Jumalan Hengen toiminnasta”, kuten Toronto-ilmion piirissä mielellään annettiin ymmärtää, vaan ilmiöstä, joka levisi ihmiseltä toiselle olemassa olevien kontaktien kautta.

Toronto-ilmion leviäminen Englantiin

Toronto-ilmion kannattajat antoivat joissakin yhteyksissä ymmärtää, että samankaltaisia ilmiöitä ilmeni eri puolilla maailmaa samanaikaisesti ja Torontosta riippumatta. Tarkoituksena lienee ollut korostaa liikehdinnän luonnetta spontaanina ”Jumalan suvereenina työnä”, joka ei ollut riippuvainen yhteyksistä Torontoon.

Näyttää kuitenkin varsin selvältä, että ilmio levisi suurimmaksi osaksi suorien tai epäsuorien TAV/TACF-kontaktien kautta. Esimerkiksi Patrick Dixonin mukaan erilaiset ystävyys-suhteet edistivät voimakkaasti uuden ”Jumalan työn” leviämistä koko maassa, eri tunnustuskuntien ja ryhmien keskuudessa.²³⁴ Olemassa olevien verkostojen ja kontaktien merkitystä korostaa myös Dixonin maininta, että ”maaliskuussa 1994 sana epätavallisesta Jumalan Hengen vuodatuksesta Torontossa alkoi levitä Vineyard-seurakunnissa eri puolilla maailmaa.”²³⁵

Jotkin Toronton siunaukselle tyypilliset ilmiöt (esimerkiksi kaatuminen) eivät sinänsä ole harvinaisia karismaattisessa kristillisyydessä. Sama koskee monia muita fyysisiä ja emotionaalisia ilmiöitä, jotka ovat tuttuja Toronto-yhteyksistä. Hyvä esimerkki on juuri hysteerinen nauru, joka on ollut tyypillistä Rodney Howard-Brownin toiminnassa jo ennen Toronto-ilmion syntyä. Jos tällaisia

²³¹ Paddey, Patricia L: ”Toronto Blessing Celebrates 10 Years”. Charisma Magazine, January 2004. www.charismamag.com.

²³² Arnott mainitsee Englannin maana, jossa ilmio on vaikuttanut erityisen voimakkaasti. Samoin Margaret Poloma arvioi Toronto-ilmion vaikutuksen olleen Englannissa laajempi kuin Pohjois-Amerikassa ja kutsuu Englantia ”erityisen lupaavaksi [Toronto-ilmion] näyttämöksi.” Poloma 1999.

²³³ Hilborn 2001b-

²³⁵ Dixon 1994, s. 17.

ilmiöitä on ilmennyt samanaikaisesti Toronto-ilmiön kanssa, kyse ei ole Jumalan suvereenin toiminnan osoituksesta vaan lähinnä siitä, että on omaksuttu samanlaisia vaikutteita.

Englantilaisen *Renewal*-lehden päätoimittaja Wallace Boulton on koonnut kirjaan *The Impact of Toronto* useita *Renewal*-lehdessä ilmestyneitä Toronto-ilmiötä käsitteleviä artikkeleita sekä ilmiön piirissä keskeisesti vaikuttaneiden henkilöiden kirjoituksia. Seuraavassa Toronto-ilmiön leviämistä Englantiin käsittelevässä selvityksessä lainataan artikkeleita *A Mighty Wind from Toronto* ja *Spreading Like a Wildfire*.

Keskeinen henkilö Toronto-ilmiön leviämisessä Englantiin oli Eleanor Mumford. Hän oli yhdessä aviomiehensä kanssa South-West London Vineyard-seurakunnan työntekijä. Artikkelien mukaan lounais-Lontoon kirkoissa alettiin kokea ”hämmästyttävää Pyhän Hengen vuodatusta” sen jälkeen, kun Eleanor Mumford oli vierailut TAV:ssa keväällä 1994.

Mumford kuvaa vierailuaan TAV:ssa. Hänen mukaansa palvelutehtäviä hoitavissa henkilöissä oli sellaista kauneutta, jota ihmiset luultavasti näkivät Apostolien tekojen aikana opetuslapsissa, kun he sanoivat: ”He ovat olleet Jeesuksen seurassa”. Mumford kertoo edelleen innostuneesti siitä, mitä hän koki:

”Jeesus murtaa muureja kirkkonsa sisällä. Olemme olleet tilaisuuksissa yhdessä baptistipastorien, New Frontiers-pastorien, anglikaanien kanssa ja Jumala vuodattaa Henkeänsä kaikkien meidän päallemme. Jumala toimii ihmeellisellä tavalla Lontoossa ja Englannissa. En pääse yli siitä innostuksesta, joka minut valtaa eläessäni juuri tässä ajassa, tässä historian hetkessä”.

Mumford näki tyypilliseen Toronto-liikehdinnän tapaan ilmiön historiallisesti tavattoman merkittävänä.

Mumfordin palattua takaisin Englantiin hän kutsui pastoreita kotiinsa ja kertoi heille, mitä oli kokenut Torontossa. Tämän jälkeen hän rukoili pastoreiden puolesta. Kerrotaan, että jokainen ”tuli voimallisesti kosketetuksi” ja tilaisuus jatkui aina lounasaikaan saakka.

Vieraiden joukossa oli Nicky Gumbel, lontoolaisen karismaattisen anglikaaniseurakunnan Holy Trinity Bromptonin pastori. Gumbel myöhästyi oman seurakuntansa työntekijäkokouksesta Mumfordin kotona sattuneiden tapausten vuoksi. Saavuttuaan omaan työntekijäkokoukseensa hän kertoi lyhyesti, mitä oli kokenut Mumfordin luona. Loppurukouksen aikana hän pyysi Pyhää Henkeä laskeutumaan läsnäolijoiden ylle. Artikkelin mukaan Pyhä Henki ”kosketti” jokaista tavalla, jota he eivät olleet ennen nähneet ja he kaatuivat lattialle uudelleen ja uudelleen.

Patrick Dixonin kirjassa *Signs of Revival* kerrotaan samasta tilaisuudesta. Dixonin mukaan HTB:n kirkkoherra Sandy Millar oli toisaalla eri kokouksessa. Hän sai puhelinsoiton naishenkilöltä, joka oli Gumbelin johtamassa työntekijäkokouksessa. Nainen kertoi, kuinka koko HTB:n työntekijäjoukko makasi toimiston lattialla kykenemättä nousemaan. Millar kysyi naiselta, kuinka tämä oli onnistunut pääsemään puhelimeen. Nainen vastasi: ”Minä ryömin”.

Dixon lainaa myös Gumbelin kertomusta työntekijäkokouksesta. Gumbelin mukaan hänen rukouksensa vaikutus oli välitön. Ihmiset kaatuivat maahan uudelleen ja uudelleen. Gumbel kuvailee, kuinka ”näkyvät olivat ainutlaatuisia, kun Pyhä Henki kosketti kaikkia läsnäolevia tavoilla, joita harvat olivat nähneet tai kokeneet.” Kokoushuoneen ohi kulkeneet työntekijät kokivat myös samoja ilmiöitä. Parin tunnin kuluttua jotkut työntekijäkokouksessa mukana olleet menivät muihin toimistohuoneisiin rukoilemaan toisten puolesta ja myös näitä ”Henki kosketti voimakkaasti” ja he kaatuivat maahan. Tätä kesti myöhään iltapäivään asti.²³⁶

²³⁶ Dixon 1995, s. 12, 13.

Seuraavana sunnuntaina, 29.5.1994, Mumford puhui Holy Trinity Bromptonin aamujumalanpalveluksessa. Puheensa lopuksi hän rukoili, että Pyhä Henki laskeutuisi alas. Hetken aikaa vallitsi hiljaisuus ja sen jälkeen jotkut alkoivat nauraa ja jotkut itkeä. Kun sitten ”Pyhä Henki laskeutui”, Mumford pyysi läsnäolijoita eteen rukoiltavaksi. Mumfordin oma tiimi ja seurakunnan rukoustiimi rukoilivat läsnäolijoiden puolesta. Moni kaatui. Pian koko kirkko ”oli vaikutettu”. Sama ilmiö toistui iltatilaisuuksissa. Seuraavana tiistaina samanlaisia raportteja kuultiin eri kirkoista Lontoossa.

Sunnuntaina 5.6.1994 Sandy Millar pyysi joitakin henkilöitä ”todistamaan” kuinka ”Pyhä Henki oli kosketanut” heitä. Raportissa kerrotaan, kuinka tämän tuloksena ”Pyhä Henki laskeutui” kaikkialle kirkkoon eikä tuona iltana ollut mahdollista viettää ehtoollista niinkuin oli alunperin suunniteltu.

Tämän jälkeen sekä Holy Trinity Bromptonissa että joissakin muissa kirkoissa oli vastaavanlaisia tilaisuuksia. Holy Trinity Bromptonissa oli pakko järjestää sunnuntaisin kaksi iltatilaisuutta, koska tulijoita oli niin paljon. Tästä huolimatta monet eivät mahtuneet mukaan tilanpuutteen vuoksi. Raportit kertovat tällaisesta tilanteesta kesällä 1994. Syksyllä 1995 tilanne oli jo toinen. Kun vierailin seurakunnan tilaisuudessa, sunnuntaina oli vain yksi iltatilaisuus eikä kirkko ollut aivan täynnä.

Kertomuksissa Toronto-ilmion leviämisestä Englantiin korostuu aivan sama asia kuin Toronto-ilmiossa yleensä. Tärkeää on ”Hengen kosketus”, joka koetaan tunteissa ja joka ilmenee erilaisissa manifestaatioissa.

Toronto-ilmion kehitys Englannissa

Toronto-ilmion kehitys on dokumentoitu Englannissa paremmin kuin missään muualla. Tämäkin kertonee siitä, että ilmiö on siellä vaikuttanut suhteellisesti ottaen laajemmin kuin muualla. Tarkastelen seuraavassa ilmiön kohtaloa Englannissa, koska se tarjoaa valaisevan kuvan ”Toronton siunauksen” kehityskaaren lyhydestä ja varsin nopeasta lopusta vuoden 1996 tienoilla. Tämä on valaisevaa siksi, että ilmiön nopeahko hiipuminen ja herätyslupausten toteutumattomuus on niin räikeässä ristiriidassa alkuaikojen suurten puheiden jälkeen.

David Hilborn on laatinut laajan ja yksityiskohtaisen selvityksen Toronto-liikehinnästä Englannissa ja ilmiön aiheuttamasta keskustelusta, kuohunnasta ja ristiriidoista englantilaisen herätyskristillisyyden piirissä. Yhteenvedo on julkaistu Internetissä Evankelikaalisen Allianssin kotisivuilla ja sen lisäksi osana Hilbornin toimittamaa Toronto-ilmiota käsittelevää kirjaa.²³⁷

Hilborn kutsuu vuotta 1996 ja sen jälkeistä aikaa Toronto-ilmion ”muuttumisen ja kuihtumisen” ajaksi. Hän viittaa useissa kohden siihen, kuinka ilmiö hiipui vuoden 1996 jälkeen. Jonkinlaisen kuvan tästä saa Hilbornin toimittamasta aineistosta. Vuosia 1994-1995 (kaksi vuotta) käsittelevä aineisto käsittää Hilbornin kirjasta 135 sivua, kun vuosia 1996-2000 (viisi vuotta) käsittelevä aineisto käsittää 45 sivua. Lisäksi jälkimmäinen jakso tarkastelee Toronto-ilmiota pääasiassa menneessä aikamuodossa.

Keskustellessani tunnetun englantilaisen anglikaanikarismaatikon ja Toronto-kriitikon teol.tri Clifford Hillin kanssa vuosina 1995-1996 hän vertasi Toronto-liikehinnää sieneen, joka yhtäkkiä kasvaa ja sitten katoaa aivan yhtä nopeasti. Toinen Toronto-ilmion englantilainen kriitikko, baptistipastori Chris Hand arvioi vuonna 1998, että ilmiö oli tuolloin Englannissa aktiivinen vielä joissakin seurakunnissa. Tämä on huomattavan vaatimatonta verrattuna siihen, että ilmiön kerrottiin

²³⁷ Hilborn 2001 ja Hilborn 2001b, s. 131-332.

huippuaikoina vaikuttaneen useissa tuhansissa englantilaisissa seurakunnissa.²³⁸

Hilborn lainaa toimittaja Cole Moretonin *Church Times*-lehdessä helmikuussa 1996 ilmestynyttä artikkelia, jossa Moreton kirjoittaa, että Holy Trinity, Brompton oli tehnyt painokkaasti pesäeroa 'Torontoon' ja korosti pitävänsä yhteyttä John Wimberiin.²³⁹ TACF oli vain vähän aikaisemmin erotettu Vineyard-kirkkokunnasta. Hilborn referoi myös Clifford Hillin pääkirjoitusta *Prophecy Today*-lehdessä helmikuussa 1996. Hillin mukaan "Toronto-aalto on heikkenemässä" eivätkä ihmiset enää "parveile uudistustilaisuuksissa".²⁴⁰ Hilborn lainaa myös baptistipastori Gethin Russell-Jonesin kirjoitusta otsikolla *Whatever Happened to the Promised Revival*. Kirjoitus julkaistiin marraskuussa 1997 *Christianity*-lehdessä. Russell-Jones kirjoittaa:

Tämän piti olla siunauksen vuosi, erityisen ylhäältä tulevan suosion aika. Me kylvimme kohtuuttomassa liioittelussa; aaltojen piti tulla korkeammiksi, virtojen syvemmiksi ja vesiputousten kovaäänisemmiksi. Joku julisti toukokuun viralliseksi herätyksen kuukaudeksi, julistus, johon liittyi enemmän paastoa, rukousta ja profetoimista, kuin mitä on nähty moneen vuoteen. Tunnetut julistajat peruuttivat sovittuja tilaisuuksiaan ja istuivat tiukasti odottamassa herätykseksi kutsutun ilmiön saapumista Englantiin. Se ei tullut.

Russell-Jones lainaa tri. Andrew Walkeria, jonka mukaan "Holy Trinity Bromptonin Alfaburssi on korvannut ja saattanut sopivasti varjoonsa Toronto-ilmiön".²⁴¹

Elokuussa 1998 Englannin Pelastusarmeijan lehdessä oli artikkeli otsikolla "Mitä tapahtui Toronton siunaukselle?". Artikkelissa kirjoittaja toteaa, että on "kulunut jonkin aikaa siitä, kun kuulumme Toronton siunauksen vaikutuksesta".²⁴²

Kirjassaan *Charismatics and the New Millennium*, Nigel Scotland toteaa Toronto-ilmiön vaikutuksen alkaneen vähetä vuoden 1996 lopulla. Johtajista oli hänen mukaansa loppunut puhti ja retoriikkaa ei kyetty enää pitämään yllä.²⁴³ Hilborn vastaa myös Evankelikaaliseen Allianssiin kohdistettuun kritiikkiin siitä, että sen Toronto-aiheinen yhteenvedo (Hilborn 2001b) oli tehty "vasta neljä vuotta Siunauksen heikkenemisen jälkeen". Puolustuksena Hilborn mainitsee tullessa EA:n palvelukseen vasta vuoden 1997 lopulla, jolloin "Siunaus oli laajalti hävinnyt".²⁴⁴

Joissakin kommentteissa on kiinnitetty huomiota siihen, että huolimatta suurista odotuksista ja julistuksista Toronto-ilmiö ei jättänyt pysyviä merkkejä Englannin kirkossakäyntitilastoihin. Nigel Scotland toteaa, että "kuluneen kuuden vuoden aikana Siunaus ei näytä vaikuttaneen merkittävästi Englannin kirkkojen jäsenmäärään".²⁴⁵ Englantilainen tutkimuslaitos Christian Research Association teki vuonna 1998 laskennan englantilaisissa kirkoissa ja seurakunnissa. Eräs laskennan tulos oli se, että kirkossakäynti laski Englannissa vuoden 1989 10%:sta vuoden 1998 7,5%:iin. Näihin vuosiin sisältyy myös Toronto-ilmiö. Hilborn toteaa, että huolimatta suurista väitteistä ja toiveista, Toronto-ilmiön pitkäaikaisempi vaikutus Englannin kirkkoihin ja yhteiskuntaan on jäänyt

²³⁸ Marc Dupont arvioi syksyllä 1994 luvuksi 1500-2000 (MD941101). Gail Read arvioi *Spread the Fire*-lehden vuoden 1995 heinä-elokuun numerossa seurakuntien lukumääräksi 4500. Tämä oli hänen mukaansa konservatiivinen arvio, kun jotkut taas uskoivat seurakuntia olleen 7500. John Arnott puhuu 5000-7000 seurakunnasta (Arnott 1995, 218)

²³⁹ Hilborn 2001b, s. 290.

²⁴⁰ Hilborn 2001b, s. 292.

²⁴¹ Hilborn 2001b, s. 313.

²⁴² Hilborn 2001b, s. 318.

²⁴³ Hilborn 2001b, s. 321.

²⁴⁴ Hilborn 2001b, s. 322.

²⁴⁵ Hilborn 2001b, s. 321.

vähäpätöiseksi.²⁴⁶

Christian Research Associationin johtaja Peter Brierley tekee mielenkiintoisen havainnon laskennan tuloksista. Hänen mukaansa evankelikaalit kokonaisuudessaan ovat menettäneet jäseniä vähemmän kuin muut Englannin kirkolliset virtaukset. Tämä ei kuitenkaan koske karismaatikkoja, jotka ovat kärsineet suhteellisen dramaattisen ”jäsenkadon” vuodesta 1989, n. 16%:a. Brierleyn mukaan tämä johtuu suurelta osalta siitä, että noin neljäsosa pääasiassa enemmistöltään valkoisia helluntaiseurakuntia ei kutsu itseään enää ”karismaattisiksi evankelikaaleiksi” vaan ”valtavirran evankelikaaleiksi”. Brierley arvelee tämän johtuvan siitä, että tällaiset seurakunnat eivät halua tulla liitetyiksi niihin seurakuntiin, jotka ovat omaksuneet ”Toronton siunauksen”.²⁴⁷ ”Toronton siunaus” näyttää siis olleen kaikkea muuta kuin siunaus Englannin kristityille. Mitään muuta ei tosin voinut odottaakaan epäraamatullista tunnekokemusta markkinoivalta liikehdinnältä.

Hilbornin yhteenvedossa Toronto-ilmion tunnetut puoltajat antoivat myös ymmärtää, että ilmion aika Englannissa olisi ohi. Holy Trinity Bromptonin pastoria Nicky Gumbelia haastateltiin Alpha-kurssin johdosta *Guardian Weekend*-lehteen. Artikkelin aiheena oli varsinaisesti Alpha-kurssien menestys eri puolilla maailmaa. Menestyksellä tarkoitetaan kurssin leviämistä lukuisiin eri maihin ja kirkkokuntiin.

Gumbel kommentoi haastattelussa myös lyhyesti Toronto-ilmiota. Gumbelin mielipide on tässä yhteydessä tärkeä, koska – kuten edellä on havaittu – Gumbel oli niitä henkilöitä ja HTB niitä seurakuntia, jotka jo aivan alussa myötävaikuttivat aivan keskeisellä tavalla Toronto-ilmion leviämiseen Englannissa. Gumbel totesi, että hän ei halunnut enää puhua Toronto-ilmistä, koska se oli aiheuttanut niin paljon eripuraa kristittyjen keskuudessa. Silti Gumbel piti Toronto-ilmiota yhä ”ihanana asiana”.²⁴⁸ On sinänsä huomion arvoista, että vaikka Gumbel piti Toronto-ilmiota ”ihanana”, hän ei enää halunnut puhua siitä. Yhtäkaikki hänen kommenttinsa osoittaa omalta osaltaan, että Toronto-ilmion aika oli ohi.

Toinen tunnettu Toronto-ilmion englantilainen kannattaja, Rob Warner, maalasi varsin synkeän kuvan ilmion vaikutuksesta ja tilasta Englannissa.²⁴⁹ Tämäkin mielipide on merkittävä sikäli, että Warner puolusti vuosien varrella ilmiötä voimakkaasti.

Warner oli Toronto-ilmion synnyn aikaan Herne Hill-baptistiseurakunnan pastori ja ”suosittu evankelikaalinen puhuja”. Warner kuuli Toronto-ilmistä kollegalta, joka oli viettänyt ”yhdeksänkymmentä minuuttia lattialla leväten Hengessä” Queens Road-baptistiseurakunnassa Wimbledonissa.²⁵⁰ Warner otti heti yhteyttä seurakunnan pastoriin Norman Mossiin, joka puolestaan oli ”saanut siunauksen” TAV:ssa. Saatuaan yhteyden Mossiin Warner oli kuunnellut tämän kertomusta siitä, mitä oli tapahtunut TAV:ssa ja tämän omassa seurakunnassa. Kuultuaan tämän Warner oli kysynyt: ”Milloin minä voin vastaanottaa [Toronto-kokemuksen]”.²⁵¹ Hilborn lainaa useassa yhteydessä Warnerin Toronto-myönteistä kirjaa.²⁵²

Käsitellessään Toronto-ilmion herättämiä odotuksia ja näiden odotusten lietsontaa, Hilborn lainaa Warnerin sanoja vuodelta 1995:

”Me ylistämme Jumalaa niistä virvoituksen ajoista, joista olemme nauttineet,

²⁴⁶ Hilborn 2001b, s.

²⁴⁷ Hilborn 2001b, s. 24, 25.

²⁴⁸ Hilborn 2001b, s. 25, 324.

²⁴⁹ Hilborn 2001b, s. 325.

²⁵⁰ Hilborn 2001b, s. 159, 160.

²⁵¹ Hilborn 2001, s. 161.

²⁵² Warner, Rob, *Prepare for Revival*, Hodder and Stoughton: London, 1995.

mutta meidän pyyntömme täytyy olla, että ne olisivat vain alkusoittoa. Kaipaamme nähdä... maailmanlaajuisen herätyksen, joka valmistaa maailman Kristuksen toiselle tulemukselle”.

Hilborn mainitsee, että asettaessaan ”näin korkeat panokset”, Toronto-ilmion puolustajat olivat alttiita aiheuttamaan sitä suuremman pettymyksen, jos ja kun liikehdintä menettäisi voimansa. Hilborn toteaaakin, että Warner on tuonut tämän pettymyksen ilmi ”huomiotaherättävän suorasukaisesti”. Warner on todennut vuonna 2001: ”Toronto tuli suurena pamauksena, mutta näyttää suoraan sanoen päättyneen vaikerrukseen”. Warner sanoo Toronto-ilmion merkinneen hänelle hengellistä rikastumista, mutta myös ”kolmeen seikkaan perustuvaa epätodellisen leimaamaa palvelutehtävää: liioittelun, manipulaation ja hysterian”.²⁵³

Toronto-ilmion kehitykseen kielteisesti vaikuttaneista tekijöistä Hilborn ottaa erityisesti esille Toronto Airport Vineyardin erottamisen Association of Vineyard Churches-kirkkokunnasta. Hilbornin mukaan erottaminen vaikutti negatiivisesti Toronto-ilmion kansainväliseen tilanteeseen.²⁵⁴

Varsin havainnollisen kuvan ilmion kehityksestä Englannissa, erityisesti Lontoossa, antaa tunnetun englantilaisen evankelikaalin, R.T.Kendallin kommentti. John Arnottin toimittamassa kirjassa *Experience the Blessing* Kendall esiintyy eräänä Toronto-ilmion puolestapuhujana ja kertoo ilmion tulosta omaan seurakuntaansa, Westminster Chapeliin Lontoossa. Kendall kirjoittaa myös *Spread the Fire*-lehdessä herätyksen olemuksesta ja mainitsee tässäkin yhteydessä Toronto-ilmion tulon omaan seurakuntaansa. Kendallin mukaan hänen oma seurakuntansa oli viimeinen, joka Lontoossa omaksui Toronto-ilmion. Kendall jatkaa, että tässä vaiheessa ilmio oli itse asiassa jo suurimmaksi osaksi kadonnut muista seurakunnista.²⁵⁵

Tämä kuvaa omalta osaltaan ilmion nopeaa nousua ja laskua. Päättellen Kendallin omasta kirjoituksesta ilmio ei hänenkään seurakunnassaan saanut kovin ihmeellisiä aikoja. Kendall kirjoittaa, että ”viimeisten kuukausien aikana Hengen läsnäolo on ollut keskuudessamme korkeammalla tasolla kuin koskaan kaksikymmentäviisivuotisen viranhoitoni aikana”. Mitä tämä ”Hengen läsnäolon korkea taso” oli näiden kuukausien aikana saanut aikaan? Ilmeisesti ei oikein mitään, koskapa Kendall kirjoittaa, ettei tiedä, mihin tämä kaikki johtaa, mutta toivoo, että Toronto-ilmio saisi aikaan herätyksen hänen seurakunnassaan ja Lontoossa vaikkapa sitten kauan sen jälkeen, kun hänen oma aikansa seurakunnassa on ohitse.²⁵⁶ Tällainen suurten puheiden ja niitä vastaamattoman todellisuuden välinen selkeä ristiriita on aitoa Toronto-ilmiota.

Toronto-ilmion elinkaari Englannissa, liikkeen toisessa merkittävämmässä ”linnakeessa” Pohjois-Amerikan ohella oli siis lyhyt. Se saapui kevätkesällä 1994 ja jo vuonna 1996 siitä puhuttiin hiipuneena ilmionä. Suuret puheet ja odotukset olivat osoittautuneet tyhjiksi. On aivan niinkuin Toronto-ilmion englantilainen kriitikko Peter Fenwick totesi syksyllä 1995: ”Ei kukaan jaksa nauraa loputtomiin”.

²⁵³ Hilborn 2001b, s. 14, 325.

²⁵⁴ Hilborn 2001b, s. 10.

²⁵⁵ Kendall, R.T., *Revival, the Weight of God's Glory*. Artikkelit *Spread the Fire*-lehdessä, Issue 5, 2001, s. 13.

²⁵⁶ Sama. On hyvin huomionarvoisaa, että Kendallin artikkeli on julkaistu vuoden 2001 loppupuolella, eli siis yli seitsemän vuotta ”Siunauksen” alkamisen jälkeen ja vielääkään ei ollut näköpiirissä, mihin tämä kaikki johti. ”Toronton siunauksen” tulokset näyttävät olevan kuin tarun kertoma sateenkaaren alkupäässä oleva aarre, joka pakenee etsijäänsä yhtä kiivaasti kuin tämä yrittää saavuttaa ”aarretta”.

Toronto Ruotsissa

Toronto-ilmion kehitys Ruotsissa oli hyvin samankaltainen kuin TACF:ssa ja Englannissa. Ruotsissa Stockholm Vineyard lienee tunnetuimpia niistä seurakunnista, jotka omaksuivat Toronto-ilmion.

Loka-marraskuussa 1994 seurakunta oli erittäin intensiivisesti mukana Toronto-liikehdinnässä ja liikehdinnälle tyypillisiä ilmiöitä ilmeni tilaisuuksissa voimakkaana, kuten edellä on kerrottu. Vuoden 1997 alussa ilmiöllä oli yhä sijansa seurakunnan elämässä, mutta sen intensiteetti oli paljon heikompi. Manifestaatioita ilmeni edelleen esirukoushetkessä ja niitä aivan ilmeisesti odotettiinkin ilmenevän, mutta niitä oli paljon vähemmän kuin 1994.

Vuonna 1997 ideologia oli edelleen sama kuin vuonna 1994, mutta itse ilmiö oli käytännössä selvästi väljähtyneempi. Stockholm Vineyardin pastori Hans Sundström pohdiskelikin tammikuussa 1997 seurakunnan suhdetta ilmiöön ja totesi jossakin määrin empivästi, että ”me jatkamme yhteen tulemista [Toronto-merkeissä] niin kauan kuin Herra jatkaa tulemista keskuuteemme [Toronto-merkeissä]”.

Ilmeisesti ”Herra lakkasi tulemasta”, ts. ilmiöön väsyttiin. Tämän puolesta puhuu edellä mainittu Stockholm Vineyardin työntekijän kommentti, jonka mukaan seurakunta ei enää ollut aktiivinen ”Toronton siunauksen” puitteissa vaan ”oli siirtynyt eteenpäin”. Kuten edellä todettiin, seurakunnan omilla Internet-sivuilla Toronto-ilmioista puhutaan seurakunnan historiaan kuuluvana seikkana. Siellä mm. mainitaan, että vuonna 1995 ”uudistuksen aalto” kohtasi seurakuntaa. ”Muutaman intensiivisen vuoden jälkeen” kävijämäärät vähenivät ja seurakunta siirtyi pienempiin tiloihin.²⁵⁷

Toronto Suomessa

Suomessa Toronto-liikehdintä sai varsin laajaa julkisuutta keväällä ja kesällä 1995, mutta katosi sitten näkyvistä suhteellisen nopeasti. Keväällä 1995 Jyväskylässä ja Helsingissä järjestettiin suurehkot Toronto-konferenssit, joissa TAV:n työntekijät Marc Dupont ja Guy Chevreau esittelivät ilmiötä suomalaisille. Näiden seurauksena kristillisessä lehdistössä syntyi vilkas keskustelu Toronto-ilmion oikeutuksesta.

Mielipiteitä esitettiin puolesta ja vastaan. Toiset olivat sitä mieltä, että ilmiö oli aitoa Jumalan työtä, toiset taas – kuten allekirjoittanut – pitivät sitä sielullisena ”loiskiehuntana”. Varsin pian ilmiö siirtyi taustalle jääden elämään joksikin aikaa joissakin vapaissa seurakunnissa. Näissäkään ei lopulta puhuttu ”Toronton siunauksesta”. Uusi Tie-lehden päätoimittaja Leif Nummela arvioi puhelinkeskustelussa loppuvuodesta 1996, että ilmiö oli hävinnyt yhtä nopeasti kuin se oli ilmestynytkin suomalaiseen kristilliseen kenttään.

Ilmiö oli todellakin hävinnyt ”Toronton siunauksen” nimellä. Suuria ”Toronto-kokouksia” tai ”Toronto-konferensseja” ei enää järjestetty. ”Toronton siunausta” koskeva keskustelukin hiipui, mikä myös kertoi siitä, että ilmiö hävisi julkisuudesta tämän nimisenä.

Toronto-ilmion edustamat ja markkinoimat opetukset ja osittain käytännötkin eivät kuitenkaan hävinneet minnekään. Tunnekokemusta voimakkaasti korostava ja käytännössä Jumalan sanan syrjäyttävä ”kristillisuus” elää ja voi hyvin meidänkin maassamme edelleen.

²⁵⁷ www.vineyard.se/stockholm/historia.htm

Toronto-ilmion seurauksena on syntynyt joitakin uusia liikehdintöjä tai trendejä. Eräs esimerkki näistä on John ja Carol Arnottin perustama ja johtama järjestö, jonka päämääränä on perustaa tuhansia ”liottavan rukouksen keskuksia” eri puolille maailmaa. Järjestö siis edustaa ja markkinoi Toronto-ilmion ”soaking”-, likoamis-ajatusta, jossa henkilö makaa lattialla kokien Toronto-kokemusta ja ”likoaa” mukamas ”Jumalan Hengessä”. Meidän maassamme tällaisten Toronto-ilmioistä välittömästi syntyneiden perillisten merkitys lienee varsin pieni.

Kaikkein merkittävin Toronton ”perintö” Suomessakin lienee se, että se on entistä voimakkaammin totuttanut uskovia tunnekokemuksia Jumalan Sanan sijasta korostavaan epäraamatullisen ”kristillisyyteen”. Tällainen ”kristillisyyden” näyttää jopa olevan täällä kaikkien suosituin ”kristillisyyden muoto”. Lisäksi Toronto-ilmio on omituisine manifestaatioineen siirtänyt sallitun ja hyväksytyyn rajaa yhä enemmän harhaopin puolelle.

Vaikka erilaiset tälläkin hetkellä maassamme vaikuttavat kokemuksellisuutta Sanan kustannuksella korostavat liikehdinnät eivät olisi suoranaisia Toronto-ilmion perillisiä, perehtyminen Toronto-ilmion epäraamatullisiin opetuksiin ja käytäntöön auttaa näkemään niidenkin epäraamatulliset ainekset ja torjumaan ne. Tässä mielessä Toronto-ilmion opetuksien ja käytäntöjen tarkastelu on edelleen hyvin ajankohtaista.

Valtava hedelmä – mutta missä?

Toronto-ilmion piirissä oli tapana korostaa liikehdinnän aikaansaamaa ”hyvää hedelmää” osoituksena siitä, että se oli Jumalan työtä. Puhuttiin muuttuneista ja uudistuneista ihmisistä, avioliittojen eheytyemisistä, ihmissuhteiden korjautumisista jne. Lisäksi tuotiin esille, kuinka Toronto-ilmion kautta tavattoman suuret ihmisjoukot – useat miljoonat - olivat saaneet maistaa tätä uudistuksen ihanuutta. Pääasiassa kuitenkin painotettiin juuri sisäisen uudistuksen merkittävyyttä osoituksena Jumalan työstä, ”hyvästä hedelmästä”. Kun Toronto-ilmiota ei loppujen lopuksi oikein pystytty puolustamaan Raamatulla, ilmion aikaansaaman ”hedelmän” korostamisesta tuli tärkein tapa puolustaa ilmiötä Jumalan työnä.

On syytä panna merkille eräs seikka Toronto-ilmion ”hedelmän” luonteesta. Toronto-ilmion piirissä pidettiin merkittävänä hedelmän osoituksena sitä, että kokemuksen saaneita ihmisiä oli niin paljon – miljoonia, väitettiin – ja että monet kertoivat kokeneensa ihania asioita, jotka jopa muuttivat heidän elämänsä. Tämä oli siis ”hyvä hedelmä”.

Nyt tästä ei ole juuri mitään jäljellä. Mutta vaikka tilanne olisi Toronto-ilmion kannalta hyvä, vaikka nämä ”miljoonat” edelleen sätkisivät, potkisivat, nauraisivat ja ”juopuisivat” mattohetken pauloissa eri puolilla maailmaa ja vannoisivat ”Toronton siunauksen” nimeen, kyseessä ei olisi mikään ”hyvä hedelmä”. Kyseessä olisi päinvastoin hyvin huolestuttava tilanne. Tämä ihmisjoukko pitäisi saada irrotettua epäterveestä ”kristillisyydestään” ja palautettava aidon raamatullisen kristillisyyden perustalle. Tämä olisi vieläpä vaikeaa, kun tiedetään, kuinka itsepäisesti ihmisillä on tapana roikkua epämääräisissä ”hengen” aiheuttamissa tunnekokemuksissa.

Tilanne, joka Toronto-ilmion kannalta merkitsisi ”ihanan hedelmän” laajamittaista esiintymistä, olisi todellisuudessa huolestuttavan harhan pesiytymistä laajoihin piireihin. Kaikki ei siis ole hyvää ”hedelmää”, mitä sellaiseksi väitetään.

Tosiasiassa Toronto-ilmion hedelmä ei ollut vaikuttavaa määrällisesti eikä laadullisestikaan eritoten, kun otetaan huomioon se, että liikehdinnän mukaan kyseessä oli ”maailmanhistorian suurin herätys”. Vuonna 2004 Toronto-ilmion kymmenvuotishaastattelussa Arnottkin totesi, että Toronto-ilmion kaikkein merkittävin hedelmä oli se, että ”monien kristittyjen sydämissä oli nyt odotus siitä, että jotakin tapahtuisi, kun he menevät kirkkoon”. ”On suurempi odotus, että Jumalan läsnäolo tunnettaisiin ja koettaisiin jollakin tavalla”.²⁵⁸

Tällainen ”hedelmä” ei ole mitään todellista hedelmää. Kirkkoon ei mennä odottamaan, että jotakin tapahtuisi ja jotakin koettaisiin. Kirkkoon mennään saamaan kunnan opetusta ja ”virkistymään yhteisestä uskosta” (Room.1:11-12). Sen jälkeen palataan jokapäiväisen elämän pariin ja pannaan Jumalaa palvellen itse tapahtumaan niitä asioita, joita Jumala on tarkoittanut toimitettavaksi. Jumalan käytössä oleminen ja Hänen haluamiensa asioiden oppiminen siinä tehtävässä ja asemassa, jonka Hän osoittaa, on ”kokemus” vailla vertaa.

²⁵⁸ Paddey, Patricia L. ”Toronto Blessing Celebrates 10 Years”. Charisma Magazine, January 2004. www.charismamag.com.

Määrällinen hedelmä

Edellisessä luvussa käsiteltiin Toronto-ilmion elinkaarta. Samassa yhteydessä tuli esille Toronto-liikehännän huippuaikoina elänyt innostus Torontossa vierailleiden henkilöiden suuresta määrästä. Tässä kappaleessa tarkastellaan osin samoja asioita hiukan toisesta näkökulmasta. Nyt on kyse siitä, kuinka Toronto-liikehännässä mukana olleiden ja tilaisuuksiin osallistuneiden henkilöiden määrää pidettiin ilmion hyvänä hedelmänä, jonka katsottiin todistavan siitä, että ilmiö oli Jumalasta.

Toronto-ilmion eräänä määrällisenä hedelmänä on pidetty sen synnyttämää ”kirkkokuntaa”. Muun muassa Margaret Poloma ottaa esille tämän seikan tuodessaan esille Toronto-ilmion ”saavutuksia”. ”Kirkkokunnalla” Poloma tarkoittaa ”Partners in Harvest”-verkostoa, johon kuuluu Toronto-mielisiä seurakuntia ja yhteisöjä eri puolilla maailmaa. Verkoston omilla kotisivuilla korostetaan tosin, että kyseessä ei ole kirkkokunta vaan nimenomaan samanmielisten yhteisöjen verkosto. Kaikesta päättäen verkostoon kuuluu jo olemassa olleita seurakuntia, jotka ovat jossakin vaiheessa hypänneet Toronto-ilmion leiriin. Kyse ei ole uuden synnyttämisestä vaan vanhan uudelleen ryhmittämisestä. Ilmiö ei sinänsä ole uusi. Myös esimerkiksi helluntaiherätys kasvoi alkuaikoina voimakkaasti, kun kokonaisia seurakuntia liittyi siihen muista kirkkokunnista.

Kun puhuttiin Toronto-ilmion määrällisestä hedelmästä, tapana oli ottaa esille Torontossa vierailleiden henkilöiden määrä sekä ”siunauksen” kokoneiden kokonaismäärä. Luvut olivat suurpiirteisiä mutta sinänsä vaikuttavia.

Lienee totta, että varsinkin Toronto-liikehännän huippuaikoina TAV:ssa ja myöhemmin TACF:ssa vieraili melkoinen määrä kuulijoita eri puolilta maailmaa. Toronto kuvattiin paikaksi, jonne ihmiset tulevat ”kaikkialta maailmasta”, missä he ”tulevat siunatuiksi” ja mistä he sitten vuorostaan levittävät ”siunausta” eteenpäin.²⁵⁹ Toronto nähtiin osana Jumalan tarkoitusta ”tuoda valtakuntansa maan päälle”. Tätä nähtiin tapahtuvan kaikkialla maailmassa monissa kirkoissa ja seurakunnissa sekä Torontosta irrallaan että sen vaikutuksesta.²⁶⁰ Alkuaikoina liikehännän sanottiin olevan merkittävää myös Australiassa, Uudessa Seelannissa sekä joissakin maissa Euroopassa ja Aasiassa.²⁶¹

Englanti tuotiin usein esille maana, jossa ilmiö oli levinnyt merkittävästi. Esitetyt arviot liikehännän vaikutuksesta ovat summittaisia ja hyvinkin suurpiirteisiä. Esimerkiksi Dupont väitti marraskuussa 1994, että Toronto-ilmion kaltaista ”Hengen vuodatusta” oli havaittavissa Englannissa 1200-1500:ssa seurakunnassa. Seuraavassa lauseessa hän sanoi, että nyt seurakuntia jo oli varmasti enemmän, ehkä kaksituhatta.²⁶²

Samalla tavalla suurpiirteisiä olivat *Spread the Fire*-lehdessä kesällä 1995 esitetyt luvut, joiden mukaan ilmiö oli varovaisesti arvioiden vaikuttanut Englannissa 4500:ssa seurakunnassa, mutta että joidenkin arvioiden mukaan luku olisi jopa 7500 seurakuntaa.

”Siunauksen” kokoneiden ja tilaisuuksiin osallistuneiden määrästä raportoitiin innostuneena. Tarkoitus oli ilmiselvästi luoda tunnelmaa, että nyt tapahtui jotakin suurta.

Kun Dupont vieraili Jyväskylässä, hän totesi järjestäjien edustajien odottaneen paikalle korkeintaan seitsemäsataa osanottajaa. Edellisen illan tilaisuudessa oli kuitenkin ollut läsnä yli viisituhatta henkeä. Dupont totesi tällaista tapahtuvan kaikkialla maailmassa. Hän mainitsi TAV:ssa

²⁵⁹ Arnott 1995, s. 208, 219; Chevreau 1994, s. viii.

²⁶⁰ Arnott 1995, s. 219, 221.

²⁶¹ Arnott 1995, s. 218, 223, 229.

²⁶² MD941101.

järjestettyjen konferenssien aiemmin keränneen neljä-viisisataa osanottajaa, kun määrä nyt oli noussut kolmeen-neljään tuhanteen kävijään per konferenssi.²⁶³ Dupont otti aivan ilmeisesti asian esille, koska se hänen mielestään todisti Pyhän Hengen vaikutuksesta.

Samalla tavalla eri yhteyksissä tuotiin esille, kuinka Torontossa on vierailut satoja tuhansia, jopa miljoonia ihmisiä. Vuonna 1995 seurakunnassa oli vierailut ”siunauksen” alkamisen jälkeen 750.000 ihmistä.²⁶⁴ Tammikuuhun 1998 mennessä vierailijoita oli ollut Arnottin mukaan jo kaksi miljoonaa ja sadat tuhannet olivat kokeneet ”siunauksen”.²⁶⁵ Lokakuussa 1998 Arnott arvioi, että uskoontulleita oli ollut vuosittain 5000 henkeä vuodesta 1994 lähtien ja että kolme miljoonaa kristittyä oli virkistynyt.²⁶⁶

”Virkistyneiden” lukumäärän räjähdysmäinen kasvu tammikuusta lokakuuhun 1998 selittynee sillä, että jälkimmäisessä tapauksessa Arnott ilmeisesti laski kaikki vierailijat virkistyneiden joukkoon. ”Tilastoinnissa” ei siis oltu turhan tarkkoja.

Vuoden 1994 loka-marraskuussa Dupont vielä tyytyi siihen, että ”satojen ja satojen” ihmisten elämä oli muuttunut. Todisteena vuoden 1995 luvuille Arnott mainitsee vielä, että hänellä on paksu kansio fakseja, joissa pastorit ja johtajat todistavat, että Jumala on muuttanut heidän elämänsä ja palvelutehtävänsä.²⁶⁷ Vielä vuonna 2004, Toronto-ilmion ollessa kymmenvuotias, Arnott ajatteli, että herätys oli menossa.

Edellisen luvun tarkastelu osoitti, että kaikkialla, missä Toronto-liike vaikutti, se keräsi enemmän tai vähemmän joukkoja kokoon joksikin aikaa hiipuakseen sitten nopeasti. Clifford Hillin vertaus sienestä, joka putkahtaa nopeasti esiin kadotakseen yhtä vikkelaan, on hyvin osuva.

Hillin vertaus sopii myös määrällisen ”hedelmän” luonteeseen. Vaikka Toronto-ilmion määrällinen ”hedelmä” oli siinä mielessä hetkellisesti vaikuttava, että ihmisiä tuli suuria määriä kokoon, ”hedelmä” ei kestänyt ajan hammasta oikeastaan hetkeäkään. Mitään todellista, kestäväää hedelmää ei syntynyt. Oli vain jonkin aikaa kestänyt kiinnostus, hetken ”muoti”, johon kyllästyttiin nopeasti joitakin harvoja poikkeuksia lukuunottamatta.

Toronto-ilmion määrällinen vaikutus, ”hedelmä” näyttäytyy oikeassa valossa, kun sitä verrataan puhtaasti määrällisesti pelkästään muihin karismaattiselta pohjalta ponnistaviin liikkeisiin, esimerkiksi helluntaiherätykseen. Siinä missä helluntaiherätys synnytti liikehdinnän, joka ”tuotti” useita suuriakin kirkkokuntia eri puolille maailmaa ja siinä missä se yhä lähes sata vuotta syntymisensä jälkeen kasvaa jossakin päin maailmaa, Toronto-ilmio ei ”tuottanut” oikeastaan juuri mitään.

Laadullinen ”hedelmä”

Hedelmä, jota Toronto-ilmion sanottiin tuottaneen yksilöiden elämässä, ei myöskään ole vakuuttavaa. Monet kokivat mielestään ihania asioita, mutta siitä ei näytä olleen juuri mitään muita varsinaisia seurauksia kuin se, että asianomaiset innostuivat Toronto-liikehdinnän kaltaisesta toiminnasta ainakin joksikin aikaa. Kuten edellä todettiin, tällainen innostus on raamatullisen kristillisyyden kannalta peräti huono hedelmä.

²⁶³ MD950402b.

²⁶⁴ Arnott 1995, s. 217.

²⁶⁵ John Arnott, artikkeli *Spread the Fire*-lehdessä January 1998, vol. 4, Issue 1, s. 5.

²⁶⁶ John Arnott, artikkeli *Spread the Fire*-lehdessä October 1998, Vol. 4, Issue 5, s. 4.

²⁶⁷ Arnott 1995, s. 219.

”Hedelmän” onttoisuus kävi selville jo ilmiön huippuaikoina ”ihania asioita” kokeneiden henkilöiden kertomuksista. Seuraavassa tarkastellaan lähemmin Toronto-kokemuksen luonnetta ja sen ”hedelmiä” ihmisten omien kertomusten perusteella.

Tarkastelu perustuu väitöskirjaani, jossa aineistona oli tässä kohden 133 kokemukskertomusta. Näistä yli puolet oli John Arnottin kirjasta *The Father's Blessing*, kymmenkunta Dupontin ja Chevreauin raamattutunneista, suunnilleen saman verran Dave Robertsin kirjasta *The Toronto Blessing* sekä lopuista suurin osa Toronto-myönteisestä internetin keskustelupalstan arkistosta, jonne oli valittu ”edustavimmat” kertomukset.²⁶⁸

On pantava merkille, että tämä aineisto lienee ollut parasta, mitä oli tarjolla, koska suurin osa siitä on peräisin Toronto-ilmion keskeisiltä vaikuttajilta Arnottilta, Dupontilta ja Chevreaulta, jotka käyttivät kertomuksia esimerkkinä Toronto-ilmion hyvistä seurauksista. Loputkin ovat peräisin kirjasta ja keskustelupalstalta, jotka toivat kertomuksia esille juuri siinä mielessä, että ne kertoivat kirjoittajien mielestä aidolla tavalla ”Jumalan työstä”. Parempaa kerrottavaa Arnottilla, Chevreaulta, Dupontilla ja muilla ei ollut. Siksi tähän aineistoon perustuva tarkastelu antaa luotettavan kuvan Toronto-ilmion sisäisestä, laadullisesta ”hedelmästä”.

Kokemuksen tiedollinen sisältö

Toronto-kokemuksen kaikkein tyypillisin piirre oli sen tunnesisällön voimakkuus ja tiedollisen sisällön heikkous. Kaikenlaista koettiin, mutta hyvin vähän siitä ”jäi käteen”. Tämä piirre tuli hyvin selkeästi esille tilanteissa, joissa henkilöt itse kertoivat kokemuksistaan sekä myös tilanteissa, joissa puhujat kertoivat toisten henkilöiden kokemuksista.

Kirjallisissa esityksissä, kuten esimerkiksi Arnottin ja Robertsin kirjoissa, on ilmeisenä pyrkimyksenä osoittaa, että kokemuksilla olisi muutakin merkitystä ja sisältöä kuin hetkellinen tunnetila tai fyysinen ilmiö. Niinpä niissä pyritäänkin tuomaan hieman enemmän esiin kokemusten tiedollista sisältöä – sikäli kuin sitä on – vaikka näissäkin lähteissä tunnetiloilla ja fyysisillä ilmiöillä on merkittävin rooli.

Monissa kokemuksissa raportoitiin ilon ja rakkauden kokemuksesta, ts. oli koettu positiivinen tunne, jonka sisällöksi on ymmärretty ”ilo” ja ”rakkaus”. Näihin kokemuksiin ei sisällynyt mitään erityistä uutta ymmärrystä tai oivallusta tämän ilon ja rakkauden luonteesta, vaan keskeistä oli juuri tunne, emotio. Kuten edellä on todettu, raamatullinen rakkaus ei ole tunnetta vaan Jumalan tahdon mukaista suuntautumista, asennoitumista ja tekoa.

Jonkinlainen tiedollinen sisältö tuli esille kertomuksissa parannuksen teosta sekä erilaisista ”profeetallisen ulottuvuuden” sisältävistä kokemuksista kuten näyistä. Asiat, joista parannusta tehtiin, olivat varsin yleisluontoisia ja yleensä sellaisia, joista muutenkin puhuttiin Toronto-yhteyksissä. Tällaisia olivat esimerkiksi tunteiden, oman elämän tai oman seurakunnan väärä kontrolloiminen. ”Parannusta” tehtiin toisin sanoen pääasiassa asioista, jotka olivat Toronto-ajattelun mukaan jollakin tavalla vääriä. Joka tapauksessa ”parannuksen” teko oli paljon harvinaisempaa kuin ”rakkauden” ja ”ilon” kokeminen.

Edellä on ollut esimerkkejä ”tiedollista” aineista sisältäneistä näyistä, kuten naisesta, jolle Jeesus ilmoitti itsensä ystävänsä ja veljensä.²⁶⁹ Leijonan karjunta ”profeetallisena tekona” on myös sisältänyt samanlaista ”tietoa”. Eräs leijonan tavalla karjunut pastori näki samanaikaisesti näyn armeijasta marssimasta helvetin porteille. Karjunta merkitsi Jumalan kansan huutoa kadotettujen puolesta.²⁷⁰

²⁶⁸ Römer 2002, s. 15.

²⁶⁹ Arnott 1995, s. 14, 15.

²⁷⁰ Arnott 1995, s. 173, 174.

Samankaltainen symbolinen teko oli se, kun nainen oli hengellisessä tilaisuudessa nelinkontin korskuen kuin vihainen härkä, työnsi tällä tavoin pimeyden voimia takaisin sekä puhui profeetallisia sanoja ilmaisten Jumalan vihaa saatanaa kohtaan sen vuoksi, mitä tämä oli tehnyt Jumalan seurakunnalle.²⁷¹

Tiedollinen sisältö on näissäkin yhteyksissä yleisluontoista ja heijastaa näissä piireissä tuttua opetusta. Symboliset ”profeetalliset” teot tähän ”tiedonsaantiin” liittyen ovat vähintäänkin erikoisia. Ne ovat omalaatuisia ja kummallisia sovelluksia aidosta vanhatestamentillisestä profetiasta, johon on saattanut liittyä sanomaa vahvistavaa tai selvittävää symbolista toimintaa.

Toronto-kokemusten tiedollista antia, ”Toronto-ilmoitusta” käsiteltiin edellä omassa luvussa. Tällöin havaittiin, että tällaisen ”ilmoituksen” sisällöllinen anti oli pääasiassa epäraamatullista. Milloin Toronto-kokemusten sisällöllinen anti ei ollut suorastaan epäraamatullista, se oli joka tapauksessa hyvin ohutta ja yleisluontoista.

Ketkä kokemuksia saivat

Toronto-kokemuksen ”saamiseen” näyttää vaikuttaneen voimakkaasti se, että asianomainen oli kokenut elämänsä tavalla tai toisella kielteisenä, ongelmallisena. Margaret Poloman TAV:n vierailijoiden keskuudessa tekemässä kyselyssä n. 50% vastanneista toi ilmi, että he olivat tulleet ensi kertaa Toronto Airport Vineyardiin kokien ”hengellistä kuivuutta ja suurta lannistuneisuutta”.²⁷²

Tämä mielentila tulee esiin monin tavoin kokemuskertomuksissa. Ihmiset kuvasivat elämäänsä ”ennen Torontoa” kuivaksi, elämäntilannettansa epätoivoiseksi, itseään kuivuneeksi, uupuneeksi, nälkäiseksi, väsyneeksi, murtuneeksi, masennetuksi jne. Ongelmia oli koettu ihmissuhteissa kuten avioliitossa. Pastorit olivat kokeneet uupumusta työnsä vuoksi.

Nämä ”epätoivoiset” olivat yleensä tulleet Toronto-tilaisuuteen odottaen kokevansa jotakin positiivista, joka toisi valoa heidän ”kurjuuteensa”. Tämä epätoivon sävyttämä odotus oli saanut aikaan sen, että ei oltu kovin kriittisiä. Melkeinpä mikä tahansa kelpasi. Siksi näiden henkilöiden ennakoasenne kokemuksiin oli myöskin ollut tavallisesti positiivinen. Sekä kokemuskertomukset että Poloman kysely viittaavat siihen, että tällainen ”epätoivoisuus” omasta elämäntilanteesta ja sen osaltaan vaikuttama normaalin arviointikyvyn puute oli hyvin suotuisa tila sekä Toronto-kokemuksen että -ideologian vastaanottamiselle.

Osa Toronto-kokemuksen saaneista henkilöistä oli etukäteen varsin välinpitämättömiä koko ilmiötä kohtaan. Yleisin syy heidän osallistumiseensa tilaisuuteen oli se, että he olivat tulleet mukaan toisen henkilön pyynnöstä. Nämä henkilöt eivät yleensä odottaneet mitään erityistä tapahtuvaksi omalla kohdallaan. Hyvin lähellä tätä ryhmää olivat ”kohteliaat katselijat”. He tulivat Toronto-tilaisuuksiin pääasiassa uteliaisuudesta. Heidän suhteensa Toronto-kokemuksiin oli alun alkaen välinpitämätön, mutta erona edelliseen ryhmään heillä oli tiettyä kiinnostusta ja uteliaisuutta nähdä, mistä oli kysymys. Viimeinen ryhmä olivat ne, joilla oli ollut etukäteen negatiivinen käsitys Toronto-ilmiöstä, mutta jotka muuttivat mielensä saatuaan Toronto-kokemuksen.

”Epätoivoisten” ennakoasenne Toronto-kokemusta kohtaan on kaikkein positiivisin. Muut ryhmät kävivät yleensä läpi lyhyemmän tai pitemmän ajan, joka oli valmistanut heitä Toronto-kokemuksen vastaanottamiseen. Tämä prosessi saattoi tapahtua yhden tilaisuuden aikana tai siihen saattoi kulua pidempi aika. Joissakin tapauksissa kokemus oli tapahtunut ilman tällaista

²⁷¹ Arnott 1995, s. 178.

²⁷² Samaa viittaa Dixon. Hänen mukaansa monet ovat tulleet vedetyiksi mukaan Toronto-ilmiöön, koska he ovat kokeneet ”voimakasta hengellistä tyhjyyttä”. Dixon 1994, s. 60.

”valmistautumisperiodia”.

Tyypillistä Toronto-kokemukselle oli myös se, että hyvin nopeasti kokemusten jälkeen oltiin valmiita julistamaan, että itsessä/toisissa oli tapahtunut merkittävää Jumalan työtä. Itse asiassa tätä tapahtui jo kokemusten kestäessä, kuten Tukholmassa, jossa Dupont osoitti yleisön joukosta ”manifestoivia” henkilöitä ja kommentoi heissä tapahtuvaa ”Jumalan työtä” eri tavoin. Tällöin kokemuksen vaikutuksen luonteen ja keston arviointi ei perustu oikein mihinkään. Tämän tapaiset summanmutikassa tehdyt arviot kertovatkin enemmän tekijästään kuin arvioinnin kohteesta.

Kokemusten ”hedelmä”

Tässä kappaleessa käsitellään yksinomaan henkilöiden omia kertomuksia kokemuksen ”hedelmästä” heidän elämässään. Näitä kertomuksia pidettiin liikehdinnän piirissä selvinä todisteina siitä, mitä kaikkea ”Jumalan antama” Toronto-kokemus voi saada aikaan ihmisten elämässä.

Kun henkilöt raportoivat kokemuksiaan, se tapahtui hyvin positiivisesti ja innostuneesti. Kokemuksen ymmärrettiin olevan jotakin hyvää, Jumalan aikaansaamaa, muuten henkilöt eivät olisi vaivautuneet todistamaan niistä puheina ja kirjoituksin. Suurella osalla kokemuskertomuksista tämä johtopäätös on ainoa, minkä kokemuksen vaikutuksesta henkilön elämässä voi tehdä. Enimmäksellä osalla kokemuskertomuksia on kuitenkin jonkinlaisia viitteitä siitä, mitä kokemus on henkilöiden mielestä saanut aikaan heidän elämässään.

Hedelmiä oli karkeasti ottaen neljänlaisia: ”subjektiivinen muutos”, ”muutos ihmissuhteissa”, ”muutos seurakunnan elämässä” ja ”muut”. Joissakin tapauksissa henkilö saattoi raportoida muutoksia useammalla alueella. Siksi ”muutosten” määrä on aineistossa suurempi kuin kokemuksista raportoivien henkilöiden määrä.

”Subjektiivinen muutos” on laajin näistä neljästä ryhmästä. Ihmiset kertovat ”päässeensä vapauteen”,²⁷³ he ovat ”löytäneet todellisen jutun”,²⁷⁴ ovat kokeneet ”lisääntyvää tietoisuutta Pyhän Hengen työstä meissä ja meidän kauttamme”,²⁷⁵ ”Jumala on nöyryyttänyt” heitä.²⁷⁶ He ovat kokeneet, kuinka ”yrittämisen ies on murtunut”,²⁷⁷ kuinka ”Jumala tuli”,²⁷⁸ kuinka he ”ovat alkaneet ymmärtää ehdotonta rakkautta”,²⁷⁹ kuinka he ovat kokeneet ”lisääntyntä hengellistä auktoriteettia”.²⁸⁰ He ovat myös saattaneet kuulla ”Jumalan kertovan minulle, että Hän rakastaa minua ja pitää minusta huolta”²⁸¹ tai kokeneet, kuinka Jeesus rakasti heitä ensin,²⁸² kuinka vastattiin ”sydämen huutoon läheisyyden puoleen”.²⁸³ On saatettu myös kokea parantumista murheesta ja vapautusta tunne-elämän alueella²⁸⁴ tai kokea ”uusi suhde Jeesukseen”,²⁸⁵ tai edelleen ”tuntea

²⁷³ Arnott 1995, s. 222.

²⁷⁴ Arnott 1995, s. 223.

²⁷⁵ Arnott 1995, s. 225.

²⁷⁶ Roberts 1994, s. 40, 41.

²⁷⁷ GC950527a.

²⁷⁸ MD941101.

²⁷⁹ NWA 1995-09.

²⁸⁰ NWA 1995-09.

²⁸¹ Arnott 1995, s. 12, 13.

²⁸² Arnott 1995, s. 18.

²⁸³ Arnott 1995, s. 52, 53.

²⁸⁴ Arnott 1995, s. 108, 109.

²⁸⁵ Arnott 1995, s. 124.

Jeesuksen kosketus kauniilla tavalla”.²⁸⁶

”Muutoksille” on ominaista se, että ne ovat voittopuolisesti tunneperäisiä, ja tiedollinen puoli on ohut. ”Muutokset” ovat abstrakteja ja emotionaalisia. Tunnekokemuksen aiheuttamat positiiviset tunteet tai muistot näistä tunteista ovat kestäneet ainakin sen aikaa, että on kirjoitettu kirje tai sähköpostiviesti tai pidetty puheenvuoro, jossa on kerrottu kokemuksesta.

Väitetyt muutokset ihmissuhteissa on huomattavasti pienempi ryhmä, vain noin kymmenesosa edellisistä. Kyseessä voi olla muutos aviosuhteessa,²⁸⁷ lasten ja vanhemman/vanhempien välillä,²⁸⁸ tai muutoksia suhteessa muihin ihmisiin, kuten toisiin kristittyihin.²⁸⁹

Ryhmä, jossa kerrotaan muutoksista seurakunnan elämässä on kaksi kertaa suurempi kuin edellinen, mutta vain noin viidennes subjektiivisten muutosten ryhmästä. Muutos seurakunnan elämässä tarkoittaa yleensä sitä, että Toronto-tyyppinen ”uudistus” on tullut Toronto-kokemuksen kokeneen henkilön kotiseurakuntaan. Yleensä myöskin sama henkilö on joko suorasti tai epäsuorasti vaikuttanut tämän ”uudistuksen” tuloon. Mahdollisuus vaikuttaa suoraan uudistuksen tuloon on ollut paljon suurempi, jos kyseinen henkilö on ollut seurakunnan pastori.²⁹⁰ Yhdessätoista tapauksessa viidestätoista kyseessä on ollut juuri pastori. Kuten edellä todettiin, tällainen muutos on raamatullisen kristillisyyden kannalta huono hedelmä, joka olisi saanut jäädä syntymättä.

”Muut”-ryhmä koostuu uskoontuloista ja fyysisistä parantumisista. Näiden lisäksi Arnott kirjoittaa, että yhdestä miehestä tuli ”Jeesuksen todistaja”.²⁹¹ Eräs pastori kertoo todistuksessaan, että ”uudistus” on levinnyt ”kaikkialle Indonesiaan”.²⁹² Aikaisemmin on mainittu tyttö, joka ei kyennyt vaikuttamaan siihen, että hänellä oli vaikeuksia seistä pystyssä ja hän päästeli omituisia ääniä ostoskeskuksessa, koulussa jne. Tästä oli seurauksena, että ”Jumala tuli nopeasti puheenaiheeksi”.²⁹³ Eräs pastori koki, että hänen palvelutehtävänsä oli uudistunut.²⁹⁴ Eräs toinen henkilö oli päättänyt osallistua TAV:n Profeettakouluun.²⁹⁵ Vielä eräs henkilö kertoi saneensa parantamisen lahjan.²⁹⁶

Uskoontuloista kerrotaan kahdeksassa raportissa. Neljässä tapauksessa henkilö oli tullut kääntymättömänä tilaisuuteen, kokenut Toronto-kokemuksen ja sen jälkeen kertoneet tulleen uskoon.²⁹⁷ Yhdessä tapauksessa eräs mies oli tullut TAV:n tilaisuuteen ja tullut uskoon ilman Toronto-kokemusta.²⁹⁸ Kolmessa tapauksessa henkilö oli tullut tilaisuuteen, kokenut Toronto-kokemuksen ja vaikuttanut siihen, että joku toinen oli tullut uskoon.

Raportoidut parantumiset ovat tapahtuneet yhtä tapausta lukuunottamatta Toronto-tyyppisissä tilaisuuksissa. Poikkeus on raportti parantumisesta Oslon Vineyard-seurakunnassa. Kuvauksen perusteella kyse oli tavallisesta seurakunnan tilaisuudesta, ei ”uudistuskokouksesta”.²⁹⁹ Suurin osa

²⁸⁶ Arnott 1995, s. 142.

²⁸⁷ Arnott 1995, s. 45, 46, 130, 221; GC950528b; NWA 1996-07.

²⁸⁸ Arnott 1995, s. 114, 221; Roberts 1994, s. 76, 77.

²⁸⁹ Roberts 1994, s. 58.

²⁹⁰ Arnott 1995, s. 89-90, 173-175, 216-217, 222, 224; Roberts 1994, s. 38, 39; NWA 1996-04.

²⁹¹ Arnott 1995, s. 72.

²⁹² Arnott 1995, s. 223.

²⁹³ Arnott 1995, s. 227.

²⁹⁴ GC950528b.

²⁹⁵ NWA 1996-07.

²⁹⁶ NWA 1996-07.

²⁹⁷ Arnott 1995, s. 78, 152, 227; GC950528b.

²⁹⁸ Arnott 1995, s. 226.

²⁹⁹ NWA 1995-09.

raportoiduista parantumisista on ”perinteisiä”, ts. pastori tai joku toinen henkilö rukoilee sairaan puolesta ja jonkinlaisen parantumisen väitetään tapahtuneen eikä tapaukseen liity Toronto-tyyppistä kokemusta.³⁰⁰ Kolmessa tapauksessa väitetty parantuminen on tapahtunut Toronto-tyyppisen kokemuksen yhteydessä.³⁰¹

Parantumisista ja uskoontuloista todistavia kertomuksia on syytä kommentoida hieman. Verrattuna tavalliseen Toronto-kokemukseen, jossa saadaan pääasiassa tunnekokemus, uskoontulo ja parantuminen ovat todellisia asioita, ainakin silloin, jos ne todella ovat tapahtuneet. Kertomukset niistä vaikuttavat joka tapauksessa aidoilta.

Ensimmäinen huomionarvoinen seikka on se, että tällaiset tapahtumat on raportoitu niiden tärkeyden vuoksi tarkemmin kuin muut kokemukset. Jos esimerkiksi jossakin tilaisuudessa joku on parantunut esirukouksen seurauksena tai tullut uskoon, samanaikaisesti kymmenillä tai sadoilla henkilöillä on saattanut olla tavanomainen tunnekylläinen Toronto-kokemus samassa tilaisuudessa. Niinpä sekä uskoontulot että parantumiset ovat paljon harvinaisempia kuin mitä niiden osuus kokemukskertomuksissa antaisi olettaa. Näissäkin kertomuksissa samoin kuin Toronto-tilaisuuksissa ne tosin jäivät tunnekylläisen kokemisen jalkoihin aivan selvästi.

Toinen seikka on se, että kun evankeliumia julistetaan, olipa konteksti mikä hyvänsä, sana saattaa sattua ja se saatetaan ottaa vastaan. Esimerkiksi videolla ”*Go Inside the Toronto Blessing*” John Arnott pitää kameralle lyhyen evankelioimispuheen, jonka asiasisällön perusteella joku voisi hyvin tulla uskoon. Evankelioiminen ei tosin ollut videon aihe vaan Toronto-ilmion markkinointi. Jos joku tuli uskoon Toronto-tilaisuuksissa, se ei kuitenkaan merkitse sitä, että uskoontulot todistaisivat Toronto-ilmio olleen Jumalasta. Se kertoo siitä, että jotkut ehkä tulivat uskoon, mutta ehdottomasti epäraamatullisesta Toronto-ilmioistä huolimatta. Puhuihan Jumala Vanhassa Testamentissa aasinkin kautta, mutta se ei tarkoittanut sitä, että kaikkien piti tulla aaseiksi.

Jumala saattaa myös tällaisessa yhteydessä vastata jonkun hätääntyneen ihmisen rukoukseen sairauden vuoksi. Jumalan vastaus tällaiseen rukoukseen Toronto-ilmion yhteydessä ei ole taaskaan osoitus siitä, että Toronto-ilmio on Jumalasta. Se on vain ja ainoastaan osoitus siitä, että Jumala on armossaan halunnut puuttua tällä tavoin jonkin henkilön elämäntilanteeseen.

Kolmas hyvin tärkeä seikka on se, että vaikka on syytä iloita jonkun aidosta uskoontulosta tai parantumisesta, yhtä iloinen ei voi olla siitä, mitä oletettavasti sen jälkeen on Toronto-ilmion piirissä seurannut. Jos uskoon tulemisen tai parantumisen kokemisen innoittama henkilö on jäänyt Toronto-opetuksen pariin, hänet on mahdollisesta aidosta kokemuksestaan huolimatta eksytetty epäraamatulliseen opetukseen ja käytäntöön, jolloin hedelmä ei ole loppujen lopuksi ollut hyvä.

Toronto-ilmion piirissä julkaistuihin kertomuksiin nojautuen voidaan joka tapauksessa sanoa, että kaikkein tyyppillisin Toronto-kokemuksen ”hedelmä” henkilöiden omien raporttien perusteella on abstrakti ja tunneperäinen, sisällyksetön ”muutos”.

Missä kokemuksia on saatu

Suurimmassa osassa tapauskertomuksia on ilmaistu ympäristö, missä kokemus on tapahtunut. Kokemukskertomukset osoittavat, että lähes poikkeuksetta kokemuksia on saatu hengellisissä tilaisuuksissa, ts. tilanteissa, joissa ryhmä ihmisiä on ollut koolla. Yleensä kokemus on ilmennyt, kun joku toinen henkilö on rukoillut asianomaisen puolesta. Vain kuudessa tapauksessa yli sadastakolmestakymmenestä kokemus oli saatu yksinäisyydessä. Ainoastaan yhdessä tapauksessa näistä kuudesta kokemuksen saanut henkilö ei ollut jonkin aikaa aiemmin ollut välittömässä

³⁰⁰ NWA 1995-08; NWA1995-09:ssä on neljä eri tapausta; NWA 1995-12.

³⁰¹ Arnott 1995, s. 81, 159, 160.

kosketuksessa Toronto-tyyppiseen tilaisuuteen.

Tämä viittaa selkeästi siihen, että kokemuksille myötämielinen, niitä esittelevä ja niihin rohkaiseva ympäristö edesauttaa voimakkaasti kokemuksen omaksumista. ”Spontaani Jumalan työ” onkin odotettua ja toivottua, jopa opittua ja varsin itsestään selvästi ilmenevää, kun tilanne vain on suotuista ja kokemukseen rohkaiseva.

Ei suuri herätys eikä uudistuskaan

Toronto-ilmion piirissä vallitsi aivan suhteeton käsitys liikehdinnän merkityksestä. Liikehdintä nähtiin sekä sisällöltään että laajuudeltaan ainutlaatuiseksi Jumalan toiminnaksi. Puhuttiin mm. maailmanhistorian suurimmasta herätyksestä/kristittyjen uudistuksesta tai maailmanhistorian pisimpään yhtäjaksoisesti jatkuneesta herätyksestä/uudistuksesta. Yhteistä näille käsityksille oli se, ettei ollut pienintäkään epäilystä siitä, etteikö Toronto-ilmio olisi ollut tavattoman merkittävä.

Liikehdinnän piirissä keskusteltiin melko laajasti siitä, oliko kyseessä herätys vai kristityille tarkoitettu uudistus. Varsinkin aluksi Toronto-ilmio ymmärrettiin kristityille tarkoitetuksi uudistukseksi. John Arnott kirjoitti vuonna 1995, että tämä ”Hengen liikehdintä” on ensisijaisesti uudistusta ja virvoitusta kristityille. Sen kautta he hänen mukaansa löytävät sen, kuinka ihmeellinen rakastava Vapahtaja heillä on. Vasta toissijaisesti liikehdintä suuntautuu rakastamaan lähimmäistä – evankeliointiin.³⁰² Samansuuntaisia arvioita esittivät mm. Patrick Dixon,³⁰³ Guy Chevreau,³⁰⁴ Marc Dupont,³⁰⁵ John Wimber ja Randy Clark.³⁰⁶

Alkuaikojen jälkeen esiintyi näkemyksiä, joiden mukaan kyseessä olisi sittenkin herätys. Vuonna 1998 Arnott kutsui ilmiötä herätykseksi. Hän kirjoitti, että ”herätys ja uudistus ovat sama asia” ja että ”kolmannessa maailmassa herätys on ollut menossa jo vuosien ajan ja tammikuun 20. 1994 lähtien mekin olemme kokeneet sen”.³⁰⁷

Myöhemmin Arnott näyttää kallistuneen takaisin alkuperäiseen ajatukseensa liikehdinnästä kristittyjen uudistuksena. Vuonna 2002 hän kirjoitti käyttävänsä termejä ”uudistus” ja ”herätys” toisiaan vastaavina käsitteinä. Hänen mukaansa ”Toronto-herätys” tarkoittaa ensisijaisesti ”intiimin Isään kohdistuvan rakkauden ennalleenasettamista ja Kristuksen morsiamen vetämistä pyhittävään suhteeseen taivaallisen sulhasensa kanssa”.³⁰⁸

Yhtäkaikki Toronto-liikehdinnän piirissä katsottiin, että kysymys oli vallan merkittävästä ”Jumalan työstä”. Hyvä kuva siitä, miten merkittäväksi ”Toronton siunaus” liikehdinnän omassa piirissä nähtiin, on videon *Go Inside the Toronto Blessing* kansiteksti. Video käsittelee Toronto-ilmiota ja on varsin ilmeisesti tehty tarkoituksena esitellä liikehdintää niille, jotka eivät sitä entuudestaan tunne.

Kansitekstissä sanotaan mm. että ”’Toronton siunausta’ pidetään nykyään yleisesti maailmanhistorian suurimpana herätyksenä – ja se kasvaa yhä!” Teksti ei ilmeisestikään ollut mainosmiesten hetken hairahdus, sillä sitä on lainattu TACF:n websivulla videon esittelyssä.

³⁰² Arnott 1995, s. 29.

³⁰³ Dixon 1994, s. 66.

³⁰⁴ Chevreau 1994, s. 129.

³⁰⁵ MD970112.

³⁰⁶ Dixon 1994, s. 296.

³⁰⁷ John Arnott, *Renewal or Revival*, artikkeli *Spread the Fire*-lehdessä, October 1998, Vol. 4, Issue 5, s. 4.

³⁰⁸ John Arnott, *Living in Revival*, artikkeli *Spread the Fire*-lehdessä, Issue 5, 2001, s. 8.

Samanlaisia näkemyksiä tuli esille monissa muissakin yhteyksissä. Wesley Campbellin mukaan ”juuri nyt” (1996) koko maailma kokee sellaista Jumalan liikehdintää, mitä ei ole nähty sitten 1900-luvun alun, ensiksi vuoden 1904 Walesin herätyksessä ja sitten vuoden 1906 Azusa Streetin herätyksessä, josta helluntailiike alkoi. Campbellin mukaan suuri osa tästä nykyisestä ”Jumalan liikehdinnästä” voidaan johtaa vuodatukseen, joka alkoi 20.1.1994 ([ts. ”Toronton siunaukseen”).³⁰⁹

Myös englantilainen Patrick Dixon oli vakuuttunut Toronto-ilmion merkittävydestä. Hän kirjoitti vuonna 1994: ”Ei ole epäilystäkään siitä, ettemmekö todista kansojen välisen Jumalan työn varhaisvaiheita. Se liittyy kokonaiseen kehityksessä olevaan maailmanlaajuiseen herätykseen”.³¹⁰

Tammikuussa 1997 Marc Dupont esitti näkemyksen, jonka mukaan kuluneen kolmen-neljän vuoden aikana – ts. pääasiallisesti aikana, jona Toronto-ilmio oli ollut voimissaan – ”Pyhä Henki oli koskettanut merkittävällä tavalla useampia seurakuntia kuin koskaan aikaisemmin menneen kahden tuhannen vuoden aikana”.³¹¹ Toronto-liikehdintä oli siis hänenkin mielestään kirkkohistoriallisesti vailla vertaa.

Dupont jatkoi, että kyse oli varsin pienestä prosentista koko kristillistä kirkkoa ajatellen, mutta että ”kirjaimellisesti Pyhä Henki oli koskettanut kuluneen kolmen vuoden aikana miljoonia ja miljoonia kristittyjä ylitsevuotavalla tavalla.”³¹²

Edellä kerrottiin, kuinka Torontossa vierailleiden henkilöiden lukumääriä esitettiin osoituksena siitä, kuinka liikehdintä oli kantanut merkittävää hedelmää. Ajateltiinpa näistä luvuista ja niiden paikkansapitävydestä mitä tahansa, ne otettiin liikehdinnän piirissä vakavissaan, niitä esitettiin innostuneena ja niistä puhuminen lisäsi vielä tätä innostusta. Kaikesta tästä innostuksesta, jonka tueksi esitettiin merkittäviä lukuja syntyi ilmapiiri, jossa tuntui, että oltiin keskellä jotakin hyvin merkittävää. Kirjoittajat ja puhujat näyttivät olevan aidosti innoissaan ja ihailivat avoimesti oman liikkeensä ”saavutuksia”. Päälimmäiseksi tästä innostuksesta jäi tunne, että tässä kaikessa tärkeää ja merkittävää on ”Toronton siunaus” eikä niinkään Jumalan ilmoitus Kristuksessa.

Yhteistä näille näkemyksille Toronto-liikehdinnän suuresta merkityksestä on se, että niille ei ollut olemassa mitään katetta, kuten edellisen luvun suppea tarkastelu Toronto-liikehdinnän kehityksestä ja aikaisempien lukujen selvitys Toronto-ilmion opetuksesta ja käytännöstä osoittivat.

Toronto-ilmio ei ollut herätys eikä se ollut uudistus. Se oli hetken ”kukoistanut” sielullinen ilmio, joka synnytti huonoa hedelmää epäraamatullisten opetusten ja käytäntöjen muodossa. Ainutlaatuisuista siinä oli korkeintaan vain se, että niinkin laajat kristilliset piirit omaksuivat sen kriitikittömästi aitona Jumalan työnä.

Herätys on jo, uusi aalto tulossa

Suurista puheista ja jatkuvasta itsekehusta huolimatta Toronto-ilmion piirissä näyttää varsin pian kukoistusajan jälkeen heränneen jonkinlainen huoli siitä, että ”uudistusta” oli jo jatkunut tovin, mutta herätystä ei vain ollut näköpiirissä. Jatkuva ”uudistuminen” ei näinollen näyttänyt johtavan mihinkään.

Tätä ilmeistä ristiriitatilannetta selittämään luotiin ainakin kaksi selviytymisstrategiaa. Näille selviytymisstrategioille oli ominaista se, että niillä pyrittiin välttämään rehellinen tosiasioiden

³⁰⁹ Campbell 1996, s. 30, 31.

³¹⁰ Dixon 1994, s. 65.

³¹¹ MD970110b.

³¹² MD970110b.

tunnustaminen. Toronto-ilmio ei ollutkaan sitä, mitä suurin puhe in oli julistettu ja nyt piti keksiä jotakin, joka selittäisi sen, että suuret odotukset eivät toteutuneetkaan ja suuret puheet olivat osoittautuneet katteettomiksi.

Toisessa selviytymisstrategiassa herätyksen käsite määriteltiin uudelleen siten, että saatettiin todeta sen jo toteutuneen Toronto-ilmion kautta ja toisessa alettiin puhua ”uuden aallon”, vielä suuremman herätyksen tai uudistuksen tulosta.

Herätys-käsitettä on tulkinnut uudelleen erityisesti Richard Riss, kanadalainen kirkkohistorioitsija, joka kuuluu Toronto-ilmion keskeisiin kannattajiin. Rissin mukaan termi ”herätys” on nykyään ymmärretty väärin. Se on historiallisesti ymmärretty ajanjaksoksi, jolloin ”Pyhä Henki on tullut voimassaan ja tehnyt Jumalan läsnäolon tietäväksi”. Vasta 1900-luvulla termin merkitys muuttui tarkoittamaan ”spontaaneja massauskoontuloja tai dramaattista sosiaalista muutosta”. Rissin mukaan – ilmeisestikin Toronto-ilmion piirissä – on menossa herätys sellaisena kuin termi on historiallisesti ymmärretty. Riss myös väitti, että Toronto-ilmiossa kyse on herätyksestä, jossa tapahtuu paljon uskoontuloja ja selkeitä sosiaalisia muutoksia.³¹³ Kukaan muu ei ole esittänyt tällaista väitettä.

Näin siis Riss ratkaisi juoheasti herätyksen viipymisen ongelman: herätys on koko ajan menossa, kun se vain määritellään oikealla tavalla.

Toinen strategia oli ”uuden aallon” strategia. Uuden aallon tulosta alettiin puhua ainakin vuodesta 1996 lähtien. TACF:n *Spread the Fire-lehden* joulukuun 1996 numero oli omistettu aiheelle kokonaan, mutta aihe nousi esille monissa muissakin lehden kirjoituksissa vuosien varrella.

Uusi aalto-ajattelussa kuului selvästi läpi ajatus, että Toronto-ilmio ei ollutkaan aivan sellaista supermahtavaa Jumalan työtä, kuin mitä alun alkaen ajateltiin ja julistettiin. Margaret Poloma liittikin ”uusi aalto”-ajattelun selkeästi osaksi Toronto-liikehdinnän hiipumista. Hänen ajatuksensa oli, että kun liikehdintä, sen ”ensi aalto” alkoi hiipua, tarvittiin ”toisen aallon”-ideologiaa.³¹⁴ Poloman mielipide on sikäli merkittävä, että hän oli itse varaukseton Toronto-liikehdinnän kannattaja, jonka intresseissä ei ollut vähätellä liikkeen merkitystä ja kehitystä.

Hyvä esimerkki ”uusi aalto”-selviytymisstrategiasta oli Marc Dupontin opetus Stockholm Vineyardissa tammikuussa 1997. Koko konferenssin teema oli ”Siirtymävaihe”. Dupontin raamattutunnit käsitelivät pääasiassa Toronto-ilmion senhetkistä tilaa sekä hänen näkemystään sen tulevaisuudesta.

Dupontin esittämät faktat osoittivat selvästi, että Toronto-ilmio oli hiipunut. Päivittäisten iltatilaisuuksien kävijämäärät olivat vähentyneet alun 1000-1500:sta/ilta 150-300:aan/ilta. Tämä oli raju muutos. Kävijöiden vähentymisen vuoksi seurakunta oli pakotettu vähentämään palkallisten työntekijöittensä määrää n. neljälläkymmenellä hengellä.³¹⁵ Dupont ei itse nähnyt tätä hiipumisena vaan hänen keskeisenä ajatuksenaan oli, että kirkko (tarkoittaen kristillistä kirkkoa yleensä) oli siirtymävaiheessa uudistuksesta herätykseen.³¹⁶ TACF:n kehitys oli hänen mukaansa hyvä esimerkki siirtymävaiheesta.

Dupontin keskeinen sanoma oli, että kuluneet Toronto-ilmion kolme vuotta olivat olleet valmistavaa vaihetta. Kyse oli siitä, että ”uudistamalla” omiaan, antamalla heidän tulla ”läpikotaisin märiksi Pyhästä Hengestä”, Jumala valmisti heitä suureen herätykseen. Dupont nimitti tätä tapansa mukaan värikkäästi ”profeetalliseksi vaiheeksi” ja ”Johannes Kastaja”-vaiheeksi.

³¹³ Riss käsittelee aihepiiriä kahdessa *Spread the Fire*-lehdessä ilmestyneessä artikkelissa: *Are we in Renewal or Revival?*, August 1996, Vol. 2, issue 4, s. 19, sekä *Renewal or Revival?*, January 1999, Vol. 4, Issue 1, s. 6, 7.

³¹⁴ Poloma 1998, s. 101.

³¹⁵ MD970110b.

³¹⁶ MD970110b, MD970110a ja MD 970112.

Dupont havainnollisti sanomaansa kertomalla, kuinka hän oli pohtinut tätä asiaa enemmänkin ja uskoi Jumalan puhuneen hänelle vertauskuvallisesti Etelä-Kaliforniaa seitsemän vuotta (1986-1993) koetelleen kuivuuden kautta. Tätä kuivuutta seurasivat voimakkaat sateet. Nämä eivät kuitenkaan tuoneet juurikaan apua kuivuuteen. Sadevesi ei kyennyt tunkeutumaan pitkän kuivuuden kovettamaan maahan ja valui niine hyvinensä valtamereen. Dupontin mukaan Jumalan sanoma tämän kautta oli: ”Kirkossa on sydämen kovuutta”. Aivan samoin kuin hyvin kuiva maa ei pysty ottamaan vastaan yhtäkkistä sadetta vaan tarvitsee aikaa pehmitäkseen, Jumalan pitää pehmittää kuivien ja lain alaisten kristittyjen sydämet. Vasta sen jälkeen he voivat ottaa vastaan herätyksen sateet.³¹⁷

Dupont kertoi, että monet muutkin seurakunnat kuin Stockholm Vineyard olivat eläneet tällaista valmistusvaihetta. Uskoontuloja ja parantumisia oli kuulemma koettu, muttei mitään sellaista järjestyttävää kuin esimerkiksi Walesin herätys 1904.

Dupont kuitenkin vakuutti, että Jumalan Hengen aikaansaama herätys oli tulossa monen maan ylle. Tämä oli hänen ja ”monen muun profeettallisen äänen” käsitys. Dupontin mielestä herätys oli syntynyt kolme vuotta aiemmin, mutta se oli vielä pieni lapsi. Dupont viittasi aivan ilmeisesti nimenomaan Toronto-ilmioon.

”Herätykseltä” ei voinut odottaa paljoakaan, koska se ei ollut vielä ”täysikasvuinen”. Dupont kuitenkin lohdutti kuulijoitaan: ”Olemme tulossa hyvin lähelle”.³¹⁸

Nämä puheet siitä, että ”herätys” oli vielä pieni lapsi, ettei siltä voinut odottaa paljoakaan ja siitä, että Jumalan on vielä pehmitettävä ”kirkon kovaa sydäntä”, osoittavat, ettei Toronto-ilmio ollutkaan sitä, mitä Dupont oli julistanut sekä runsas pari vuotta aikaisemmin Stockholm Vineyardissa että vajaa pari vuotta aiemmin Jyväskylässä.

Oli suureen ääneen puhuttu valtavista asioista, joita ei kuitenkaan ollut tapahtunut. Syynä olivat kristityt, kova maaperä, joka tarvitsi lisää pehmittämistä, lisää Toronto-kokemista. Yli kahden vuoden kokeminen, ”pehmittäminen” ei ollut vielä riittänyt.

Tämä ei kuitenkaan ollut johtanut rehelliseen ja kriittiseen itsearviointiin vaan uusien illuusoiden rakentamiseen, lupaukseen uudesta aallosta, uudesta, vielä suuremmasta herätyksestä. Tämä on käsittämätöntä toimintaa. Aikaisemmat suuret puheet olivat olleet katteettomia, nyt höyryä yritettiin lisätä lupaamalla vielä suurempia!

Dupont ei edes kavahtanut hyvin tarkkoja ennustuksia uudesta suuresta herätyksestä. Uusi aalto oli hänen näkemyksensä mukaan hyvin lähellä. Keväällä, tarkemmin ehkäpä toukokuussa 1997 oli odotettavissa merkittävää Jumalan Hengen liikehdintää. Tämä näkemys perustui ensiksikin siihen, että Dupont oli rukoillut toukokuussa 1995 ja kysellyt, milloin saataisiin nähdä todellista herätystä. Jumala oli kuulemma vastannut hänelle, että kirkko saisi vastaanottaa ”Hengen sadetta” (ts. Kokea Toronto-ilmiotä) neljäkymmentä kuukautta. Dupont suoritti yksinkertaisen laskutoimituksen ja tuli siihen tulokseen, että Toronto-ilmion alusta, tammikuusta 1994, neljäkymmentä kuukautta merkitsi toukokuuta 1997 ja vielä tarkemmin helluntaiviikonloppua toukokuussa.³¹⁹

Toiseksi näkemys perustui Dupontin ”profetiaa” vahvistaviin toisiin ”profetioihin” ja ”rukousvastauksiin”. Dupont oli mm. vierailut Stockholm Vineyardissa touko-kesäkuussa 1995 ja silloin kaksi henkilöä oli ”saanut” toisistaan riippumatta ”sanan Jumalalta”, että ”Hengen vuodatus” (Toronto-ilmio) kestäisi 22 kuukautta. Jälleen päädyttiin toukokuuhun 1997. Muitakin ”vahvistuksia” oli. ”Profeettoina” tunnetut amerikkalaiset Paul Cain ja John Paul Jackson olivat myös saaneet viestiä, että kevät 1997 olisi merkittävä aika Kristuksen ruumiissa. ”Moni, moni

³¹⁷ MD970110b.

³¹⁸ MD970110b.

³¹⁹ MD970110b.

muukin” henkilö oli kertonut Dupontille ”Herran puhuneen” keväästä 1997.

Tätä herätystä ei tullut aivan kuten Toronto-ilmioökään ei ollut mikään uudistus tai herätys kaikenlaisista edeltävistä ”profetioista” huolimatta. Melkeinpä riipaiseva olikin edellä kuvattu englantilaisen baptistipastori Gethin Russell-Jonesin kommentti keväästä 1997. Russell-Jones kirjoitti jonkun julistaneen toukokuun 1997 viralliseksi herätyksen kuukaudeksi. Tähän julistukseen oli liittynyt enemmän paastoa, rukousta ja profetoimista, kuin mitä on nähty moneen vuoteen. Tunnetut julistajat olivat peruuttaneet sovittuja tilaisuuksiaan ja istuivat tiukasti odottamassa herätykseksi kutsutun ilmiön saapumista Englantiin. Russell-Jones totesi ykskantaan: ”Se ei tullut.”

Dupontin ja muiden hänen kaltaistensa ennustama kevään 1997 hengellinen liikehdintä, jota ei sitten tullutkaan, osoittaa, kuinka yhdet löysät ja katteettomat puheet korvattiin toisilla löysillä ja katteettomilla puheilla ja perusteina käytettiin vieläpä toisiaan tukevia ”profetioita” ja ”sanomia”. Tämäkin osoittaa, mihin johtaa Toronto-ilmion tapainen toiminta, jossa ei perusteta Jumalan Sanaan vaan mielikuviin, ”profetioihin”, ”sanomiin” ym. Se johtaa yhdestä illuusiosta toiseen illuusioon, yhdestä harhasta toiseen harhaan. Koko ajan liikutaan jalat tukevasti ilmassa.

Toronto-ilmion piirissä syntyneessä materiaalissa oli havaittavissa, että jatkuvaan ”uudistumiseen” oli väsyttävä ja pyritty ”siirtymään eteenpäin”. Esimerkiksi *Spread the Fire*-lehdessä jotkut kirjoittajat valittivat ajoittain, että on seurakuntia ja pastoreita, jotka ovat jättäneet ”uudistuksen” taakseen halutessaan juuri ”siirtyä eteenpäin” ja näin ”uudistus” ei ole näiden pastorien ja seurakuntien elämässä saanut aikaan sitä, mitä sen olisi pitänyt tai mitä se olisi voinut saavuttaa.

Ei ole mikään ihme, että tyhjiin puheisiin herätyksestä lopulta kyllästyttiin ja niistä luovuttiin, kuten Martyn Percy huomasi vuonna 2003. Tosin, vaikka jonkinlainen muutos tapahtui, mitään ei oltu otettu opiksi.

Koettelee vaan ei hylkää Herra

Martyn Percy on kertonut mielenkiintoisen havainnon TACF:in suhtautumisesta ensinnäkin siihen, että odotettua suurta herätystä ei ollut tullut ja toiseksi siihen, että ideologia, jonka mukaan Toronto-ilmio oli tarkoitettu juuri valmistamaan uskovia tähän herätykseen, osoittautui näin paikkansapitämättömäksi.

Percyn lieväksi hämmästykseksi nämä tosiasiat sivuutettiin varsin ongelmattomasti. Toisaalta puhe ”sadosta” ja ”kasvusta” ei ollut hävinnyt, nyt se suuntautui vain sisäiseen maailmaan. Nyt ”sato” ja ”kasvu” tarkoittivat uskovien sisäisessä maailmassa ”saavutettuja” asioita. Tämän lisäksi ja vielä keskeisempänä seikkana Percy mainitsee ”pyhiinvaeltaja”- tai ”seikkailu”-ideologian.

TACF:ssa korostettiin nyt mielikuvaa pyhiinvaeltajista, jotka tiellään joutuvat kohtaamaan erilaisia vaaroja ja vastuksia, seikkailuja. Jos odotetut asiat eivät näennäisesti olleetkaan tapahtuneet, se kuului pyhiinvaeltaja/seikkailijan elämään osana seikkailua, johon hän oli Jumalan kanssa lähtenyt.

Niinpä se tosiasia, että luvattu ja odotettu herätys ei tullutkaan, ei muodostunut ristiriidaksi (mitä se aivan ilmeisesti oli), vaan sen ymmärrettiin pikemminkin vahvistavan ja oikeuttavan ”jatkuvan taistelun” kertomusta. Takaiskut vain koettelevat pyhiinvaeltajan romanttista jumalasuhdetta.³²⁰ Tuttua sanontaa lainataksemme Toronton ”sävel” oli nyt ”koettelee vaan ei hylkää Herra”.

³²⁰ Percy 2003.

Tosiasiansahan kyse ei ollut Herran antamista koettelemuksista vaan siitä, että tosielämän faktat eivät saaneet Toronton kannattajia luopumaan perusteettomista illuusioistaan. Rehelliseen itsetutkisteluun ei ryhdytty vaan romahtaneiden illuusioiden tilalle rakennettiin vain uusia. Tämä ei ole totuuteen ja Totuuteen perustuvaa kristillisen uskon harjoittamista. Tämä on harhaan johtavaa ja harhaa ylläpitävää itsepetosta.

Mistä tämä on peräisin?

Edellä on käynyt ilmi, että monet Toronto-ilmion piirissä suositut opetukset ja käsitykset ovat olleet olemassa ennen Toronto-liikehdinnän syntyä jopa varsin laajoissa piireissä. Esimerkiksi sisäinen parantuminen-ideologia ja Toronto-ilmion eskatologiset näkemykset olivat paljon vanhempaa perua kuin ilmiö itse.

Toronto-ilmio on saanut vaikutteita suoraan tai epäsuorasti evankelikaalisuudesta, karismaattisuudesta ja erityisesti Vineyard-liikkeestä, johon TAV kuului ilmion syntyessä. Monet vaikutteista ovat peräisin näistä kaikista lähteistä.

Toronto-liikehdinnän oman tulkinnan mukaan kaikki ilmion piirissä tapahtunut oli suvereenia, odottamatonta ja spontaania Jumalan työtä. Ilmion piirissä ajateltiin, että Jumala valitsi vaatimattoman seurakunnan, Toronto Airport Vineyardin, ja vuodatti Henkensä täysin odottamatta ja epätavallisella tavalla sen keskelle ja on sittemmin siunannut miljoonia ihmisiä sen kautta.

Kun ”Toronton siunauksen” synnystä kerrotaan, on tapana tuoda hyvin selkeästi esille juuri tapahtumien odottamattomuus. Toinen seikka, jota korostetaan, on se, kuinka tapahtumien luonne manifestaatioineen vaikutti aluksi oudolta, kunnes se ”ymmärrettiin Jumalan työksi”. Näillä korostuksilla pyrittiin luomaan kuvaa siitä, että kyseessä oli juuri Jumalan suvereeni työ, johon ihmisellä ei ollut osaa eikä arpaa.

Edellä on eri yhteyksissä käynyt ilmi, kuinka Toronto-liikehdinnällä on yhteneväisyyksiä aikaisempiin samankaltaisiin ilmiöihin. Jopa sen ”odottamaton” luonne manifestaatioineen ei ole lainkaan niin outo ja uusi kuin mitä annetaan ymmärtää. Toronto-ilmioilla on juurensa, joista se on saanut vaikutteita ja joiden pohjalta se on kehittänyt käsitteitä ja käytäntöjä, joiden voi sanoa olevan sen omia.

Viitteitä Toronto-ilmion juurista antaa Arnottin kirjan *the Father's Blessing* alussa oleva sivu (”Acknowledgements”), jossa Arnott kiittää henkilöitä ja liikkeitä, jotka ovat vaikuttaneet häneen. Näitä ovat mm. Billy Graham, jota Arnott kiittää neljäkymmentä vuotta aikaisemmin tapahtuneesta uskoontulostaan; Toronton helluntaiseurakunnat, joita Arnott kiittää siitä, että ne opettivat ”baptistipojalle, että on olemassa enemmän”; Kathryn Kuhlman, joka ”näytti Jumalan rakastavan voiman käytännössä”; Benny Hinn, joka ”rakastaa Jeesusta ja Pyhää Henkeä enemmän kuin kukaan muu”; John ja Paula Sandford, jotka ”evankelioivat minun [Arnottin] sydämeni”; John Wimber, joka opetti, että kuka tahansa voi toimia Hengen voimassa; Claudio Freidzon, joka rukoili Arnottin puolesta ja välitti hänelle uskoa ja voimaa; Randy Clark, joka toi suuren siunauksen Torontoon.

On syytä panna merkille, että monet näistä Arnottin mainitsemista henkilöistä tai liikkeistä ovat varmastikin vaikuttaneet häneen tietämättä sitä itse. Arnottin kiitoksen kohteet eivät siis ole hänen hengenheimolaisiaan ja yhteistyökumppaneitaan kuin vain osittain.

Billy Graham on kaikkialla maailmassa tunnettu evankelista, toisen maailmansodan jälkeisen amerikkalaisen herätyskristillisyyden, evankelikaalisuuden, keskeinen hahmo. Kathryn Kuhlman oli

tunnettu karismaatikko ja parantajaevankelista. Benny Hinn on tunnettu ja kiistelty karismaatikko. John ja Paula Sandford ovat tunnettuja ”sisäinen parantuminen”-ideologian edustajia ja karismaatikkoja. John Wimber oli Vineyard-liikkeen pitkäaikainen johtaja ja Arnottin esimies ennen Toronto Airport Vineyardin eroa Vineyard-kirkkokunnasta. Claudio Freidzon on argentiinalainen julistaja. Randy Clark on Vineyard-pastori, jonka pitämien tilaisuuksien aikana ”Toronton siunaus” sai alkunsa TAV:ssa. Tämän listan perusteella voidaan Arnottiin todeta vaikuttaneen ainakin hänen omien sanojensa mukaan evankelikaalisuuden, karismaattisuuden (jonka osana helluntailaisuuden), Vineyard-liikkeen ja John Wimberin, Sandfordien edustaman psykoteologian sekä muutamien Arnottille tärkeiden henkilöiden.

Seuraavassa käsitellään erilaisten ilmiöiden ja henkilöiden vaikutusta Toronto-liikehdinnän syntyyn ja ajatteluun. Monet näistä vaikutteista esiintyivät Toronto-ilmion piirissä hyvin itsestäänselvästi juurtuneina. Esimerkiksi monet John Wimberin keskeisistä ajatuksista eivät tulleet aivan sellaisenaan esille Toronto-ilmion piirissä, mutta ne olivat ilmeisen selvästi vaikuttaneet ajatteluun ja toimintatapoihin. Niistä oli tullut niin olennainen osa ajatusmaailmaa, jonka keskellä Toronto-liikehdintä eli, ettei niitä ollut enää tarpeen opettaa tai perustella yksityiskohtaisesti.

Valaiseva esimerkki on ”sisäisen parantumisen” käsite. Toronto-ilmion piirissä ei missään yhteydessä perustella ”sisäisen parantumisen” tarpeellisuutta tai pohdiskella käsitteen sisältöä saatikka sen raamatullisuutta. Pidetään ikäänkuin aivan itsestäänselvänä, että ”sisäinen parantuminen” on merkittävä ja tarpeellinen sekä lisäksi ilmeisestikin kaikille tuttu ilmiö.

Karismaattinen ja evankelikaalinen maailma

Toronto-liikehdinnän juuret ovat laajasti ottaen karismaattisessa ja evankelikaalisessa maailmassa, vaikka monet karismaatikot ja evankelikaalit ovatkin arvostelleet ilmiötä varsin voimakkaasti. Toronto-ilmio oli kuitenkin hyvin etäällä näistä juuristaan tietyiltä keskeisiltä osin.

Toronto-ilmioille on yhteistä karismaattisen liikehdinnän kanssa se, että sen piirissä korostetaan Pyhän Hengen työtä armolahjoineen ja parantumisineen, ”ihmeineen ja merkkeineen”. Evankelikaalisen maailman kanssa Toronto-ilmioille on yhteistä sen käsitys ihmisen tarpeesta tulla uskoon, uudestisyntyä, voidakseen pelastua sekä (tosin vain periaatteellisella tasolla) käsitys Raamatusta uskon ylimpänä auktoriteettina.

Vaikuttaa siltä, että Toronto-ilmio sai kannattajansa pääasiassa karismaattisista piireistä, joille ajatus Pyhän Hengen konkreettisesta toiminnasta on tuttua. Tämä kertoo ilmiön ”sopivuudesta” karismaattiseen maailmaan ja ajattelutapaan. Se kertoo myös siitä ikävästä tosiasiasta, että karismaattisuus näyttää vuosien saatossa taantuneen erilaisten kokemuksellisuutta korostavien muoti-ilmiöiden kritiikittömäksi temmellyskentäksi. Tämä on valitettavaa, koska Uuden Testamentin kristillisyyden on karismaattista kristillisyyttä, jossa Jumalan yliluonnollinen toiminta ja erilaiset armolahjat olivat osa seurakunnan elämää. Nykyisen karismaattisuuden rapistuminen viimeisimmän muotikokemuksen ja -ilmion perässä juoksevaksi sensaationhakuisuudeksi pilaa oikean ja terveen raamatullisen karismaattisuuden maineen.

Toronto-ilmion välitön tausta

Vineyard-pastori Bill Jacksonin kirjoittamassa kirjasessa *What in the world is happening to us?*³²¹ käsitellään Toronto-ilmion syntyyn välittömästi vaikuttaneista tekijöistä. Jacksonin mukaan Toronto-ilmion synnyn keskeinen hahmo oli Randy Clark. Tämä oli ilmion alkaessa Vineyard-seurakunnan pastorina St.Louisissa, Missourissa. Jackson selvittää lähemmin niitä Clarkin elämän vaihteita, jotka johtivat Toronto-ilmion syntyyn. Nytemmin Clark on jo eronnut Vineyard-kirkkokunnasta.

Clark kertoo nähneensä vain vähän hedelmää työssään pastorina. Sen vuoksi hän oli ”janonnut Jumalaa”. Clark oli kuullut ”Jumalan läsnäolon epätavallisista manifestaatioista” Rodney Howard-Brownen tilaisuuksissa. Suomessakin vierailut Howard-Browne on alunperin eteläafrikkalainen evankelista, joka on tullut tunnetuksi eräänä ns. ”nauruherätyksen” keskushahmona.³²² Clark osallistui Howard-Brownen tilaisuuteen Tulsassa, Oklahomassa. Jacksonin kertoman mukaan ”Jumala kosketti voimakkaasti” Clarkia, joka alkoi tämän jälkeen kokea omassa seurakunnassaan samanlaisia ”Hengen läpimurtoja”.

Lokakuussa 1993 USA:n Keskilännen Vineyard-seurakunnat järjestivät konferenssin. Randy Clark kertoi omista kokemuksistaan. Jackson kirjoittaa, että Clarkin todistuksen jälkeen tapahtui ”voimakas Jumalan voiman demonstraatio”. Marraskuussa 1993 Clark kertoi John Arnottille siitä, mitä konferenssissa oli tapahtunut. Kun Arnott oli palannut kotiin Torontoon, hän kutsui Clarkin puhujaksi nelipäiväiseen tilaisuussarjaan Airport Vineyardiin tammikuuksi 1994. Näiden tilaisuuksien aikana sai sitten alkunsa ”Toronton siunaus”.

Toronto-ilmiota edelsi Vineyard-liikkeessä odotuksen ilmapiiri. John Wimber oli kertomansa mukaan saanut 27 eri tapauksessa ”Herralta vahvistuksen”, että hänen tulisi mennä ”kansojen keskuuteen”, jonka seurauksena alkaisi ”uusien alkujen aika”. Wimber tunsu Jumalan sanovan: ”Aloitin kaiken uudestaan. Vuodatan Henkeni keskuuteenne niinkuin tein alussa”. Wimber kärsi syövästä ja tunsu itsensä voimattomaksi. Tuolloin ”Herra antoi sanan” Wimberille. Sana oli sama epäilevä toteamus, jonka Aabrahamin vaimo Saara sanoi kuultuaan, että hän vielä vanhoilla päivillä synnyttäisi pojan. Wimberin mukaan tämä oli elämän sana Herralta ja se kosketti häntä syvästi.

Wimber kertoi vieneensä tämän sanoman uudesta alusta Vineyard-kirkkokunnan johdon kokoukseen marraskuussa 1993. Siellä kuulemma ”Herra vahvisti tämän sanan kansallisen johtajistomme sydämissä ja mielissä”. Johtajisto oli siunannut Wimberin työtovereineen tehtävään virkistää kirkkoa. Wimber jatkoi kertoen Randy Clarkin ”uudistuksesta” Howard-Brownen tilaisuuksissa sekä Toronto-ilmion synnystä tammikuussa 1994. Wimber piti aivan ilmeisesti Toronto-ilmiota ainakin osavastauksena samaansa ”sanaan Herralta”.³²³

Wimberin kertomus osoittaa, kuinka Vineyardin piirissä odotettiin ”jotakin tapahtuvaksi” ja kuinka Toronto-ilmion katsottiin vastanneen tähän odotukseen. Tämänkin viittaa osaltaan siihen, että kyseessä ei ollut niin odottamaton ja spontaani tapaus kuin yleensä annetaan ymmärtää.

³²¹ Jacksonin kirjanen on julkaistu Internetissä osoitteessa www.tacf.org sekä liitteenä Patrick Dixonin kirjassa *Signs of Revival* sivuilla 295-324.

³²² ”Nauruherätys” on nimitys, jota on käytetty jossakin määrin kaikesta siitä liikehännästä, jolle ovat ominaisia mm. Howard-Brownen ja Toronto-liikehännän tilaisuuksissa tyypilliset ilmiöt, kuten hysteerinen nauru.

³²³ Tarkowski 1996, kappale ”From Browne to St.Louis to Toronto Vineyard”.

Vineyard-liike ja John Wimber

Toronto-ilmion merkittävin yksittäinen ”juuri” on Vineyard-liike. Vineyard-liikkeen piirissä Toronto-liikehdintään lienee merkittävimmin vaikuttanut John Wimber, nyt jo edesmennyt Vineyard-liikkeen pitkäaikainen johtaja. Toronto-opetuksen keskeisistä harhoista suurin osa, ellei peräti kaikki, on löydettävissä jo Wimberiltä. Toronto-ilmio toisti näitä harhoja joko sellaisinaan tai kehitti niitä edelleen.

Vineyard-liikkeen merkittävästä vaikutuksesta Toronto-ilmioon kertoo se, että Toronto-ilmio syntyi ja kehittyi sitten lähes kaksi vuotta seurakunnassa, joka oli osa Vineyard-liikettä. Edelleen Vineyardin merkittävästä vaikutuksesta kertoo se, että keskeiset henkilöt Toronto-ilmion synnystä olivat Vineyard-pastorit Randy Clark ja John Arnott.

Guy Chevreau korosti Vineyardin merkitystä Toronto-ilmioille vastatessaan Toronto-liikehdintää koskeviin kysymyksiin Helsingissä toukokuussa 1995. Chevreaulta kysyttiin Rodney Howard-Brownen ja ns. menestysteologian vaikutuksesta Toronto-ilmioon. Tällöin hän korosti, että Toronto Airport Vineyard oli ennenkaikkea Vineyard-seurakunta ja että TAV:n ”keskeiset arvot, toimintafilosofia, strategia, toiminnan periaatteet ovat kaikki Vineyard-arvoja”.³²⁴

Myös Margaret Poloma korostaa Vineyard-liikkeen merkitystä Toronto-ilmioille. Hänen mukaansa jotkut Vineyard-seurakunnat olivat kokeneet Toronto-ilmion kaltaisia manifestaatioita jo ennen ilmiön syntyä. Poloma toteaa, että Vineyard näinollen antoi huomaamattaan epätavallisille tapahtumille uskottavuutta. Hänen mielestään Vineyard ehkä myös suojeli ”Toronton siunausta” ottamalla vastuuta liikkeestä, tarjoten mallia ja ideologiaa, varoittaen tietyistä toiminnoista ja antaen tukea ja ohjausta.³²⁵

Vaikka TAV:n ja Vineyardin suhteet muuttuivatkin myöhemmin ja TAV erotettiin Vineyardista vuoden 1995 lopussa, yhteydet olivat alussa läheiset. On myös viitteitä siitä, että Toronto-ilmio levisi alussa juuri Vineyard-piireissä. Liikehdintään levisi esimerkiksi Englantiin alun alkaen lontoolaisen Vineyard-pastorin, Eleanor Mumfordin välityksellä. Arnottin ja Randy Clarkin lisäksi monet muutkin liikehdintään keskeisistä hahmoista olivat ja ovat Vineyard-pastoreita. Näitä ovat mm. Bill Jackson, Marc Dupont ja Wes Campbell. Lisäksi on huomionarvoista, että vuonna 1995 n. 60% AVC:n 400:sta seurakunnasta suhtautui myötämielisesti ”Toronton siunaukseen”.³²⁶

Nämä tosiasiat viestittävät sitä, että Toronto-ilmiossa on alusta lähtien ollut jotakin sellaista, joka on ollut varsin helppo hyväksyä Vineyardin keskuudessa. Vineyard-maailmassa ei toisin sanoen pidetty Toronto-ilmiota kovinkaan outona. Yhtä huomionarvoista on tosin se seikka, että 40% AVC:n seurakunnista ei suhtautunut myötämielisesti Toronto-ilmioon. Ilmiossa oli siis alusta lähtien myös piirteitä, jotka herättivät ristiriitaista suhtautumista Vineyardin keskuudessa.

John Wimber on vaikuttanut Toronto-liikkeeseen sekä epäsuorasti että suoraan. Hänen epäsuora vaikutuksensa kulkee Vineyardin kautta. Vineyard-liikkeen ”isänä” ja pitkäaikaisena johtajana hän on Vineyardin ajattelun kaikkein keskeisin vaikuttaja. Vineyard on pitkälti Wimberin ”luomus”. Niinpä Vineyardin vaikutus Toronto-liikkeeseen on myös enemmän tai vähemmän suorasti Wimberin vaikutusta. Wimber on ollut myös suora esikuva ja vaikuttaja asemansa ja henkilökohtaisten suhteittensa vuoksi. Tästä kertoo mm. Arnottin kunnioittava kommentti.

John Wimberin ajattelussa on monia yksityiskohtia, jotka löytyvät joko sellaisinaan tai hiukan

³²⁴ GC950527a.

³²⁵ Poloma 1998. Poloma 2002, s. 1151. Poloman mukaan AVC tarjosi näin suosiollisen ympäristön epätavallisten manifestaatioiden ilmenemiselle.

³²⁶ Carden 1995.

muunneltuina Toronto-ilmiöstä. Tällaisia ovat mm. raamattunäkemyks ja käsitys kokemuksen merkityksestä. Ehkäpä kaikkein perustavanlaatuisin yhteinen piirre on kuitenkin käsitys Jumalan toiminnan luonteesta.

Jumalan toiminnan luonne

Wimber ymmärtää varsin selvästi Jumalan toiminnan luonteen olevan parhaimmillaan ja aidoimmillaan hyvin näyttävää, dramaattista ja sensaatiomaista, suurta speaktaakkeliä. Wimber korostaa Hengen näyttävää yliluonnollista toimintaa aivan samanlaisin painotuksin kuin Toronto-liikehdintä myöhemmin. Nämä painotukset muistuttavat enemmän ei-kristillisen poppamieskulttuurin henkitoimintoja tai jonkinlaista ei-kristillistä spiritualismia kuin raamatullista Kristus-keskeistä ja Kristusta ja Hänen työtään korostavaa Hengen toimintaa. Ajatuksena ei ole Henki kirkastamassa Kristusta vaan ”Henki” tekemässä jänniä ja näyttäviä yliluonnollisia temppuja. Henki ei ole Kristuksen kirkastaja vaan yliluonnollinen temppumaakari.

Wimber oli aivan ihastunut ajatukseen speaktaakkelinomaisesta taistelusta, jota Jumala käy maailmassa saatanaa vastaan. Wimberin mukaan maailmassa on kaksi valtakuntaa, jotka ovat sodassa keskenään, Jumalan valtakunta ja saatanan valtakunta. Kun Jumala ja saatana ottavat yhteen, tapahtuu ns. voimien yhteenotto, ”power encounter”, jonka seuraukset voivat Wimberin mukaan olla arvaamattomat ja odottamattomat.³²⁷

Olellaista on se, että kyse ei ole mistään hiljaisesta taistelusta, sisäisestä kilvoittelusta, vaan tapahtumista, jossa kuvaannollisesti puhuen kipinät leiskuvat, ruuti palaa ja rikinkatkuja on ilmassa. Tällaisia ovat demonien ulosajamiset, näyttävät paranemiset, erilaiset speaktaakkelinomaiset ihmeet ja merkit sekä muut yliluonnolliset tapahtumat. Ajatuksena on, että kun Jumalan toiminta on yliluonnollisella tavalla näyttävää ja speaktaakkelinomaista, silloin ihmiset uskovat helpommin.

On totta, että Jeesus lupaa ihmeiden ja merkkien seuraavan niitä, jotka uskovat ja että Apostolien teot osoittavat tämän lupauksen toteutuneen Jeesuksen seuraajien keskuudessa. Wimber menee kuitenkin harhaan siinä, että näiden ei ole tarkoitus olla eivätkä ne myöskään ole mikään sensaatiomainen speaktaakkeli. Apostolit eivät juosseet ympäriinsä järjestämässä näyttäviä yhteenottoja saatanan valtojen kanssa. He kulkivat julistaen ristiinnaulittua Kristusta. Tätä julistusta seurasi ihmeitä ja merkkejä hyvin ”tavallisella”, epädramaattisella tavalla. ”Speaktaakkeli”, johon ihmisten katseiden oli ja on tarkoitus kiinnittyä ja joka on aidon uskon herättäjä ja kohde on ristiinnaulittu Kristus (Joh. 3:14-15; Apt. 2:22-36).

Toronto-ilmiö ei korostanut näyttävää toimintaa saatanaa vastaan juuri ollenkaan ja se puhui ihmeistä ja merkeistäkin epäsuorasti, joskin arvostaen niitä selvästi. Tästä huolimatta Jumalan toimintana pidetty tunnekokemus manifestaatioineen oli juuri näyttävää speaktaakkeliä. Toronto-ilmiön käsityksessä Jumalan toiminnan speaktaakkelinomaisesta näyttävyydestä on niin paljon yhteneväisyyttä Wimberin käsitysten kanssa, että on oikeutettua pitää Wimberia näiden käsitysten merkittävänä lähteenä.

Tästä kertoo hyvin havainnollisesti Wimberin todistus siitä, mikä muutti täydellisesti hänen käsityksensä omasta palvelutehtävästään. Kyseessä ovat tapahtumat Wimberin seurakunnassa äitienpäivänä 1979. Nämä tapahtumat muistuttavat hyvin paljon Toronto-liikehdinnän piiristä tuttuja sielullisia ilmiöitä.

³²⁷ Wimber 1985, s. 28-43.

Äitienpäivätilaisuus 1979

Wimberin näkemyksiin Jumalan toiminnan, hengellisen elämän ja seurakuntaelämän luonteesta ovat vaikuttaneet ainakin hänen omien sanojensa mukaan aivan ratkaisevasti tapahtumat hänen omassa seurakunnassaan äitienpäivänä 1979. Wimber kertoi tuolloin kokeneensa ensimmäisen kerran samanlaisen ”voimien yhteenoton” kuin ensimmäisenä helluntaina. Niinpä hänen kertomuksensa valaiseekin monen muun seikan ohella myös merkittävästi ”voimien yhteenoton” luonnetta, mitä ”odottamatonta ja arvaamatonta” tapahtuu, kun ”voimat ottavat yhteen”. Näkymä on hyvin tuttu Toronto-ilmioista.

Äitienpäivänä 1979 Wimber oli kutsunut seurakuntaansa vierailevaksi puhujaksi nuoren miehen, joka oli taustaltaan 60- ja 70-lukujen Kalifornian ”Jeesuskansaa”. Tällä oli Wimberin kertoman mukaan maine ennalta arvaamattomana puhujana. Wimber tunsu, että ”Jumala halusi” nuoren miehen puhuvan, vaikka hän oli itse levoton asian johdosta. Jumala oli Wimberin kuuleman mukaan käyttänyt miestä johdattamaan kristittyjä ”virkistävään kokemukseen” ja Wimberin seurakunta tarvitsi hengellistä uudistusta. Jo tässä näkyy Wimberin suuntautuminen kokemukseen.

Nuoren miehen kutsuminen puhujaksi oli vastoin Wimberin ”normaalia pastorin vaistoa”, mutta yhtäkaikki hän tunsu, että näin Jumala tahtoi. On hiukan ihmeellistä, mihin Wimberin ”pastorin vaisto” sitten perustui, jos kerran ”Jumala puhui” muuta. ”Pastorin vaiston” pitäisi nimenomaan perustua pitkään hengelliseen kokemukseen, joka taas syntyy pitkästä vaelluksesta Jumalan yhteydessä. Tapahtumasta ja sen seurauksista Wimberin opetukselle voi päätellä, että hänen olisi kannattanut uskoa pastorin vaistoaan ja luottaa nimenomaan sen olevan Jumalan puhetta.

Kun mies sitten suostui innostuneena puhumaan, Wimber alkoi tulla aikaisempaa huolestuneemmaksi. ”Mitä mies aikoo sanoa? Mitä hän tekee minun seurakunnalleni?” hän pohti. Silloin ”Herra lempeästi muistutti minua: ’Kenen seurakunta tämä oikein on?’”³²⁸ Samanlainen ”muistutus” on erittäin tuttu Toronto-yhteyksissä. Aivan samoin ”Jumala puhui” myös mm. Arnottille. Kerta toisensa jälkeen tällöin on kyse siitä, että tilaisuutta johtavat henkilöt lyövät laimin omat paimenen velvollisuutensa, kun eivät halua ”tukahduttaa Henkeä” ja sallivat mitä hyvänsä muka Jumalan Hengen työnä. Näin tapahtui Wimberinkin tapauksessa.

Nuoren miehen todistuspuheenvuoro oli aluksi ollut varsin tavanomainen. Sitten hän kuitenkin teki sellaista, mitä Wimber ei ollut koskaan ennen nähnyt. Mies oli lopettanut puheensa ja sanonut: ”Se oli todistukseni. Tämä seurakunta on loukannut pyhää Henkeä tarpeeksi kauan ja hänet on tukahdutettu. Niinpä me kutsumme hänet tulemaan ja palvelemaan”. Sitten mies oli rukoillut: ”Pyhä Henki, tule!”³²⁹ Tällainen ajatus Pyhän Hengen tukahduttamisesta liiallisella kunnollisen käytöksen ja rationaalisuuden vaatimuksella oli Toronto-ilmion keskeistä kirkkokritiikkiä.

Wimber kirjoittaa seurauksista: ”Ja hän tuli! Ihmiset kaatuivat maahan. Toiset, jotka eivät uskoneet kielilläpuhumiseen puhuivat koväänisesti kielillä. Puhuja vaelteli yleisön keskuudessa, rukoili ihmisten puolesta ja nämä kaatuivat välittömästi Pyhän Hengen levätessä heidän päällään”.³³⁰ Tämä ajatus Pyhän Hengen ”tulemisesta” näkyvällä ja koettavalla tavalla esiintyy aivan sellaisenaan hyvin keskeisenä Toronto-liikehdinnässä. Ainoa pieni ero on se, että kovääninen kielilläpuhuminen ei ollut tyypillistä Toronto-ilmion piirissä. Muunlainen koväänisyys olikin sitten sitä tyypillisempää.

Wimber kuvaa, mitä ”yliluonnollisia ilmiöitä” alkoi tämän jälkeen tapahtua hänen seurakunnassaan ”odottamattomasti, ilman rohkaisua ja spontaanisti”: ihmisiä kaatui, ihmiset

³²⁸ Wimber 1985, s. 36.

³²⁹ Wimber 1985, s. 36.

³³⁰ Wimber 1985, s. 36.

alkoivat vavista, ihmiset tulivat hyvin hiljaisiksi ja rauhallisiksi tai ihmiset puhuivat kielillä”.³³¹ Kyseessä olivat siis aivan samanlaiset fyysisyyden leimaamat tunnekokemukset kuin Toronto-ilmion piirissä, jossa sielläkin asioita tapahtui ”odottamatta ja spontaanisti”. Aivan samalla tavalla näitä ilmiöitä pidettiin kritiikittömästi Pyhän Hengen työnä. Wimber vieläpä rinnastaa tällaiset sielullisuudet arvostelukyvyttömästi ensimmäisen helluntain tapahtumiin. Täsmälleen samoin tapahtui Toronto-ilmion piirissä.

Äitienpäivä tapahtuman yhteneväisyys Toronto-ilmioiden kanssa käy vielä selvemmin esille John Wimberin puolison Carolin kuvauksesta. Hän kertoo tapauksesta toisessa yhteydessä, jossa sen todetaan sattuneen äitienpäivänä 1981. Kyse lienee kuitenkin samasta tapauksesta. Carol Wimberin kuvaus on hiukan värikkäämpi. Hänen mukaansa ”Yksi kaveri, Tim, alkoi pomppia. Hänen käsivartensa heiluivat ja hän kaatui maahan... Suurin osa nuorista vapisi ja kaatui maahan. Tietynä hetkenä näkymä oli kuin taistelukentältä, ruumiita kaikkialla, ihmiset itkivät, valittivat, puhuivat kielillä... Siellä oli paljon huutoa ja kovaäänistä käytöstä!”³³²

Carol Wimber jatkaa: ”Tiesin, että Jumala vieraili keskeisellä. Olin niin innoissani, koska olin rukoillut voimaa niin kauan. En ehkä halunnut nähdä sen tulevan tällä tavalla, mutta näin Jumala antoi sen meille... Olin hämmästyneenä Jumalan voiman vaikutuksesta ihmisen ruumiiseen. Ajattelin ehkä, että se olisi kaikki ollut sisäistä työtä, kuten synnintuntoa tai parannusta. En koskaan kuvitellut, että ilmeni voimakkaita fyysisiä manifestaatioita”.³³³

Carol Wimberin kuvaus muistuttaa lähes sanasta sanaan kertomuksia Toronto-ilmion synnystä. Hänen ilmauksensa ja kuvauksensa (ruumiita kuin taistelukentällä; vapina; käsien heilutus; fyysiset manifestaatiot; Jumalan ”vierailu” seurakunnan keskellä; Jumalan tapa toimia toisin, kuin mitä Carol olisi halunnut; odotus Jumalan sisäisestä työstä ja voimakkaiden fyysisten manifestaatioiden ilmeneminen sen sijaan) muistuttivat vielä enemmän Toronto-ilmion piirissä tyyppillisiä kertomuksia ”Pyhän Hengen” aikaansaannoksista kuin John Wimberin itsensä kuvaus.

Sekä Carol että John Wimberin kertomukset sisältävät yhtäpitävästi selkeän ajatuksen siitä, että Pyhä Henki yllättäen laskeutuu ihmisjoukon päälle ja saa aikaan odottamatonta erikoista käytöstä ja varsinkin hallitsematonta sekasortoa. Tällainen ajattelu on aivan ilmeisesti vaikuttanut voimakkaasti Toronto-ilmion käsitykseen Pyhän Hengen työn luonteesta, sillä niin tavattoman tyyppillisenä se esiintyi sen piirissä.

Muutkin Wimberin lausunnot kertovat siitä, kuinka Toronto-tyyppiset ilmiöt eivät ole olleet ollenkaan vieraita Vineyardille vaan päinvastoin silloin tällöin ilmenevä osa sen seurakuntaelämää. Tämä käy ilmi Wimberin haastattelusta, jota Poloma (1995b) on lainannut. Haastattelussa Wimber kommentoi ilmiöitä, jotka ovat tavallisia Toronto-liikehännän piirissä. Haastattelija kysyi Wimberiltä, tarvitseeko Vineyard ”ihmeiden ja merkkien ’manaa’” pysyäksensä hengissä, ts. ovatko jatkuvat ”ihmeet ja merkit” Vineyardin elinehto.

Wimberin mukaan Jeesuksen Kristuksen kirkko tarvitsee ihmeitä ja merkkejä tänä aikana. Hän jatkoi puhuen ilmeisesti enemmän erilaisista kokemuksista kuin varsinaisista ihmeistä ja merkeistä: ”Kun se ensi kerran alkoi tapahtua keskuudessamme, Peter, minä vain luin Raamattua ihmisille ja he alkoivat kaatua maahan, vavista ja nauraa. Tätä on jatkunut nyt 17 vuoden ajan [n. vuodesta 1978 lähtien]. Joskus se on hyvin voimakasta ja joskus heikompiä. Sillä on omat aikansa”. Tämä näyttää olevan kolmas versio äitienpäivä tapahtumista: Wimber vain luki Raamattua ja alkoi ilmetä Toronto-tyyppisiä ilmiöitä. Joka tapauksessa Wimber piti selvästi Toronto-ilmiota osana samaa, mitä oli tapahtunut Vineyardissa jo lähes kahdenkymmenen vuoden ajan.

³³¹ Wimber 1985, s. 37, 38.

³³² Randles 1995 lainaa Springer 1988.

³³³ Randles 1995, kappale ”A Watershed Event”.

Wimberin opetuksessa on nähtävissä ajatus Pyhän Hengen manifestoitumisesta fyysisissä ilmiöissä. Tämän ajatuksenhan Toronto-ilmiö kehitti eräänlaiseen huippuunsa. Opettaessaan ihmisiä tunnistamaan ”Pyhän Hengen voitelun” Wimber on kehottanut heitä tarkkailemaan erilaisia fyysisiä tuntemuksia. Hän on todennut: ”Nämä hengelliset ilmiöt [mm. lämmin tunne käsissä, pistelevä tunne, käsien vapina, tunne voitelusta] ovat manifestaatioita Hengen läsnäolosta henkilössä. Seuraamalla niitä voit alkaa nähdä, mitä Henki tekee ihmisessä ja hänen kauttaan. Meillä ei ole selityksiä kaikille manifestaatioille”.³³⁴ Raamatullisen selityksen puute ei kuitenkaan haitannut Wimberia niinkuin se ei haitannut Toronto-ilmiötäkään. Wimberin mielestä kun ”joskus voit oppia enemmän siitä, mitä ei ole sanottu kuin siitä mitä on sanottu [nimittäin Raamatussa]”.³³⁵

Raamattu on siis viitteellinen ajatusten herättäjä, lähtökohta omille spekulatioille, aivan kuten Toronto-ilmiössä. Hyvin huomionarvoinen on myös Wimberin kommentti siitä, että erilaisista fyysisistä tuntemuksista kuten käsien vapina ja pistely käsissä voidaan tunnistaa Pyhän Hengen toiminta. Tämä on aivan samaa opetusta kuin Toronto-ilmiön käsitys fyysisistä manifestaatioista vilkkuvainoina, jotka kertovat: ”Henki toimii, Henki toimii”.

1980-luvun alussa Wimberin seurakunta toimi Calvary Chapel-kirkkokunnan alaisuudessa. Calvary Chapelin eräs pääperiaatteista oli se, että opin ja elämän tuli perustautua Jumalan Sanaan. Wimberin seurakunnassa esiintyi tuolloin erilaisia manifestaatioita äitienpäivätapahtuman seurauksena. Tätä kritisoitiin Calvary Chapelin pastorien kokouksessa. Wimber perusteli manifestaatioita tutuilla iskulauseillaan: ”Jumala on Sanansa yläpuolella” ja ”Jumala ei ole Sanansa rajoittama”. Saamansa kritiikin johdosta Wimber halusi erota Calvary Chapelin alaisuudesta. Hänelle oli siis tärkeämpää pitää kiinni omista mielialheistaan kuin alistua Jumalan Sanan opetuksen alle. Näin toimivat myös Toronto-ilmiön johtohenkilöt.

Calvary Chapelin johtaja Chuck Smith ehdotti, että pastorit, jotka halusivat perustautua Jumalan Sanaan jäisivät Calvary Chapeliin ja ne, jotka halusivat korostaa manifestaatioita seuraisivat Wimberia. Monet seurasivat Wimberia ja heidän seurakunnistaan tuli osa Vineyard-liikettä.³³⁶ Tämäkin pikku tapaus osoittaa, kuinka epäraamatulliset manifestaatiot olivat merkittävä ja tunnettu osa John Wimberin toimintaa jo kauan ennen kuin ne tulivat tutuiksi Toronto-liikehännän piirissä. Wimber oli niin sitoutunut ajatukseen manifestaatioista merkinä Pyhän Hengen työstä, että hän oli valmis jättämään oman kirkkokuntansa ja perustamaan uuden.

Marc Dupontin havainnot vahvistavat myös tätä seikkaa. Hän kertoi englantilaisessa kristillisessä lehdessä Toronto-ilmiön synnystä ja huomautti, että ilmiöt eivät olleet heille uusia. He olivat useinkin nähneet ”kaatumisia, vapisemisia, vapautumisia ja parantumisia”. Uutta oli se, että Toronto-ilmiö jatkui jatkumistaan ja oli paljon intensiivisempi kuin aikaisemmat kokemukset. Dupont totesi: ”Paljon useammat tulivat juopuneeksi Hengestä, paljon useammat tulivat naurun valtaamiksi. Se oli meille uutta”.³³⁷

Kuten aikaisemmin on todettu, Arnott kertoi, että hän ei odottanut ”Jumalan työn” olevan sellaista, millaisena se ”Toronton siunauksen” piirissä puhkesi. Tätä on hiukan vaikea ymmärtää, koskapa sekä Wimberin äitienpäiväkokemuksen Toronto-tyyppisine tapahtumineen että Wimberin mainitsemien Vineyardin piirissä tunnetusti tapahtuneiden ilmiöiden on täytynyt olla Arnottinkin tiedossa. Jopa Dupont piti Toronto-tapahtumia samanlaisina kuin mitä Vineyardissa oli jo nähty. Arnottin kommenttia onkin vaikea käsittää muuten, kuin että sen oli tarkoitus korostaa Toronto-

³³⁴ Randles 1995, kappale ”Mysticism”. ks. myös kappale ”Lack of Use of Discernment”.

³³⁵ Randles 1995, kappale ”Mysticism”.

³³⁶ Dager 1996, s. 4. Dager huomauttaa, että Vineyardin kasvu ei yleensääkään perustunut niinkään ”ihmeet ja merkit”-evankelioinnin menestykseen kuin pastorien ja seurakuntalaisten värväämiseen muista kirkkokunnista Vineyardiin, Dager 1996, s. 4.

³³⁷ Dixon 1994, s. 16.

ilmiöitä suvereenina, ihmisistä riippumattomana Jumalan työnä. Tosiasiassa Toronto-ilmiö näyttää hyvin selvästi olevan hiukan erikoisempi ja voimakkaampi jatke sellaiselle sielulliselle toiminnalle, mihin Vineyardin piirissä oli jo aikaisemmin totuttu.

Raamattu, kirkkohistoria ja hedelmät ”todistavat”

Kertomukseen Wimberin äitienpäiväkokemuksesta liittyy muitakin tärkeitä piirteitä, jotka tulivat esille samanlaisina myös Toronto-ilmiön piirissä. Kun Wimber alkoi selvittää äitienpäivätaapahtuman ilmiöiden mahdollista raamatullisuutta, hän perusti tutkimuksensa ja sitä seuraavan vakuuttumisensa kolmeen seikkaan: Raamattuun, kirkkohistorian tapahtumiin ja kokemusten aikaansaamaan hedelmään henkilöiden elämässä.³³⁸ Tämä perusteluhan esiintyy aivan sellaisenaan Toronto-ilmiössä, vaikka sen yhteydessä huomattiinkin, ettei raamatullisia perusteluja ilmiöille löydy. Yhtä heppoiset ovat luonnollisesti Wimberinkin perustelut, koska ne ovat aivan samanlaisia kuin Toronto-ilmiön piirissä myöhemmin.

Carol Wimber kertoo mielenkiintoisen yksityiskohtan siitä, kuinka John Wimber loppujen lopuksi vakuuttui, että nämä kokemukset ”olivat Jumalasta”. Hänen mukaansa John Wimber vietti äitienpäivätilaisuutta seuraavan yön ”lukien Raamattua ja historiallisia raportteja herätyksestä Wesley’n ja Whitefieldin kaltaisten ihmisten elämässä”. Päinvastoin kuin Wimber itse kertoo, tutkiminen ei tuottanut toivottua tulosta ja Wimber oli epätoivoinen. Tällöin hänen pastoriystävänsä soitti hänelle ja kertoi Jumalan sanoneen hänelle, että hänen pitää välittää Wimberille seuraavat sanat: ”Se olen minä, John”. Carol Wimberin mukaan tämä vakuutti John Wimberin siitä, että tapahtumat olivat olleet Jumalasta.³³⁹

John Wimber kuvaa samoja tapahtumia hiukan toisin. Oman kertomansa mukaan hän oli äitienpäiväjuhlaa seuranneena yönä valvonut pitkään ja etsinyt erikoisille tapahtumille tukea Raamatusta, muttei oikein löytänyt. Tällöin hän oli etsinyt autotallistaan herätyksistä kertova kirjallisuutta ja oli huomannut, että ”meidän kokemuksemme Vineyardissa ei ollut ainutlaatuinen”. Wimberin mukaan Wesley’n veljesten, Charles Finneyn ja Jonathan Edwardsin toiminnassa oli ollut samanlaisia piirteitä.³⁴⁰

Tämän jälkeen Wimber oli vielä pyytänyt Jumalalta vahvistusta asialle. Tällöin hänelle oli soittanut pastoriystävä, Tom Stipe. Wimber oli kertonut tälle äitienpäivän tapahtumista. Stipen mukaan samoja asioita oli tapahtunut ”Jeesus-kansan” herätyksen alkuaikoina. Wimberin toteaa keskustelun Stipen kanssa olleen merkittävän, koska tämä oli ”luotettava todistaja”, joka oli jo aiemmin kokenut vastaavanlaista.

Vaikka Carol ja John Wimberin muistikuvat illan ja yön tapahtumista eivät ole aivan yhtenevät, heidän kertomuksissaan on kuitenkin eräs hyvin merkittävä yhtenäinen piirre: John Wimberin teologinen käännekohta ei loppujen lopuksi perustunut sille, että hän olisi löytänyt sille tukea Raamatusta. Se perustui hyvin etäisesti samankaltaisilta vaikuttaviin kirkkohistorian tapahtumiin ja varsinaisesti ja pääasiallisesti lopulta pastoriystävän vakuutteluun, jossa tämä totesi: ”Kyllä tämä on Jumalasta”.

Wimber perustaa siis ratkaisevan tärkeitä, suorastaan aivan keskeisiä opillisiä kysymyksiä Jumalan tavasta toimia epämääräisiin, omalta kannalta tulkittuihin ”kirkkohistorian todistuksiin”, ”sanoihin Herralta” ja ystävän vakuutteluun, **vaikka näille asioille ei löydy mitään tukea Raamatusta.**

³³⁸ Wimber 1985, s. 37.

³³⁹ Carol Wimberin artikkeli *A Hunger for God*, Springer 1988, lainattu Randles 1995.

³⁴⁰ Wimber 1985, s. 37.

Tämä lähestymistapa esiintyi melkein pä pienintä yksityiskohtaansa myöten sellaisenaan Toronto-ilmion piirissä. Sielläkin – kuten edellä on havaittu – opillinen aines perustui ihmisten kokemuksiin, ”näkyihin”, ”sanoihin Herralta” jne. Havainnollinen esimerkki ovat merkittäviksi Jumalan työksi koetut manifestaatiot. Ne hyväksyttiin alunperin oikeaksi Jumalan työksi merkittävältä osin siksi, että niitä kokeneet henkilöt ymmärrettiin vakavasti otettaviksi kristityiksi ja heidän todistuksensa manifestaatioista olivat positiivisia. Aivan kuten Vineyardin keskeinen ”teologinen perintö”, koko Toronto-ilmion opillinen itseymmärrys perustuu henkilöiden kokemuksiin ja niistä vedettyihin johtopäätöksiin, ei Jumalan Sanaan. Wimberin ja Vineyardin perintö on kantanut kaltaistansa hedelmää.

”Jumalan järjestys” ihmisen järjestyksen sijaan

Äitienpäiväkertomuksessa korostui myös Jumalan toiminnan epäjärjestyksellinen luonne aivan samaan tapaan kuin Toronto-ilmiossa. Toronto-ilmion piirissä perusteltiin manifestaatioiden esiintymistä ja niiden estotonta sallimista sillä, että kyseessä oli Pyhän Hengen toiminta, jota ei saanut tukahduttaa. Perusteluina käytettiin esimerkiksi Jumalan suuhun pantuja sanoja: ”Haluan seurakuntani takaisin”.

Toinen tyypillinen perustelu oli se, että Jumalan järjestys on erilainen kuin ihmisten järjestys. Tällä piikiteltiin niitä, jotka – Raamattuun perustuen – sanoivat, että Pyhän Hengen toimiessa vallitsee järjestys. Toronto-ilmion mukaan tämä on pelkkää inhimillistä perinnäissääntöä. Kun ”Jumalan järjestys” sen sijaan vallitsee, ”Henki” ottaa ohjat omiin käsiinsä ja syntyy odottamatonta, ihmisten perinteisiä käsityksiä loukkaavaa toimintaa kuten manifestaatioita, esimerkkinä karjuminen kuin leijona, käyttäytyminen juopuneen tavoin jne.

Sama ajattelutapa tulee selkeänä esiin Wimberillä myös laajemmin. Hän kuvaa voimien yhteenottoa samanlaiseksi kuin kuuman ja kylmän ilmapinnan kohtaaminen. Tällöin syntyy odottamattomia ilmiöitä kuten salamointia, pyörremyrskyjä ym. Samalla tavalla ilmenee epäjärjestyksiä, sekaannusta ja hallitsemattomia asioita Jumalan ja saatanan valtakunnan ottaessa mittaa toisistaan.³⁴¹ Äitienpäivän tapahtumat kertovat siitä, minkä kaltaisia nämä odottamattomat yliluonnolliset asiat sitten ovat: kaatumista, käsien heiluttamista, vapinaa, kovaäänistä mökellystä jne.

Wimber ei jätä epäselväksi ajatustaan voimien yhteenoton aiheuttamasta epäjärjestyksestä. Hän toteaa, että ”voimien yhteenottoja on vaikea hallita”. Voimien yhteenotot sysäävät hänen mukaansa länsimaiset kristityt järjellisen tuolla puolen olevaan hämäärään maailmaan, jossa menetetään tilanteen kontrolli.³⁴² Tämä on hyvin erikoinen näkemys. Raamattu korostaa Jumalan voiman ilmenemisten yhteydessä Kristuksen valon, valkeuden lisääntymistä eikä suinkaan sysäytymistä ”synkkiin vesiin järjellisyyden tuolle puolen”. Järjen tuolla puolen oleva hämärä maailma ei ole ainakaan Jumalan maailma, jossa Hänen Henkensä hallitsee.

Samaa inhimillisen kontrollin menettämisen ajatusta korostaa edellä lainattu ”Jumalan sana” Wimberille äitienpäivätilaisuudessa. ”Jumala” oli huomauttanut säikähtäneelle Wimberille: ”Kenen kirkko tämä on?”³⁴³ ”Jumala” siis otti Wimberin seurakunnan kontrolliinsa aiheuttaen sekamelskaa ja epäjärjestyksiä. Wimberin lausahdus asiayhteyksineen voisi olla suoraan Toronto-ilmion parista peräisin.

Wimberin mukaan äitienpäivän tapahtumat olivat seurakunnan keskellä tapahtunut voimien

³⁴¹ Wimber 1985, s. 32.

³⁴² Wimber 1985, s. 35.

³⁴³ Wimber 1985, s. 36.

yhteenotto, joka kohdistui ”sivistynyttä soveliaisuutta” vastaan. Hän jatkaa, että se, mitä hän oli ajatellut kahdennenkymmenennen vuosisadan kirkon järjestykseksi ei ilmeisestikään ollut Uuden Testamentin seurakunnan järjestystä. Hän myös toteaa, että avain seurakunnan elävyyteen on se, että seurakuntaan luodaan ”Jumalan järjestys” omamme tilalle. Wimberin mukaan Jumala joskus heittää meidän järjestyksemme yli laidan voidakseen tuoda omansa sen tilalle.³⁴⁴ Tämäkin opetus on kuin suoraan Toronto-materiaalista.

Lienee selvää, että tällainen opetus avaa tien vaikka minkäläisten kummallisuuksien hyväksymiselle Jumalan työksi. Yhtä selvää lienee se, että Toronto-liikehdintä on omaksunut Wimberiltä ”epäjärjestyksen evankeliumin” iskulauseineen kaikkineen. Toronto-ilmiö onkin erinomainen esimerkki kokonaisvaltaisesta kontrollin menettämisen ideologian toteutumisesta.

On merkillistä, että tällainen epäjärjestyksen evankeliumi on voinut saada niin voimakkaan sijan sekä Wimberillä että Toronto-ilmiössä. Tämä on niin selvästi aivan ilmeistä tottelemattomuutta Jumalan Sanan opetukselle. Korostaahan Uusi Testamentti aivan yksiselitteisesti Hengen toiminnan olevan järjestyksen, ei sekasorron leimaamaa. Kohdat, jossa Uudessa Testamentissa tähän viitataan, antavat ymmärtää, että nimenomaan ”ihmisen järjestys” saa aikaan sekamelskaa ja levottomuutta, kun taas ”Hengen järjestys” johtaa seurakunnan elämää rauhallisille, selkeille ja järjestäytyneille urille eikä päinvastoin (1. Kor 14:33; 14:40. Ks. myös Room. 14:17; Gal. 5:22).

Wimberin ja Toronto-ilmiön markkinoima epäjärjestyksen evankeliumi on kertakaikkinen valhe-evankeliumi.

Synti, risti, parannus

Wimberin opetuksessa kiinnittää huomiota toisaalta se, mitä hän korostaa ja taas toisaalta se, mistä hän ei juurikaan puhu tai puhuu hyvin vähän. On luonnollisesti selvää, että jokainen hengellinen kirja tai opetus ei voi olla kaiken kattava esitys kristillisen uskon sisällöstä sellaisena kuin asianomainen sen ymmärtää.

Wimberillä – samoin kuin Toronto-ilmiössä – on kuitenkin opetuksessaan silmiinpistäviä aukkoja. Kun ajatellaan, että Wimber markkinoi käsityksiään ”voimaevankelioinniksi”, vallankumoukselliseksi raamatulliseksi tavaksi viedä evankeliumia eteenpäin, on suorastaan käsittämätöntä, että hän puhuu hyvin vähän ihmisen syntisyydestä ja Kristuksen rististä ihmisen synnin sovituksena. Onhan Kristuksen risti nyt toki evankeliumin ehdoton keskus, kuten Paavalikin suorastaan tavattoman voimakkaasti korostaa (1. Kor.2:2).

Wimberin heikko syntikäsitys onkin huomiotaherättävä. Hän ei näe ihmistä omista teoistaan, asenteistaan ja ajatuksistaan vastuullisena syntisenä, perisyntien kokonaan turmelemana olentona. Wimberille ihminen on poloinen uhri, jonka saatana on pettänyt. Niinpä ongelmana ei ole ihmisen oma pahuus ja syntisyys, vaan saatana ja hänen otteensa ihmisestä.

Koska ongelmana ei ole ihmisen oma syntiturmelus, Wimber ei juurikaan puhu myöskään Kristuksen rististä, jonka kautta anteeksianto ja vapautus synnin siteestä ja rangaistuksesta on ihmiselle valmistettu. Koska ongelma on Wimberin mielestä saatana ja hänen otteensa ihmispolosta, hän puhuu vain Kristuksen voimasta, joka ajaa saatanan pakosalle ihmisrukkaa kiusaamasta.

Wimberin saatanaa vastaan suuntaama sotaretki ei ole mitään ”voimaevankeliumia” vaan harha”evankeliumia”. Wimberille ristinkuolema on lähinnä speaktaakkeli, jossa vapautui niin paljon voimaa, että kalliit halesivat, temppelin esirippu repesi ja haudat aukenivat. Pääasia on siis

³⁴⁴ Wimber 1985, s. 38.

tässäkin Jumalan voimannäyttö näyttävissä tapahtumissa, ei raamatullisen tapahtuman varsinainen sisältö.

Raamattu taas korostaa Jumalan voiman ilmentymistä Jumalan Pojan kärsimyksessä ja häpeällisenä pidetyssä ristinkuolemassa syntejä sovittaen (1.Kor.1:18; 1.Kor.2:2; Gal. 3:1). Ristillä ja nimenomaan ristillä Jeesus kukisti synnin ja saatanan vallan. Raamatullinen ”voimien yhteenotto” on sitä, kun ristiinnaulittu ja ylösnoussut Kristus kukistaa syntisen ja ylpeän ihmisen vastustuksen ja saa hänet lankeamaan eteensä tunnustamaan syntinsä ja vastaanottamaan anteeksiannon. Ilman tätä ”voimannäyttöä” ei kukaan pelastu. Aitojen raamatullisten ihmeiden ja merkkien merkitys on siinä, että ne saattavat vaikuttaa syntisen, ylpeän ja Jumalaa vastustavan ihmisen taipumiseen ja nöyrytykseen Jumalan edessä. Irrallaan Kristuksen ristin oikeasta, raamatullisesta ”voimannäytöstä” ihmeillä ja merkeillä ei ole mitään virkaa.

Toronto-ilmion piirissä ei korostettu saatanan roolia ihmisen kiusaajana siten kuin Wimber tekee. Toronto-ilmioille ihminen oli kuitenkin aivan samanlainen olosuhteiden musertama uhripoloinen kuin Wimberillekin. Toronton ihmispolon musertajia olivat enemmänkin tuhat lähimmäiset.

On todella hämmästyttävää, että Wimber saattoi väittää sanomansa olevan ”voimaevankeliointia”, vaikka siitä puuttuvat synti ja risti tyystin. Aivan yhtä hämmästyttävää on se, että Toronto-ilmio väitti olevansa merkittävä lopun ajan Hengen vuodatus, vaikka siitäkin puuttuvat synti ja risti yhtä tyystin.

Sanoma, josta synti ja risti puuttuvat, ei ole evankeliumia eikä osoitusta Hengen vuodatuksesta. Sellainen sanoma on antikristillistä laittomuuden sanomaa (Matt.7:13-27).

On hyvin merkillistä, että kristillisissä piireissä sorrutaan vuosikymmen toisensa jälkeen siihen, että erilaiset muotitrendit ja muotitermit saavat voimakkaan aseman, ikäänkuin olisi yhtäkkiä keksitty Jumalan maailmasta ja toiminnasta jotakin täysin vallankumouksellista uutta, joka muuttaisi maailman kertaheitolla. Wimberin opetukset ”ihmeistä ja merkeistä”, ”voimaevankelioinnista” ja ”voimien kohtaamisesta” olivat ”pop” 1980-luvulla. Pitkään aikaan niistä ei ole puhunut eikä niistä ole ollut kiinnostunut kukaan. Toronto-liike julisti tunnekokemuksensa ja manifestaatioiden autuutta 1990-luvun puolivälissä. Nyt Toronto-liike on unohtettu ja uudet kokemukselliset termit ja muodit ovat vallalla, mitä ne sitten lienevätkin juuri tällä hetkellä. Mitään ei ole kuitenkaan opittu siitä, että nämä epäraamatulliset ja siksi valheelliset muodit tulevat ja menevät saamatta mitään todellista aikaa.

On aivan kuin laajat kristilliset piirit olisivat tyystin unohtaneet, että meillä on erehtymätön ja vankka Jumalan ilmoitus, Jumalan Sana, jonka mukaan ja jonka periaatteiden pohjalta Jumala on edelleen luvannut toimia. **Sana Kristuksen rististä on edelleen Jumalan voima.** Raamatullinen voimaevankeliumi on Kristuksen ristin ja Hänen ristillä vuodattamansa sovintoveren evankeliumia. Siitä pitää riippua kiinni, sitä pitää julistaa ja siihen pitää aina uudelleen palata eikä juoksennella ties minkä uusimman muotivouhotuksen perässä.

Raamattunäkemyks

Toronto-ilmion raamattunäkemyksen keskeiset piirteet ovat aivan samanlaisia kuin John Wimberillä. Lienee oikeutettua päätellä, että Wimber on tässäkin vaikuttanut voimakkaasti Toronto-ilmioon.

Wimberille Raamattu oli Jumalan Sanaa, jota ei kyseenalaisteta – se vain sivuutetaan. Wimber ei ollut niinkään kiinnostunut Jumalan Sanan opetuksista, kuin siitä, mitä Jumalasta ja Hänen toiminnastaan voidaan kokea käytännössä, käytännön kokemuksen kautta. Tosiasiassa tämä johtaa

siihen, että tieto Jumalasta saadaan muualta kuin Hänen Sanastaan. Ilmoitus ”Jumalasta” tulee Jumalan oman Sanan ulkopuolelta.

Hyvin selvä esimerkki tällaisesta oli tapa, jolla ”vahvistui”, että Wimberin teologisen ajattelun mullistanut äitienpäivätapahtuma ”oli Jumalasta”. Yrityksistä huolimatta vahvistusta ei löytynyt Jumalan Sanasta. Sana ei siis todistanut tapahtuman puolesta. Vahvistus kuitenkin tuli - Wimberin tuttava-pastorilta, inhimillisestä lähteestä Jumalan Sanan ulkopuolelta. Wimberin koko toimintaan ja opetukseen perustavalla tavalla vaikuttanut käsitys Jumalan tavasta toimia ja sitä noudattava käytäntö pohjautuivat yksinomaan ihmisen mielipiteeseen, eivät lainkaan Jumalan Sanaan.

Wimber on kiteyttänyt käsityksensä Raamatusta joihinkin iskulauseisiin. Näiden tarkoitus on lähinnä saada näyttämään hyväksyttävältä harhaoppinen lähestymistapa, jossa olennaista ja perustavaa laatua olevaa tietoa Jumalasta etsitään kokonaan muualta kuin Hänen omasta Sanastaan. Tyypillistä näille iskulauseille oli se, että niitä ei juurikaan selitetty, jolloin ne vaikuttivat äkkipäätä näppäriltä ja osuvilta. Lähemmässä tarkastelussa ne osoittautuvat olevan tyhjää täynnä. Toronto-ilmion hellimät Raamattua koskevat iskulauseet olivat aivan samanlaisia ja niitä käytettiin samalla tavalla..

Wimber mm. opetti, että ”Raamattu kirjoitettiin Lähi-idässä, jossa ei vallitse rationaalinen lähestymistapa vaan kokemuksellinen lähestymistapa”.³⁴⁵ Tämä on ilmeinen vihjaus siitä, että nykyihmistenkin olisi syytä välttää turhan järkiperaistä tapaa perehtyä Raamattuun. Toisaalla Wimber ei vihjaillut, vaan syytti suoraan raamatullisuuden vaatimusta Hengen toimintaa ymmärtämättömäksi farisealaisuudeksi ja vääräksi opillisuudeksi.³⁴⁶ Syykin on varsin selvä: kun torjuttiin raamatullisuuden vaatimus, oli helpompi omaksua Wimberin opetukset kriitikittömästi. Samaa terveen ja raittiin järjenkäytön ja ymmärryksen hylkäämisen, opin halveksunnan ja farisealaisuudesta syyttämisen mallia Toronto-ilmioönkin noudatti uskollisesti.

Wimber opetti myös, että ”Jumala on suurempi kuin Hänen Sanansa” ja ”kaikki, mikä on Raamatussa, on totta, mutta kaikki totuus ei ole Raamatussa”.³⁴⁷ Lausetta ”Jumala on suurempi kuin Hänen sanansa” Wimber toisti niin usein eri nauhoilla, seminaareissa ja konferensseissa, että sitä on kutsuttu hänen ”mantrakseen”.³⁴⁸

Näihin iskulauseisiin on viitattu jo aiemmin Toronto-ilmion raamattukäsityksen yhteydessä. Jumala todellakin on suurempi kuin Sanansa. Kaikki totuus ei myöskään ole Raamatussa siinä mielessä, että Jeesus on totuus (Joh. 14:6) ja Hänkin on suurempi kuin Sana, joka Hänestä erehtymättömästi, luotettavasti ja totuudellisesti kertoo. Sekä Wimber että Toronto käyttivät näitä iskulauseita kuitenkin aivan väärin katsoen niiden oikeuttavan lähestymistavan, jossa Jumalan Sana syrjäytettiin ja hengellisten totuuksien lähteenä olivat ihmisten omat kokemukset.

Wimber oli täysin eksyksissä yrittäessään opettaa ”kokemuksellista” lähestymistapaa Raamattuun. Tämä eksyksissä oleminen periytyi Toronto-ilmioon. On totta, että Raamattu ei ole väärällä tavalla teoreettisen ja käytännön elämälle ja jumalasuhteelle vieraan teologisen pohdiskelun oppi- tai käsikirja vaan kertomusta Jumalan dynaamisesta toiminnasta ihmisten keskuudessa. Tämä Jumalan toiminta esitetään kuitenkin mitä syvällisimmässä ja selkeimmässä terveen ja raittiin järjellisen ymmärryksen toimintaa vaativassa sanallisessa muodossa. Sitä ei ole tarkoitus kokea jollakin epämääräisellä tavalla vaan se on tarkoitus ymmärtää Hengen valaisemana ja sitten sitä on tarkoitus totella.

³⁴⁵ Randles 1995, kappale ”Paradigm Shift”.

³⁴⁶ Goodwin 1996, s. 20.

³⁴⁷ Randles 1995, kappale ”Paradigm Shift”.

³⁴⁸ Goodwin 1996, s. 20

Kokemukset ovat merkittävämpiä kuin Sana

Wimberin raamattunäkemyks johtaa suoraan siihen, että erilaiset kokemukset korostuvat Sanan kustannuksella ja näitä kokemuksia ei tarvitse perustella Jumalan Sanalla. Sanaa ei hylätä periaatteessa, mutta se syrjäytyy käytännössä, koska sitä kiinnostavammaksi muodostuu Jumalan välitön ”ilmoitus” tai tarkemmin sanottuna se, minkä luullaan olevan Jumalan ilmoitusta. Niinpä myös suuri osa Wimberin opetuksen pohjana olevasta materiaalista koostui subjektiivisista kokemuksista.³⁴⁹ Kokemuksien katsottiin olevan Jumalasta lähtöisin pelkästään sillä perusteella, että joku itseään kristityksi kutsuva niitä todisti kokeneensa ja piti niitä hyvinä.³⁵⁰ Nämä ovat piirteitä, jotka periytyivät sellaisinaan Toronto-ilmioon.

Wimberin lausunnoista käy selvästi ilmi, kuinka hän koki ongelmaksi sen, että asioita pitäisi perustella Raamatulla ja kuinka hän oli paljon kiinnostuneempi siitä, minkä hän kuvitteli Hengen suoraksi ilmoitukseksi. Tämäkin näkemys voisi olla suoraan Toronto-ilmion piiristä.

Wimber kommentoi eräässä puheessaan Calvary Chapel-kirkkokunnan jäseniä. Hänen mielestään he ovat joskus liian voimakkaasti suuntautuneet kirjoitettuun sanaan (Raamattuun). Wimber kutsui tätä asennetta farisealaisuudeksi, täsmälleen samoin kuin Toronto-liikehdintäkin häntä seuraten teki. Wimber totesi myöhemmin samassa yhteydessä, että ”monet fundamentalistit toimivat tänään täsmälleen samoin [kuin kirjanoppineet] suhteessa Hengen työhön. He ottavat Jumalan Sanan ja kaivelevat jotakin käytäntöä, palvelutehtävää tai [Hengen] virtaa näkemättä, että Jumala toimii siinä – huomaamatta, että Jumala on suurempi kuin kirjoitettu Sanansa.”³⁵¹

Tässä Wimber katsoo, että Jeesuksen ajan kirjanoppineet olivat ihmisiä, jotka perustivat näkemyksensä terveeseen Vanhan Testamentin oppiin, olivat liian kiinni siinä eivätkä kyenneet sen vuoksi näkemään Jumalan toimintaa. Sinänsä terveestä opista oli tullut Jumalan toiminnan havaitsemisen este ja tukahdutti Hengen toimintaa.

Nykyajan raamattu-uskolliset fundamentalistit tukahduttavat Wimberin mielestä Jeesuksen ajan kirjanoppineiden tavoin Hengen toimintaa. Wimber asettikin opetuksessaan johdonmukaisesti opin ja todellisen kokemuksen toisiaan vastaan tavalla, jossa oppi oli alakynnessä.³⁵² Hänen mukaansa ”nykypäivän kirkko tekee pahaa terveen opin nimissä. Se tukahduttaa Hengen työtä. Se kääntyy Hengen työtä vastaan. Ja se vastustaa Hengen työtä viimeisinä aikoina”.³⁵³ Nämä sanat voisivat olla aivan suoraan Toronto-ilmion piiristä.

Wimberin käsitys on todella ymmärtämätön ja harhainen. Hän sotkee toisiinsa perusteellisesti kaksi asiaa, jotka ovat aivan vastakkaisia: toisaalta sen, että monet eivät ole löytäneet **Raamatun valossa** perusteita hänen opetuksilleen ja toisaalta sen, että kirjanoppineiden olisi **Raamatun valossa** pitänyt nähdä, että Jeesus oli Messias.

Kirjanoppineilla ei nimenomaan ollut tervettä Vanhan Testamentin oppia. Kirjanoppineiden synty oli siinä, että he eivät halunneet tunnistaa Messiasta (Wimberin sanoin: Hengen virtaa), joka oli aivan selvästi ja jopa yksityiskohtaisesti ilmoitettu Jumalan kirjoitetussa sanassa. Jeesuksen itsensäkin mukaan kirjanoppineiden olisi nimenomaan kirjoituksista pitänyt nähdä, että Hän oli Messias.

Kirjanoppineiden virhe ja synty ei siis ollut se, että he eivät hyväksyneet periaatetta ”Jumala on suurempi kuin kirjoitettu Sanansa”. Heidän virheensä ja syntinsä oli se, että he näkivät silmiensä

³⁴⁹ Goodwin 1996, s. 20.

³⁵⁰ Dager 1996, s. 12.

³⁵¹ Goodwin 1996, s. 21.

³⁵² Randles 1995, kappale ”*The Lowered Status of Scripture*”.

³⁵³ Goodwin 1996, s. 21.

edessä **kirjoitetun Sanan** toteutuvan, mutteivät silti sydämensä kovuuden tähden uskoneet siihen. Toronto-ilmion ja Wimberin kriitikot taas toimivat aivan toisin. He näkevät silmiensä edessä jotakin – Toronto-kokemuksia, manifestaatioita, Wimberin opetuksia ja toimintatapoja – joka ei ole yhteneväistä kirjoitetun Sanan kanssa eivätkä siksi voi hyväksyä sitä.

Wimberin mielestä hänen kriitikkojensa olisi pitänyt hyväksyä jotakin sellaista, jota he eivät löytäneet Jumalan Sanasta ja jonka ainoa peruste oli se, että ”Jumala on suurempi kuin kirjoitettu sanansa”. Wimberin kriitikkojen ”synti” on siinä, että he haluavat uskoa Jumalan kirjoitettuun Sanaan eivätkä opetuksiin, joiden perusteet ovat muualla kuin Jumalan Sanassa. Wimberin – ja Toronto-ilmion – kriitikkojen ja Jeesuksen ajan kirjanoppineiden rinnastaminen toisiinsa on kertakaikkisen perusteetonta.

Wimberin ajatuksella siitä, että Jumala on suurempi kuin Hänen kirjoitettu sanansa, oli yksi ainoa tarkoituserä. Sen oli tarkoitus oikeuttaa hänen opetuksensa, jolle ei löytynyt tukea Raamatusta ja joka perustui Raamatun ulkopuoliselle ilmoitukselle. Wimber on mm. todennut, että ”Jumala antaa erityisiä, kuvailevia ohjeita viikosta toiseen”. Hän myös kertoo profetioissa ”puhuvansa asioita oleviksi, asioita, jotka Jumala käskee minun puhua voitellun tähden. Me kuljemme ihmeiden ulottuvuutta kohti”.³⁵⁴ Wimberin kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että riittää, että asiat olivat ”Hengestä”, niiden ei välttämättä tarvinnut löytyä Raamatusta. Se, että ne olivat yliluonnollisia ja että kristitty koki niitä, osoitti, että ne olivat Jumalasta.³⁵⁵ Kyse ei ollut Sanan mukaisesta ja Sanaan perustuvasta ohjauksesta ja johdatuksesta. Kyse oli sanan ulkopuolisesta ilmoituksesta, jolle opetus perustui.

Tässä käy ilmi Wimberin harhan keskeinen olemus. Hänen omat kokemuksensa eivät enää alistu Jumalan Sanan alle vaan ne tulevat sen rinnalle ja ohittavat sen tärkeydessä. Tämä harha on kulkeutunut sellaisenaan Toronto-ilmioon opin halveksimisineen ja kirjanoppineisuus/farisealaisuus-syytöksineen kaikkineen.

Jos jokin ”toimii” se on Jumalasta

Kokemuksen korostamiseen sanan kustannuksella liittyy Wimberillä tietynlainen ”käytännöllinen”, pragmaattinen asenne. Sen mukaan ajatellaan, että jos jokin asia ”toimii”, sen täytyy olla Jumalasta. Wimber on jopa lausunut, että ”kiihkeä käytännöllisyys” tai ”tarkoitus pyhittää keinot”-lähestymistapa ohjasi sekä hänen teologiaansa että hänen palvelutehtäväänsä.³⁵⁶ Tämä on aivan kummallinen ajatus. Jumalan Sanan tulee ohjata kaikkien kristittyjen palvelutehtävää ja teologiaa. Wimber todella nosti itsensä ja omat kokemuksensa Jumalan Sanan yläpuolelle hyvin räikeällä tavalla.

Eräs Wimberin oppi-isistä on Fuller Theological Institutin professori C. Peter Wagner. Wagner on ”kirkon kasvu”-liikkeen johtaja. Hän suhtautuu kirkon kasvuun hyvin käytännöllisesti tutkittuaan monia kasvavia kirkkoja löytääkseen, mikä niissä ”toimii”. Wagner ei ole niinkään kiinnostunut opetuksen sisällöstä, kuin määrällisen kasvun aikaansaamisesta. Tämä asenne on vaikuttanut myös Wimberiin.³⁵⁷

Wimber oli erityisen kiinnostunut siitä, mikä ”toimii” fyysisen parantumisen alueella.³⁵⁸ Tämä johti hänellä siihen, että jos jokin ”parantamistekniikka” näytti ”toimivan”, se oli ilman muuta

³⁵⁴ Goodwin 1996, s. 20.

³⁵⁵ Goodwin 1996, s. 20.

³⁵⁶ Goodwin 1996, s. 23.

³⁵⁷ Randles 1995, kappale ”Who is John Wimber?”

³⁵⁸ Randles 1995, kappale ”Who is John Wimber?”

Jumalasta tai jos jokin psykologinen teoria näytti saavan aikaan paranemista, se voitiin turvallisesti ottaa osaksi kristillistä oppia.³⁵⁹

Totuus ei siis löydy Jumalan Sanasta, vaan siitä, mikä ”toimii”. Tämän lähestymistavan harha on siinä, että kun Jumalan Sana ei enää ole mittanuora, kuka tahansa voi määritellä täysin oman mielihalunsa ja omien arvostustensa mukaan sen, mikä ”toimii” eli mikä on oikein ja totta, mikä ”on Jumalasta”. Juuri näin kävikin Toronto-liikkeen piirissä Wimberin opetuksen ilmeisellä myötävaikutuksella.

Toronto-ilmion käsitykset olivat täysin yhteneviä Wimberin asenteen kanssa. Toronto-ilmiossa oli hyvin voimakkaana ajatus ”se toimii, se on siis Jumalasta”. Tämä tuli selvästi esille, kun Toronto-liikehinnässä puolustettiin sitä, että ilmiö oli aitoa Jumalan työtä. Yksi pääasiallinen puolustus oli se, että koska liike sai aikaan ”hyvää hedelmää”, se oli Jumalasta. Näin liike osoitti sen kannattajien mielestä ”toimivuutensa” Jumalan työnä.

Ajatuksena oli aivan selvästi: se on Jumalasta, mikä ”toimii”, mikä saa aikaan (tunne)kokemuksia ja kantaa ”hyvää hedelmää” ihmisten elämässä. Sillä ei ollut mitään väliä, että Raamattu ei mitenkään tukenut liikehinnän käsitystä siitä, mikä voi olla Jumalan toimintaa ja mikä on Hänen tahtonsa mukaista hyvää hedelmää.

Psykologiset vaikutteet - ”psykoteologia”

Psykologisilla vaikutteilla tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että epäraamatulliset psykologiset käsitteet ja ideat sekoittuvat teologisiin käsitteisiin, kristilliseen opetukseen. Tämän seurauksena teologian sisältö, kristillinen opetus, muuttuu olennaisesti toiseksi ja siitä tulee kristillisillä käsitteillä verhottua psykologiaa, psykoteologiaa. Ongelman muodostaa tässä se, että käytetyt psykologiset ideat eivät ole raamatullisia, vaikka niin yritetään usein väittää. Psykoteologia merkitsee teologian, kristillisen opetuksen turmeltumista ja hapertumista juuri siksi, että siinä epäraamatulliset ainekset syrjäyttävät teologiasta raamatulliset ainekset. Tämän vuoksi psykoteologia on harhaoppia.

Psykologisten käsitteiden ”valumiseen” ihmisten arki ajatteluun sitä muokaten on kiinnitetty huomiota muissakin yhteyksissä. Esimerkiksi suomalainen sosiologi Janne Kivivuori julkaisi 1990-luvulla kolme kirjaa, jotka käsittelevät ilmiötä politiikassa (”Psykopolitiikka”), kulttuurissa (”Psykokulttuuri”) sekä Suomen ev.lut kirkon piirissä (”Psykokirkko”). Kivivuori puhuu yleisemmin psykokulttuurista ja määrittelee sen ilmiöksi, jossa ”arkitajunnan käyttöön valuu käsitteitä ja ajatusmalleja, jotka juontavat juurensa psykologisen ajattelun perinteestä ja etenkin sen popularisoinneista”.³⁶⁰

Ihmisten ajattelu siis psykologisoituu. Ei esimerkiksi kysytä enää, mikä on oikein ja mikä väärin, vaan miltä jokin tuntuu, ”miten sä koet”. Karkeasti ottaen voidaan sanoa, että oikeaa ja väärää ei määritä jokin ulkopuolinen taho – esimerkiksi Jumalan Sana – vaan pääasiassa se, mikä saa ihmisen tuntemaan olonsa hyväksi. Jos jokin tuntuu hyvältä, se on oikein ja jos jokin tuntuu pahalta, se on väärin. Tällainen ajattelu on kristilliseltä kannalta täysin mahdollon. Oikea ja väärä on olemassa ja sen määrittää Jumala omassa Sanassaan.

Ajattelun psykologisoituminen ei rajoitu vain kulttuuriin, politiikkaan tai maallistuneeseen ja kristillisestä uskosta tyhjentyneeseen laitoskirkkoon vaan se on vaikuttanut voimakkaasti myös karismaattiseen ja evankelikaaliseenkin herätyskristillisyyteen. Teologian psykologisoitumisen ovat havainneet monet tutkijatkin, kuten esimerkiksi amerikkalaiset Thomas Csordas ja Meredith

³⁵⁹ Goodwin 1996, s. 23.

³⁶⁰ Kivivuori 1991, s. 19.

McGuire sekä englantilainen Steve Bruce.

Edellä mainittujen tutkijoiden havainnot ilmiön leviämisestä karismaattisuuteen ja evankelikaalisuuteen ovat mielenkiintoisia ja havainnollisia. Sekä McGuire (1982) että Csordas (1994) ovat havainneet, että ”sisäisen parantumisen” käsite (keskeinen psykoteologinen idea) ja keskittyminen psykologisiin ongelmiin ovat tärkeitä katolisessa karismaattisuudessa. Aihetta koskeva kirjallisuus on myös suosittua karismaattisuuden piirissä.

Englantilainen uskontososiologi Steve Bruce on kirjoittanut erittäin terävästi psykoteologian olemuksesta. Bruce on kiinnittänyt huomiota siihen, että sekä konservatiivinen että liberaali kristillisyys on psykologisoitunut pohjois-Amerikassa. Bruceen mukaan ”Jumala on vielä olemassa, mutta Hän ei enää ole ankara isä, jonka tarkoitus on murtaa ihmisen oma minä ja saattaa hänet huomaamaan oma arvottomuutensa. Hän on nyt psykoterapeutti, joka voi auttaa meitä toteuttamaan itseämme ja saavuttamaan enemmän elämässämme”. Bruce toteaa, että uskonto suhteena yliluonnolliseen on korvautunut uskonnolla henkilökohtaisena terapiana. Hän lainaa myös ”evankelikaalisen seminaarin professoria”, joka on todennut, että nykytilanteessa kaiken keskuksena on ihminen itse ja Jumalakin on alistettu tälle väärälle keskukselle. Professorin mukaan kristillinen kirkko tyhjenee sisällöstä ja alkaa palvella epäjumalaa, jos se ei ota vakavasti Jumalan totuutta.³⁶¹

Juuri tästä on kysymys. Jumalan totuus syrjäytyy ja sen tilalle tulee jotakin aivan muuta.

Janne Kivivuori ilmaisee psykoteologisen muutoksen seuraavasti: ”Protestanttinen Jumalan työkalu, jonka kutsumus on hallita luontoa, saa tehdä tilaa aasialaishenkiselle Jumalan astialle, joka etsii luonnollisuutta itsestään”.³⁶² Kyse ei siis ole enää siitä, että ihminen suuntautuu itsestään ulospäin, palvelemaan Jumalaa tavalla, jonka Hän on osoittanut omassa Sanassaan. Sen sijaan ihminen suuntautuu sisäänpäin, keskittyy itseensä ja etsii omaa tyydytystään, täyttymystään, itsensä toteuttamista ja mitä vielä. Kun tällaiselle toiminnalle ei löydy ”apua ” Jumalan Sanasta, ihminen turvautuu populaaripsykologiaan, jonka tuotos, psykoteologia, sitten tarjoaa hänelle vääristyneitä vastauksiaan.

Wimberin, Vineyardin ja ”Toronton siunauksen” ajattelussa ja käytännössä psykoteologialla on hyvin keskeinen rooli. Bill Randles ja yhdysvaltalainen Media Spotlight-järjestön johtaja Al Dager ovat tarkastelleet Wimberin ajattelun ja toiminnan psykologisia vaikutteita. Dagerin mukaan Wimber toimi jo uransa alkuvaiheissa yhdessä psykologi Sam Thompsonin kanssa yhdistäen psykologisia teorioita karismaattiseen käytäntöön.³⁶³

Wimber olisi myöskin saanut vaikutteita Agnes Sanfordin henkiparantumista koskevista ajatuksista. Wimberin menetelmät ovat samanlaisia kuin Sanfordin, vaikka Wimber ei olekaan kaikissa asioissa samaa mieltä Sanfordin kanssa. Sanfordille ja Wimberille lienee yhteistä ainakin suuri kiinnostus fyysisiin parantumisiin ja parantumisen ”takaaviin” menetelmiin. Muita Wimberiin vaikuttaneita henkilöitä ovat Dagerin mukaan Ruth Carter Stapleton, Dennis ja Rita Bennett, John ja Paula Sandford, Francis McNutt ja Michael Scanlan. Dagerin mielestä populaaripsykologian vaikutus Wimberiin on varsin voimakas.³⁶⁴

Dagerin mainitsemista henkilöistä Agnes Sanford lienee ollut ainakin Yhdysvaltain kristillisissä piireissä yleisesti tunnetuin. Yhdysvaltalainen tutkija Thomas Csordas kutsuu häntä ”sisäinen parantuminen-palvelutehtävän äidiksi”.³⁶⁵ Kanadalainen antropologian professori Karla Poewe

³⁶¹ Bruce 1996, s. 144, 150.

³⁶² Kivivuori 1991, s. 17.

³⁶³ Dager 1996, s. 3.

³⁶⁴ Dager 1996, s. 10-12.

³⁶⁵ Csordas 1994, s. 40.

kirjoittaa, että Sanfordilla oli ”suuri vaikutus perinteisten kirkkokuntien karismaattisessa uudistuksessa”.³⁶⁶ Yhdysvaltalaisen evankelikaalin Richard Quebedeauxin mukaan sekä Ruth Carter-Stapleton että Agnes Sanford ovat esimerkkejä naispuolisista johtajista karismaattisessa liikkeessä.³⁶⁷

Sanfordin teoksista on suomennettukin ainakin hänen kirjansa *Parantava valo*. Kirjassa on silmiinpistäväänä piirteenä Sanfordin lähes pakonomainen pyrkimys fyysiseen ja henkiseen parantumiseen. Parantuminen on hänen ”fiksaationsa”, jolle kaikki muu saa alistua. Niinpä hänen lähestymistapaansa ei leimaa totuuden etsiminen ja löytäminen Jumalan Sanasta, pitäytyminen Jumalan Sanan totuudessa, omien pohdintojen ja löytöjen tarkastelu Jumalan Sanan valossa, vaan pyrkimys löytää petteämätön tapa parantua.

Randlesin mukaan Wimberin populaarista psykologiasta saamat vaikutteet ovat ilmeisiä hänen parantamistekniikassaan, johon kuuluvat sisäinen parantuminen, muistojen parantaminen, moderni psykologia, anteeksiantaminen itselleen, visualisaatio jne.³⁶⁸ Näihin ilmiöihin ei voi tässä yhteydessä perehtyä yksityiskohtaisesti, mutta nämä ovat kaikki osa epäraamatullista psykoteologista maailmaa.

Näistä termeistä ”sisäinen parantuminen” oli kaikkein eniten käytössä ”Toronton siunauksen” piirissä. Sen ohella on varsin selvää, että koko psykoteologinen maailma eri piirteinen ja ulottuvuuksineen oli aivan olennainen osa Toronto-liikehdinnän ajatusmaailmaa.

Esimerkiksi Arnottin oma kuvaus hänen pastorin työnsä luonteesta ennen Toronto-liikehdinnän alkamista osoittaa hänen omaksuneen voimakkaita psykoteologisia vaikutteita. Arnottin mukaan heidän seurakunnassaan oli ennen Toronto-liikehdintää ”merkittävä ’sairaala’”. Arnott vietti puolisonsa Carolin kanssa suuren osan ajastaan sielunhoidollisissa keskusteluissa seurakuntalaisten kanssa pyrkien heidän sisäiseen parantumiseensa ja vapautumiseensa.³⁶⁹

Toinen esimerkki on se, kuinka Arnott tunnustaa John ja Paula Sandfordin ”evankelioineen hänen sydämensä”. Sandfordit ovat hyvin tunnettuja karismaattisella psykoteologisella sektorilla. He ovat ns. Elijah House-liikehdinnän perustajia ja johtajia. Elijah House pyrkii edistämään kristillistä sielunhoitoa aitoon epäraamatulliseen psykoteologiseen henkeen.

Kolmas esimerkki on, kuinka Toronto-liikkeen eräänä merkittävänä ”hedelmänä” pidettiin sitä, että se sai aikaan juuri ”sisäistä paranemista”.

Kun ajatellaan, että Arnottit olivat Vineyard-seurakunnan johtajia, ei liene perusteetonta arvella heidän saaneen pastorin työhönsä voimakkaita vaikutteita juuri Wimberiltä. Ei liene myöskään väärin olettaa, että psykoteologisia vaikutteita on tullut ”Toronton siunaukseen” yleisestä karismaattisesta ympäristöstä, jossa psykoteologia on jo kauan ollut merkittävässä asemassa.

”Toronton siunauksen” oma lisä ”sisäinen parantuminen”-ideologiaan oli se, että sisäistä parantumista ajateltiin tapahtuvan kokemuksen ja manifestaatioiden yhteydessä välittömästi tai hyvin nopeasti.

”Sisäisen parantumisen” prosessi on yleensä muistuttanut karismaattisissa yhteyksissä perinteistä enemmän tai vähemmän aikaa vievää terapiaa, jossa sielunhoitajalla on merkittävä osuus ”terapeuttina”. Varsinaisena ”terapeuttina” pidetään näissä piireissä toki Pyhää Henkeä, jonka tehtävä on parantaa ihmiskunnan sekainen sisäinen maailma. Sielunhoito perustuu ainakin jollakin tavalla sielunhoitajan ja ”hoidettavan” väliseen vuorovaikutukseen, jossa asioita pyritään

³⁶⁶ Poewe 1994, s. 3.

³⁶⁷ Quebedeaux 1984, s. 130.

³⁶⁸ Randles 1995.

³⁶⁹ Arnott 1995, s. 57.

käsittämään myös tiedollisella ja ymmärrystä edellyttävällä tasolla. Tämänkaltaisen sielunhoidon harha ei ole niinkään tapa, jolla sitä tehdään, vaan sielunhoidon sisältö, jossa ihminen on uhri, ei vastuullinen henkilö.

Toronto-liikehdinnän sovellus aiheesta oli se, että Pyhä Henki toimi ikäänkuin täsmällisenä päänsisäisenä ”kallokirurgina” saaden aikaan yhtäkkiä ja nopeita ”sisäisiä parantumisia”, vaikka ihminen ei itse ymmärtäisikään, mitä oikein on tapahtunut. Mitään asioiden pohtimista ja selvittelyä ei tarvittu, kun ”kirurgi” poisti - ”naps vain” - sisäisen ongelman henkilön maatessa (puoli)tiedottomana tunnekokemuksen ja manifestaatioiden keskellä. Tässä harhaa olivat sekä toimintatapa että sisältö.

Profetia ja Kansas City Fellowship

Toronto-liikehdinnän oppia käsittelevässä luvussa tuli ilmi profetian merkitys ja arvostus liikehdinnän synnyssä ja elämässä. Profetian arvostus näyttää olevan peräisin toisaalta Wimberiltä ja Vineyardilta ja toisaalta yleisestä karismaattisesta ympäristöstä. Sekä Hill että McGuire ovat panneet merkille profetian arvostuksen karismaattisessa ympäristössä.

McGuiren mukaan katolisten karismaatikkojen piirissä profetiaa pidettiin tärkeänä ja arvostettuna hengellisenä lahjana.³⁷⁰ Hillin mukaan profetialla on ollut tärkeä rooli karismaattisessa liikehdinnässä ja merkittävimmät karismaattisuuteen vaikuttaneet profetiat ovat peräisin Vineyard-liikkeen piiristä. Vineyard-liike olisi Hillin mukaan saanut vaikutteensa näiltä osin niin kutsutulta ”Kansas City Fellowshipiltä”, jossa profeetallinen ilmoitus on korkeassa kurssissa.³⁷¹ Kansas Cityn ”profeettoja” ovat olleet Bob Jones, Paul Cain, John-Paul Jackson, Jim Goll, Mike Bickle ja Jack Deere.

Profetian korostus on Wimberin ajattelussa uudempi piirre. Kuudesta seurakunnasta koostunut Kansas City Fellowship liittyi Vineyardiin 1989. KCF oli kokenut sisäisiä vaikeuksia ja Wimber tarjoutui ottamaan sen suojiinsa Vineyard-liikkeen piiriin. Randles lainaa kirjassaan saarnaa, jonka John Wimber piti Denverissä, Coloradossa 1989. Wimber puhuu siinä hyvin positiivisesti KCF:n ”profeetoista” ja suosittelee heitä kuulijoilleen. KCF:sta tuli vuoden 1990 alussa ”Metro Vineyard of Kansas City”.³⁷²

Tukeudun seuraavassa varsin yksityiskohtaisesti Hillin perusteelliseen selontekoon Wimberin ja KCF:n yhteyden synnyssä, koska se kuvaa, kuinka henkilökohtaisilla suhteilla ja näiden suhteiden puitteissa saaduilla ”Jumalan ilmoituksilla” on keskeinen merkitys liikkeiden synnyssä ja kehityksessä.

Hill kirjoittaa, että Wimber oli omien sanojensa mukaan ollut hengellisessä elämässään jonkinlaisessa alavireessä. Hän kertoi seurakunnalleen, ettei ollut ”kuullut Herralta kahteen vuoteen”. Mikään ei tuntunut toimivan hänen palvelutehtävässään. Wimberin ystävä, tunnettu englantilainen anglikaaninen karismaatikko David Watson, oli kuollut syöpään huolimatta siitä, että Wimber oli vakuuttunut hänen paranemisestaan.

Aina tähän asti Wimber oli julistanut, että heidän toiminnassaan nähtiin merkittäviä määriä parantumisia rukouksen seurauksena. Jälkeenpäin hän tunnusti, että tämä ei ollut totta ja että itse asiassa parantumisia oli ollut hyvin vähän. Tämä on uskomatonta, kun ajatellaan, että Wimber markkinoi itseään voimakkaasti ”ihmeet ja merkit”-evankelioimisen esitaistelijana. Puheet eivät siis vastanneet todellisuutta. Sama piirre oli tuttua myös Toronto-liikehdinnässä.

³⁷⁰ McGuire 1982.

³⁷¹ Hill 1995a, s. 125, 126.

³⁷² Hill 1995a, s. 126; Randles 1995.

Wimberin mitta oli täytynyt 1987, kun hänen johtajistossaan oli sorruttu moraalittomuuteen ja aviorikokseen. Seuraavan vuoden ajan hän näki vaivaa korjatakseen vahingot ja kertoo sitten, että ”5. joulukuuta 1988 Paul Cain vieraili luonani Anaheimissa. Paul asui Dallasissa, Texasissa tuohon aikaan ja hänellä oli kypsä ja koeteltu profeetallinen palvelutehtävä, jollaisesta en ollut koskaan aikaisemmin kuullut...”.

Paul Cain ei ollut kolmeenkymmeneen vuoteen ollut hengellisessä virassa. Hän on kertonut, että Jumala käski hänen liittyä mieheen, jolla on vakiintunut palvelutehtävä voidakseen tuoda esiin opetustaan lopunaikojen ”uudesta suvusta”, joka koostuu voidelluista henkilöistä, joilla on yliluonnolliset voimat. Tällaista opetusta Raamatussa ei tietenkään ole. Cainin saama kehoitus ei siis voinut olla Jumalasta, koska Jumala ei kehota ketään ”profeettaa” eikä ketään muutakaan julistamaan epäraamatullisia oppeja.

Hillin mukaan Cain ei olisi voinut valita parempaa ajankohtaa lähestyä Wimberia, jonka toiminta näytti olevan heikkenemässä ja joka oli hyvin haavoittuvassa tilassa. Cain ennusti täsmällisesti pienen maanjäristyksen Kaliforniassa ja tämä vakuutti Wimberin, että Jumala oli lähettänyt Cainin. Wimberin mukaan Cain toi Vineyardin palvelutehtävään ja Jumalan toimintaan sen keskuudessa uuden ulottuvuuden.³⁷³Tässä on jälleen esimerkki siitä, kuinka eksytyksen edistämiseen saattaa liittyä aivan oikeaan osunut ennustus. Sama havaittiin tarkastellessa Toronto-liikehdinnän syntyä edeltäneitä profetioita.

Ainakin alkuvaiheissa Wimberillä näyttää olleen positiivinen kuva KCF:n ”profeettojen” toiminnasta. Hillin ja Randlesin mukaan KCF:n opetus on ns. Latter Rain-opetuksen läpituokkema. Ko. opetusta tarkastellaan lähemmin jäljempänä. Sille on ominaista mm. profeettojen ja apostolien tehtävien korostaminen tärkeinä tulevaisuuden työkaluina Jumalan kädessä. Hill lainaa Paul Cainia, joka opetti Vineyardin ”profeettakoulussa” Anaheimissa, että profeetallinen palvelutehtävä on nykyisen kriisissä olevan kirkon ainoa pelastus. Jumalan ratkaisu on, että Hän ”nostaa esiin apostoleja, profeettoja, voimaevankelijoita, pastoreita ja opettajia...”³⁷⁴

Randlesin mukaan KCF:n sanoma ei ole mitään muuta kuin puhdasta ”Manifest Sons of God” (liike, josta myöskin enemmän jäljempänä)-, Latter Rain-, lopunajan superkirkko- jne. opetusta ”uudelleen lämmitettynä ja uudelleen paketoituna”.³⁷⁵ Hillin mukaan profeetat vahvistivat toinen toistensa sanomia, joista sitten tuli osa Vineyardin opetusta.³⁷⁶ Tämä käytäntö näyttää periytyneen myös Toronto-ilmioon. ”Profeetat” kuten Marc Dupont lainasivat muiden profetioita Toronto-ilmion synnystä omien profetioidensa vahvistukseksi. Kuvaava esimerkki tällaisesta oli Dupontin Tukholmassa tammikuussa 1997 pitämä ”profeetallinen katsaus”, jota tarkasteltiin edellä kappaleessa, joka koskee profetiaa Toronto-ilmion piirissä.

KCF:n piirissä oli keskeisenä ajatus erityisestä uskovien ryhmästä, jonka Jumala varustaa ennennäkemättömällä voimalla ennen Jeesuksen tuloa. Tässä on mielenkiintoinen yhtymäkohta Toronto-ilmion piirissä yleiseen korostukseen Jumalan voiman ja siunauksen vastaanottamisesta ”enemmän ja enemmän”.

Kansas Cityn ”profeetat” julistivat myöskin, että kirkosta tulee merkittävä voima yhteiskunnassa. Sitä arvostetaan ja presidentit ja muut valtionpäämiehet kysyvät siltä neuvoa. Tämä ajatus voittoisasta kirkosta varustettuna yliluonnollisella voimalla on Hillin mukaan kaikkein suosituin ajatus, mikä on tullut karismaattiseen liikehdintään profeettaliikkeen kautta.³⁷⁷

³⁷³ Hill 1995a, s. 126, 127.

³⁷⁴ Hill 1995a, s. 128.

³⁷⁵ Randles 1995.

³⁷⁶ Hill 1995a, s. 129.

³⁷⁷ Hill 1995a, s. 134, 139.

Opetus ”impartaatiosta” esiintyy myöskin KCF:n piirissä. Tällä tarkoitetaan sitä, että tietyillä henkilöillä on Jumalan lahja välittää Hänen lahjojaan toisille ihmisille. Nämä lahjat voivat olla armolahjoja, erityistä voimaa jne. Paul Cain julisti, että Vineyardin piirissä John Wimber välittäisi tällä tavalla suurempaa voimaa ihmeiden ja merkkien tapahtumiseksi.³⁷⁸ ”Likoamisen” ja ”vastaanottamisen ohella” Toronto-ilmiossa puhuttiin paljon ”impartaatiosta” Pyhän Hengen toiminnan yhteydessä. Mitä tulee opetukseen voittoisasta kirkosta, edellä on myöskin havaittu, kuinka Toronto-liikehdinnän piirissä puhuttiin kirkon tilasta maailman naurun ja pilkan aiheena ja toivottiin ja odotettiin muutosta tähän asiantilaan jopa hiukan kostonhimoisessa mielessä.

Profetioiden roolista uuden ilmoituksen lähteenä on esimerkkinä KCF ”profeetta” Bob Jonesin kertomus siitä, kuinka Jeesus oli vierailut hänen luonaan ”kirjaimellisesti” ja antanut hänelle uuden version Psalmista 12:1. ”Oikea” versio oli Jonesin ilmestyksen mukaan: ”Auta, Herra, vapauta voittajat, rohkeat voittajat”. Todellisuudessa Psalmissa sanotaan (amerikkalaisen NIV-käännöksen mukaan): ”Auta, Herra, koska jumalisia ei enää ole; uskolliset ovat kadonneet ihmisten joukosta”. Jonesin versio poikkeaa täysin Raamatun tekstistä eikä sillä ole muuta arvovaltaa kuin Jonesin oma sana ”jumalallisesta ilmestyksestä”. John Wimber omaksui ajatuksen ”rohkeista voittajista”.³⁷⁹

On olemassa varsin selkeitä merkkejä myös suorista yhteyksistä TACF:n ja KCF:n välillä. Tämä ei sinänsä ole mitenkään ihmeellistä ajatellen sitä, että KCF:n profeetoilla on ollut Wimberin hyväksynnän kautta lähes virallinen asema Vineyardissa.

Suorista yhteyksistä kertovat esimerkiksi *Spread the Fire*-lehdessä julkaistu artikkeli, jossa lainataan Paul Cainin profetiaa John ja Carol Arnottille. Cainia kutsutaan ”profeetaksi” ja profetian julkaiseminen jo todistaa, että sillä katsotaan olevan auktoriteettia Jumalalta saatuna profetiana. Artikkelissa sanotaan mm., että ”Syyskuun 14. profeetta Paul Cain välitti seuraavat profeetalliset sanat John ja Carol Arnottille”. Profetiassa sanotaan muun ohella, että ”Jumala on aikaansaanut Toronton siunauksen, ei ihminen” ja ”Toronton siunaus on kerännyt kokoon vehnää ja akanoita ... Jumala valmistaa vehnän seuraavaa tasoa varten” ja edelleen ”Teidän pitää johtaa ihmiset seuraavalle tasolle, alkupaloista pääruokaan”.³⁸⁰

Cain ”profetoi” Arnotteille täysin Toronto-opetuksen mukaisia asioita. Ajatus siitä, että Toronto-ilmio oli Jumalasta, oli koko ilmiön keskeisin asia, jota toivotettiin toivottamasta päästyä. Sanonta ”alkupaloista pääruokaan” oli Toronto-liikehdinnän piirissä tyypillinen ilmaisu, jolla tarkoitetaan odotettua Toronto-ilmion kehittymistä ”hengellisestä uudistuksesta” merkittäväksi herätykseksi. Samaa asiaa koski puhe ”seuraavasta tasosta”. Paul Cain on myös ollut vierailevana puhujana TACF:n konferensseissa.

Marc Dupont on eri yhteyksissä – ainakin marraskuussa 1994 ja tammikuussa 1997 Tukholmassa - viitannut Bob Jonesiin merkittävänä ”profeettana”.³⁸¹ Randles kertoo, että Bob Jonesia on lainattu TAV:ssä usean kerran, kun hän on ollut Torontossa Airport Vineyardin tilaisuuksissa. Jonesin profetioista oli keskusteltu ”kriittikittömästi”, osittain ”Toronton siunauksen” kautta toteutuneina.³⁸² Jack Deeren ja Mike Bicklen kirjoja on suositeltu TACF:n internet-sivuilla. Mike Bickle on yhdessä Michael Sullivantin kanssa kirjoittanut *God's Manifest Presence*-artikkelin Toronto-ilmion puolustukseksi. Arnott suosittelee Bicklen kirjoitusta omassa kirjassaan. Tällaiset läheiset suhteet KCF:n ”profeettojen” ja TACF:n välillä kertonevat siitä, että KCF on vaikuttanut Toronto-ilmioon myös suoraan sen lisäksi, että vaikutusta on ollut Wimberin ja Vineyardin kautta.

³⁷⁸ Hill 1995a, s. 136.

³⁷⁹ Hill 1995a, s. 130, 131.

³⁸⁰ *From Appetizer to Main Course*, artikkeli *Spread the Fire*-lehdessä, Vol. 2, Issue 6, December 1996, s. 5.

³⁸¹ MD941101, MD970110b.

³⁸² Randles 1995.

Kun tätä Wimberin ja Toronto-liikkeen ”profeetallista” touhua katsoo, ei voi välttyä vaikutelmalta, että niissä profetoidaan ehtimiseen korvasyyhyyn. ”Profetiat” näyttävät lupaavan liikkeille, kuten Vineyardille ja Toronto-ilmioille sekä niiden johtohenkilöille, kuten Wimberille ja Arnottille ruusuista tulevaisuutta ja hyvin merkittävää roolia Jumalan valtakunnan työssä. Tämä tapahtui siitä huolimatta, että opetuksen ja käytännön painopiste näillä henkilöillä ja liikkeillä oli epäraamatullista. Raamatullisen profetoimisen sijasta kyseessä on ihmisen omaa ylpeyttä hivelevä ja ruokkiva sielullinen ja valheellinen toiminta. Niinpä Wimberille ja Arnottille merkittävää roolia tarjonneet ”profetiat” eivät myöskään toteutuneet kuin vain hyvin näennäisesti. He eivät olleet Jumalan väkevän toiminnan vaan sielullisen eksytyksen välikappaleita.

Toronto on Vineyardin ja Wimberin ”lapsi”

Edellä kuvatusta lienee käynyt selväksi se, kuinka laajasti ja monella tapaa John Wimberin/Vineyardin opetus on vaikuttanut Toronto-ilmioon. Koska John Wimber ja Vineyard ottivat etäisyyttä TAV:iin niin, että se jopa erotettiin Vineyardista loppuvuodesta 1995, saattaa syntyä vaikutelma, että Wimber ja Vineyard toimivat hyvin vastuullisesti.

Tosiasiassa sekä Wimberin että Vineyardin ”tuomio” Torontosta oli jokseenkin häilyvä. Myöhemmin TACF:n ja Vineyardin väliset suhteet taas lämpenivät. Tämä on osoitusta nykyään kristillisissä piireissä vallitsevasta johtavasta periaatteesta, että on tärkeämpää olla kavereita keskenään kuin pitää kiinni Jumalan Sanan opetuksesta kavereuden menettämisen uhallakin.

Toronto-ilmion piirissä ei itse asiassa opetettu juuri mitään uutta. Kaikki sen keskeiset elementit ovat olleet olemassa jo John Wimberin opetuksessa kauan ennenkuin mitään Toronto-ilmiota oli olemassa. Toronto-ilmion piirissä jotkut Wimberille tyypilliset opetukset, kuten manifestaatiot osoituksena Jumalan Hengen toiminnasta, ovat vain ilmenneet aikaisempaa voimakkaammin ja niitä on tuotu esille aikaisempaa järjestelmällisemmin. Kyseessä on aste-ero, ei asiasisällön ero kuin pieneltä osin.

Kuten aiemmin on todettu, Toronto-ilmion piirissä korostettiin hyvin mielellään sitä, että kyseessä on luonteeltaan aivan odottamaton, spontaani Pyhän Hengen vuodatus. Tästä ei ole tosiasioiden valossa kyse. Kyse on Vineyardin piirissä jo ennestään vallinneista tutuista sielullisista opetuksista ja käytännöistä, jotka vain saivat aivan uutta puhtia parin vuoden ajaksi ja joita jotkut henkilöt ja piirit ovat jääneet hellimään nostalgisesti mielessään ”ihanana aikana” tai ”Jumalan Hengen vuodatuksen aaltona” tai muuna sellaisena perusteettomana illuusiona.

Latter Rain, Manifest Sons of God ja restorationismi

Useat Toronto-ilmioon lähemmin perehtyneet kirjoittajat ovat huomauttaneet, että siihen ovat vaikuttaneet pohjoisamerikkalaiset liikkeet ”Latter Rain” ja ”Manifest Sons of God” sekä Englannissa paikallinen restorationismi tai että näiden liikkeiden keskeisiä ajatuksia esiintyi Toronto-ilmiossa. Vaikutteista kirjoittavat sekä liikehdinnän kriitikot että sen kannattajat.

Toronto-liikehdintään on tullut vaikutteita erityisesti näiden liikkeiden lopun aikaa koskevista korostuksista. Kun ajatellaan, että Toronto-liike näki itsensä nimenomaan lopun ajan suurena Hengen vuodatuksena tai sen airuena, voidaan sanoa, että näistä liikkeistä saadut lopun aikaa koskevat vaikutteet ovat hyvin keskeisiä koko Toronto-ilmioille. Näyttää siltä, että näitä vaikutteita on tullut sekä John Wimberin ja Vineyardin kautta että karismaattisuudesta yleensä.

Esimerkiksi Margaret Poloman mukaan Toronto-liikehdintään tuli ”uudempana vaikutteena”

Latter Rain-opetuksia kuten ”viisinkertainen palvelutehtävä” (fivefold ministry) ja Jeesuksen toisen tulemuksen läheisyyden korostaminen. Samoin Poloma toteaa, että Toronto-ilmioille tyypillinen kristittyjen yhteyden korostus on toteutunut lähinnä Latter Rain-eskatologian hyväksyneissä piireissä. Edelleen Poloma huomauttaa, että Latter Rainille tyypilliset ”militantit lopunajan metaforat” saivat enenevästi tilaa Toronto-ilmiossa.³⁸³ Englantilainen Tricia Tillin kirjoittaa: ”Totuus on, että nykyiset tapahtumat ja [kristillisten] johtajien suhtautuminen niihin viittaavat erehtymättömästi Latter Rain-opetukseen”.³⁸⁴

Latter Rain- ja Manifest Sons of God-liikkeet vaikuttivat aluksi Pohjois-Amerikassa mutta niiden ajatuksia levisi myös muualle maailmaan. Latter Rain lienee aikanaan vaikuttanut jopa Suomessakin. Restorationismi on puolestaan lähinnä englantilainen ilmiö.

Englantilainen karismaattisuus on jakautunut kahdeksi päälinjaksi. Toinen suunta, ”uudistajat”, on pyrkinyt pysymään vanhoissa kirkkokunnissa ja uudistamaan niitä sisältäpäin. Toinen suunta, ”restorationistit”, on puolestaan luonut uusia yhteisöjä ja itsenäisiä seurakuntia vanhojen kirkkokuntien ulkopuolella. Heidän mukaansa ei ole mahdollista uudistaa vanhoja kirkkokuntia vaan tarvitaan kokonaan uusia yhteisöjä, jotka perustuvat heidän mielestään raamatullisemmille periaatteille seurakunnan olemuksesta.³⁸⁵

Tällaisessa ajattelussa ei ole sinänsä mitään pahaa. Käytäntö on osoittanut, että maallistuneiden suurten kirkkokuntien uudistamiseen tähtäävät pyrkimykset ovat johtaneet vain ”uudistajien” sulautumiseen luopuneisiin kirkkoihin tavalla tai toisella. Huonoa restorationisteilla oli se, että uusien yhteisöjen synnyttämisen lisäksi he omaksuivat myös epäraamatullisia opetuksia juuri esimerkiksi koskien lopun aikoja ja seurakunnan roolia lopun ajan tapahtumissa. Restorationismi oli varsin suosittua englantilaisten karismaatikkojen keskuudessa 1970- ja 1980-luvuilla. Restorationistisessa ajattelussa on ilmeisiä yhtymäkohtia ”Toronton siunauksen” ajatusmaailmaan.³⁸⁶

Pohjoisamerikkalaisissa lähteissä ei juurikaan mainita restorationismia tai sitten termillä tarkoitetaan hiukan toisenlaista liikehdintää kuin mistä englantilaisessa kristillisessä kentässä on kyse. Englantilaisissa lähteissä restorationismi mainitaan usein yhtenä ”Toronton siunauksen” juurista.³⁸⁷ Näin lienee ollut nimenomaan Englannissa.

Latter Rain - osa toisen maailmansodan jälkeistä hengellistä liikehdintää

”Latter Rain” syntyi 1940-luvun lopulla Kanadassa helluntailaisuuden piirissä. Richard Rissin mukaan ”Latter Rain-herätys ja parantamisherätys olivat samansuuntaisia liikkeitä helluntailaisuuden piirissä toisen maailmansodan jälkeisen maailmanlaajuisen evankelikaalisen herätyksen aikana”. Parantamisherätys oli laaja liikehdintä, joka keskittyi useiden enemmän tai vähemmän tunnettujen parantajaevankelistojen ympärille. Kaikkein tunnetuin näistä

³⁸³ Poloma 2002, s. 1152. Ajatellen Poloman kommenttia siitä, että Latter Rain-terminologia olisi tullut myöhempänä vaikutteena Toronto-ilmioon, on syytä huomata, että jo aivan ilmiön alussa monet kommentaattorit kiinnittivät huomiota Toronto-liikehdinnän ilmeisiin Latter Rain vaikutteisiin. Poloma huomauttaa toisessa artikkelissaan, että Toronto-ilmio sai suosiota itsenäisissä karismaattisissa piireissä (erotuksena helluntailaisista ja vanhojen kirkkokuntien karismaatikoista), joista monet ovat mm. Latter Rainin perillisiä. Poloma 1998, s. 84. Samassa artikkelissa Poloma mainitsee joillekin Toronto-ilmion johtajille tyypillisiä ajatuksia (s. 91, 101). Nämä Poloman mainitsemat ajatukset sisältävät selviä Latter Rain-vaikutteita.

³⁸⁴ Tarkowski 1996, kappale ”*Just Laughing in the Rain: The Latter Rain, that is*”.

³⁸⁵ Hocken 1997, s. 208.

³⁸⁶ Hill 1995, Charismatic Crossroads 1994, Dager 1996, Sizer, Tarkowski, Randles 1995.

³⁸⁷ esimerkiksi Fenwick 1995, s. 44.

parantajaevankelistoista lienee Oral Roberts.³⁸⁸

Riss kirjoittaa, että vaikka toisen maailmansodan jälkeinen herätys ilmeni sekä helluntailaisten että ei-helluntailaisten evankelikaalien keskuudessa, näiden kahden ryhmän välillä oli tuohon aikaan vähän yhteyksiä. Latter Rain ja parantamisherätys olivat tietysti määrin rajoittuneet helluntailaisuuden piiriin.³⁸⁹

”Kevätsade” ja ”syyssade”

Latter Rain-nimitys perustuu käsitteeseen, joka esiintyy esimerkiksi Hoos. 6:3, Joel 2:23 ja Jaak. 5:7. Näissä jakeissa puhutaan suomalaisessa Raamatussa syyssateesta, kun englanninkielisissä käännöksissä käytetään nimitystä ”myöhäisempi sade”, ”latter rain”. Vertauskuvan taustalla on Palestiinassa ilmenevä sateinen aika, joka oli olennaisen tärkeä Palestiinan viljasadolle.

Randles selvittää varsin tyhjentävästi, mitä käsitteillä ”kevätsade” ja ”syyssade” on perinteisesti tarkoitettu. Kevätsade on välttämätöntä kylvämiselle ja se on vertauskuva lain antamisesta Siinailta, juutalaisten helluntaina. Syyssade viittaa Hengen vuodatukseen ensimmäisenä kristillisenä helluntaina. Tämä oli apostoli Pietarin näkemys.

Kevätsade, lain antaminen, pehmittää maan kylvämistä varten. Kymmenen käskyä, laki, tuo synnintunnon koviin sydämiin. Syyssade on välttämätön sadon kypsymiselle. Niinpä Hengen vuodatus helluntaina on välttämätön, jotta kristityt voivat olla todistuksena maailmassa, leikata satoa. Israelissa syyssateet ovat voimakkaampia kuin kevätsateet, mikä sekkin on kuva siitä, kuinka Uusi liitto on merkittävämpi kuin Vanha liitto.³⁹⁰

Latter Rain-liikehännän piirissä luotiin uusi tulkinta tästä vertauskuvasta. Sen piirissä katsottiin, että vähäisemmät ”aikaisemmat sateet”, kevätsateet, merkitsivät ensimmäisen helluntain tapahtumia Apt. 2. luvussa. Sen vuoksi suuret ”myöhäisemmät sateet”, mittavat Pyhän Hengen vuodatukset ovat vielä tulossa. Viimeisinä aikoina Henki vuodatettaisiin niin voimakkaana, että kokonaisia kansoja kääntyisi päivässä. Kaikki tämä tulee Latter Rainin mukaan tapahtumaan ennen Jeesuksen toista tulemusta. Tämän näkemyksen mukaan asiat menevät kristittyjen ja kristillisen seurakunnan kannalta aina vain parempaan suuntaan ennen Jeesuksen toista tulemusta.³⁹¹

Ennalleenasettaminen

Latter Rainin ajattelussa tärkeä asema on opetuksella ”ennalleenasettamisesta”. Sen mukaan kirkko on vuosisatojen saatossa kadottanut tärkeitä käsitteitä ja kokemuksia ”Herrassa”. Näitä ovat mm. vanhurskautus uskon kautta, pyhitys, jumalallinen parantuminen, kielilläpuhuminen ja apostolinen palvelutehtävä. Latter Rainissa ajatellaan, että Jumala on asettanut nämä asiat asteittain ennalleen. Tämä prosessi on kuitenkin yhä kesken. Vielä ei ole ennalleenasetettu apostolin, profetan ja evankelistan virkoja.

Latter Rainin pohjalta on syntynyt monenlaisia liikkeitä, joiden ajattelusta esimerkiksi Dager käyttää yhteisnimitystä ”Kingdom theology” tai ”Kingdom Now Theology” (”Valtakuntateologia”, ”Valtakunta nyt-teologia”).³⁹² Kaikille näille liikkeille on yhteistä juuri ennalleenasettamisen ajatus. Pohjana on käsitys, että kirkko ei ole ensimmäisen vuosisadan jälkeen toiminut niinkuin Jumala oli

³⁸⁸ Tästä liikehännästä on tyhjentävä selvitys Harrell 1975. Ks myös Randles 1995, luku 5 ”A Brief, Recent History of the Progression of Pentecostal Error”

³⁸⁹ Riss 1988, s. 105.

³⁹⁰ Randles 1995, kappale ”What Do You Mean, Latter Rain?”

³⁹¹ Randles 1995, kappale ”What Do You Mean, Latter Rain?”

³⁹² Dager 1986, Part I, Section A, kappale ”The Latter Rain Movement”.

suunnitellut. Siksi kirkko täytyy ennalleenasettaa alkuperäiseen hallitsevaan asemaansa. Tähän kuuluu apostolien ja profeettojen virkojen, Daavidin ilmestysmajan (vertauskuva ylistyksestä) sekä voiman (ihmeiden ja merkkien) ennalleenasettaminen.³⁹³

Latter Rainin piirissä korostetaan ns. viisinkertaista palvelutehtävää ("Fivefold ministry" Ef. 4:n luvun mukaan: apostolit, profeetat, opettajat, pastorit ja evankelistat). Näistä viroista juuri apostolien ja profeettojen virat ovat keskeisiä Kristuksen ruumiin yhdistämisessä ja saattamisessa täydelliseksi. Muita tärkeitä ennallistamisen kohteita ovat henkilökohtainen profetia, armolahjojen välittäminen kätten päällepanemisen kautta, demonien ulosajaminen, parantaminen ja Pyhällä Hengellä täytyminen kätten päällepanemisen kautta sekä kirkon täydellinen yhteys. Kirkon jakautuminen eri kirkkokuntiin nähtiin "Babylonian vankeutena". Niinpä suuri joukko Latter Rainin omaksuneita seurakuntia erosi kirkkokunnistaan ja muodosti itsenäisiä seurakuntia. Liikehdintä oli ensisijaisesti kristittyjen keskeistä, ei niinkään uusien ihmisten saavuttamista.³⁹⁴ Tässä on selkeä yhtymäkohta "Toronton siunaukseen", jonka myös korostettiin olevan kristittyjen "uudistusliike".

Jotkut kanadalaiset ja amerikkalaiset seurakunnat omaksuivat Latter Rain-opetuksen. Liike aiheutti pian ristiriitoja.³⁹⁵ Pohjois-Amerikan suurin valkoinen helluntaikirkko, Assemblies of God, tuomitsi tämän opetuksen harhaoppisena 1949.³⁹⁶ Tämän seurauksena Latter Rain hävisi lähes kokonaan virallisen helluntailiikkeen piiristä. Se jatkoi kuitenkin olemassaoloaan monissa itsenäisissä ja karismaattisissa seurakunnissa ja levisi myöskin eri puolille maailmaa.³⁹⁷ Koska liikehdinnän opetuksia ja käytäntöä kritisoitiin niin voimakkaasti, seurakunnat ja liike eivät kutsuneet itseään enää nimellä "Latter Rain". Sama opetus kuitenkin levisi eri nimekkeiden alla.³⁹⁸

Monet Latter Rainin keskeiset hahmot vaikuttivat jälleen aktiivisesti 1960- ja 1970-lukujen karismaattisuudessa. Latter Rainin opetukset ja käytännöt ovatkin vaikuttaneet laajasti karismaattiseen liikkeeseen.³⁹⁹

Manifest Sons of God

Manifest Sons of God-liikehdintä kehitti Latter Rainin ajatuksia edelleen. Liikehdinnän nimi tulee Room. 8:19 englanninkielisestä käännöksestä. Jakeessa sanotaan luomakunnan odottavan Jumalan lasten ilmestymistä: "For the earnest expectation of the creature waiteth for the manifestation of the sons of God".⁴⁰⁰

Opin keskeinen ajatus on erittäin positiivinen näkemys lopun ajan tapahtumista ja uskovien, erityisesti tietyn eliittijoukon, superkristittyjen roolista lopun aikoina.

Manifest Sons of Godin piirissä suorastaan pilkataan ajatusta tempauksesta, jossa uskovat temmataan ylailmoihin Kristusta vastaan ahdistusten keskeltä.⁴⁰¹ Sen mukaan uskovat ovat "korporatiivinen Kristus", he muodostavat Kristuksen yhdessä maan päällä. He voittavat maailman

³⁹³ Randles 1995, kappale "Restoration"; Dager 1986, Part II, Section B, kappale "Restoration".

³⁹⁴ Randles 1995, kappale "Restoration".

³⁹⁵ Riss 1988, s. 114.

³⁹⁶ Kirkkokunta antoi kokouksessaan Latter Rainin tuomitsevan julkilausuman nimeltä *Official Disapproval of the "New Order of Latter Rain"*. Forbes 1995, s. 62, 63.

³⁹⁷ Riss 1988, s. 124. Forbes 1995, s. 81.

³⁹⁸ Dager 1986, Part I, Section B, kappale "The Latter Rain Continues". Randles 1995, kappale "The Manifested Sons of God".

³⁹⁹ Riss 1988, s. 122, Forbes 1995, s. 76, 80, 82, 85.

⁴⁰⁰ Randles 1995, kappale "The Manifested Sons of God".

⁴⁰¹ Randles 1995, kappale "Three Attributes of Manifest Sons of God".

Jeesukselle ihmeitä tekevän voiman vaikuttaessa ja alistavat kaikki Jumalan viholliset valtansa alle. He jopa saavuttavat kuolemattomuuden. Randles kuvaa kriittisesti opin painopistettä: ”Olemme tyhmyyksissämme odottaneet Kristusta tulemaan ’meitä varten’, kun koko ajan Hän on halunnut ’tulla meidän sisällämme’”.⁴⁰²

Suurin osa uskovista on opin mukaan liian lihallisia ottaakseen vastaan tällaisen näkemyksen. He saattavat kyllä pelastua, mutta avainasemassa Jumalan suunnitelmien toteutumisessa on kristittyjen eliittijoukko, joka on ”Latter Rainin tuottama maan satakertainen hedelmä”. Nämä kristityt alistavat saatanan jalkojensa alle ja ”voittavat takaisin Aadamin menettämän perinnön ja vielä paljon enemmänkin”. Esimerkiksi Kansas City-profeetta Mike Bickle on julistanut, että ”tämän liikkeen kautta syntyy 35 apostolia ... jotka ovat apostolisen palvelutehtävän korkeimmalla tasolla...”. John Wimber on puhunut saman sisältöisesti ”lopun ajan armeijasta”.⁴⁰³

Tämä kristittyjen eliittijoukko kykenee alistamaan kuoleman, tekemään valtavia ihmeitä ja merkkejä, saattamaan seurakunnan täyteyteensä Kristuksessa ja alistamaan tämän maailman valtakunnat Kristukselle, koska se on ymmärtänyt olevansa ”korporatiivinen Kristus”, ”Kristus yhdessä” tai ”Kristuksen jatkuva inkarnaatio”.⁴⁰⁴

Ajatus seurakunnasta Kristuksen ruumiina on raamatullinen. Manifest Sons of God kehittää siitä kuitenkin oman valheversionsa, jolla ei ole mitään tekemistä raamatullisen näkemyksen kanssa. Manifest Sons of Godin versioon on syytä tutustua lähemmin, koska se epäilemättä vetoaa ihmisen lihaan korottamalla kristittyjen roolin lopun aikana lähes ”taivaisiin”. On hyvä syy olettaa, että tämä näkemys tulee olemaan jatkuvasti esillä kristillisissä piireissä, koska se vetoaa niin voimakkaasti ihmisen syntiseen lihaan.

Manifest Sons of Godin näkemyksen mukaan Jeesus oli maan päällä eläessään täydellisen lopun ajan Kristuksen ruumiin malli. Kristus on myös pää, joka ei ole täydellinen ilman ruumistaan, seurakuntaa. Kristus siis tulee täydelliseksi vasta seurakuntaruumiissaan.⁴⁰⁵ Jumalan lihaksi tuleminen Jeesuksessa, inkarnaatio, tulee täydelliseksi vasta seurakunnassa. Jeesus on ensi hedelmä, mutta ilman jatkuvaa satoa Jumalan valtakuntaan inkarnaatio ei koskaan tule täydelliseksi. Me olemme Jumalan olemus, Hänen jatkuva inkarnaationsa.⁴⁰⁶

Lopunajan eliittikristittyjen joukon katsotaan omaavan merkittäviä asioita. He saavat pakanat perintöosakseen. He alistavat Jumalan viholliset Jeesuksen alle. Lopunajan apostolit ja profeetat ovat kirkon perustus. He hallitsevat kaikkia kansoja rautaisella sauvalla. He käyttävät tuomiovaltaa ja suovat suojaa, lohdutusta ja vapautusta. Jumalan seurakunnan suurimman valinnan sanotaan olevan siinä, että sen täytyy tulevina päivinä alistua Jumalan valitsemien apostolien ”vallan ja viran alle”. Tuolle (apostolien viran) perustukselle täytyy alistua ”ikään kuin se olisi Jeesus Kristus ja kuka ei sille alistu, se tuhotaan kansojen keskeltä”.⁴⁰⁷

Tässä hyvin erikoisessa ja lähes käsittämättömän harhaisessa näkemyksessä Kristus ja Hänen

⁴⁰² Randles 1995, kappale ”*The Manifested Sons of God*”.

⁴⁰³ Randles 1995, kappale ”*Do They Believe That the Entire Church Will Be Immortal?*” Randles lainaa opin edustajaa Bill Hammondia.

⁴⁰⁴ Randles 1995, kappale ”*Do They Believe That the Entire Church Will Be Immortal?*”

⁴⁰⁵ Randles 1995, kappale ”*Manifested Sons of God Promoten Distorted Christology*”.

⁴⁰⁶ Randles 1995, kappale ”*The Ongoing Incarnation*”. Randles lainaa suoraan yhtä liikehdinnän opettajaa, Earl Paulkia. Randles tuo esille myös tunnetun karismaattisen evankelistan Morris Cerrullon samansuuntaisia lausuntoja osoittaen, että kyse on opista joka elää ja voi suhteellisen hyvin.

⁴⁰⁷ Randles 1995, kappale ”*Corporate Christ, Corporate Antichrist*”. Randles lainaa George Warnockia, jonka kirja *Feast of Tabernacles* on Latter Rain- ja Manifest Sons of God-piireissä perustava teos: ”Ja tämä ravistelu syöksee saatanan ja hänen valtansa taivaalliselta istuimeltaan, kun Jumalan Pojat nousevat ’taivaallisiin’, ennen kaikkea Hengessä ottaakseen sen vallan joka kuuluu voittajille. Ja kun Jumalan Pojat ottavat tämän voiman ja vallan, he ovat kykeneviä jakamaan suojaa, lohtua, apua ja vapautusta tarpeessa oleville”.

seurakuntansa ovat vaihtaneet täysin paikkaa. Tehtävät ja asiat, jotka Raamattu liittää Kristukseen, kuuluvatkin nyt lopunajan eliittijoukolle, Kristuksen täydellistyneelle ruumiille, ”korporatiiviselle Kristukselle”.

Ei olekaan enää niin, että itsessään vajavaisten uskovien seurakunta on täydellinen Kristuksessa, kun Kristus asuu uskovissa. Tämä ajatushan kertoo uskovien täydellisestä riippuvuudesta Herrastaan ja siitä, että seurakunta ihmisistä koostuvana on aina vajavainen, mutta sen Herra, Kristus on täydellinen eikä Hänestä puutu mitään. Kristus ei tarvitse uskovia ollakseen täydellinen vaan uskovat tarvitsevat heissä asuvaa Kristusta ollakseen täydellisiä Hänessä.

Nyt onkin Manifest Sons of God-opetuksen väittämän mukaan niin, että Kristus on vajavainen ilman seurakuntaruumistaan. Kristus tulee täydelliseksi lihassaan, inkarnaatiossaan vasta kun tarpeeksi paljon (eliitti)uskovaisia tulee sisälle Jumalan valtakuntaan lopun aikana ja tekee ”syyssateessa” vuodatetun Hengen voimassa suurempia tekoja kuin Jeesus elämänsä aikana konsanaan. Tämä on kertakaikkinen, ihmisen lihaa hivelevä raamatullisen seurakuntanäkemyksen ja kristologian vääristymä, irvikuva.

Tämä näkemys näyttäytyy kaikessa irvokkuudessaan, kun sitä tarkastellaan raamatullisten lopunajan näkymien valossa. Niissä ei toden totta luvata kristilliselle seurakunnalle ruusuisia aikoja, voittoja vihollisista, saatanan alistamista jalkojen alle ja kaikkien kansojen alistamista Jeesukselle. Sen sijaan luvataan vainoja, ahdistuksia, luopumusta ja tempaus, koska ahdistukset käyvät niin koviksi, ettei niitä tahdota kestää.

On selvää, että voittoisa, saatanan alistava ja maailman hallinnan valloittava lopunajan seurakunta miellyttää ihmisen syntistä lihaa huomattavasti enemmän kuin raamatullinen kärsivä ja vainottu seurakunta. Niinpä tällaiset näkemykset saavatkin aina uusia kannattajia, milloin Latter Rainissa, milloin osassa karismaattista liikettä, edelleen Vineyardissa tai Toronto-liikehdinnän piirissä. Raamattuun perustautuvan kristityn tulee sen sijaan torjua ja hylätä ne harhaoppeina.

Restorationismi

Restorationismi on Englannissa vaikuttanut ajatussuunta, jonka piirissä on esiintynyt tyypillisiä Latter Rain ja Manifest Sons of God-käsityksiä. USA:ssa ”restorationismi”-nimitystä näytetään käytettävän aivan toisessa yhteydessä eikä englantilaista restorationismia pidä sekoittaa siihen. Englantilainen Tricia Tillin toteaa paikallisesta restorationismista: ”Latter Rain-harhaopit ovat lähes poikkeuksetta nykyään restorationistisen liikkeen opetuksia. Hitaasti, varovaisesti ja pöyhimättä liian monia höyheniä Latter Rain-opetukset on tuotu kirkkoon niin, että (ainakin Englannissa) melkein koko karismaattinen liike on sen vaikutuksen vallassa”.⁴⁰⁸

Restorationistien johtajien mm. ajateltiin olevan apostoleita ja profeettoja, joiden tehtävä on johtaa kirkko sen voittoisaan osaan lopun aikana.⁴⁰⁹ Restorationismissa korostetaan kirkon puhdistautumista parannuksenteon ja pyhän elämän kautta. Kaiken päämäärä on Jumalan valtakunnan ennalleenasettaminen Jeesuksen ollessa ruumiillisesti poissa. Pyhä elämä, anteeksianto ja Kristuksen ruumiin yhteys ovat välineitä tämän päämäärän saavuttamiseksi.⁴¹⁰

Englantilaisen karismaatikon Peter Fenwickin mukaan restorationismi synnytti Englannissa 1970-luvulla suuria odotuksia seurakunnan voitosta. Seurakunnan odotettiin olevan ylivoimaisen menestyksenkäs kaikilla sosiaalisen elämän alueilla. Ajatuksena oli, että se voittaisi sekulaarin maailman oikeudenmukaisuutensa avulla. Seurakunnan ajateltiin saavuttavan aseman, jossa se

⁴⁰⁸ Tarkowski 1996, kappale ”Pat Robertson’s ‘Biblical Model’: A Great Harvest Followed By Judgement”

⁴⁰⁹ Forbes 1995, s. 86; s. 81-83.

⁴¹⁰ Dager 1986.

hallitsisi maan hallitusta, opetusjärjestelmää, liike-elämää, kulttuuria ja lainsäädäntöä. Yhteiskunnan johtohahmojen odotettiin kääntyvän sen puoleen neuvoja saadakseen. Kristuksen oikeudenmukainen hallinto toteutettaisiin jo ennen Hänen toista tulemustaan. Evankelointia ei tarvittaisi, koska kun ihmisjoukot näkisivät kirkon ja uskovien harmonisen ja rakkauden täyttämän yhteiselon, ne vyöryisivät kirkkoihin.

Fenwick toteaa, että nämä suuret odotukset eivät toteutuneet, mikä synnytti pettymyksen, jonka seurauksena restorationismi menetti vaikutustaan. Oppi sinänsä ei ole kadonnut ja se on jättänyt jälkeensä odotuksen siitä, että ”Jumala tekisi uutta”.⁴¹¹

Näyttää siltä, että Toronto-ilmion ja englantilaisen restorationismin juuret ovat samassa Latter Rain-maaperässä. Restorationismi ammensi siitä näkemyksiä 1970-luvulla Englannissa ja Toronto-ilmio 1990-luvulla Kanadassa. Tässä mielessä restorationismi ei ole varsinainen Toronto-ilmion suora juuri. Sen sijaan se näyttää vaikuttaneen merkittävästi Toronto-ilmion suhteellisen voimakkaaseen vaikutukseen Englannissa. Yhteisten juurien vuoksi se tarjosi otollisen maaperän Toronto-ilmion leviämislle Englannissa ja on näin edistänyt Toronto-liikettä kokonaisuudessaan.

Toronto-ilmion eskatologia - aitoa Latter Rainia

Latter Rainin, Manifest Sons of Godin sekä restorationismin opetukset lienevät tulleet Toronto-ilmion piiriin useita eri teitä. Näitä ovat Rissin mainitsema Latter Rainin vaikutus yleiseen karismaattiseen ympäristöön, Wimberin ja Vineyardin perintö sekä Kansas City Fellowshipin vaikutus.

Latter Rainin, Manifest Sons of Godin ja restorationismin opetukset näkyvät selvästi Toronto-liikehdinnän eskatologisissa, lopun aikaa koskevissa korostuksissa, vaikka sen piirissä ei tuodakaan esille kaikkia näiden liikkeiden opetusten yksityiskohtia. Latter Rainin vaikutuksesta kertoo mm. se seikka, että Toronto-liikettä arvostelleessa Vineyard-kirkkokunnan raportissa huomautettiin, että ei ole syytä edistää Latter Rain-tyyppistä eskatologiaa.⁴¹²

Toronto-liikehdinnän keskeinen ajatus lopunajan valtavasta Hengen vuodatuksista, joka on suurempi kuin ensimmäisenä helluntaina, on suoraan näiltä liikkeiltä peräisin. Sama koskee ajatusta lopun ajan voittoisasta kirkosta, joka kukistaa Jumalan viholliset. Myös Toronto-liikkeen korostus seurakunnan keskeisestä merkityksestä muistuttaa hyvin paljon Manifest Sons of Godin ajatuksia, jotka korostavat seurakuntaa Kristuksen sijasta.⁴¹³

Joitakin viittauksia lopunajan eliittiuskovaisiin näyttää Toronto-ilmion piirissä olevan. Opetus profetian, profeettojen ja apostolien merkityksestä lopunajan kirkossa on sen sijaan aivan selvää. Samassa yhteydessä tulee yleensä esille myös opetus viisinkertaisesta palvelutehtävästä Voi näinollen sanoa, että Toronto-ilmion lopunajan opetuksen yleinen voittoisa henki sekä monet sen yksityiskohdat ovat aitoa Latter Rain- ja Manifest Sons of God-perua. Edelleen, koska Toronto-ilmio näkee itsensä nimenomaan lopunaikaan liittyvänä ”Hengen vuodatuksena”, voidaan sanoa, että Toronto-liikkeen ymmärrys omasta luonteestaan on hyvin keskeisiltä osin peräisin näistä epäraamatullisista liikkeistä.

⁴¹¹ Fenwick 1995, s. 44-48.

⁴¹² AVC Report

⁴¹³ Randles 1995, kappale ”The Manifested Sons of God”.

Rodney Howard-Browne

Rodney Howard-Browne on alunperin eteläafrikkalainen evankelista. Hän muutti Yhdysvaltoihin saavuttaen siellä suosiota, joka perustui paljolti Toronto-manifestaatioiden kaltaisiin ilmiöihin. Howard-Browne on vierailut myös Suomessa useaan otteeseen. Hänet tunnetaan ”Pyhän Hengen baarimikkona”. Nimitys viittaa siihen, että ”Hengen” ajatellaan vuotavan ”juovuttavasti” hänen tilaisuuksissaan.

Howard-Brownella on varsin merkittävä rooli Toronto-ilmion synnyssä. Dager jopa pitää häntä koko ”nauruherätyksen” alkuunpanijana.⁴¹⁴ ”Nauruherätyksellä” Dager tarkoittaa toimintaa, jossa ilmenee Toronto-tyyppisiä manifestaatioita. Toronto-liikehdintä on hänen mielestään vain levittänyt laajemmalle Howard-Brownen aloittamaa ilmiötä.

Dagerin näkemyksellä on oikeutuksensa. Monet henkilöt, kuten aikanaan tunnetut karismaatikot Charles ja Francis Hunter sekä Derek Prince, ovat kertoneet esimerkiksi kontrolloimattoman naurun esiintymisestä omassa elämässään ja toiminnassaan kauan ennen Howard-Brownen ja Toronto-ilmion saamaa julkisuutta. Samoin edellä on mainittu myös John Wimberin kertoneen vastaavista ilmiöistä Vineyardin piirissä. Tästä huolimatta vaikuttaa kuitenkin siltä, että nykyinen ”pyhän naurun” ja muiden omalaatuisten manifestaatioiden julkisuus ja suosio on johdettavissa Howard-Brownen ja hänestä Randy Clarkiin ja tästä taas Toronto-ilmioon. Howard-Browne ja Toronto-liike tekivät laajalti tunnetuksi ja tutuiksi ilmiöitä, joita oli esiintynyt rajoitetumpina paljon aikaisemminkin.

Randy Clark, jonka pitämien tilaisuuksien aikana Toronto-ilmiö syntyi TAV:ssa tammikuussa 1994, koki oman ”uudistumisensa” ja sai oman ”voitelunsa” nimenomaan Howard-Brownen tilaisuudessa. Kuultuaan juuri tästä Clarkin ”uudistuksesta” Arnott kutsui tämän TAV:iin pitämään tammikuun 1994 tilaisuuksia, joista Toronto-ilmion syntyä käsitelleessä luvussa kerrottiin,.

Howard-Brownen osuuden Toronto-ilmion synnyssä ovat tunnustaneet mm. Marc Dupont ja Margaret Poloma. Dupontin mukaan Howard-Brownen toiminta on yksi Toronto-ilmion lähde. Toinen lähde on hänen mukaansa argentiinalaisten pastorien Ed Silvoson, Hector Jimenezin ja Claudio Freidzonin toiminta.⁴¹⁵ Poloma mainitsee vuorostaan Howard-Brownen ja argentiinalaisen pasturin Claudio Freidzonin synnyttäneen laajan liikehdinnän, josta ”Toronton siunaus” on osa.⁴¹⁶ Howard-Brownen merkitys Toronto-ilmion synnyssä vaikuttaa näinollen kiistattomalta.

Howard-Browne on tehnyt yhteistyötä Toronto-liikehdinnän kanssa. Kuvaukset hänen omasta toiminnastaan ja tilaisuuksistaan muistuttavat hyvin paljon Toronto-liikehdinnän piiristä tuttuja ilmiöitä.

Richard Riss kirjoittaa, että huhtikuusta 1989 lähtien Howard-Browne oli alkanut kokea ”jatkovaa herätystä” tilaisuuksissaan. Riss kirjoittaa Howard-Brownen kertoneen, kuinka ihmiset putosivat istuimiltaan ja pyöriskelivät maassa ja kuinka he alkoivat nauraa hallitsemattomasti vaikka mitään hauskaa ei tapahtunut. Howard-Brownen mukaan ihmisiä myös ”tuli uskoon sitä enemmän, mitä vähemmän saarnasin”. Rissin mukaan kaatuilemiset, hallitsematon nauru ym. olivat tämän jälkeen jatkuvasti esillä Howard-Brownen tilaisuuksissa.⁴¹⁷ Howard-Brownen kommentti on hyvin merkillinen. Mihin ihmeen uskoon ihminen mahtaa tulla, jos uskolla ei ole mitään Sanan

⁴¹⁴ Dager 1995, s. 1, 7. Ks myös seuraava kappale. Myös Tarkowskin mielestä Howard-Browne on henkilö, joka ”on eniten vastuussa maailmanlaajuisesta nauruilmioista”. Tarkowski 1996, kappale ”Rodney Howard-Browne: The Falling Evangelist”.

⁴¹⁵ Dixon 1994, s. 15, 16. Ks. myös Hanegraaff 1997.

⁴¹⁶ Poloma 1999.

⁴¹⁷ Riss 1995, kappale ”Rodney Howard-Browne in the United States”.

saarnan tarjoamaa sisältöä? Apostoli Paavalin mukaan usko tulee nimenomaan kuulemisesta ja kuuleminen Kristuksen sanan kautta (Room.10:17).

Toronto-manifestaatioiden kaltaiset kokemukset olivat siis Rissin mukaan tavallisia Howard-Brownen tilaisuuksissa jo 1990-luvun alkaessa. Havainnollinen tapaus oli kristillinen TV-ohjelma, jossa olivat mukana sekä Howard-Brownen puoliso että hänen äitinsä. Howard-Brownen puoliso totesi haastattelussa, että hän koki nauramisen aluksi ongelmalliseksi, mutta sitten hän ”antoi mennä”. Kun hän oli sitten ”antanut mennä”, hän oli tuntenut kuplivan tuntemuksen nousevan vatsastaan. Hän oli yrittänyt analysoida tätä, mutta kuuli ”Herran sanovan: ’Älä ajattele, anna minun vain tehdä tämä’”. Sama ”kehotus” kuului toistuvasti Toronto-ilmion piirissä. Piti vain antaa mennä eikä ajatella mitään. Näin ”siunaus” saatiin näköjään huomattavasti helpommin sekä Howard-Brownen että Toronto-ilmion tilaisuuksissa.

Howard-Brownen äiti esiintyi myöhemmin samassa TV-ohjelmassa, muttei kyennyt lausumaan montaakaan järkevää sanaa. Yritettyään noin viiden minuutin ajan puhua hän oli purskahtanut nauruun ja huutoon sekä alkanut tanssia ja kaatunut lopuksi lattialle.⁴¹⁸

Myös muut kokivat Toronto-tyyppisiä manifestaatioita samassa ohjelmassa. Gospel-laulaja Janny Grienin oli tarkoitus todistaa omista kokemuksistaan. Hän oli hengästynyt, soperteli, muuttui punaiseksi ja kuumissaan olevaksi, nyki kaulustaan, hengitti raskaasti eikä kyennyt puhumaan ymmärrettävästi. Lopulta hän kaatui maahan. Eräs pastori kutsuttiin puhumaan. Hän tuijotti mikrofoniin takaa yleisöä tyhjin silmin eikä kyennyt saamaan muuta sanaa suustaan kuin hyvin vetelän: ”Ylistys Herralle”. Hänet piti taluttaa paikalleen istumaan.⁴¹⁹

TV-ohjelman juontaja, Molly DeAndrea, kertoi kuunnelleensa kotonaan radiosta Howard-Brownen tilaisuutta. Ohjelman aikana hän oli menossa kylpyhuoneeseen, muttei pystynyt liikkumaan. Yli tunnin ajan hän vain seisoi paikoillaan kykenemättä muuta kuin nauramaan avuttomasti. Seisoessaan paikoillaan hän tunsu jalkojensa olevan kuin tulella, niin kuumana että hän pelkäsi niiden menevän rakoille.⁴²⁰

Howard-Brownen toiminnassa ei ole harvinaista, että ihmiset eivät kykene liikkumaan tai puhumaan tai että he uivat ikäänkuin Elämän Virrassa maatessaan lattialla. Jotkut ovat ”lentäneet” kuin kotkat ympäri huonetta, kun taas toiset ovat juosseet paikoillaan. Ihmisiä makaa yleensä liikkumattomina koko ajan yleisön suureksi ihastukseksi. On myöskin tyyppillistä kritisoida ”uskonnollisia henkilöitä” siitä, etteivät he ymmärrä, mitä on tapahtumassa, mitä ”Jumala tekee”.⁴²¹

Edellä kuvatut esimerkit osoittavat, kuinka Toronto-ilmion Jumalan Sanaan perustumaton manifestaatio-ajattelu ja -käytäntö olivat hyvin samanlaisia kuin Howard-Brownella. Kaikkein näiden henkilöiden eriskummalliset kokemukset ja heidän innostunut tapansa kertoa niistä kriittikittömästi Jumalan työnä voisivat olla suoraan Toronto-ilmioista peräisin.

Howard-Brownen toiminnassa esiintyi myös muita epäraamatullisia samankaltaisuuksia Toronto-ilmioiden kanssa. Tällaisia ovat ajatus Hengestä juopumisesta, mikä lienee Howard-Brownelle erityisen mieleinen, kutsutaanhan häntä ”Pyhän Hengen baarimikoksi”,⁴²² ajatukset Hengen ”vastaanottamisesta” erityisesti esirukoushetkessä; toiminnan kriitikkojen kritiikki ja heidän tekemisensä naurunalaiseksi; manifestaatioiden voimakas puolustus, suuren herätyksen

⁴¹⁸ Randles 1995, kappale ”Rodney’s Family Touched”.

⁴¹⁹ Randles 1995, kappale ”Janny Grien and Others”.

⁴²⁰ Randles 1995, kappale ”An Incredible Interview”.

⁴²¹ Randles 1995, kappale ”Interview Highlights”.

⁴²² Randles 1995, kappale ”This is Primarily About Spiritual Drunkenness”. Randles korostaa, että Howard-Brownen tilaisuuden pääasia ei ole nauru, vaan voimakas tunnekokemus, ”juopuminen Hengestä”. Aivan sama piirre on Toronto-ilmioissa, jonka rakkaimpia ilmauksia on juuri ”juopumus Hengestä”.

odotus ja ajatus ”Jumalan hallinnasta”, kun manifestaatioiden sallitaan estoitta vallita tilaisuuksissa. Vaikuttaakin siltä, että Howard-Brownen käytännön toiminta muistuttaa tässä luvussa käsitellyistä liikkeistä ja ilmiöistä kaikkein eniten Toronto-ilmiötä.

Benny Hinn, Claudio Freidzon ja Randy Clark

John Arnott mainitsee saaneensa vaikutteita Benny Hinniltä, Claudio Freidzonilta ja Randy Clarkilta, kun hän oli tyytymätön omaan toimintaansa TAV:n pastorina ja etsi ”lisää voittoa”. Benny Hinn on amerikkalainen karismaattinen evankelista, Claudio Freidzon on argentiinalainen helluntaipastori ja Randy Clark oli Toronto-ilmiön aikoihin amerikkalainen Vineyard-pastori.

Benny Hinn

Arnott kertoo osallistuneensa Benny Hinnin tilaisuuteen vuonna 1992 Torontossa yhdessä puolisonsa Carolin kanssa. Arnott kertoo, että Benny Hinn on hänen ystävänsä jo kahdenkymmenen vuoden takaa ja että ”Benny rakastaa Jeesusta enemmän kuin kukaan jonka tunnen ja Pyhä Henki käyttää häntä voimallisesti”.⁴²³ Hinnin tilaisuudessa Arnotteja ”järkytettiin” muistamaan, kuinka ”meillä on todella suuri Jumala, joka kykenee pelastamaan tuhat ihmistä yhdessä illassa, parantamaan rullatuoliin sidotut ja tusinoittain muita vakavasti sairaita”. Tämän seurauksena Arnott ymmärsi tarvitsevansa ”lisää voittoa” ja tiedosti tarpeen etsiä ”Jumalaa uudella tavalla”. Hän alkoi kutsua useita vierailevia puhujia TAV:iin. Kuulemma ei ollut merkitystä, mihin kirkkokuntiin he kuuluivat. Tärkeää oli, että ”heillä oli Hengen voitto ja Jumala käytti heitä”.⁴²⁴

Claudio Freidzon

John ja Carol Arnott tutustuivat Claudio Freidzoniin, kun he osallistuivat hänen tilaisuuksiinsa Argentiinassa marraskuussa 1993. Argentiinaan Arnottit matkustivat, koska he olivat kuulleet siellä meneillään olevasta herätyksestä. Arnott kertoo, että Argentiinan kokemukset olivat käänteentekeviä heidän elämässään.⁴²⁵ ”Jumala kosketti heitä voimakkaasti” Freidzonin tilaisuuksissa ja he myös ”vastaanottivat”.⁴²⁶ John Arnottin mukaan Carol ”joutui täydellisesti Pyhän Hengen valtaan”, kun Claudio Freidzon rukoili hänen puolestaan. Carol nauro, pyöriskeli ympäriinsä eikä voinut kävellä suorassa.⁴²⁷ Carol siis koki aivan samanlaisia manifestaatioita kuin ne, jotka tulivat vähän myöhemmin tutuiksi Toronto-ilmiön piirissä. Aivan samoin Arnott myös tulkitsi ne heti Pyhän Hengen työksi.

Samaan konferenssiin osallistui satakunta pohjoisamerikkalaista henkilöä, mm. John Wimberin hyvä tuttu C. Peter Wagner. Erään osanottajan mukaan kaikki nämä henkilöt olivat ajoittain ”juovuksissa Hengestä” konferenssin aikana.⁴²⁸ Näillekin amerikkalaisille tapahtui siis ihka-aitoja Toronto-manifestaatioita jo ennen Toronto-ilmiön syntyä. Kun näitä sitten alkoi ilmetä Toronto-ilmiönä Arnottin omassa seurakunnassa, ne eivät voineet olla sellainen yllätys, jollaisena Arnott ne

⁴²³ Arnott 1995, s. 57. Kokeneen englantilaisen helluntaipastorin mielestä Benny Hinn on lähinnä ”showmies”.

⁴²⁴ Arnott 1995, s. 57.

⁴²⁵ Arnott 2000, s. 10.

⁴²⁶ Arnott 1995, s. 58.

⁴²⁷ Arnott 2000, s. 10.

⁴²⁸ Riss 1995, kappale ”Argentina as a Prelude to the Toronto Blessing”.

kirjassaan kuvaa.

Carol Arnottin ja muiden amerikkalaisten kokemukset Freidzonin kokouksissa eivät olleet mikään ihme. Richard Rissin kertoman mukaan Freidzonin tilaisuuksissa nimittäin tapahtui Toronto-manifestaatioiden kaltaisia asioita. Hän lainaa saksalaista Karin Detertiä, joka on työskennellyt Claudio Freidzonin seurakunnassa. Detert kertoi, että ylistyksen alettua jotkut juopuivat Hengestä eivätkä kyenneet seisomaan. Jotkut piti kuljettaa kotiin, kun he eivät kyenneet kävelemään tai ajamaan autoa. Jotkut ”nauroivat Hengessä” tai ”kaatuivat Jumalan voiman alla”. Tilaisuudet olivat pitkiä, ne kestivät neljästä viiteen tuntia. Ihmeellisistä parantumisista kerrottiin.⁴²⁹

Riss lainaa myös amerikkalaisessa Charisma-lehdessä ollutta artikkelia Claudio Freidzonin tilaisuudesta Buenos Airesilaisella stadionilla. Tässäkin tilaisuudessa ilmeni Toronto-ilmistä tuttuja piirteitä. Koolla oli 65.000 henkeä, jotka lauloivat, ylistivät ja taputtivat käsiään tuntikausia. Kun Freidzon sitten kutsui kansaa eteen, tuhannet noudattivat kutsua. Freidzon heilutti käsiään joukon yllä ja huusi: ”Ottakaa voitelu”. Kuin yhdestä merkistä sadat kaatuivat samassa maahan, jotkut nauraen, toiset huutaen tai maaten liikkumattomina. Freidzonin mukaan henkilöt pyörtyivät, koska ”Jumalan läsnäolo oli heidän yllään”.⁴³⁰ Tapaus kerrottiin Charisma-lehden tammikuun 1994 numerossa, joten tilaisuus oli pidetty hyvän aikaa ennen Toronto-ilmion syntyä.

Samaisessa Charisma-lehden artikkelissa kerrottiin, että Benny Hinn on ollut hyvin merkittävä vaikuttaja Claudio Freidzonin elämässä ja palvelutehtävässä. Hinnin kirjan *Good Morning, Holy Spirit* lukeminen ja Hinnin tapaaminen olivat käännekohta Freidzonin ”uralla”. Sen jälkeen hänen tilaisuutensa alkoivat kerätä suuria joukkoja.⁴³¹

Arnottien kokemukset Argentiinassa synnyttivät suuria odotuksia siitä, että ”Jumala tekisi jotakin uutta kirkossamme”. Kun he olivat palanneet kotiin, ”ihmisten puolesta rukoiltiin ja Jumala kosketti heitä voimakkaasti” uudenvuodenaaton tilaisuudessa. ”Jumalan kosketuksen” seurauksena ihmiset ”makasivat ympäriinsä lattialla tilaisuuden lopussa”. Tämä oli Arnottin mielestä ”ihanaa”, joskin hän ajatteli, ettei ”tämä siunaus” tulisi jatkumaan.⁴³²

Randy Clark

Randy Clarkin vaikutukseen on viitattu jo aiemmin. Arnott kutsui Clarkin vierailevaksi puhujaksi seurakuntaansa kuultuaan Clarkin kertovan, kuinka hän oli ”uudistunut” Rodney Howard-Brownen tilaisuudessa ja kuinka ”Jumala kosketti ihmisiä voimakkaasti hänen tilaisuuksissaan”. Clarkin kokemukset hänen ”uudistuessaan” muistuttivat kovasti aitoja Toronto-kokemuksia.

Riss kertoo yksityiskohtaisesti Randy Clarkin kokemuksista Howard-Brownen tilaisuudessa. Clark oli osallistunut kahteen Howard-Brownen tilaisuuteen ilman, että mitään erityistä oli tapahtunut. Kolmannessa tilaisuudessa hän sitten ”oli kaatunut voiman alla”, kun Howard-Browne oli rukoillut hänen puolestaan. Clark oli epäillyt kokemuksen aitoutta, koska kahdessa aiemmassa tapauksessa, kun hän ”oli täyttynyt” [ilmeisesti ”Hengestä”], hän oli samanaikaisesti vavissut. Nyt vapinaa ei ilmennyt ja Clark ajatteli, että hän vain suggeroi itseään. Hän yritti sitten nousta ylös, muttei kyennyt. Hän oli kuin naulittu lattiaan yhdessä muiden maassa makaavien henkilöiden kanssa. ”Pari makaavaa henkilöä tuonnempana” joku rötki maatessaan lattialla. Clark alkoi nauraa kuullessaan tämän eikä hän kyennyt lopettamaan. Kyettyään lopulta nousemaan ylös, hän tuli aina

⁴²⁹ Riss 1995, kappale ”Argentina...”

⁴³⁰ Riss 1995, kappale ”Argentina...”

⁴³¹ Riss 1995, kappale ”Argentina...”

⁴³² Arnott 1995, s. 58, 59.

vain ”juopuneemmaksi Hengestä”. Hän nauroi koko ajan kävellessään parin kilometrin päähän autolleen.⁴³³

Myöhemmin samalla viikolla Howard-Browne ilmoitti, että hän tulisi seuraavana päivänä rukoilemaan kaikkien 4500 läsnäolijan puolesta henkilökohtaisesti. Clark asettui rukousjonoon tuona päivänä ja odotti vuoroaan kauan. Lopulta Howard-Browne rukoili hänenkin puolestaan ”täyty, täyty, täyty”. Clark kaatui ja viipyi maassa maaten parikymmentä minuuttia. Hän halusi kokea vielä lisää ja meni rakennuksen toiseen osaan kahteen eri otteeseen niin., että loppujen lopuksi Howard-Browne rukoili hänen puolestaan neljä eri kertaa.

Viimeisellä kerralla Clark tunsu saaneensa sen, mitä odotti, hän tunsu itsensä emotionaalisesti terveeksi ensi kertaa. Niinpä hän sitten ”ymmärsi, että Jumala toimi, vaikkei hän kokenutkaan mitään vapinaa”.⁴³⁴ Clarkin ”uudistus” oli siis aivan samanlainen fyysisyyden leimaama tunnekokemus, kuin mistä Toronto-ilmio on tunnettu. Aivan Toronto-ilmion tapaan Clark myös arvioi Pyhän Hengen toimintaa tunnekokemuksen ja fyysisten ilmiöiden, kuten vapinan perusteella. Lisäksi koetut asiat, kuten kykenemättömyys liikkumaan, röhkintä, hallitsematon nauru, ”juopuminen Hengestä”, olivat täysin samanlaisia kuin myöhemmin Toronto-ilmion piirissä.

Samanlaisia ilmiöitä tapahtui, kun Clark sitten palasi takaisin seurakuntaansa ja kertoi kokemastaan. Eräs nainen kaatui maahan ja nauroi koko lopun 45 minuuttia, jonka tilaisuus kesti. Tilaisuuden lopuksi Clark pyysi ihmisiä eteen rukoiltavaksi. Rivi ylettyi seinästä seinään ja joka ikinen kaatui Clarkin rukoillessa heidän puolestaan. Nuori mies suhtautui hiukan epäillen koko touhuun, mutta havaitsi rukousjonossa, ettei kyennyt liikkumaan mihinkään. Clark rukoili hänenkin puolestaan ja alun vastustuksesta huolimatta tämäkin henkilö päätyi maahan makaamaan. Tämän tilaisuuden jälkeen samanlaisia ilmiöitä tapahtui Clarkin seurakunnassa joka sunnuntai.⁴³⁵

Odotettiin vain hiljaista Hengen toimintaa?

Arnott oli toivonut ”tämän voitelun [Clarkin kertomien kokemusten] seuraavan häntä meidän kirkkoomme”. Ilmeisestikin se, mitä Arnott oli kuullut Clarkin tilaisuuksissa tapahtuvan, oli sellaista ”voitelua”, jota hän oli alkanut haluta seurattuaan Hinnin ja Freidzonin toimintaa.

Arnottin toive ”uudistuksesta” toteutui vihdoon ja viimein. ”Tammikuun 20. 1994 Isän siunaus laskeutui niiden 120 henkilön ylle, jotka olivat tuona torstai-iltana kirkossamme”. Randy Clark oli kertonut oman elämänsä tapahtumista, alkoi esirukouspalvelu ja ihmiset kaatuivat ympäriinsä lattialle ”nauraen ja huutaen Pyhän Hengen voiman vaikutuksesta”. Jotkut osanottajat oli pakko kantaa ulos tilaisuudesta. Arnott kertoo, kuinka Randy Clarkin ryhmä oli saanut näyn ennen tuloaan TAV:iin. He olivat nähneet kartan, joka oli syttynyt tuleen juuri Toronton kohdalla ja palanut kokonaan. Arnottin mukaan tämä näky toteutui.⁴³⁶

Kun Arnott mainitsee edellä mainittujen henkilöiden vaikuttaneen häneen ennen ”Toronton siunauksen” syntyä, hän kirjoittaa olettaneensa ”Jumalan toiminnan” tarkoittavan sitä, että ihmiset tulevat uskoon ja parantuvat lisääntyvässä määrin. Hän ei kuulemma odottanut, että ”Jumala pitäisi mahtavat pirskeet, jossa ihmiset nauraisivat, pyörisivät ympäriinsä, huutaisivat ja saisivat sellaisen voiman, että lapsuudesta peräisin olevat tunne-elämän haavat vain katoaisivat”. Arnott myös kirjoittaa, että TAV:ssa rukoiltiin herätystä, mutta ajateltiin, että ”Jumala tulisi ja jotenkin hiljaisesti ja arvokkaasti suuret ihmisjoukot tulisivat uskoon ja paranisivat. Seurakunta kasvaisi ja iloitsisi,

⁴³³ Riss 1995, kappale ”Randy Clark”.

⁴³⁴ Riss 1995, kappale ”Randy Clark”.

⁴³⁵ Riss 1995, kappale ”Randy Clark”.

⁴³⁶ Arnott 1995, s. 59.

mutta kaikki olisi jollakin tapaa hillittyä tavalla, johon olimme totuneet”⁴³⁷

Arnottin kommentti vaikuttaa hyvin erikoiselta. Hän nimenomaan kirjoitti toivoneensa Randy Clarkin ”voitelun” seuraavan tämän mukana Toronto Airport Vineyardiin. Clarkin ”voitelu” ei ollut millään muotoa ”hiljaista ja arvokasta”. Muutkaan Arnottin omiksi esikuvikseen mainitsemat ja hänen mielestään ”voitelun” omistaneet henkilöt eivät toimi tavalla, joka olisi tyypillisesti ”hiljaista ja arvokasta”. Jumalan toiminnan malli on kaikissa näissä tapauksissa – ainakin sellaisena kuin se kuvataan eri lähteissä, samoin kuin Wimberin alkuperäinen ”voimien yhteenoton” kokeminen – hyvin näkyvää ja fyysistä.

Tosiasia on se, että ne liikehdinnät ja henkilöt, jotka ovat olleet Arnottin esikuvina ja läheisinä vaikuttajina, korostavat toiminnassaan juuri Toronto-ilmion kaltaisia tunnekokemuksia fyysisine manifestaatioineen. Edelleen tosiasia on eri lähteiden valossa se, että kun ”voitelu” iski TAV:iin 20.1.1994, Arnott sai juuri sitä, mitä hän oli nähnyt Vineyardissa ja Argentiinassa ja mitä hän oli kuullut Clarkin kokeneen Howard-Brownen tilaisuuksissa ja omassa seurakunnassaan: Toronto-tyyppisiä tunnekokemuksia ja manifestaatioita ”Hengen” toiminnan ilmauksena.

Toronto-ilmio ei ollut odottamattomalla tavalla ilmennyt epätavallinen Jumalan Hengen työ. Se oli aikaisempaa intensiivisemmin ilmennyttä samaa epäraamatullista sielullisuutta kuin oli jo aiemmin nähty monien muiden henkilöiden toiminnassa.

⁴³⁷ Arnott 1995, s. 71.

Toronto-ilmion ”perintö” ja ”perilliset”

Kuten edellä on tullut ilmi, Toronto-ilmio eli maassamme varsin lyhyen aikaa kuihtuakseen suhteellisen nopeasti pois. Paljon kauempaa se ei elänyt kansainvälisellä näyttämölläkään. Kuihtuneena ja hiukan muuttuneena se tosin yhä elää omaa elämäänsä olemassa joissakin piireissä.

Tämä arvio koskee kuitenkin vain ja ainoastaan ”Toronton siunauksen” nimellä ja Toronto Airport Vineyardin/Toronto Airport Christian Fellowshipin johdolla tapahtunutta toimintaa. ”Toronton siunaus”-niminen toiminta hävisi laajoista piireistä, mutta sen edustamat opetukset ja käytännöt eivät kadonneet minnekään. On havaintoja siitä, että niitä esiintyy ja ne voivat hyvin jopa piireissä, jotka eivät millään muotoa halua tunnustautua Toronto-ilmion kannattajiksi.

Onkin syytä pitää mielessä mitä selvimmin, että Toronto-ilmion voimakkaasti edustama, tunnekokemusta Jumalan Sanan ja sen opetuksen kustannuksella korostava ”kristillisuus” elää aikanamme yhä edelleen, ehkä jopa voimakkaampana kuin koskaan.

Toronto-ilmion ”perintö” vaikuttaa olevan kahtalainen. Toisaalta sen pohjalta syntyi liikehdintöjä, jotka ottivat siitä suoraan vaikutteita. Toisaalta se vaikutti opetustensa ja käytäntöjensä kautta kristilliseen kenttään laajemmin ja epämääräisemmin tavalla, jossa tunnekokemusta korostava ja Sanaan perustamaton ”kristillisuus” tuli entistään tutummaksi ja suosittumaksi..

Toronton ”perilliset”

Tämän teoksen puitteissa ei ole mahdollista käsitellä tai edes nimetä kaikkia liikehdintöjä, jotka ovat saaneet vaikutteita Toronto-ilmionstä tai joissa muuten esiintyy samanlaisia epäraamatullisina torjuttavia piirteitä. Teos paisuisi muuten aivan liian laajaksi. Aihepiiri tarvitseekin aivan oman käsittelynsä toisissa yhteyksissä.

Tämän teoksen lukija tekee kuitenkin hyvin, jos vetää itsenäisesti omia johtopäätöksiään perustuen tässä teoksessa Jumalan Sanan valossa käsiteltyihin seikkoihin. Jos jossakin liikehdinnässä tai seurakunnassa opetetaan tai toimitaan samalla tavalla tai olennaisesti samalla tavalla kuin Toronto-ilmion piirissä, tällainen opetus ja toiminta on yhtä epäraamatullista ja siksi torjuttavaa käytettiinpä siitä mitä nimitystä hyvänsä.

Toronto-ilmio synnytti liikehdintöjä, jotka saivat siitä vaikutteita joko suoraan tai pienen ”mutkan” kautta. Seuraavassa otetaan esimerkin omaisesti esille kolme tällaista, varsin tunnettuina aikansa elänyttä liikehdintää tai ilmiötä: Brownsvillen ”herätys”, Alpha-kurssi sekä Arnottien ”likoamisrukousta” edistävä järjestö. Näistä kaksi viimeisintä toimii edelleen.

Brownsvillen ”herätys”

Pensacolassa, Floridassa, syntyi Toronto-tyyppinen herätys Brownsvillen helluntaiseurakunnassa. ”Herätykseen” liittyi paljon Toronto-ilmioistä tuttuja piirteitä. Pyhän Hengen työ liitettiin voimakkaaseen tunnekokemukseen ja erilaisia manifestaatioitakin ilmeni. Liikehdinnällä oli myös hyvin suuret käsitykset itsestään. Eräässä vaiheessa Brownsvillen seurakunnan kotisivuilla oli laskuri, jossa ilmoitettiin ”uskoontulleiden” määrä kunakin hetkenä.

Brownsvillen ”herätyksellä” oli suora yhteys Toronto-ilmioon. Brownsvillen seurakunnan pastorin John Kilpatrickin puoliso, Brenda, oli käynyt TAV:ssa helmikuussa 1995 ja saanut oman Toronto-kokemuksensa. Brendan kertomus vierailustaan Torontossa ja sen seurauksista heidän seurakunnalleen on hyvin havainnollista luettavaa.⁴³⁸ Kertomuksesta käy hyvin selvästi ilmi Toronto-ilmion vaikutus Kilpatrickien ja heidän seurakuntansa elämään. Brenda nielaisi Toronto-ilmion nahkoineen karvoineen. Siitä käy myös ilmi, kuinka Toronto-ilmioille tyypillinen epäraamatullinen kritiikittömyys oli ominaista Kilpatrickeille, Brownsvillen ”herätyksen” keskushenkilöille. Kun jokin vain tuntui hyvältä, se oli ilman muuta Jumalasta.

Brenda kirjoittaa, että he olivat olleet vuonna 1994 miehensä Johnin kanssa ”Jumalan odotushuoneessa”. He olivat siis kokeneet jonkinlaista hengellistä kuivuutta. Tuolloin John oli kuullut Toronto-ilmioista ja kehottanut Brenda matkustamaan TAV:iin. Brenda oli tehnyt työtä käskettyä ja matkustanut Torontoon ystävänsä kanssa.

Ensimmäisessä kokouksessa ylistys oli ollut erilaista kuin kotiseurakunnassa. Nuoriso oli heilutellut erilaisia lippuja ja hypelleyt, kun taas aikuiset olivat tanssineet ”Herran edessä”. Brenda toteaa: ”Tiesin, että tämä oli Jumalasta!” Brenda oli tuntenut olonsa väsyneeksi ja ajatellut sen johtuvan matkaväsymyksestä. Myöhemmin hän oli kuulemma oppinut, että kyseessä oli kokemus ”kabodista”, ”Jumalan läsnäolon raskaudesta”.⁴³⁹

Tämä oli eräs ”Toronto-teologian” ihka omista hullunkurisista keksinnöistä. Kun ihmiset makasivat kykenemättä liikkumaan tai tunsivat olonsa raskaaksi tai väsyneeksi, kyse oli tästä ”kabodista”. Jumalaa Vanhassa Testamentissa kuvaavasta vertauskuvallisesta käsitteestä tehtiin eräs Toronto-kokemus: fyysisenä raskautena koettava manifestaatio. Aivan tyypillistä Toronto-ilmiota oli myös se, että Brenda heti julisti: ”tämä on Jumalasta” ilman, että asiaa perusteltiin millään tavalla.

Brenda myös pyysi Jumalalta, että Hän koskettaisi häntä: ”Jos olet tässä paikassa, sinun on paras koskettaa minua rukousjonossa, koska en tunne yhtään mitään!” Jumala siis piti ehdottomasti kokea tunteissa. Brenda sai haluamansa kokemuksen. Hänen puolestaan rukoiltiin, hän tunsii päänsä yllä intensiivisen kuumuuden, joka pysähtyi hänen niskansa. Hän kaatui maahan makaamaan ja pysyi siinä 45 minuuttia. Samassa yhteydessä hänen selkänsä parani.

Brenda yritti nousta, muttei kyennyt. Hän toteaa: ”Olin juovuksissa Hengestä”. Tässä yhteydessä hän katsoi ympärilleen ja näki vierellään hiukkasen ylipainoisen naisen, jonka vatsa hytkyi kuin hyytelö silloin, kun hän ei vaikeroinut. Brenda kertoo ”tietäneensä hengessään”, että ”Herra paransi häntä sisäisesti”. Parikymppinen nainen huusi: ”Ei, ei!” Brenda ”tunsi”, että naista oli käytetty hyväksi lapsena ja että ”Jeesus vapautti hänet”.⁴⁴⁰

Kaikkialla ympärillään Brenda kuuli naurua. Hän näki myös miehen, jonka kädet vapisivat ja tärisivät niin voimakkaasti, että hän hämmästyi. Mikään, mitä Brenda näki tuona iltana, ei loukannut häntä. Brenda tiesi, että ”Jumala teki yhdessä tunnissa saman, mitä kukaan lääkäri tai

⁴³⁸ Brenda Kilpatrick: *God's Appointed Time*, sivut 88-96 Arnott 2000:ssa.

⁴³⁹ Kilpatrick 2000, s. 90.

⁴⁴⁰ Kilpatrick 2000, s. 91.

psykiatri ei kykenisi koskaan tekemään”. Brendan ystävä auttoi hänet lattialta ylös. Seuraavana päivänä Brenda lensi takaisin Floridaan, ”tietämättä oikein, mitä Jumala oli tehnyt tai mitä Hänellä oli varattuna tulevaisuudessa”.⁴⁴¹

Brendan kokemus Toronto Airport Fellowshipin tilaisuudesta voisi olla suoraan ”Toronto-oppikirjasta”. Niin tyypillinen Toronto-kokemus oli kyseessä. Brenda koki itse tunnekokemuksen ja manifestaatioita ja näki niitä ympärillään. Hän koki välittömästi kaiken olevan Jumalasta, ilmeisesti vain siksi, että se tuntui hänestä niin hyvältä. Hän näki ympärillään manifestaatioita ja ”tunsi hengessään” tai muuten vain koki, että niissä tapahtui merkittävää ”sisäistä paranemista”, aivan kuten Toronto-ilmiössä opetettiin. Kommentti, jonka mukaan kukaan psykiatri ei olisi kyennyt tällaiseen, mitä ”Jumala teki”, oli tuiki tyypillistä Torontoa. Aivan samaa oli se, kun Brenda koki merkittäviä tapahtuneen omassa itsessään, muttei oikein tiennyt, mistä oli kyse.

Brenda oli hypännyt riemumielin ”siunauksen virtaan” ja nielaissut kokonaisen epäraamatullisen, tunnekylläiseen toiveajatteluun perustuvan ja höperöihin rakenteisiin nojaavan ”Toronto-paketin”.

Tältä pohjalta koko ”Brownsvillen herätys” kuitenkin ponnisti. Brenda ja hänen ystävänsä kertoivat Brownsvillen seurakunnalle vierailustaan Torontossa. He olivat sopineet, etteivät mainitsisi fyysisistä manifestaatioista mitään, koska he halusivat ”suvereenia Jumalan työtä”. Brendan ja hänen ystävänsä todistuksien jälkeen John Kilpatrick saarnasi. Eräs Georgia-niminen nainen seiso i koko hänen 45 minuutin saarnansa ajan suljetuin silmin ja kädet tärستن aivan samoin kuin Brenda oli nähnyt Torontossa erään miehen tekevän. Myöhemmin Brenda kuuli, että naisen vierellä eräs mies oli ”kaatunut maahan Hengen voimasta”. Eräs toinen mies itki ensi kertaa kahdeksannen ikävuotensa jälkeen. Brenda oli niin innoissaan, että hän kirjoitti Pyhälle Hengelle viestin: ”Oi Pyhä Henki, olet täällä aivan samoin kuin olet Torontossa. Saata seurakuntamme janoamaan Sinua yhtä paljon kuin Georgia. Lähetä herätys keskuuteemme”.⁴⁴²

Brenda siis arvioi tyypilliseen Toronto-tapaan Hengen toimintaa fyysisiin manifestaatioihin perustuen. Lisäksi hän teki yksiselitteisesti selväksi, että hän halusi Brownsvilleen aivan samaa kuin mitä hän oli nähnyt Torontossa ja jota hän piti Pyhän Hengen ihmeellisenä työnä. Täytyy vain todeta, että on todella arvostelukyvvytöntä, jos Brendan kuvaamia asioita pidetään merkittävänä Pyhän Hengen toimintana.

Brenda myös sai Brownsvilleen sekä itselleen että koko seurakunnalle aivan samaa, kuin mitä hän näki Torontossa. Hän kertoo itse kokeneensa ”Jumalan läheisyyttä pitemmän aikaa”. Hän oli kuin teepussi teekannussa, ”Jumalan lämpimän läheisyyden ympäröimänä”. Tyypillistä tälle ”lämpimälle läheisyydelle” oli luonnollisesti se, että se oli tuntein koettavaa. Brenda kertoo kokeneensa Jumalan ”koko ajan”.⁴⁴³

Koko seurakunnalle tämä sama tuli isänpäivänä 18. kesäkuuta 1995. Tapahtui Jumalan Hengen ”vierailu”. John Kilpatrick ja koko seurakunta oli ”janonnut Jumalaa”. Monet olivat käyneet Torontossa ja ”Jumala oli koskettanut” heitä voimakkaasti siellä. Isänpäivän tilaisuudessa John Kilpatrick oli julistanut: ”Ystävät, tämä se on. Astukaa sisään – tämä on se, mitä olemme rukoilleet!”. Sitten John kaatui puhujakorokkeelle ”Hengessä” ja makasi paikoillaan neljän tunnin ajan. Brenda kommentoi: ”Herra suuteli Johnia ja sanoi: 'Nyt, lepää!'”⁴⁴⁴.

Brenda vii pyi tilaisuudessa ajatellen, että ei lähde sieltä, jos ”Herra ei tulisikaan takaisin”. Mutta ”Hän tuli takaisin ja seurakuntamme muuttui iäksi”. Brenda toteaa, että vuoteen 2000

⁴⁴¹ Kilpatrick 2000, s. 91.

⁴⁴² Kilpatrick 2000, s. 92, 93.

⁴⁴³ Kilpatrick 2000, s. 93.

⁴⁴⁴ Kilpatrick 2000, s. 94.

mennessä seurakunnassa oli käynyt yli kolme miljoonaa vierailijaa ja yli 134.000 henkeä oli tullut uskoon. Hän purskahtaa vielä innostuneena: ”Tämä on sadonkorjuun aikaa, suurimman korjuun, mitä maailma on koskaan nähnyt”.⁴⁴⁵

Isänpäivän tilaisuudesta on kuvattu video, josta käy havainnollisesti ilmi, millainen tämä mullistava Jumalan ”vierailu” oli. Brenda Kilpatrick ei mainitse kirjoituksessaan lainkaan, että paikalla oli evankelista Steve Hill, josta tuli yksi Brownsville-ilmion keskushahmoista. Steve Hill oli tilaisuuden pääpuhujana. Videolla näkyy, kuinka Steve Hill yrittää innostaa ja suorastaan ”pumpata” yleisönsä ”henkeä” onnistumatta siinä oikein mitenkään. Al Dager kommentoi videota paikalliselle sanomalehdelle ja sanoi, että videolla ei tapahtunut oikein mitään erityistä. Dager sanoi hiukan sarkastisesti, että hän oikeastaan sääli Steve Hillia, joka niin kovasti yritti eikä saanut oikein mitään aikaan tuossa tilaisuudessa.⁴⁴⁶

Se, minkä Brenda Kilpatrick halusi nähdä odottamattomana ja merkittävänä Hengen työnä oli todellisuudessa evankelista Steve Hillin epäonnistunut yritys pumpata ”henkeä” yleisönsä. Brendan tapa nähdä tapahtumissa se, mitä hän toivoi niiden sisältävän on aitoa Toronto-ilmiota.

Näin siis Brownsville oli saanut 18.6.1995 oman ”herätyksensä” aivan samoin, kuin Toronto oli saanut ”siunauksensa” 20.1.1994. Aivan samoin kuin ihmisten henkilökohtaiset kokemukset olivat saaneet Toronton johtajat vakuuttuneiksi siitä, että liikehdintä ”oli Jumalasta”, samoin John Kilpatrickin vakuutti hänen puolisonsa saama kokemus.

Ennen kuin ”herätys” oli varsinaisesti alkanut, Brendalla oli ollut voimakas kokemus naisten rukoushetkessä. Hän oli tuntenut, kuinka ”kirkkauden aallot” tulivat hänen päänsä päälle. Hän ei kyennyt liikkumaan kahteen tuntiin. John oli tullut paikalle ja yrittänyt hieroa häntä, jotta saisi veren kiertämään jäsenissä. Sitten hän oli sanonut: ”Tämän täytyy olla Herrasta”. Silloin Brenda alkoi yhtäkkiä nauraa ja näki näyn nauravasta aasista. Tuo aasi oli ollut hän itse.⁴⁴⁷

Brownsvillen ”herätyksen” alkutahdit otettiin siis aivan selvässä Toronto-hengessä. Manifestaatioiden rydittämiä kokemuksia saatiin, niitä pidettiin välittömästi Jumalan työnä, niistä oltiin hyvin innostuneita, tyhjänpäiväisiä näkyjä nähtiin, tapahtumia pidettiin maailmanhistoriallisesti merkittävinä jne.

Samaan tahtiin Brownsvillen ”herätys” myös jatkui. Toronto-tyyppiset kokemukset olivat olennainen osa toimintaa. Pääasiassa Toronto-ilmiota käsitelleelle New Wine -sivustolle internetiin lähetettiin myös viestejä Brownsvillen tapahtumista. Eräässä viestissä maaliskuulta 1996 kerrottiin, kuinka iltatilaisuuden esirukoukset olivat yhtäkkiä ”joutuneet Hengen valtaan” ja alkanet vaikeroita ja valittaa ”esirukouksessa”. Vaikerrus oli niin kovaäänistä, että se kuului jopa kirkon pääsaliin, jossa oli 2200 henkeä koolla. Viestin lähettänyt henkilö näki, kuinka vaikeroivat esirukoukset täyttivät käytävät maatessaan ja ollessaan taipuneina ”esirukouksessa”. Henkilö oli hyvin vaikutettu tästä ”Hengen” työn ilmenemisestä.⁴⁴⁸

Curt-niminen mieshenkilö kertoi samalla sivustolla, kuinka hän oli vierailut Brownsvillen seurakunnassa joulukuussa 1995. Hän oli mennyt tilaisuuden loppuun eteen monien muiden mukana odottamaan esirukousta. Hän oli tuntenut olonsa hyvin tylsäksi. Lopulta eräs rouva tuli hänen luokseen, otti hänen kätensä käsiinsä ja rukoili: ”Pyhä Henki, Pyhä Henki”. Silloin Curtia vietiin. Hän kaatui maahan ja koki ikäänkuin hyökyaallon lyövän ylitseen. Hän oli hyvin rohkaistunut, että tämä oli Herrasta, koska hän ei juuri aiemmin ollut tuntenut yhtään mitään. Maassa maatessaan hän

⁴⁴⁵ Kilpatrick 2000, s. 95.

⁴⁴⁶ Alice Crann: *Pastors Orchestrated First Revival*. The Pensacola News Journal, November 19, 1997. <http://www.rickcross.com/reference/brownsville/brownsville9.html>

⁴⁴⁷ Kilpatrick 2000, s. 94.

⁴⁴⁸ NWA 1996-03

sekä nauroi että itki. Hänen kätensä myös vapisivat siten, että hän läpsytti käsiään kanan tavoin. Se oli hänestä ”aika hassua”, mutta hän ei kyennyt lopettamaan. Vapina jatkui autossa kotiin asti ja tämä oli Curtista ”rohkaisevaa”.⁴⁴⁹

Heinäkuussa 1996 sivustolle postitettiin viesti, jossa kerrottiin lähinnä siitä, kuinka Brownsvillen seurakunnan musiikkityön vastuuhenkilö Lindell Cooley oli varjeltunut melko vakavassa auto-onnettomuudessa. Viestissä ilmaistiin tämän lisäksi suurta innostusta siitä, mitä Brownsvillessä oli tapahtunut ja tulisi tapahtumaan. Innostus oli aivan samanlaista kuin Toronto-ilmion piirissä: paljon ihmisiä on koolla, ihmeellisiä asioita tapahtuu, ihmiset jonottavat tilaisuuksiin. Sama henkilö postitti myös viestin, jossa hän korosti, kuinka ”SATOJA” ihmisiä tuli uskoon joka ilta. Ilmeisesti jotkut olivat epäilleet, että kyseessä olivat esirukousta pyytävät kristityt eikä kääntymättömät, koska viestin postittaja korosti, että myös luopumuksesta ”uudistuneet” kristityt voidaan laskea samaan ”uskoontulleiden” joukkoon.⁴⁵⁰

Näissä kokemusviesteissä kerrotaan aivan samanlaisista asioista kuin TAV/TACF:ssa. Voimakas tunnekokemus manifestaatioineen on koettu. Sen tulkitaan heti olevan Jumalasta. Hassuja ja omituisia manifestaatioita tapahtuu eikä niitä kyetä lopettamaan. Koetaan iloa ja rakkautta. Kaiken keskus on tunnekokemus manifestaatioineen. Mitään merkittävää ei olla ymmärretty Jumalasta tai Hänen tahdostaan. Jos jotakin uutta on ymmärretty, se on Toronto/Brownsville-opetuksen mukaista, ei Raamatun ilmoituksen perustuvaa. Innostus varsinkin tilaisuuksissa käyneiden ja ”uskoontulleiden” (vrt. Toronton ”virkistyneet”) määrästä on suurta, mutta kaiken keskus on tunnekokemus, ei suinkaan Kristus ja Hänen ristinsä.

Brownsville-ilmion piirissäkin julistettiin suuria ilmiöstä ja sen vaikutuksista. Väitettiin, että rikollisuus oli olennaisesti vähentynyt Brownsvillessä ”herätyksen” johdosta. Väitettiin, että huumausaineiden käyttö oli vähentynyt huomattavasti. Väitettiin jopa, että poliisit olisivat tuoneet rikollisia ”herätyksen” tilaisuuksiin putkan sijasta. Tällaisia väitteitä käytettiin todisteena siitä, että kyseessä oli kunnon ”vanhan ajan” herätys, joka vaikutti laajalti myös yhteiskuntaan.

Väitteet eivät kuitenkaan pitäneet paikkaansa. Kun paikallinen lehti The Pensacola News Journal oli kysynyt viranomaisilta väitteiden paikkansapitävyydestä, ne osoittautuivat täysin perättömiksi.⁴⁵¹ Brownsvillessä toteutui sama kuin Torontossa: puheet olivat suuria, mutta todellisuus ei vastannut niitä.

Brownsville-ilmioissa kyse oli kaikessa olennaisessa aivan samanlaisesta toiminnasta kuin Toronto-ilmion piirissä. Brownsville-ilmioinkin kesti aikansa lopahtaakseen sitten. Jopa Internet-tietosanakirja Wikipediakin toteaa ”herätyksen” loppuneen vuonna 2000.

Toronto-ilmioita tutkinut englantilainen David Hilborn totesi, että ilmiön piirissä oli luvattu suuria ja pettymys oli mittava, kun luvatut asiat eivät tapahtuneet. Hän lainasi tunnettua Toronto-ilmion kannattajaa Rick Warneria, joka oli todennut, että Toronto-ilmio tuli suurena pamauksena mutta päättyi vikinään. Jokainen, joka tarkasteli Toronto-ilmioita Raamatun valossa, saattoi ennustaa saman liikehdinnän ollessa vielä voimissaan. Heitä ei vain kuunneltu.

Brownsvillen kohtalo on samalla tavalla lohduton. Brownsvillen tilaa arvioi Charisma-lehden toimittaja J. Lee Grady lehden heinäkuun 2006 numerossa.⁴⁵² Grady oli itse vierailut Brownsvillessä jo 1995 ja piti toimintaa Pyhän Hengen työnä. Hän oli kymmenen vuotta

⁴⁴⁹ NWA 1996-02

⁴⁵⁰ NWA1996-07.

⁴⁵¹ The Pensacola News Journalin Brownsvillen ”herätystä” koskevia artikkeleita on luettavina esimerkiksi osoitteessa <http://www.rickcross.com/groups/brownsville.html>. Sivustolla <http://www.wayoflife.org/fbns/strange3.htm> on koottuna joitakin ”herätyksen” väitteitä ja osoituksia niiden paikkansapitämättömyydestä.

⁴⁵² J. Lee Grady, *Don't Drop the Ark*. Charisma Magazine, July 2006. www.charismamag.com.

myöhemmin kuitenkin neuvoton Brownsvillen ”herätyksen” raunioiden äärellä. Hän kyseli mm. miksi seurakunta, joka otti vastaan satoja tuhansia vieraita oli nyt kutistunut muutaman sadan hengen seurakunnaksi. Seurakunta itse ilmoitti kävijämääräkseen tuhat henkeä. Grady kyseli myös, miksi seurakunnalla oli miljoonien dollarien velka rakennuksesta, jota se ei pystynyt täyttämään.

Vastaus lienee hyvin yksinkertainen, vaikka Grady ei sitä huomaa. Jumala ei siunannut toimintaa, joka ei ollut Hänestä.

Grady jatkoi: ”Miksi niin moni, joka kuului Brownsvillen seurakuntaan, on nyt haavoitettu ja näköalaton?” Grady totesi, että hänen sydämensä murehtii sitä, että seurakunnasta, jossa ”ihmeellinen vuodatus” tapahtui, oli vain kuoret jäljellä. Suuri osa seurakunnan entisistä jäsenistä kuuluu nykyään paikalliseen Etelän baptistien kirkkoon, kun taas moni ei käy lainkaan kirkossa tai seurakunnan kokouksessa. Entinen pastori kertoi, että monet, joukossa joitakin työntekijöitä, eivät enää kuulu mihinkään seurakuntaan. Pastori totesi myös: ”En tiedä yhtäkään, joka ei olisi haavoittunut”.

Tämä lohduton näköala ei kerro Jumalan Hengen aikaansaamasta herätyksestä vaan jostakin aivan muusta.

Liikehännän loistoaikoina itse tunnettu korealainen karismaattinen pastori David Yonggi Cho julisti suureen ääneen Brownsvillen saarnatuolista, että herätys ”kestäisi Jeesuksen toiseen tulemukseen asti”. Gradyn mielestä Brownsvillen ”hedelmä” varmaankin kestää siihen asti. Tätä sopii epäillä, koska hedelmää ei näytä olevan. Grady totesikin: ”Mutta niille, jotka olivat mukana alkuvuosien ekstaattisuudessa ja kärsivät sen jakautumiset, eroamiset, velat ja pettymykset, sanalla ”herätys” on nyt ontto kaiku”.

Grady veti myös johtopäätöksen. Hän päätti kirjoituksensa rukoukseen: ”Herra, tee se taas”. Hän totesi: ”Seuraavalla kerralla, kun Hän tekee, rukoilen, että me kuljetamme arkkia Jumalan tarkoittamaa tietä – ja pidämme näppimme erossa siitä”. Grady oli siis kaiken tämän jälkeenkin sitä mieltä, että Brownsvillen herätys oli Jumalasta ja että ihmiset vain pilasivat aidon Jumalan työn.

Gradyn johtopäätös on väärä. Kyseessä ei ollut tosiasioiden valossa alun alkaenkaan Pyhän Hengen työ vaan sielullinen toiminta. Tämä oli heti nähtävissä Jumalan Sanan valossa. Toimintaa ei pilattu myöhemmin vaan se oli sielullisuutensa vuoksi pilalla alusta lähtien. Gradyn tavoin monet eivät valitettavasti vain suostu tosiasioidenkaan valossa vetämään tapahtuneesta oikeita johtopäätöksiä ja oppimaan mitään.

Alfa-kurssi

Alfa-kurssin tarkoituksena on tutustuttaa ihmisiä kristillisen uskon sanomaan leppoisassa ilmapiirissä aiheeseen liittyvän opetusmateriaalin avulla. Kurssi on suosittu ympäri maailmaa. Suomessa Alfa-kurssin taustayhteisö näyttää olevan Suomen Vapaakirkko. Kurssia on kuitenkin toteutettu monissa eri seurakunnissa ja kristillisissä yhteisöissä.

Eräs esimerkki on Alfa-kurssin järjestäminen Kokkolassa. Järjestäjinä toimivat paikalliset suomenkielinen ja ruotsinkielinen luterilainen seurakunta sekä Suomen ev.lut Kansanlähetyksen paikallinen piiri. Kansanlähetyksen sivuilla kurssia esitellään seuraavasti: ”Alfa-kurssi on mahdollisuus tutustua kristilliseen uskoon. Alfassa ei pingoteta. Kenenkään mielipiteet eivät joudu hyökkäyksen kohteeksi. Alfassa on ystävällinen ja hauska ilmapiiri”.⁴⁵³

Kurssi, jossa tutustutaan leppoisassa ja epämuodollisessa ilmapiirissä kristillisen uskon perusteisiin, on ideana pelkästään hyvä eikä edes ainutlaatuinen. Ainahan uskovat ovat

⁴⁵³ http://www.sekl.fi/piirit/index.php?option=com_content&task=view&id=316&Itemid=378

kokoontuneet yhteen myös epämuodollisissa merkeissä saamaan opetusta uskon sisällöstä ja myös evankelioimaan uskosta osattomia. Kyse onkin siitä, mitä Alfa-kurssin tapaisessa järjestelmässä opetetaan kristillisen uskon perusteina.

Alfa-kurssin syntykoti on Lontoossa sijaitseva anglikaaninen Holy Trinity Brompton-seurakunta. Nykymuotoisen kurssin ”isä” on Holy Trinity Bromptonin pastori Nicky Gumbel. Sekä Holy Trinity Brompton että Nicky Gumbel kannattivat voimakkaasti Toronto-ilmiota ja edistivät sen leviämistä Englannissa, kuten edellä on käynyt ilmi. Vielä sen jälkeen, kun Holy Trinity Brompton oli lakannut edistämästä Toronto-ilmiota sen aiheuttaman eripurana vuoksi, Nicky Gumbel kutsui ilmioita ”ihanaksi asiaksi”. Hän siis piti sitä kaikesta päättäen aitona Jumalan Hengen työnä.

Nicky Gumbelin myönteinen suhtautuminen Toronto-ilmioon ei ole hänen taustansa huomioon ottaen mikään ihme. Gumbel on kertonut vuonna 1982 John Wimberin tilaisuudessa saamastaan kokemuksesta. Amerikkalainen esirukoilija oli kysynyt tilaisuudessa Gumbelilta, mitä tämä halusi rukoiltavan. Gumbel oli vastannut tarvitsevansa Pyhän Hengen voimaa. Kun esirukoilija oli rukoillut n. 30 sekunnin ajan, Gumbel oli tuntenut ”valtavan voiman, kuin 10.000 voltia” menevän ruumiinsa läpi. Kokemus oli ollut niin voimakas, että hetken kuluttua Gumbelista oli tuntunut, ettei hän enää kestä sitä.

Esirukoilija rukoili kuitenkin yhä uudelleen ”Enemmän voimaa, Herra” ja joka kerran ”voima” lisääntyi. Jonkin ajan kuluttua Gumbel ei enää kestänyt tunnetta ja alkoi rukoilla esirukoilijaa vastaan: ”Ei enää voimaa, Herra”. Seurauksena oli esirukoilijan ja Gumbelin huutokilpailu. Wimber oli kiinnittänyt asiaan huomiota ja todennut: ”Viekää hänet ulos”. Gumbel piti kantaa huoneesta. Wimber oli todennut: ”Jumala antaa tuolle miehelle voiman kertoa muille Jeesuksesta Kristuksesta”. Gumbel totesi myöhemmin, että hän ajatteli tuota tapahtumaa usein jälkepäin hyvin merkittävänä hetkenä omassa elämässään.⁴⁵⁴

Gumbelin kokemus samoin kuin Wimberin kommentit voisivat olla suoraan ”Toronto-oppikirjasta”. Tämä kokemus tapahtui kuitenkin 1982, kaksitoista vuotta ennen Toronto-ilmion syntyä. On syytä panna merkille kaksi seikkaa. Ensiksi, Gumbelin kokemus ”Pyhästä Hengestä” oli aivan samanlainen kuin Toronto-ilmion kokemukset yli kymmenen vuotta myöhemmin. Niinpä ei ole ihme, että Gumbel otti Toronto-ilmion riemumielin vastaan Pyhän Hengen työnä. Toiseksi, on hyvin perusteltua olettaa, että tämä Gumbelille tärkeän kokemuksen sisältämä epäraamatullinen näkemys Pyhän Hengen työstä juovuttavana ja voimat vievänä tunnekokemuksena on vaikuttanut Alfa-kurssin opetukseen. Gumbelin laatiman Alfa-kurssin ja Toronto-ilmion käsityksillä on yhteinen lähde: John Wimber ja hänen Toronto-tyyppinen käsityksensä Pyhän Hengen työstä voimakkaana tunnekokemuksena.

Koska Alfa-kursseja järjestetään niin monenlaisissa seurakunnissa ja yhteisöissä, se ei liene kaikkialla aivan samanlainen. Tosiasia on kuitenkin se, että Alfa-kurssi ja sen opetusmateriaali on saanut syntynsä ympäristössä, jossa Toronto-ilmioita on kannatettu ja tuettu voimakkaasti ja jossa sitä on pidetty aitona Jumalan Hengen työnä. Tämä ei ole voinut olla vaikuttamatta kurssin sisältöön.

Alfa-materiaalissa näkyy Wimberin, Gumbelin ja Toronto-ilmion yhteneväinen näkemys Pyhän Hengen työstä voimakkaana tunnekokemuksena. Pyhä Henki on merkittävässä roolissa Alfa-

⁴⁵⁴ Elizabeth McDonald and Dusty Peterson: *The Powers behind the Alpha Course*. http://www.discernment-ministries.org/NLjulyaugust_2002.htm. McDonald ja Peterson lainaavat Gumbelin omaa tekstiä, joka on julkaistu Holy Trinity Bromptonin materiaalissa. McDonaldin ja Petersonin havainnollinen ja paljonpuhuva artikkeli on käännetty kokonaisuudessaan suomeksi Kristityn foorumin maaliskuun 2007 uutiskirjeessä. Uutiskirje on luettavissa myös sivustolla www.kristitynfoorumi.fi.

materiaalissa ja Hänestä puhutaan enemmän kuin Jeesuksesta.⁴⁵⁵ Tämähän oli myös Toronto-ilmion piirre.

Alfa-kurssin Pyhä Henki on kokemuksen antaja, aivan samoin kuin Wimberillä ja Toronto-ilmiossa. Nicky Gumbel antaa ohjeita Pyhän Hengen työ tunnistamiseksi. Ohjeiden pääperiaate on se, että Pyhän Hengen vaikutus tunnetaan jollakin tavalla fyysisesti. Tämäkin on aivan samaa opetusta kuin Wimberillä ja Toronto-ilmiossa.

Pyhään Henkeen keskitytään erityisesti kurssiin kuuluvassa viikonloppureitissä. Ohjeeksi annetaan, että kaikenlaisia asioita saattaa tapahtua. Jotkut saattavat vavista kuin lehdet tuulessa. Toiset saattavat hengittää raskaasti aivan kuin hengittäisivät Henkeä. Gumbel kirjoittaa: ”Hengen täyttymiseen liittyy joskus fyysistä kuumuutta, jonka henkilöt kokevat käsissään tai muussa ruumiinosassaan. Eräs henkilö kuvasi tunteneensa 'hehkua kaikkialla'. Toinen sanoi kokeneensa 'nestemäistä kuumuutta' Vielä eräs kuvasi tätä sanoilla 'polte käsissäni vaikken en ollut kuuma’”.⁴⁵⁶ (Gumbel 1994:136)

Juuri näin Wimber opetti tunnistamaan Pyhän Hengen vaikutuksen ja juuri näin toimittiin Toronto-ilmion piirissä. Pyhän Hengen toiminta tunnetaan ja tunnistetaan fyysisistä tuntemuksista. Tämä on aivan samaa kuin Toronto-ilmion manifestaatio-opetus, jossa manifestaatioita kuvattiin vilkkuvaloiksi. Missä fyysisiä manifestaatioita ilmenee, se kertoo vilkkuvalon tavoin: ”Henki toimii, Henki toimii”. Gumbel, Wimber ja Toronto-ilmio eivät välittäneet lainkaan siitä, että Jumalan Sana ei opeta tunnistamaan Hengen toimintaa ”vilkkuvaloihin”, fyysisiin tuntemuksiin perustuen.

Gumbel on tuonut Alfa-materiaalissa esille oman positiivisen suhtautumisensa Toronto-ilmioon. Hän jopa käyttää Ellie Mumfordin todistusta hyväkseen esimerkkinä Pyhän Hengen toiminnasta. Toronto-ilmion saapumista Englantiin käsitelleessä luvussa tarkasteltiin Ellie Mumfordin todistusta. Kuten luvusta kävi ilmi, Ellie Mumford oli keskeinen henkilö Toronto-ilmion saapumisessa Torontosta Englantiin.

Alfa-kurssin nykyinen suosio sai alkunsa nimenomaan aikana, jolloin siihen liitettiin Toronto-aineiksia. Nicky Gumbel on itse tunnustanut tämän. Hän on sanonut: ”En usko, että on sattumaa, että nykyinen Pyhän Hengen liikehdintä (so. Toronto-ilmio) on ilmennyt samanaikaisesti Alfa-kurssin räjähdysmäisen kasvun kanssa. Ajattelen, että nämä kaksi kulkevat käsi kädessä”.⁴⁵⁷

Alfa-materiaalia on muutettu niin, että sen voisivat hyväksyä myös seurakunnat ja piirit, jossa ei oltu tai olla innostuneita Toronto-tyyppisestä toiminnasta. Niinpä kaikkein riehakkaimmat manifestaatio-kertomukset on jätetty pois. Silti Gumbelin opetuksen sisältö ei ole muuttunut miksikään. Myös kertomukset ”Pyhän Hengen” toiminnasta muistuttavat edelleen Toronto-ilmion kokemukseksia. *Alpha News*-lehden heinä/lokakuun 2002 numerossa on ollut esimerkiksi seuraavanlaisia todistuksia:

”Pyhä Henki vain laskeutui näiden ... karujen velvollisuuttaan suorittavien sotilaiden ylle ja he vain vapisivat ja paiskautuivat kumoon... oli aivan kuin sähkövirta olisi mennyt huoneen poikki ja näiden kavereiden läpi” (s.9); Saimme molemmat Pyhän Hengen sellaisen voiman kanssa, että ruumiimme kirjaimellisesti vapisivat” (s.27); ”Kun he rukoilivat, tunsin, kuinka jokin meni lävitseni” (s.27); ”Pyhä Henki tuli minuun... rintakehäni oli ilmassa – ikäänkuin minua olisi vedetty ylös, se oli hyvin voimakasta. Haukoin henkeä enkä kyennyt hengittämään kunnolla. Yskin ... luulen, että olin siellä vielä 45 minuuttia myöhemmin, vielä huohottaen ja yskien. En tiedä kauanko

⁴⁵⁵ Chris Hand: *The Alpha Course*. <http://www.intotruth.org/misc/alpha.html>.

⁴⁵⁶ Chris Hand: *The Alpha Course*. Gumbelin teksti on lainattu hänen kirjastaan *Questions of Life*, s. 136.

⁴⁵⁷ Elizabeth MacDonald and Dusty Peterson: *The Powers behind the Alpha Course*.

siinä kului aikaa. Tulin pisteeseen, jossa sanoin itselleni 'Nyt riittää'. Oli aivan kuin voima olisi niin intensiivinen, etten kyennyt enää ottamaan vastaan" (s. 33).⁴⁵⁸

Nämä esimerkit osoittavat todeksi väitteen, joka esitettiin edellä. Alfa-kurssin lähteet ovat kiistatta Toronto-tyyppisessä tunnekokemusta Jumalan Sanan opetuksen sijaan korostavassa ajattelussa ja käytännössä. Materiaalia, joka on lähtöisin tällaisesta lähteestä ei ole syytä käyttää eikä suositella. Sen sijaan on luotava opetus- ja evankelioimismateriaalia, joka ammentaa ennen kaikkea Jumalan Sanasta ja sen lisäksi henkilöiden elämäkokemuksesta, joka on Jumalan Sanan mukaista eikä jotakin, joka tulee Sanan ulkopuolelta.

Wimberin, Gumbelin ja Toronto-ilmion edustamissa piireissä vallitsee oikean ja väärän sekamelska, jossa väärä on vallitsevana ja aina sekoittaa ja selättää oikean, koska väärää ei torjuta ja hylätä. Näissä piireissä ollaan esimerkiksi sitä mieltä, että ihmisen pitää tulla uskoon voidakseen pelastua ja siksi ihmisiä pitää evankelioida. Tämä raamatullinen periaate jää kuitenkin kaiken epäraamatullisen opetuksen ja käytännön ja kaikenlaisen suoranaisten laittomuuden varjoon ja menettää siksi merkityksensä. Se evankeliumi, johon ihmisiä evankelioidaan ei olekaan enää Raamatun opetuksen mukaista evankeliumia, se on jotakin muuta.

Hyvä esimerkki tällaisesta on Sana-lehden internet-sivuilla ollut uutinen Nicky Gumbelin Suomen vierailusta keväällä 2005.⁴⁵⁹ Gumbelin vierailun syynä oli Alfa-konferenssi.

Sana-lehden haastattelija oli kysynyt mm. Helsingin Kallion seurakunnan pastorin Eeva-Liisa Hurmerinnan mielipidettä kurssista. Hurmerinnalla oli siitä positiivinen käsitys. Tämä viittaa siihen, että Raamatun vastaisessa virassa oleva ja siksi Jumalan Sanalle uskonon naispappi voi näköjään täysin ongelmattomasti olla osa "Alfa-yhteisöä" ja harjoittaa "Alfa-toimintaa".

Konferenssissa ei näemmä missään vaiheessa tullut Jumalan Sanan totuus esille sillä tavoin, että se olisi joko saattanut avoimesti Jumalan Sanan vastaisen elämäntavan omanneen naispappin parannukseen tai sitten vieroittanut hänet yhteisöstä, joka olisi vaatinut kuuliaisuutta Jumalan Sanalle. Niinpä tässä tapauksessa pastori Hurmerinnan Jumalan Sanan vastainen elämäntapa on räikeässä ristiriidassa sen evankeliumin kanssa, jota hän mahdollisesti Alfa-kurssinkin kautta pyrki julistamaan turhentaen tämän evankeliumin julistuksen täysin. Ei voida olla yhtä aikaa puheissa Jumalan Sanan puolesta ja ja samalla elämässä räikeästi sitä vastaan. Tämä oli kuitenkin näköjään mahdollista Alfa-kurssien maailmassa ja samanlainen asioiden oikeaa, raamatullista laitaa sekoittava laittomuus oli ominaista myös Toronto-ilmiolle.

Alfa-kurssista on sanottu, että se on yksi aikamme kaikkein tehokkaimmista evankelioimismenetelmistä.⁴⁶⁰ Tällainen käsitys kertoo ehkäpä kaikkein eniten "evankelioiminen"-käsitteen jonkinasteisesta haaksirikosta. Mitä sellainen "evankeliointi" muka on, missä Jumalan Sanan koko opetusta ja sen myötä Jumalaa itseään ei oteta tosissaan. Ainakaan se ei ole raamatullista, Jumalan Sanaan pohjaavaa evankeliumin julistusta.

"Soaking"-keskukset

Toronto Airport Christian Fellowshipin yhteydessä toimii järjestö nimeltä "Catch the Fire Ministries". John ja Carol Arnott kuuluvat sen viisihenkiseen tiimiin. Jossakin vaiheessa järjestö oli keskittynyt Toronto-sanoman viemiseen televisio-ohjelmien kautta, mutta jo usean vuoden ajan

⁴⁵⁸ Elizabeth MacDonald and Dusty Peterson: *The Powers behind the Alpha Course*.

⁴⁵⁹ Alfa-kurssit levinneet kaikkialle maailmaan. http://www.sana.fi/etusivu/ajassa/alfa-kurssit_levinneet_kaikkialle_maailmaan/

⁴⁶⁰ Näin totesi mm. Suomen Alfa-koordinaattori Helena Lintinen kurssin mainoskirjoituksessa *Alfa – tehokas evankelioimismenetelmä*. <http://www.evankelioi.net/miten/alfa/>

järjestö on paneutunut ”likoamisrukouksen keskusten” synnyttämiseen. Englanninkielinen nimi näille keskuksille on ”Soaking Prayer Centers”, SPC.

Catch the Fire Ministriesin kotisivuilla selvitetään Arnottien näkyä SPC:n toiminnasta:

...he ovat aloittaneet jännittävän uuden toiminnan, jossa vastaanottaminen Jumalalta ja Hänen kuuntelemisensa asetetaan ihmisten tärkeysjärjestyksessä ylimmäksi. Heidän toiveenaan on nähdä ihmisten kaikkialla maailmassa ”likoavan” ja vastaanottavan Jumalan läsnäolossa. ”Likoaminen” on termi, jolla kuvataan käytäntöä, jossa odottavin mielin levätään Jumalan rakkaudessa sen sijaan, että pingotettaisiin rukouksessa.⁴⁶¹

Arnottien näky on ilman epäilystä aitoa Toronto-ideologiaa. Aikaisemmissa luvuissa on nähty, kuinka ”likoaminen” ja ”vastaanottaminen” ovat Toronto-kokemuksen synonyymejä. Arnottien tarkoituksena on edelleen viedä Toronto-kokemusta maan ääriin asti, nyt vain uuteen pakettiin käärittynä. Nyt ei puhuta ”Toronton siunauksesta”, nyt puhutaan ”likoavasta rukouksesta”. Asia on kuitenkin aivan sama: odotetaan, että ”Henki” antaisi tunnekokemuksen, jossa voitaisiin ”liota”, ”vastaanottaa” ja ”marinoitua”.

Erilaista materiaalia ”likoamisrukousten keskusten” aloittamiseksi on tarjolla. Materiaalipakettia onkin kuulemma jaettu 6200 kappaletta 72 maassa. Materiaalipaketin sisällön vakuutetaan olevan aitoa Toronto-ainesta, johon on totuttu TACF:ssa jo yli kymmenen vuoden ajan.

John Arnott toteaa: ”Jumala vapauttaa Elämän Virtaansa keskuudessamme ja Hän kutsuu jokaista sukeltamaan siihen rohkeasti ja innokkaasti! Torontossa olemme olleet Hänen virrassaan jo yli kymmenen vuotta ja se on yhtä jännittävää, suloista ja ihanaa kuin se oli, kun ensi kerran hyppäsimme siihen”.⁴⁶²

Tätä ihanuutta yritetään edistää edellä mainitun materiaalipaketin, seminaarien ja koulujen avulla. Tarjolla on ”Catch The Fire Soaking Prayer Center (SPC) Training Schools and Equipping Seminars”. Tähän suuntaan ”olla menossa täydellä vauhdilla”.

Lopuksi innostetaan osallistumaan: ”Aloittamalla aivan oman hyväksytyyn 'Soaking Prayer Center:in' myös sinä voit olla osallisena näkemässä, kuinka tämä herätys tulee naapurustoosi, kaupunkiisi, työpaikallasi, kouluusi tai yliopistoosi”.⁴⁶³

Kiinnostus ”likoamisrukousten keskusten” perustamiseen ei näytä olevan lainkaan samaa luokkaa kuin Toronto-ilmiotä kohtaan osoitettu kiinnostus oli aikoinaan. Myös Alfa-kurssi näyttää olevan huomattavasti suosituampi. Silti vielä näyttää olevan paikkoja, joissa Toronto-ilmion käytäntöjä yritetään pitää lähes sellaisinaan hengissä.

Partners ja Friends in Harvest

Toronto Airport Christian Fellowship perusti jo 1990-luvulla yhdessä joidenkin muiden samanmielisten seurakuntien kanssa ”Partners in Harvest”-verkoston. Verkostoa kutsutaan ”seurakuntien perheeksi”. Ajatuksena on tarjota keskinäistä tukea. Friends in Harvest on löyhempi samanmielisten seurakuntien verkosto.

Partners in Harvest – seurakuntia on jonkun verran eri puolilla maailmaa. Suurimmat yksittäiset keskittymät ovat Ontariossa, jossa Torontokin sijaitsee (31 seurakuntaa tai yhteisöä) sekä Englanti,

⁴⁶¹ <http://www.tacf.org/Default.aspx?tabid=293>

⁴⁶² <http://www.tacf.org/Default.aspx?tabid=293>

⁴⁶³ <http://www.tacf.org/Default.aspx?tabid=293>

jossa Toronto-ilmio vaikutti aikoinaan suhteellisesti voimakkaimmin (26 kpl). On huomattava, että suuret englantilaiset, aikoinaan voimakkaasti Toronto-myönteiset seurakunnat, kuten anglikaaninen Holy Trinity Brompton ja helluntailainen Kensington Temple eivät kuulu tähän verkostoon.

Verkoston ja sen kautta Toronto Airport Christian Fellowshipin vaikutuksen nykyisestä laajuudesta antaa jonkinlainen kuvan se, että esimerkiksi Suomessa verkostoon kuuluu yksi seurakunta, vaikka ilmiöstä kovasti aikoinaan kohistiin. Ruotsissa, jossa Toronto-ilmion vaikutus lienee ollut voimakkaampi kuin Suomessa, verkostoon kuuluu samoin vain yksi seurakunta. Tämäkään ei ole Stockholm Vineyard, joka lienee aikoinaan ollut eräs Ruotsin Toronto-myönteisimmistä seurakunnista. Kahdeksankymmenen miljoonan asukkaan Saksassa on kolme Partners in Harvest-seurakuntaa.

Nämä luvut kertonevat siitä, että Toronto-ilmion suora vaikutus TACF:n kautta on nykyään suppeaa ja rajoittunut pieniin piireihin. Joka tapauksessa sellaisia seurakuntia vielä on, jotka sitoutuvat Toronto-opetukseen kuulumalla näihin verkostoihin.

Toronton yleinen perintö

Vaikka Toronto-ilmion suora vaikutus on rajoittunut suppeisiin piireihin, sen epäsuora vaikutus on huomattavan paljon laajempi ja ajankohtaisempi, kuten on tullut todettua useampaan otteeseen.

Toronto-ilmion suurin vaikutus lienee ollut tunnekokemusta korostavan ”kristillisyyden” entistä voimakkaampi esiinmarssi ja Jumalan Sanan ja sen mukaisen kristillisen vaelluksen merkityksen hämärtäminen entisestään. Lisäksi Toronto-ilmio on hyvin voimakkaine tunnekokemuksineen ja omituisine manifestaatioineen ikäänkuin siirtänyt sallitun ja hyväksytyt rajat alueille, joita aiemmin pidettiin selvästi epäraitina.

Kukapa olisi aiemmin lotkauttanut korvaansa sille, että ”Jumalan Henki” pistää ihmisen hyppimään hengellisessä tilaisuudessa paikallaan ylös alas kuvatakseen, kuinka ”Henki” poraa kovaa hengellistä maaperää kiviporan tavoin. Kuka olisi vakavissaan uskonut, että joku kiekkuu hengellisessä tilaisuudessa kuin kukko tai karjuu kuin leijona ja että tämä sisältäisi vertauskuvallisen sanoman Jumalalta. Olisi mietitty, onko sellainen henkilö järjissään, joka kertoo juosseensa posket punoittaen paikoillaan hengellisessä tilaisuudessa ja saaneensa siinä yhteydessä ”onnelliset jalat”-voitelun, voitelun evankeliointiin. Olisi ihmetelty, mikä voima saa aikaan tällaista, mitä henkilöt eivät vielä itse pysty hallitsemaan tai lopettamaan.

Henki ei edelleenkään toimi näin. Jumalan Sana ei tänäkään päivänä tue tällaista toimintaa. Nyt monet kuitenkin ajattelevat, että tällainen on Hengen toimintaa. Vielä useammat ehkä ajattelevat, että tällaiset ilmiöt ovat aika erikoisia, mutteivät torju niitä väärinä ja harhaoppisina. He eivät joko uskalla torjua niitä siinä pelossa, että he saattavat arvostella Hengen toimintaa, tukahduttaa Henkeä, tai he ovat siinä uskossa, että Jumala kaikkivaltiuudessaan saattaa tehdä tällaisia odottamattomia ja erikoisiakin asioita, vaikka ne oudoilta tuntuisivatkin.

Tähän heidät on syyllistetty tai näin heitä on opetettu. Heille on sanottu, että näitä asioita ei saa arvostella, koska se merkitsee juuri Hengen tukahduttamista. Heille on korostettu, että vain järkiuskovat fariseukset tuijottavat ”Jumalan Sanan kirjainta” ja menettävät näin ”Hengen toiminnan” keskuudessaan. Heidä on kehoitettu hyppäämään vain virtaan ja jättämään analysoinnin korkeintaan myöhemmäksi. Näin uskovat on opetettu arvioimaan asioita siltä pohjalta, että jos jotakin tapahtuu, jos ihmisiä tulee paljon kokoon ja joku väittää sen olevan voimakasta Hengen toimintaa ja vielä monet kertovat, että ihanalta tuntuu, sen on oltava Jumalasta.

Näin uskovia on johdettu rajusti ja räikeästi harhaan. Heitä on kielletty tekemästä sitä, mitä Jumalan Sana käskää heitä ehdottomasti tekemään: arvioimaan kaikki henget Jumalan Sanan pohjalta. Johdattamalla uskovia pois Jumalan Sanan pohjalta heidät on altistettu hyväksymään vielä erikoisempia, vielä kummallisempia ja aina vain epäraamatullisempia ilmiöitä, kun näitä tulevaisuudessa ilmenee. Riittää, kun joku sanoo niiden olevan Jumalasta ja kaiken päälle oikein ihanan tuntuisia.

Tehtäköön se nyt kerta kaikkiaan selväksi, että Jumala ei toimi näin. Tällaisten järjettömien ilmiöiden ja opetusten torjuminen ei ole Hengen tukahduttamista vaan Sanan mukaista arviota ja sellaisena aidon Hengen toiminnan edistämistä. Toronto-ilmion kaltaisten Jumalan Sanan vastaisten opetusten ja käytäntöjen suosiminen ja edistäminen on räikeiden harhaoppien ja eksytysten edistämistä.

Toronto-ilmion merkittävin vaikutus ja vaara on siinä, että se totuttaa ihmisiä harhaiseen kristillisen uskon ja elämän ”ilmiasuun”. Mitä enemmän tämäntapaista toimintaa esiintyy, sen normaalimmalta se alkaa ajan kuluessa ihmisistä vaikuttaa.

Muuan Patrick Dixonin kommentti on hyvä esimerkki siitä, miten sallitun ja hyväksytyt raja on siirtynyt ennen epäraamatullisina pidetyille alueille. Hänen mukaansa monet kristilliset johtajat suhtautuivat muutamaa kuukautta aiemmin (so. ennen Toronto-ilmiota) varsin luottavasti kykyynsä erottaa toisistaan ”Pyhän Hengen työ, inhimillinen tunteellisuus ja demoninen aktiviteetti”. Aluksi Toronto-ilmiossa oli näiden johtajien mielestä ollut kyse demonisesta aktiviteetista, mutta seurattuaan ilmiötä jonkin aikaa he ovat olleet haluttomampia tällaiseen ”leimaamiseen”. Dixon ilmoittaa syyksi tällaiseen mielenmuutokseen Toronto-ilmion ”hedelmän”.⁴⁶⁴

Käytännössä tämä ”hedelmän” vaikutus tarkoittaa sitä, että kun eri henkilöt kertovat haltioissaan siitä, kuinka ihmeellisenä he ovat kokeneet ”Jumalan läsnäolon” Toronto-kokemuksessaan, ilmiöön kriittisesti suhtautuvat tai sitä outona pitävät henkilöt eivät kehtaa kyseenalaistaa tätä ”ihmeellistä” kokemusta, vaan yrittävät löytää jonkinlaisen sovittelevan tien. Onneksi on niitäkin kristillisiä johtajia, jotka eivät anna tällaisen syyllistämisen vaikuttaa itseensä ja pitävät kiinni **perustelluista**, Jumalan Sanaan pohjaavista kriittisistä näkemyksistään.

Bill Randles on kiinnittänyt terävää huomiota Toronto-ilmion hyväksymisen ”rajoja siirtävään” vaikutukseen. Hän viittaa Toronto-ilmion teemaan, jossa korostetaan ilmiön vastaanottamisen merkitsevän vääristä estoista vapautumista. Hän kysyy, kuinka kristitty kykenee enää palaamaan takaisin ”puhdasoppiseen” (tarkoittaa: raamatulliseen) kristillisyyteen sen jälkeen, kun hän on profetoinut leijonan äänellä tai ”uinut” lattialla Elämän Virrassa kolmen tuhannen kristityn edessä.

Randles jatkaa, että ”päästyään vapaaksi” tämänkaltaista toimintaa rajoittavista ”estoista” kristityn tie takaisin on entistä kaukaisempi vaihtoehto. Lisäksi tämä saattaa kristityn haavoittuvaksi vielä kummallisimmille manifestaatioille, koska se ”pieni ääni, joka sanoo: ’Älä omaksu tätä’, on tehokkaasti hiljennetty. Randles jatkaa vielä, että Torontossa on hänen mielestään ehdollistettu kristityt hylkäämään oma menneisyytensä, perinteensä tai ”päätietonsa”, kriittinen ajattelu, että heidät on riisuttu viimeisestäkin jäljellä olevasta arvostelukyvyn rippeestä.⁴⁶⁵

Näihin Randlesin ajatuksiin on helppo yhtyä. Toronto-ilmio ei vain valmistanut ihmisiä yhä kummallisempien manifestaatioiden hyväksymiseen, vaan laajemminkin yhä merkillisimpien käsitysten, opetusten ja käytäntöjen hyväksymiseen lähinnä sillä perusteella, että niiden yhteydessä ”markkinoidun” kokemuksen sanotaan tuntuvan hyvältä, saavan aikaan hyvää hedelmää ja ”olevan Herrasta”. Ja ennen kaikkea on huomattava: **tätä kaikkea väitetään ilman minkäänlaista raamatullista perustetta!**

⁴⁶⁴ Dixon 1994, s. 28. Ks. myös Dixon 1994, s. 77, 79.

⁴⁶⁵ Randles 1995, kappale ”*Service Characterized by Drunkenness*”.

Vain aivan hiukan karrikoiden voidaan sanoa, että Toronton vaikutuksesta voidaan nyt omata teologia, jonka mukaan Pyhä Henki voi aivan hyvin panna ihmisen röhkimään kuin possun tai kaakattamaan kuin ankan, kunhan siitä vain on ”hyvää hedelmää”, kunhan ”rakkaus” (tosiasiassa sisällyksetön tunne) kukkii vuolaana.

Vaikka kristityt eivät Toronton vaikutuksesta olisikaan innostuneet aivan possun lailla röhkimiseen tai ankan lailla kaakattamiseen, Toronto on vaikuttanut epäilemättä siihen, että entistä voimakkaammin ajatellaan Jumalan Hengen toiminnan olevan parhaimmillaan kunnan tunneriehaa, voimakasta kokemista. Tämä ei ole kuitenkaan Jumalan Sanan mukaista kristittyinä elämistä. Toronton käsitys kristillisyydestä vie harhaan, eksyttää.

Toronto-ilmiö lopunajan eksytyksen airuena

Edellä on viitattu siihen, että Toronto-ilmiö ei ollut suuren herätyksen airut, niinkuin sen piirissä tavattoman voimakkaasti julistettiin. Ilmiö eli aikansa ja lopahti sitten omaan mahdottomuuteensa. Kuten englantilainen karismaatikko Peter Fenwick sanoi jo syksyllä 1995 Toronto-ilmiötä käsitelleessä seminaarissa Lontoossa: ”Ei kukaan jaksa nauraa loputtomiin”.

Toronto-ilmiö ei ollut lopunajan suuren herätyksen airut. Sen sijaan se sisältää piirteitä, jotka tekevät siitä erinomaisen ehdokkaan **lopunajan eksytyksen airueeksi**.

Jeesus ei lopun ajoista puhuessaan lupaa suurta herätystä vaan erilaisia vaivoja, vainoja ja vaikeuksia (Matt. 24:6-10; Mk. 13:13; Joh. 16:2). Hän puhuu myös eksytyksestä, joka tulee eksyttämään, jos mahdollista, valitutkin (Matt. 24: 4, 5, 23, 24; Mk. 13:5, 6, 22; Lk.21:8). Apostoli Paavali lisää vielä, että Jumala itse lähettää eksytyksen eksyttääkseen ne, jotka eivät valinneet rakkautta totuuteen (2.Tess.2:11).

Raamatusta muistamme hyvin, että Jeesus on totuus ja Jumalan Sana on totuus (Joh.14:6; Joh. 17:17; Ps. 119:160). Tämä selittyy vuorostaan sillä yksinkertaisella tosiasialla, että Jeesus on Jumalan Sana (Joh.1:1, 14). Rakkaus totuuteen on siis rakkautta **Sanaan ja Sanan ilmoittamaan Jeesukseen**. Raamatullinen rakkaus ei taas ole tunnetta tai tunteilua, vaan Jumalan tahdon mukaan suuntautumista ja toimimista, Jumalan Sanan pitämistä (Joh. 14:15, Joh 14:21, Joh 14:23, Joh. 15:10, 1.Joh. 5:3)

Lopun ajan eksytyksellä on tietyt ominaispiirteensä. Se on niin voimakas, että se voi **eksyttää jopa valittuja**, uudestisyntyneitä kristittyjä (Matt. 24:24). Eksytykselle on ominaista myös **perusteeton huuto: ”Täällä on Kristus!”** (Matt. 24: 5, 23). Huudon ilmeinen tarkoitus on houkutella seuraajia liikehdinnälle, joka väittää olevansa hyvinkin kristillinen, vaikkei sitä ole. Eksytykselle on tunnusomaista myös **laittomuuden lisääntyminen** (Matt. 24:12). Lisäksi tulee tapahtumaan **monia tunnusmerkkejä ja ihmeitä**, jotka eivät ole Jumalasta, mutta joita sellaisiksi luullaan. Juuri väärät tunnusteot ja ihmeet eksyttävät valittujakin (Matt. 24: 24; Mk. 13:22).

Miten voidaan sitten erottaa väärä oikeasta ja olla eksymättä? Eihän kyseessä voi olla onnenkauppa, arpapelit tai hankaliin ja monimutkaisiin mysteereihin, salatieteisiin perehtyminen. Olennainen ja ratkaiseva seikka oikean ja väärän erottamisessa on **Jumalan oma puhe, ilmoitus, Hänen Sanansa**. Kun väärää tarkastellaan Jumalan Sanan valossa, se ei yksinkertaisesti kestä, olipa sillä kuinka paljon ja kuinka äänekkäitä kannattajia hyvänsä. Kuten Toronto-ilmiön Raamattuun pohjaava tarkastelukin osoitti, väärää ei ole kovinkaan vaikea erottaa oikeasta, jos vain haluaa perustaa arvionsa Jumalan Sanaan eikä ihmisten harrastamaan meluisaan ja aggressiiviseen vakuutteluun ja markkinointiin.

Väärään on aina kuulunut ja tulee aina kuulumaan keskeisiä opetuksia ja käytäntöjä, jotka eivät ole **Jumalan oman Sanan** mukaisia. Joka näitä opetuksia seuraa ja käytäntöjä omaksuu, tekee vastoin Jumalan tahtoa ja eksyy. Kyse ei siis ole jollakin tapaa mystisestä pahan eksyttävästä vallasta, jolle ihmisparha ei voi mitään. Kyse on vääristä, Jumalan Sanan vastaisista valinnoista.

Niinhän yleensäkin eksytään. Valitaan väärä tie tai reitti oikean sijasta.

Mitä kristillisyyteen tulee, oikea reitti ei ole hämärän peitossa tai arvailujen varassa vaan se on Jumalan Sanan mukainen. Psalmissakin sanotaan: ”Sinun sanasi on minun jalkaini **lamppu** ja **valkeus** minun tielläni” (Ps. 119:105). Voidaan myös lainata Martti Lutherin ilmausta: Jumalan Sana on selvänselvä. Missä se jossakin kohden näyttää puhuvan jostakin asiasta epäselvästi, se toisaalla puhuu samasta asiasta kirkkaasti ja selvästi.

Sensaatiomaisiin tunnustekoihin ja ihmeisiin keskittynyt ”kristillisuus” ottaa kritiikittömästi vastaan ja pitää Jumalan töinä sellaisia ihmeitä, jotka eivät ole Hänestä lähtöisin. Sellaisiahan tulee Jeesuksen sanojen mukaan lopun aikoina aivan varmasti tapahtumaan. Huudetaan niinkuin Toronto-liikkeessä: ihmeellisiä ja valtavia asioita tapahtuu, Jeesus toimii, Henki vuotaa, hyppää mukaan, älä turhia ajattele. Kun huutoon vastataan myöntävästi tutkimatta, perustuuko huuto Raamatun opetukseen, eksytään juuri kuten Jeesus sanoi.

Jumalan tekemiä yliluonnollisia ihmeitä ei voi eikä saa kieltää. Silloinhan kiellettäisiin yksi Jeesuksen messiaanisen tehtävän keskeinen piirre, joka Hänen omien sanojensa mukaan seuraa Hänen opetuslapsiaan (Matt.10:7, 8). Oikea ja väärä tulee kuitenkin ehdottomasti erottaa toisistaan ja väärä tulee torjua ja hylätä olipa se kuinka ihmeellistä ja jopa yliluonnollista hyvänsä.

Avainasemassa oikean ja väärän yliluonnollisen erottamisessa toisistaan ovat Jeesuksen sanat Markuksen evankeliumin lopussa: ”...ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat...” (Mk.16:17) sekä evankelistan sanat pari jaetta myöhemmin: ”...Herra vaikutti heidän kanssansa ja vahvisti sanan sitä seuraavien merkkien kautta.” (Mk. 16:20). Nämä sanat kertovat samasta asiasta, mistä Apostolien teot hiukan myöhemmin: **keskuksessa oli sanan saarna**, jonka merkit vahvistivat ja jota ne seurasivat.

Kaiken keskuksena oli parannussaarna ristiinnaulitusta ja ylösnousseesta Kristuksesta ja merkit ja ihmeet **seurasivat** tätä sanan saarnaa ja vahvistivat sitä, **ne eivät olleet pääosassa**. Missä on vääriä Kristuksia ja vääriä profeettoja ja heidän tekemiään (todellisiakin) ihmeitä (Matt. 24:24; Mk. 13:22), siellä tulevat ihmeet ja merkit olemaan pääosassa. Siellä todennäköisesti korostuvat myös liikehännän keskushenkilöt, liikehännä itse tai jokin erityisoppi. Kristus-keskeinen parannussaarna on vähäpätöisessä sivuroolissa, jos sitä ylipäätään ollenkaan esiintyy, mitä sopii suuresti epäillä.

Kristus-keskeisen parannussaarnan puuttumiseen viittaa nimittäin eräs lopunajan eksytyksen piirre: eksytyksen edustama ja edistämä **laittomuus** (Matt. 24:12; 1.Joh. 3:4). Laittomuus ei ole ainoastaan mitä tahansa pahantekemistä tai inhimillisten lakien noudattamatta jättämistä, vaan se tarkoittaa nimenomaan Jumalan lain, Jumalan tahdon vastustamista tai noudattamatta jättämistä.

Laittomuuden olemuksen tiivistää Johannes: joka tekee synnin tekee laittomuuden, synti on laittomuus (1.Joh.3:4). Johannes käyttää laittomuudesta samaa kreikan sanaa ”anomia” kuin mitä Jeesuskin käyttää. Laittomuus on siis Jumalan tahdon ja Jumalan Sanan hylkäämistä, tottelemattomuutta Jumalan ilmoitetulle tahdolle. Suomalainen katekismus sanoo: synti on sydämen luopumista Jumalasta. Kun ihminen on ”laittomuuden lapsi”, hänen sydämensä on luopunut Jumalasta, hän pitää halpana tai merkityksettömänä Jumalan tahdon eikä tahdo totella Häntä.

Missä laittomuus vallitsee, siellä ei siis ole lakia. Siellä ei puhuta Jumalan tahdon rikkomisesta, synnistä, parannuksen teon tarpeellisuudesta ja Kristuksesta parannuksen tekijän sovittajana, armahtajana ja anteeksiantajana. Siellä on antauduttu erilaiseen syntiin elämäntapana. Siellä ei kiinnosta Kristus, syntisten Vapahtaja. Sen sijaan kiinnostaa epäilemättä hyvinkin paljon pelkkä ihmeiden ja merkkien tekijä ”Kristus”, jonkinlainen yliluonnollinen supertaikuri, tempumaakari.

Toronto-ilmion piirissä on kaikkia näitä piirteitä suorastaan hämmästyttävällä tarkkuudella. Sen piirissä ei rohkaista avoimeen moraalittomuuteen tai suosittelä syntiä periaatteellisella tasolla. Synti ilmenee tämän sijasta Jumalan Sanan selvien ohjeiden noudattamatta jättämisenä. Ihmisiä johdetaan

harhaan totuttamalla heitä ”kristillisyyteen”, jonka keskuksena ei ole ristiinnaulittu ja ylösnoussut Kristus, vaan jossa keskeistä ovat sensaatiohakuiset ja omituiset kokemukset mieluusti ihmein ja merkein ryyditettyinä (vaikka ihmeitä tapahtuikin paljon vähemmän kuin toivottiin). Luvataan valtavia ja ihmeellisiä, sensaatiomaisia yliluonnollisia asioita ilman kuuliaisuutta Jumalan Sanalle.

Yksinkertainen esimerkki on Linda Bolton, joka kertoi Jyväskylässä olevansa kolmatta kertaa naimisissa. Hänen todistuksessaan ja Marc Dupontin puheessa ei ollut mitään viittausta siihen, että uudelleenavioituminen edellisen puolison eläessä on aivan selvästi vastoin Jumalan Sanaa, Jumalan tahtoa, se on laittomuutta (Room. 7:2, 3; ks. myös Matt. 5:32; Mk. 10:11, 12; Lk. 16:18).

Toinen yksinkertainen esimerkki on Marc Dupontin käsitys naispappeudesta. Kun hän kehotti Jyväskylässä pastoreita puolisoineen tulemaan eteen esirukousta ja siunausta varten, kehotus koski yhtä hyvin miespappeja vaimoineen kuin naispappeja miehineen. Naispappeja ei olisi suinkaan tullut kutsua siunattaviksi vaan tekemään parannus Jumalan Sanan vastaisesta synnillisestä elämäntavastaan. Parannuksen teon **jälkeen** heitä olisi voinut siunata vaikka kuinka ruhtinaallisesti hyvänsä.

Nämä ovat selviä osoituksia siitä, kuinka Toronto-ilmion tunnekokemusta korostava ja Jumalan Sanaa ja oppia hyljeksivä linja edistää laittomuutta, Jumalan Sanan selvien käskyjen ja opetusten huomiotta jättämistä, ilmeistä tottelemattomuutta.

Toronto-ilmio ”huusi” hyvin voimakkaasti: ”Täällä on Kristus!” Se lupasi ”yhdeksän hyvää ja kymmenen kaunista” opettaen, että Henki vuotaa ennenäkemättömästi ja että Jumala/Kristus on koettavissa nimenomaan sen keskellä maailmanhistoriallisesti merkittävällä tavalla. Niiden, jotka eivät tätä hyväksyneet, annettiin julkeasti ymmärtää, että jos et ollut tämän ”Hengen vuodatuksen” puolella, olit Kristuksen vastustajien, fariseusten joukossa.

Kuten edellä on osoitettu, huuto: ”Täällä on Kristus!” ei pitänyt paikkaansa. ”Huudon” todellinen sisältö oli: ”Täällä on tarjolla sielullinen tunnerieha mitä omituisimmilla manifestaatioilla ryyditettynä”.

Mikä siis voi eksyttää valitut? Heidät voi eksyttää se, että he eivät perusta Jumalan Sanalle, tutki Jumalan Sanan valossa, mikä on Jumalasta ja mikä ei. Kun he eivät näin tee, he ovat alttiita Toronton kaltaiselle voimakkaalle ”huudolle”: täällä Jumala toimii ihmeellisesti, älä ajattele, älä arvostele, älä kysele farisealaisesti kaiken raamatullisia perusteita vaan hyppää mukaan ”Hengen” virtaan ja anna sen viedä.

Siihen virtaan kun hyppää, eksyksiin joutuu.

Kirjallisuusluettelo

Äänitteet, videot

- GC950527a *Sateet tulevat.* Äänite Guy Chevreau, Helsingin Saalem 27.5.1995 klo 16.15
- GC950527b *Sateet tulevat.* Äänite Guy Chevreau, Helsingin Saalem 27.5.1995, klo 19.00.
- GC950528a *Sateet tulevat.* Äänite Guy Chevreau, Helsingin Jäähalli 28.5.1995, klo 15.00.
- Go Inside the Toronto Blessing Videonauha.Fresh Start Marketing Inc., Canton, Ohio 1997.
- MD940612b *The Lion of the Tribe of Judah.* Äänite Marc Dupont 12.6.1994 TAV(?).
- MD941031 Äänite Marc Dupont 31.10.1994 Stockholm City-kyrkan.
- MD941101 Äänite Marc Dupont 1.11.1994 Stockholm City-kyrkan.
- MD950331 *Toronton siunaus.* Äänite Marc Dupont, Jyväskylä 31.3.1995, klo 19.00.
- MD950401a *Toronton siunaus.* Äänite Marc Dupont, Jyväskylä 1.4.1995, klo 11.00.
- MD950401b *Toronton siunaus.* Äänite Marc Dupont, Jyväskylä 1.4.1995, klo 15.00.
- MD950401c *Toronton siunaus.* Äänite Marc Dupont, Jyväskylä 1.4.1995, klo 19.00.
- MD950402b *Toronton siunaus.* Äänite Marc Dupont, Jyväskylä, 2.4.1995, klo 16.00.
- MD970110a *Havande med väckelse.* Äänite Marc Dupont, Stockholm Vineyard 10.1.1997, klo 9.30
- MD970110b *Profetior 1983-1997.* Äänite Marc Dupont, Stockholm Vineyard, 10.1.1997, klo 19.00.
- MD970112 *Gud och våra mänskliga sidor.* Äänite Marc Dupont, Stockholm Vineyard 12.1.1997, klo 18.00.
- NWA New Wine Archives. Arkistoituja sähköpostiviestejä Torontomyönteisellä keskustelupalstalla. Kuukausittainen kokoelma v.

1995 ja 1996. www.grmi.org. Imuroitu 7.6., 8.8. ja 30.11.1996.

Kirjat ja artikkelit

- Arnott John *The Father's Blessing*. Creation House, Orlando, Fla, 1995.
- Arnott, John (ed.) *Experience the Blessing*. Renew Books, Ventura, Ca., 2000.
- AVC Report Sept/Oct 1994 *Summary Report on the Current Renewal and the Phenomena Surrounding It*. Amerikan Vineyard-seurakuntien raportti Toronto-ilmioistä. ftp://www.vineyard.org/board.
- Baker, Rolland and Heidi *There is always enough*. Artikkele kirjassa Arnott, John (ed.) *Experience the Blessing*. Renew Books, Ventura California 2000, s. 47-61.
- Bickle, Mike & Sullivant, Michael
God's Manifest Presence. Imuroitu 20.1.1996
ftp://grmi.org/pub/new-wine/articles/manifest
- Boulton, Wallace (ed.) *The Impact of Toronto*. Monarch Publications, Crowborough, UK, 1995.
- Bruce, Steve *Religion in the Modern World. From Cathedrals to Cults*. Oxford University Press, Oxford, New York, 1996.
- Campbell, Wesley *Welcoming the Visitation of the Holy Spirit*. Creation House, Orlando, Fl. 1996.
- Carden, Paul *'Toronto Blessing' Stirs Worldwide Controversy, Rocks Vineyard Movement*. Artikkelele Christian Research Journal, Number 3, Winter 1995.
- Charismatic Crossroads. *The Report of a Leadership Consultation on the Current Situation in the Charismatic Churches*. London 1995.
- Chevreau, Guy *Catch the Fire*. Harper Perennial, USA 1995.
- Csordas, Thomas *The Sacred Self. A Cultural Phenomenology of Charismatic Healing*. University of California Press, Berkeley, 1994.
- Dager, Albert James *Kingdom Theology*. Media Spotlight, Vol. 7. - No. 2 April-June. Costa Mesa 1986.
- Dager, Albert James *The Vineyard. History, Teachings and Practices*. Media Spotlight Special Report, Redmond, Wa, 1996, s. 1-19.
- Dixon, Patrick *Signs of Revival*. Kingsway Publications, Eastbourne 1994.
- Fenwick, Peter *The Roots of the Toronto Blessing*. Artikkelele kirjassa Hill, Clifford, *Blessing the Church? Eagle*, Guildford, 1995, s. 40-61.
- Forbes, David *From Nort Battlefield to Toronto*. Artikkelele kirjassa Hill, Clifford, *Blessing the Church*. Eagle, Guildford, 1995,

- s. 62-102.
- Goodwin, John *Testing the Fruit of the Vineyard*. Media Spotlight Special Edition, Redmond, Wa., 1996.
- Hanegraaff, Hank *The Counterfeit Revival, Part One: Rodney Howard-Browne and the 'Toronto Blessing'*. S. 8-18, 45-46 lehdessä *Christian Research Journal*, Spring 1997.
- Harrell, David Edwin Jr. *All things are possible. The Healing and Charismatic Revivals in Modern America*. Indiana University Press, Bloomington and London, 1975.
- Hilborn, David *Evangelicalism, Evangelical Alliance and the Toronto Blessing*. Imuroitu 3.11.2001, www.eauk.org/contentmanager/content/acute/acute.cfm
- Hilborn, David (ed.) *'Toronto' in Perspective. Papers on the New Charismatic Wave of the mid-1990s*. Acute, Carlisle, 2001 (2001b).
- Hill, Clifford (ed.) *Blessing the Church*. Eagle, Guildford, 1995.
- Hill, Clifford *The Role of Prophecy in the Direction of the Charismatic Movement*. Artikkele kirjassa Hill, Clifford, *Blessing the Church?* Eagle, Guildford, 1995, s. 103-140.
- Hocken, Peter *Streams of Renewal*. Paternoster Press, Carlisle, 1997.
- Jackson, Bill *What in the World is Happening to us?* Liite kirjassa Dixon, Patrick, *Signs of Revival*. Kingsway Publications, Eastbourne, 1994, s. 295-324.
- Kilpatrick, Brenda *God's Appointed Time*. Artikkele kirjassa Arnott, John (ed.) *Experience the Blessing*. Renew Books, Ventura California 2000, s 88-96.
- Kivivuori, Janne *Psykokulttuuri*. Helsingin yliopisto, Helsinki 1991.
- Luther, Martti *Sidottu ratkaisovalta*. Suomen luterilainen evankeliumiyhdistys, Helsinki 1982.
- MacDermott, Scott *Running Life's Race*. Artikkele kirjassa Arnott, John (ed.) *Experience the Blessing*. Renew Books, Ventura California 2000, s 13-22.
- McGuire, Meredith *Catholic Pentecostals. Power, Charisma and Order in a Religious Movement*. Temple University Press, Philadelphia 1982.
- Mullen, Grant *A Holy Disturbance*. Artikkele kirjassa Arnott, John (ed.) *Experience the Blessing*. Renew Books, Ventura California 2000, s. 71-81.
- Percy, Martyn *The Morphology of Pilgrimage in the 'Toronto Blessing'*. *Religion* (1998) 28, s. 281-288.
- Percy, Martyn *Adventure and Atrophy in a Charismatic Movement: Returning to the 'Toronto Blessing'* (2002). Luonnos artikkeliin, joka julkaistiin *Journal of Contemporary Religion-*

- aikakauslehdessä
- Pinnock, Clark *Foreword.* Esipuhe kirjassa Arnott, John (ed.) *Experience the Blessing.* Renew Books, Ventura California 2000, s. 4-7.
- Poewe, Carla (ed.) *Charismatic Christianity as a Global Culture.* University of South Carolina Press, Columbia SC, 1994.
- Poloma, Margaret *Charisma and Institutions: A Sociological Account of the "Toronto Blessing".* Imuroitu 20.1.1996. www.tacf.org.
- Poloma, Margaret *"The Toronto Blessing": Charisma, institutionalization, and Revival.* Journal for Scientific Study of Religion, 1997, 36 (2), s. 257-271.
- Poloma, Margaret *Toronto Blessing.* Luonnos artikkeliin julkaistavaksi Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements – hakuteoksessa, helmikuu 1998. Imuroitu 3.11.2001 http://hrr.hartsem.edu/research/research_pentecostalism_polomaart8.html.
- Poloma, Margaret *A Reconfiguration of Pentecostalism.* Artikkelin David Hilbornin kirjassa *'Toronto' in Perspective.* (2001) s. 99-127.
- Poloma, Margaret *Toronto Blessing.* Artikkelin hakuteoksessa The New International Dictionary of Pentecostalism and Charismatic Movements. Zondervan, Grand Rapids, Michigan, 2002., s. 1149-1152.
- Quebedeaux, Richard *The New Charismatics II.* Harper & Row Publishers, San Francisco, 1983.
- Randles, Bill *Weighed and Found Wanting (1995).* Imuroitu 25.12.1996 <http://webidirect.com/-bhph95>.
- Riss, Richard *A Survey of 20th Century Revival Movements in North America.* Peabody, Massachusetts 1988.
- Riss, Richard *A History of the Worldwide Awakening of 1992-1995 (1995).* Imuroitu 20.1.1996 www.grmi.org.
- Roberts, Dave *The 'Toronto' Blessing.* Kingsway Publications, Eastbourne 1994.
- Römer, Jürgen *The Toronto Blessing.* Åbo Akademis förlag, Åbo 2002.
- Sizer, Stephen *The Toronto Blessing.* www.demon.co.uk/cross. Imuroitu 15.1.1996.
- Spread the Fire Toronto Airport Vineyardin/Toronto Airport Christian Fellowshipin aikakauslehti. Julkaistu sekä paperiversiona että internetissä www.tacf.org. Tarkemmat tiedot lainatuista kirjoittajista ja artikkeleista tekstin alaviitteissä.
- Tarkowski, Ed *The Laughing Phenomena.* www.demon.uk/cross. Imuroitu 7.2.1996.
- Tunnustuskirjat SLEY-kirjat, Jyväskylä, 1990.
- Wimber, John *Power Evangelism.* Hodder and Stoughton, London, 1985.

Liite 1: Manifestaatiot

Kirjan tekstissä on tullut useaan otteeseen esille, kuinka keskeisinä ja tärkeinä manifestaatioita pidettiin Toronto-ilmioissa. Niitä pidettiin ulkonaisina, näkyvinä merkkeinä siitä, että Jumalan Henki toimii. Seuraavassa luetellaan kaikkia erilaisia ilmiöitä, joita eri henkilöiden kertomuksissa omista kokemuksistaan pidettiin osoituksena Jumalan Hengen toiminnasta. Osaa niistä on käsitelty tai lainattu jo kirjan tekstissä. Tämän jälkeen otetaan esille Toronto-ilmion piirissä tunnettujen henkilöiden laatimia luetteloita ”Jumalan Hengen työn” manifestaatioina ilmenneistä seikoista. Selkeyden vuoksi tämä aihepiiri on erotettu omaksi liitteekseen.

Kokemusten lähemmässä tarkastelussa huomio kiinnittyy muutamaan seikkaan. Ensiksi kokemus on luonteeltaan todellakin hyvin voimakkaasti tunnekokemus. Toiseksi Pyhän Hengen ajatellaan saavan aikaan monenlaisia ja hyvin eriskummallisia asioita kokemusten kestäessä. Kolmanneksi huomiota herättää se, että näitä eriskummallisuuksia ei löydy Raamatusta, vaikka niitä raamatullisina jostakin kumman syystä pidetäänkin.

Suurin osa tutkimistani kokemuksesta on peräisin John Arnottin kirjasta sekä Guy Chevreau ja Marc Dupontin saarnoista ja tilaisuuksista. Tässä kappaleessa esiteltävät seikat eivät siis ole joidenkin liikehännän laitamilla viihtyvien ”huru-ukkojen” hellimiä eriskummallisuuksia vaan Toronto-ilmion keskeisten vaikuttajien hyväksymiä ja esille nostamia tapauksia ja ilmiöitä, joilla katsotaan olevan erityistä arvoa lukijoille ja kuulijoille esimerkkinä Pyhän Hengen työstä. Kun nämä tapaukset kertovat henkilöiden kokemuksista, ne samalla kertovat myös liikehännän johtajien arvostelukyvyistä – nimenomaan sen puutteesta – heidän hyväksyessään tällaisia seikkoja Jumalan Hengen työnä.

Seuraavassa tarkastellaan Pyhän Hengen manifestaatioina pidettyjä ilmiöitä varsin yksityiskohtaisesti, koska niitä kuvaava materiaali on niin keskeistä Toronto-ilmioissa ja koska kertomukset kokemusten eri piirteistä havainnollistavat toisaalta Toronto-ilmion kokemuksellista luonnetta ja toisaalta kriittömyyttä erilaisten ilmiöiden hyväksymisessä. Ilmiöiden hyväksymiselle Pyhän Hengen työnä ei löydy raamatullisia perusteita. Tätä tarkasteltiin lähemmin manifestaatioita puolustavan kirjoittelun käsittelyn yhteydessä. Huomautettakoon vielä, että kaikkia seuraavassa lueteltuja ilmiöitä pidetään kertomuksissa ilman muuta Pyhän Hengen työn aikaansaannoksena.

Kaikkein useimmin on koettu manifestaatio on *kaatuminen* tai sitten ilmeisen kaatumisen seurauksena *maassa makaaminen*. Toronto-ilmioille tyypilliseen tapaan saatetaan puhua myös humoristiseen sävyyn ”mattohetken viettämisestä” (”doing carpet time”). Muitakin ilmauksia käytetään. Arnott kertoo Allen-nimisestä henkilöstä, jonka puolesta rukoiltiin ja hän ”meni maihin” kahdesti.⁴⁶⁶ Dave Roberts kertoo naisesta, joka oli ”lattialla säteilevä hymy kasvoillaan pari minuuttia sen jälkeen, kun hänen puolestaan oli rukoiltu”.⁴⁶⁷ Guy Chevreau kertoi Helsingissä

⁴⁶⁶ Arnott 1995, s. 152, 153.

⁴⁶⁷ Roberts 1994, s. 41.

toukokuussa 1995 belfastilaisesta pikkurikollisesta, jota ”Herra käsitteli pesäpallomailalla”. Tämän ”käsittelyn” seurauksena henkilö vain makasi maassa jonkin aikaa.⁴⁶⁸ Arnott kertoo myös naisesta, joka lyyhistyi polvilleen, sen jälkeen kasvoilleen ja joka tunsi itsensä kuin halvaantuneeksi.⁴⁶⁹ Eräs henkilö kertoi maanneensa lattialla ja tunteneensa, kuinka ”kirkkauden paino” pakotti hänet maahan.⁴⁷⁰ Arnott kirjoittaa henkilöstä, joka kertoi kaatuneensa Pyhän Hengen vaikutuksesta ja maanneensa lattialla neljäkymmentä minuuttia kykenemättä liikkumaan tai puhumaan.⁴⁷¹ Toinen henkilö kertoi, kuinka hän ”lepäsi Hengessä” kaksi tuntia. Kun hän oli seuraavana päivänä yrittänyt kertoa tapahtuneesta yleisön edessä, hän ei kyennyt puhumaan vaan kaatui puhujakorokkeelle ja makasi taas maassa kaksi tuntia.⁴⁷²

Kolmekymmentä henkilöä kertoi nähneensä *näkyjä*. Nämä oletetut näyt saattavat olla kokemuksen aikana saadun ajatuksen herättämiä yksinkertaisia mielikuvia. Ne voivat olla myös pitkiä, yksityiskohtaisia tapahtumaketjuja. Huomionarvoista näissä lyhyemmissä ja pitemmissä näkykertomuksissa on se, että ne otetaan kaikkine yksityiskohtineen hyvin vakavissaan Jumalalta saatuina. Esimerkiksi Arnott lainaa niitä kirjassaan seikkaperäisesti katsoen niiden sisältävän tärkeää opetusta Jumalan/Jeesuksen luonteesta. Näin näkyjen sisältö saa merkittävän aseman osana Toronto-opetusta.

Eräs nainen kertoi maanneensa maassa vavisten ja ”nähneensä ja tunteneensa”, kuinka ”elämän ja rakkauden virta virtasi valtaistuimelta elämäni ja palasi jälleen Jeesuksen luokse”.⁴⁷³ Tämä on esimerkki lyhyestä ja yksinkertaisesta ”näystä”.

Pitkistä näkykertomuksista on useita esimerkkejä. Kanadalainen nainen kertoi nähneensä näyn itsestään ja Jeesuksesta. Tässä näyssä nainen ja Jeesus olivat olleet naisen äidin heinäpellolla ja pitäneet toisiaan kädestä. Näyssä nainen oli ollut 8-10 vuotias tyttönen, jolla oli hiuksissaan saporot. Hänen mukaansa Jeesus oli aivan ihastuksissaan hänestä ja hän Jeesuksesta. Nainen ei voinut uskoa, että Jeesus todellakin nautti hänen seurastaan. Hän oli katsonut useaan otteeseen Jeesusta ikäänkuin kysyäkseen, onko kaikki tämä ”OK”. Jeesuksen silmistä oli kuulemma silloin loistanut rakkaus viestien: ”Olen aivan yhtä innoissani tästä kuin sinäkin”. Nainen kertoi, että jokin mursi hänen sydämensä tässä näyssä. Hän ymmärsi kertomansa mukaan, että Jeesus ilmoitti itsensä hänelle ystävänä ja veljenä.⁴⁷⁴

Monet näkykertomukset ovat vielä pidempiä. Yhdysvaltalainen metodistipastori Scott McDermott kertoo omasta näystään yli kolmella sivulla Arnottin toimittamassa kirjassa *Experience the Blessing*.⁴⁷⁵ Arnott kertoo puolisonsa Carol Arnottin näystä kolmella kokonaisella sivulla kirjassaan *The Father's Blessing*.⁴⁷⁶

Arnott kertoo myös näystä, jossa australialainen nainen oli nähnyt itsensä pienenä tyttösenä juoksemassa Jeesuksen kanssa pitkässä keltaisessa heinikossa. He olivat juosseet kädet levitettyinä leikkien lentokonetta. Sitten he olivat kävelleet lammen poikki ja nainen päätyi toiselle rannalle leikkimään Legopalikoilla Jumalan jalkojen juuressa. Jumala oli katsonut tyttösen leikkiä ja asettunut makuulle tämän viereen leikkiäkseen myös palikoilla. Tämän jälkeen Jumala oli ottanut tyttösen syliinsä ja kieputtanut tämän hiussuortuvia sormensa ympäri.

⁴⁶⁸ GC950528b.

⁴⁶⁹ Arnott 1995, s. 23, 24.

⁴⁷⁰ NWA 1995-09.

⁴⁷¹ Arnott 1995, s. 90, 91.

⁴⁷² Arnott 1995, s. 68.

⁴⁷³ Arnott 1995, s. 18.

⁴⁷⁴ Arnott 1995, s. 14, 15.

⁴⁷⁵ Scott McDermott: *Running life's races*. Sivut 13-22 Arnott 2000:ssa.

⁴⁷⁶ Arnott 1995, s. 163-166.

Legoilla rakentelu selittyi sillä, että nainen oli aina lapsena toivonut itselleen Legopalikoita, mutta perheellä ei ollut niihin varaa. Hän oli myös lapsuudessaan kaivannut jonkun hellivän häntä hypistellen hänen hiuksiaan. Nyt kun Jeesus sitten teki näyssä näin, se merkitsi naisen mukaan sitä, että Jeesus/Jumala ilmoitti itsensä hänelle ”Isinä”, Taivaallisena Isänä, joka oli aina ollut lähellä häntä, rakastanut häntä ja tuntenut hänen syvimät tarpeensa.⁴⁷⁷ Näkykertomuksessa tulee havainnollisesti esiin populaaripsykologinen näkökanta, jossa lapsuuskokemuksilla nähdään olevan suuri merkitys henkilöiden nykyisyydelle. Yhtä lailla havainnollista on se tapa, millä sitten näitä ”sisäisiä solmuja” avallaan: Jumala antaa kokemuksen, esim. näyn tässä tapauksessa, jossa näitä traumaattisia lapsuuskokemuksia käydään läpi ”parantavasti”.

Toinenkin näkykertomus on esimerkki tästä populaaripsykologisesta lähestymistavasta, jossa Pyhän Hengen ajatellaan toimivan ikäänkuin ”Taivaallisena terapeutina”. Arnott kirjoittaa eurooppalaisesta naisesta, jonka tausta oli ollut hyvin ”teologinen ja älyllinen”. Nainen oli kommentoinut taustaansa lyhyesti: ”Liikaa ajattelua”. Tämä nainen oli ”Jumalan voiman alla” nähnyt ”näyn”, jossa hän oli Jeesuksen kanssa käynyt läpi lapsuuskokemuksiaan, joihin he sitten löysivät yhdessä helpotusta. Ensimmäinen lapsuuskokemus, josta Arnott kirjoittaa, liittyy jalkapalloon, jota nainen oli harrastanut nuorempaan. Jeesuksen mukaan nainen otti jalkapallosta liikaa kunniaa itselleen, jolloin tämä teki itkien parannusta. Tämän jälkeen Jeesus ja nainen olivat pelanneet yhdessä jalkapalloa. Jeesus oli ollut maalivahtina, ja olikin ollut erittäin taitava. Yhden maalin Jeesus oli antanut naisen tehdä ja sitten he olivat nauraneet yhdessä. Toinen lapsuuskokemus liittyy siihen, että nainen oli aina käyttäytynyt hyvin poikamaisesti, koska hänen isänsä olisi halunnut pojan tyttären sijaan. Jeesus oli kuitenkin osoittanut naiselle, että Hän halusi tämän olevan nimenomaan tyttö. Nainen oli nähnyt itsensä lapsena pihalla kauniissa mekossa ja oli sitten tanssinut yhdessä Jeesuksen kanssa. Jeesus oli sanonut naiselle, että oli alusta lähtien halunnut tämän olevan tyttö. Tämä oli kuulemma ollut niin ihmeellistä, että nainen itki valtoimenaan.

Toisena iltana Jeesus oli sitten näyttänyt naisen tälle itselleen vauvana, jota Hän oli kutitellut. Nainen oli nauranut nauramasta päästyään ja äännellyt vauvan tavoin. Hän näki itsensä myös yksivuotiaana kädessään lelu, jolla hän ei kuitenkaan osannut leikkiä. Hän oli katsonut Jeesusta silmiin ja kysynyt Häneltä, mitä lellulla oli tarkoitus tehdä. Jeesus oli sitten opettanut häntä kärsivällisesti lelun käytössä. Nainen kertoi itkien, kuinka hän oman taustansa perusteella suhtautui luonnostaan epäilevästi tällaiseen leikkimiseen Jeesuksen kanssa. Se oli kuitenkin ollut hänen mukaansa ”niin ihmeellistä ja niin parantavaa” ja tehnyt hänet tavattoman iloiseksi. Naisella oli nyt kertomansa mukaan ”aivan uusi suhde Jeesukseen”.⁴⁷⁸

Tätä kokemusta Arnott kommentoi tavalla, joka on hyvin tyypillinen Toronto-ilmion piirissä koskien erikoisempia kokemuksia. Arnottin mukaan Jeesus oli nimittäin antanut tämän naisen saada ihmisen järkeä loukkaavan kokemuksen. Arnott toteaa, että on vaikea ymmärtää leikkimistä Jeesuksen kanssa. Tähän on helppo yhtyä. Arnott jatkaa, että tässä kuitenkin Jumala oli toiminut ja meidän tulisi myöntää se, ettemme pitkään aikaan vielä ymmärrä kaikkea, mitä Jumala tekee.⁴⁷⁹ Tyypillisiä ovat ajatukset erikoisempien kokemusten koettelevasta luonteesta ja siitä, että kaikenlaiset erikoisuudet on hyväksyttävä, vaikka niiden merkitystä ei ymmärtäisi. Jos niitä ei ymmärrä, vika on ymmärryksemme rajoittuneisuudessa, ei omalaatuisessa kokemuksesta.

Koettelemus on Toronto-ilmion ajattelun mukaan siinä, suostuuko ihminen vain hyväksymään nämä erikoisuudet ja siten – niinkuin Toronto-ilmiossa ajatellaan – antautumaan kokemukseen yhdessä Jumalan kanssa ja Hänen työnsä kohteeksi vai antaako ihminen vallan omalle järkeilylleen/ylpeydelleen torjuen nämä erikoiset kokemukset. Jos hän suhtautuu torjuvasti, hän ei

⁴⁷⁷ Arnott 1995, s.

⁴⁷⁸ Arnott 1995, s. 123, 124.

⁴⁷⁹ Arnott 1995, s. 124, 125.

kestä ”koetusta”, jonka omituinen kokemus on hänen eteensä asettanut ja osoittautuu järkeileväksi Jumalan työn vastustajaksi. Tämä ajatusmalli on hyvin syyllistävä. Toronto-ilmiötä arvosteleva tai niitä kummeksuva henkilö nähdään ilman muuta Jumalan työn vastustajaksi, koska hänen ”todellisuudessa” katsotaan kieltäytyvän antautumasta Jumalan työn kohteeksi.

Itkemisestä ja valittamisesta puhutaan myös useissa kokemukskertomuksissa. Itkemistä on olemassa ”tavallista” sekä kontrolloimatonta. Tavallisissa tapauksissa on kyse yksinkertaisesti siitä, että ihminen on syytä tai toisesta niin liikuttunut, että purskahtaa itkuun. Tähän itkuun ei liity mitään erikoista vaan se on sinänsä aivan normaali reaktio. Kontrolloimattomissa tapauksissa on kyse itkusta, joka ymmärretään Toronto-manifestaatioksi. Eräs henkilö kertoi, että hänellä oli ollut ”alitajuinen syyllisyyden taakka” kahdeksan vuoden ajan. Kun sitten esirukoilija oli kertonut hänelle, että Jumala ”tahtoi parantaa hänet”, henkilön ”nauru muuttui kyyneliksi” ja henkilö itki hallitsemattomasti kaksikymmentä minuuttia.⁴⁸⁰ Itkun hallitsemattomuus käsitettiin Pyhän Hengen aikaansaannokseksi ja osoitukseksi Hänen työstään.

Nauraminen on usein toistuva ilmiö, jonka mukaan sekä Toronto-ilmiötä että laajempaakin liikehdintää on alettu kutsua nimellä ”nauruherätys”. Onpa Chevreau mukaan TAV:ssa ollut erityinen huone nauramista varten. Sinne on kerätty tilaisuuksissa nauravat henkilöt häiritsemästä muita nauramaan omissa oloissaan.⁴⁸¹ Chevreau kertoo myös, kuinka ensimmäiset raportit, jotka hän kuuli Toronto-ilmiöstä, kertoivat ihmisten kaatuilevan ja nauravan hysteerisesti ”Hengen vaikutuksesta”. Samoin hän kertoo nähneensä mm. hallitsematonta naurua vieraillessaan ensi kertaa TAV:ssa.⁴⁸² Kyseessä ei ole tavallinen nauru vaan sellainen, joka nimenomaan ymmärretään manifestaationa Pyhän Hengen toiminnan ilmentymäksi Toronto-kokemuksen yhteydessä. Chevreau mainitsema hallitsemattomuus ja tietty pakonomaisuus on usein ominaista tälle ilmiölle. Sitä on myös kuvattu hysteeriseksi. Hallitsematon nauru ymmärretään oikeutetuksi siksi, että sen katsotaan olevan hengellisen ilon ilmentymää.

Arnott kertoo naisesta, joka tunnettiin vakavana ja raskasmielisenä henkilönä. Hänen puolestaan rukoiltiin eräässä konferenssissa Torontossa. Hän oli kertonut, kuinka ”kirkkauden Jumala antoi minulle naurun, jollaista en ikinä ennen ollut kokenut koko elämäni aikana”. Nainen kertoi itkeneensä ja nauraneensa ilosta käsittäessään, mitä Jumala teki. Samalla hän koki mitä sydämellisintä rakkautta, iloa ja vapautta. Tämä kokemus ilmiöineen kesti vähintään puoli tuntia.⁴⁸³

Arnott kertoo toisesta naisesta, joka tunnettiin seurakunnassaan epätavallisen hiljaisena henkilönä. Hän oli mennyt kotiinsa jumalanpalveluksen jälkeen ja nauranut tunnin ajan. Syy oli se, ettei hänen tarvinnut enää kantaa murhetta kuolleesta sisarestaan.⁴⁸⁴ Guy Chevreau kertoo pastorista, jonka puolesta hän oli rukoillut. Chevreau oli mielestään ”saanut sanan Herralta” pastorille ja sanoi tälle: ”Minusta näyttää, että Herra ei ota sinua ollenkaan niin vakavasti kuin mitä sinä itse otat”. Pastori oli laskenut katseensa hetkeksi, sitten taas kohottanut päänsä ja hymyillyt. Sitten hän alkoi nauraa ja oli nauranut tuntien ajan.⁴⁸⁵

Nauramisen hallitsematon ja hysteeriseksi kuvattu luonne tulee esille selkeästi joissakin kertomuksissa. Hyvin havainnollinen on Chevreau puolison Janiksen kokemus. Chevreau oli itse suhtautunut Toronto-ilmiöön aluksi skeptisesti, mutta Janis oli tempautunut siihen nopeasti mukaan tilaisuudessa, jossa he olivat tutustuneet ilmiöön. Chevreau kertoo, kuinka Janis oli maannut lattialla jalat kietoutuneena tuolinjalkojen ympärille ja kuinka kaikki oli hänen mielestään ollut

⁴⁸⁰ NWA 1995-11. Samanlainen tapaus on myös Arnott 1995, s. 109.

⁴⁸¹ GC950527b.

⁴⁸² Chevreau 1994, s. 12, 13.

⁴⁸³ Arnott 1995, s. 43, 44.

⁴⁸⁴ Arnott 1995, s. 47.

⁴⁸⁵ GC950527b.

”hysterisen riemukasta”. Chevreau oli pakko auttaa Janis autoon. Kotona Chevreau oli huomauttanut tälle, että talossa ei ollut ruokaa valmiina. Tämäkin oli ollut Janiksen mielestä hysterisen hauskaa. Chevreau kertomuksen keskeinen piirre oli se, kuinka Janis ei pystynyt lainkaan kontrolloimaan itseään ja nauruaan. Kaikki tämä oli Chevreau mielestä ”kaunista” Jumalan työtä.⁴⁸⁶

Toronto-ilmion piirissä on selkeästi vallalla ajatus siitä, että Pyhän Hengen toiminta on aidoimmillaan, kun tapahtuu jotakin, jota ihmiset eivät enää itse hallitse, kuten esimerkiksi hallitsematon nauru ja itku, kaatumiset, maassa makaamiset puoliksi tiedottomana, pakonomaiset ruumiin liikkeet, käyttäytyminen juopuneen tavoin ym. Tämän vuoksi esimerkiksi Chevreau saattaa todeta Janiksen eriskummallisesta käytöksestä, että se on ”kaunista Jumalan työtä”. Siksi myös saatetaan korostaa sitä, kuinka tilaisuuksissa on ollut sellainen meteli, että saarnaaminen on ollut mahdotonta, tai sitä, kuinka ”Henki” on vallannut puhujat niin, että he eivät ole saaneet sanaa suustaan. Kun ihmisille tapahtuu hallitsemattomia asioita, silloin ”Henki” on toiminut niinkuin on halunnut ihmisten estämättä.

On luonnollisesti totta, että Jumala on vapaa toimimaan aivan kuten tahtoo ja että Hänen toimintansa Kaikkivaltiaana saattaa periaatteessa ”lyödä laudalta” ihmisen normaalin toiminnan. Tämä ei kuitenkaan ole millään muotoa seurakunnan tai yksityisen kristityn elämän normi. Uudesta Testamentista ei löydy tukea sille, että Pyhän Hengen toiminta olisi Toronto-liikehdinnälle tyypilliseen tapaan hallitsematonta. Kun Hengen tuuli ”puhaltaa, missä tahtoo” (Joh.3:8), seuraukset eivät ole omituisia Toronto-manifestaatioita vaan Raamatun esittämällä tavalla normaalimpia, syvällisempiä ja pysyvämpiä muutoksia ihmisten elämässä.

Sisäinen parantuminen on käsite, jota on tarkasteltu lähemmin osana Toronto-liikehdinnän oppia. Se on myös eräs yksittäisen kokemuksen ulottuvuus, ts. Toronto-kokemuksista raportoineet henkilöt ovat kertoneet kokeneensa ”sisäistä parantumista” kokemuksen osana. Usein kertomukset sisäisistä parantumisista sisältävät ”analyysin” ongelman luonteesta sekä selvityksen oletettuun parantumiseen johtuvista seikoista. Joissakin edellä kuvatuista näkykertomuksista on havaittavissa tällaisia piirteitä, vaikka niissä ei erityisesti mainittaisikaan sisäistä parantumista.

Arnott kirjoittaa tyypillisestä ”sisäisen parantumisen” sisältävästä kokemuksesta. Hän lainaa erään pastorin kirjoittamaa kirjettä, jossa pastori kertoo ”levänneensä Herrassa” tarkoittaen Toronto-tyyppistä kokemusta. Tässä tilassa hänet oli viety (ilmeisesti näyssä) baseball-otteluun, johon hän oli osallistunut neljätoistavuotiaana. Kyseessä oli kauden viimeinen ottelu ja hän oli lyönyt voittojuoksun. Pastorin isä oli ollut katsomassa ottelua ensi kertaa koko kauden aikana. Tavallisesti isä ei viettänyt paljoa aikaa poikansa kanssa. Pastori kirjoitti: ”Sitten Isä puhui sisimpääni totuuden, joka vapautti minut”. Totuus, jonka Jumala oli pastorin mukaan hänelle puhunut, oli se, että Jumala oli ollut mukana pojan jokaisessa pelissä ja nähnyt jokaisen juoksun tuottaneen lyönnin ja osuman. Tämä ”yksinkertainen ilmoitus” sai aikaan sen, että pastorin valtasi nauru, jota jatkui pitkälle iltaan asti.⁴⁸⁷

Sisäisen parantumisen ulottuvuus liittyi siihen, että pastorilla oli ollut ”syvään juurtunut sisäinen vamma” siitä, että isä vietti vähän aikaa hänen kanssaan. Kokemuksen ja siihen liittyneen ”totuuden” myötä tämä ”vamma” sitten ”parantui”. Tosiasiassa vaikuttaa siltä, että pastori oli katkeroitunut isälleen, kun isän laiminlyönti oli jäytännyt häntä näinkin kauan.

Hyvin luonteenomainen teema kertomuksissa ”sisäisestä parantumisesta” on juuri asianomaisen jääminen vaille huomiota elämässään. Toronto-kokemuksessa on sitten saatu osakseen Jumalan/Jeesuksen huomiota, joka on edellä kuvatulla tavalla ”parantanut sisäisen vamman”. Tämäkin teema kertonee enemmän nykyisen psykokulttuurin vaikutuksesta kristillisiin piireihin

⁴⁸⁶ GC950528a.

⁴⁸⁷ Arnott 1995, s. 158.

kuin Pyhän Hengen toiminnasta. Lisäksi on sanottava, että tämä yletön keskittyminen huomion saamiseen on itsekkyyttä ja epäterve ja epäkristillinen piirre.

Ilo mainitaan usein kokemuksen piirteenä. Tämä tunne liittyy monissa tapauksissa johonkin muuhun ilmiöön. Eräs henkilö kertoi kokeneensa Jumalan rakkautta ja totaalista hyväksyntää. Hän myös kertoi tulleen toistuvasti taivutetuksi vyötäröstä ja itkeneensä ilosta ja kiitollisuudesta. Toinen henkilö kertoi lyhyesti, kuinka hän ”näki” Herran antavan hänelle maljan. Hän luuli maljan olleen ”kärsimyksen ja väärinymmärryksen malja”. Kun henkilö oli katsonut Jeesusta, hän näki ”pilkkeen Jeesuksen silmässä”. Osoittautui, että malja oli täynnä iloa ja henkilö räjähti nauramaan.⁴⁸⁸

Kielilläpuhuminen mainitaan hyvin harvoin kokemukertomuksissa. Kielilläpuhuminen on Toronto-liikehdinnän piirissä sinänsä hyväksytty ilmiö yhtenä Pyhän Hengen lahjoista (1.Kor. 12-14). Siitä kehoitetaan kuitenkin usein pidättäytymään tilaisuuksien esirukoushetkissä. Sen vuoksi se lienee harvoin osa Toronto-kokemusta. Sen sanotaan estävän ”vastaanottamista” hajottaen ihmisten huomiota.

Kun Guy Chevreau vieraili Helsingissä, hän johdatti kuulijat rukoukseen puheensa loppuksi ennen esirukoushetken alkua. Nauhalta voi hyvin kuulla, kuinka kuulijakunta alkoi rukoilla puhuen äänekkäästi kielillä. Chevreau keskeytti rukouksensa ja sanoi humoristisesti pääasiassa helluntailaiselle kuulijakunnalleen, kuinka hän ymmärsi, että kielilläpuhuminen oli heidän ”DNA:ssaan” (ts. ”perimässään”). Hän kehotti yleisöä olemaan ennemminkin ”hiljaa Herran edessä”, koska tämä hetki oli tarkoitettu ”vastaanottamiseen”.⁴⁸⁹ Chevreau koki aivan ilmeisesti kielilläpuhuminen häiritseväksi ajatellen Toronto-kokemista.

Dupont kertoi samanhenkisen esimerkin vieraillessaan Jyväskylässä. Eräässä tilaisuudessa ”Pyhä Henki” oli tullut nuoren miehen ”päälle” ja hän oli alkanut nauraa hallitsemattomasti. Pian hän oli huomannut, että sadat ihmiset katselivat häntä. Hän oli Dupontin mukaan alkanut ”tukahduttaa Henkeä” ja puhua kovaäänisesti kielillä. Dupontin sanoma oli, että kielilläpuhumiselle on oma aikansa, mutta että Toronto-ilmiössä on kyse rentoutumisesta ja levosta.⁴⁹⁰

Myös Arnottin mielestä kielilläpuhuminen saattaa olla häiritsevää. Hän kirjoittaa neuvovansa esirukoushetkissä ihmisiä olemaan rukoilematta englanniksi tai kielillä puhuen. Hänen selityksensä on se, että rukoileminen on ulospäin suuntautuvaa palvelua tai toimintaa ja tällöin on vaikea ”vastaanottaa” Jumalalta mitään. Hänen yksinkertainen neuvonsa on: ”Vastaanota ensin, rukoile myöhemmin”. Arnott kertoo esimerkkinä, kuinka erästä pastoria neuvottiin lopettamaan kielilläpuhuminen ja rentoutumaan siksi aikaa, kun hänen puolestaan rukoiltiin. Tämän seurauksena pastori sitten ”vastaanotti” oman kokemuksensa.⁴⁹¹

On sinänsä hiukan outo seikka, että kielilläpuhuminen aitona Hengen lahjana estäisi Pyhän Hengen muuta toimintaa. Kokonaan eri asia on se, että joissakin tilaisuuksissa tapana oleva ”kielillä pauhaaminen”, suoranainen mölyäminen ei ole Uuden Testamentin tarkoittamaa kielilläpuhumista, koskapa tällainen mekkaloiminen ei ole 1.Kor. 14:n ohjeiden mukaista.

Rakkauden tunne mainitaan varsin usein osana kokemusta. Henkilö, joka oli tuntenut, että Jumala ikäänkuin leikki hänen kanssaan, kertoi myös tunteneensa ”rakkauden aaltoja”.⁴⁹² Saksalainen nainen oli ollut vierailulla TAV:ssa ja saanut oman kokemuksensa. Hän kertoi

⁴⁸⁸ Arnott 1995, s. 50.

⁴⁸⁹ GC950527b. Randlesin vieraillessa TAV:ssa Dupont antoi selvän kehotuksen pidättäytyä kielilläpuhumisesta, koskapa nyt oli kyse ”vastaanottamisesta ja rukoileminen joko englanniksi tai kielillä voi haitata vastaanottamista”. Randles 1995, kappale ”Ministry Time: Come Holy Spirit”. Vastaanottaminen terminä tarkoittaa juuri Toronto-kokemuksen saamista.

⁴⁹⁰ MD950331.

⁴⁹¹ Arnott 1995, s. 96, 97.

ikäänkuin katsoneensa ”suoraan Hänen [Jumalan] rakastaviin silmiin”.⁴⁹³ Kanadalainen tyttö kirjoitti Arnottille, kuinka Jumala oli TAV:ssa ”vuodattanut rakkauttaan” häneen uudella tavalla. Hän oli vain ”liottautunut Jumalan läsnäolossa ja nauranut”. Hän oli omien sanojensa mukaan tullut juopuneeksi. Tässä yhteydessä Arnott selittää termin ”tulla juopuneeksi” tarkoittavan ”tulla Hengen valtaamaksi”.⁴⁹⁴

Dupontin tilaisuudessa Tukholmassa nuori nainen kertoi edellisenä iltana saamastaan kokemuksesta. Puheensa aikana hän manifestoi kikatellen ja nauraen lähes koko ajan. Hän kuvaili, kuinka ”Jumala oli tullut” voimakkaasti ja kuinka hän vain hyppi ja hyppi. Hän oli kokenut ”Jumalan rakkauden voimakkaalla tavalla”.⁴⁹⁵ Tässä kertomuksessa yhdistyvät tyypillisellä tavalla fyysiset piirteet (hyppiminen) ja tunnekokemus (voimakas ”rakkaus”). Kokemuskertomuksista käy hyvin selvästi ilmi se, kuinka tämä rakkaus ymmärretään nimenomaan tunteeksi, emootioksi.

Kokemuksiin liittyneitä positiivisia tunnetiloja kuvataan monella eri tavalla. Jotkut ovat kertoneet *tunteneensa hyvää oloa, tunteneensa uudistusta ja tunteneensa virkistystä*. Jotkut henkilöt ovat kertoneet kokeneensa ikäänkuin *sähkövirran kulkeneen lävitseen*. Eräs henkilö, joka käytti tätä ilmaisua, kertoi ”Jumalan kohdanneen” hänet niin voimakkaasti, että hän oli ”poissa” [ts. jollakin tavalla tiedottomana] puolitoista tuntia. Tietynä hetkenä hän oli kokenut aivan kuin ukkosta ja salamointia ja sitten saaneensa aivan kuin 10.000 voltin sähköiskun vartalonsa.⁴⁹⁶

Olla juopuneena Hengestä on suosittu tapa kuvailla Toronto-kokemusta. Tällä tarkoitetaan sitä, että henkilön ajatellaan Hengen vaikutuksesta olevan sellaisessa tilassa, että hän ei hallitse kaikkia ruumiinsa toimintoja, ts. hoipertelee, sopertelee tai käyttäytyy muuten kuin juopunut. Arnott kertoo miehestä, joka sanoi viettäneensä paljon aikaa ”matolla”, ts. lattialla maaten tilaisuudessa ja kuinka Jumala oli antanut hänen ”juoda uutta viiniä ja tulla juovuksiin Hänestä”.⁴⁹⁷ Edellä kerrottiin Guy Chevreau puolison Janiksen Toronto-kokemuksesta ja hänen kontrolloimattomasta ja hysterisestä naurustaan. Chevreau kertoi, kuinka hän oli mennyt Janiksen kanssa toista kertaa TAV:n ”uudistustilaisuuteen” ja kuinka Janis oli taas ”juopunut Hengestä”. Chevreau oli tästä hiukan ärsyyntynyt, koska hän ei vielä ollut ”Toronton siunauksen” kannattaja eikä ollut itse kokenut mitään vaikka olisi halunnut. Chevreau kertoi, kuinka Arnott oli rukoillut Janiksen puolesta, että hän olisi ”juovuksissa” neljäkymmenen kahdeksan tunnin ajan. Chevreau mukaan tämä oli toteutunut ja Janis oli ollut ”juovuksissa” pidemminkin aikaa.⁴⁹⁸

Rauhaa on myös koettu. Arnott kertoo henkilöstä, jonka puolesta Carol Arnott oli rukoillut. Rukouksen seurauksena henkilö oli kokenut, kuinka ”Jumalan Henki laskeutui” hänen päälleen ja hän oli ”levännyt Hengessä” melkein kaksi tuntia. Myöhemmin hän oli nauranut kolmenkymmenen minuutin ajan ja tuntenut iloa ja rauhaa.⁴⁹⁹

Hyvin usein kokemuksiin liittyy erilaisia ruumiillisia tuntemuksia tai suoranaisia liikkeitä. *Vapina* on tyypillisin tällainen ilmiö. Kerrotaan esimerkiksi, kuinka Pyhä Henki tuli erään henkilön päälle, jolloin tämä alkoi vavista näkyvästi.⁵⁰⁰ Toisen henkilön valtasi ”mahtava Jumalan rakkauden läsnäolon tuntu”, kun hän oli tajunnut oman anteeksiantamattomuutensa. Hän kirjoitti Arnottille, kuinka hänen vartalonsa vapisi ”hengellisen sähköän vaikutuksesta ainakin kolmenkymmenen

⁴⁹² Arnott 1995, s. 13.

⁴⁹³ Arnott 1995, s. 22.

⁴⁹⁴ Arnott 1995, s. 38.

⁴⁹⁵ MD941101.

⁴⁹⁶ NWA 1996-07.

⁴⁹⁷ Arnott 1995, s. 208, 209.

⁴⁹⁸ GC950528b, Chevreau 1994, s. 13.

⁴⁹⁹ Arnott 1995, s. 68. Rauhasta kerrotaan myös mm. Arnott 1995, s. 103, 104, 114, 115.

⁵⁰⁰ Arnott 1995, s. 49.

minuutin ajan ja Herra 'johdotti uudelleen' aivoni, sieluni ja tunteeni". Hän kertoi myös itkeneensä avoimesti välittämättä siitä, näkikö hänet kukaan. Kaikki tämä tapahtui lentokoneessa noin "31.000 jalan [vajaa 10 kilometriä] korkeudessa St.Louisin yläpuolella".⁵⁰¹

Hyppiminen edestakaisin mainitaan kahdesti. Englantilaisen Holy Trinity Brompton-seurakunnan maallikkoaktiivi Ken Costa oli ollut TAV:n tilaisuudessa ja suhtautunut hiukan skeptisesti siihen, mitä hänen ympärillään tapahtui. Silloin hän alkoi yhtäkkiä vavista kauttaaltaan ja pomppia ylös ja alas kuin hyppykeppi. Ilmiö kesti kolmen tai neljän "istunnon" ajan. Costa itse ihmetteli, "mitä Jumala oikein teki", mutta "Herra ei lopettanut". Costan selitys hyppy- ja vapinasessiolleen oli se, että ehkäpä tämä oli profetia Jumalalta, jossa Hän halusi ravistella häntä – hänen elämäänsä, hänen tärkeysjärjestystään, hänen päättäväisyyttään elää elämäänsä oman ymmärryksensä mukaan.⁵⁰²

Myös muunlaista liikehtimistä on tapahtunut. Eräs nainen kertoi, kuinka hänen puolisonsa *juoksenteli ympäriinsä* samanaikaisesti, kun hän itse makasi maassa.⁵⁰³ Muuan toinen nainen kertoi, kuinka hänen *jalkansa juoksivat* [ilmeisesti paikallaan] ja kuinka hänen *päänsä ja kätensä heiluivat*. Nainen uskoi, että tämä tarkoitti "Jumalan tulen" laskeutumista ja myös sitä, että "Jumala välitti hänelle voimaa kansakuntia varten".⁵⁰⁴ Tämä sanonta viittaa ilmeisesti evankelointiin tai lähetystyöhön.

Eräs henkilö kertoi *pyörineensä ympäri* lattialla ja nauraneensa koväänisesti, koska hän tunsu "ilon räjähdysten vatsassaan".⁵⁰⁵ Arnott kertoo, kuinka eräs mies kaatui ja alkoi *kieriskellä* ympäri ympyränmuotoisessa kuviossa, kun muut olivat rukoilleet hänen puolestaan.⁵⁰⁶ Toiset ovat kertoneet, kuinka *polvet ovat lyöneet loukkua*,⁵⁰⁷ kuinka he ovat *vääntelehtineet nykivästi*,⁵⁰⁸ *taittuneet vyötäröstä*,⁵⁰⁹ *värisseet*,⁵¹⁰ kuinka heidän *kätensä ja jalkansa ovat liikkuneet*,⁵¹¹ kuinka he ovat *ryömineet samalla kun ovat nähneet näkyjä*,⁵¹² *kävelleet hallitsemattomasti*⁵¹³ tai *kävelleet varpaillaan pitkäkhön ajan*⁵¹⁴.

Varsin usein kerrotaan puolestaan, että henkilö ei kokemuksensa keskellä *pysty liikkumaan*.

⁵⁰¹ Arnott 1995, s. 107. Muita kokemuksia, joissa vapinoista puhutaan, on mm. Arnott 1995, s. 72, 78, 79, 154, 155, 162.

⁵⁰² Roberts 1994, s. 40.

⁵⁰³ NWA 1996-01.

⁵⁰⁴ NWA 1996-07.

⁵⁰⁵ NWA 1996-01.

⁵⁰⁶ Arnott 1995, s. 78.

⁵⁰⁷ Arnott 1995, s. 97.

⁵⁰⁸ Arnott 1995, s. 18.

⁵⁰⁹ MD941101, Arnott 1995, s. 24.

⁵¹⁰ Arnott 1995, s. 107.

⁵¹¹ Arnott 1995, s. 163.

⁵¹² Arnott 1995, s. 176.

⁵¹³ MD941101. Tästä ilmiöstä kertoi nuori nainen Dupontin tilaisuudessa Tukholmassa. Sen jälkeen mitä hän oli kokenut edellisenä iltana Dupontin tilaisuudessa, hän oli alkanut kävellä. Nainen kertoi, kuinka hänen oli pakko kävellä eikä hän voinut sille mitään. "Kävely" oli itse asiassa kävelyn tapaista liikehtimistä paikallaan.

⁵¹⁴ Arnott kertoo tästä tapauksesta. Eräs nainen ei ollut voinut sille mitään, että hänen oli pakko kävellä varpaillaan Arnottin tilaisuuksissa. Nainen ei ollut kysyttäessä kyennyt antamaan selkeää syytä tälle toiminnalle, mutta hän oli Arnottin mukaan kokenut, että "Herra puhui hänelle ja kehotti häntä sanoen 'haluan sinun tanssivan edessäni'". Tälle kehoitukselle löytyi tyypillisesti syy naisen menneisyydestä. Tämä kertoi, kuinka 1970-luvun alkupuolella, kun hän oli "ensi kertaa täyttynyt Pyhällä Hengellä", hän oli ilmaissut itseään tanssien. Tanssiminen oli kuitenkin pian loppunut toisten uskovien ymmärtämättömyyden vuoksi. Arnottin mukaan Pyhä Henki palautti nyt tämän kokemuksen naisen elämään. Arnott 1995, s. 149, 150.

Guy Chevreau kertoo eläväisen tarinan pastorista, jonka puolesta hän oli rukoillut eräässä tilaisuudessa. Rukouksen seurauksena pastori oli maannut lattialla Chevreauun jalkojen juuressa. Chevreau rukoili sitten pastorin vaimon puolesta. Tällöin hän tunsi nykimistä housunlahkeessaan. Chevreau havaitsi, että pastorin käsi oli hänen jalkansa päällä ja pastori sanoi Chevreauille pienen paniikin näkyessä kasvoilla: ”En voi liikkua”. Chevreau sanoi pastorille: ”Se on aivan OK. Sitä tapahtuu aika usein, varsinkin pastoreille”. Pastori oli kuitenkin hätäntynyt: ”Ei, nyt et ymmärrä, en kykene nousemaan”. Chevreau vastasi: ”Se on aivan OK. Lepää vain Jumalan rakkaudessa”. Pastori intti vieläkin: ”En pysty nousemaan”. Chevreau sanoi: ”Luuletko, että Herra yrittää sanoa sinulle jotakin?” Pastori äänteli: ”Oooooo... ooohh...” ja lepäsi maassa neljän tunnin ajan.⁵¹⁵

Erilaiset ääntelyt ovat myös tavallisia. Muutaman kerran kerrotaan siitä, kuinka henkilö on *karjunut kuin leijona*. Leijonan karjumisella samoin kuin joillakin muilla eleillä tai äänillä katsotaan olevan profeetallista merkitystä. *Huutamista* ja *kirkumista* on myös esiintynyt. Henkilö, joka mainitsi nämä ilmiöt, tunsi, kuinka ”uskomaton voima” kulki hänen lävitseen ja kuinka tämä antoi hänelle sysäyksen huutoon ja kirkunaan.⁵¹⁶ On koettu myös, kuinka koko ryhmä *karjui*.⁵¹⁷ Edellä on kerrottu naisesta, joka näyissä näki itsensä vauvana ja Jeesuksen kutittavan häntä. Tämän seurauksena nainen oli äännellyt *vauvanääninä*.⁵¹⁸ Eräs henkilö kertoi *huokailleensa ja vaikeraneensa* maatessaan lattialla. Ääntely liittyi henkilön kertoman mukaan siihen, että ”Pyhä Henki vapautti hänen tunne-elämänsä”.⁵¹⁹ Huokailu ja vaikerointi saattaa myös liittyä ”vaikeroivaan esirukoukseen”, jossa ääntely kertoo synnytyskipujen kaltaisesta ”rukoustaistelusta”.⁵²⁰

Erilaisia fyysisiä tuntemuksia ovat olleet myöskin *pistely* eri ruumiinosissa,⁵²¹ *lämpö*,⁵²² *tulen tuntu*,⁵²³ *tuoksen* tunteminen koko konferenssirakennuksessa,⁵²⁴ *vaikeus seistä pystyssä ja outo ääntely*⁵²⁵ ja tietty *pökertyneisyys*⁵²⁶.

⁵¹⁵ GC270595a. Myös Arnott 1995, s. 90, 91. Arnott myös kertoo, kuinka eräs henkilö oli *halvaantunut* Jumalan voitelun vaikutuksesta (s. 23, 24). Roberts kertoo henkilöstä, ”jota Jumala kosketti ja joka oli fyysisesti heikentynyt useiden päivien ajan”. Tämä tulkittiin siten, että ”Jumala teki työtään hänessä”, Roberts 1994, s. 58.

⁵¹⁶ NWA 1996-07.

⁵¹⁷ NWA 1995-09.

⁵¹⁸ Arnott 1995, s. 124.

⁵¹⁹ NWA 1995-12. Vaikertaminen liitetään usein esirukoukseen. Eräs henkilö kertoi, kuinka ”Henki oli tullut hänen päälleen” ja saanut aikaan ”vaikerrusta kadotettujen puolesta”. Vaikerrus ja kirkuna olivat olleet tuskallista. Tyypilliseen Toronto-tapaan tämä henkilö pohdiskelee vaikerruksen hengellistä merkitystä. Hänen mukaansa kyseessä lienee se, että ”Herra näytti kadotettujen ikuista kärsimystä, ristin hintaa, välitti sydämensä tuskaa ja luultavasti asioita, joita emme ymmärrä vaikeroivasta esirukouksesta”.

⁵²⁰ Käytössä oleva englanninkielinen termi on ”groaning intercession”.

⁵²¹ NWA 1995-11, NWA 1995-09.

⁵²² Arnott 1995, s. 159.

⁵²³ Tunnettu englantilainen Toronto-ilmion kannattaja ja New Frontiers-seurakuntien kansainvälinen johtaja, Terry Virgo, kertoi tästä tunteesta. John ja Carol Arnott olivat rukoilleet hänen puolestaan TAV:ssa. Tällöin Virgo oli tuntenut, kuinka hänen koko ruumiinsa oli tulella ja kuinka hän tunsi ikäänkuin raesade olisi osunut hänen kasvoihinsa. Arnott 1995, s. 80. Arnott kertoo myös toisen tapauksen, jossa koettiin ”tulta”. Tätä tapausta on kuvattu 1. luvussa. Arnott 1995, s. 156.

⁵²⁴ Arnott 1995, 155. Englantilainen vierailija oli Arnottin kertoman mukaan kokenut tämän. Arnott toteaa, että kyseessä on ”yksinkertainen mutta ihana ja epätavallinen” manifestaatio, ”Jumalan läsnäolon” manifestaatio.

⁵²⁵ Arnott kertoo tämän tapahtuneen kahdeksantoistavuotiaalle tytölle. Hän oli kokenut vaikeaksi seistä ja ääntehtynyt oudosti ostoskeskuksessa, ravintolassa, puhelimessa, jopa koulussa. Kun tällaista tapahtui julkisissa tiloissa, Jumala tuli tytön mukaan nopeasti keskustelun aiheeksi. Arnott 1995, s. 227. Sekä tyttö että Arnott aivan ilmeisesti ajattelivat, että tällainen käytös on omiaan edistämään evankeliumin leviämistä, koskapa sen seurauksena ”Jumala tulee nopeasti keskustelun aiheeksi”.

⁵²⁶ Tämä henkilö kertoi olevansa vielä hiukan pökertynyt koettuaan ”Herran kosketuksen” konferenssissa. Sen vuoksi

Joissakin kokemuksissa raportoidaan abstraktisemmista asioista, kuten *parannus*. Arnott esimerkiksi kertoo miehestä, jonka piti ”tehdä parannus siitä, että hän teki kymmenen vuoden ajan hengellistä työtä” omalla tavallaan,⁵²⁷ eikä siis Jumalan tavalla. Jotkut ovat myös *profetoineet* Toronto-kokemuksen yhteydessä.⁵²⁸ Eräs henkilö kertoi, kuinka *Pyhän Hengen aallot* vyöryivät hänen ylitseen.⁵²⁹ Jotkut ovat kertoneet kokeneensa *vapauden* tunteita.⁵³⁰ Tsekin tasavallasta kerrotaan henkilöstä, joka seiso i hengellisessä tilaisuudessa *transsin kaltaisessa tilassa* noin tunnin ajan.⁵³¹ Eräs henkilö kertoi kokemuksen jälkeen *tuntevansa Jeesuksen*. Ilmeisesti kyseessä oli kokemuspohjainen ”tunteminen”, sillä ko. henkilö vaikutti olevan alun alkaenkin kristitty. Sama henkilö kertoi, että *hänen kätensä vapisivat, heittelehtivät ja pyörivät ympäriinsä*. Hän myös *puhui profetallista parantumista*.⁵³² Toinen henkilö kertoi *vapautuneensa tuskasta*.⁵³³ Kyseinen tuska oli ilmeisesti laadultaan sisäistä ja abstraktia.

Aivan oma kategoriansa kokemusten joukossa ovat ilmiöt, pääasiassa erilaiset liikkeet tai ääntelyt, joilla ymmärretään olevan symbolista merkitystä. Aiemmin mainittiin jo leijonan karjunta. Jotkut henkilöt ovat kokeneet ikäänkuin *heiluttavansa miekkaa käsissään*.⁵³⁴ Tämä ilmiö liitetään hengelliseen taisteluun.

Tämä aihe tulee esiin kertomuksessa, jossa naispuolinen henkilö kertoi heiluttaneensa miekkaa käsissään mutta myöskin *tanssineensa miekkatanssin*. Pitkässä raportissa nainen kertoo yksityiskohtaisesti, kuinka hän tuns i eräässä tilaisuudessa Herran asettavan hänen käteensä liekehtivän miekan. Hän myös tuns i ”Jumalan kehottavan” häntä tanssimaan miekkatanssia. Tämä saisi sitten aikaan sen, että ”vihollinen vapisisi pelosta ja liekehtivä miekka leikkaisi kahleet ja siteet” läsnäolijoiden elämässä.

Nainen ”totteli” ja tanssi liikuttaen miekkaa ylhäältä alas ja sivulta toiselle. Hän tuns i, että enkeli ohjasi hänen käsiensä liikettä.⁵³⁵ Sama henkilö näki ennen tilaisuutta pidetyssä rukoushetkessä, kuinka tilaisuuksien avustajien käsivarsiin kehittyi voimakkaat lihakset, jotka tulisivat murtamaan ”ketjuja ja siteitä” käsivarsien ympäriltä.

Muuan toinen henkilö kertoi, kuinka hän liikutti käsiään ja jalkojaan voidakseen *ilmentää liikettä Hengessä*.⁵³⁶ Eräs rouva oli *kiekunut kuin kukko*. Tapauksesta kertovat sekä Chevreau että Arnott.⁵³⁷ Chevreau kertoo naisen kiekuneen TAV:n tilaisuudessa. Hänet kutsuttiin eteen kertomaan kokemastaan, koska ”haluamme kuulla, mitä Herra tekee henkilön sisällä”. Nainen oli ollut mukana tilaisuuksissa alusta lähtien ja oli ollut ”juupoista juopoin” (tarkoittaen varmaankin ”Hengestä juopumista”). Nyt hän sitten kiekui. Arnott oli kysynyt: ”Mitä tämä kiekuminen on?” Nainen hymyili ja vastasi: ”Jeesuksessa on uusi päivä”. Chevreau totesi tyytyväisenä: ”Kukkokiekku! Tuo yksi kuva on tuhannen sanan arvoinen.”

hänen mukaansa oli hiukan vaikeaa muistaa kaikkia yksityiskohtia konferenssista. NWA 1996-07.

⁵²⁷ Arnott 1995, s. 130, 131. Toinen mies, josta Arnott kertoo, teki parannusta kontrolloivasta luonteestaan, kilpailuhenkisydestään ja toisten kirkkojen tuomitsemisesta. Arnott 1995, s. 97.

⁵²⁸ Esimerkiksi Arnott 1995, s. 72.

⁵²⁹ Arnott 1995, s. 97.

⁵³⁰ Mm. Arnott 1995, s. 130.

⁵³¹ Samainen mies kaatui sitten yhtäkkiä maahan ja nousi myöhemmin ylös ”varsin onnellisena, autuaallinen virne kasvoillaan”. Arnott 1995, s. 222, 223.

⁵³² NWA 1995-09.

⁵³³ NWA 1995-09.

⁵³⁴ Esimerkiksi Arnott 1995, s. 155.

⁵³⁵ NWA 1995-08.

⁵³⁶ NWA 1995-09.

⁵³⁷ Arnott 1995, s. 181. GC950527a.

Muita symbolisia tekoja ovat olleet *käveleminen ympäriinsä kuin leijona* sekä oleminen nelinkontin ja *tömisteleminen ja korskuminen* kuin vihainen härkä. Leijonan tavoin kävelyä harrasti pastori Byron Mote karjumisen yhteydessä.⁵³⁸ Vihaisen härän lailla käyttäytyi eräs rouva, joka tavallisesti soitti kosketinsoittimia seurakunnan tilaisuuksissa. Arnottin mukaan rouva oli todellakin ollut lattialla nelinkontin ja tömistellyt ja korskunut kuin raivoisa härkä. Hän oli itse ollut ”yllättynyt ja hiukan peloissaan” siitä, mitä tapahtui. Samalla hän oli kuitenkin ”päättänyt seurata Hengen johdatusta”. Hän oli myös ”profetoinut” samassa yhteydessä puolitoista tuntia.⁵³⁹

Jotkut ovat kertoneet tunteneensa *painon*, joka on pakottanut heidät kumartumaan tai asettumaan makaamaan.⁵⁴⁰ Belfastilainen pastori oli seissyt useiden minuuttien ajan *surffausasennossa*. Asento selittyi ”näyllä”, jonka mies näki samanaikaisesti.⁵⁴¹

Aikaisemmin on mainittu parissa yhteydessä Guy Chevreau puolison Janiksen kokemus hänen saatuaan ensi kosketuksen ”Toronton siunaukseen”. Kaiken ”juopumuksen” ja hysteerisen nauramisen lisäksi Janis oli heittänyt kalan ja ranskalaiset perunat sellaisenaan pöydälle vieraiden eteen. Chevreau kertoi tästä hyvin huvittuneena ja piti tätä aivan ilmeisesti Hengen toiminnan aiheuttamana hassuna tapauksena. Tätäkin Janiksen kokemaa Chevreau luonnehti sitten ”kauniiksi Jumalan työksi”.⁵⁴²

Kokemusraportteja tarkasteltaessa joitakin asioita tulee varsin selväksi. Ensinnäkin hyvin monenlaisia ilmiöitä on raportoitu tapahtuneeksi kokemusten aikana. Toiseksi nämä ilmiöt on selvästikin ymmärretty Jumalan tai Pyhän Hengen työksi ja otettu hyvin vakavissaan sellaisina. Tätä korostaa se tosiasia, että useimmista näistä tapahtumista ovat kertoneet edelleen esimerkiksi Arnott, Chevreau tai Dupont, joilla on merkittävä asema Toronto-ilmion piirissä. Yksittäisten henkilöiden kokemuskertomukset ja niissä ilmenneet erilaiset eriskummalliset ilmiöt ovat saaneet tällä tavoin korkeinta mahdollista tukea aitona Jumalan työnä. Toronto-ilmion johtajien tuki institutionalisoi nämä suoranaiset omituisuudet hyväksyttäväksi tavaksi kokea Jumalan toiminta. Kolmanneksi kertomuksissa keskitytään hyvin voimakkaasti kokemukseen ja manifestaatioihin.

Joissakin kokemuskertomuksissa kerrotaan fyysisistä parantumisista ja uskoontuloista. On varsin tavallista, että uskoontuloihin ja parantumisiin viitataan yleisellä tasolla myös kirjoituksissa ja puheissa. Niistä tuodaan esiin kuitenkin hyvin vähän yksityiskohtia ja erikoislaatuisia manifestaatioita korostetaan huomattavan paljon enemmän. Tämä kertoo siitä, että parantumiset ja uskoontulot eivät ole tyypillisiä Toronto-ilmiolle kun taas tunnekokemukset manifestaatioineen ovat.

Edellä on käsitelty manifestaatioita siten, kuin eri henkilöt ovat kertoneet niitä kokeneensa. Seuraavassa on luettelo ilmiöistä, joita Toronto-ilmion piirissä arvostetut henkilöt ovat eri yhteyksissä luetelleet tai ottaneet esille manifestaatioina hieman ”teoreettisemmalla tasolla”: kaatuminen,⁵⁴³ vapina,⁵⁴⁴ ”juopuminen Hengestä”,⁵⁴⁵ huuto, profeetallinen ilmoitus, nykivyys, ruumiillisen voiman katoaminen, raskas hengitys, silmien räpyttely, huulien vapina, öljyä

⁵³⁸ Arnott 1995, s. 173.

⁵³⁹ Arnott 1995, s. 178.

⁵⁴⁰ NWA 1996-02, NWA 1995-09.

⁵⁴¹ MD941031.

⁵⁴² GC950528b.

⁵⁴³ Arnott uskoo, että kaatuminen tarkoittaa alistumista Jumalan herruudelle. Arnott 1995, s. 151

⁵⁴⁴ Arnottin mukaan ihmiset vapisevat usein, kun ”Jumalan voima osuu heihin”, Arnott 1995, s. 153. Hän kirjoittaa myös, että vapiseva henkilö on usein voimakkaammin tietoinen Jumalan läsnäolosta ja siksi samassa yhteydessä tapahtuu uskon ja voitelun vapautumista. Arnott 1995, s. 155.

⁵⁴⁵ Arnott esimerkiksi kertoo, kuinka eräässä seurakunnassa sekä aikuiset että lapset ”juopuivat Hengestä”. Seurakunnan oli järjestettävä kotiinkuljetus näille henkilöille. Arnott 1995, s. 146.

ruumiissa, ihonvärin vaihtelu, itku, horjuminen, tuskissaan olo, tanssi, näyt, kuuleminen hengen maailmassa, kielilläpuhuminen, kielten selittäminen, enkelivierailut, hyppiminen, raju pyöriminen, kirkuminen, tuuli, kuumuus, sähköisyys, kylmyys, pahoinvointi pahan erottamisensa, pahan läsnäolon maistaminen tai haistaminen, kihelmöinti, kipu ruumiissa sairauden erottamisena, raskauden tai keveyden tunto, transsi tai muuttunut olotila kuultaessa tai nähtäessä Hengen maailmaan, kyvyttömyys puhua normaalisti, häiriöt luonnollisessa maailmassa – esimerkiksi sähköpiirien reistailu,⁵⁴⁶ parantuminen ja sisäinen parantuminen,⁵⁴⁷ moniin manifestaatioihin yleisesti liittyvä tunne siitä, ettei kykene hallitsemaan itseään.⁵⁴⁸

Toronto-ilmion piirissä tunnettu puhuja ja opettaja Mary Audrey Raycroft on luetellut erilaisia manifestaatioina ilmenneitä ”profeetallista symbolismia” sisältäviä ilmiöitä.⁵⁴⁹ Tällaisia olivat olleet nuolten ampuminen, miekan käyttö, kumartaminen syvään, alueen ympäri marssiminen, syvä tuskaisuus, hevosella ratsastaminen, lentäminen kuin kotkan siivin, karjuminen kuin leijona, uiminen kuin syvässä vedessä, voimakas vapiseminen.

Asianomaiset henkilöt ovat luetelleet näitä ilmiöitä nimenomaan haluten kertoa, mitä kaikkea ”Pyhä Henki” on tilaisuuksissa saanut aikaan. Ne ovat siis luetteloja aidoksi Jumalan toiminnaksi hyväksytyistä asioista.

⁵⁴⁶ Tällaisia on esitetty Jackson (Dixon) 1994, 219-225, 297; Bickle & Sullivant 1995; Chevreau 1995. Chevreau mainitsee lisäksi kuolaamisen, karjumisen ja kiekumisen; John Wimber mainitsee ihmisten äännelleen kuin ankat (*HTB in Focus* 1995).

⁵⁴⁷ Arnott 1995, s. 157.

⁵⁴⁸ Dixon 1994, s. 220.

⁵⁴⁹ Mary Audrey Raycroft, *For All You Can Prophecy*. Spread the Fire-lehti 2000, Vol. 6, Issue 2. www.tacf.org.

Liite 2: Kokemuskertomuksia

Kirjan ensimmäisessä luvussa otettiin esille useita esimerkkejä eri henkilöiden kertomista kokemuksista. Myös kirjan tekstissä esiintyy eri yhteyksissä monia kertomuksia kokemuksista. Kokemuskertomusten havainnollisuuden vuoksi seuraavaan on koottu kaksi kokonaista kokemuskertomusta ja luonnehdittu niitä lyhyesti.

Seuraavassa kertomuksessa henkilöllä on kokemus Holy Trinity Bromptonissa, Lontoossa. Holy Trinity Brompton oli erän Toronto-ilmion keskuksista. .

“Nimeni on John Russell, olen 42-vuotias ja asun Guildfordissa, Surreyssä, Englannissa.

Olen Guildfordin baptistikirkon lähetystyöntekijä. Seurakunta tunnetaan nimellä The Millmead Centre. Omana päämääränäni on edistää Jumalan valtakuntaa omassa kaupungissani, erityisesti nuorisokulttuurin parissa..

15 vuotta sitten kuuluin rock-yhtyeeseen nimeltä “After The Fire”. ME saimme sopimuksen silloisen CBS levy-yhtiön kanssa. Jotkut ehkä muistavat laulun ”Der Komissar”. Se oli meidän laulumme.

Yhtyeen basson soittaja on vanha ystäväni Andy Pierce. Hän työskentelee nykyään tuotannon parissa ja on yksi Holy Trinity Bromptonin muusikoista. Vuosi sitten heinäkuussa, kun asiat ”murtuivat esiin” HTB:ssa, Andy soitti minulle ja sanoi, että hän halusi rukoilla puolestani ja pyysi minua erääseen Holy Trinity Bromptonin lounasajan rukoushetkeen. Hän kertoi, että itse asiassa HTB:n kolme päivittäistä rukoustilaisuutta, aamu-, lounas- ja iltapäivärukoukset olivat menossa ikäänkuin koko ajan ja että jotakin epätavallista tapahtui. Hän arveli, ettei kukaan saanut mitään töitä tehtyä.

Suhtauduttuani asiaan hieman epäröiden ja Andyn taivuteltua minua melko innokkaasti tunsin Herran kehottaan minua menemään ja niinpä sovin tapaamisen Andyn kanssa tuona lounasaikana. Koko matkan Lontooseen tunsin, että Jumala tulisi kohtaamaan minut. Osa minusta oi peloissaan ja toinen osa innoissaan. Tunnen Lontoon melko hyvin, mutta uskokaa tai älkää, eksyin tullessani ulos Kensingtonin maanalaisasemalta ja kirjaimellisesti juoksin viimeiset kolme kilometriä HTB:iin, koska olin myöhässä. Koko ajan Jumala kuiskasi minulle, että en menettäisi mitään.

Kun lopulta tulin sinne, löysin hengästyneenä tieni alakerran huoneeseen, joka oli täynnä ihmisiä. Puolet heistä makasi lattialla nauraen tai itkien. Olin nähnyt vähän tämän tapaista aiemminkin, mutta oli silti jonkinlainen kulttuurishokki nähdä sellaista kunnianarvoisassa anglikaaniseurakunnassa.

Näin melko nopeasti Andyn. Hän oli työn touhussa rukoillen ihmisten puolesta

ja tuli pian luokseni tervehtimään. Saatoin nähdä innostuksen pilkkeen hänen silmissään, kun hän kertoi, ettei voinut selittää tai edes alkaa ymmärtää, mitä oli tapahtumassa. Hän tiesi vain, että Jumala teki jotakin aivan erityistä. Lopulta hän alkoi rukoilla puolestani ja melko nopeasti kierähdin kumoon ja aloin nauraa hallitsemattomasti. Oloni oli hiukan ristiriitainen. Mieleni sanoi: ”Mitä oikein tapahtuu?” Henkeni taas oli todella mukana.

Andy tuli hetken kuluttua luokseni käytyään rukoilemassa muiden puolesta. Hän rukoili taas puolestani ja sanoi, että uskoi Jumalan tahtovan parantaa minut syyllisyyden taakasta, jota olin kantanut alitajuisesti kahdeksan vuoden ajan. Syyllisyys johtui isäni kuolemasta syöpään ja omasta kyvyttömyydestäni puhua hänelle Jeesuksesta jotenkin merkityksellisesti tuohon aikaan. Nauruni muuttui hetkessä kyyneliksi ja itkin hallitsemattomasti noin 20 minuuttia. Kaiken aikaa tiesin, että Jumala sai aikaan sisäistä parantumista, mutten kyennyt ymmärtämään sitä.

Luulen olleeni maassa makaamassa noin 45 minuutin ajan. Kun nousin, tiesin, että Jumala oli kohdannut minua erityisellä tavalla ja että jotakin erityistä tapahtui. Vaikka olin aiemmin nähnyt samankaltaista olin valmistautumaton kokemuksen voimaan.

Andy tuli lopulta luokseni ja vietimme hetken aikaa rupertellen elämäntilanteistamme. Sitten hän sanoi, että minun pitäisi viedä sama asia mukanani Guildfordiin. Kun mietin kotimatalla, mitä Jumala oli tehnyt, aloin tuntea mitä oudointa kihelmöintiä käsivarsissani.⁵⁵⁰

Tämän kertomuksen tyypillisiä piirteitä ovat ystävä, joka oli innostunut Toronto-ilmiöstä; kertojan aluksi kokemus epäröinti; ristiriitaiset tuntemukset siitä, mitä oli tapahtumassa (peloissaan ja innoissaan samanaikaisesti); ystävänsä kutsu tulla katsomaan; kokemus ryhmän keskellä; manifestaatioiden kokeminen: hallitsematon nauru ja itku, kaatuminen maahan ja pitkäaikainen maassa makaaminen, kihelmöivä tunne; mielen epäily kokemusta kohtaan. Tyypillistä on myös sielunhoitotapa: ”tiedon sana” menneestä negatiivisesta kokemuksesta, sen näkeminen henkilön ongelmien syynä ja tunnekokemuksen ”parantava” vaikutus.

Seuraava kertomus on Englannista pidetystä tilaisuudesta.

“Tässä on tietoa Catch the Fire – tilaisuudesta, joka pidettiin Peterborough:ssa, Englannissa, lauantaina syyskuun 9.

Dave Smith (Peterborough Community Churchin pastori) puhui 2 Aikakirjan 5. luvun pohjalta avaimista kirkon kunnian kokemiseen. Nämä ovat 1) puhdistuminen (j. 11), 2) sydämen ja tarkoituserien yhteys (j. 13) 3) toimiminen ylistyksen hengessä (j. 13) – sitten kunnia tuli.

Sen sijaan, että olisimme tämän jälkeen viettäneet tavallista esirukouspalvelua, vietimme aikaa ylistyksessä siirrettyämme tuolit syrjään jne. Tunsin, että ainoa paikka, missä saattoi olla, oli lattialla, Pyhän Jumalan läsnäolossa ja monet muut alkoivat tehdä samoin. Kun jatkoimme ylistyksessä, tuli hetki, jolloin Hengessä oli paljon liikettä. Seisoin ja käytin käsiäni edustamaan Hengen liikettä, mutta sitten minulla oli tunne Shekinah – kirkkaudesta ja huomasin, että olin pakotettu maahan kirkkauden painosta.

Tämä oli mahtavaa – Jumalamme on todella pyhä ja mahtava Jumala! Sitten alettiin iloitsemaan – ensin pieniä aaltoja ja sitten suurempia – ”Hänen läsnäolossaan on

⁵⁵⁰ NWA 95-11

ilon täyteys”. Naurettuani jonkin aikaa huomasin olevani aivan humaltuneena Hänen läsnäolossaan. Myöhemmin kykenin nousemaan ja huomasin, että moni oli kokenut samaa. Tunsin myös, että kirkkaudessa Herra halusi koskettaa ihmisten huulia elävällä hiilellä alttarilta. Onnistuin menemään tilaisuuden vetäjän luo kertomaan tämän ennenkuin taas kaaduin.

Vähän myöhemmin onnistuin kiskomaan itseni polvilleni ja näin, että melkein kaikki olivat kirkkauden vaikuttamia, se pakotti ihmiset kirjaimellisesti alaspäin. Tätä jatkui jonkin aikaa ja sitten keveni sillä tavoin, että liikkuminen tuli mahdolliseksi ja toiset autoivat joitakin muita pääsemään tähän täydemmin, mukaanlukien lähelläni ollut lasten ryhmä, joka tuli todella siunatuksi.

Huomasin, että minäkin rukoilin heidän puolestaan, hyvin voimakkaasti kielillä, ikäänkuin julistaen Hengessä. Tämän jälkeen keskustelin vetäjän kanssa kielillä, sitten hän kaatui maahan.

Lopuksi kirkkaus hellitti taas ja päätin että tämä oli turvallinen hetki lähteä, koska minun piti palata perheeni luo.

Hengessäni tiedän, että me olemme niitä, joiden tulee tuntee kirkkaus ja kokea kirkkaus. Tämä on varmasti sitä, mistä ulkopuolella olevan maailman pitää päästä osalliseksi, jotta se vastustaisi voimakasta toimintaa, mitä myös vihollisella on tänä aikana. Me aiomme varmasti puskea edelleen kirkkauteen.⁵⁵¹

Tässä kertomuksessa esiintyy tyypillisiä ilmiöitä. Siinä esiintyy myös tyypillistä opetusta, jossa puhutaan Jumalan kirkkauden painosta, joka koetaan fyysisesti. Samoin tyypillinen on opetus kirkkauteen ”puskemisesta”. Ajatus johonkin ”puskemisesta” suhteessa Jumalaan esiintyy eri yhteyksissä. Sillä tarkoitetaan, että ollaan niin sinnikkäitä, että alkuperäinen tarkoitus saavutetaan. ”Pusketaan” esimerkiksi niin kauan, että Jumala siunaa tai että Jumala toimii. Jumalasta ei ikäänkuin päästetä irti, ennenkuin jotakin tapahtuu. Tämä vaikuttaa puhtaalta manipulaatiolta eikä suinkaan kristilliseltä rukoukselta, jossa aina lähdetään siitä, että tapahtukoon kuitenkin Jumalan tahto eikä meidän tahtomme. Muita tyypillisiä piirteitä on ”normaalin” esirukouspalvelun odottaminen, ts. sellaisen, jossa kokemuksia saadaan; Hengen toiminnan kuvaaminen käsiä liikuttamalla (”symbolinen teko”); lattialla makaaminen; keskustelu kielillä; melkein kaikki ovat vaikutettuja; iloitsemisen aallot. Fyysisten ilmiöiden, manifestaatioiden odottaminen paljastuu siinä, että tuolit siirrettiin pois tieltä ennen ylistyshetken alkua.

Vastaavanlaisia kertomuksia oli lukuisia erityisesti internet-palstalla, jonne eri henkilöt lähettivät viestejä omista ja muiden kokemuksista koskien ”herätystä” ja uudistusta”. Palstalla julkaistiin vuoden 1996 puoliväliin asti myös kuukausittaista kokoelmaa ”uudistusta”, ts. Toronto-ilmiötä parhaiten edustavista kertomuksista. Tätä aineistoa ei sivustolla ole enää ollut pitkään aikaan.

⁵⁵¹ NWA 1995-09.